

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

เชียงใหม่ตอนล่าง 1

(นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)

ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2566 - 2570

កម្រិតជំនួយប្តូរទោត

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) ได้แจ้งผลการประชุมคณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) ในการประชุมครั้งที่ 2/2564 เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2564 โดยมีนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) เป็นประธาน มีมติเห็นชอบนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2566 - 2570) แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 แนวทางการกำหนดกรอบการจัดสรรงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 จึงได้ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำพัฒนาภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 -2570) ในวันที่ 4 สิงหาคม 2564 และประชุมย่อยรายด้านระหว่างวันที่ 10 – 11 สิงหาคม 2564 และวันที่ 17 – 18 สิงหาคม 2564 โดยยึดยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 กรอบร่างแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2566 – 2570 นโยบายรัฐบาล และมุ่งเน้นการทำงานแบบเครือข่ายร่วมกันทุกภาคส่วน (ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และสถาบันการศึกษา) เพื่อร่วมกันกำหนดทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัด ฯ ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ฯ สามารถขับเคลื่อนไปได้ด้วยดี มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ซึ่งจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มจังหวัด รวมทั้งเป็นการแก้ไขปัญหาร่วมกันของกลุ่มจังหวัด ให้เหมาะสมกับโอกาสและศักยภาพของกลุ่มจังหวัด และนำไปสู่การกระตุ้นให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนและสร้างรายได้ให้กลุ่มจังหวัด

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 – 2570) รอบใหม่ ฉบับนี้ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ภ.) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในคราวประชุม ครั้งที่ 5/2564 เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2564 โดยสรุปประเด็นสำคัญ ดังนี้

ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategies Position)

- 1) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตร พืชสมุนไพรและอาหารปลอดภัย ที่ได้มาตรฐาน
- 2) เป็นแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ระดับประเทศ
- 3) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทั้งการท่องเที่ยวอารยธรรมชมเชิงนิเวศน์ การกีฬาที่มีชื่อเสียง
- 4) เป็นประตูสู่อีสาน และเชื่อมโยงการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

/เป้าหมายการพัฒนา...

เป้าหมายการพัฒนา

ศูนย์กลางของเกษตรอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ใหม่ ท่องเที่ยวอารยธรรมขอม การค้าชายแดน และสังคมเป็นสุข

ประเด็นการพัฒนา (Strategies Issues) รวม 3 ประเด็น คือ

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันเกษตรอุตสาหกรรมและแปรรูป

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และผลิตภัณฑ์ใหม่

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนพัฒนา กลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 – 2570) รอบใหม่ ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ในการบูรณาการ แผนงาน/โครงการ เพื่อแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติในแผนปฏิบัติการ ประจำปีของกลุ่มจังหวัด ฯ ต่อไป

คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

13 กันยายน 2564

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ค
บทสรุปผู้บริหาร	ฉ
ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ	ช
1. ข้อมูลเพื่อการพัฒนา	
1.1 ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ	1
1) ด้านกายภาพ	3
2) ด้านประชากร	9
3) ด้านการปกครอง	16
4) จุดผ่านแดน ไทย – กัมพูชา	16
5) โครงสร้างพื้นฐานและการเข้าถึงบริการ	17
6) ด้านพลังงาน	21
7) บริการพื้นฐานด้านสังคม	23
8) ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ (ป่าไม้ ดิน น้ำ)	25
9) ด้านการท่องเที่ยว	27
1.2 ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ ด้านเศรษฐกิจ	35
1) ภาวะเศรษฐกิจไทย ประจำเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2564	37
2) ภาพรวมเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัดฯ ในปี พ.ศ. 2562	39
3) ภาคเกษตร	45
(1) มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคการเกษตร	45
(2) เนื้อที่การเกษตร	46
(3) การประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม	48
(4) ชลประทาน	49
(5) ผลผลิตหลักของภาคเกษตร	52
(6) การปศุสัตว์ในกลุ่มจังหวัด	60
(7) สหกรณ์การเกษตรและสมาชิก	66
(8) รายได้/หนี้สิน ของเกษตรกร	67
(9) ผลิตภัณฑ์ใหม่	70
4) ด้านอุตสาหกรรม/วิสาหกิจ	72
(1) มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคอุตสาหกรรม	72
(2) แนวโน้มการลงทุนภาคอุตสาหกรรม	73
(3) ข้อมูลด้านอุตสาหกรรม	76
(4) อุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงกับประเด็นการพัฒนาที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด	78
(5) ด้านผลิตภาพแรงงาน	80

	หน้า
(6) วิสาหกิจ	83
5) ด้านการค้า	84
(1) มูลค่าการส่งออกสินค้า และการค้าชายแดน	84
(2) สินค้า OTOP	88
6) ด้านท่องเที่ยว	93
1.3 ด้านสังคมและความมั่นคง	97
1) ด้านสังคม	99
(1) โครงสร้างประชากร	99
(2) การทำงาน	100
(3) การศึกษา	102
(4) รายได้/รายจ่ายภาคครัวเรือน	105
(5) เส้นความยากจน และความเหลื่อมล้ำ	111
(6) การสาธารณสุข	116
(7) การเข้าถึงบริการสาธารณะ และข่าวสารเทคโนโลยี	123
(8) บริการชุมชน	125
2) ด้านความมั่นคง	126
(1) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	126
(2) ปัญหายาเสพติด	129
(3) ปัญหาอุบัติเหตุบนท้องถนน	130
1.4 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	133
1) ด้านทรัพยากรธรรมชาติ	135
2) ด้านภัยธรรมชาติ	138
3) ด้านสิ่งแวดล้อม	140
1.5 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่	149
1.6 ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในกลุ่มจังหวัดในช่วงที่ผ่านมา	159
(1) ตามแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัดฯ	161
(2) การวัดระดับการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	181
(3) ผลการเบิกจ่ายโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	185
2. ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัด	187
2.1 บทวิเคราะห์	189
2.1.1 แนวโน้มขนาดใหญ่ (Mega Trend) / กระแสโลก	189
2.1.2 ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แผนแม่บทกระทรวง นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง	197

	หน้า
2.1.3 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)	206
2.1.4 SWOT การวิเคราะห์โอกาสและศักยภาพของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	207
2.1.5 การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาที่เชื่อมโยงกับปัจจัยภายในและภายนอก	210
2.1.6 สรุปประเด็นสำคัญจากนโยบายและแผนงาน ต่อการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด	213
2.1.7 แผนที่ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 Strategy Map	215
2.1.8 จุดเน้นการพัฒนาที่กลุ่มจังหวัดควรให้ความสำคัญ	216
2.2 สรุปข้อมูลแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	217
ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategies Position)	219
เป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 5 ปี	219
พันธกิจ (Mission)	220
ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายของการพัฒนากลุ่มจังหวัด	221
ประเด็นการพัฒนา	222
3. แบบ กจ.1	227
4. บัญชีรายการชุดโครงการ	229
5. แบบ กจ.1-1 Project Brief	249
5.1) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	251
5.2) โครงการพัฒนานวัตกรรมเกษตรและอาหารปลอดภัย กลุ่มนครชัยบุรีรินทร์	257
5.3) โครงการยกระดับมาตรฐานการผลิตปศุสัตว์นครชัยบุรีรินทร์ครบวงจร	273
5.4) โครงการพัฒนาส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์	283
5.5) โครงการโครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยว	309
5.6) โครงการยกระดับเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการค้าชายแดน	315
5.7) โครงการพัฒนานวัตกรรมการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์	327
5.8) โครงการยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนทุกช่วงวัยนครชัยบุรีรินทร์	341
6. ท่วงโซ่คุณค่ารายด้าน	359
7. ภาคผนวก ก	367
8. ภาคผนวก ข	371

บทสรุปผู้บริหารในการจัดทำแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2566 – 2570

การจัดทำแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) เนื่องจากการจัดทำแผนอย่างต่อเนื่องของการบริหารงบประมาณ ซึ่งแผนพัฒนาเดิมได้สิ้นสุดลง (พ.ศ. 2565) ในการจัดทำแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 เป็นไปตามหลักเกณฑ์และนโยบายของรัฐบาลที่ได้กำหนดโดยยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) ไว้แล้ว และยังเชื่อมโยงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาภาค ซึ่งได้ดำเนินการจัดทำตามกรอบแนวทางและหลักเกณฑ์ของสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สอดคล้องเชื่อมโยงกันในทุกพื้นที่โดยยึดความต้องการของประชาชนในพื้นที่เป็นสำคัญ สามารถตอบสนองความต้องการของพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีพื้นที่ทั้งหมด 32,696,887 ไร่ และมีประชากรทั้งหมด 6,717,536 คน ประกอบไปด้วย 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์ โดยดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัด ภายใต้วิสัยทัศน์ **ศูนย์กลางของเกษตรอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ใหม่ ท่องเที่ยวอารยธรรมขอม การค้าชายแดน และสังคมเป็นสุข** โดยสรุปประเด็นการพัฒนาได้ ดังนี้

1. การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรอุตสาหกรรมครบวงจร
2. การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และผลิตภัณฑ์ใหม่
3. ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

และแผนงาน/โครงการ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเกษตร (แหล่งน้ำ เกษตร ปศุสัตว์) ด้านท่องเที่ยว ด้านการค้า การลงทุน การค้าชายแดน ด้านใหม่ และด้านสังคม

โดยใช้ข้อมูลตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ Strategic Position

1. เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรพืชสมุนไพรและอาหารปลอดภัยที่ได้มาตรฐาน
2. เป็นแหล่งผลิต ผลิตภัณฑ์ใหม่ระดับประเทศ
3. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย ทั้งการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม เชนิเวศน์

การกีฬาที่มีชื่อเสียง

4. เป็นประตูสู่อีสาน และเชื่อมโยงการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

เพื่อให้ได้แผนงาน/โครงการ ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนให้มากที่สุด เน้นความคุ้มค่าของเงินงบประมาณ รวมทั้งสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจภายใต้แผนงาน/โครงการ ด้านนั้น ๆ ซึ่งสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง ตามห่วงโซ่คุณค่าตลอดระยะเวลา 5 ปี

ดังนั้น จึงได้มีการวางแผน/โครงการ อย่างเป็นระบบตามยุทธศาสตร์ทั้ง 3 แผนงาน และการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด หลังจากนั้นจะต้องมีการติดตามและประเมินผล (Monitoring and Measurement) เพื่อนำมาปรับปรุงแนวทางแก้ไขการบริหารงานภายใต้แผนงาน/โครงการ ที่มีปัญหาและอุปสรรค ให้มีประสิทธิภาพตามลำดับ ต่อไป

แผนความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 และสรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

แผนระดับ 1	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน</p> <p>เป้าหมาย ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น</p> <p>ประเด็น การเกษตรสร้างมูลค่า</p> <p>อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต</p> <p>สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว</p> <p>โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก</p> <p>พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่</p>	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์</p> <p>เป้าหมาย คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21</p> <p>ประเด็น การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต</p> <p>การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี</p> <p>การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย</p>	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม</p> <p>เป้าหมาย เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนในท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพ</p> <p>ประเด็น การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งพา และจัดการตนเอง</p>	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>เป้าหมาย ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโต บนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ</p> <p>ประเด็น พัฒนาความมั่นคงน้ำพลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</p>
-------------------	---	--	---	--

แผนระดับ 2	<p>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเกษตร</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ ผลผลิตภัณฑืมวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น แผนย่อยของแผนแม่บทฯ <ol style="list-style-type: none"> เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายแผนย่อย <ol style="list-style-type: none"> สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าสูงขึ้น ผลิตภัณฑืเกษตร 	<p>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การท่องเที่ยว</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ <ol style="list-style-type: none"> ผลิตภัณฑืมวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑืมวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น รายได้จากการท่องเที่ยวของเมืองรองเพิ่มขึ้น แผนย่อยของแผนแม่บทฯ <ol style="list-style-type: none"> การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์วัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ การท่องเที่ยวเชื่อมโยง 	<p>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและคุณธรรม จริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้ และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต แผนย่อยของแผนแม่บทฯ <ol style="list-style-type: none"> การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วง 	<p>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ <ul style="list-style-type: none"> คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้น และมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้น แผนย่อยของแผนแม่บทฯ <ol style="list-style-type: none"> การสร้างความรู้รอบรู้ด้านสุขภาพและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาพ การใช้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี 	<p>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ ความมั่นคงด้านน้ำของประเทศเพิ่มขึ้น แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ ในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล เป้าหมายแผนย่อย <ol style="list-style-type: none"> ระดับความมั่นคงด้านน้ำเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ 	<p>แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน (หลัก) เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์ การสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจรายสาขา แนวทางการพัฒนา การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ <ul style="list-style-type: none"> การพัฒนาภาคเกษตร การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม การพัฒนาภาคบริการและการ
-------------------	---	---	---	---	--	--

	<p>ปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัยและคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น</p> <p>4) สินค้าเกษตรแปรรูปเพิ่มมากขึ้น</p> <p>5) สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่ม</p> <p>- แนวทางการพัฒนา</p> <p>1) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนากระบวนการผลิตและบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นออกสู่ตลาดสม่ำเสมอ รวมถึงสินค้าเกษตรนอกฤดูกาล ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย</p> <p>2) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น</p>	<p>ภูมิภาค</p> <p>5.การพัฒนาาระบบนิเวศการท่องเที่ยว</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายแผนย่อย <ol style="list-style-type: none"> เมืองและชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น การเป็นจุดหมายปลายทางในการจัดประชุมนานาชาติของประเทศไทย ประเทศไทยเป็นจุดเชื่อมต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน นักท่องเที่ยวมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากขึ้น โครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวมีคุณภาพและมาตรฐานดีขึ้น <p>- แนวทางการพัฒนา</p> <p>1) สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการบนฐานของทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ได้แก่ แหล่งอุทยาน</p>	<p>การตั้งครุภัณฑ์จนถึงปฐมวัย</p> <p>3.การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น</p> <p>4.การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน</p> <p>5.การส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายแผนย่อย <ol style="list-style-type: none"> ครอบครัวไทยมีความเข้มแข็ง และมีจิตสำนึกความเป็นไทย ดำรงชีวิตแบบพอเพียงมากขึ้น เด็กเกิดอย่างมีคุณภาพ มีพัฒนาการสมวัย สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพมากขึ้น วัยเรียน/วัยรุ่น มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น แรงงานมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิต มีทักษะอาชีพสูงตระหนักในความสำคัญที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพสามารถปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ตามพลวัตของ 	<ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายแผนย่อย <ol style="list-style-type: none"> ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพสามารถดูแลสุขภาพ มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ และสามารถป้องกันและลดโรคที่สามารถป้องกันได้ เกิดเป็นสังคมพละเพาะจิตสำนึกการมีสุขภาพดีสูงขึ้น จำนวนชุมชนสุขภาพดีเพิ่มขึ้น แนวทางการพัฒนา <ol style="list-style-type: none"> สร้างเสริมความรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการสุขภาพของคนทุกกลุ่มวัย อาทิ ผ่านการพัฒนาสื่อเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสุขภาพและสุขภาพะที่ถูกต้องให้ประชาชนสามารถเข้าถึงโดยสะดวก และนำไปใช้ในการจัดการสุขภาพได้อย่างเหมาะสม พัฒนาภาคีเครือข่ายประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น ให้มีความรู้เกี่ยวกับการเจ็บป่วยและตายจากโรคที่ป้องกันได้ มีศักยภาพใน 	<p>เพิ่มขึ้น</p> <p>- แนวทางการพัฒนาจัดการน้ำเพื่อการพัฒนา จัดให้มีน้ำอย่างเพียงพอสำหรับการพัฒนาเกษตรและอุตสาหกรรมตามแผนการเติบโตแบบสีเขียว การท่องเที่ยวและเพื่อผลิตพลังงานพร้อมมีระบบดูแลน้ำภายในพื้นที่สำหรับผู้ใช้ น้ำในนิคมเกษตรอุตสาหกรรมสมัยใหม่ พื้นที่ชลประทาน พื้นที่เกษตร น้ำฝน พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ แหล่งท่องเที่ยว เกษตรพลังงาน เกษตรเพิ่มมูลค่าและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดย (๑) ทบวงระบบน้ำตามการปรับโครงสร้างเกษตร และอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนแปลง (๒) เน้นปรับโครงสร้างการใช้น้ำ (๓) กำหนดสัดส่วนการใช้น้ำในแต่ละภาคส่วน (KD2 ตามเกณฑ์ ADB) (๔) มีระบบการขออนุญาตใช้น้ำ โดยพิจารณาตามเกณฑ์</p>	<p>ท่องเที่ยว</p> <p>- การพัฒนาภาคการค้าและการลงทุน</p> <ul style="list-style-type: none"> ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์ <ol style="list-style-type: none"> คนไทยสังคมไทยทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้น คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงตามมาตรฐานสากล และสามารถเรียนรู้ด้วย ตนเองอย่างต่อเนื่อง คนไทยมีสุขภาพที่ดีขึ้น สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันทางศาสนา ชุมชน สื่อมวลชน และภาคเอกชน แนวทางการพัฒนา <ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีการพัฒนาทักษะทางสมองและทักษะทางสังคมที่เหมาะสม ส่งเสริมแรงงานให้มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพที่เป็นไปตามความต้องการของตลาดงาน พัฒนาศักยภาพของกลุ่ม
--	---	--	---	---	---	---

	<p>เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน</p> <p>3) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งจากการลด ละ เลิกการใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายตลอดจนส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน อาทิ เกษตรผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ เกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ และวนเกษตร เป็นต้น เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ไม่มีการปนเปื้อนของสารเคมีอันตรายในสินค้าเกษตรและอาหาร และสร้างความปลอดภัยและมั่นคงด้านอาหารในระดับครัวเรือน</p> <p>4) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพ</p>	<p>ประวัติศาสตร์ เมืองมรดกโลก โบราณสถาน เมืองเก่า ย่านการค้า วิถีชีวิตลุ่มน้ำ ลินค้ำชุมชน อาหารไทย และแพทย์แผนไทย เพื่อน มาสร้างสรรค้คุณค่า และมูลค่าผ่านองค์ความรู้นวัตกรรม เทคโนโลยี และการออกแบบเพื่อสร้างสรรค้เป็นสินค้า รวมถึงการพัฒนากิจกรรมและบริการรูปแบบใหม่ ๆ ให้กับนักท่องเที่ยว เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวโดยชุมชน การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยววิถีพุทธ การท่องเที่ยวกลุ่มมุสลิม เป็นต้น</p> <p>2) ส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวโดยการนำเสนอเอกลักษณ์ของประเทศไทยและของแต่ละท้องถิ่น ให้เป็นที่เข้าใจในเวทีโลก ผ่านสื่อสร้างสรรค์และนวัตกรรมทางสื่อต่าง ๆ รวมทั้งการส่งเสริมการสื่อสารเรื่องราวอันเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละภูมิภาคและจังหวัดต่าง ๆ ผ่านการพัฒนาแบรนด์และการสื่อสารเรื่องราวอย่างสร้างสรรค์ผ่านช่องทางการตลาดที่เป็นที่นิยมในกลุ่มเป้าหมาย</p> <p>3) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกของเมืองท่องเที่ยวเชิงธุรกิจให้มีความพร้อมสำหรับการเดินทางเพื่อประกอบธุรกิจ การจัด</p>	<p>โครงสร้างอาชีพและความต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น</p> <p>6) ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต มีทักษะการดำรงชีวิต เรียนรู้พัฒนาตลอดชีวิต มีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สังคมเพิ่มขึ้น</p> <ul style="list-style-type: none"> • แนวทางการพัฒนาสร้างความรู้ที่มีสุขของครอบครัวไทย สร้างครอบครัวที่เหมาะสมกับโลกในศตวรรษที่ ๒๑ โดยส่งเสริมความรู้ในการวางแผนชีวิตที่เหมาะสมกับค่านิยมของคนรุ่นใหม่ และการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมบนฐานความรู้ทางวิชาการ ตั้งแต่ช่วงตั้งครรภ์และถึงช่วงอายุต่าง ๆ พัฒนาทักษะชีวิตและการเรียนรู้ การทำงานและการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพของประชากรแต่ละช่วงวัย รวมถึงการให้ทุกภาคส่วนในสังคมเข้ามามีส่วนร่วม พร้อมทั้งการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างครอบครัวอบอุ่นเข้มแข็ง โดยเน้นการส่งเสริมการเกื้อกูลกันของคนทุกวัยในครอบครัวในการดูแลสมาชิกในครอบครัว 	<p>การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาพฯ ได้ด้วยตนเองนำไปสู่การพึ่งตัวเองและมีการกระจายอำนาจการวางแผน การตัดสินใจ เพื่อให้ดำเนินการด้านสุขภาพต่าง ๆ ตอบสนองต่อความจำเป็นในพื้นที่อย่างแท้จริง รวมทั้งการพัฒนาาระบบเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมทุกระดับ</p> <p>3) สร้างการมีส่วนร่วมเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสุขภาพและการพัฒนาคุณภาพบริการอนามัยแบบบูรณาการร่วมกับชุมชนรวมทั้งพัฒนาการวิเคราะห์ความเสี่ยงการประเมินความต้องการด้านสุขภาพเพื่อกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาพฯ ในระดับชุมชน ตำบล อำเภอ และระดับจังหวัด โดยพัฒนา</p>	<p>ความสำคัญ และผลิตภาพการใช้น้ำ และ (๕) การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มของภาคการผลิตและบริการ และรองรับการเติบโตของเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต</p>	<p>ผู้สูงอายุวัยต้นให้สามารถเข้าสู่ตลาดงานเพิ่มขึ้น</p> <p>4) ยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต</p> <p>5) ลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพและให้ทุกภาคส่วนค้ำนึ่งถึงผลกระทบต่อสุขภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน - เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์สร้างความมั่นคงด้านน้ำ และบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน ให้มีประสิทธิภาพ - แนวทางการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อให้เกิดความมั่นคง สมดุล และยั่งยืน
--	--	--	--	---	--	--

	<p>จากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่างๆ รวมถึงการพัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร ตลอดจนพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ</p> <p>5) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน ทั้งมาตรฐานที่เป็นขั้นพื้นฐานตามหลักการปฏิบัติที่ดีทางการเกษตร และพัฒนาต่อยอดไปจนถึงมาตรฐานขั้นสูง เช่น มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ตลอดจนส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า พร้อมทั้งดูแลการผลิตอาหารภายใต้มาตรฐานความปลอดภัย และการคุ้มครองผู้บริโภคและการค้าระดับสากล</p>	<p>ประชุมและนิทรรศการ การจัดงานแสดงสินค้า การจัดกิจกรรมการจัดการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ รวมถึงส่งเสริมการกระจายของการท่องเที่ยวธุรกิจไปยังพื้นที่ที่มีศักยภาพในการเป็นจุดหมายปลายทางของการจัดประชุมและนิทรรศการ การจัดงานหรือกิจกรรมพิเศษ และเพิ่มช่องทางการเข้าถึงการจัดแสดงผลงานรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการจัดแสดงผลงานจริงและในรูปแบบเสมือนจริง</p> <p>4) ยกระดับคุณภาพการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพให้ได้มาตรฐานระดับสากล ทั้งคุณภาพของสถานประกอบการและคุณภาพของผู้ให้บริการที่มีทักษะและความเชี่ยวชาญ ให้มีความสำคัญเรื่องความสะอาดและความปลอดภัยในสถานประกอบการ ซึ่งครอบคลุมการให้บริการในธุรกิจสปาและบริการเสริมความงาม นวดแผนไทย โยคะ การดูแลผู้สูงอายุ สถานพักฟื้นเพื่อการฟื้นฟูสุขภาพและการผ่อนคลาย</p> <p>5) สร้างสรรค์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพรูปแบบใหม่บนพื้นฐานของทรัพยากรที่มีศักยภาพในการบำบัด ฟื้นฟู รักษาสุขภาพ โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์</p>	<p>การส่งเสริมนโยบายการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตและการทำงาน การส่งเสริมสนับสนุนภาคเอกชนสถานประกอบการจัดบริการที่ส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสนับสนุนครอบครัวในการเลี้ยงดูบุตรและการดูแลผู้สูงอายุ การสนับสนุนควบคู่กับการปฏิรูปสื่อให้มีบทบาทในเชิงสร้างสรรค์ในการให้ความรู้ต่อการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งครอบครัว โดยที่จะต้องมีการจัดการที่อยู่อาศัยสำหรับครอบครัวที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตครอบครัว ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และมีความปลอดภัย มีระบบสนับสนุนในการดูแลเด็กและครอบครัวในชุมชนที่มีคุณภาพมาตรฐาน รวมทั้งมีระบบสนับสนุนในการทำงานที่เอื้อต่อครอบครัวที่ทุกภาคส่วนการพัฒนาสนับสนุนการจัดสวัสดิการและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีในการทำงานที่สมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตครอบครัว</p>	<p>แนวทางและศักยภาพบุคลากรสาธารณสุขและหน่วยงานระดับท้องถิ่นและชุมชน ในเรื่องอาชีวอนามัยสิ่งแวดล้อม</p>		
--	--	--	---	--	--	--

	<p>6) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน เพื่อต่อยอดสู่เกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ ควบคู่กับการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>7) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูง โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร</p> <p>8) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้าง</p>	<p>นวัตกรรม และเอกลักษณ์ความเป็นไทย</p> <p>ในการให้บริการ พร้อมทั้งสร้างความหลากหลายของกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่ได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับ ในระดับสากลและเชื่อมโยงกับกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น การใช้พุน้ำร้อน น้ำแร่ สปาโคลน เพื่อส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เป็นต้น</p> <p>6) พัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงระหว่างประเทศในภูมิภาค โดยใช้ประโยชน์จากโครงข่ายคมนาคมที่มีในปัจจุบัน และที่จะเกิดขึ้นใหม่ตามแผนพัฒนาในอนาคตทั้งทางถนน ทางราง ทางน้ำ และทางอากาศ รวมทั้งส่งเสริมและบูรณาการความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว ภายใต้กรอบความร่วมมือในระดับอนุภูมิภาคและอาเซียน อาทิ กรอบความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง การพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย และการพัฒนาตามแนวระเบียงเศรษฐกิจ เป็นต้น ซึ่งการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวยังรวมถึงการ</p>				
--	--	--	--	--	--	--

	<p>ความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร รวมทั้งการผลิตด้านเทคโนโลยี และนวัตกรรม การแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะ และผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์</p> <p>9) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงองค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาดต่าง ๆ ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี อวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ เพื่อการวางแผนการเกษตรและพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน</p>	<p>เชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม เมืองประวัติศาสตร์ และเมืองมรดกโลกภายในอนุภูมิภาค</p> <p>7) ยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว และป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยวทุกมิติ รวมถึงคุณภาพมาตรฐานของสินค้า บริการและสิ่งแวดล้อมที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของนักท่องเที่ยว โดยอาศัยเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคที่เกี่ยวข้องและอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวทั่วประเทศ</p>				
--	--	---	--	--	--	--

*หมายเหตุ เลือกประเด็นหลักได้ 1 ประเด็น					
---	--	--	--	--	--

<p>แผนระดับ 3</p>	<p>แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง” สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างความเข้มแข็งฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการแก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การแก้ปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน</p>	<p>แผนแม่บทเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) วิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” เชื่อมโยงกับ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน</p>	<p>แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 - 2564) วิสัยทัศน์ พ.ศ. 2579 (20 ปี) ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก ที่เติบโตอย่างมีคุณภาพบนพื้นฐานความเป็นไทย เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และกระจายรายได้สู่ประชาชนทุกภาคส่วนอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้เกิดสมดุลและยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างความสมดุลให้การท่องเที่ยวไทยผ่านการตลาดเฉพาะกลุ่ม การส่งเสริมวิถีไทยและสร้างความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์ที่ 5 การบูรณาการบริหารจัดการการท่องเที่ยว และการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ</p>	<p>แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย 4.0 ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 -2579) ยุทธศาสตร์ที่ 1 ปฏิรูปภาคอุตสาหกรรมไทย ยุทธศาสตร์ที่ 2 ปฏิรูปนิเวศอุตสาหกรรมรองรับอุตสาหกรรมที่ขับเคลื่อนด้วยปัญญา ยุทธศาสตร์ที่ 3 เชื่อมโยงอุตสาหกรรมไทยกับเศรษฐกิจโลก การพัฒนาศักยภาพ และเชื่อมโยงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชนบท การค้า การลงทุน ส่งเสริมอุตสาหกรรมอาหารยกระดับด้าน โลจิสติกส์ การบริการข้ามแดน ส่งเสริมตลาดค้าชายแดน เชื่อมโยงเศรษฐกิจระหว่างประเทศ</p>
-------------------	---	---	---	--

๕๒)

<p>สาระสำคัญ แผนพัฒนา กลุ่มจังหวัด</p>	<p>เป้าหมายการพัฒนา กลุ่มจังหวัด ศูนย์กลางของเกษตรอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ใหม่ ท่องเที่ยวอารยธรรมขอม การค้าชายแดน และสังคมเป็นสุข</p>	<p>ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา กลุ่มจังหวัด 1. ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น 5 ปีเฉลี่ยร้อยละ 0.2 2.รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 5 ปี เฉลี่ยร้อยละ 1.5 3.มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น 5 ปี เฉลี่ยร้อยละ 3 4. มูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่เพิ่มขึ้น 5 ปี เฉลี่ยร้อยละ 1.5 5. สัดส่วนคนยากจนลดลง 5 ปี เฉลี่ยร้อยละ 1.5</p>
--	---	---

ประเด็น การพัฒนา กลุ่ม จังหวัด	1. การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรกร อุตสาหกรรมครบวงจร	2. การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และผลิตภัณฑ์ใหม่			3. ยกระดับการพัฒนาคุณภาพ ชีวิต
แผนงาน	1. ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งน้ำและการบริหารจัดการ น้ำ 2. เพิ่มมูลค่าและขีดความสามารถในการแข่งขันของ ภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร 3. พัฒนาการเลี้ยงสัตว์ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน รองรับตลาดระดับสูง	1. ส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยว สินค้าและ บริการ ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง 1 ให้ได้รับความนิยม	1. ส่งเสริมและพัฒนาการค้าการลงทุน การค้า ชายแดน ของกลุ่มจังหวัดภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 และเชื่อมโยง ภูมิภาค	1. ส่งเสริมและสนับสนุนผลิตภัณฑ์ใหม่ของ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง 1 ให้เป็นที่ต้องการของตลาด ภายในและต่างประเทศ	1. ส่งเสริมการศึกษา การเรียนรู้ และพัฒนา ศักยภาพ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตคน ตลอดช่วงชีวิต 2. ส่งเสริมการพึ่งพาตนเองในการดูแล สุขภาพคนในชุมชน
โครงการ สำคัญ	1. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร 2. โครงการพัฒนานวัตกรรมการเกษตรและอาหาร ปลอดภัย นครชัยบุรีรินทร์ 3. โครงการยกระดับมาตรฐานการผลิตปศุสัตว์นคร ชัยบุรีรินทร์ครบวงจร	1. โครงการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรม ท่องเที่ยว ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ 2. โครงการโครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยว	1. โครงการยกระดับเศรษฐกิจ การค้า การ ลงทุน และการค้าชายแดน	1. การพัฒนานวัตกรรมการผลิตและ จำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่กลุ่มจังหวัดนครชัย บุรีรินทร์แบบครบวงจร	1. โครงการยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต คนทุกช่วงวัยนครชัยบุรีรินทร์

ข้อมูลเพื่อการพัฒนา : ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
(นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)

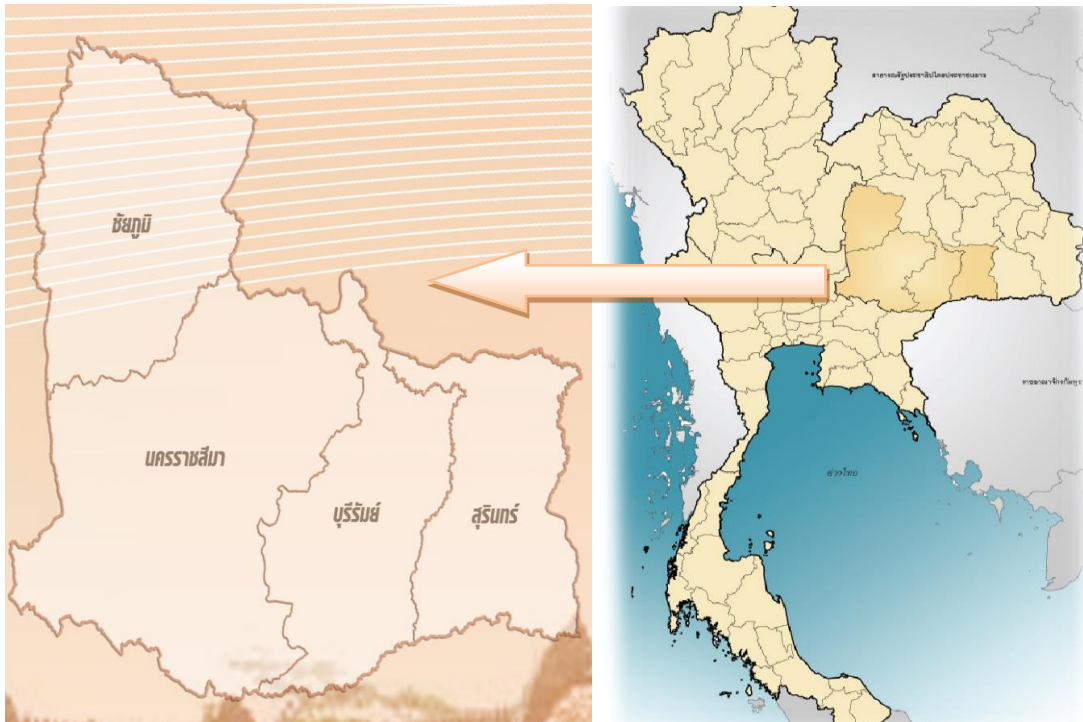
1. ข้อมูลเพื่อการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

1.1 ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ

1) ด้านกายภาพ

(1) **ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์** : กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ มีพื้นที่ประมาณ 51,720.19 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 32,323,535ไร่ ตั้งอยู่ระหว่างเส้นละติจูดที่ 14 องศา 5ลิปดาเหนือ ถึงเส้นละติจูดที่ 16 องศา 43 ลิปดาเหนือ และระหว่างเส้นลองจิจูดที่ 107 องศา 10 ลิปดาตะวันออก ถึงเส้นลองจิจูดที่ 110 องศา 7 ลิปดาตะวันออก ซึ่งจากที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ดังกล่าวนี้ จะทำให้พื้นที่ตั้งอยู่ในโซนเวลามาตรฐานสากลที่พิกัดลองจิจูด 105 องศาตะวันออก ซึ่งเป็นเวลาที่เร็วกว่ากรีนิช ประเทศอังกฤษ 7 ชั่วโมง และมีสภาวะอากาศแบบสะวันนา (Tropical Savanna Climate) ตามการจำแนกเขตภูมิอากาศแบบ Koppenซึ่งจะมีอากาศร้อนอุณหภูมิสูงตลอดปี โดยมีฤดูฝนสลับกับฤดูแล้งอย่างเด่นชัด โดยฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึง เดือนตุลาคม และฤดูแล้งเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึง เดือนเมษายน

(2) **ที่ตั้งสัมพันธ์** :พื้นที่กลุ่มจังหวัด (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์) มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ

ติดต่อกับจังหวัดขอนแก่น มหาสารคาม และร้อยเอ็ด

ทิศตะวันออก

ติดต่อกับจังหวัดศรีสะเกษ

ทิศใต้

ติดต่อกับจังหวัดปราจีนบุรี สระแก้ว และราชอาณาจักรกัมพูชา

ทิศตะวันตก

ติดต่อกับจังหวัดเพชรบูรณ์ ลพบุรี สระบุรี และจังหวัดนครนายก

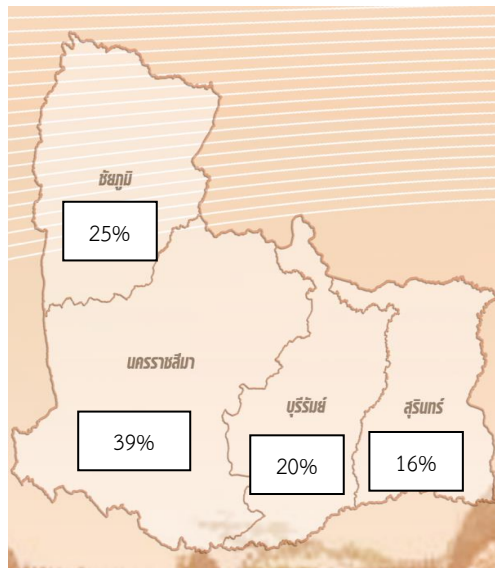
(3) **ขนาดพื้นที่** :จากการรวบรวมข้อมูลของกรมพัฒนาที่ดินพบว่าพื้นที่ทั้ง 4 จังหวัดมีพื้นที่รวมกันทั้งหมดประมาณ 51,720.192 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 32,323,869 ไร่ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 30.63 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (168,854 ตารางกิโลเมตร) และคิดเป็นพื้นที่ร้อยละ 10.08 ของพื้นที่ทั้งประเทศ (513,115 ตารางกิโลเมตร) โดยจังหวัดนครราชสีมาที่มีพื้นที่มากที่สุด รองลงมาได้แก่ จังหวัดชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ ตามลำดับ ปรากฏตามตารางที่ 1 และภาพประกอบ ข้างทำยนี้

ตารางที่ 1 : แสดงพื้นที่ครอบคลุมของกลุ่มจังหวัด

จังหวัด	เนื้อที่		ร้อยละ (ของกลุ่มจังหวัด)
	ตร.กม.	ไร่	
นครราชสีมา	20,493.964	12,808,727	39.57
ชัยภูมิ	12,778.287	7,986,429	24.67
บุรีรัมย์	10,323.885	6,451,178	20.07
สุรินทร์	8,124.056	5,077,535	15.69
รวม (กลุ่มจังหวัด)	51,720.192	32,323,869	100.00
ภาคอีสาน	168,854.000	105,533,963	
ประเทศ	513,115.000	320,696,887	-

ที่มา : ข้อมูลเนื้อที่ (ตร.กม.) จากเว็บไซต์สารานุกรมเสรี ข้อมูลเนื้อที่ (ไร่) จากกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พื้นที่ครอบคลุมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

(4) ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีลักษณะทั้งเป็นพื้นที่ราบสูงและภูเขา พื้นที่ราบลุ่ม และพื้นที่ลูกคลื่นลอนตื้น และพื้นที่ลูกคลื่นลอนลึก โดยสามารถแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

- ลักษณะเทือกเขาสูงและที่ราบสูง

มีความสูงจากระดับน้ำทะเลมากกว่า 250 เมตร อยู่บริเวณ อำเภอปากช่อง ปักธงชัย วังน้ำเขียว นครบุรี และเสิงสาง

เขตเทือกเขาตงพญาเย็น มีความสูงตั้งแต่ 500 – มากกว่า 1,000 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง อยู่บริเวณ ทางตอนเหนือของเขตอำเภอเมืองชัยภูมิ บางส่วนของอำเภอหนองบัวระเหว อำเภอเทพสถิต อำเภอคอนสาร อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอหนองบัวแดง อำเภอภูเขียว อำเภอแก้งคร้อ อำเภอภักดีชุมพล อำเภอซับใหญ่

บริเวณเทือกเขาพนมดงรักมีความสูงตั้งแต่ 200 เมตรจากระดับน้ำทะเล บริเวณด้านตะวันตกของอำเภอหนองหงส์ ตอนใต้ของอำเภอโนนสุวรรณ อำเภอหนองกี่ อำเภอนางรอง อำเภอปะคำ อำเภอละหานทราย อำเภอบ้านกรวด อำเภอโนนแดง ของจังหวัดบุรีรัมย์ อำเภอบัวเชด อำเภอสังขะ อำเภอกาบเชิง อำเภอพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์

- **ที่ราบลุ่มแม่น้ำ** เช่น บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำลำเชียงไกร ลำปลายมาศ ที่ราบลุ่มริมฝั่งลำสะเทต พื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำชี ในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอคอนสาร อำเภอบ้านเขว้า อำเภอแก้งคร้อ อำเภอเทพสถิต อำเภอบำเหน็จณรงค์ พื้นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำมูล บริเวณอำเภอพุทไธสง อำเภอคูเมือง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ เขตอำเภอท่าตูม อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์

- พื้นที่ลูกคลื่น

มีลักษณะเป็นพื้นที่ลูกคลื่นลอนตื้นที่สูงสลับที่นา สูงจากระดับน้ำทะเลไม่เกิน 200 เมตร อยู่เขตอำเภอแก้งสนามนาง อำเภอบ้านเหลื่อม อำเภอบัวใหญ่ อำเภอสีดา อำเภอบัวลาย อำเภอโนนแดง อำเภอประทาย อำเภอลำทะเมนชัย อำเภอเมืองยาง อำเภอชุมพวง อำเภอพิมาย อำเภอคง อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา ลูกคลื่นลอนตื้นมีความสูงประมาณ 300 – 500 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ในพื้นที่บางส่วนของอำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอหนองบัวระเหว อำเภอบ้านเขว้า อำเภอแก้งคร้อ อำเภอเทพสถิต อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ พื้นที่ลูกคลื่นลอนตื้น ที่มีความสูงประมาณ 150 – 200 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง บริเวณอำเภอประโคนชัย อำเภอพลับพลาชัย อำเภอเมืองบุรีรัมย์ อำเภอห้วยราช อำเภอคูเมือง อำเภอลำปลายมาศ อำเภอกระสัง อำเภอบ้านด่าน บางส่วนของอำเภอนางรอง อำเภอหนองกี่ อำเภอหนองหงส์ อำเภอสตึก อำเภอพุทไธสง อำเภอนาโพธิ์ อำเภอบ้านใหม่ชัยพนัง อำเภอขานี อำเภอแคนดง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

(5) **ลักษณะทางธรณีวิทยา:** พื้นที่ตั้งอยู่ในบริเวณที่ราบสูงโคราช หินที่รองรับส่วนใหญ่ประกอบด้วย หินแข็ง (หินชุดโคราช) ประกอบด้วยลักษณะโครงสร้างแบบรูปประทุนคว่ำและรูปประทุนหงาย มีรอยแตกรอยแยกและรอยคดโค้งทั่วไป รวมทั้งโดมเกลือ ลักษณะภูมิประเทศและภูมิสัณฐานของแอ่งย่อยบริเวณนี้เรียกว่า แอ่งโคราช-อุบล มีพื้นที่ประมาณ 33,000 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่บริเวณจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด บุรีรัมย์ กาฬสินธุ์ โยธธร์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี และอำนาจเจริญ แม่น้ำในบริเวณนี้ส่วนใหญ่มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาที่เป็นขอบแอ่งทางทิศเหนือและทิศตะวันตก ที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำมูล มีต้นกำเนิดจากเขาวงและเขาสมิงของเทือกเขาสันกำแพง บริเวณอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา แม่น้ำชี มีต้นกำเนิดจากสันปันน้ำของเทือกเขาเพชรบูรณ์ ในเขตจังหวัดชัยภูมิ แม่น้ำทั้งสองสายไหลผ่านที่ราบตอนกลางของแอ่งและบรรจบรวมกันเป็นแม่น้ำขนาดใหญ่ก่อนจะไหลลงสู่แม่น้ำโขงทางทิศตะวันออกบริเวณอำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี เป็นต้น

(6) **ปฐพีวิทยา** : มีการแทรกดันของเกลือหินกระจายอยู่ทั่วไป ทำให้เกิดดินเค็มและน้ำเค็ม ลักษณะดินเป็นดินที่มีศักยภาพปานกลาง ถึงต่ำ สำหรับทำการเกษตร ดินที่เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวจะอยู่ใกล้ลุ่มน้ำและพื้นที่น้ำขังในฤดูฝน

กลุ่มจังหวัดมีกลุ่มแร่ธาตุที่สำคัญ โดยแบ่งเป็น 1) กลุ่มแร่เพื่อการพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานและโครงการขนาดใหญ่ของรัฐ มีกลุ่มย่อยคือ กลุ่มแร่เพื่อการก่อสร้าง เช่น หินปูน หินบะซอลต์ หินแกรนิต หินอ่อน หินทราย หินกาบ ดินลูกรัง กรวด ทรายก่อสร้าง กลุ่มแร่เพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์ เช่น หินปูน 2) กลุ่มแร่เพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม เช่น ดินเหนียวสี เกลือหิน หินทรายแกละสลัก และ 3) กลุ่มแร่เพื่อการเกษตร เช่น โพแทช โคลโลไมต์ ซึ่งกลุ่มจังหวัดมีแร่ธาตุที่สำคัญ ปรากฏตามตารางที่ 2 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 2 : แสดงชนิดแร่ธาตุสำคัญที่ปรากฏอยู่ในกลุ่มจังหวัด

จังหวัด	ชนิดแร่ธาตุ (ระบุชื่อ)	พบมากในพื้นที่ (ระบุ)
นครราชสีมา	หินปูน	อำเภopakช่อง
	หินบะซอลต์	อำเภอโชคชัย
	หินแกรนิต	อำเภอวังน้ำเขียว
	หินอ่อน	อำเภopakช่อง
	หินกาบ/หินชนวน	อำเภopakช่อง
	หินทราย	อำเภopakช่อง อำเภอสีคิ้ว อำเภอด่านขุนทด
	หินฮอร์นแบลนไต์	อำเภอวังน้ำเขียว
	ทรายก่อสร้าง	อำเภอเมืองนครราชสีมา โนนสูง เฉลิมพระเกียรติ จักราช พิมาย ชุมพวง เมืองยาง ลำทะเมนชัย
	ดินลูกรังและกรวด	อำเภอเมืองนครราชสีมา อำเภอโนนสูง
	เหล็กแมกนีไทด์ - เอเมอรี่	อำเภอวังน้ำเขียว
	ดินเหนียวสี	ต.ด่านเกวียน อ.โชคชัย
	เกลือหิน (โดมเกลือ)	อ.โนนไทย โนนสูง ขามสะแกแสง คง เฉลิมพระเกียรติ ด่านขุนทด ประทาย พระทองคำ
	เกลือหิน (แอ่งเกลือ)	อ.โนนไทย โนนสูง ขามสะแกแสง คง เฉลิมพระเกียรติ เมืองนครราชสีมา พิมาย ด่านขุนทด ประทาย พระทองคำ
โพแทช	อ.โนนไทย โนนสูง ขามสะแกแสง คง	
โคลโลไมต์	อำเภopakช่อง	
ชัยภูมิ	หินปูน	อำเภอภักดีชุมพล อำเภอหนองบัวแดง อำเภอคอนสาร
	หินทรายประดับ	อำเภอซับใหญ่ อำเภอหนองบัวระเหว
	ดินสี	อำเภอจัตุรัส อำเภอหนองบัวระเหว

จังหวัด	ชนิดแร่ธาตุ (ระบุชื่อ)	พบมากในพื้นที่ (ระบุ)
	ดินลูกรังและกรวด	อำเภอจัตุรัส อำเภอบ้านแท่น อำเภอหนองบัวระเหว
	เกลือหิน	อำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภอคอนสวรรค์ อำเภอจัตุรัส อำเภอหนองบัวระเหว
	โพแทช	อำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภอคอนสวรรค์ อำเภอจัตุรัส อำเภอหนองบัวระเหว
บุรีรัมย์	หินบะซอลต์	อำเภอเมืองบุรีรัมย์ อำเภอเฉลิมพระเกียรติฯ อำเภอนางรอง
	เกลือหิน	อำเภอคูเมือง อำเภอแคนดง อำเภอสตึก
	ดินลูกรัง	อำเภอบ้านกรวด อำเภอประโคนชัย อำเภอหนองกี่
	หินทราย	อำเภอปะคำ อำเภอโนนดินแดง
	โพแทช	อำเภอพุทไธสง อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์
สุรินทร์	หินบะซอลต์	อำเภอเมืองสุรินทร์ อำเภอปราสาท
	เกลือหิน	อำเภอชุมพลบุรี อำเภอท่าตูม อำเภอรัตนบุรี

ที่มา : โครงการจำแนกเขตเพื่อการจัดการด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณีรายจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 กรมทรัพยากรธรณี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(7) การใช้ประโยชน์ที่ดิน : กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีการใช้ประโยชน์ที่ดิน อันดับ 1 คือเป็นพื้นที่เกษตรกรรม จำนวน 22,164,298 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 69 ของพื้นที่กลุ่มจังหวัด รองลงมา เป็นพื้นที่ป่าไม้ จำนวน 5,943,459 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 18 ของพื้นที่กลุ่มจังหวัด และพื้นที่ชุมชนและสิ่งก่อสร้าง จำนวน 2,053,193 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 6 พื้นที่แหล่งน้ำ จำนวน 1,013,066 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3 ปรากฏตาม ตารางที่ 3 และกราฟที่ 1 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 3 : แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทต่างๆ พ.ศ. 2562

การใช้ประโยชน์ ที่ดิน ประเภทต่างๆ	พื้นที่ (ไร่)				
	กลุ่มจังหวัด	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์
พื้นที่เกษตรกรรม	22,164,298	8,762,435	4,487,533	4,983,271	3,931,059
พื้นที่ป่า	11,804,218	3,806,040	1,624,610	3,208,085	3,165,483
พืชไร่	8,275,719	4,241,362	2,498,611	1,173,147	362,599
ไม้ผล	253,609	172,377	61,028	16,807	3,397
พืชสวน	37,438	32,175	1,469	2,938	856
ไม้ยืนต้น	1,612,341	381,858	278,625	564,614	387,244
พืชน้ำ	164	51	113	-	-
ปศุสัตว์	120,646	92,013	13,378	12,052	3,203

การใช้ประโยชน์ ที่ดิน ประเภทต่างๆ	พื้นที่ (ไร่)				
	กลุ่มจังหวัด	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์
สถานที่เลี้ยงสัตว์น้ำ	42,002	21,318	8,538	5,328	6,818
เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	18,161	15,241	1,161	300	1,459
พื้นที่ป่าไม้	5,943,459	2,180,633	2,699,505	619,364	443,957
พื้นที่แหล่งน้ำ	1,013,066	327,080	216,873	269,471	199,642
น้ำธรรมชาติ	490,426	143,092	128,505	128,244	90,585
น้ำที่สร้างขึ้น	522,640	183,988	88,368	141,227	109,057
พื้นที่ชุมชนและสิ่งก่อสร้าง	2,053,193	943,964	303,872	461,834	343,523
ตัวเมืองและย่านการค้า	151,260	72,694	29,364	27,491	21,711
สถานที่ราชการและสถาบัน	305,711	160,602	30,741	64,404	49,964
หมู่บ้านบนพื้นราบ	1,396,379	596,041	227,122	329,234	243,982
นันทนาการ	87,356	78,019	4,012	3,298	2,027
สิ่งก่อสร้างเกี่ยวกับคมนาคม และสถานีน้ำมัน	85,329	22,800	3,164	35,896	23,469
ลานตากและแหล่งรับซื้อ ทางการเกษตร	22,991	12,114	7,992	1,184	1,701
สุสาน ป่าช้า	4,167	1,694	1,477	327	669
พื้นที่อุตสาหกรรม	112,074	72,025	14,361	14,659	11,029
พื้นที่เปิดเตล็ด	1,030,006	516,697	263,514	102,180	147,615
พื้นที่ร้าง	7,773	5,893	771	399	710
รวม	32,323,869	12,808,727	7,986,429	6,451,178	5,077,535

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ <http://www.ldd.go.th>

2) ด้านประชากร

(1) สัดส่วน แนวโน้มประชากรและความหนาแน่น : จากข้อมูลของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ปี 2563 ปรากฏว่ากลุ่มจังหวัด “นครชัยบุรีรินทร์” มีประชากรจำนวน 6,717,536 คน แบ่งเป็นเพศชาย 3,321,689 คน เพศหญิง 3,395,847 คน คิดเป็นร้อยละ 10.15 จากจำนวนประชากรทั้งประเทศ 66,186,727 คน ลดลงจากปี 2562 จำนวน 572,270 คน คิดเป็นร้อยละ 0.86 เมื่อเทียบกับจากกลุ่มจังหวัด โดยมีความหนาแน่นของประชากรในพื้นที่กลุ่มจังหวัด คิดเป็น 130 คน/ตารางกิโลเมตร และเมื่อเทียบความหนาแน่นของประชากรในพื้นที่ประเทศ คิดเป็น 13 คน/ตารางกิโลเมตร ปรากฏตามตารางที่ 4 ตารางที่ 5 และตามกราฟที่ 2 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 4 : แสดงจำนวนประชากรกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

ประเภท	จำนวนประชากร (คน)			ความหนาแน่นของประชากร (คน/ตร.กม.)
	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	
ชาย	3,358,487	3,356,354	3,321,689	
หญิง	3,419,398	3,422,508	3,395,847	
รวมทั้งกลุ่มฯ	6,777,885	6,778,862	6,717,536	130
ประเทศ	66,413,979	65,614,457	66,186,727	13

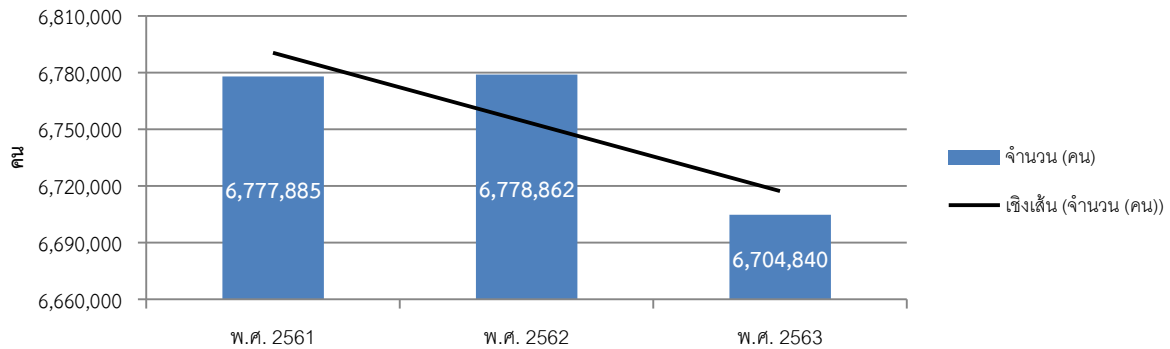
ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย 2563 และที่ทำการปกครองจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

ตารางที่ 5 : แสดงประชากรแบ่งตามเขตเทศบาลของกลุ่มจังหวัด

จังหวัด	2561 (2018)			2562 (2019)			2563 (2020)		
	รวม Total	ชาย Male	หญิง Female	รวม Total	ชาย Male	หญิง Female	รวม Total	ชาย Male	หญิง Female
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1									
รวมยอด	6,777,885	3,358,487	3,419,398	6,778,862	3,356,354	3,422,508	6,704,840	3,315,652	3,389,188
ในเขตเทศบาล	1,229,954	602,101	627,853	1,241,376	605,358	636,018	1,212,421	589,743	622,678
นอกเขตเทศบาล	5,547,931	2,756,386	2,791,545	5,537,486	2,750,996	2,786,490	5,492,419	2,725,909	2,766,510
นครราชสีมา									
รวมยอด	2,646,401	1,303,951	1,342,450	2,648,927	1,303,944	1,344,983	2,620,511	1,288,585	1,331,926
ในเขตเทศบาล	635,072	311,146	323,926	631,302	308,673	322,629	610,360	297,994	312,366
นอกเขตเทศบาล	2,011,329	992,805	1,018,524	2,017,625	995,271	1,022,354	2,010,151	990,591	1,019,560
ชัยภูมิ									
รวมยอด	1,138,777	563,934	574,843	1,137,357	562,900	574,457	1,124,924	556,045	568,879
ในเขตเทศบาล	161,437	79,677	81,760	177,822	86,126	91,696	175,776	85,056	90,720
นอกเขตเทศบาล	977,340	484,257	493,083	959,535	476,774	482,761	949,148	470,989	478,159
บุรีรัมย์									
รวมยอด	1,594,850	793,433	801,417	1,595,747	793,262	802,485	1,581,184	785,222	795,962
ในเขตเทศบาล	339,866	166,877	172,989	339,137	166,398	172,739	335,605	164,394	171,211
นอกเขตเทศบาล	1,254,984	626,556	628,428	1,256,610	626,864	629,746	1,245,579	620,828	624,751
สุรินทร์									
รวมยอด	1,397,857	697,169	700,688	1,396,831	696,248	700,583	1,378,221	685,800	692,421
ในเขตเทศบาล	93,579	44,401	49,178	93,115	44,161	48,954	90,680	42,299	48,381
นอกเขตเทศบาล	1,304,278	652,768	651,510	1,303,716	652,087	651,629	1,287,541	643,501	644,040

ที่มา : สำนักบริหารทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

กราฟที่ 2 : ประชากรกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

เมื่อพิจารณาสัดส่วนประชากรเมืองต่อชนบทของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปี พ.ศ. 2563 พบว่าสัดส่วนประชากรชนบท (นอกเขตเทศบาล) มีจำนวนมากกว่าประชากรเมือง (ในเขตเทศบาล) คิดเป็นร้อยละ 81.92 ประชากรเมือง คิดเป็นร้อยละ 18.08 เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัด จังหวัดสุรินทร์มีสัดส่วนประชากรชนบทมากที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ คิดเป็นร้อยละ 93.42 รองลงมาเป็นจังหวัดชัยภูมิ บุรีรัมย์ และนครราชสีมา ตามลำดับ โดยจังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดที่มีประชากรในเขตเทศบาลสูงเป็นอันดับหนึ่ง ปรากฏตามตารางที่ 6 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 6 : สัดส่วนประชากรเมืองต่อชนบทของกลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2563

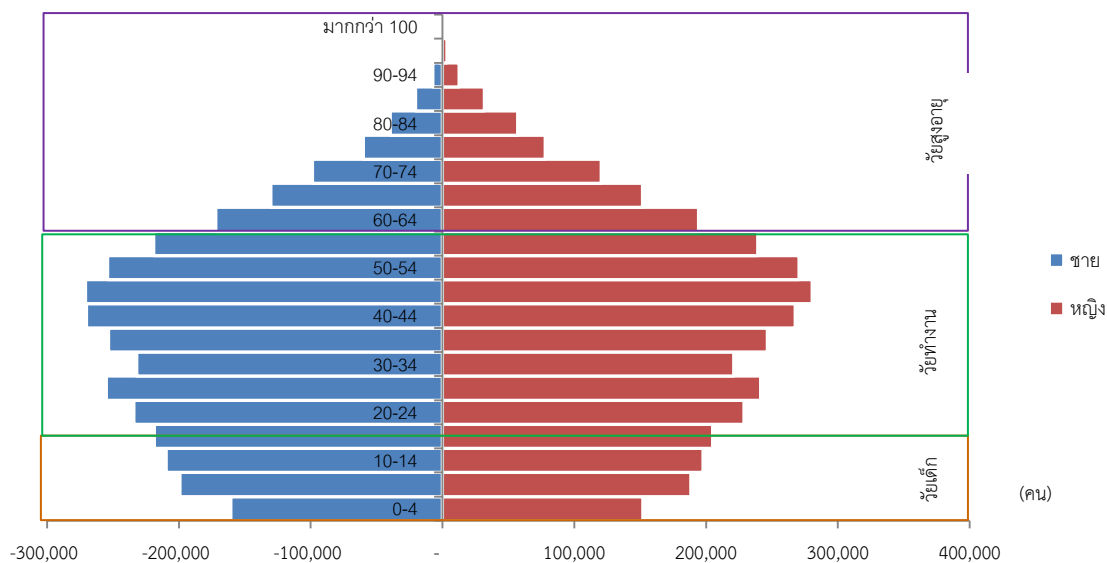
จังหวัด	2563 (2020)			สัดส่วน ปี 63 (ร้อยละ)		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
	Total	Male	Female	Total	Male	Female
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1						
รวมยอด	6,704,840	3,315,652	3,389,188	100	100	100
ในเขตเทศบาล	1,212,421.00	589,743.00	622,678.00	18.08	17.79	18.37
นอกเขตเทศบาล	5,492,419.00	2,725,909.00	2,766,510.00	81.92	82.21	81.63
นครราชสีมา						
รวมยอด	2,620,511	1,288,585	1,331,926	100	100	100
ในเขตเทศบาล	610,360	297,994	312,366	23.29	23.13	23.45
นอกเขตเทศบาล	2,010,151	990,591	1,019,560	76.71	76.87	76.55
ชัยภูมิ						
รวมยอด	1,124,924	556,045	568,879	100	100	100
ในเขตเทศบาล	175,776	85,056	90,720	15.63	15.30	15.95

จังหวัด	2563 (2020)			สัดส่วน ปี 63 (ร้อยละ)		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
	Total	Male	Female	Total	Male	Female
นอกเขตเทศบาล	949,148	470,989	478,159	84.37	84.70	84.05
บุรีรัมย์						
รวมยอด	1,581,184	785,222	795,962	100	100	100
ในเขตเทศบาล	335,605.00	164,394	171,211	21.22	20.94	21.51
นอกเขตเทศบาล	1,245,579.00	620,828	624,751	78.78	79.06	78.49
สุรินทร์						
รวมยอด	1,378,221	685,800	692,421	100	100	100
ในเขตเทศบาล	90,680	42,299	48,381	6.58	6.17	6.99
นอกเขตเทศบาล	1,287,541	643,501	644,040	93.42	93.83	93.01

ที่มา : สำนักบริหารทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

เมื่อจำแนกตามช่วงอายุออกเป็นสามช่วงวัย วัยเด็ก วัยทำงาน และวัยสูงอายุ ในปี พ.ศ. 2563 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีจำนวนประชากรวัยแรงงานมากที่สุด โดยเป็นผู้มีอายุระหว่าง 40 – 54 ปี ปรากฏตามกราฟที่ 3 ข้างท้ายนี้

กราฟที่ 3 : โครงสร้างอายุประชากร พ.ศ. 2563

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (ข้อมูลมีเฉพาะผู้มีสัญชาติไทย และมีชื่อในทะเบียนบ้าน)

(2) กลุ่มชาติพันธุ์

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์หลายกลุ่มกระจายอยู่ในพื้นที่ทั้ง 4 จังหวัด ดังนี้

- ไทยโคราช

กลุ่มชาติพันธุ์ไทยโคราช เดิมถิ่นนี้ชาวพื้นเมืองเป็นลัวะ ชาวไทยได้อพยพเข้ามาอยู่อาศัยสมัยกรุงศรีอยุธยา พระเจ้าอู่ทองให้ขุนหลวงพะงั่วยกกองทัพมารวบรวมดินแดนแถบนี้เข้ากับกรุงศรีอยุธยา พระเจ้าอู่ทองโปรดฯ ให้กองทหารอยุธยาตั้งด่าน อยู่ประจำ และส่งช่างชาวอยุธยามาก่อสร้างบ้านเรือนและ วัดวาอารามเป็นอันมาก ชาวไทยอยุธยาได้อพยพเข้ามาอยู่อาศัยเพิ่มขึ้นในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชและได้อพยพมาอยู่นครราชสีมาอีกระลอกหนึ่งคือ คราวเสียกรุงครั้งที่ 2 โดยมีชาวไทยชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกเฉียงใต้ อพยพเข้ามาเพิ่มด้วย ชาวไทยกลุ่มนี้และชาวไทยพื้นเมืองเดิม (เข้าใจว่าเป็นชาวสยามลุ่มน้ำมูล (ไท-เสียม) อาจมีเขมรและมอญปนอยู่ด้วย) สืบเชื้อสายเป็นชาวไทยโคราชและรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีสืบทอดกันมา

กลุ่มไทยโคราช เป็นกลุ่มที่แสดงเอกลักษณ์ของเมืองนครราชสีมา เพราะสำเนียงแตกต่างจากกลุ่มอื่น เป็นกลุ่มที่พูดภาษาไทยโคราชซึ่งคล้ายคลึงภาษาไทยกลางแต่สำเนียงเพี้ยน เหนือ ห้วนสั้น เกินเสียงมีคำไทยลาว (อีสาน) ปะปนบ้างเล็กน้อย ชาวไทยโคราช แต่งกายแบบไทยภาคกลาง รับประทานอาหารเจ้า อาหารทั่วไปคล้ายคลึงภาคกลาง ขนบธรรมเนียม ประเพณี และ

วัฒนธรรมคล้ายไทยภาคกลาง ปัจจุบัน กลุ่มไทยโคราชอาศัยอยู่ในทุกอำเภอในจังหวัดนครราชสีมา ยกเว้นบางอำเภอที่มีชาวไทยลาวมากกว่า (อำเภอบัวใหญ่-ปักธงชัย และสูงเนิน) และยังพบชาวไทยโคราชในบางส่วนของจังหวัดสระบุรี จังหวัดลพบุรี จังหวัดชัยภูมิ (อำเภอบำเหน็จณรงค์และจัตุรัส) และจังหวัดบุรีรัมย์(อำเภอเมืองบุรีรัมย์ นางรอง และหนองกี่)

- ไทยลาวเวียงจันทน์

กลุ่มไทยลาวเวียงจันทน์ ส่วนใหญ่อพยพเข้ามาอยู่สมัยสงครามปราบปรามเมืองเวียงจันทน์ สมัยธนบุรี มีการกวาดต้อนครอบครัวลาวเข้ามาอยู่ในหัวเมืองชั้นใน และอพยพเข้ามาโดยสมัครใจเพิ่มขึ้นในระยะหลังอยู่ในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ เป็นส่วนใหญ่ และกระจายตัวอยู่ในพื้นที่ทั้ง 3 จังหวัด เหมือนกับหลายจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยได้ใช้ภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมที่เหมือนกันกับชาวไทยลาวโดยทั่วไป แต่ก็จะมีอยู่ที่แตกต่างในเรื่องของภาษาบ้างในแต่ละท้องถิ่น

- ไทยเขมร

กลุ่มไทยเขมร มีการตั้งถิ่นฐานอยู่ในท้องที่จังหวัดสุรินทร์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี รวมไปถึง ร้อยเอ็ด มหาสารคาม และ นครราชสีมาบางพื้นที่ มีภาษาพูดและอักษรเป็นของตนเอง ภาษาเขมรป่า

ดงเหมือนภาษาเขมรในกัมพูชา แต่เสียงเพี้ยนกันอยู่บ้าง มีชนบทรรมนิยมประเพณี วัฒนธรรมเป็นของตนเอง เขมรป่าดงแต่เดิมนับถือพุทธศาสนานิกายมหายาน ผสมกับศาสนาพราหมณ์ และเทวนิยมดั้งเดิม

- ไทยจีน

กลุ่มไทยเชื้อสายจีน ส่วนใหญ่ที่อพยพเข้ามาก่อตัวเป็นชุมชนขึ้นในจังหวัดเขตตัวเมืองทั้ง 4 จังหวัด เหมือนกันจังหวัดอื่นๆ ในประเทศไทย สาเหตุหลัก ๆ มาจากปัญหาการลี้ภัยสงครามที่เกิดขึ้นต่อเนื่องยาวนาน นับตั้งแต่ยุคการปฏิวัติประชาธิปไตยสมัย ดร.ซุนยัตเซ็น การปฏิวัติคอมมิวนิสต์นำโดยเหมา เจ๋อตง และสงครามโลกครั้งที่ 2 กองทัพญี่ปุ่นบุกจีน ที่ต่อเนื่องยาวนานถึง 54 ปี ในระหว่าง พ.ศ. 2438 – 2492 ทำให้ประชาชนเดือดร้อนลำเค็ญ โดยเฉพาะช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ชาวจีนในจังหวัดแต่จิว มณฑลกวางตุ้ง ได้อพยพลี้ภัยเข้ามาตั้งเมืองไทยเป็นจำนวนมาก สายหนึ่งมาทางเรือ ขึ้นฝั่งที่เมืองบางกอก อีกสายหนึ่งผ่านเข้ามาทางเวียดนามและลาว

- ไทยแขก

กลุ่มไทยเชื้อสายแขก ส่วนใหญ่ที่อพยพเข้ามาก่อตัวเป็นชุมชนขึ้นในจังหวัดเขตตัวเมืองทั้ง 4 จังหวัด เหมือนกันจังหวัดอื่นๆ ในประเทศไทย ประกอบอาชีพค้าขายเป็นหลัก

- ไทยมอญ

กลุ่มไทยมอญ ชาวมอญอพยพเข้ามาอยู่บริเวณเมืองนครราชสีมา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2318 ในสมัยกรุงธนบุรี สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี พระราชทานคร้ามมอญที่อพยพเข้ามาสวามิภักดิ์ มีเจ้าพระยามหาโยธา (พญาแจ้ง) ต้นสกุล "คชเสนี" เป็นหัวหน้า แบ่งให้พระยานครราชสีมาขึ้นมาอยู่ที่เมืองนครราชสีมา ตั้งคร้ามมอญที่ ลำพระเพลิง เขตอำเภอปักธงชัยที่บ้านพลับพลา อำเภอโชคชัย พระยาศรีราชรามัญผู้เป็นหัวหน้าพาญาติพี่น้องมาอยู่ในเมืองเป็นสายกองส่วยทอง ตั้งบ้านเรือนเรียกว่าบ้านมอญ เมื่อเกิดกบฏเจ้าอนุวงศ์ เมื่อปี พ.ศ. 2336 พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวได้โปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยามหาโยธา (ทอเรียะ คชเสนี) คุมกองมอญมาสมทบมาร่วมรบกับกำลังฝ่ายไทย เมื่อเสร็จศึกแล้วพวกมอญเห็นเมืองปักธงชัยอุดมสมบูรณ์จึงมาตั้งถิ่นฐาน ปัจจุบันชาวมอญในนครราชสีมายังรักษาวัฒนธรรมประเพณีมอญไว้ เช่น ภาษา การไหว้ผี การเล่นสะบ้าในเขตบ้านท่าโพธิ์ บ้านสำราญเพลิง ตำบลนกออก อำเภอปักธงชัย ประกอบอาชีพทำนา ทำสวนทำเครื่องปั้นดินเผา ภาษามอญจะใช้พูดในชาวไทยมอญที่อายุเกิน 60 ปีขึ้นไป คนรุ่นหลังจากนี้จะพูดภาษาไทยโคราชทั้งสิ้น

- ไทยส่วย

กลุ่มไทยส่วย ส่วย หรือ ข่า เป็นชนพื้นเมืองของหัวเมืองเขมรป่าดง พูดภาษาตระกูลมอญ - เขมร ได้อยู่ในพื้นที่นี้ก่อนที่คนไทยจะเข้ามา มีอิทธิพลเหนือดินแดนบริเวณลุ่มแม่น้ำมูลตอนบน ปัจจุบันอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดบุรีรัมย์บางส่วน นอกจากนี้ภาษาส่วย เป็นภาษาของชาวส่วยที่อพยพมาจากจังหวัดสุรินทร์ จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดบุรีรัมย์ ปัจจุบันมีเฉพาะผู้ที่อายุเกิน 40 ปีขึ้นไปที่ยังคงใช้ภาษาส่วยในกลุ่มของตนเอง

- ไทยญ้อฮุก

กลุ่มไทยญ้อฮุก หรือ เนียะกุล เป็นชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ตามไหล่เขาหรือเนินเขาเตี้ย ๆ บริเวณด้านในของที่ราบสูงโคราช อาจสืบเชื้อสายมาจากคนในสมัยทวารวดี ภาษาเป็นภาษาตระกูลมอญ-เขมร ปัจจุบันพูดเฉพาะผู้ที่อายุเกิน 60 ปีขึ้นไป นอกจากนั้นใช้ภาษาไทยโคราช ปัจจุบันอาศัยอยู่ในจังหวัด นครราชสีมา พื้นที่อำเภอปักธงชัย อำเภอครบุรี และอำเภอหนองบุญมาก ในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ จะอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเทพสถิต

- ไทยกวย

กลุ่มไทยกวย (แปลว่า คน) เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ “ข่า” อีกกลุ่มหนึ่ง มีรูปร่างลักษณะคล้ายชนเผ่าเขมร ส่วนใหญ่ ตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ อุบลราชธานี สุรินทร์ บุรีรัมย์ บางส่วน กวยไม่มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ทราบเพียงว่า แต่เดิมอยู่ในกัมพูชา นิยมพูดภาษาเป็น 2 กลุ่ม คือ กวยลาว อยู่ในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษตอนบน ซึ่งพูดภาษากวยโดยมีคำภาษาลาวปนอยู่ด้วยบางคำ และกวยเขมร อยู่ในเขตจังหวัดสุรินทร์ ศรีสะเกษ ตอนล่าง และอุบลราชธานีตอนล่าง ซึ่งพูดภาษากวยโดยมีคำภาษาเขมรปนอยู่ด้วย ชาวไทยกวย อาศัยอยู่หนาแน่นที่สุดที่อำเภอ ศรีขรภูมิ สำโรงทาบ จอมพระ สังขะ บัวเขต ศรีณรงค์ สนม ท่าตูม บางส่วนของอำเภอเมือง เขวาสินรินทร์ และกาบเชิง

- ไทยวน

กลุ่มไทยวน หรือ ไทยโยนก เป็นเผ่าไทยในภาคเหนือของไทย ได้อพยพเข้ามาอยู่ที่จังหวัด นครราชสีมา เขตอำเภอสีคิ้วสองทางด้วยกันคือ พวกแรกอพยพจากทางเหนือมาอยู่ที่อำเภอเสาไห้ จังหวัด สระบุรี ต่อมาเจ้าเมืองสระบุรีต้องการตั้งกองเลียงโคมนที่เมืองนครจันทน์ จึงได้แบ่งครอบครัวชาวไทยวนจาก อำเภอเสาไห้ไปอยู่ที่อำเภอสีคิ้ว ส่วนอีกพวกหนึ่งอพยพมาจากเวียงจันทน์ ชาวไทยวนยังรักษาประเพณีและ วัฒนธรรมแบบโยนกไว้ได้ดีมาก ภาษาไทยวน ใช้พูดในหมู่ไทยวนด้วยกันเองซึ่งมีอยู่ประมาณ 5,000 คน ในเขต อำเภอสีคิ้ว ในท้องที่ตำบลลาดบัวขาว ตำบลสีคิ้ว และตำบลบ้านหัน

3) **ด้านการปกครอง** เขตการปกครองของกลุ่มจังหวัดฯ ทั้ง 4 จังหวัด ประกอบด้วยข้อมูลรายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 7 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 7 : แสดงเขตการปกครองของกลุ่มจังหวัดฯ ทั้ง 4 จังหวัด

จังหวัด	การปกครองส่วนภูมิภาค				การปกครองส่วนท้องถิ่น					
	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	ชุมชน	อบจ.	เทศบาลนคร	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อบต.	รวม
นครราชสีมา	32	287	3,739	169	1	1	4	85	243	334
ชัยภูมิ	16	124	1,617	25	1	-	1	35	106	143
บุรีรัมย์	23	188	2,546	38	1	-	3	59	146	209
สุรินทร์	17	158	2,128	33	1	-	1	27	144	173
รวม	88	757	10,030	265	4	1	9	206	639	859

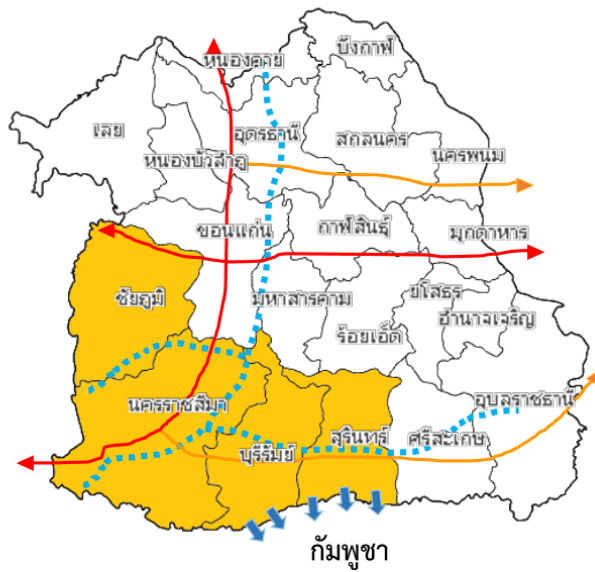
ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

4) จุดผ่านแดน ไทย – กัมพูชา

ตารางที่ 8 : แสดงจุดผ่านแดนไทย – กัมพูชา

จังหวัด	จุดผ่านแดนถาวร	จุดผ่อนปรน	พื้นที่ของไทย	พื้นที่ของกัมพูชา
บุรีรัมย์		✓	จุดผ่อนปรนช่องสายตะกู บ้านสายโท 6 ใต้ ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด	บ้านจู้บโกกี ตำบลอำปอ อำเภอบัณเตี้ยอำปอ จังหวัดอุดรธานี (ด้านชายแดน)
สุรินทร์	✓		ด่านช่องจอม บ้านด่านพัฒนา	บ้านโอรเสม็ด อำเภอสำโรง จังหวัดอุดรธานี (ด้านชายแดนสากล)

ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

- พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ (ถนนมิตรภาพ)
 - เชื่อมเข้าสู่สปป.ลาว เป็นเส้นทางในการขนส่งสินค้าออกไปนอกประเทศ (ไทย-ลาว-เวียดนาม)
- เส้นทางแนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก
 - เชื่อมโยงกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เพิ่มรายได้และลดความยากจนในพื้นที่ตามแนว
 - เพิ่มขนาดตลาดเศรษฐกิจ เพื่อดึงดูดให้นักลงทุนเข้ามาลงทุนมากขึ้น
- - - ทางรถไฟสายภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 - สนับสนุนการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่
 - เป็นเส้นทางในการส่งสินค้าไปยังหนองคายเพื่อส่งข้ามไปยังสปป.ลาว
- ↑ ชายแดนที่ติดกับกัมพูชา
 - เกิดประโยชน์ต่อการค้า การลงทุน ส่งผลให้อัตราการเจริญเติบโตของรายได้ในพื้นที่สูงขึ้น

ที่มา: กระทรวงคมนาคม

29

5) โครงสร้างพื้นฐานและการเข้าถึงบริการ

(1) ทางหลวงสายต่างๆ ในกลุ่มจังหวัด : ระบบคมนาคมขนส่งในพื้นที่กลุ่มจังหวัดมีถนนสายสำคัญหลายสาย มีทางหลวงแผ่นดินสายหลักและสายรอง ที่เชื่อมโยงระหว่างจังหวัด และภายในจังหวัด ทำให้การคมนาคมขนส่งในกลุ่มจังหวัดมีประสิทธิภาพสามารถเดินทางได้อย่างสะดวก โดยมีเส้นทางสำคัญดังนี้

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 หรือ ถนนมิตรภาพ

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 ,201,202,205,206,207,218,219,224,225,226,304 และ 348 นอกจากนี้กลุ่มจังหวัดยังมีทางหลวงสายอาเซียนพาดผ่าน ได้แก่

- สาย AH 12 ผ่านสะพานมิตรภาพไทย/ลาว - หนองคาย - อุดรธานี- อ.น้ำพอง - ขอนแก่น - อ.บ้านไผ่ - อ.พล - จังหวัดนครราชสีมา - อ.สูงเนิน - อ.สีคิ้ว - อ.มวกเหล็ก - จังหวัดสระบุรี - หินกอง - รังสิต - กรุงเทพฯ รวมระยะทาง 511.5 กิโลเมตร

- สาย AH 121 ผ่านมุกดาหาร - อำนาจเจริญ - ยโสธร - อ.สุวรรณภูมิ - อ.พยัคฆภูมิพิสัย - บุรีรัมย์ - อ.นางรอง - อ. สัมปอ - บ.ช่องตะโก รวมระยะทาง 458.5 กิโลเมตร

(2) ทางรถไฟ : เส้นทางรถไฟที่ผ่านกลุ่มจังหวัด คือ รถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ (ประกอบด้วยเส้นทาง กรุงเทพฯ - อุบลราชธานี, กรุงเทพฯ - หนองคาย, เส้นทางลำชี - อุบลราชธานี, เส้นทางนครราชสีมา - อุบลราชธานี, เส้นทางกรุงเทพฯ - ศรีสะเกษ)

จังหวัดนครราชสีมา มีเส้นทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือผ่าน 2 สาย คือ

- เส้นทางกรุงเทพมหานคร - จังหวัดอุบลราชธานี

- เส้นทางกรุงเทพมหานคร - จังหวัดหนองคาย

รถไฟทั้งสองสายจะแยกกันที่ชุมทางจิระจังหวัดนครราชสีมา นอกจากนี้ยังมีรถไฟอีกสายหนึ่งโดยแยกที่ชุมทางแก่งคอย คือ สายอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี – อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา โดยจังหวัดนครราชสีมา มีสถานีรถไฟ รวม 38 สถานี และ 2 ชุมทาง รวม 40 สถานี สถานีหลักในการขนส่งผู้โดยสารและสินค้าคือ สถานีนครราชสีมา และสถานีชุมทางบัวใหญ่

จังหวัดชัยภูมิ มีเส้นทางรถไฟผ่านพื้นที่ทางตอนใต้ของจังหวัดซึ่งเป็นเส้นทางระหว่าง อำเภอแก่งคอยจังหวัดสระบุรี – อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา – อำเภอเทพสถิต – บำเหน็จณรงค์ – จัตุรัส จังหวัดชัยภูมิซึ่งมีสถานีรถไฟรวม 6 สถานี มีขบวนรถไฟผ่านสถานีรถไฟอำเภอบำเหน็จณรงค์ และอำเภอจัตุรัส

จังหวัดบุรีรัมย์ มีเส้นทางรถไฟผ่าน คือ เส้นทางกรุงเทพมหานคร – จังหวัดอุบลราชธานี กรุงเทพ – สุรินทร์

จังหวัดสุรินทร์ มีเส้นทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือผ่านทางตอนบนของจังหวัด โดยมีเส้นทางผ่าน 1 สาย คือ เส้นทางกรุงเทพมหานคร – อุบลราชธานี

(3) ระบบขนส่งทางอากาศ

ตารางที่ 9 : ระบบขนส่งทางอากาศ

ท่าอากาศยาน	สายการบิน	เส้นทางการบิน (Rout)		เวลาออก	เวลาถึง	อัตราค่าโดยสาร
		เริ่มต้น	ปลายทาง			
บุรีรัมย์	 NOK AIR	กรุงเทพฯ (DMK)	บุรีรัมย์ (BFV)	18.20 น.	19.25 น.	1,350 - 4,050
	 NOK AIR	บุรีรัมย์ (BFV)	กรุงเทพฯ (DMK)	19.55 น.	21.00 น.	

ที่มา : สำนักงานจังหวัดบุรีรัมย์ ปี พ.ศ. 2564

(4) โครงสร้างพื้นฐานที่รัฐบาลให้การสนับสนุน

- รถไฟทางคู่ สายมาบกะเบา-ชุมทางถนนจิระ 128 กิโลเมตร
- โครงการรถไฟความเร็วสูงกรุงเทพฯ-นครราชสีมา หรือรถไฟไทย-จีน ระยะทาง 253 กิโลเมตร

ภาพ เส้นทางรถไฟความเร็วสูงที่เชื่อมไปสู่ AEC

ภาพความเชื่อมโยงของรถไฟทางคู่ จากไทยสู่จีน

- โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองหรือมอเตอร์เวย์สายบางปะอิน – นครราชสีมา

ภาพถ่ายทางการก่อสร้างรถไฟทางคู่ สายมาบะเบา-ชุมทางถนนจิระ

(5) ไฟฟ้า

ข้อมูลปี 2563 จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้ามีจำนวนทั้งสิ้น 2,049,652 ราย เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2562 ที่มีผู้ใช้ไฟฟ้า 2,001,333 ราย ทำให้กระแสไฟฟ้าที่จำหน่ายมากขึ้น เป็นจำนวนทั้งสิ้น 9,080,825,351 กิโลวัตต์/ชั่วโมง โดยจำหน่ายให้กับกิจการขนาดใหญ่มากที่สุด 3,438,589,386 กิโลวัตต์/ชั่วโมง รองลงไปเป็นบ้านอยู่อาศัย กิจการขนาดกลาง กิจการขนาดเล็ก กิจการขนาดกลาง และอื่นๆ ตามลำดับ ปรากฏตามตารางที่ 10 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 10 : แสดงจำนวนและปริมาณการใช้จ่ายไฟฟ้า

ประเภทอัตราไฟฟ้า	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1		
	พ.ศ.2561	พ.ศ.2562	พ.ศ.2563
ผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	1,960,750	2,001,333	2,049,652
ไฟฟ้าที่จำหน่าย/ใช้ (กิโลวัตต์/ชั่วโมง)	8,918,170,467	9,186,393,068.85	9,080,825,351
- บ้านอยู่อาศัย	2,646,962,009	2,887,102,216.25	3,065,983,268
- กิจการขนาดเล็ก	966,626,300	1,028,757,224.98	1,031,017,238
- กิจการขนาดกลาง	1,349,778,822	1,390,816,133.75	1,329,019,738
- กิจการขนาดใหญ่	3,715,871,531	3,626,858,529.87	3,438,589,386
- อื่น ๆ	238,931,805	252,858,964	216,215,721

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และสำนักงานสถิติแห่งชาติ

เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดแล้วพบว่า จังหวัดนครราชสีมาเป็นผู้ใช้ไฟฟ้ามากที่สุด เนื่องจากมีจำนวนประชากรมากที่สุด จึงมีไฟฟ้าที่จำหน่ายหรือใช้ไปจำนวนมากถึง 890,459 กิโลวัตต์/ชั่วโมง ปรากฏตามตารางที่ 11 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 11 : แสดงจำนวนและปริมาณการใช้จ่ายไฟฟ้า ประจำปี พ.ศ. 2563 (รายจังหวัด)

ประเภทอัตราไฟฟ้า	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1			
	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์
ผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	890,459	347,951	437,630	373,612
ไฟฟ้าที่จำหน่าย/ใช้ (กิโลวัตต์/ชั่วโมง)	6,014,207,654	872,347,625	1,236,955,917	957,314,155
- บ้านอยู่อาศัย	1,561,042,968	425,564,931	596,459,256	482,916,113
- กิจการขนาดเล็ก	516,574,498	147,351,110	198,094,321	168,997,309
- กิจการขนาดกลาง	781,543,649	139,281,998	237,454,032	170,740,059
- กิจการขนาดใหญ่	3,007,883,245	136,349,320	181,348,971	113,007,850
- อื่น ๆ	147,163,294	23,800,266	23,599,337	21,652,824

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และสำนักงานสถิติแห่งชาติ

(6) ประปา

ข้อมูลปี 2562 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีกำลังการผลิตน้ำประปาในพื้นที่ทั้งสิ้น 111.1837 ล้านลูกบาศก์เมตร มากกว่าปีที่ผ่านมา ที่มีปริมาณการผลิต 106.1653 ลูกบาศก์เมตร มีปริมาณที่จำหน่ายแก่ผู้ใช้ 79.4916 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 71.50 ของปริมาณน้ำที่ผลิตได้ ทั้งนี้มีจำนวนผู้ใช้ทั้งสิ้น 338,719 ราย ปรากฏตามตารางที่ 12 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 12 : แสดงจำนวนและปริมาณการใช้น้ำประปา

รายละเอียด	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1		
	พ.ศ.2560	พ.ศ.2561	พ.ศ.2562
ผู้ใช้น้ำ (ราย)	338,719	349,938	365,130
ปริมาณการผลิต (ล้านลูกบาศก์เมตร)	111.1837	113.8417	122.7336
ปริมาณการจำหน่าย (ล้านลูกบาศก์เมตร)	79.4916	81.6297	87.2213
เฉลี่ยการใช้น้ำ (ลบ.ม./ราย/เดือน)	79.0712	78.4981	79.8046

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาค และสำนักงานสถิติแห่งชาติ

เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดแล้วพบว่า จังหวัดนครราชสีมาเป็นผู้ใช้น้ำมากที่สุด จำนวน 142,309 ราย ทำให้มีปริมาณการผลิตและการจำหน่ายสูง แต่ปริมาณการใช้น้ำเฉลี่ยเป็นรายเดือนกลับพบว่า จังหวัดสุรินทร์มีการใช้น้ำมากที่สุดถึง 21.0065 ลูกบาศก์เมตร/ราย/เดือน จังหวัดที่ใช้น้ำน้อยที่สุดในกลุ่มจังหวัดคือจังหวัดชัยภูมิมีปริมาณการใช้น้ำเฉลี่ย 17.4909 ลูกบาศก์เมตร/ราย/เดือน ปรากฏตามตารางที่ 13 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 13 : แสดงจำนวนและปริมาณการใช้น้ำประปา ประจำปี พ.ศ. 2562 (รายจังหวัด)

รายละเอียด	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1			
	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์
ผู้ใช้น้ำ (ราย)	142,309	94,848	68,721	59,252
ปริมาณการผลิต (ล้านลูกบาศก์เมตร)	53.0663	29.5328	21.9199	18.2145
ปริมาณการจำหน่าย (ล้านลูกบาศก์เมตร)	35.4157	19.9077	16.9618	14.9362
เฉลี่ยการใช้น้ำ (ลบ.ม./ราย/เดือน)	20.7387	17.4909	20.5684	21.0065

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาค และสำนักงานสถิติแห่งชาติ

6) ด้านพลังงาน

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีข้อมูลจำนวนแหล่งผลิตไฟฟ้าในกลุ่มจังหวัดฯ จำนวน 135 โรง โดยมีโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์มากที่สุดถึง 49 โรง โดยเฉพาะจังหวัดนครราชสีมา มีโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทนมากที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ ปรากฏตามตารางที่ 14 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 14 : แสดงแหล่งผลิตไฟฟ้าในกลุ่มจังหวัดฯ

การไฟฟ้า	2563				
	กลุ่มจังหวัด ฯ	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์
โรงไฟฟ้าพลังงานน้ำ	4	1	3	-	-
โรงไฟฟ้าก๊าซชีวภาพ	29	21	5	3	-
โรงไฟฟ้าชีวมวล	27	11	4	7	5
โรงไฟฟ้าพลังงานลม	23	15	8	-	-
โรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์	49	23	13	9	4
โรงงานไฟฟ้าก๊าซธรรมชาติ	2	2	-	-	-
โรงไฟฟ้าพลังงานขยะ	1	1	-	-	-
รวม	135	74	33	19	9

ที่มา : สำนักงานพลังงานจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2563

น้ำมันเชื้อเพลิงที่ผู้ค้าน้ำมันจำหน่ายให้ลูกค้าของจังหวัดในกลุ่มจังหวัด โดยน้ำมันดีเซล มีปริมาณที่มากขึ้นทุกปี ส่วนน้ำมันเบนซิน ก๊าซปิโตรเลียมเหลว เริ่มมีปริมาณการจำหน่ายลดลง ปรากฏตามตารางที่ 15 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 15 : ปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงที่ผู้ค้าน้ำมันจำหน่ายให้ลูกค้าของจังหวัดในกลุ่มจังหวัดฯ

หน่วย : พันลิตร

จังหวัด	ประเภท	2561	2562	2563
นครราชสีมา	น้ำมันเบนซิน	6,398.06	5,331.23	4,594.03
	น้ำมันดีเซล	803,714.69	771,026.67	1,007,642.34
	ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (พัน กก.)	133,851.81	127,538.39	115,857.94
	น้ำมันเตา	23,966.56816	21,777.29151	22,712.27106
ชัยภูมิ	น้ำมันเบนซิน	1,000.94	820.76	699.04
	น้ำมันดีเซล	143,026.59	146,408.22	145,977.48
	ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (พัน กก.)	23,775.17	22,224.91	21,433.20
	น้ำมันเตา	283.20228	149.38057	292.83906
บุรีรัมย์	น้ำมันเบนซิน	3,619.33	3,823.30	2,805.85
	น้ำมันดีเซล	289,432.03	263,029.93	260,514.31
	ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (พัน กก.)	32,235.14	31,506.22	30,005.60
	น้ำมันเตา	446.76	787.82092	440.13169
สุรินทร์	น้ำมันเบนซิน	2,619.81	2,272.05	1,591.23
	น้ำมันดีเซล	165,512.02	170,040.14	349,285.91
	ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (พัน กก.)	30,559.56	27,165.08	24,881.84
	น้ำมันเตา	0	550	0
กลุ่มจังหวัด	น้ำมันเบนซิน	13,638.13	12,247.33	9,690.15
	น้ำมันดีเซล	1,401,685.34	1,350,504.97	1,763,420.03
	ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (พัน กก.)	220,421.67	208,434.61	192,178.58
	น้ำมันเตา	24,696.53	23,264.49	23,445.24

ที่มา : กรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน

หมายเหตุ : - กลุ่มน้ำมันเบนซิน ประกอบด้วย มันทันเบนซิน ,เบนซิน ออกเทน 91, เบนซิน ออกเทน 95, แก๊สโซฮอล์อี 10 ออกเทน 91 , แก๊สโซฮอล์อี 10 ออกเทน 95, แก๊สโซฮอล์อี 10 ออกเทน 95 พิเศษ, แก๊สโซฮอล์อี 20 และแก๊สโซฮอล์อี 85

- กลุ่มน้ำมันดีเซล ประกอบด้วย ดีเซลหมุนเร็วธรรมดา , ดีเซลหมุนเร็วธรรมดา ชนิดพิเศษ, ดีเซลหมุนเร็ว บี 5 , ดีเซลหมุนเร็ว บี 7 ,ดีเซลหมุนเร็ว บี 7 (ชนิดพิเศษ) , ดีเซลหมุนเร็ว บี 7 (ชนิดพิเศษ) ยูโร 5 , ดีเซลหมุนเร็ว บี 20, น้ำมันดีเซลพื้นฐาน, น้ำมันดีเซลพื้นฐาน (10 PPM), น้ำมันดีเซลพื้นฐาน (50 PPM) น้ำมันดีเซลกำมะถันสูง, น้ำมันดีเซลขดตอเนื่อง (น้ำมันเขียว) และ น้ำมันดีเซลหมุนช้า

- กลุ่มก๊าซปิโตรเลียมเหลว ประกอบด้วย ก๊าซปิโตรเลียมเหลว, บิวเทน และโพรเพน

7) บริการพื้นฐานด้านสังคม

(1) สถานศึกษา : กลุ่มจังหวัดฯ มีโรงเรียนรวม 4,267 แห่ง เป็นประถมศึกษา รวม 3,360 แห่ง โรงเรียนมัธยมศึกษา รวม 354 แห่ง โรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา รวม 466 แห่ง ระดับอาชีวศึกษา มีจำนวนสถานศึกษาจำนวน 61 แห่ง และระดับอุดมศึกษา มีจำนวน 26 แห่ง ปรากฏตามตารางที่ 16 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 16 : แสดงจำนวนสถานศึกษาจำแนกตามประเภท ปี พ.ศ. 2562

ด้านการศึกษา	พ.ศ. 2562				
	กลุ่มจังหวัด ฯ	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์
ประถมศึกษา (แห่ง)	3,360	974	725	894	767
มัธยมศึกษา (แห่ง)	354	123	69	66	96
ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา (แห่ง)	466	466	-	-	-
อาชีวศึกษา (แห่ง)	61	23	17	13	8
อุดมศึกษา (แห่ง)	26	12	2	6	6
รวม	4,267	1,598	813	979	877

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

(2) จำนวนนักเรียน/ครู : กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีจำนวนนักเรียน ประจำปี พ.ศ. 2562 ทั้งหมด 1,203,936 คน และมีจำนวน ครู ทั้งหมด 86,582 คน คิดเป็นจำนวน ครู 1 คน ต่อ นักเรียน 14 คน ปรากฏตามตารางที่ 17 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 17 : ตารางแสดงจำนวนนักเรียนและครู ประจำปี พ.ศ. 2562

จังหวัด	กลุ่มจังหวัด ฯ	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์
นักเรียน	1,203,936	476,274	264,843	237,241	225,578
ครู	86,582	38,175	16,773	14,827	16,807

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

ตารางที่ 18 : แสดงรายชื่อสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

จังหวัด	สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	สถาบันอุดมศึกษาเอกชน	วิทยาเขตสถาบันอุดมศึกษา
นครราชสีมา	1.มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 2.มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน 3.มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	1.มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล 2.วิทยาลัยนครราชสีมา	1. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) 2. มหาวิทยาลัย

จังหวัด	สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	สถาบันอุดมศึกษาเอกชน	วิทยาเขต สถาบันอุดมศึกษา
	4.มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย 5.วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา 6.วิทยาลัยพุทธศาสนานานาชาติ 7.วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี 8. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย		รามคำแหง สาขา วิทยบริการเฉลิมพระ เกียรติจังหวัด นครราชสีมา
ชัยภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ		1.มหาวิทยาลัยการกีฬา แห่งชาติ วิทยาเขตชัยภูมิ 2.มหาวิทยาลัย รามคำแหง วิทยาเขต บำเหน็จณรงค์
บุรีรัมย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์		มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิม พระเกียรติจังหวัด บุรีรัมย์
สุรินทร์	1.มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ 2.มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล อีสาน วิทยาเขตสุรินทร์		มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระ เกียรติจังหวัดสุรินทร์

ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานจังหวัดในกลุ่มจังหวัด และเว็บไซต์สารานุกรมเสรี

(2) **ด้านการบริการสาธารณสุข** : ข้อมูลปี พ.ศ. 2562 การบริการด้านสาธารณสุขในพื้นที่กลุ่มจังหวัด มีจำนวนสถานพยาบาลทั้งสิ้น 2,418 แห่ง จำแนกเป็นโรงพยาบาลของรัฐบาล 92 แห่ง โรงพยาบาลเอกชน 15 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 953 แห่ง คลินิกรวมทุกประเภท 1,358 แห่ง ข้อมูลจากสำนักงาน ปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข รวบรวมโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ เมื่อปี พ.ศ. 2562 ด้านบุคลากรทางการแพทย์ รวม 16,579 คน มีแพทย์จำนวน 2,710 คน ทันตแพทย์ 509 คน เภสัชกร 935 คน พยาบาลวิชาชีพ 12,354 คน และพยาบาลเทคนิค 71 คน

(3) **แหล่งนันทนาการและพักผ่อนหย่อนใจ** : ข้อมูลปี พ.ศ. 2562 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,133 แห่ง ซึ่งกระจายอยู่ในหลายๆ พื้นที่ โดยจังหวัดนครราชสีมาจำนวน 740 แห่ง จังหวัดสุรินทร์มีจำนวน 165 แห่ง จังหวัดชัยภูมิจำนวน 160 แห่ง และจังหวัดบุรีรัมย์จำนวน 68 แห่ง

8) ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ (ป่าไม้ ดิน น้ำ)

(1) ด้านทรัพยากรป่าไม้

ในปี พ.ศ. 2563 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีเนื้อที่ป่า 5,501,914.34 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 17.02 ของเนื้อที่ทั้งกลุ่มจังหวัด โดยจังหวัดชัยภูมิมีเนื้อที่ป่ามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.16 ของเนื้อที่จังหวัด และเป็นร้อยละ 45.23 ของเนื้อที่ป่ากลุ่มจังหวัดฯ เมื่อเทียบกับเนื้อที่ป่าของกลุ่มจังหวัดฯ กับเนื้อที่ป่าของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีจำนวน 15,718,049.67 ไร่ กลุ่มจังหวัดฯ มีเนื้อที่ป่าคิดเป็นร้อยละ 35 และเมื่อเปรียบเทียบกับเนื้อที่ป่าของกลุ่มจังหวัดฯ กับเนื้อที่ป่าทั้งประเทศที่มีทั้งสิ้น 102,353,484.76 ไร่ กลุ่มจังหวัดฯ มีเนื้อที่ป่าคิดเป็นร้อยละ 5.38 ปรากฏตามตารางที่ 19 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 19 : ข้อมูลเนื้อที่ป่าไม้ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ปี พ.ศ. 2563

จังหวัด	เนื้อที่ (ไร่)	เนื้อที่ป่าไม้ (ไร่)	ร้อยละของเนื้อที่ป่าต่อเนื้อที่จังหวัด	ร้อยละของเนื้อที่ป่าจังหวัดต่อเนื้อที่ป่าของกลุ่มจังหวัด
นครราชสีมา	12,808,727.00	1,993,488.27	15.56	36.23
ชัยภูมิ	7,986,429.00	2,488,460.23	31.16	45.23
บุรีรัมย์	6,451,178.00	553,404.97	8.58	10.06
สุรินทร์	5,077,535.00	466,560.87	9.19	8.48
กลุ่มจังหวัดฯ	32,323,869.00	5,501,914.34	17.02	100
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	105,533,963.00	15,718,049.67	14.89	35
ประเทศ	320,696,887.00	102,353,484.76	31.92	5.38

ที่มา : สำนักจัดการที่ดิน กรมป่าไม้

(2) ด้านทรัพยากรน้ำ : กลุ่มจังหวัดตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำหลัก 3 ลุ่มน้ำ ได้แก่ ลุ่มน้ำชี ลุ่มน้ำมูล และลุ่มน้ำป่าสัก

- **ลุ่มน้ำชี** : มีพื้นที่รับน้ำ 49,477 ตารางกิโลเมตร แบ่งออกเป็น 20 ลุ่มน้ำสาขาพื้นที่โครงการ ที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชีได้แก่พื้นที่เกือบทั้งหมดของจังหวัดชัยภูมิและพื้นที่บางส่วนของจังหวัดนครราชสีมา รวมคิดเป็นร้อยละ 25.8 ของพื้นที่ลุ่มน้ำชีทั้งหมด

- **ลุ่มน้ำมูล** : มีพื้นที่รับน้ำ 69,700 ตารางกิโลเมตร แบ่งออกเป็น 31 ลุ่มน้ำสาขาพื้นที่โครงการที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำได้แก่พื้นที่เกือบทั้งหมดของจังหวัดนครราชสีมา และพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดสุรินทร์ รวมคิดเป็นร้อยละ 54.2 ของพื้นที่ลุ่มน้ำมูลทั้งหมด

- **ลุ่มน้ำป่าสัก** : มีพื้นที่รับน้ำ 6,292 ตารางกิโลเมตร แบ่งออกเป็น 8 ลุ่มน้ำสาขาพื้นที่โครงการที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำได้แก่พื้นที่บางส่วนของจังหวัดชัยภูมิและจังหวัดนครราชสีมา รวมคิดเป็นร้อยละ 2.4 ของพื้นที่ทั้งลุ่มน้ำป่าสัก

ตารางที่ 20 : ข้อมูลปริมาณความจุที่เก็บกักน้ำของอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดฯ

แหล่งเก็บน้ำ	ความจุที่เก็บกักน้ำ (ลบ.ม.)
ลำตะคอง	300,000,000
มูลบน	141,000,000
ลำแซะ	270,000,000
ลำพระเพลิง	105,000,000
ลำปลายมาศ	100,000,000
ลำนางรอน	120,000,000
เขื่อนจุฬาภรณ์	188,000,000
ห้วยกุ่ม	22,000,000
ห้วยปะทาว	44,000,000
ลำเชียงไกร (ตอนล่าง)	27,700,000
บ้านซับกระจ่าย	4,300,000

ที่มา : สำนักชลประทานที่ 8 นครราชสีมา

(3) **ทรัพยากรดิน** : ความเหมาะสมของที่ดินเพื่อการปลูกพืชเศรษฐกิจ: ชั้นความเหมาะสมของที่ดินเพื่อการปลูกพืชเศรษฐกิจ 3 กลุ่มหลัก ได้แก่ ข้าว พืชไร่ และไม้ผลไม้ยืนต้น สรุปได้ว่ามีชั้นความเหมาะสมของดินเพื่อการปลูกพืชเศรษฐกิจทั้ง 3 กลุ่มในเกณฑ์เหมาะสมปานกลางถึงเหมาะสมดีมาก ดังนี้ (เกณฑ์การประเมินที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน และ FAO) ปรากฏตามตารางที่ 21 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 21 : แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน

ชั้นความเหมาะสมระดับปานกลาง - ดีมาก	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
การปลูกข้าว	20,413.49	39.47
การปลูกพืชไร่	11,191.99	21.64
การปลูกไม้ผล - ไม้ยืนต้น	11,874.68	22.96
รวมพื้นที่	43,480.16	84.07

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

9) ด้านการท่องเที่ยว

(1) แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัด : จากลักษณะการจัดหมวดหมู่แหล่งท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สามารถจัดแบ่งสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดได้ 6 ประเภท ปรากฏตามตารางที่ 22 - 24 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 22 : แสดงแหล่งท่องเที่ยวภายในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	กลุ่มจังหวัด ฯ	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์
แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	79	22	27	6	24
แหล่งท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิต	42	11	5	6	20
แหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม และแหล่งมรดกประเพณี	80	18	7	24	31
แหล่งท่องเที่ยวเชิงวิชาการ	31	20	2	3	6
แหล่งท่องเที่ยวเชิงศาสนาและความเชื่อ	73	34	13	8	18
แหล่งท่องเที่ยวเชิงสันทนาการ และบันเทิง	20	6	4	3	7
รวม	325	111	58	50	106

ที่มา : จากการรวบรวมของสำนักงานจังหวัดในกลุ่มจังหวัดฯ พ.ศ. 2561

ตารางที่ 23 : แสดงจำนวนแหล่งท่องเที่ยวของเส้นทางอารยธรรมขอมในพื้นที่นครชัยบุรีรินทร์ (รายจังหวัด)

จังหวัด	แหล่งท่องเที่ยวหลักของเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอม (8 แห่ง)	แหล่งท่องเที่ยวรองของเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอมประเภทโบราณสถาน (34 แห่ง)	แหล่งท่องเที่ยวรองของเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอมประเภทศิลปวัฒนธรรม (8 แห่ง)	แหล่งท่องเที่ยวเสริมของเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอม (44 แห่ง)
นครราชสีมา (35 แห่ง)	1.ปราสาทหินพนมวัน 2.ปราสาทหินพิมาย	1. ปราสาทพะโค 2. กู่พราหมณ์จำศีล 3. ปราสาทนางรำ 4. กู่ภูเก้าขึ้น้อย 5. แหล่งหินดัดสี่คิ้ว 6. ปราสาทโนนกู่ 7. ปราสาทเมืองแขก 8. ปราสาทเมืองเก่า 9. โบราณสถานเมืองเสมา 10. ปราสาทหินบ้าน	1. แหล่งโบราณคดีบ้านปราสาท 2. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย 3. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติมหาวิรุวงศ์ 4. หมู่บ้านด่านเกวียน	1. อนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี 2. อนุสรณ์สถานวีรกรรมบ้านทุ่งสัมฤทธิ์ 3. วัดเขาจันทร์งาม (ภาพเขียนสีโบราณบนเพิงผาหิน) 4. วัดธรรมจักรเสมาราม (พระพุทธรูปปางไสยาสน์) 5. วัดศาลาลอย (อุโบสถศิลปะไทยประยุกต์) 6. ศูนย์วัฒนธรรมสถาบันราชภัฏนครราชสีมา 7. สวนน้ำป่าตองถ้ำเฉลิมพระเกียรติ 8. หมู่บ้านปลูกหม่อนเลี้ยงไหมบ้านหลุ่งประดู่สามัคคี

จังหวัด	แหล่งท่องเที่ยวหลักของเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอม (8 แห่ง)	แหล่งท่องเที่ยวรองของเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอมประเภทโบราณสถาน (34 แห่ง)	แหล่งท่องเที่ยวรองของเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอมประเภทศิลปวัฒนธรรม (8 แห่ง)	แหล่งท่องเที่ยวเสริมของเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอม (44 แห่ง)
		ถนนหัก 11. ปราสาทห้วยแคน		9. พิพิธภัณฑ์ไม้กลายเป็นหิน ช้างดึกดำบรรพ์และไดโนเสาร์ 10. ประตูปฐมพล 11. วัดบ้านไร่ 12. วัดโนนกุ่ม (วิหารหลวงพ่อโต) 13. ศูนย์วัฒนธรรมผ้าไหมปักธงชัย 14. อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ 15. เขื่อนลำตะคอง 16. โฮมสเตย์บ้านปราสาท 17. สวนสัตว์นครราชสีมา 18. ฟาร์มโชคชัย
ชัยภูมิ (15 แห่ง)	1. ปราสาทกู่	1.บ้านกุดโง้ง 2.เมืองโบราณคอนสวรรค์ 3.กู่บ้านกุดยาง (กู่แดง) 4.พระธาตุหนองสามหมื่น		1.อนุสาวรีย์เจ้าพ่อพญาแล 2.ศาลเจ้าพ่อพระยาภักดีชุมพล 3.ทุ่งดอกกระเจียว 4.อุทยานแห่งชาติไทรทอง 5.อุทยานแห่งชาติน้ำตกตาดโตน 6.อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม 7.อุทยานแห่งชาติภูแลนคา 8.มอหินขาว 9.ศูนย์ส่งเสริมผ้าไหมจังหวัดชัยภูมิ (บ้านเขว้า) 10.เขื่อนจุฬาภรณ์
บุรีรัมย์ (22 แห่ง)	1. ปราสาทพนมรุ้ง 2. ปราสาทเมืองต่ำ	1. ภูเขาอังคาร 2. ปราสาทหนองหงส์ 3. เตาสวาย 4. เตานายเจียน 5. แหล่งตัดหินบ้านกรวด 6. ปราสาทกู่ฤาษี 7. ปราสาทกู่สวนแตง 8. กู่ฤาษีบ้านโคกเมือง 9. กู่ฤาษีบ้านบัวลาย 10. ปราสาทบ้านบุ	1. ศูนย์วัฒนธรรมอีสานใต้	1.พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช 2.พิพิธภัณฑ์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ บ้านพระสบาย 3.ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดบุรีรัมย์ 4.วนอุทยานเขากระโดง 5.เขตห้ามล่าสัตว์ป่าอ่างเก็บน้ำห้วยตลาด 6.เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่ 7.ศูนย์หัตถกรรมทอผ้าไหมบ้านนาโพธิ์ 8.เขื่อนลำนางรอง

จังหวัด	แหล่งท่องเที่ยวหลักของเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอม (8 แห่ง)	แหล่งท่องเที่ยวรองของเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอมประเภทโบราณสถาน (34 แห่ง)	แหล่งท่องเที่ยวรองของเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอมประเภทศิลปวัฒนธรรม (8 แห่ง)	แหล่งท่องเที่ยวเสริมของเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอม (44 แห่ง)
		11. เมืองฝ้าย		
สุรินทร์ (22 แห่ง)	1. ปราสาทตาเมือนธม 2. ปราสาทศรีขรภูมิ 3. ปราสาทภูมิโปน	1. ปราสาทเมืองที 2. ปราสาทจอมพระ 3. ปราสาทตามอญ 4. ปราสาทบ้านพลวง 5. ปราสาทบ้านไพร 6. ปราสาทตาเมือนโต๊จ 7. ปราสาทตาเมือนโต๊จ 8. ปราสาทยายเหงา	1. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสุรินทร์ 2. หมู่บ้านหัตถกรรมเครื่องเงินเขวาสินรินทร์ 3. หมู่บ้านวัฒนธรรมดงมัน	1. อนุสาวรีย์พระยาสุรินทรภักดีศรีณรงค์จางวาง (เชียงบูน) 2. ห้องภาพเมืองสุรินทร์ 3. วัดบูรพาราม(หลวงพ่อพระชีว์) 4. วนอุทยานพนมสวาย 5. วนอุทยานป่าสนหนองคู 6. หมู่บ้านช้าง (บ้านตากกลาง) 7. กลุ่มหัตถกรรมบ้านโชค 8. ตลาดการค้าช่องจอม

ที่มา : รายงานผลการศึกษาคำโครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนแม่บทการท่องเที่ยวเส้นทางอารยธรรมขอม

ตารางที่ 24 : ข้อมูลงานเทศกาลประจำปีของจังหวัด หรืองานที่มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัด

เดือน	เทศกาล	จังหวัด
มกราคม	1. Countdown Korat 2. เกษตรสุนารี 3. งานฉลองอนุสาวรีย์เจ้าพ่อพญาแล 4. งานรับอรุณเบิกฟ้าวันปีใหม่ ณ พนมรุ้ง 5. งานวันหัวผักกาด ข้าวหอมมะลิ หมียาไทย 6. งานศรีโรครยาศาลตำนานปราสาทจอมพระ สุรินทร์	จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์
กุมภาพันธ์	7. งานตรุษจีนนครราชสีมา 8. งานเบญจมาศบานในม่านหมอก 9. ฉลองตรุษจีนชัยภูมิ 10. งานมนัสการพระเจ้าใหญ่ที่วัดหงษ์ 11. งานมนัสการรอยพระพุทธรูปจำลอง 12. งานประเพณีเรือมมะม่วง (จอมพระ) 13. งานวัฒนธรรมกวย (สำโรงทาบ) 14. งานประเพณีวันพระคุณรำลึก พระยาสังฆะบุรี ศรีนครอัจจะ บูชาศาลหลักเมืองและพิธีพระคุณข้าวชาวสังขะ 15. งานเทศกาลสนมเมืองดอกจานประสานใจไหว้ปู่ตา 16. งานจดทะเบียนสมรสบนหลังช้าง (พิธีแต่งงานแบบชาวกวยหรือซัดเต)	จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

เดือน	เทศกาล	จังหวัด
	17. งานตรุษจีนไหว้เจ้า ไชน่าทาวน์สำโรงทาบ	จังหวัดสุรินทร์
มีนาคม	18. ฉลองวันแห่งชัยชนะของท้าวสุรนารี 19. งานประเพณีกินเขาคำของดีเมืองสูงเนิน 20. งานบุญเดือนสี่ งานบุญผะเหวด (พระเวส) 21. ประเพณีนุ่งผ้าไหม ใส่ประเก้อม เรือมกันตรึม (เขวาสินรินทร์) 22. งานวันช้างไทย 23. งานแสดงแสง สีเสียงปราสาทมิชัย 24. งานสมโภชน์หลักเมืองเสริมรุ่งเรืองทำบุญ อำเภอสรีณรงค์	จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
เมษายน	25. แห่พระคันธารราษฎร์ลอดซุ้มประตูชุมพล 26. งานประเพณีสงกรานต์ 27. ประเพณีรำผีฟ้า 28. งานประเพณีสงกรานต์ 29. งานประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง 30. งานเครื่องเคลือบพันปีประเพณีบ้านกรวด 31. งานวันสงกรานต์ 32. งานประเพณีขึ้นเขากระโดง จังหวัดบุรีรัมย์ 33. ประเพณีสงกรานต์เขมรก่อเจดีย์ทรายวัดจุมพลสุทธาวาส 34. ประเพณีแห่ช้างบวชนาค 35. งานวันที่ระลึกพระยาสุรินทร์ภักดีศรีณรงค์จางวางและวันทำบุญเพื่อแผ่นดินไทย 36. ประเพณีขึ้นเขาสวาย เคาะระฆังพันใบ กราบไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ (เมือง) 37. งานเยี่ยมเยียน ตาเมื่อน เดือนเมษา(พนมดงรัก)	จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
พฤษภาคม	38. บุญเดือนหกศาลเจ้าพ่อพญาแล 39. งานบุญบั้งไฟ 40. ประเพณีแห่नाคโหด 41. งานประเพณีบุญบั้งไฟและงานปรางค์กู่สวนแตง 42. งานบุญบั้งไฟอำเภอกันตัง 43. งานสืบสานประเพณีของดีโนนสุวรรณ 44. ประเพณีบุญ บั้งไฟ (จอมพระ, รัตนบุรี, สนม) 45. ประเพณีแห่ช้างบวชนาค (ท่าตูม) 46. ประเพณีสู้ขวัญควาย (เฮาปลิงกไบ) ปราสาท 47. งานบุญ บั้งไฟ “สืบล้านตำนานพ่อขุนอดม” และ งานบุญ บั้งไฟ “สืบล้านตำบลบัวโคก” อ.ท่าตูม 48. งานสืบสานประเพณีวิถีชีวิต คนโนนนารายณ์	จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
มิถุนายน	49. ท่องเที่ยวดอกกระเจียว	จังหวัดชัยภูมิ

เดือน	เทศกาล	จังหวัด
กรกฎาคม	50. งานประเพณีแห่เทียนพรรษาโคราช 51. งานประเพณีแห่เทียนพิมาย 52. งานน้อยหน้าและของดีเมืองปากช่อง 53. งานประเพณีแห่เทียนพิมาย 54. ท่องเที่ยวดอกกระเจียว 55. งานแห่เทียนเข้าพรรษาชัยภูมิ 56. ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาอำเภอเมืองฯ 57. ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาอำเภอนางรอง 58. ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาอำเภอประโคนชัย 59. มหกรรมแห่เทียนพรรษาและตักบาตรบนหลังช้างจังหวัดสุรินทร์	จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์
สิงหาคม	60. ท่องเที่ยวดอกกระเจียว	จังหวัดชัยภูมิ
กันยายน	61. งานใต้เห็ดเขาอังคาร 62. งานประเพณีแซนโฎนตาบูชาบรรพบุรุษ 63. มหกรรมไหมสุรินทร์สุดยอดไหมโลก	จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
ตุลาคม	64. แห่กระรูป 65. งานประเพณีสืบสานตำนานกวนข้าวทิพย์และประเพณีตักบาตรเทโวโรหณะ	จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์
พฤศจิกายน	66. เทศกาลเที่ยวพิมาย และ แข่งขันเรือยาวประเพณีชิงถ้วยพระราชทานฯ 67. งานประเพณีลอยกระทง พระประทับที่พระราชทานฯ 68. งานเทศกาลอาหารย่างโคราช 69. งานเกษตรแฟร์ปากช่อง 70. ตีคลีไฟ 71. งานประเพณีแข่งเรือยาวชิงถ้วยพระราชทาน 72. งานมหกรรมมวยไทย เทศกาลกินไก่ ไหว้เจ้าพ่อขุนศรี 73. งานต้อนรับ เลี้ยงอาหารช้าง และการแสดงช้าง 74. งานสืบสานตำนานพันปีปราสาทศีขรภูมิ 75. งานประเพณีลอยกระทง 76. งานประเพณีแข่งเรือยาวชิงถ้วยพระราชทาน อำเภอท่าตูม	จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
ธันวาคม	77. งานวันผ้าไหมและของดีเมืองปักธงชัย 78. งานปากช่องควบอยเฟสตีวัล 79. เทศกาลดนตรี BiG Mountain Music Festival 80. หนาวนี้ที่คอนสาร 81. count downที่มอหินขาว 82. งานกาชาดและไหมจังหวัดบุรีรัมย์	จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์

เดือน	เทศกาล	จังหวัด
	83. งานประกวดดนตรี "เทิดไท้คีตะราชัน"	จังหวัดบุรีรัมย์
	84. งานมหกรรมว่าวอีสาน (นอนดูดาว ชมว่าวกลางคืน)	จังหวัดบุรีรัมย์
	85. งาน หวานวันแม่ เกี่ยววันพ่อ	จังหวัดบุรีรัมย์
	86. งานเทศกาลข้าวมะลิหอม ปลาจ่อมกุ้ง ชมทุ่งนกประโคนชัย	จังหวัดบุรีรัมย์
	87. งานสมโภชศาลเจ้าพ่อปู่ฮาดและเจ้าพ่ออุดมเดช	จังหวัดบุรีรัมย์
	88. งานกาชาดอำเภอลำปลายมาศ	จังหวัดบุรีรัมย์
	89. งานกาชาดอำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์	จังหวัดบุรีรัมย์
	90. งานสมโภชศาลเจ้าพ่อหลักเมืองและสิ่งศักดิ์สิทธิ์จังหวัดสุรินทร์	จังหวัดสุรินทร์
	91. งานเทศกาลปลาไหล ข้าวใหม่หอมมะลิและงานกาชาด อำเภอชุมพลบุรี	จังหวัดสุรินทร์

ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

ข้อมูลเพื่อการพัฒนา(เชิงเปรียบเทียบ) : ด้านเศรษฐกิจ

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
(นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)

ภาวะเศรษฐกิจไทย ประจำเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2564

ข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย วิเคราะห์ไว้ว่า

เศรษฐกิจไทยได้รับผลกระทบชัดเจนขึ้นจากการแพร่ระบาดระลอกสามของ COVID-19 ส่งผลให้เครื่องใช้การบริโภคและการลงทุนภาคเอกชนลดลงต่อเนื่องจากเดือนก่อน ขณะที่ภาคการท่องเที่ยวยังไม่ฟื้นตัวเนื่องจากมาตรการจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศยังมีอยู่ อย่างไรก็ตาม การส่งออกสินค้าปรับดีขึ้นต่อเนื่องตามอุปสงค์ประเทศคู่ค้า และช่วยพยุงการผลิตภาคอุตสาหกรรม ด้านการใช้จ่ายภาครัฐมีบทบาทในการพยุงเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องโดยรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนขยายตัวได้เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน

ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปปรับลดลงตามอัตราเงินเฟ้อหมวดพลังงานเป็นสำคัญ จากผลของมาตรการลดค่าไฟฟ้าเพื่อบรรเทาค่าครองชีพให้กับประชาชน ด้านตลาดแรงงานยังเปราะบาง สำหรับดุลบัญชีเดินสะพัด ขาดดุลมากกว่าเดือนก่อน จากดุลบริการ รายได้ และเงินโอนที่ขาดดุลเพิ่มขึ้น

รายละเอียดของภาวะเศรษฐกิจไทยมีดังนี้

เครื่องใช้การบริโภคภาคเอกชน ที่ซบเซาจัดปัจจัยฤดูกาลแล้วปรับลดลงต่อเนื่องจากเดือนก่อนในทุกหมวดการใช้จ่าย โดยเป็นผลจากการแพร่ระบาดระลอกสามของ COVID-19 และมาตรการควบคุมการระบาดที่เข้มงวด ซึ่งส่งผลให้กิจกรรม ทางเศรษฐกิจ รายได้ของภาคครัวเรือน และความเชื่อมั่นผู้บริโภคปรับลดลง แม้มาตรการภาครัฐจะช่วยพยุงกำลังซื้อ ภาคครัวเรือนได้บางส่วน

เครื่องใช้การลงทุนภาคเอกชน ที่ซบเซาจัดปัจจัยฤดูกาลแล้วปรับลดลงต่อเนื่องจากเดือนก่อนตามอุปสงค์ในประเทศและความเชื่อมั่นภาคธุรกิจที่ลดลงจากการแพร่ระบาดระลอกสาม ส่งผลให้การลงทุนทั้งหมดเครื่องจักรและอุปกรณ์ และ หมวดก่อสร้างปรับลดลง

มูลค่าการส่งออกสินค้า ที่ซบเซาจัดปัจจัยฤดูกาลแล้วเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากเดือนก่อน โดยเฉพาะ 1) หมวดสินค้าเกษตรที่ปรับดีขึ้นต่อเนื่องตามอุปสงค์จากต่างประเทศ 2) หมวดสินค้าที่มูลค่าเคลื่อนไหวตามราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก และ 3) หมวดสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ที่ยังคงได้รับผลดีจากวัฏจักรอิเล็กทรอนิกส์โลกที่อยู่ในช่วงขาขึ้น ทั้งนี้ การส่งออกที่ฟื้นตัวช่วยพยุงให้ **การผลิตภาคอุตสาหกรรม** ทรงตัวจากเดือนก่อนในช่วงที่อุปสงค์ในประเทศอ่อนแอ อย่างไรก็ตาม เริ่มเห็นผลกระทบจากปัญหาการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์และเชมิคอนดักเตอร์ต่อการผลิตและการส่งออกในบางสินค้า โดยเฉพาะอาหารแปรรูป และเครื่องใช้ไฟฟ้า

มูลค่าการนำเข้าสินค้าที่ไม่รวมทองคำ ที่ซบเซาจัดปัจจัยฤดูกาลแล้วเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากเดือนก่อน โดยเฉพาะ หมวดวัตถุดิบและสินค้าขั้นกลาง สอดคล้องกับการฟื้นตัวของการส่งออก

การใช้จ่ายภาครัฐที่ไม่รวมเงินโอน ขยายตัวเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน จากทั้งรายจ่ายประจำและ รายจ่ายลงทุนสะท้อนถึงบทบาทในการพยุงเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง โดยรายจ่ายประจำขยายตัวตามการเบิกจ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการ และการเบิกจ่ายค่าตอบแทนบุคลากรเป็นสำคัญ สำหรับรายจ่ายลงทุนขยายตัวตามการเบิกจ่ายของหน่วยงาน ด้านคมนาคมและชลประทาน

จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ยังอยู่ในระดับต่ำต่อเนื่อง จากมาตรการจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศของไทยที่ยังมีอยู่

ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปปรับลดลงตามอัตราเงินเฟ้อหมวดพลังงานเป็นสำคัญ จากผลของมาตรการลดค่าไฟฟ้าเพื่อบรรเทาค่าครองชีพให้กับประชาชน ขณะที่อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานปรับเพิ่มขึ้นจากฐานที่ต่ำในระยะเดียวกันปีก่อนที่มีมาตรการลดค่าน้ำประปาของภาครัฐ ด้านตลาดแรงงานยัง

เปราะบางและได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาด ระบาดสาม โดยเฉพาะผู้ประกอบการอาชีพอิสระ สำหรับดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุลมากกว่าเดือนก่อนตามดุลบริการ รายได้ และเงินโอน แม้ดุลการค้าจะเกินดุลเพิ่มขึ้นตามมูลค่าการส่งออกสินค้าที่ปรับดีขึ้น ด้านอัตราแลกเปลี่ยน บาทต่อดอลลาร์ สรอ. แข็งค่าขึ้นเล็กน้อย ตามเงินดอลลาร์ สรอ. ที่อ่อนค่าลง อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี เงินบาทอ่อนค่าลงเมื่อเทียบกับ เงินสกุลคู่แข่งส่วนใหญ่

ภาวะเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือเดือนเมษายน 2564 ชะลอตัวจากเดือนก่อน จากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระบาดสามที่มีความรุนแรงและกระจายเป็นวงกว้าง ส่งผลให้การอุปโภคบริโภคภาคเอกชนชะลอตัวทั้งการใช้จ่ายสินค้าในชีวิตประจำวันและการใช้จ่ายหมวดบริการ ด้านการผลิตภาคอุตสาหกรรมหดตัวจากการผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์และน้ำตาลที่เร่งไปมากในเดือนก่อน อย่างไรก็ตาม การใช้จ่ายภาครัฐกลับมาขยายตัวตามรายจ่ายประจำที่เร่งขึ้น และการลงทุนภาคเอกชนขยายตัวใกล้เคียงเดือนก่อนตามการลงทุนของธุรกิจผลิตเพื่อส่งออก

ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเพิ่มขึ้น ตามหมวดพลังงาน จากราคาขายปลีกน้ำมันในประเทศที่ปรับเพิ่มขึ้นตามราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก รวมถึงมาตรการลดค่าไฟฟ้าและน้ำประปาของภาครัฐที่สิ้นสุดลง ด้านตลาดแรงงานเปราะบางมากขึ้นสะท้อนจากการจ้างงานโดยรวมที่ลดลงเมื่อเทียบกับช่วงก่อนการระบาด COVID-19 ระบาดสาม **สำหรับภาคการเงินเดือนมีนาคม 2564** เงินฝากและสินเชื่อคงค้างขยายตัวใกล้เคียงเดิม

รายละเอียดของภาวะเศรษฐกิจและการเงินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีดังนี้

การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน ชะลอตัว ตามการใช้จ่ายสินค้าในชีวิตประจำวันและหมวดบริการ จากผลกระทบของการแพร่ระบาด COVID-19 ระบาดสาม รวมถึงมาตรการสนับสนุนกำลังซื้อของภาครัฐที่ทยอยสิ้นสุดลง สอดคล้องกับการใช้จ่ายสินค้าคงทนหมวดยานยนต์ที่ปรับลดลง

ภาคบริการด้านการท่องเที่ยว หดตัวจากเดือนก่อนตามจำนวนผู้เยี่ยมชมที่ลดลงเนื่องจากประชาชนหลีกเลี่ยงการเดินทาง ส่งผลให้รายได้ภาคบริการสาขาโรงแรมและภัตตาคาร รวมถึงอัตราการเข้าพักแรมปรับลดลง

รายได้เกษตรกร ขยายตัวต่อเนื่องจากปัจจัยด้านผลผลิตเป็นสำคัญ โดยผลผลิตข้าวนาปรังเพิ่มขึ้นตามปริมาณน้ำที่เอื้ออำนวยกว่าปีก่อน และผลผลิตมันสำปะหลังเพิ่มขึ้นตามพื้นที่เพาะปลูก ด้านราคาขยายตัวเล็กน้อยจากยางพาราตามความต้องการใช้ในอุตสาหกรรมรถยนต์ที่เพิ่มขึ้น รวมถึงถั่วเหลืองที่ยังมีความต้องการต่อเนื่อง และราคาปศุสัตว์ โดยเฉพาะโคเนื้อที่เพิ่มขึ้นตามความต้องการตลาดต่างประเทศ

การใช้จ่ายภาครัฐ กลับมาขยายตัว ตามรายจ่ายประจำที่เร่งขึ้นจากหมวดเงินอุดหนุนทั่วไปของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลจากการเลื่อนเดือนของการเบิกจ่ายในเดือนที่ผ่านมา ส่งผลให้มีการเร่งเบิกจ่ายทดแทนในเดือนนี้ และรายจ่ายลงทุนยังขยายตัวต่อเนื่องในหมวดที่ดินและสิ่งก่อสร้างของกรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท และหมวดเงินอุดหนุนเฉพาะกิจของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

การลงทุนภาคเอกชน ขยายตัวใกล้เคียงเดือนก่อนจากหมวดเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ขยายตัวตามการจดทะเบียนรถยนต์เพื่อการพาณิชย์โดยเฉพาะรถกระบะและรถแทรกเตอร์ รวมทั้งการนำเข้าสินค้าทุนที่ใช้ผลิตเพื่อการส่งออกที่ยังขยายตัวได้ดี ได้แก่ การนำเข้าในกลุ่มชิ้นส่วนอุปกรณ์สำนักงานอัตโนมัติและเครื่องจักร ขณะที่หมวดก่อสร้างชะลอตัวหลังจากเร่งไปมากในช่วงก่อน

การผลิตภาคอุตสาหกรรม หดตัวตามการผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ที่เร่งผลิตไปในเดือนก่อน เช่นเดียวกับการผลิตน้ำตาลที่กลับมาหดตัวตามผลผลิตอ้อยที่ลดลงหลังปิดหีบ ขณะที่การผลิตเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ขยายตัวสูงจากฐานต่ำปีก่อนที่มีมาตรการปิดเมือง และการผลิตแปรรูปสินค้าเกษตรยังคงขยายตัวตามปริมาณผลผลิตที่เพิ่มขึ้น อาทิ ข้าว มันสำปะหลัง และยางพารา

มูลค่าการค้าผ่านด่านศุลกากร ขยายตัวต่อเนื่อง ทั้งการส่งออกและนำเข้าจากจีนเป็นสำคัญ โดยการส่งออกขยายตัวในหมวดชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์/อุปกรณ์ประเภท Cloud Computing และทุเรียนตามความต้องการของตลาดที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ด้านการนำเข้าขยายตัวในหมวดสินค้าชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ และหมวดเคมีภัณฑ์ที่ใช้ในการผลิต Hard Disk Drive จากจีน และเวียดนาม

ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเพิ่มขึ้นที่ร้อยละ 3.04 จากหมวดพลังงาน ตามราคาขายปลีกน้ำมันในประเทศที่ปรับเพิ่มขึ้นตามราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก รวมถึงมาตรการลดค่าไฟฟ้าและน้ำประปาของภาครัฐที่สิ้นสุดลง ด้านตลาดแรงงานเปราะบางมากขึ้นสะท้อนจากการจ้างงานโดยรวมที่ลดลงเมื่อเทียบกับช่วงก่อนการระบาด COVID-19 ระลอกสาม

ภาคการเงิน เดือนมีนาคม 2564 เงินฝากคงค้างขยายตัวใกล้เคียงเดิมและยังอยู่ในระดับสูงตามความต้องการรักษาสภาพคล่องของภาคธุรกิจและประชาชน ด้านสินเชื่อคงค้างขยายตัวเล็กน้อยจากสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ที่ปรับดีขึ้น ตามความต้องการใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนของภาคธุรกิจ ที่เริ่มฟื้นตัวก่อนการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสาม และสินเชื่อของสถาบันการเงินเฉพาะกิจขยายตัวใกล้เคียงเดิม จากมาตรการสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการของภาครัฐ

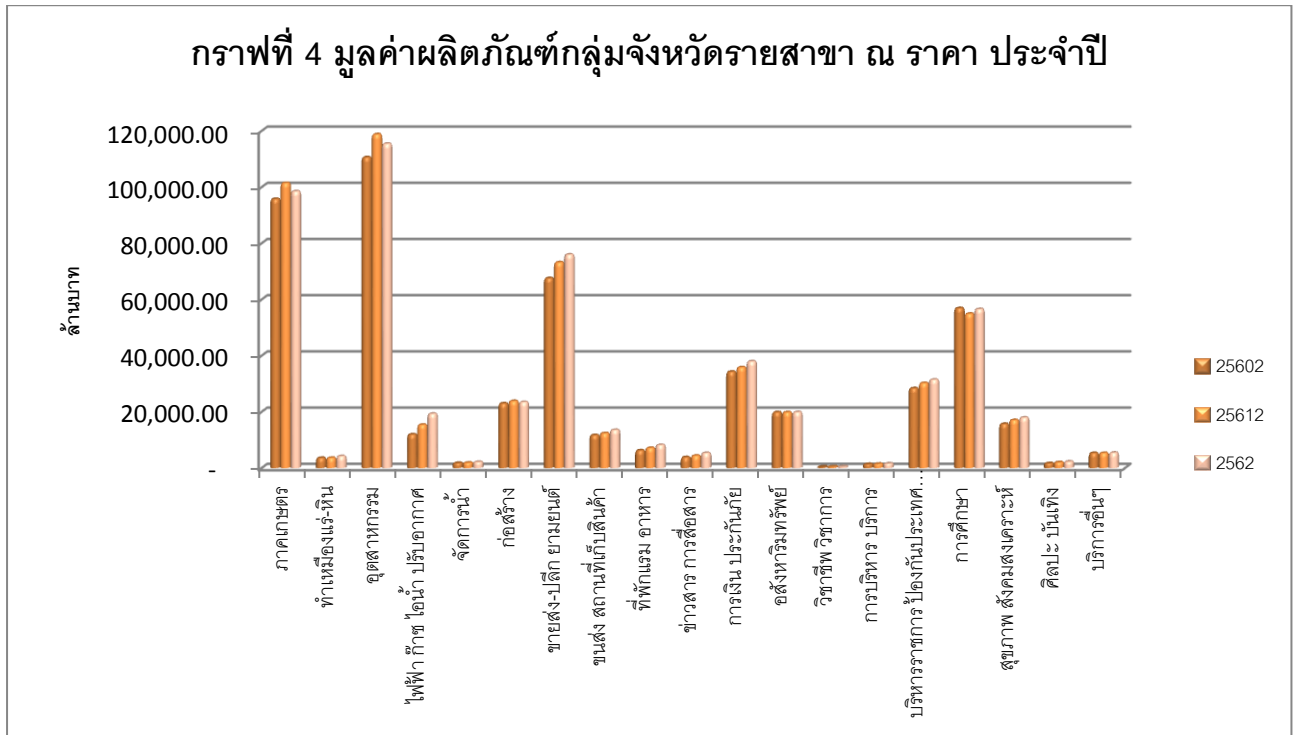
1.2.1 ภาพรวมเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปี พ.ศ. 2562

(1) **ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (GROSS PROVINCIAL CLUSTER PRODUCT AT CURRENT MARKET PRICES) ประจำปี พ.ศ. 2562** มีมูลค่า 540,057 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ที่มีมูลค่า 529,625 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.97 และเป็นอันดับที่ 8 จาก 18 กลุ่มจังหวัด ด้านอุตสาหกรรม (สาขาการผลิตอุตสาหกรรม สาขาการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน การไฟฟ้า สาขาก๊าซ ไขมัน และระบบการปรับอากาศ และสาขาการจัดการน้ำ การจัดการน้ำเสียและของเสียรวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง) ทำรายได้ถึง 141,196 ล้านบาท เฉพาะสาขาการผลิตอุตสาหกรรม ทำรายได้ถึง 115,454 ล้านบาท เช่นเดียวกับสาขาการขนส่งและขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์และรถจักรยานยนต์ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำรายได้ถึง 75,992 ล้านบาท สาขาการศึกษา ทำรายได้ถึง 56,574 ล้านบาท แม้บางช่วงจะมีการหดตัวลงบ้างสาขาที่น่าจับตามอง คือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้แก่ สาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร โดยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากปีก่อนหน้า คิดเป็นร้อยละ 14.34 และสาขา ศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 11.21 แสดงให้เห็นว่าสาขาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวสร้างรายได้ให้กับกลุ่มจังหวัดฯ เป็นจำนวนมาก ส่วนภาคการเกษตรแม้ว่าจะมีรายได้ที่สูงเป็นอันดับสองรองจากสาขาการผลิตอุตสาหกรรม แต่ยังคงลดลง เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าคิดเป็นร้อยละ - 2.89 ตามตารางที่ 25 และกราฟที่ 4 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 25 : ข้อมูล มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ทั้ง 18 กลุ่มจังหวัด ณ ราคาประจำปี พ.ศ. 2562

ที่	จังหวัด/กลุ่มจังหวัด (เรียงจากมากไปน้อย)	ผลิตภัณฑ์มวลรวม(ล้านบาท)	
		ปี 2561	ปี 2562
1	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 (ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา)	2,430,683	2,439,557
2	ภาคกลางปริมณฑล (นนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม สมุทรปราการ)	1,869,909	1,906,826
3	ภาคกลางตอนบน (ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง)	863,239	861,896
4	ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย (ชุมพร นครศรีธรรมราช พัทลุง สุราษฎร์ธานี สงขลา)	745,823	790,305
5	ภาคกลางตอนล่าง 2 (ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร)	599,730	605,786
6	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 (จันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว)	559,651	603,359
7	ภาคใต้ฝั่งอันดามัน (กระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต ระนอง สตูล)	524,577	544,145
8	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)	529,625	540,057
9	ภาคเหนือตอนบน 1 (เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน)	412,663	426,349
10	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด)	408,893	409,976
11	ภาคกลางตอนล่าง 1 (กาญจนบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี)	394,528	401,171
12	ภาคเหนือตอนล่าง 1 (ตาก พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์)	333,241	346,837
13	ภาคเหนือตอนล่าง 2 (กำแพงเพชร นครสวรรค์ พิจิตร อุทัยธานี)	315,395	316,341
14	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (บึงกาฬ เลย หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี)	259,937	265,101
15	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (ยโสธร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี)	243,760	247,854
16	ภาคเหนือตอนบน 2 (เชียงราย น่าน พะเยา แพร่)	202,610	210,307
17	ภาคใต้ชายแดน (นราธิวาส ปัตตานี ยะลา)	136,961	139,173
18	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (นครพนม มุกดาหาร สกลนคร)	127,788	133,106

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เมื่อจำแนกเป็นรายจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปี พ.ศ. 2562 จะพบว่า จังหวัดนครราชสีมา มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมมากที่สุดคือ 303,996 ล้านบาท โดยมีสัดส่วนถึง 56.29 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดในกลุ่มจังหวัด เพิ่มจากปีก่อนหน้าที่มีมูลค่า 299,714 ล้านบาท จังหวัดบุรีรัมย์ สุรินทร์ มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าเช่นกัน ยกเว้นจังหวัดชัยภูมิที่ลดลง โดยจังหวัดที่มีการเพิ่มขึ้นมากที่สุดคือจังหวัดบุรีรัมย์ คิดเป็นร้อยละ 4.95 ปรากฏตามตารางที่ 26 ข้างท้ายนี้

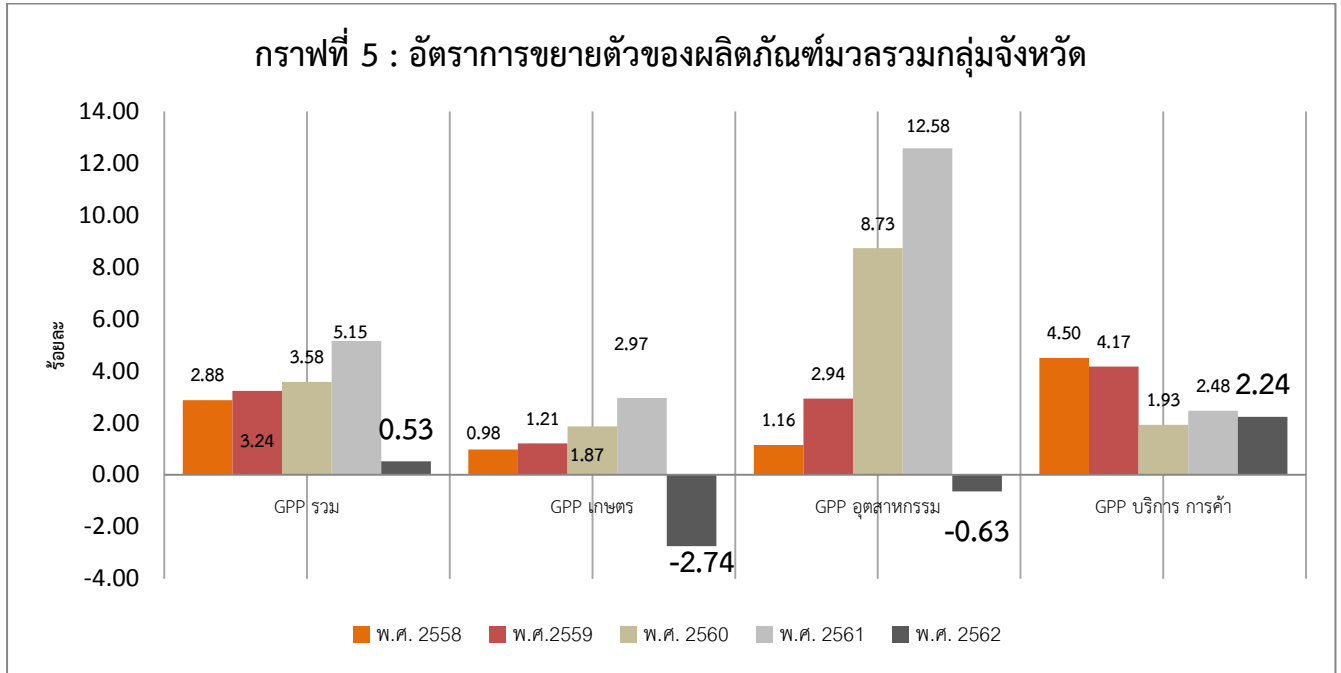
ตารางที่ 26 : แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 จำแนกรายจังหวัด

ที่	จังหวัด/ กลุ่มจังหวัด	ผลิตภัณฑ์มวลรวม(ล้านบาท)			อัตราเพิ่ม - ลด (เทียบปี 61 และ 62)		สัดส่วน GPP ปี พ.ศ. 2562
		ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ล้านบาท	ร้อยละ	
1	นครราชสีมา	277,504	299,714	303,996	4,281	1.43	56.29
2	ชัยภูมิ	63,158	65,996	65,698	-298	-0.45	12.17
3	บุรีรัมย์	85,389	85,145	89,356	4,212	4.95	16.55
4	สุรินทร์	74,360	78,770	81,007	2,237	2.76	15.00
กลุ่มจังหวัด		500,411	529,625	540,057	10,432	1.97	100

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(2) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีอัตราการขยายตัวของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่(Gross provincial cluster product (CVMs)) พ.ศ. 2562 คิดเป็นร้อยละ 0.53 หดตัวจากปีก่อน เนื่องจากภาคเกษตรที่หดตัวลง คิดเป็นร้อยละ - 2.74 ภาคอุตสาหกรรมหดตัวลง คิดเป็นร้อยละ -0.63 ภาคการบริการ การค้า หดตัว คิดเป็นร้อยละ 2.24 ปรากฏตามกราฟที่ 5 ข้างท้ายนี้

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(3) โครงสร้างเศรษฐกิจ

ภาคเกษตรมีสัดส่วนโครงสร้างฯ เป็นร้อยละ 18.24 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด และภาคนอกเกษตร มีสัดส่วนโครงสร้างฯ คิดเป็นร้อยละ 81.76 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์รวมกลุ่มจังหวัด เมื่อคิดเป็นรายสาขาพบว่า การผลิตอุตสาหกรรม มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 21.38 รองลงมาเป็นภาคเกษตร การป่าไม้ และการประมง มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 18.24 ส่วนสาขาที่มีสัดส่วนโครงสร้างฯ น้อยที่สุด คือ สาขากิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และกิจการทางวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 0.10 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์รวมกลุ่มจังหวัด ปรากฏตามตารางที่ 27 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 27 : แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ณ ราคาประจำปี

สาขา	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1			ร้อยละที่ เพิ่ม/ลด	สัดส่วน ผลิตภัณฑ์ มวลรวม
	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562		
ภาคเกษตร	95,783	101,438	98,504	-2.89	18.24
1. เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	95,783	101,438	98,504	-2.89	18.24
ภาคนอกเกษตร	404,628	428,187	441,553	3.12	81.76

สาขา	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1			ร้อยละที่ เพิ่ม/ลด	สัดส่วน ผลิตภัณฑ์ มวลรวม
	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562		
ภาคอุตสาหกรรม	128,008	139,760	141,196	1.03	26.14
2. การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	3,613	3,638	4,220	15.99	0.78
3. การผลิตอุตสาหกรรม	110,618	118,808	115,454	-2.82	21.38
4. การไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบการปรับอากาศ	11,963	15,402	19,326	25.48	3.58
5. การจัดหา น้ำ การจัดการน้ำเสียและของเสียรวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	1,814	1,913	2,196	14.82	0.41
ภาคบริการ	276,620	288,426	300,356	4.14	55.62
6. การก่อสร้าง	23,015	23,842	23,493	-1.47	4.35
7. การขายส่งและขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์และรถจักรยานยนต์	67,577	73,221	75,992	3.78	14.07
8. การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	11,726	12,384	13,547	9.39	2.51
9. ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	6,297	7,175	8,204	14.34	1.52
10. ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	3,850	4,415	5,353	21.26	0.99
11. กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	34,293	35,856	37,943	5.82	7.03
12. กิจกรรมเกี่ยวกับก่อสร้างหัตถ์	19,884	19,851	19,905	0.27	3.69
13. กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และ กิจกรรมทางวิชาการ	421	464	533	14.92	0.10
14. กิจกรรมการบริหารและบริการ สนับสนุน	1,413	1,501	1,601	6.71	0.30
15. การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ	28,402	30,254	31,464	4.00	5.83
16. การศึกษา	56,926	54,944	56,574	2.97	10.48
17. กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคม สงเคราะห์	15,707	17,086	17,975	5.21	3.33
18. ศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ	1,742	2,071	2,303	11.21	0.43
19. กิจกรรมการบริการด้านอื่นๆ	5,367	5,363	5,469	1.96	1.01
ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (ล้านบาท)	500,411	529,625	540,057	1.97	100.00
ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ต่อคน (บาท)	86,576	91,958	94,196	2.43	

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

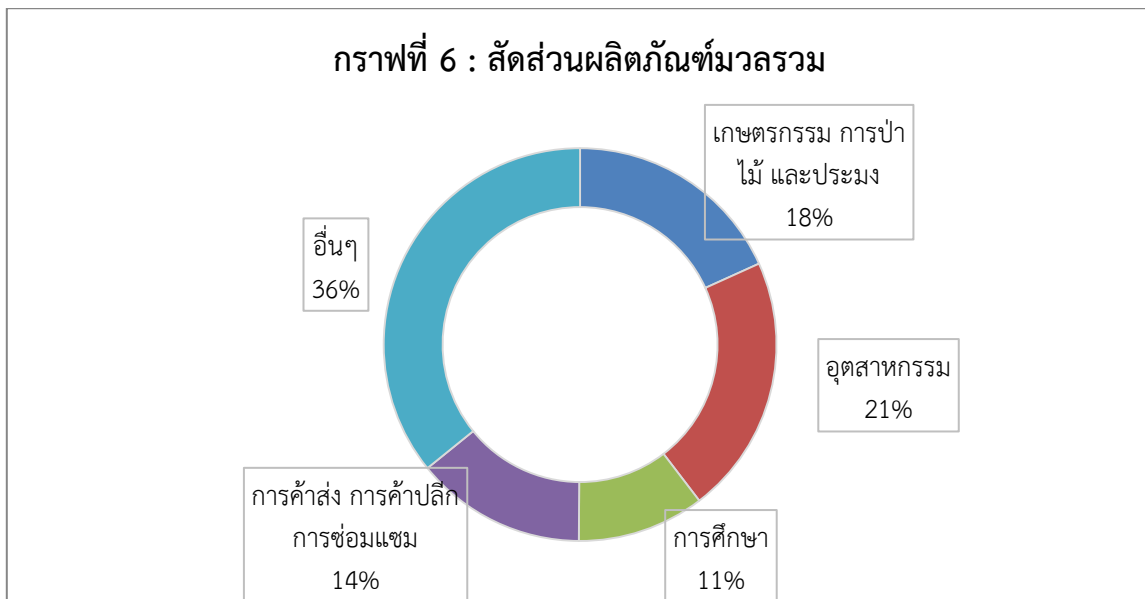
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีเศรษฐกิจที่สำคัญ 3 อันดับแรก เมื่อพิจารณาจากสัดส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวมรายสาขาที่สำคัญ 3 ลำดับแรก ได้แก่

- 1) การผลิตอุตสาหกรรม มีสัดส่วนโครงสร้างฯ คิดเป็นร้อยละ 21
- 2) เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ มีสัดส่วนโครงสร้างฯ คิดเป็นร้อยละ 18
- 3) การขายส่ง การขายปลีก และการซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ (ภาคการค้า)

มีสัดส่วนโครงสร้างฯ คิดเป็นร้อยละ 14

- 4) การศึกษา (ภาคบริการ) มีสัดส่วนโครงสร้างฯ คิดเป็นร้อยละ 11 ปรากฏตามกราฟ

ที่ 6 ข้างท้ายนี้

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(4) มูลค่าผลิตภัณฑ์ต่อหัว

ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในปี พ.ศ.2562 มีมูลค่า 94,195.76 บาท/คน/ปี เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีมูลค่า 91,957.92 บาท/คน/ปี คิดเป็นร้อยละ 2.43 เมื่อเปรียบเทียบกับระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีรายได้ที่มากกว่าเกณฑ์ของภาค ปรากฏตามตารางที่ 28 ข้างท้ายนี้

หากจำแนกเป็นรายจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ จะพบว่า จังหวัดนครราชสีมา มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมมากที่สุดที่ 121,068.20 บาท/คน/ปี และเพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีมูลค่า 119,188.66 บาท/คน/ปี คิดเป็นร้อยละ 1.58 รองลงมาเป็นจังหวัดสุรินทร์ 75,919.41 บาท/คน/ปี จังหวัดบุรีรัมย์ 73,304.90 บาท/คน/ปี จังหวัดชัยภูมิ 70,158.62 บาท/คน/ปี และ ตามลำดับ ซึ่งจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ ที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมคิดเป็นร้อยละเพิ่มขึ้นสูงสุด คือ จังหวัดบุรีรัมย์ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า

ตารางที่ 28 : แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1/คน/ปี

ที่	จังหวัด/ กลุ่มจังหวัด	ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อคนต่อปี			เพิ่ม/ลด เปรียบเทียบ พ.ศ. 2560 กับ พ.ศ. 2561	
		ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	บาท	ร้อยละ
1	นครราชสีมา	110,301.10	119,188.66	121,068.20	1,879.54	1.58
2	ชัยภูมิ	66,724.04	70,094.43	70,158.62	64.19	0.09
3	บุรีรัมย์	69,230.17	69,354.51	73,304.90	3,950.39	5.70
4	สุรินทร์	68,586.64	73,233.28	75,919.41	2,686.14	3.67
5	กลุ่มจังหวัดฯ	86,576.05	91,957.92	94,195.76	2,237.84	2.43
6	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	80,975.72	84,433.53	86,170.54	1,737.00	2.06
7	ประเทศไทย	225,125.94	236,860.39	243,786.84	6,926.46	2.92

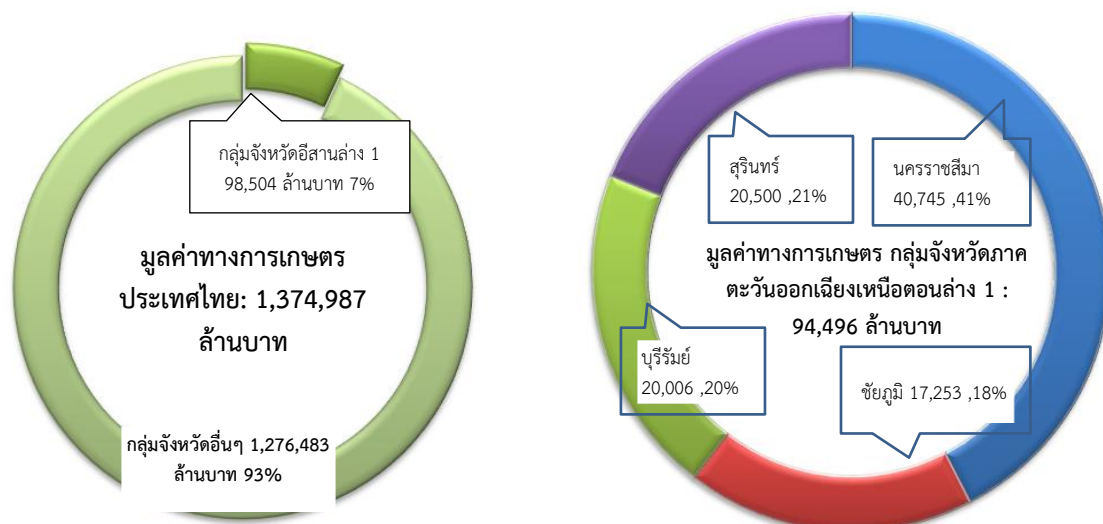
ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1.2.2 ภาคเกษตร

(1) มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคการเกษตร

มูลค่าเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปี พ.ศ. 2562 ภาคเกษตร จำนวน 98,504 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7 ของมูลค่าทางภาคเกษตรประเทศไทย ซึ่งมีมูลค่า 1,276,483 ล้านบาท โดยจังหวัดนครราชสีมามีส่วนสูงที่สุดในกลุ่มจังหวัดคิดเป็นร้อยละ 45 ปรากฏตามกราฟที่ 7 ข้างทำยนี้

กราฟที่ 7 สัดส่วนมูลค่าด้านเกษตรกรรมของกลุ่มจังหวัดฯ เทียบกับประเทศไทย ปี 2562 (ล้านบาท)

สถานการณ์ทางด้านเกษตรของกลุ่มจังหวัดฯ แม้ว่ามูลค่าทางด้านการเกษตรของกลุ่มจังหวัดมีสัดส่วนที่ค่อนข้างสูง แต่มีแนวโน้มที่ลดลง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 ซึ่งหาคำนวณการเติบโตเฉลี่ยตลอดช่วงระยะเวลา 7 ปี จะพบว่ามียัตราการลดลงประมาณ - 2.47 % ปรากฏตามกราฟที่ 8 ข้างท้ายนี้

กราฟที่ 8 มูลค่าด้านเกษตรกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (ล้านบาท)

กลุ่มจังหวัดภาคอีสานล่าง 1	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562
ภาคเกษตร	115,811	100,067	98,956	95,249	95,783	101,438	98,504
อัตราการเติบโต ณ ราคาประจำปี		-13.6	-1.1	-3.7	0.6	5.9	-2.9

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(2) เนื้อที่การเกษตร ในปี พ.ศ. 2562P กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีเนื้อที่การเกษตรจำนวน 20,307,489 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 62.83 ของเนื้อที่กลุ่มจังหวัดฯ โดยจังหวัดสุรินทร์มีเนื้อที่การเกษตรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.87 ของพื้นที่จังหวัด รองลงมาคือจังหวัดบุรีรัมย์ คิดเป็นร้อยละ 68.02 ของพื้นที่จังหวัด เมื่อเทียบกับเนื้อที่การเกษตรของกลุ่มจังหวัดฯ กับเนื้อที่การเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีจำนวน 63,857,027 ไร่ กลุ่มจังหวัดฯ มีเนื้อที่การเกษตรคิดเป็นร้อยละ 31.80 ของเนื้อที่การเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และคิดเป็นร้อยละ 13.61 ของเนื้อที่การเกษตรของประเทศ ปรากฏตามตารางที่ 29 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 29 : เนื้อที่การเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

จังหวัด	เนื้อที่ (ไร่)	เนื้อที่การเกษตร (ไร่)	ร้อยละของเนื้อที่การเกษตรต่อเนื้อที่จังหวัด	เปรียบเทียบกับเนื้อที่การเกษตรกลุ่มจังหวัด
นครราชสีมา	12,808,727	8,384,953	65.46	41.29
ชัยภูมิ	7,986,429	3,326,836	41.66	16.38
บุรีรัมย์	6,451,178	4,388,115	68.02	21.61
สุรินทร์	5,077,535	4,207,585	82.87	20.72
กลุ่มจังหวัดฯ	32,323,869	20,307,489	62.83	100
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	105,533,963	63,857,027	60.51	
ประเทศ	320,696,887	149,252,451.00	46.54	

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติรวบรวมจาก สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หมายเหตุ : P คือ ตัวเลขเบื้องต้น

เมื่อแบ่งประเภทการใช้ประโยชน์ทางเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ปี พ.ศ. 2562P จะพบว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีการทำนาข้าวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.99 รองลงมาคือการทำพืชไร่ คิดเป็นร้อยละ 27.68 โดยจังหวัดสุรินทร์มีการทำนาข้าวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.85 ของพื้นที่การเกษตรจังหวัด รองลงมาคือจังหวัดบุรีรัมย์ คิดเป็นร้อยละ 77.40 ของพื้นที่การเกษตรจังหวัด เมื่อเปรียบเทียบเป็นภาคแล้วพบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ทำการเกษตรมากที่สุด โดยเฉพาะมีการทำนาข้าวมากที่สุด จำนวน 41,745,365 ไร่ รองลงมาเป็นพืชไร่ จำนวน 11,447,347 ไร่ ปรากฏตามตารางที่ 30 และกราฟที่ 9 ข้างท้ายนี้ ดังนี้

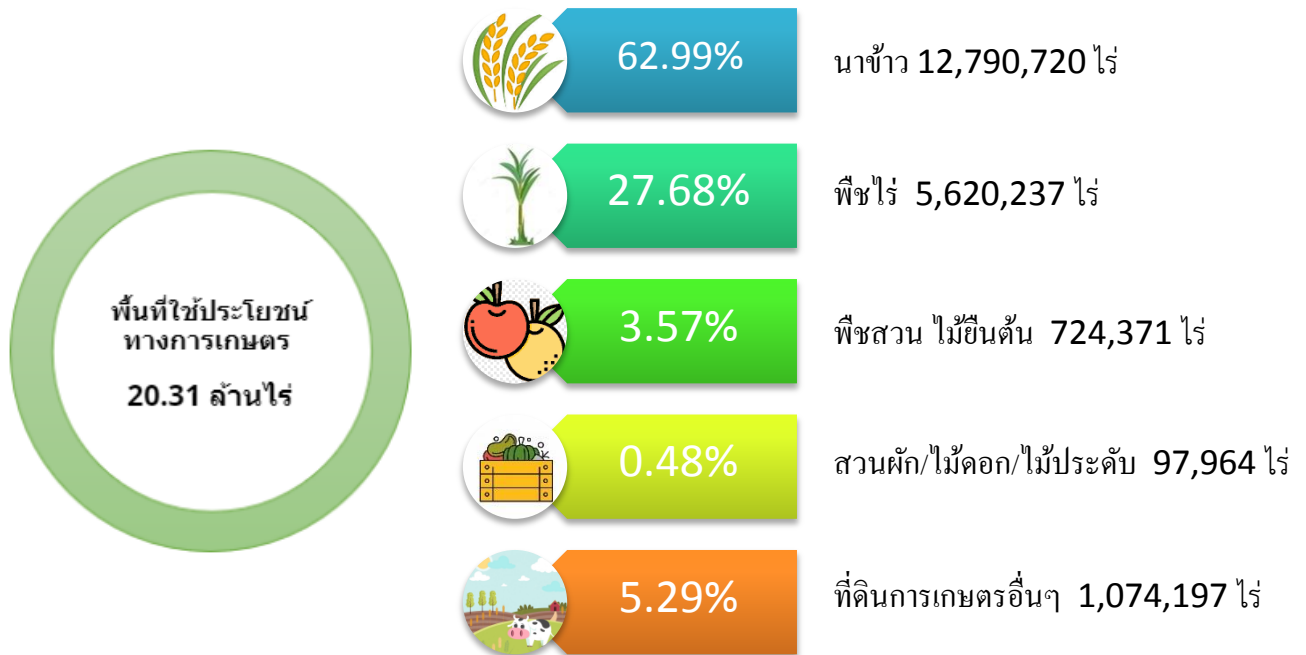
ตารางที่ 30 : พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางเกษตรกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 พ.ศ. 2562P

หน่วย : ไร่

จังหวัด	นาข้าว	พืชไร่	สวนไม้ผล ไม้ยืนต้น	สวนผัก/ไม้ดอก/ไม้ประดับ	ที่ดินทางเกษตรอื่นๆ	รวม
นครราชสีมา	4,082,782	3,755,199	106,507	41,243	399,222	8,384,953
ชัยภูมิ	1,825,472	1,011,246	148,489	19,782	321,847	3,326,836
บุรีรัมย์	3,396,540	478,547	279,194	24,586	209,248	4,388,115
สุรินทร์	3,485,926	375,245	190,181	12,353	143,880	4,207,585
กลุ่มจังหวัด	12,790,720	5,620,237	724,371	97,964	1,074,197	20,307,489
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	41,745,365	11,447,347	5,903,827	318,157	4,442,331	63,857,027
ภาคกลาง	10,074,388	8,993,552	7,416,721	467,693	3,955,841	30,908,195
ภาคใต้	1,029,177	10,493	19,605,683	128,275	975,100	21,748,728
ภาคเหนือ	15,748,246	10,284,637	4,010,253	447,885	2,014,113	32,505,134
ประเทศ	68,722,388	30,736,029	36,936,484	1,402,143	11,455,407	149,252,451

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติรวบรวมจาก สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หมายเหตุ : P คือ ตัวเลขเบื้องต้น

กราฟที่ 9 : เนื้อที่การใช้ประโยชน์ทางการเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (ล้านไร่)

(3) การประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม ในปี พ.ศ. 2559 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 จำนวนประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและประมง จำนวน 1,137,793 คน เทียบกับจำนวนประชากรของกลุ่มจังหวัดที่มีจำนวน 6,752,462 คน คิดเป็นร้อยละ 16.85 โดยมีผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและประมงที่จังหวัดนครราชสีมามากที่สุด จำนวน 397,795 คน คิดเป็นสัดส่วนต่อประชากรของกลุ่มจังหวัดฯ ที่ร้อยละ 5.89 รองลงมาเป็นจังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดสุรินทร์ ตามลำดับ หากเมื่อเปรียบเทียบกับเกษตรกรกับประชากรของจังหวัดแล้ว พบว่า จังหวัดชัยภูมิมีจำนวนเกษตรกรคิดเป็นร้อยละ 21.58 ของประชากรจังหวัด ปรากฏตามตารางที่ 31 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 31 : ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและประมงกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

จังหวัด	ประชากร (คน)	อาชีพเกษตรกรรมและประมง (คน)	ร้อยละของจำนวนเกษตรกรเทียบกับประชากร	เปรียบเทียบกับเกษตรกรกับกลุ่มจังหวัดฯ
นครราชสีมา	2,631,435	397,795	15.12	5.89
ชัยภูมิ	1,138,193	245,603	21.58	3.64
บุรีรัมย์	1,587,897	267,492	16.85	3.96
สุรินทร์	1,394,937	226,902	16.27	3.36
กลุ่มจังหวัดฯ	6,752,462	1,137,793	16.85	

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2559

ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2561 – 2563 จำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี พ.ศ. 2562 มีผู้มาขึ้นทะเบียน จำนวน 986,963 ครัวเรือน มากขึ้นจากปีก่อนหน้า ที่มีจำนวน 947,647 ครัวเรือน แต่กลับลดลงในปี พ.ศ. 2563 คือจำนวน 973,727 ครัวเรือน โดยลดลงทุกจังหวัด รวมทั้งระดับภาคและระดับประเทศที่ลดลงเช่นกัน เมื่อเทียบกับระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 13.19 ของจำนวนครัวเรือนเกษตรกรของประเทศ เมื่อพิจารณาจังหวัดในกลุ่มจังหวัดแล้ว พบว่า จังหวัดนครราชสีมาที่มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนมากที่สุด มีสัดส่วนร้อยละ 33.07 ของจำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนของกลุ่มจังหวัดฯ ปรากฏตามตารางที่ 32 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 32 : จำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จำแนกรายจังหวัด พ.ศ. 2561 – 2563

หน่วย: ครัวเรือน

จังหวัด	2561	2562	2563	เปรียบเทียบกับกลุ่ม	เปรียบเทียบกับประเทศ
นครราชสีมา	307,510	323,191	321,980	33.07	4.36
ชัยภูมิ	192,416	199,340	192,470	19.77	2.61
บุรีรัมย์	232,305	240,207	235,586	24.19	3.19
สุรินทร์	215,416	224,225	223,691	22.97	3.03
กลุ่มจังหวัด	947,647	986,963	973,727		13.19
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3,414,856	3,531,891	3,477,547		47.09
ประเทศ	7,271,759	7,554,562	7,384,180		

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสำนักงานสถิติแห่งชาติรวบรวมข้อมูล

(4) ชลประทาน

(4.1) พื้นที่ชลประทาน ในปี พ.ศ. 2562 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีพื้นที่ชลประทาน 2,661,956 ไร่ และเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าที่มีพื้นที่ชลประทาน 2,277,131 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 16.90 ของปีก่อน เมื่อเทียบสัดส่วนภายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มจังหวัดอยู่ที่ร้อยละ 34 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจังหวัดนครราชสีมาที่มีพื้นที่ชลประทานในปี พ.ศ. 2562 ที่จำนวน 1,225,365 ไร่ มีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 46.03 ของพื้นที่ชลประทานกลุ่มจังหวัด รองลงมาเป็นจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 592,355 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 22.25 ของพื้นที่ชลประทานในกลุ่มจังหวัด ตามมาด้วยจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 511,384 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 19.21 ของพื้นที่ชลประทานในกลุ่มจังหวัด และจังหวัดชัยภูมิ จำนวน 332,852 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 12.50 ของพื้นที่ชลประทานในกลุ่มจังหวัด

เมื่อพิจารณาข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2558 – 2562 จังหวัดในกลุ่มจังหวัดมีพื้นที่ชลประทานเพิ่มมากขึ้น แต่เมื่อช่วงปี พ.ศ. 2561 – 2562 ลดลง เนื่องจากกรมชลประทานมีการกำจัดอเนกโครงการไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยปี พ.ศ. 2561 จำนวน 15,770 โครงการ 5,918,347 ไร่ และปี พ.ศ. 2562 จำนวน 19,595 โครงการ 6,815,019 ไร่ แต่ก็เห็นได้ว่าปี พ.ศ. 2562 มีพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2561 ถึงร้อยละ 16.9 เนื่องจากในพื้นที่ยังประสบปัญหาภัยแล้ง และมีความต้องการน้ำเพื่อการเกษตรกรรม จึงมีการเพิ่มพื้นที่ชลประทาน จังหวัด กลุ่มจังหวัด และกรมชลประทาน ได้ส่งเสริมและสนับสนุน

การพัฒนาบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ผ่านโครงการของจังหวัด กลุ่มจังหวัด และงบประมาณจากกรมชลประทานด้วย ปรากฏตามตารางที่ 33 และกราฟที่ 10 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 33 : แสดงพื้นที่ชลประทานในกลุ่มจังหวัด

หน่วย : ไร่

จังหวัด	ค่าสถิติ					ร้อยละที่เพิ่มขึ้น	สัดส่วนพื้นที่ชลประทานในกลุ่มจังหวัด
	2558	2559	2560	2561	2562		
นครราชสีมา	936,574	1,330,789	1,388,559	982,338	1,225,365	24.74	46.03
ชัยภูมิ	239,636	250,144	252,544	295,241	332,852	12.74	12.50
บุรีรัมย์	387,813	624,455	643,865	494,862	592,355	19.70	22.25
สุรินทร์	321,209	514,493	537,723	504,690	511,384	1.33	19.21
กลุ่มจังหวัด	1,885,232	2,719,881	2,822,691	2,277,131	2,661,956	16.90	100
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	6,380,147	7,197,862	7,613,453	7,197,239	7,854,401	9.13	
สัดส่วนของกลุ่มจังหวัดต่อภาค	30	38	37	32	34		

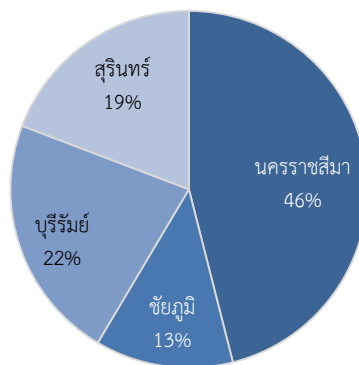
ที่มา : สรุปผลการดำเนินงานโครงการชลประทานประเภทต่างๆ จำแนกตามจังหวัด ตามปีงบประมาณ รายงานข้อมูลสารสนเทศโครงการชลประทาน กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

หมายเหตุ : เนื่องจากปี พ.ศ. 2561- 2562 มีภารกิจถ่ายโอนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

ปี พ.ศ. 2561 จำนวน 15,770 โครงการ 5,918,347 ไร่ ส่วนในสำนักชลประทานที่ 8 (นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด) โอน 1,955 โครงการ 840,938 ไร่

ปี พ.ศ. 2562 จำนวน 19,595 โครงการ 6,815,019 ไร่ ส่วนในสำนักชลประทานที่ 8 โอน 2,350 โครงการ 1,499,481 ไร่

กราฟที่ 10 : สัดส่วนพื้นที่ชลประทานในกลุ่มจังหวัด

หมายเหตุ : วิธีการวัด พื้นที่ชลประทานรวมโครงการฯ ขนาดใหญ่+กลาง+เล็ก+สูบน้ำด้วยไฟฟ้า+แก้มลิง จากการสำรวจในปีที่จัดเก็บข้อมูล ในพื้นที่จังหวัด/ กลุ่มจังหวัดเป้าหมาย

หน่วย = ไร่

พื้นที่ชลประทาน หมายถึง พื้นที่ในเขตโครงการชลประทาน ส่วนที่ได้รับน้ำจากระบบส่งน้ำ และสามารถนำน้ำไปใช้เป็นประโยชน์เพื่อการเพาะปลูกได้

ความต้องการน้ำเพื่อการชลประทาน ประกอบด้วยความต้องการน้ำเพื่อโครงการชลประทานขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก สูบน้ำด้วยไฟฟ้าและพื้นที่ชลประทานราษฎร์ โดยผลการประเมินความต้องการน้ำเพื่อโครงการชลประทานประเภทต่างๆ และสัดส่วนความต้องการน้ำเพื่อโครงการชลประทานต่างๆ ต่อความต้องการน้ำเพื่อการชลประทานทั้งหมดทั้งในสภาพปัจจุบันและอนาคต ความต้องการน้ำเพื่อการชลประทานแยกเป็น 3 กลุ่มโครงการ ได้แก่

- 1) โครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางที่มีพื้นที่ตั้งแต่ 30,000 ไร่
- 2) โครงการขนาดกลางที่มีพื้นที่น้อยกว่า 30,000 ไร่ โครงการชลประทานขนาดเล็กและโครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า
- 3) โครงการชลประทานราษฎร์หรือพื้นที่เกษตรที่มีศักยภาพในการใช้น้ำจากลำน้ำ

(4.2) สัดส่วนหมู่บ้านมีน้ำใช้เพื่อการเกษตรเพียงพอตลอดปีของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีสัดส่วนที่น้อยเมื่อเทียบกับกลุ่มจังหวัดอื่น อยู่ลำดับที่ 16 ใน 18 กลุ่มจังหวัด และพบว่า จังหวัดนครราชสีมา แม้ว่าจะมีพื้นที่ชลประทานมากเป็นอันดับที่ 3 ของประเทศ แต่ยังมีน้ำใช้เพื่อการเกษตรไม่เพียงพอ มีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 44.69 ของปริมาณน้ำที่ต้องการ หรือลำดับที่ 57 ของประเทศ โดยเฉพาะจังหวัดสุรินทร์ที่มีปริมาณน้ำเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอ มีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 37.87 ของปริมาณน้ำที่ต้องการ หรือลำดับที่ 68 ของประเทศ ซึ่งจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ได้พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรมาอย่างต่อเนื่องทำให้มีสัดส่วนน้ำใช้เพื่อการเกษตรเพิ่มขึ้น ปรากฏตามตารางที่ 34 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 34 : สัดส่วนหมู่บ้านมีน้ำใช้เพื่อการเกษตรเพียงพอตลอดปี

หน่วย : ร้อยละ

จังหวัด	ค่าสถิติ				ค่าอันดับใน 76 จังหวัด			
	2558	2559	2560	2562	2558	2559	2560	2562
นครราชสีมา	31.17	32.27	35.60	44.69	66	65	65	57
ชัยภูมิ	31.22	20.30	35.72	45.12	65	74	64	56
บุรีรัมย์	29.95	40.46	50.81	40.87	67	50	37	63
สุรินทร์	29.47	35.55	30.96	37.87	68	56	72	68
ค่าเฉลี่ยของ 76 จังหวัด	-	-	48.40	53.73				
กลุ่มจังหวัด	30.51	33.02	38.38	42.34	16	17	16	16
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	32.95	34.88	42.10	46.57	5	6	5	5

ที่มา : แบบสำรวจข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชข. 2ค) ศูนย์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th> (ข้อมูลจัดเก็บทุก 2 ปี)

(5) ผลผลิตหลักของภาคเกษตร

(5.1) **สถานการณ์ด้านเกษตรของประเทศ** ข้อมูลจากนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2563 หดตัวร้อยละ 3.3 เมื่อเทียบกับปี 2562 โดยสาขาพืช สาขาประมง สาขาการบริหารทางเกษตร และสาขาป่าไม้ หดตัวร้อยละ 4.7 2.6 3.6 และ 0.5 ตามลำดับ ส่วนสาขาปศุสัตว์ ขยายตัวร้อยละ 2.7

ปัจจัยลบ

สถานการณ์ภัยแล้งที่รุนแรงต่อเนื่องจากปี 2562 ถึงช่วงกลางปี 2563 ทำให้มีปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการเพาะปลูกพืช และการเจริญเติบโตของพืชและสัตว์น้ำ ส่งผลให้ผลผลิตพืชและประมงสำคัญลดลง ทั้งข้าว มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน สับปะรดโรงงาน ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มังคุด เงาะ ทุเรียน พืชเศรษฐกิจ และปลาน้ำจืด นอกจากนี้ ฝนมาล่าช้าในช่วงต้นฤดูเพาะปลูก และภาวะฝนทิ้งช่วงในบางพื้นที่ ทำให้เกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนการเพาะปลูกพืช

การระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชหลายชนิด อาทิ โรคใบด่างมันสำปะหลัง โรคไหม้ข้าว โรคใบร่วงยางพารา และการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด ส่งผลให้ผลผลิตพืชบางส่วนได้รับความเสียหาย

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ในช่วงต้นปี 2563 ทำให้มีมาตรการปิดเมือง ไม่มีเที่ยวบินและพนักงานในการขนส่งสินค้า รวมถึงการปิดด่านการค้าชายแดน ส่งผลกระทบต่อการขนส่ง การค้า และการส่งออกสินค้าเกษตร

การปิดสถานประกอบการ การหยุดชะงักของกิจกรรมการผลิต การขนส่ง ภาคการท่องเที่ยว ภาคบริการต่างๆ จากโควิด-19 ทำให้แรงงานต่างด้าวเดินทางกลับประเทศ และยังไม่สามารถเดินทางกลับเข้ามาทำงานที่ประเทศไทยได้ ส่งผลให้เกิดปัญหาขาดแคลนแรงงานในภาคเกษตร อาทิ แรงงานเก็บผลไม้ และแรงงานกรีดยาง

เศรษฐกิจโลกที่อยู่ในภาวะชะลอตัว รวมทั้งความขัดแย้งทางการค้าระหว่างประเทศ ส่งผลให้การส่งออกสินค้าเกษตรผลผลิตสำคัญของไทยฟื้นตัวได้ช้า

ปัจจัยบวก

มาตรการเยียวยาและฟื้นฟูเกษตรกร จากผลกระทบโควิด-19 โดยมาตรการเยียวยาเกษตรกรได้มีการจ่ายเงิน 5,000 บาท ให้แก่เกษตรกร ต่อเนื่อง 3 เดือน เพื่อช่วยบรรเทาผลกระทบจากวิกฤตโควิด-19 ทำให้เกษตรกรมีรายได้และสามารถทำการเกษตรได้ต่อเนื่อง มาตรการรองรับแรงงานคืนถิ่น ได้ช่วยเหลือให้แรงงานที่ถูกเลิกจ้างกลับคืนถิ่นบ้านเกิดมาทำการเกษตรให้สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ และโครงการ 1 ตำบล 1 เกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันและเป็นทางรอดในสถานการณ์ระบาดของโควิด-19

การส่งเสริมและพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรออนไลน์ ผ่านแพลตฟอร์ม Lazada และ Shopee ช่วยเพิ่มช่องทางในการจำหน่ายสินค้าเกษตรให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

การดำเนินนโยบายอย่างต่อเนื่องของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อาทิ การพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer และพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมเกษตรกรมีอาชีพที่มีศักยภาพทั้งด้าน การผลิต การแปรรูป และการตลาด โดยใช้หลักการตลาดนำการผลิตควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ อาทิ โครงการ “เราไม่ทิ้งกัน” โครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” และโครงการ “คนละครึ่ง” ทำให้คนไทยเดินทางท่องเที่ยวและบริโภคสินค้ามากขึ้น ส่งผลให้มูลค่าเกษตรและอาหารเพิ่มขึ้น

ศักยภาพในการผลิตสินค้าเกษตร และความเชื่อมั่นในคุณภาพมาตรฐานของสินค้าเกษตรไทย ทำให้หลายประเทศยังคงมีความต้องการนำเข้าสินค้าเกษตรกรรมและอาหารของไทย

แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2564

แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2564 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 1.3 – 2.3 โดยสาขาพืชขยายตัวร้อยละ 1.9 – 2.9 สาขาปศุสัตว์ ขยายตัวร้อยละ 1.0 – 2.0 สาขาประมง ขยายตัวร้อยละ 0.1 – 1.1 สาขาบริการทางเกษตร ขยายตัวร้อยละ 0.2 – 1.2 และสาขาป่าไม้ ขยายตัวร้อยละ 1.0 – 2.0 โดยมีปัจจัยสนับสนุน ดังนี้

- สภาพอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการทำการเกษตรมากขึ้น โดยคาดว่าจะมีปริมาณน้ำเพียงพอสำหรับการเพาะปลูก และไม่ประสบปัญหาภัยแล้งรุนแรงเหมือนปีที่ผ่านมา

- การดำเนินนโยบายด้านเกษตรที่ต่อเนื่อง ทั้งการบริหารจัดการน้ำ การพัฒนา Smart Farmer และ Young Smart Farmer การจัดทำฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อการตัดสินใจ การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการผลิตและยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตร การส่งเสริมการรวมกลุ่ม การใช้หลักการตลาดนำการผลิต ทำให้การบริหารการผลิตมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาด มีการวางแผนการผลิตและการใช้ปัจจัยการผลิตอย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยลดต้นทุนการผลิต ทำให้เกษตรกรมีรายได้ที่มีเสถียรภาพมากขึ้น รวมถึงการดำเนินแผนงานโครงการที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรตามกรอบการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

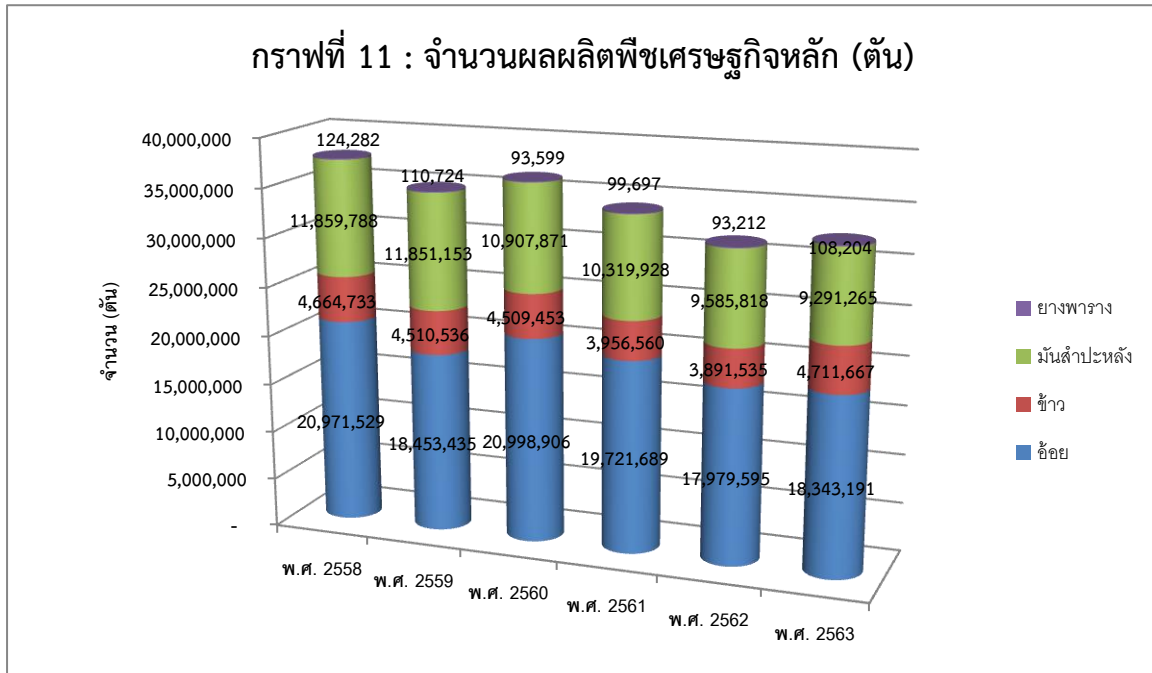
- ในปี พ.ศ. 2564 คาดว่าจะเป็นโอกาสของภาคเกษตรไทยที่ประเทศต่างๆ มีกานำเข้าอาหารจากประเทศไทยเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสินค้าปศุสัตว์และผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีระบบการผลิตที่ได้มาตรฐาน และการเฝ้าระวังควบคุมโรคระบาดอย่างต่อเนื่อง ทำให้ต่างประเทศมีความเชื่อมั่นในคุณภาพสินค้าของไทย

- สถานการณ์เศรษฐกิจไทยโดยรวมในปี 2564 ที่มีแนวโน้มขยายตัว รวมทั้งมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐต่อเนื่อง ช่วยสนับสนุนให้มีการบริโภคสินค้าและบริการมากขึ้น ส่งผลให้ความต้องการสินค้าเกษตรและอาหารเพิ่มขึ้น

- ทิศทางเศรษฐกิจโลกในปี พ.ศ. 2564 ที่มีแนวโน้มขยายตัวได้ รวมถึงโอกาสในด้านความร่วมมือและการเจรจาข้อตกลงทางการค้าของไทยกับประเทศคู่ค้าซึ่งจะเป็นผลดีต่อการส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารของไทย

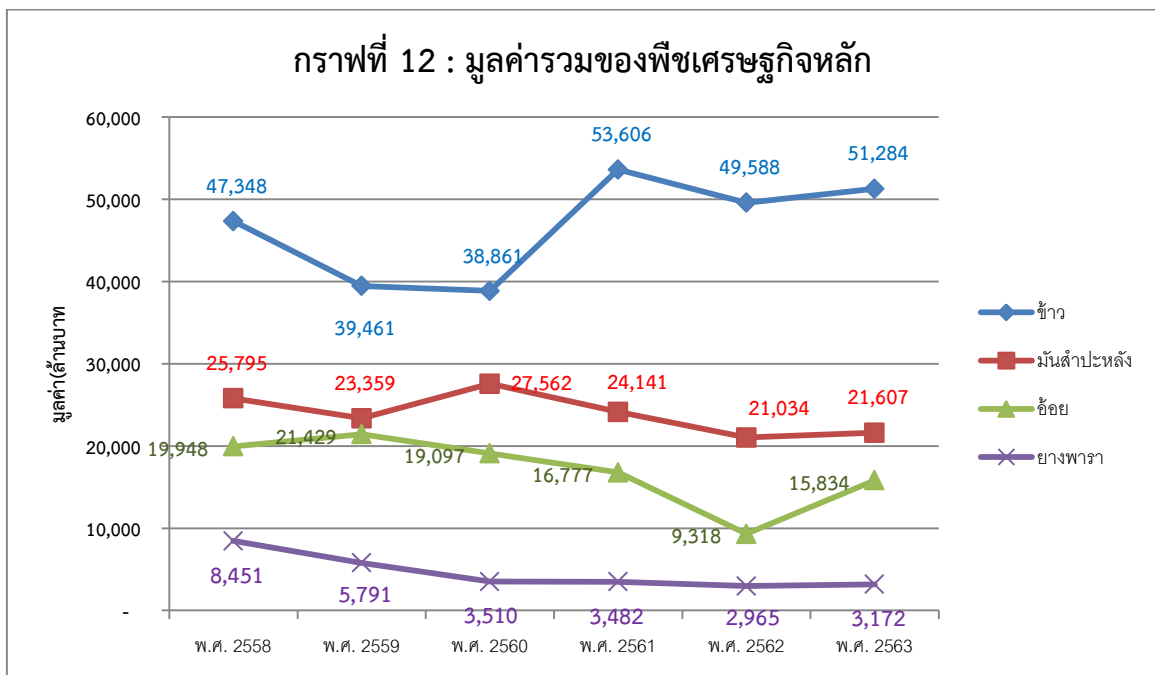
(5.2) ผลผลิตหลักด้านพืชของกลุ่มจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

ผลผลิตของ 4 พืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญของประเทศ พบว่าในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีผลผลิตอ้อยมากที่สุด รองลงมาคือ มันสำปะหลัง และข้าว (ข้าวหอมมะลิและข้าวทั่วไป) ยางพารา ตามลำดับ ผลผลิตพืชทั้งข้าว มันสำปะหลัง และอ้อย เพิ่มขึ้นจากปี 2562 มีอ้อย ข้าว และยางพาราที่มีผลผลิตเพิ่มขึ้นปรากฏตามกราฟที่ 11 ข้างท้ายนี้

ข้อมูลจาก สำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

เมื่อเปรียบเทียบมูลค่ารวมของพืชแต่ละชนิด ในปี พ.ศ. 2563 พบว่ามูลค่ารวมของข้าว (รวมข้าวหอมมะลิและข้าวทั่วไป) เป็นพืชที่มีมูลค่ารวมสูงที่สุด และเริ่มปรับตัวขึ้นจากปี พ.ศ. 2562 โดยปีนี้มีมูลค่ารวมอยู่ที่ 51,284 ล้านบาท รองลงมาเป็นมันสำปะหลัง มีมูลค่ารวมเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าอยู่ที่ 21,607 ล้านบาท อ้อย มีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 และสูงขึ้นในปี พ.ศ. 2563 อยู่ที่ 15,834 ล้านบาท สำหรับยางพารามีมูลค่ารวมเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าอยู่ที่ 3,172 ล้านบาท ปรากฏตามกราฟที่ 12 ข้างทำนองนี้

ข้อมูลจาก สำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

ข้าวหอมมะลิ ในปี พ.ศ. 2563 กลุ่มจังหวัด ฯ มีพื้นที่เพาะปลูกรวม 9,972,527 ไร่ มีปริมาณผลผลิตรวม 4,234,073.36 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีปริมาณผลผลิตรวม 3,294,071.03 เนื่องจากจำนวนเกษตรกรมีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยมี 802,766 ราย จากปีก่อนที่มีจำนวน 716,551 ราย และพื้นที่เพาะปลูกก็เพิ่มขึ้นด้วย ถึงแม้ว่าราคาเฉลี่ยลดลงเป็น 13,556 บาท/ตัน จากปีก่อนที่มีราคา 13,775 บาท/ตัน ก็ตาม อย่างไรก็ตามเนื่องจากผลผลิตมีปริมาณมาก จึงส่งผลให้มูลค่าของข้าวหอมมะลิลอยอยู่ที่ 48,490 ล้านบาท มากขึ้นจากปีก่อนที่มีมูลค่า 44,107 ล้านบาท

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2559 – 2563 จะเห็นได้ว่า ราคาข้าวตกต่ำอย่างต่อเนื่อง แม้จะกระเตื้องขึ้นในปี พ.ศ. 2561 แต่กลับลดลงไปอีก แม้ว่าราคาข้าวยังมีความผันผวนบ้าง แต่ข้าวคือพืชอาหารหลักของคนไทย ดังนั้น การปลูกข้าวหอมมะลียังคงมีผู้นิยมปลูก เพราะยังมีความต้องการเป็นจำนวนมากนั่นเอง ปรากฏตามตารางที่ 35 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 35 : ข้อมูลข้าวหอมมะลิ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

รายการ	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	9,376,234	9,072,259	9,387,813	9,839,737	9,972,527
ผลผลิต(ตัน)	3,663,985	3,561,797	3,256,928	3,294,071.03	4,234,073.36
ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	1,556	1,616	1,482	1,445	1,582
ราคา/ตัน(บาท)	10,064	9,232	14,625	13,775	13,556
มูลค่า (ล้านบาท)	31,261	30,244	46,760	44,107	48,490
จำนวนเกษตรกร (ราย)	1,014,542	633,872	675,601	716,551	802,766

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

ข้าวทั่วไป (ยกเว้นข้าวหอมมะลิ) ในปี พ.ศ.2563 กลุ่มจังหวัด ฯ มีปริมาณผลผลิตรวม 477,593.62 ตัน ลดลงจากปีก่อนที่มีปริมาณผลผลิตรวม 597,464.24 ตัน เนื่องจากจำนวนเกษตรกรลดลงเหลือ 158,344 ราย จากปีก่อนที่มีเกษตรกร จำนวน 355,347 ราย มีพื้นที่เพาะปลูกน้อยลงจาก 1,466,968 ไร่ เป็น 951,781 ไร่ ประกอบกับราคาเฉลี่ยที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อมูลค่ารวมลดลง โดยปี พ.ศ. 2563 มีมูลค่า 2,794 ล้านบาท จากปีก่อนที่มีมูลค่าจำนวนถึง 5,481 ล้านบาท

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2559 – 2563 จะเห็นได้ว่าปัจจัยที่มีผลต่อมูลค่าข้าวขึ้นอยู่กับพื้นที่เพาะปลูก และจำนวนเกษตรกร ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการผลิต ประกอบกับราคาผลผลิตมีราคาดี ก็จะทำให้ส่งผลให้มูลค่าการค้าข้าวดีขึ้นตาม แต่หากว่าราคาของข้าวทั่วไปยังไม่ปรับตัวขึ้น เกษตรกรอาจจะหันไปปลูกข้าวหอมมะลิที่คนนิยม หรือหันไปทำการเกษตรอื่นที่ได้ราคาผลผลิตที่ดีกว่า ปรากฏตามตารางที่ 36 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 36 : แสดงข้อมูลข้าวทั่วไป (ยกเว้นข้าวหอมมะลิ)

รายการ	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	1,847,923	1,878,163	1,616,183	1,466,968	951,781
ปริมาณผลผลิต (ตัน)	846,551	947,656	699,632	597,464.24	477,593.62
ผลผลิต (กก./ไร่)	463.25	465.25	434.75	430.25	416.75
ราคา (ตัน/บาท)	10,419.25	9,895.78	9,937.50	9,658.75	9,700.00
มูลค่ารวม (ล้านบาท)	8,200	8,617	6,771	5,481	2,794
จำนวนเกษตรกร (ราย)	206,251	206,039	194,317	355,347	158,344

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีจำนวนข้าวหอมมะลิผ่านมาตรฐาน GAP ปี พ.ศ. 2560 อยู่ที่ 2,158 แปลง ซึ่งเป็นช่วงที่กลุ่มจังหวัดฯ สนับสนุนงบประมาณกลุ่มจังหวัดฯ ในการผลิตข้าวหอมมะลิมาตรฐาน GAP ตามแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัด ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2557 - 2560) ภายหลังจากกลุ่มจังหวัดฯ สนับสนุนพีชอินทรีย์ และข้าวมาตรฐานรับรองแบบมีส่วนร่วม Participatory Guarantee Systems หรือ PGS กระนั้น มาตรฐานข้าว GAP ก็ยังคงอยู่ในนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ให้การสนับสนุนอาหารปลอดภัย

ตารางที่ 37 : จำนวนแปลงข้าวหอมมะลิที่ผ่านมาตรฐาน GAP

จังหวัด/กลุ่ม	จำนวนแปลงข้าวหอมมะลิที่ผ่านมาตรฐาน GAP				
	2559	2560	2561	2562	2563
นครราชสีมา	436	478	863	310	310
ชัยภูมิ	144	140	145	420	480
บุรีรัมย์	156	495	747	264	N/A
สุรินทร์	376	1,045	N/A	N/A	N/A
กลุ่มจังหวัด	1,112	2,158	1,755	994	790

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

มันสำปะหลัง มันสำปะหลัง ในปี พ.ศ.2563 กลุ่มจังหวัดฯ มีปริมาณผลผลิตรวม 9,291,265 ตัน ลดลงจากปีก่อนที่มีปริมาณผลผลิตรวม 9,585,818 ตัน ถึงแม้ว่าพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้น จำนวน 2,837,554 ไร่ จากปีก่อนที่มีจำนวน 2,602,946 ไร่ เพราะมีเกษตรกรเพิ่มขึ้น จำนวน 187,977 ราย จากปีก่อนที่มีจำนวน 150,649 ราย เนื่องจากประสบกับปัญหาโรคใบด่างในมันสำปะหลัง รัฐบาลจึงออกมาตรการช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกร และให้กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ช่วยประชาสัมพันธ์ให้กับเกษตรกรในการซื้อท่อพันธุ์มันสำปะหลังที่มีคุณภาพ และได้รับการรับรองจากหน่วยงาน เพื่อป้องกันปัญหาการแพร่ระบาดของโรคใบด่าง ดีที่ราคาเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก จำนวน 2,102.50 บาท/ตัน เป็นราคาจำนวน 2,170 บาท/ตัน ส่งผลให้มูลค่าของมันสำปะหลังเพิ่มขึ้น โดยมีมูลค่าที่ 21,607.01 ล้านบาท เทียบกับปีก่อนหน้าที่มีมูลค่า 21,034.03 ล้านบาท

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2559 – 2563 จะเห็นได้ว่ามันสำปะหลังยังเป็นพืชที่เกษตรกรนิยมเพาะปลูก และรัฐบาลมีนโยบายที่ช่วยเหลือเกษตรกรที่ปลูกมันสำปะหลัง เนื่องจากผลผลิตมันสำปะหลังสามารถเข้าสู่กระบวนการแปรรูปได้ทั้งหมด โดยแปรรูปเป็น มันเส้น มันอัดเม็ด แป้งมันสำปะหลัง และเอทานอล เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น อาหาร อาหารสัตว์ สารความหวาน ผงชูรส กระดาษ สิ่งทอ เป็นต้น แต่จากการเผชิญโรคระบาดของมันสำปะหลังอาจทำให้ปริมาณของผลผลิตที่สามารถขายได้มีจำนวนน้อยลง ซึ่งจะส่งต่อมูลค่ารวมของมันสำปะหลัง ปรากฏตามตารางที่ 38 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 38 : ข้อมูลมันสำปะหลัง กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

รายการ	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	2,935,143	2,737,024	2,603,964	2,602,946	2,837,554
ผลผลิต(ตัน)	11,851,153	10,907,871	10,319,928	9,585,818	9,291,265
ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	3,805	4,024.83	2,957.45	3,830.75	3,757.00
ราคาเฉลี่ย/ตัน (บาท)	1,987.50	2,265.50	2,380.00	2,102.50	2,170.00
มูลค่า (ล้านบาท)	23,359.48	27,561.62	24,140.81	21,034.03	21,607.01
จำนวนเกษตรกร (ราย)	167,438	153,360	143,978	150,649	187,977

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

อ้อย ในปี พ.ศ.2563 กลุ่มจังหวัด ฯ มีปริมาณผลผลิตรวม 18,343,191 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีปริมาณผลผลิตรวม 17,979,595 ตัน แม้ว่าจำนวนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และเนื้อที่เก็บเกี่ยวจะลดลง แต่ปริมาณผลผลิตที่เพิ่มขึ้น และได้ราคาต่อตันดีขึ้นจากปีก่อน จากราคาอยู่ที่ 795 บาทต่อตัน เป็นราคา 880 บาทต่อตัน ทำให้มูลค่ารวมเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าจาก 9,318 ล้านบาท เป็นมูลค่า 15,834 ล้านบาท โดยรัฐบาลมีนโยบายการส่งเสริมให้ปลูกอ้อยในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม อย่างไรก็ตามในภาพรวมทั้งประเทศนั้น อ้อยมีปริมาณผลผลิตลดลงจากการประสบปัญหาภัยแล้ง การบริโภคของคนรุ่นใหม่ที่ไม่ใส่ใจสุขภาพ มาบริโภคสารทดแทนความหวาน อีกทั้งประเทศอินเดียและบราซิลเริ่มส่งออกมากขึ้น จึงเป็นโจทย์ให้รัฐบาลและกระทรวงที่เกี่ยวข้องต้องวางแผนบริหารจัดการ และพัฒนาอ้อยไปสู่อุตสาหกรรมอื่นๆแทนที่การผลิตน้ำตาล โดยต้องช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถลดต้นทุนในการผลิตไบโอชีวภาพ ปรากฏตามตารางที่ 39 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 39 : แสดงข้อมูลอ้อย

รายการ	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	1,898,726	1,803,088	1,752,343	1,693,288	1,572,149
เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	1,876,562	1,777,143	1,690,420	1,586,984	1,555,607
ปริมาณผลผลิต (ตัน)	18,453,435	20,998,906	19,721,689	17,979,595	18,343,191
ผลผลิต (กก./ไร่)	11,901	11,453.25	7,996.38	10,848.50	10,736.00
ราคา/ตัน (บาท)	962.50	910	885	795	880
มูลค่ารวม (ล้านบาท)	21,429	19,097	16,777	9,318	15,834
จำนวนเกษตรกร (ราย)	93,951	94,443	89,801	82,112	81,241

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

อ้อยโรงงาน ในปี พ.ศ. 2563 กลุ่มจังหวัดฯ มีโรงงานอ้อย จำนวน 7 แห่ง (เฉพาะที่ตั้งอยู่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดยังไม่รวมกับโรงงานที่เกษตรกรนำผลผลิตไปยังนอกพื้นที่) กำลังการผลิตอยู่ที่ 189,000 ตัน/วัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าที่มีกำลังการผลิตอยู่ที่ 185,000 ตัน/วัน และจังหวัดนครราชสีมา มีจำนวนโรงงานมากที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ รองลงมาคือจังหวัดชัยภูมิ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2559 – 2563 จำนวนโรงงานอ้อยมีเท่าเดิม กำลังการผลิตปรับตัวขึ้นมาไม่มาก โดยกำลังการผลิตที่เพิ่มขึ้น มาจากโรงงานรวมเกษตรกรอุตสาหกรรม จังหวัดชัยภูมิ และที่มีกำลังการผลิตมากอยู่ที่บริษัท อุตสาหกรรมอ่างเวียง จำกัด และโรงงานน้ำตาล ครบุรี จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครราชสีมา ตามตารางที่ 40 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 40 : แสดงข้อมูลจำนวนโรงงาน และกำลังการผลิต

หน่วย : ตัน/วัน

โรงงานอ้อย	พ.ศ.2559		พ.ศ.2560		พ.ศ.2561		พ.ศ.2562		พ.ศ.2563	
	แห่ง	กำลังการผลิต	แห่ง	กำลังการผลิต	แห่ง	กำลังการผลิต	แห่ง	กำลังการผลิต	แห่ง	กำลังการผลิต
กลุ่มจังหวัด ฯ	7	174,000	7	180,000	7	185,000	7	185,000	7	189,000
นครราชสีมา	3	87,000	3	99,000	3	99,000	3	99,000	3	103,000
1.บริษัท น้ำตาล ครบุรี จำกัด (มหาชน)	1	23,000	1	35,000	1	35,000	1	35,000	1	28,000
2.บริษัท อุตสาหกรรมโคราช จำกัด	1	28,000	1	28,000	1	28,000	1	28,000	1	45,000
3.บริษัท อุตสาหกรรมอ่าง เวียง จำกัด	1	36,000	1	36,000	1	36,000	1	36,000	1	30,000
ชัยภูมิ	2	42,000	2	42,000	2	53,000	2	53,000	2	53,000
1. โรงงานรวม เกษตรกร อุตสาหกรรม	1	27,000	1	27,000	1	38,000	1	38,000	1	38,000
2. โรงงานน้ำตาล ระยอง บ้านเขาดิน	1	15,000	1	15,000	1	15,000	1	15,000	1	15,000
บุรีรัมย์	1	17,000	1	17,000	1	17,000	1	17,000	1	17,000
1. บริษัท โรงงาน น้ำตาลบุรีรัมย์ จำกัด	1	17,000	1	17,000	1	17,000	1	17,000	1	17,000
สุรินทร์	1	16,000	1	16,000	1	16,000	1	16,000	1	16,000
1.โรงงานน้ำตาล สุรินทร์	1	16,000	1	16,000	1	16,000	1	16,000	1	16,000

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

ยางพารา ในปี พ.ศ. 2563 กลุ่มจังหวัด ฯ มีปริมาณผลผลิตรวม 108,204 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีปริมาณผลผลิตรวม 93,212 ตัน เนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 665,866 ไร่ เป็น 692,403 ไร่ และเกษตรกรมีจำนวนเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า จำนวน 43,405 ราย เป็น 43,773 ราย แม้ว่าราคาผลผลิตจะน้อยลงกว่าปีก่อนหน้า จาก 32,834 บาท/ตัน เป็น 31,987 บาท/ตัน ทำให้มีมูลค่ารวมเพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีมูลค่า 2,965 ล้านบาท เป็น 3,172 ล้านบาท

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2559 – 2563 พบว่าราคายางพาราตกต่ำอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อมูลค่าของยางพารา แต่จำนวนเกษตรกรในแต่ละปีมีจำนวนไม่แตกต่างกันมาก และพื้นที่เพาะปลูกยังสม่ำเสมอ เนื่องจากยางพาราเป็นสินค้าส่งออก และมีความต้องการมากในวงการอุตสาหกรรมยานพาหนะ และการระบาดของโควิด - 19 ทำให้มีความต้องการอุปกรณ์ทางการแพทย์มากขึ้น ตามตารางที่ 41 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 41 : แสดงข้อมูลยางพารา

รายการ	พ.ศ.2559	พ.ศ.2560	พ.ศ.2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	724,116	641,837	696,459	665,866	692,403
เนื้อที่กรีดยาง (ไร่)	448,384	412,195	472,181	430,852	507,443
ปริมาณผลผลิต (ตัน)	110,724	92,990	99,697	93,212	108,204
ผลผลิต (กก./ไร่)	240	171.16	207.88	210.50	211.75
ราคา (บาท/ตัน)	53,263	34,445	35,653	32,834	31,987
มูลค่ารวม (ล้านบาท)	5,791	3,482	3,489	2,965	3,172
จำนวนเกษตรกร (ราย)	45,898	47,411	46,451	43,405	43,773

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP/อินทรีย์/มาตรฐานอื่นๆของเกษตรกร

กลุ่มจังหวัด ฯ มีจำนวนผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่ผ่านมาตรฐานได้รับการรับรองแล้วในปี พ.ศ. 2563 จำนวน 121 ผลิตภัณฑ์ ตามตารางที่ 42 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 42 : จำนวนผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP/อินทรีย์/มาตรฐานอื่นๆของเกษตรกร

หน่วยนับ : ผลิตภัณฑ์

จังหวัด	ค่าสถิติ				
	2559	2560	2561	2562	2563
นครราชสีมา	N/A	N/A	N/A	12	64
ชัยภูมิ	2	4	37	46	35

จังหวัด	ค่าสถิติ				
	2559	2560	2561	2562	2563
บุรีรัมย์	N/A	N/A	N/A	N/A	17
สุรินทร์	5	5	5	5	5
กลุ่มจังหวัด	7	9	42	63	121

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

(5.3) จำนวนปศุสัตว์ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ปี 2563

มีสัดส่วนปริมาณสัดส่วนการเลี้ยงโคเนื้อ โคนม และกระบือที่สูงต่อจำนวนของทั้งประเทศสูงที่สุดในบรรดาปศุสัตว์ที่เลี้ยงในกลุ่มจังหวัดทั้งหมด จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดสุรินทร์เป็นแหล่งในการเลี้ยงโคเนื้อเป็นหลัก จังหวัดนครราชสีมาเป็นแหล่งในการเลี้ยงโคนมหลัก และจังหวัดสุรินทร์เป็นแหล่งในการเลี้ยงกระบือเป็นหลัก ตามตารางที่ 43 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 43 : จำนวนปศุสัตว์ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ปี 2563

หน่วย : ตัว

	โคเนื้อ	โคนม	กระบือ	สุกร	ไก่	เป็ด	แพะ	แกะ	รวม
ประเทศไทย	6,230,140	707,236	1,256,074	12,228,255	452,097,573	31,457,867	962,884	83,222	505,023,251
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3,056,486	224,511	898,522	2,231,063	98,734,591	6,603,376	139,579	5,345	111,893,473
กลุ่มจังหวัดอีสานล่าง 1	1,027,270	160,897	291,124	889,457	57,216,927	2,478,118	88,768	3,352	62,155,913
กลุ่มจังหวัดต่อประเทศ	16.49	22.75	23.18	7.27	12.66	7.88	9.22	4.03	
กลุ่มจังหวัดต่อภาค	33.61	71.67	32.40	39.87	57.95	37.53	63.60	62.71	
นครราชสีมา	358,907	148,540	57,170	333,600	33,968,804	779,226	62,357	2086	35,710,690
บุรีรัมย์	270,041	6,227	104,440	188,267	11,420,261	278,489	7,850	653	12,276,228
สุรินทร์	318,816	945	117,472	109,661	3,627,849	364,635	1749	132	4,541,259
ชัยภูมิ	79,506	5,185	12,042	257,929	8,200,013	1,055,768	16,812	481	9,627,736

ที่มา : ข้อมูลจากกลุ่มสารสนเทศและข้อมูลสถิติ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์

โคเนื้อ ในปี พ.ศ.2563 กลุ่มจังหวัด ฯ มีเกษตรกรที่เลี้ยงโคเนื้อ จำนวน 154,218 คน ลดลงจากปีก่อนหน้า ที่มีจำนวน 158,040 คน ทำให้มีจำนวนโคเนื้อ 1,026,970 ตัว ลดลงจากปีก่อนที่มีโคเนื้อ 1,060,824 ตัว ช่วงปี พ.ศ. 2562 กลุ่มจังหวัดได้มีโครงการที่ส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ ประกอบกับมีนโยบายปรับเปลี่ยนพื้นที่นาไม่เหมาะสมไปทำการเกษตรอื่น อีกทั้งราคาเฉลี่ยโคมีชีวิตและเนื้อชำแหละแล้วมีราคาสูงขึ้น ส่งผลให้มูลค่ารวมเพิ่มขึ้นไปด้วย รวมทั้งการส่งเสริมการทำฟาร์มมาตรฐานทำให้มีฟาร์มมาตรฐานเพิ่มขึ้น ทำให้มูลค่ารวมอยู่ที่ 35,937,360,000 บาท และเมื่อปี พ.ศ. 2563 มีมูลค่าอยู่ที่ 36,031,724,000 บาท ทั้งนี้ การพัฒนาฟาร์มมาตรฐานเพิ่มขึ้นเป็น 6 แห่ง เพื่อรองรับการบริโภคที่เน้นหลักอาหารปลอดภัยมากขึ้น

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2559 – 2563 ราคาเฉลี่ยโคมีชีวิตปรับเพิ่มขึ้นทุกปี มูลค่ารวมขึ้นอยู่กับเกษตรกรเป็นหลัก หากมีจำนวนเกษตรกรมากขึ้น จำนวนโคมากขึ้น ทำให้มีมูลค่ารวมเพิ่มขึ้นเช่นกัน แต่พฤติกรรมผู้บริโภคที่เริ่มหันมาสนใจการกินพืชแทนเนื้อสัตว์เริ่มมีมากขึ้น อาจทำให้ตลาดภายในประเทศลดลง อย่างไรก็ตามก็ดีตลาดต่างประเทศมีความต้องการสูง จึงยังเป็นปัจจัยที่ทำให้เกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อและพัฒนามาตรฐานฟาร์มต่อไป ปรากฏตามตารางที่ 44 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 44 : แสดงข้อมูลโคเนื้อ

รายการ	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563
จำนวนฟาร์มมาตรฐาน (แห่ง)	1	1	1	2	6
จำนวนโคเนื้อที่เลี้ยง (ตัว)	651,907	758,975	879,672	1,060,824	1,026,970
จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยง (ราย)	125,620	137,182	142,851	158,040	154,218
ราคาเฉลี่ยเนื้อชำแหละแล้ว (บาท/กก.)	293	285	283	298	300
ราคาเฉลี่ยโคมีชีวิต (บาท/ตัว)	31,150	32,500	32,500	34,000	35,750
มูลค่ารวม (บาท) (โคมีชีวิต)	20,325,637,800	25,220,510,000	29,298,180,000	35,937,360,000	36,031,724,000
จำนวนโรงฆ่าสัตว์ (แห่ง)	55	55	55	17	17

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนโคเนื้อที่มากที่สุดในประเทศ 5 อันดับแรก จากข้อมูลของกลุ่มสารสนเทศและข้อมูลสถิติ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์ ข้อมูลปี 2563 จังหวัดนครราชสีมาจำนวนโคเนื้อมากที่สุด จำนวน 0.415 ล้านตัว ยังคงเป็นอันดับที่หนึ่งจากปีก่อน รองลงมาเป็นจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 0.401 ล้านตัว จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดอุบลราชธานี ตามลำดับ แม้ว่าจังหวัดนครราชสีมาจะมีจำนวนเกษตรกรที่เลี้ยงโคเนื้อไม่อยู่ในอันดับ 5 อันดับ แต่มีจำนวนโคเนื้อมากที่สุด เนื่องจากจังหวัดนครราชสีมาที่มีพื้นที่มากที่สุดในประเทศ ทำให้มีพื้นที่ในการทำการเกษตรและปศุสัตว์มาก ตามตารางที่ 45 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 45 : ทำอันดับเกี่ยวกับโคเนื้อ

5 อันดับแรกที่มีเกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อมากที่สุด (หน่วย: ล้านราย)		5 อันดับแรกที่มีโคเนื้อมากที่สุด (หน่วย: ล้านตัว)	
1. สุรินทร์	0.076	1. นครราชสีมา	0.415
2. ศรีสะเกษ	0.076	2. สุรินทร์	0.401
3. อุบลราชธานี	0.071	3. ศรีสะเกษ	0.364
4. ร้อยเอ็ด	0.060	4. บุรีรัมย์	0.325
5. บุรีรัมย์	0.052	5. อุบลราชธานี	0.308

ที่มา : กลุ่มสารสนเทศและข้อมูลสถิติ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์

โคนม ในปี พ.ศ.2563 กลุ่มจังหวัด ฯ มีปริมาณโคนม จำนวน 160,041 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีโคนม จำนวน 143,662 ตัว และมีจำนวนฟาร์มโคนมมาตรฐานเพิ่มขึ้นเป็น 490 แห่ง แต่ปริมาณน้ำนมดิบที่รีดได้มีปริมาณมีเพียง 336,287,187 กิโลกรัม ซึ่งปริมาณลดลงไปเป็นจำนวนมากเนื่องจากจังหวัดนครราชสีมาที่สามารถผลิตน้ำนมดิบได้มากที่สุด ไม่สามารถผลิตได้มากเช่นแต่ก่อน เนื่องจากเกิดโรคระบาดโรคปากและเท้าเปื่อยในโคนม ซึ่งระบาดในจังหวัดราชบุรี นครราชสีมา กาญจนบุรี พิจิตร เชียงใหม่ เป็นต้น ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรอย่างมากเนื่องจากไม่สามารถรีดนมส่งขายได้ ทำให้ปริมาณน้ำนมดิบในประเทศ มีปริมาณลดลงถึง 20-30% ประกอบกับราคาน้ำนมเฉลี่ยลดลงไปเล็กน้อยจากปีก่อนจาก 19.25 บาท/กิโลกรัม เป็น 19.00 บาท/กิโลกรัม ส่งผลต่อมูลค่ารวมลดลงจากปีก่อนที่มีมูลค่า 130,559.13 ล้านบาท เป็น 6,391,176,164 ล้านบาท

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2558 – 2562 จะเห็นได้ว่า จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยงโคนมเพิ่มมากขึ้น ทำให้จำนวนโคนมมากขึ้น ส่งผลต่อปริมาณน้ำนมดิบที่รีดได้มีจำนวนมาก มูลค่ารวมสูงขึ้นแปรผันตามปริมาณน้ำนม ประกอบกับราคาเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดี คาดว่ามูลค่ารวมมีแนวโน้มจะสูงขึ้น ทั้งนี้จะต้องควบคุมมาตรฐานฟาร์มและดูแลสุขภาพลักษณะของโคนมเพื่อป้องกันโรคระบาด ซึ่งจะส่งผลเสียต่อการค้า น้ำนมดิบ ปรากฏตามตารางที่ 46 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 46 : แสดงข้อมูลโคนม

รายการ	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563
จำนวนฟาร์มมาตรฐาน (แห่ง)	54	146	175	181	490
จำนวนโคนมที่เลี้ยง (ตัว)	108,355	121,858	132,029	143,662	160,041
จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยง (ราย)	3,493	3,952	4,052	4,152	4,740
ปริมาณน้ำนมดิบที่รีดได้ทั้งปี (กก.)	1,772,548,613	2,698,128,272	3,964,760,136	7,250,955,401	336,287,187
ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	18.21	18.20	18.80	19.25	19.00
มูลค่ารวม (บาท)	31,555,911,420	48,273,732,000	71,388,674,088	130,559,130,320	6,391,176,164

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนโคนมที่มากที่สุดในประเทศ 5 อันดับแรก จากข้อมูลของกลุ่มสารสนเทศและข้อมูลสถิติ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์ ข้อมูลปี 2562 จังหวัดนครราชสีมา มีจำนวนโคนมมากที่สุด จำนวน 1.343 ล้านตัว รองลงมาเป็นจังหวัดสระบุรี จำนวน 1.172 ล้านตัว จังหวัดลพบุรี จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดราชบุรี ตามลำดับ สอดคล้องกับจำนวนเกษตรกรใน 5 อันดับแรก ยังเป็นจังหวัดที่มีจำนวนโคนมมากที่สุด ทำให้เห็นได้ชัดว่า เกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเลี้ยงโคนมเป็นจำนวนมาก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความเหมาะสมในการทำปศุสัตว์ ตามตารางที่ 45 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 45 : ห้าอันดับเกี่ยวกับโคนม

5 อันดับแรกที่มีเกษตรกรเลี้ยงโคนมมากที่สุด (หน่วย: ล้านราย)		5 อันดับแรกที่มีโคนมมากที่สุด (หน่วย: ล้านตัว)	
1. นครราชสีมา	0.040	1. นครราชสีมา	1.343
2. สระบุรี	0.030	2. สระบุรี	1.172
3. ลพบุรี	0.022	3. ลพบุรี	0.762
4. ราชบุรี	0.017	4. เชียงใหม่	0.492
5. เชียงใหม่	0.100	5. ราชบุรี	0.385

ที่มา : กลุ่มสารสนเทศและข้อมูลสถิติ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์

กระบือ ในปี พ.ศ.2563 กลุ่มจังหวัด ฯ มีกระบือ จำนวน ปริมาณกระบือ 291,124 ตัว ลดลงจากปีก่อนที่มีกระบือ จำนวน 294,612 ตัว เนื่องจากเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือลดลง จาก 54,383 คน เหลือ 53,752 คน เนื่องจากราคาเฉลี่ยเนื้อชำแหละลดลงจากปีก่อนที่มีราคา 315 บาท/กิโลกรัม คงเหลือเป็น 310บาท/กิโลกรัม และราคากระบือมีชีวิตยังมีราคาเฉลี่ยเท่าเดิม 37,750 บาท/ตัว มูลค่ารวม 10,422,554,000 บาท ลดลงจากปีก่อนหน้าที่มีมูลค่ารวม 11,118,696,000 บาท และจำนวนโรงฆ่าสัตว์ลดลงด้วย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2559 – 2563 จะเห็นได้ว่า จำนวนกระบือปรับตัวเพิ่มขึ้นตามจำนวนของผู้เลี้ยงกระบือ และราคาซื้อขายกระบือมีชีวิตมีการปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้มูลค่ารวมยังคงสูงขึ้นตามจำนวนกระบือ ดังนั้น ในอนาคตมีแนวโน้มว่า กระบือจะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น แต่ต้องทำให้ราคาเฉลี่ยเนื้อชำแหละมีราคาสูงขึ้น และต้องพัฒนาให้มีฟาร์มมาตรฐานรับรอง การส่งเสริมให้ปลูกพืชอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุน ปรากฏตามตารางที่ 46 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 46 : แสดงข้อมูลกระบือ

รายการ	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563
จำนวนฟาร์มมาตรฐาน (แห่ง)	-	-	-	-	-
จำนวนกระบือที่เลี้ยง (ตัว)	184,710	234,588	266,940	294,612	291,124
จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยง (ราย)	45,621	50,427	51,553	54,383	53,752
ราคาเฉลี่ยเนื้อชำแหละแล้ว (บาท/กก.)	303	293	290	315	310
ราคาเฉลี่ยกระบือมีชีวิต (บาท/ตัว)	40,000	38,000	38,000	38,250	37,750
มูลค่ารวม (บาท) (กระบือมีชีวิต)	6,787,946,000	8,749,380,000	9,960,817,000	11,118,696,000	10,422,554,000
จำนวนโรงฆ่าสัตว์ (แห่ง)	55	61	60	58	54

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ

แพะ ในปี พ.ศ.2563 กลุ่มจังหวัด ฯ มีจำนวนแพะที่เลี้ยง 88,768 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีจำนวน 21,211 ตัว แม้ว่าจำนวนเกษตรกรที่เลี้ยงจะลดลงเหลือเพียง 3,298 ราย แต่จากการส่งเสริมการเลี้ยงแพะของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ทำให้ปริมาณแพะมีมากขึ้น ความต้องการบริโภคแพะเนื้อมีสูง ทำให้ราคาแพะเฉลี่ยเพิ่มขึ้นทุกปี ขณะนี้ ราคาอยู่ที่ 14,325 บาท/ตัว มูลค่ารวม 324,032,625 บาท

ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2558 – 2562 จะเห็นได้ว่า จำนวนเกษตรกรให้ความสนใจเลี้ยงแพะ และมีฟาร์มมาตรฐานเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีความต้องการทางการตลาดสูง โดยราคาเฉลี่ยของตัวแพะและราคาที่ย่ำแย่แล้วเพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่าตลาดต้องการแพะ คาดว่ามีแนวโน้มเกษตรกรที่เลี้ยงจะเพิ่มขึ้นตามปัจจัยที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น ควรจะส่งเสริมด้านมาตรฐานฟาร์ม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้ได้ตามมาตรฐานของกรมปศุสัตว์ ปรากฏตามตารางที่ 47 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 47 : แสดงข้อมูลแพะ

รายการ	พ.ศ.2559	พ.ศ.2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563
จำนวนฟาร์มตามมาตรฐานของกรมปศุสัตว์ (แห่ง)	1	1	-	-	4
จำนวนแพะที่เลี้ยง (ตัว)	16,127	35,138	45,485	21,211	88,768
จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยง (ราย)	458	1,127	1,428	49,550	3,298
ราคาเฉลี่ยเนื้อชำแหละแล้ว (บาท/กก.)	332.5	1,210	800	760	780
ราคาเฉลี่ย (บาท/ตัว)	2,695	12,300	13,300	13,500	14,325
มูลค่ารวม (ราคาเฉลี่ย/ตัว x จำนวนแพะ) (บาท)	48,217,640	147,609,600	198,807,924	69,703,200	324,032,625

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ

แกะ ในปี พ.ศ.2562 กลุ่มจังหวัด ฯ มีจำนวนแกะที่เลี้ยง 3,355 ตัว ลดลงจากปีก่อนที่มีจำนวน 3,749 ตัว แม้ว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงจะเพิ่มมากขึ้นจากปีก่อนหน้าจาก 174 ราย เป็น 189 ราย และราคาเนื้อแกะที่ชำแหละแล้วจะลดลง เหลือกิโลกรัมละ 195 บาท จากปีก่อนราคากิโลกรัมละ 219 บาท แต่ราคาแกะมีชีวิตเพิ่มขึ้นจากปีก่อนตัวละ 3,288 บาท เพิ่มขึ้นเป็นตัวละ 3,763 บาท ทำให้มูลค่ารวมของปี 2562 อยู่ที่ 12,607,550 บาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ที่มีมูลค่า 11,738,550 บาท

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2559 – 2563 จะเห็นได้ว่า ราคาเฉลี่ยแกะมีชีวิตเพิ่มขึ้น ทำให้มูลค่ารวมเพิ่มขึ้น เมื่อเกษตรกรเห็นว่าราคาดีขึ้นก็จะเลี้ยงมากขึ้น แต่เมื่อผลผลิตที่ออกสู่ตลาดมีจำนวนมาก ก็จะทำให้ในปีถัดไปราคาเฉลี่ยเนื้อที่ชำแหละแล้วลดลงเช่นกัน เป็นไปได้ว่าควรต้องศึกษาความต้องการของตลาดเพื่อไม่ให้ปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดมากเกินไปจนส่งผลต่อราคา ปรากฏตามตารางที่ 48 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 48 : แสดงข้อมูลแกะ

รายการ	พ.ศ.2559	พ.ศ.2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563
จำนวนฟาร์มตามมาตรฐานของกรมปศุสัตว์ (แห่ง)	1	1	1	1	-
จำนวนแกะที่เลี้ยง (ตัว)	722	1,387	1,489	3,749	3,355
จำนวนเกษตรกรที่เลี้ยง(ราย)	50	55	71	174	189
ราคาเฉลี่ยเนื้อชำแหละแล้ว(บาท/กก.)	335	315	221	219	195
ราคาเฉลี่ย (บาท/ตัว)	2,468	2,440	2,838	3,288	3,763
มูลค่ารวม (เฉลี่ย/ตัว xจำนวนแกะ) บาท	1,822,320	3,456,560	4,129,825	11,738,550	12,607,550

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ

ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2558 – 2563 ฟาร์มมาตรฐานของปศุสัตว์ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีจำนวนเพิ่มขึ้น เป็นลำดับที่ 9 จาก 18 กลุ่มจังหวัด ในปี พ.ศ. 2563 คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 32.36 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่สัดส่วนมีถึงร้อยละ 30.83 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นอันดับที่ 5 จาก 6 ภาค) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มจังหวัดอื่นๆ มีฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม GAP เพิ่มมากขึ้นกว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดในกลุ่มจังหวัด พบว่า จังหวัดนครราชสีมา มีฟาร์ม GAP มากที่สุด โดยมากเป็นอันดับที่ 6 ของประเทศ รองลงมาคือจังหวัดชัยภูมิ บุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์ ตามลำดับ ซึ่งจังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดสุรินทร์มีจำนวนลดลง ตามตารางที่ 49 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 49 : แสดงจำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม GAP

หน่วย : ฟาร์ม

จังหวัด	ค่าสถิติ						ค่าอันดับใน 76 จังหวัด		
	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2561	2562	2563
นครราชสีมา	411	403	403	670	743	995	13	11	6
ชัยภูมิ	120	122	125	178	189	195	40	43	40
บุรีรัมย์	205	206	219	196	190	147	39	41	45
สุรินทร์	22	21	21	63	79	47	61	60	63
ค่าเฉลี่ยของ 76 จังหวัด	-	-	208	362	380	362			
กลุ่มจังหวัดภาคอีสานล่าง 1	758	752	768	1,107	1,201	1,384	9	12	9
ภาคอีสาน	3,524	3,491	9,612	3,524	3,895	4,277	5	5	5
สัดส่วนของกลุ่มจังหวัดต่อภาค (ร้อยละ)	21.51	21.54	7.99	31.41	30.83	32.36			

ที่มา : สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์ และกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กรมประมง และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

- มาตรฐานของฟาร์ม หมายถึง มาตรฐานทั่วไปตามหลักการปฏิบัติที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงสัตว์ หรือ Good Agricultural Practices (GAP) คือ วิธีปฏิบัติว่าด้วยองค์ประกอบของฟาร์มเลี้ยงสัตว์ การจัดการสุขภาพสัตว์ การจัดการสิ่งแวดล้อม และการจัดการด้านสวัสดิภาพสัตว์ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ถูกสุขลักษณะของผู้บริโภค
- ฟาร์มมาตรฐานในกรณีนี้ ครอบคลุมถึง ฟาร์มปศุสัตว์ทุกชนิด และฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทุกชนิด

ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2561 – พ.ศ. 2563 จำนวนฟาร์มปศุสัตว์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม GFM (Good Farm Management) ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยปี พ.ศ. 2563 มีจำนวนถึง 833 ฟาร์ม

ตารางที่ 50 : จำนวนฟาร์มปศุสัตว์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม GFM

หน่วย : ฟาร์ม

จังหวัด	2561	2562	2563
นครราชสีมา	44	111	261
ชัยภูมิ	N/A	134	143
บุรีรัมย์	287	126	200
สุรินทร์	100	200	229
กลุ่มจังหวัด	431	571	833

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในกลุ่มจังหวัด

หมายเหตุ: ฟาร์มที่มีระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (Good Farming Management : GFM) หมายความว่า ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ที่ยกระดับการเลี้ยง การจัดการให้มีความปลอดภัยทางชีวภาพ ระบบการบันทึกข้อมูล การพัฒนาคุณภาพผลผลิต เพื่อให้ได้ปศุสัตว์และผลผลิตที่มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค

(6) สหกรณ์การเกษตรและสมาชิก

จำนวนสหกรณ์การเกษตรในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีจำนวน 432 แห่ง มีสมาชิกจำนวน 1,073,441 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า โดยจังหวัดนครราชสีมาที่มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือจังหวัดสุรินทร์ บุรีรัมย์และจังหวัดชัยภูมิ ปรากฏตามตารางที่ 51 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 51 : แสดงจำนวนสหกรณ์การเกษตรและสมาชิก

จังหวัด	สหกรณ์(แห่ง)			สมาชิก (คน)			สัดส่วนจำนวน สหกรณ์ใน กลุ่มจังหวัดฯ
	2561	2562	2563	2561	2562	2563	
นครราชสีมา	99	118	151	305,627	307,013	430,035	34.95
ชัยภูมิ	63	87	84	159,927	184,824	186,989	19.44
บุรีรัมย์	88	85	102	200,000	190,841	226,343	23.61
สุรินทร์	76	107	95	187,247	245,962	230,074	21.99

จังหวัด	สหกรณ์(แห่ง)			สมาชิก (คน)			สัดส่วนจำนวน สหกรณ์ใน กลุ่มจังหวัดฯ
	2561	2562	2563	2561	2562	2563	
กลุ่มจังหวัด	326	397	432	852,801	928,640	1,073,441	
ภาคอีสาน	1,274	N/A	1,733	2,941,538	N/A	3,664,612	

ที่มา กรมส่งเสริมสหกรณ์/ข้อมูลสารสนเทศสหกรณ์/สถิติสหกรณ์ ณ ปีปัจจุบัน ปี 63

(7) รายได้/หนี้สิน ของเกษตรกร

7.1 รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรต่อครัวเรือนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีรายได้ค่อนข้างต่ำ ในปี พ.ศ. 2561 อยู่ที่ 25,155 บาทต่อครัวเรือน น้อยกว่าปีก่อนหน้าที่มีรายได้อยู่ที่ 40,188 บาทต่อครัวเรือน เป็นลำดับที่ 16 จาก 18 กลุ่มจังหวัด เมื่อพิจารณาจังหวัดในกลุ่มจังหวัด พบว่าจังหวัดบุรีรัมย์มีรายได้ต่ำสุด และเป็นลำดับที่ 71 จาก 76 จังหวัด จังหวัดชัยภูมิมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรมากที่สุดในกลุ่มจังหวัด โดยอยู่ที่ 44,032 บาทต่อครัวเรือน เมื่อพิจารณาเป็นรายภาคแล้ว ภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังเป็นภาคที่รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรต่อครัวเรือนต่ำกว่าภาคอื่น ปรากฏตามตารางที่ 52 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 52 : แสดงรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรต่อครัวเรือน

จังหวัด	ค่าสถิติ (บาท/ครัวเรือน)			ค่าอันดับ		
	2559	2560	2561	2559	2560	2561
นครราชสีมา	27,207	67,436	25,885	59	44	61
ชัยภูมิ	30,439	40,724	44,032	55	54	50
บุรีรัมย์	10,397	19,582	13,883	71	67	71
สุรินทร์	15,201	33,010	16,821	67	59	70
กลุ่มจังหวัดอีสานล่าง 1	20,811	40,188	25,155	14	15	16
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	33,254	34,946	39,340	5	5	5
ประเทศ	71,617	95,372	81,776			

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

หมายเหตุ : รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรต่อครัวเรือน คำนวณได้จาก รายได้เงินสดทางการเกษตร - รายจ่ายเงินสดทางการเกษตร

- รายได้เงินสดทางการเกษตร คือ รายได้เฉพาะที่เป็นเงินสดที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจกรรมการผลิตทางการเกษตรทุกประเภท ทั้งการปลูกพืช (รายได้ที่เกิดจากการขายผลผลิตพืชและผลิตภัณฑ์พืชทุกชนิด) เลี้ยงสัตว์ (รายได้ที่เกิดจากการขายผลผลิตสัตว์และผลิตภัณฑ์สัตว์ทุกชนิด)

- รายจ่ายเงินสดทางการเกษตร หมายถึง รายจ่ายที่เกี่ยวกับการจ้างแรงงาน และรายจ่ายที่เกี่ยวกับค่าวัสดุอุปกรณ์การเกษตรที่นำมาใช้ในการผลิตเฉพาะที่เป็นเงินสดที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจกรรมการผลิตทางการเกษตรทั้งทางพืชและสัตว์ที่เกิดขึ้นบนฟาร์มของเกษตรกร รวมถึงรายจ่ายเงินสดที่เกี่ยวกับการประกอบกิจกรรมทางการเกษตร แต่ไม่สามารถ

จำแนกออกว่าเป็นรายจ่ายที่ใช้เกี่ยวกับพืชหรือสัตว์ชนิดใดชนิดหนึ่งโดยเฉพาะแต่เป็นรายจ่ายใช้ร่วมกันในกิจกรรมเกษตรในฟาร์ม ได้แก่ ค่าเช่าที่ดิน ภาษีที่ดินค่าซ่อมแซมอุปกรณ์การเกษตร ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ค่าจัดรูปที่ดิน ค่าซื้อที่ดินการเกษตร ค่าซื้อเครื่องจักรอุปกรณ์การเกษตร รายจ่ายแปรรูปสินค้าเกษตร เป็นต้น

7.2 สัดส่วนปริมาณเงินกู้ยืมต่อรายได้เงินสดสุทธิทางเกษตร ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 กลุ่มจังหวัดมีการกู้ยืมสูง ในปี พ.ศ. 2560 มีสัดส่วนการกู้ยืมต่อรายได้เงินสดสุทธิทางเกษตร ร้อยละ 5.81 เป็นลำดับที่ 15 จาก 18 กลุ่มจังหวัด เมื่อเปรียบเทียบจังหวัดในกลุ่มจังหวัดพบว่าจังหวัดบุรีรัมย์มีสัดส่วนการกู้ยืมมากที่สุด ถึงร้อยละ 11.23 จังหวัดนครราชสีมามีสัดส่วนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.03 ซึ่งทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดยังมีสัดส่วนที่เกินกว่าค่ากลางของประเทศ เมื่อพิจารณาระหว่างปี พ.ศ. 2558 – 2560 พบว่ามีสัดส่วนการกู้ยืมเพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่า มีรายได้เงินสดสุทธิทางเกษตรน้อย ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายภายในครัวเรือน เกษตรกรจึงต้องกู้ยืมเงิน ปรากฏตามตารางที่ 53 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 53 : แสดงสัดส่วนปริมาณเงินกู้ยืมต่อรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร

จังหวัด	ค่าสถิติ (ร้อยละ)			ค่าอันดับ		
	2558	2559	2560	2558	2559	2560
นครราชสีมา	1.77	3.04	4.03	33	43	56
ชัยภูมิ	6.74	2.74	4.19	71	35	57
บุรีรัมย์	3.58	3.87	11.23	60	50	70
สุรินทร์	2.00	3.16	8.55	37	46	68
กลุ่มจังหวัดอีสานล่าง 1	2.83	3.16	5.81	15	13	15
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3.45	4.00	3.61	5	5	5
ประเทศ	-	-	1.82			

ที่มา : ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

หมายเหตุ : *สัดส่วนปริมาณเงินให้กู้ยืมต่อรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร (ลดลง) * ตัวชี้วัดอ่านค่าแบบผกผัน
วิเคราะห์สัดส่วนปริมาณเงินให้กู้ยืมจากสถาบันสินเชื่อเพื่อการเกษตรต่างๆ เปรียบเทียบกับรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร

7.3 สัดส่วนหนี้สินต่อรายได้เงินสดสุทธิทางเกษตร ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีภาระหนี้สินอยู่ในอัตราที่สูงกว่าค่ากลางของประเทศและค่ากลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยในปี พ.ศ. 2561 มีจำนวน 4.81 เท่า ของรายได้เงินสด เป็นลำดับที่ 16 จาก 18 กลุ่มจังหวัด จังหวัดบุรีรัมย์มีภาระหนี้สินมากที่สุดในกลุ่มจังหวัด สอดคล้องกับรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรที่จังหวัดบุรีรัมย์มีรายได้น้อย ตรงข้ามกับจังหวัดชัยภูมิมีจำนวนหนี้สินในอัตราที่ต่ำที่สุดในกลุ่มจังหวัด สอดคล้องกับที่มีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรที่มากที่สุดในกลุ่มจังหวัดเช่นกัน แสดงให้เห็นว่า ควรส่งเสริมกิจกรรมที่ช่วยให้เกษตรกรลดต้นทุน เพิ่มรายได้ ซึ่งกลุ่มจังหวัดฯ ก็ได้ดำเนินกิจกรรมดังกล่าวในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 เป็นต้นไป ปรากฏตามตารางที่ 54 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 54 : แสดงสัดส่วนปริมาณเงินกู้ยืมต่อรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร

จังหวัด	ค่าสถิติ (หน่วย : เท่า)			ค่าอันดับ		
	2559	2560	2561	2559	2560	2561
นครราชสีมา	4.03	1.62	4.23	56	38	60
ชัยภูมิ	4.19	3.13	2.90	57	59	49
บุรีรัมย์	11.23	5.96	8.41	70	68	71
สุรินทร์	8.55	3.94	7.73	68	62	70
กลุ่มจังหวัด	5.81	3.01	4.81	15	16	16
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3.61	3.44	3.05	5	5	5
ประเทศ	1.82	1.37	1.59			

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

หมายเหตุ :

- หนี้สิน ในรายงานนี้หมายถึง หนี้สินปลายปี คือ จำนวนเงินที่ทำการกู้ยืมหรือเป็นหนี้สินค้างชำระมาแต่เมื่อใดก็ตาม แต่ ณ 31 มี.ค.ของปีเพาะปลูก หนี้สินจำนวนดังกล่าวยังมิได้มีการชำระคืนหรือยังชำระคืนไม่ครบจำนวน ถือว่าเป็นหนี้สินค้างชำระปลายปีเพาะปลูก

- รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร หมายถึง ส่วนต่างของรายได้เฉพาะที่เป็นเงินสดที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจกรรมการผลิตทางการเกษตรทุกประเภท ทั้งการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และทำกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวกับการเกษตรทั้งที่เกิดขึ้นบนฟาร์มและนอกฟาร์มของเกษตรกร หักลบกับ รายจ่ายที่เกี่ยวกับการจ้างแรงงาน และรายจ่ายที่เกี่ยวกับค่าวัสดุอุปกรณ์การเกษตรเฉพาะที่เป็นเงินสดที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจกรรมการผลิตทางการเกษตรทั้งทางพืชและสัตว์และที่ไม่สามารถจำแนกออกกว่าเป็นรายจ่ายที่ใช้เกี่ยวกับพืชหรือสัตว์ชนิดใดชนิดหนึ่งโดยเฉพาะแต่เป็นรายจ่ายใช้ร่วมกันในกิจกรรมเกษตรในฟาร์ม

ตัวชี้วัดเป็นปัจจัยเชิงลบ อ่านค่าแบบผกผันคือ ยิ่งมีค่าน้อยยิ่งดี สะท้อนถึงครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่ที่มีภาระหนี้อยู่ในอัตราส่วนที่ต่ำเมื่อเทียบกับรายได้เงินสด ซึ่งมีโอกาสที่จะชำระหนี้คืนได้เร็วขึ้น

7.4 สัดส่วนหนี้เสียต่อปริมาณเงินให้กู้ยืมเพื่อการเกษตร ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีสัดส่วนหนี้เสียร้อยละ 5 เป็นลำดับที่ 5 จาก 18 กลุ่มจังหวัด ซึ่งทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดมีสัดส่วนที่น้อยกว่าค่ากลางของประเทศ โดยเฉพาะจังหวัดนครราชสีมา ได้ลำดับที่ 11 จาก 76 ประเทศ รองลงมาเป็นจังหวัดชัยภูมิ แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรมีการชำระหนี้้อย่างสม่ำเสมอ ปรากฏตามตารางที่ 55 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 55 : แสดงสัดส่วนหนี้เสียต่อปริมาณเงินให้กู้ยืมเพื่อการเกษตร

จังหวัด	ค่าสถิติ (ร้อยละ)			ค่าอันดับ		
	2559	2560	2561	2559	2560	2561
นครราชสีมา	2.50	2.13	2.19	20	9	11
ชัยภูมิ	2.05	2.17	2.26	8	12	13

จังหวัด	ค่าสถิติ (ร้อยละ)			ค่าอันดับ		
	2559	2560	2561	2559	2560	2561
บุรีรัมย์	2.25	2.37	2.53	15	20	21
สุรินทร์	2.52	3.00	3.09	21	30	30
กลุ่มจังหวัด	2.38	2.43	2.52	4	5	5
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2.40	2.33	2.40	1	1	1
ประเทศ	3.85	4.21	4.23			

ที่มา : ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

หมายเหตุ : * สัดส่วนหนี้เสียต่อปริมาณเงินให้กู้ยืม (NPLs/ Loan) * ตัวชี้วัดอ่านค่าแบบผกผัน

สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loans : NPLs) หรือ หนี้เสีย หรือหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ คือ ลูกหนี้เงินกู้ของสถาบันการเงินต่างๆ ซึ่งได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ของเอกชน ธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาล บริษัทเงินทุน ซึ่งลูกหนี้เหล่านี้ไม่สามารถชำระดอกเบี้ยและเงินต้นคืนให้สถาบันการเงินเป็นระยะเวลาเกินกว่า 3 เดือนขึ้นไป การพิจารณาว่าลูกหนี้รายใดจะเป็น NPL หรือไม่ จะพิจารณาดูเป็นรายบัญชี และนับเฉพาะบัญชีที่ผิดนัดเกิน 3 เดือนขึ้นไป

ผลิตภัณฑ์ใหม่ ในปี พ.ศ.2563 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 เกษตรกรที่มีอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหม มีจำนวน 29,169 ราย ลดลงจากปีก่อนที่มีจำนวน 30,755 ราย และมีพื้นที่ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมลดลงจากปีก่อนที่มีพื้นที่ ไร่ จำนวน 30,016 ไร่ เป็นจำนวน 24,925 ไร่ แม้ว่าพื้นที่ปลูกและจำนวนเกษตรกรลดลง แต่ผลผลิตเส้นไหมมีมากกว่าปีก่อนหน้า จาก 108,110 กิโลกรัม เป็น 137,032 กิโลกรัม เนื่องจากกลุ่มจังหวัดฯ ได้ให้การสนับสนุนเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ใหม่ เป็นการพัฒนาคุณภาพการผลิต ซึ่งปี พ.ศ. 2562 เริ่มนำนวัตกรรมการผลิตเส้นไหม การทอ เข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ในปี พ.ศ. 2563 จึงทำให้ผลผลิตมากขึ้น และได้รับการสนับสนุนขยายไปยังกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ อีกในปี พ.ศ. 2563 แม้ว่าราคารับซื้อเส้นไหมปรับตัวลดลงจากปีก่อนที่มีราคา 1,837.50 บาท/กิโลกรัม เป็น 1,643.75 บาท/กิโลกรัม หรือกลับไปราคาเท่ากับเมื่อปี พ.ศ. 2561 แต่ด้วยปริมาณผลผลิตเส้นไหมมากขึ้น จึงทำให้มูลค่าผลผลิตเส้นไหมเพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีมูลค่า 180,367,500 บาท เป็น 193,880,000 บาท ปรากฏตามตารางที่ 56 แนบท้ายนี้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2559 – 2563 จะเห็นได้ว่า ราคาเส้นไหมเฉลี่ยมีผลต่อเกษตรกร เป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรหันมาปลูกหม่อนเลี้ยงไหม จะเห็นได้จากปี พ.ศ. 2558 พ.ศ. 2560 และ พ.ศ. 2562 ที่เกษตรกรมีจำนวนมากขึ้น และเป็นไปตามจำนวนผู้ผลิตไหมหรือผลิตภัณฑ์ไหม หากมีจำนวนมาก ก็จะมีตลาดที่รอรับผลผลิตจากเส้นไหม มีความต้องการสูงก็จะส่งผลต่อมูลค่าผลผลิตเส้นไหมด้วย

ตารางที่ 56 : แสดงข้อมูลพื้นที่ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมและรายได้จากเส้นไหม

รายการ	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563
พื้นที่ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม (ไร่)	19,414	20,956	23,306	30,016	24,925
เกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม (ราย)	32,350	37,828	28,715	30,755	29,169

รายการ	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563
ผู้ผลิตผ้าไหมและหรือผลิตภัณฑ์ไหม (ราย)	19,181	20,872	23,856	31,125	24,049
ผลผลิตเส้นไหม (กก./ปี)	134,676	141,586	123,967	108,110	137,032
ราคาเส้นไหมเฉลี่ย (บาท/กก.)	1,550	1,640	1,637.50	1,837.50	1,643.75
มูลค่าผลผลิตเส้นไหมรวม (บาท)	191,126,300	209,489,200	171,659,400	180,367,500	193,880,000

ที่มา : ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ ในกลุ่มจังหวัด ฯ

สำหรับรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไหมในภาพรวมของกลุ่มจังหวัด ฯ ในปี พ.ศ.2563 มี 5,267.06 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนที่มีมูลค่า 7,335.06 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ - 28.19 เนื่องจากยอดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไหมในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ ลดลง เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ระบาด จึงทำให้ไม่สามารถจัดจำหน่ายสินค้าตามปกติได้ ปรากฏตามตารางที่ 57 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 57 : ข้อมูลค่าจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไหมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

ข้อมูลพื้นฐาน ประกอบ ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงานในอดีต ปีงบประมาณ พ.ศ. (ล้านบาท)						ร้อยละที่เพิ่มขึ้น	
	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2562	2563
กลุ่มจังหวัดฯ	5,592.74	6,504.80	6,975.58	7,241.77	7,335.06	5,267.06	1.29	- 28.19
นครราชสีมา	3,624.99	4,291.53	4,424.02	4,563.70	4,742.45	2,483.86	3.92	- 47.62
ชัยภูมิ	758.32	769.93	770.34	770.35	833.05	337.60	8.14	- 59.47
บุรีรัมย์	506.97	576.77	577.00	582.66	600.14	1,043.78	3.00	73.92
สุรินทร์	702.46	866.57	1,104.22	1,325.06	1,159.42	1,401.82	-12.50	20.91

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ

เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า ปี พ.ศ. 2563 ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับตรานกยูงพระราชทานเพิ่มขึ้นจากปีก่อน กลุ่มจังหวัด ฯ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง โดยศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ ในพื้นที่ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ได้ให้ความสำคัญของการผลิต ผลิตภัณฑ์ไหมให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน ปรากฏตามตารางที่ 58 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 58 : ผลิตภัณฑ์ของจังหวัดที่ได้รับดวงตรานกยูงพระราชทาน

ตรานกยูงพระราชทาน (ดวง)	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1				
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563
นกยูงสีทอง(ดวง)	1,636	2,282	2,158	3,139	3,736
นกยูงสีน้ำเงิน(ดวง)	19,582	25,687	21,393	42,794	53,780
นกยูงสีเขียว(ดวง)	125	125	126	8,290	8,163
นกยูงเงิน (ดวง)	1,574	750	9,814	7,819	2,346
รวม (ดวง)	22,917	28,844	33,491	62,042	68,025

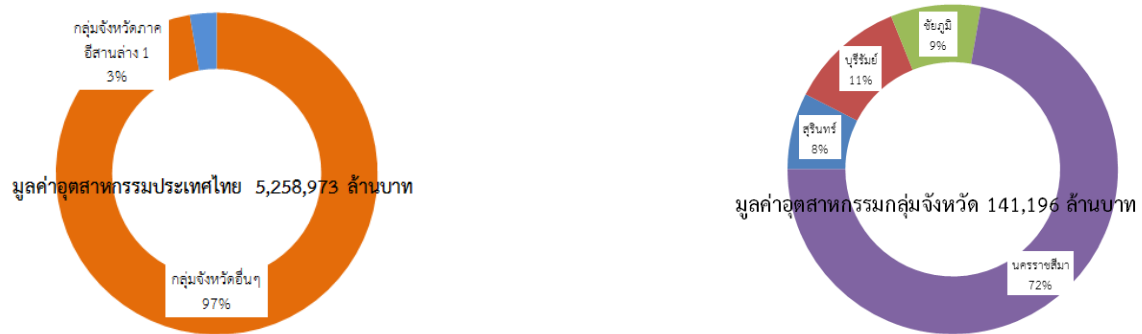
ที่มา : ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ ในกลุ่มจังหวัด ฯ

1.2.3 ด้านอุตสาหกรรม/วิสาหกิจ

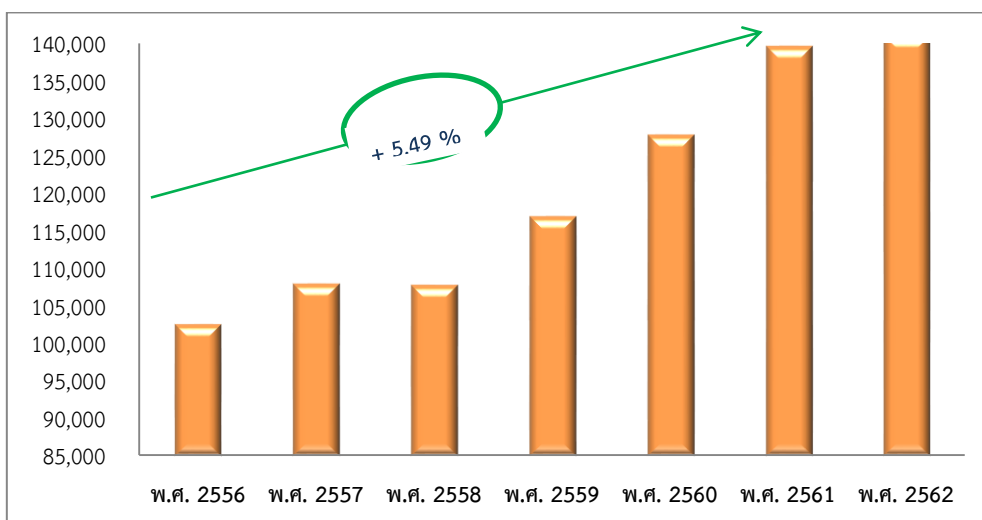
(1) มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคอุตสาหกรรม

ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ฯ ภาคอุตสาหกรรม (สาขาการผลิตอุตสาหกรรม สาขาการทำเหมืองแร่และเหมืองหินการไฟฟ้า สาขาก๊าซ ใอน้ำ และระบบการปรับอากาศ และสาขาการจัดการน้ำ การจัดการน้ำเสียและของเสียรวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง) ณ ราคาประจำปี พ.ศ. 2562 มีมูลค่ารวม 141,196 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า คิดเป็นร้อยละ 1.03 (จังหวัดนครราชสีมา 102,039 ล้านบาท จังหวัดชัยภูมิ 12,441 ล้านบาท จังหวัดบุรีรัมย์ 16,096 ล้านบาท และจังหวัดสุรินทร์ 10,620 ล้านบาท) เฉพาะสาขาการผลิตอุตสาหกรรม อยู่ที่ 115,454 ล้านบาท โดยมีสัดส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.38 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ฯ แต่ลดลงจากปีก่อนที่มีมูลค่า 118,808 ล้านบาท (จังหวัดนครราชสีมา 83,373 ล้านบาท จังหวัดชัยภูมิ 8,837 ล้านบาท จังหวัดบุรีรัมย์ 14,228 ล้านบาท และจังหวัดสุรินทร์ 9,016 ล้านบาท) ปรากฏตามกราฟที่ 13 และ 14 ข้างทำยนี้

กราฟที่ 13 : แสดงสัดส่วนมูลค่าด้านอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

กราฟที่ 14 : แสดงมูลค่าด้านอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (ล้านบาท)

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562
ภาคอุตสาหกรรม	102,882	108,270	108,112	117,210	128,008	139,760	141,196
อัตราการเติบโต		5.24	-0.15	8.42	9.21	9.18	1.03

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(2) แนวโน้มการลงทุนภาคอุตสาหกรรม

ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจ ธุรกิจและเศรษฐกิจฐานราก ธนาคารออมสิน ได้ทำการศึกษาและสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ประกอบการที่อยู่ในธุรกิจและอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญหรือรายได้หลักประมาณ 10 – 20 ธุรกิจ/อุตสาหกรรมในแต่ละภูมิภาค โดยมีภาพรวมของธุรกิจ ดังนี้

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

(ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี อำนาจเจริญ และยโสธร)

กิจกรรมที่มีแนวโน้มที่ดี ได้แก่

การผลิตอุตสาหกรรมพื้นฐานและการผลิตสูตรตำรับทางเภสัชกรรม

เป็นอุตสาหกรรมที่มีแนวโน้มเติบโต ได้รับปัจจัยสนับสนุนจากการที่ประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ทำให้แนวโน้มการใช้เภสัชภัณฑ์มีแนวโน้มสูงขึ้นตามมาด้วย นอกจากนี้พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีแผนขยายโรงพยาบาลภายใน เช่น โครงการขยายตัวของโรงพยาบาลนางรอง บุรีรัมย์ และโครงการขยายตัวของโรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ ส่งผลให้ผู้ประกอบการธุรกิจการผลิตเภสัชภัณฑ์พื้นฐานและผลิตสูตรตำรับทางเภสัชกรรมมีโอกาสขยายธุรกิจ และอีกหนึ่งธุรกิจที่สามารถพบได้คือ โรงงานผลิตยาสมุนไพรซึ่งตั้งอยู่ที่จังหวัดอำนาจเจริญ อย่างไรก็ตามการปรับขึ้นของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำส่งผลให้ผู้ประกอบการมีต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น ประกอบกับการนำเข้าเภสัชภัณฑ์จากต่างประเทศที่มีต้นทุนการผลิตที่ถูกลงกว่า จึงทำให้ผู้ประกอบการเกิดการแข่งขันทางด้านราคาขึ้นเช่นกัน

การก่อสร้างอาคาร

มีแนวโน้มเติบโตที่ดี เนื่องจากจังหวัดในพื้นที่ ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมาและอุบลราชธานี ถูกตั้งเป้าหมายให้เป็นเมืองศูนย์กลางของภาคอีสาน ประกอบด้วยจังหวัดชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ ถูกตั้งให้เป็นเมืองเศรษฐกิจคู่ขนาน การตั้งเป้าหมายดังกล่าวส่งผลให้ปริมาณการลงทุนภายในพื้นที่มีแนวโน้มสูงขึ้น ในไตรมาสที่ 1 ของปี 2561 จังหวัดนครราชสีมา และบุรีรัมย์ ติด 1 ใน 10 ของจังหวัดที่ได้รับการออกใบอนุญาตก่อสร้างที่อยู่อาศัยประเภทแนวราบและประเภทอาคารชุดมากที่สุดในประเทศไทย ทำให้ผู้ประกอบการในพื้นที่มีรายได้และขยายธุรกิจต่อไปได้ อย่างไรก็ตามมีผู้ประกอบการในพื้นที่จำนวนมาก ส่งผลให้เกิดการแข่งขันด้านราคา ราคาวัสดุก่อสร้างที่มีแนวโน้มสูงขึ้น และอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่ถูกปรับขึ้นเช่นกัน ทำให้ผู้ประกอบการมีต้นทุนสูงขึ้น นอกจากนี้ยังขาดแคลนแรงงานเป็นอีกปัจจัยลดรั้งความสำคัญของธุรกิจนี้

การขนส่งทางบก

มีแนวโน้มปรับตัวไปในทางที่ดี เนื่องจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ถูกตั้งเป้าหมายให้เป็นเมืองศูนย์กลางและเมืองเศรษฐกิจคู่ขนาน ส่งผลให้มีการพัฒนาระบบการขนส่งทางบกภายในพื้นที่ต่างๆ เช่น รถไฟทางคู่สายชุมทางมาคะเบา – ชุมทางจिरะ และสายชุมทางจिरะ-ขอนแก่น รถไฟความเร็วสูงกรุงเทพ – หนองคาย ประกอบกับหน่วยงานรัฐบาลมีโครงการสร้างทางหลวงเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดศรีสะเกษและสุรินทร์ ด้วยปัจจัยสนับสนุนต่างๆ ทำให้การขนส่งสะดวกสบายยิ่งขึ้น ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสร้างรายได้มากขึ้น อย่างไรก็ตามส่งผลให้เกิดการแข่งขันด้านราคาที่รุนแรง รวมทั้งการขยายตัวของผู้ประกอบการรายใหญ่ ได้แก่ Grab ส่งผลให้เกิดการแข่งขันชิงลูกค้าภายในพื้นที่กับผู้ประกอบการท้องถิ่น

กิจกรรมด้านสุขภาพของมนุษย์ มีแนวโน้มขยายตัวสูง เนื่องจากปริมาณผู้ต้องการใช้บริการมีจำนวนมาก แต่พื้นที่รองรับไม่เพียงพอ ปัญหานี้จึงสะท้อนไปถึงโครงการขยายโรงพยาบาล จังหวัดบุรีรัมย์ต้องการยกระดับให้เป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และจัดตั้งศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ อย่างไรก็ตามปัจจัยที่ลดรั้งแนวคิดนี้คือจำนวนบุคลากรทางการแพทย์ไม่เพียงพอต่อผู้มาใช้บริการ

ไฟฟ้า ก๊าซ ใอน้ำและระบบการปรับอากาศ

อุตสาหกรรมการผลิตไฟฟ้ามีแนวโน้มขยายตัวสูงขึ้น สะท้อนได้จากยอดการผลิตไฟฟ้าที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปริมาณการผลิตไฟฟ้ามีปัจจัยสนับสนุนมาจากการขยายตัวของอุตสาหกรรมและพัฒนาโครงสร้างเมืองต่างๆ เช่น อัตราการเพิ่มขึ้นของที่อยู่อาศัยและการขยายตัวของโรงงาน อีกทั้งการพัฒนาขยายเขตไฟฟ้าเป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ทำให้ความต้องการกำลังไฟฟ้ามักเพิ่มขึ้นในอนาคต

การผลิตเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย

มีแนวโน้มดีขึ้น สะท้อนได้จากยอดส่งออกของเสื้อผ้านักกีฬาแบรนด์เนมไปยังประเทศแถบอเมริกา ยุโรป และเอเชีย เพิ่มขึ้น ประกอบกับการขยายตัวของห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ ส่งผลให้ความต้องการผลิตเสื้อผ้ามากขึ้น รวมทั้งมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงหลายแห่งตั้งอยู่ในพื้นที่ภาคนี้ จึงมีความต้องการเครื่องแต่งกายของนักศึกษาจำนวนมาก อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมนี้ประสบปัญหาการแข่งขันด้านราคากับผู้ผลิตต่างประเทศ โดยเฉพาะกัมพูชา ประเทศบังคลาเทศ ประเทศศรีลังกา และประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งมีการจ้างแรงงานขั้นต่ำที่ถูกกว่าประเทศไทย

การผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร

อุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์อาหารค่อนข้างหลากหลาย เช่น การผลิตน้ำตาลจากอ้อย การสีข้าว และการผลิตแป้งมันสำปะหลัง มีแนวโน้มเติบโตที่ดี เพราะมีความต้องการทั้งภายในและภายนอกประเทศ อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมนี้มีการแข่งขันที่สูง เนื่องจากมีผู้ประกอบการรายใหญ่อยู่ในพื้นที่จำนวนมาก การขยายปลีก (ยกเว้น ยานยนต์และจักรยานยนต์)

มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น จากการสนับสนุนการท่องเที่ยวภายในพื้นที่และพัฒนาโครงสร้างต่างๆ เช่น การเพิ่มเที่ยวบินจังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบกับการพัฒนาจังหวัดพื้นที่ให้เป็นศูนย์กลางและเมืองเศรษฐกิจคู่ขนาน ส่งผลให้ประชาชนมีแนวโน้มเดินทางมาในพื้นที่สูงขึ้น เปิดโอกาสสร้างรายได้ให้กับธุรกิจการขยายปลีก ยกเว้น ยานยนต์และจักรยานยนต์ อย่างไรก็ตามกำลังซื้อจากภาคเกษตรซึ่งเป็นหนึ่งในอาชีพหลักของคนในพื้นที่ยังไม่สูงมากนัก เนื่องจากราคาที่ตกต่ำของสินค้าการเกษตรบางประเภท ทำให้เกษตรกรมีรายได้น้อยและระมัดระวังการใช้จ่ายมากขึ้น นอกจากนี้การขยายสาขาของห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่และธุรกิจแฟรนไชส์ ส่งผลต่อผู้ประกอบการร้านค้าปลีกท้องถิ่น

กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์

ขยายตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ตามความต้องการที่อยู่อาศัยที่ยังมีอยู่ต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นการซื้อบ้านใกล้สถานับการศึกษาหรือใกล้กับห้างสรรพสินค้า อีกทั้งบริเวณตามแนวมอเตอร์เวย์เป็นอีกที่มีคนให้ความสนใจ เช่น จังหวัดนครราชสีมา มีแผนลงทุนสร้างคอนมิเนียม อาคารพาณิชย์ โครงการบ้านจัดสรร จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดนครราชสีมาติดอันดับ 1 ใน 10 ของจังหวัดที่ได้รับใบอนุญาตจัดสรรที่ดินสูงสุดในประเทศ อย่างไรก็ตามราคาประเมินที่ดินเฉลี่ยทั้งพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างถูกคาดการณ์ว่าจะปรับเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.84 ราคาที่ดินสูงขึ้นเป็นการเพิ่มต้นทุนให้กับผู้ประกอบการ

ที่พักแรม

มีแนวโน้มขยายตัวเล็กน้อย จากกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยเฉพาะการท่องเที่ยวในพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำโขง เช่น การท่องเที่ยวบริเวณแก่งคันสูงในจังหวัดอำนาจเจริญและอุทยานแห่งชาติผดัมของจังหวัดอุบลราชธานี และการส่งเสริมจากรัฐบาลในเรื่องของการท่องเที่ยวเมืองรอง ปริมาณนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เช่น จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นผลให้ความต้องการขยายพื้นที่ที่พักแรมมีแนวโน้มสูงขึ้น เพื่อรองรับปริมาณนักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามโครงการพัฒนาจังหวัดให้เป็นเมืองศูนย์กลางหรือสนับสนุนการท่องเที่ยวเมืองรองส่งผลต่อการแข่งขันของธุรกิจในพื้นที่มีแนวโน้มสูงขึ้น

กิจกรรมที่มีแนวโน้มทรงตัว ได้แก่

การขายส่ง (ยกเว้น ยานยนต์และจักรยานยนต์)

การขายส่ง ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ทรงตัว เนื่องจากราคาที่ตกต่ำของสินค้าการเกษตรบางประเภท เช่น ราคาขางพาราที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง และอ้อยจากการที่ผลผลิตเกินความต้องการของตลาด อย่างไรก็ตาม ในปี 2561 การผลิตเสื้อผ้ากีฬาแบรนด์เนมเพื่อขายและส่งออกไปยังประเทศแถบอเมริกา ยุโรป และเอเชีย ปรับตัวดีขึ้น และการขยายตัวของห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ ส่งผลให้มีความต้องการซื้อเสื้อผ้าและผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพิ่มขึ้น

การเพาะปลูกและการเลี้ยงสัตว์ การล่าสัตว์และกิจกรรมบริการที่เกี่ยวข้อง

ยังทรงตัว โดยการเกษตรที่สำคัญในบริเวณนี้มีความหลากหลาย เช่น การทำนา การปลูกมันสำปะหลัง การปลูกอ้อย การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และปลูกขางพารา แต่ราคาผลผลิตปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่องจากผลผลิตที่มีปริมาณมากเกินความต้องการ อีกทั้งการแข่งขันด้านราคากับต่างประเทศ นอกจากนี้ยังเกิดปัญหาอุทกภัยบ่อยครั้ง ส่งผลให้เกษตรกรสูญเสียผลผลิตทางการเกษตรและมีรายได้น้อยลงตามมาด้วย

ที่มา : การวิเคราะห์/วิจัยธุรกิจและอุตสาหกรรม ในแต่ละภูมิภาค ครึ่งปีหลัง 2561 และแนวโน้ม โดยศูนย์วิจัยเศรษฐกิจ ธุรกิจและเศรษฐกิจฐานราก ธนาคารออมสิน

กลุ่มจังหวัด ฯ คาดว่า แนวโน้มการลงทุนภาคอุตสาหกรรมจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และผู้ประกอบการสินค้า OTOP ทุกตำบลทั่วประเทศ ซึ่งจะส่งผลให้เศรษฐกิจในระดับพื้นที่กลุ่มจังหวัด ฯ ดีขึ้นอย่างแน่นอน

(3) ข้อมูลด้านอุตสาหกรรม

จากข้อมูลของจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ ในปี พ.ศ.2563 พบว่า กลุ่มจังหวัด ฯ มีจำนวนโรงงานทุกประเภทและเงินทุน สรุปลได้ ดังนี้

- โรงงานทุกประเภท รวม 2,820 โรงงาน ลดลงจากปีก่อนที่มี จำนวน 2,834 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ - 0.49 (ลดลง 14 โรงงาน)

- ด้านจำนวนเงินทุนในปี พ.ศ. 2563 มีจำนวนเงินลงทุนรวมทั้งกลุ่มจังหวัด จำนวน 368,735.45 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มี 360,302.85 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.34 (เพิ่มขึ้น 8,432.61 ล้านบาท)

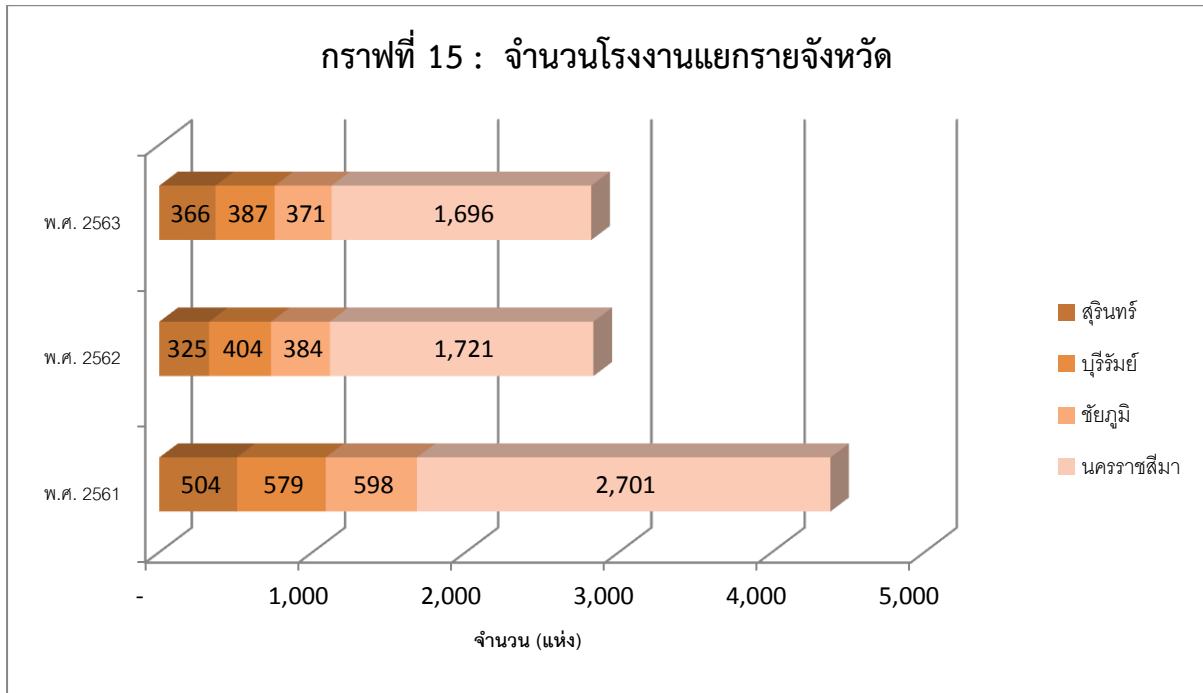
จังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ โดยเฉพาะจังหวัดนครราชสีมา เป็นจังหวัดที่มีโรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ และมีจำนวนมากเกินครึ่งหนึ่งของโรงงานอุตสาหกรรมทั้งหมดของกลุ่มจังหวัด ฯ และมีแนวโน้มที่จะมีสัดส่วนมากขึ้นเรื่อยๆ แสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมในกลุ่มจังหวัดฯ เป็นอุตสาหกรรมประเภทที่ต้องการพึ่งพาเมืองในการเลือกทำเลที่ตั้ง เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน เนื่องจากมีโครงสร้างพื้นฐานและบุคลากรสนับสนุนที่สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาอุตสาหกรรม

เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมใน 3 ช่วงปี ระหว่างปี พ.ศ.2561 – 2563 แล้ว จังหวัดในกลุ่มจังหวัดส่วนใหญ่มีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมลดลง ตามสภาวะการณ์เศรษฐกิจ ที่เจอผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ภาคเศรษฐกิจชะลอตัว ผู้ประกอบการ และผู้ลงทุนหลายรายไม่สามารถพยุงภาระค่าใช้จ่ายได้ จึงทำให้โรงงานหลายโรงงานต้องปิดตัว ปรากฏตามตารางที่ 59 และกราฟที่ 15 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 59 : แสดงข้อมูลสถิติสะสมจำนวนโรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ
ตาม พ.ร.บ.โรงงาน พ.ศ. 2535

จังหวัด	โรงงานอุตสาหกรรมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1							
	ปี พ.ศ.2561		ปี พ.ศ.2562		ปี พ.ศ.2563		ปี 2563 เพิ่มขึ้น/ ลดจากปีก่อน	
	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)
จังหวัดนครราชสีมา	2,701	289,058.91	1,721	294,395.80	1,696	297,175.65	-25	2,779.85
จังหวัดชัยภูมิ	598	26,373.92	384	25,270.16	371	23,599.05	-13	-1,671.10
จังหวัดบุรีรัมย์	579	27,739.16	404	30,476.33	387	29,436.75	-17	-1,039.58
จังหวัดสุรินทร์	504	19,471.14	325	10,160.56	366	18,524	41	8,363.44
รวม	4,382	362,643.13	2,834	360,302.85	2,820	368,735.45	-14	8,432.61

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดในกลุ่มจังหวัด

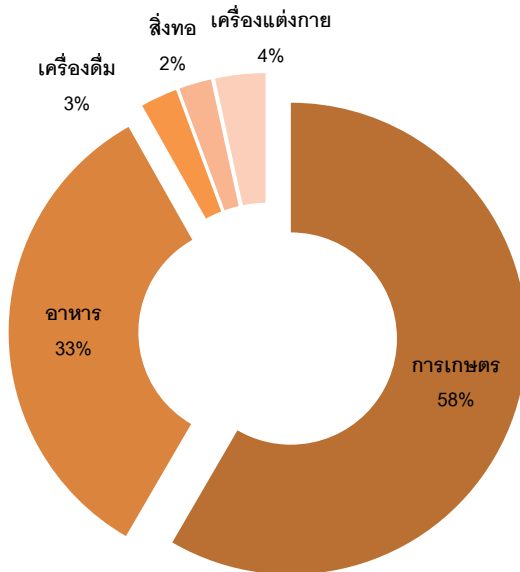
(4) อุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงกับประเด็นการพัฒนาที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด ทั้ง 3 ประเด็น ยุทธศาสตร์ ที่สำคัญได้แก่ อุตสาหกรรมการเกษตร อาหาร เครื่องดื่ม และเครื่องแต่งกาย โดยมีสัดส่วนของ อุตสาหกรรมการเกษตรเป็นอันดับ 1 คิดเป็นร้อยละ 58 ปรากฏตามตารางที่ 60 และกราฟที่ 16 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 60 : แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงกับประเด็นยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด ฯ

ประเภท/ สาขา อุตสาหกรรม	พ.ศ.2560		พ.ศ.2561		พ.ศ.2562		พ.ศ. 2563	
	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)	แห่ง	เงินทุน (ล้านบาท)
การเกษตร	731	31,215.31	736	31,976.69	575	36,689.09	578	37,001.77
อาหาร	429	35,857.50	444	41,188.36	329	42,921.05	331	46,928.22
เครื่องดื่ม	37	11,300.90	37	12,420.08	24	10,702.68	25	10,711.40
สิ่งทอ	54	2,461.59	53	2,456.95	24	1,131.51	22	1,127.61
เครื่องแต่งกาย	57	3,009.64	48	2,567.77	37	1,833.55	34	1,861.55
รวม	1,308	83,844.94	1,318	90,609.85	989	93,277.88	990	97,630.55

ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ

กราฟที่ 16 : แสดงสัดส่วนประเภทอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2563

โรงงานหรือสถานประกอบการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีจำนวนมากเป็นอันดับ 5 จาก 18 กลุ่มจังหวัด โดยมีจำนวน 68 แห่ง โดยเฉพาะจังหวัดนครราชสีมา มีจำนวนมากที่สุดเป็นอันดับ 1 ในประเทศ แสดงให้เห็นถึงความเป็นเมืองอุตสาหกรรมเกษตร

ตารางที่ 61 : จำนวนโรงงาน/สถานประกอบการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GMP/HACCP

หน่วย : แห่ง

จังหวัด	ค่าสถิติ			ค่าอันดับใน 76 จังหวัด		
	2561	2562	2563	2561	2562	2563
นครราชสีมา	56	58	59	1	1	1
ชัยภูมิ	2	2	2	44	44	44
บุรีรัมย์	3	3	3	36	36	37
สุรินทร์	4	4	4	30	30	30
ค่าเฉลี่ยของประเทศ	9	9	9			
กลุ่มจังหวัด	65	67	68	5	4	5
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	124	126	127	2	2	2

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศ กรมปศุสัตว์ และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย

<http://benchmark.moi.go.th>

หมายเหตุ : - โรงงานหรือสถานประกอบการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน หมายถึง สถานประกอบการที่ได้รับมาตรฐานสถานประกอบการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่รับรองโดยหน่วยรับรองที่สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร (มกอช.) รับรอง จำแนกตามขอบข่ายที่ได้รับการรับรอง ได้แก่ GMP และ HACCP ของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) หรือ สำนักงานมาตรฐานและตรวจสอบสินค้าเกษตร (สมก.)

- โรงงานหรือสถานประกอบการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ในที่นี้ เป็นข้อมูลโรงงานหรือสถานประกอบการ 6 ประเภท ได้แก่ 1) โรงงานผลิตผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เพื่อการส่งออกที่ได้รับการรับรองจากกรมปศุสัตว์ 2) สถานประกอบการที่ได้รับการรับรองสินค้าปศุสัตว์และได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องหมายรับรองสินค้า Q จากกรมปศุสัตว์ 3) ศูนย์รวบรวมน้ำมันดิบที่ได้รับการรับรอง GMP จากกรมปศุสัตว์ 4) โรงฆ่าสัตว์ที่ได้รับการรับรอง GMP จากกรมปศุสัตว์ 5) สถานประกอบการที่ได้รับการรับรองประเภทเนื้อสัตว์/ไข่/ผลิตภัณฑ์สัตว์อนามัยจากกรมปศุสัตว์ และ 6) ศูนย์รวบรวมไข่ที่ได้รับการรับรอง GMP จากกรมปศุสัตว์

(5) ด้านผลิตภาพแรงงาน

ผลิตภาพแรงงานกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปี พ.ศ. 2561 อยู่ที่ 110,052 บาท/คน/ปี เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มี 106,975 บาท/คน อยู่ที่ 3,077 บาท/คน/ปี คิดเป็นร้อยละ 2.88 และมีค่าน้อยกว่าค่ากลางของประเทศ คิดเป็นลำดับที่ 12 จาก 18 กลุ่มจังหวัด แต่ยังห่างกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศอยู่เกือบครึ่งหนึ่ง (ค่าเฉลี่ยประเทศ 210,159บาท/คน/ปี) ปรากฏตามตารางที่ 62 และกราฟที่ 17 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 62 : แสดงผลิตภาพแรงงาน (บาท/คน/ปี) กลุ่มจังหวัด

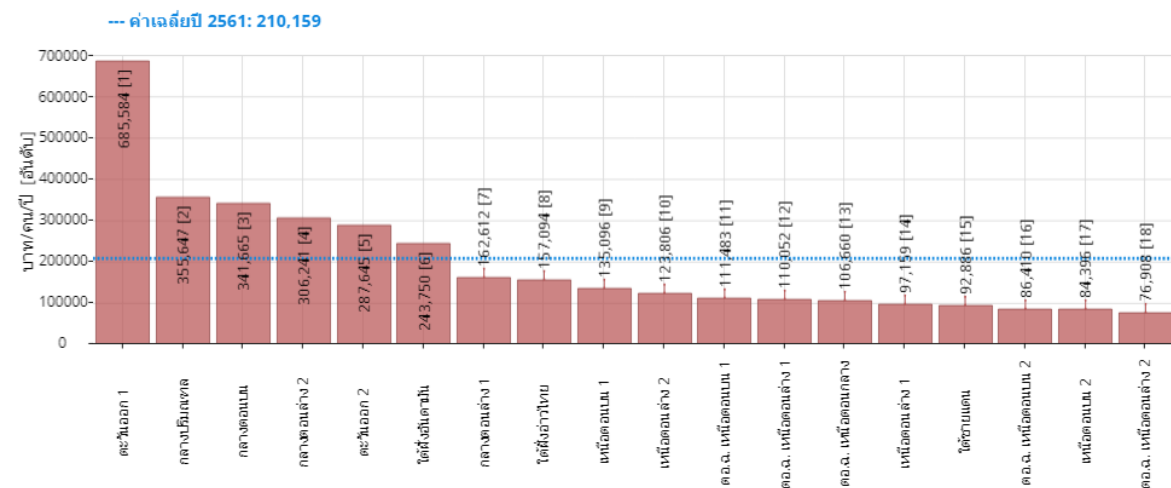
ผลิตภาพแรงงาน	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	การ เปลี่ยนแปลง	อัตราการ เปลี่ยนแปลง
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	662,114	676,410	685,584	9,174	1.36
กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑล	327,209	343,056	355,647	12,591	3.67
กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน	328,886	340,438	341,665	1,227	0.36
กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2	277,103	299,952	306,241	6,289	2.10
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	245,635	288,502	287,645	-857	-0.30
กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน	226,511	235,969	243,750	7,781	3.30
กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1	149,677	154,035	162,612	8,577	5.57
กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	151,411	152,890	157,094	4,204	2.75
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	125,031	132,469	135,096	2,627	1.98
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 2	112,454	118,414	123,806	5,392	4.55
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	103,909	109,123	111,483	2,360	2.16
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	103,209	106,975	110,052	3,077	2.88
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	100,842	106,376	106,660	284	0.27
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1	87,682	93,079	97,159	4,080	4.38
กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน	95,419	86,070	92,886	6,816	7.92

ผลิตภาพแรงงาน	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	การ เปลี่ยนแปลง	อัตราการ เปลี่ยนแปลง
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	82,075	84,636	86,410	1,774	2.10
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	76,567	80,185	84,396	4,211	5.25
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	73,110	76,336	76,908	572	0.75
ค่ากลางประเทศ	196,028	205,306	210,159	4,853	2.36

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

กราฟที่ 17 ผลิตภาพแรงงานของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ย (รายกลุ่มจังหวัด)

หมายเหตุ :

- ผลิตภาพแรงงาน (Labor Productivity : LP) ในที่นี้หมายถึง ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยต่อคน คือการวัดมูลค่าผลผลิตต่อปัจจัยแรงงาน 1 คน โดยคิดเทียบผลผลิตของแรงงานผ่านผลิตภัณฑ์มวลรวมฯ ในพื้นที่

- การศึกษาผลิตภาพของแรงงานช่วยให้สามารถวัดความสำเร็จของแรงงาน วัดประสิทธิภาพการผลิตโดยส่วนรวม ช่วยให้เข้าใจถึงแรงผลักดันที่อยู่เบื้องหลังการเปลี่ยนแปลงค่าจ้าง และช่วยให้สามารถหาระดับความต้องการกำลังคนได้ ทั้งนี้ การเพิ่มขึ้นในผลิตภาพของแรงงานทำให้เกิดผลหลายประการ เช่น ทำให้สินค้าราคาถูกลง มีการจ้างงานมากขึ้น เป็นเครื่องมือในการเพิ่มค่าแรง เป็นต้น

ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ย คำนวณได้โดย

$$\frac{\text{มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด/กลุ่มจังหวัด/ภาค (GPP/GPCP/GRP) ณ ราคาประจำปี}}{\text{จำนวนผู้มีงานทำในพื้นที่ (Employed)}}$$

เมื่อพิจารณาดูเป็นรายจังหวัด พบว่า จังหวัดนครราชสีมา มากที่สุด และอัตราการเปลี่ยนแปลงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 8.10 รองลงมาเป็นจังหวัดชัยภูมิ สุรินทร์ สำหรับจังหวัดบุรีรัมย์ที่ผลิตภาพแรงงานลดลง ปรากฏตามตารางที่ 63 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 63 : แสดงผลิตภาพแรงงาน (บาท/คน/ปี) รายจังหวัด

จังหวัด	แสดงผลิตภาพแรงงาน (บาท/คน/ปี)			
	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	การเปลี่ยนแปลง	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
นครราชสีมา	136,125	147,147	11,022	8.10
ชัยภูมิ	80,634	86,294	5,660	7.02
บุรีรัมย์	83,080	74,268	-8,812	-10.61
สุรินทร์	86,510	87,582	1,072	1.24
ค่ากลางประเทศ	205,306	210,159	11,022	8.10

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

(6) วิสาหกิจ

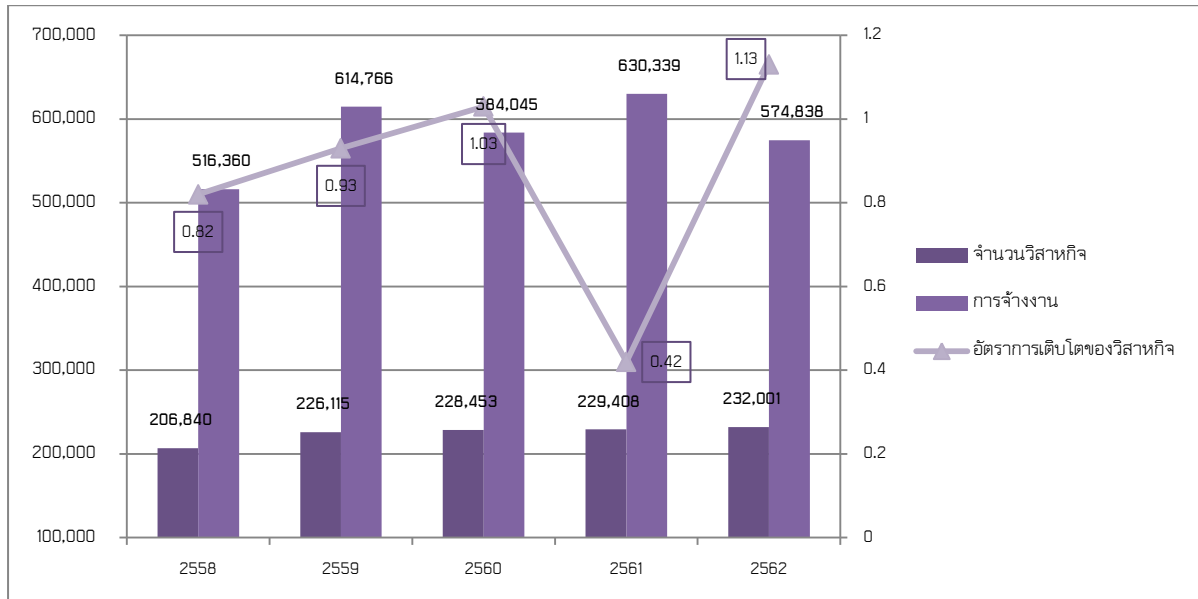
ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2558 -2562 การเติบโตของวิสาหกิจของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2562 มีจำนวนวิสาหกิจ 232,001 แห่ง ขยายตัวถึงร้อยละ 1.13 จากปีก่อนหน้า แต่พบว่าการจ้างงานมีการจ้างงานลดลงสลับเป็นช่วงปี โดยปี พ.ศ. 2560 และปี พ.ศ. 2562 ลดลงจากปีก่อน ปรากฏตามตารางที่ 64 และกราฟที่ 18 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 64 : สถานการณ์ SMEs ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

วิสาหกิจ	2558	2559	2560	2561	2562
จำนวน (แห่ง)	206,840	226,115	228,453	229,408	232,001
อัตราการเติบโต %	0.82	9.32	1.03	0.42	1.13
การจ้างงาน (ราย)	516,360	614,766	584,045	630,339	574,838
อัตราการเติบโต %	1.67	19.06	-5.00	7.93	-8.80

ที่มา : สำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

กราฟที่ 18 : แสดงจำนวนวิสาหกิจในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

เมื่อพิจารณาจำนวนวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับอนุมัติการจดทะเบียนพบว่า ปี พ.ศ. 2563 จังหวัดบุรีรัมย์มีจำนวนมากที่สุด โดยเป็นลำดับที่ 6 จาก 76 จังหวัด ตามมาด้วยจังหวัดสุรินทร์ นครราชสีมา และชัยภูมิ ทำให้กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีจำนวนจำนวนวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับอนุมัติการจดทะเบียนมากเป็นลำดับที่ 3 จาก 18 กลุ่มจังหวัด ปรากฏตามตารางที่ 65

ตารางที่ 65 : จำนวนวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับอนุมัติการจดทะเบียน

วิสาหกิจ	จำนวน (แห่ง)					ลำดับ		
	2558	2559	2560	2561	2562	2560	2561	2562
นครราชสีมา	1,536	1,764	1,973	2,098	2,284	13	13	13
ชัยภูมิ	1,123	1,190	1,421	1,618	1,837	25	22	14
บุรีรัมย์	2,401	2,775	2,957	3,191	3,151	5	5	6
สุรินทร์	1,827	2,091	2,277	2,502	2,503	12	11	11
กลุ่มจังหวัด	6,887	7,820	8,628	9,409	9,775	3	3	3
ภาคอีสาน	37,677	41,419	43,910	46,529	46,272	1	1	1
ค่าเฉลี่ยประเทศ	n/a	n/a	1,128	1,165	1,141			

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th> (ปี 2558 - 2560) และระบบสารสนเทศวิสาหกิจชุมชน กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร (ปี 2561 - 2563)

หมายเหตุ : จำนวนวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับอนุมัติการจดทะเบียน ตัดยอดจำนวน ณ วันสิ้นปี

1.2.4 การค้า

(1) มูลค่าการส่งออกสินค้า และการค้าชายแดน

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 เป็นกลุ่มจังหวัดที่มีศักยภาพสูงด้านการท่องเที่ยว มีความโดดเด่นเกี่ยวกับอารยธรรมขอมที่เป็นเอกลักษณ์ เนื่องจากมีจังหวัดในกลุ่มจังหวัดที่ติดชายแดนประเทศกัมพูชา ได้แก่ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์ โดยมีด่านชายแดนการค้า และความต้องการในการพัฒนา ดังนี้

จังหวัดบุรีรัมย์

มีพรมแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน ณ ช่องสายตะกู ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ และช่องจู้บโกก อำเภอบันเตียอำปิล จังหวัดอุดรธานี ราชอาณาจักรกัมพูชา

ภาพรวม พบว่าระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2563 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนเมื่อปี พ.ศ. 2559 มูลค่าการค้ารวมเติบโตอย่างก้าวกระโดด อยู่ที่ประมาณ 602.47 ล้านบาท ซึ่งขยายตัวจากปีก่อนหน้าคิดเป็นร้อยละ 548.67 แต่ต่อมาเมื่อตั้งตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 มูลค่าการค้ารวมลดลง จนปี พ.ศ. 2561 มีมูลค่ารวมอยู่ที่ 157.47 ล้านบาท โดยเป็นผลจากการนำเข้าและการส่งออกที่ลดลง จนกระทั่งปี พ.ศ. 2563 เกิดผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด – 19 มีการปิดด่านการค้าชายแดน เพื่อป้องกันการเดินทางเข้าออก และควบคุมการแพร่กระจายของเชื้อไวรัส ทำให้ ภาคการค้า การลงทุน ชะลอตัว มีมูลค่าการค้ารวมลดลงอยู่ที่ 15.84 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 82.85

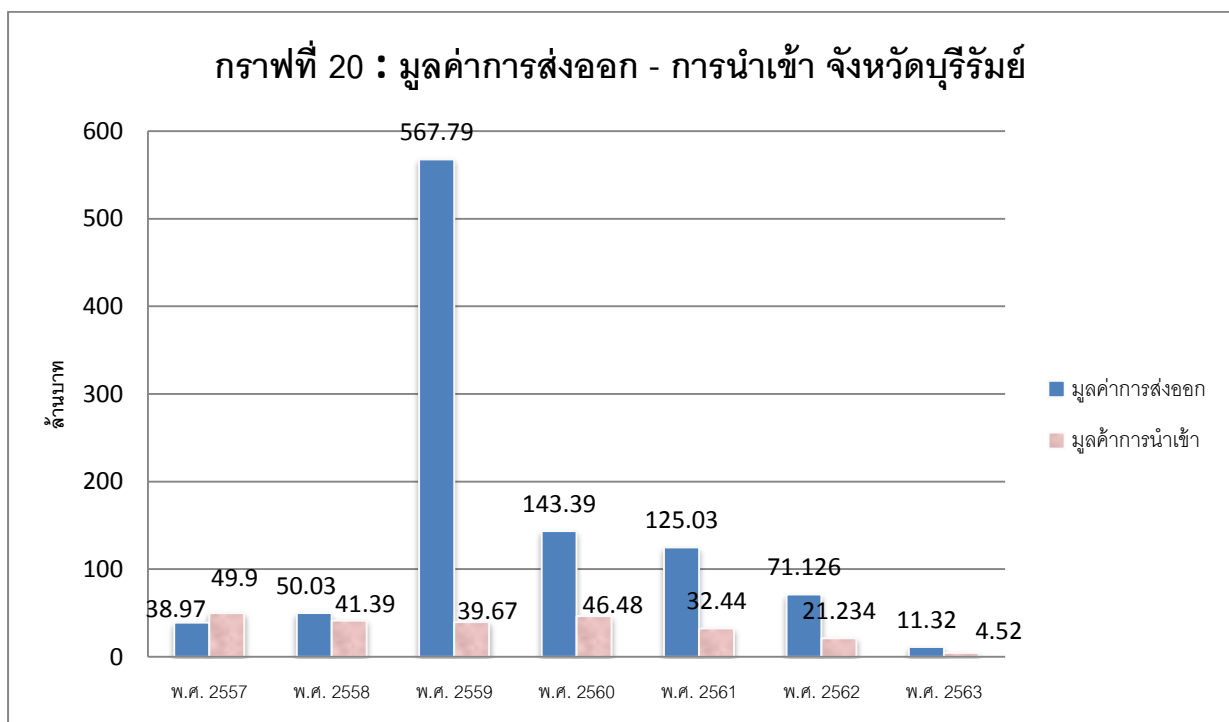
การส่งออก พบว่าระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2559 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งปี พ.ศ. 2560 เริ่มลดลง ในปี พ.ศ. 2561 ลดลงเหลือ 125.03 ล้านบาท จากปี พ.ศ. 2559 ที่มีมูลค่าสูง ถึง 567.79 ล้านบาท เมื่อเทียบจากปีก่อนหน้าที่มีมูลค่า 50.03 ล้านบาท เพิ่มขึ้นถึง 517.763 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 1,034.97 คาดการณ์ว่าช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2558 - 2559 มีการสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการขยายตัวจากการค้าชายแดนบริเวณช่องสายตะกู ทั้งงบประมาณจากกระทรวงมหาดไทย และงบประมาณกลุ่มจังหวัด ซึ่งกลุ่มจังหวัดมีโครงการพัฒนาด่านการค้าชายแดน เป็นการก่อสร้างรั้วบริเวณจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ความยาว 4.5 กิโลเมตร และซ่อมสร้างถนนลาดยางผิวทางแอสฟัลติกคอนกรีต สายบ้านสายโท 6 ใต้ ตำบล จันทบเพชร - บ้านสายโท 12 ใต้ ตำบลสายตะกู อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบกับได้มีกิจกรรมส่งเสริมทางการตลาด ทำให้ช่วงปี พ.ศ. 2559 เกิดการกระตุ้นทางการค้าชายแดน แต่เมื่อปี พ.ศ. 2560 การส่งออกลดลงเนื่องจากประเทศกัมพูชามีมาตรการไม่ให้มีการนำเข้า น้ำมันทางบก จนปี พ.ศ. 2562 มีมูลค่าส่งออกอยู่ที่ 71.13 ล้านบาท และภาคการค้าส่งออกต้องชะลอจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด – 19 ที่ทำให้การส่งออกอยู่ที่มูลค่า 11.32 ล้านบาท

การนำเข้า พบว่าระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2562 เริ่มมีการชะลอตัวตั้งตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 ปี พ.ศ. 2563 นำเข้าอยู่ที่ 4.52 ล้านบาท **ส่งผลให้ได้เปรียบดุลการค้า** ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 66 และกราฟที่ 20 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 66 : มูลค่าการส่งออก-นำเข้า ดุลการค้า และมูลค่าการค้ารวม จังหวัดบุรีรัมย์ ตั้งแต่ ปี 2557-2563

รายการ/ปี (หน่วย : ล้านบาท)	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	
								61/62	62/63
มูลค่าการส่งออก	38.97	50.03	567.79	143.39	125.03	71.13	11.32	-43.11	-84.08
มูลค่าการนำเข้า	49.90	41.39	39.67	46.48	32.44	21.23	4.52	-34.55	-78.71
ดุลการค้า	-10.93	8.64	528.12	96.91	92.59	49.89	6.79	-46.11	-86.39
มูลค่าการค้ารวม	88.87	92.88	602.47	189.87	157.47	92.36	15.84	-41.35	-82.85

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดบุรีรัมย์

จังหวัดสุรินทร์

จังหวัดสุรินทร์ มีพรมแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน มีความยาวตลอดชายแดนประมาณ 90 กิโลเมตร โดยติดกับจังหวัดอุดรธานี ราชอาณาจักรกัมพูชาผ่านจุดผ่านแดนถาวร ช่องจอม-โอรส์เสม็ด อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งได้รับการยกฐานะจากจุดผ่อนปรนค้าชายแดนมาเป็นจุดผ่านแดนถาวร เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2554 เปิดทุกวัน ระหว่างเวลา 06.00 – 22.00 น. โดยมีมูลค่าการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา ดังนี้

ภาพรวม การค้าผ่านจุดผ่านแดนไทย-กัมพูชา พบว่าระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2563 มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น โดยระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2563 มูลค่าการค้ารวมเพิ่มขึ้น โดยปี 2563 มีมูลค่าการค้ารวม 17,121.22 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 105.10 จากปีก่อนหน้า

การส่งออก พบว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 – 2563 มีช่วงที่การส่งออกลดลงระหว่าง ปี พ.ศ. 2558 - 2560 โดยลดลงต่ำสุดเมื่อปี พ.ศ. 2560 อยู่ที่ 952.75 ล้านบาท เนื่องจากประเทศกัมพูชามีมาตรการที่ไม่ให้นำเข้าน้ำมันทางบก จนเมื่อปี พ.ศ. 2561 มีมูลค่าการส่งออกกลับเพิ่มขึ้นเป็น 3,444.87 ล้านบาท และในปี

พ.ศ. 2563 เพิ่มขึ้นเป็น 14,093.59 ล้านบาท เนื่องจากประเทศเพื่อนบ้านมีความต้องการสินค้าประเภทลูกสุกร, สุกรขุนมีชีวิตเป็นจำนวนมาก

การนำเข้า เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556-2561 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2559 เพิ่มขึ้นเป็น 2,699.60 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 52.11 ต่อมาเริ่มมีการชะลอตัว โดยในปี 2563 มีมูลค่า 3,027.63 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนหน้า

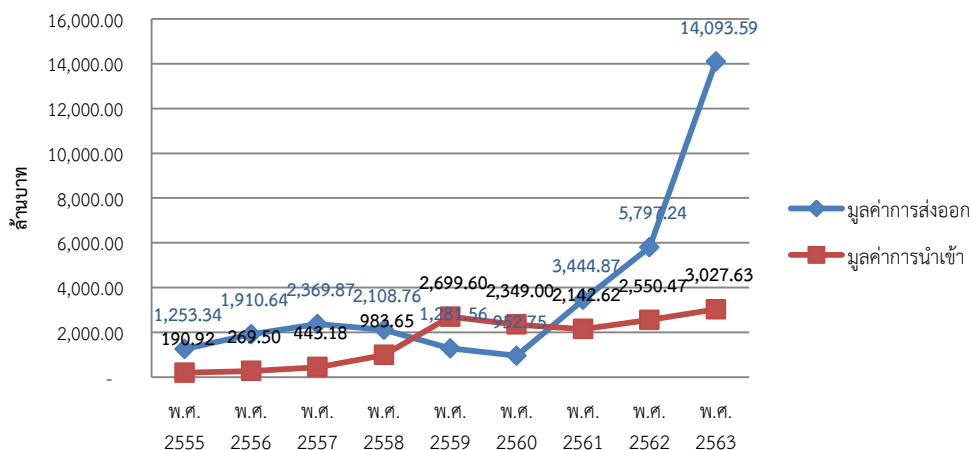
ดุลการค้า จังหวัดสุรินทร์มีดุลการค้าเกินดุลอย่างต่อเนื่องทุกปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2559 จังหวัดสุรินทร์เริ่มขาดดุลการค้า โดยปี พ.ศ. 2560 คิดเป็นร้อยละ -549.48 เนื่องจากมีการนำเข้าสินค้าเกษตร เช่น มันสำปะหลัง ซึ่งมีการนำเข้าอย่างต่อเนื่อง และกัมพูชาไม่ให้มีการนำเข้าน้ำมันทางบก จึงทำให้ทางประเทศไทยขาดดุลการค้า แต่พอปี พ.ศ. 2561 เป็นต้นไป จังหวัดสุรินทร์เริ่มได้เปรียบดุลการค้า กระทั่งปี พ.ศ. 2563 มีมูลค่าส่งออกสูง จากการส่งออกลูกสุกร และสุกรขุนมีชีวิต ปรากฏตารางที่ 67 และกราฟที่ 21 ข้างท้ายนี้

ตาราง 67 : มูลค่าการส่งออก-นำเข้า ดุลการค้า และมูลค่าการค้ารวม จังหวัดสุรินทร์ ตั้งแต่ ปี 2557-2563

รายการ/ปี (หน่วย : ล้านบาท)	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	อัตราการเปลี่ยนแปลง(ร้อยละ)	
								61/62	62/63
มูลค่าการส่งออก	2,369.87	2,108.76	1,281.56	952.75	3,444.87	5,797.24	14,093.59	68.29	143.11
มูลค่าการนำเข้า	443.18	983.65	2,699.60	2,349.00	2,142.62	2,550.47	3,027.63	19.04	18.71
ดุลการค้า	1,926.69	1,125.09	-1,418.04	-1,396.25	1,302.25	3,246.77	11,065.96	149.32	240.83
มูลค่าการค้ารวม	2,813.05	3,092.40	3,981.16	3,301.75	5,587.49	8,347.71	17,121.22	49.40	105.10

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสุรินทร์

กราฟที่ 21 : มูลค่าการค้าส่งออก - นำเข้า จ.สุรินทร์

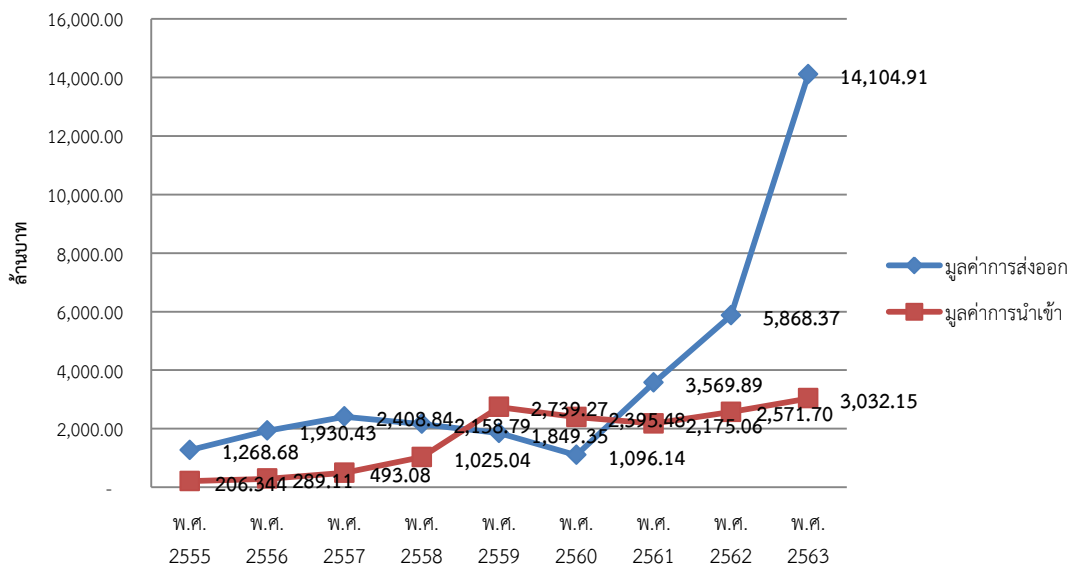
เมื่อจัดทำเป็นภาพรวมการค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2563 พบว่าในปี พ.ศ. 2563 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น ทำให้ไทยได้เปรียบดุลการค้า เนื่องจากมีการส่งออกน้ำมันหล่อลื่น สุกร และเครื่องตีไปยังประเทศกัมพูชาเป็นจำนวนมาก ปรากฏตามตารางที่ 68 และกราฟที่ 22 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 68 : มูลค่าการส่งออก-นำเข้า ดุลการค้า และมูลค่าการค้ารวม กลุ่มจังหวัดฯ

รายการ/ปี (หน่วย : ล้านบาท)	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	อัตราการเปลี่ยนแปลง(ร้อยละ)	
								61/62	62/63
มูลค่าการส่งออก	2,408.84	2,158.79	1,849.35	1,096.143	3,569.899	5,868.366	14,104.910	64.38	140.35
มูลค่าการนำเข้า	493.08	1,025.04	2,739.27	2,395.48	2,175.06	2,571.704	3,032.150	18.24	17.90
ดุลการค้า	1,915.76	1,133.73	-889.92	-1,299.34	1,394.84	3,296.662	11,072.750	136.35	235.88
มูลค่าการค้ารวม	2,901.92	3,185.28	4,583.63	3,491.62	5,744.96	8,440.070	17,137.060	46.91	103.04

ที่มา : จากการคำนวณข้อมูลของสำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดฯ

กราฟที่ 22 : มูลค่าการค้าส่งออก - นำเข้า กลุ่มจังหวัดฯ

ปี พ.ศ. 2563 พบว่าสินค้าส่งออก 10 อันดับ ส่วนใหญ่เป็นน้ำมันหล่อลื่น สุกกร เครื่องดื่ม น้ำดื่ม อาหารแช่แข็ง อาหารกระป๋องของใช้ประเภทอุปโภค บริโภคซึ่งมีความต้องการเป็นอย่างมาก ตามตารางที่ 69 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 69 : 10 อันดับแสดงสินค้าที่มียอดส่งออกสูงสุดปี พ.ศ. 2563

บุรีรัมย์			สุรินทร์	
ลำดับ	สินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)	สินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)
1	น้ำมันหล่อลื่น	6.35	ลูกสุกร, สุกกรขุนมีชีวิต	7,393.87
2	น้ำดื่มตราสิงห์	1.30	เครื่องดื่มน้ำชาเขียว, น้ำอัดลม, เครื่องดื่มชูกำลัง	1,418.00

บุรีรัมย์			สุรินทร์	
ลำดับ	สินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)	สินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)
3	ตู้เสื้อผ้า 4 ฟุต	1.21	เครื่องตีนมมยูเอชที,นมถั่วเหลือง	888.55
4	ปูนซีเมนต์	0.73	อาหารแช่แข็ง,อาหารกระป๋อง	691.02
5	ชุดปั้มน้ำดับเพลิง	0.62	ลูกชิ้นไส้กรอกแปรรูป	339.66
6	ผัก ผลไม้	0.53	บะหมี่ถ้วยกึ่งสำเร็จรูปรสต้มยำกุ้งน้ำ ข้น (CUP)	240.76
7	อาหารสด	0.32	น้ำผลไม้รวม GREEN MATE	197.98
8	เสื้อผ้า กีฬ้าซ้อป	0.25	ครีมเทียม,นมสำหรับปรุงอาหาร	154.04
9	รถขุดตัก	0.00	ชาแดงผงปรุงสำเร็จ	149.60
10	ฟูก (พร้อมเครื่องนอน)	0.00	กระเบื้อง	34.67

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดบุรีรัมย์และสุรินทร์

(6) สินค้า OTOP

ผลิตภัณฑ์ OTOP แบ่งเป็น 5 ประเภท ในปี พ.ศ. 2563 ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย มากที่สุด จำนวน 3,233 ราย รองลงมาเป็นประเภทอาหาร มีจำนวน 2,482 ราย ประเภทของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก ประเภท จำนวน 1,857 ราย ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน 792 ราย และสุดท้าย ประเภทเครื่องตีนม 265 ราย จังหวัดสุรินทร์มีผลิตภัณฑ์ OTOP จำนวนมากที่สุด รองลงมาเป็นจังหวัดชัยภูมิ จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดบุรีรัมย์ มูลค่าการค้าผลิตภัณฑ์ OTOP ของกลุ่มจังหวัดฯ เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2563 โตกว่าร้อยละ 11.02 หรือมูลค่า 15,069.47 ล้านบาท จังหวัดนครราชสีมา มีมูลค่าการค้าจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP มากที่สุดอยู่ที่ 7,045.88 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 12.95 ของมูลค่าการค้าจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ในกลุ่มจังหวัด ปรากฏตามตารางที่ 70 - 71 และกราฟที่ 23 - 24 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 70 : ผลิตภัณฑ์ OTOP จำแนกตามประเภทและรายจังหวัด

ข้อมูลผลิตภัณฑ์ OTOP	กลุ่ม จังหวัด ฯ	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์
ประเภทอาหาร	2,482	279	966	109	1,128
ประเภทเครื่องตีนม	265	62	127	17	59
ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย	3,233	83	847	70	2,233
ประเภทของใช้ ของตกแต่ง และของที่ระลึก	1,857	95	757	18	987
ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	792	93	333	43	323
รวม	8,629	612	3,030	257	4,730

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดในกลุ่มจังหวัด พ.ศ. 2563

ตารางที่ 71 : มูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP รายจังหวัด

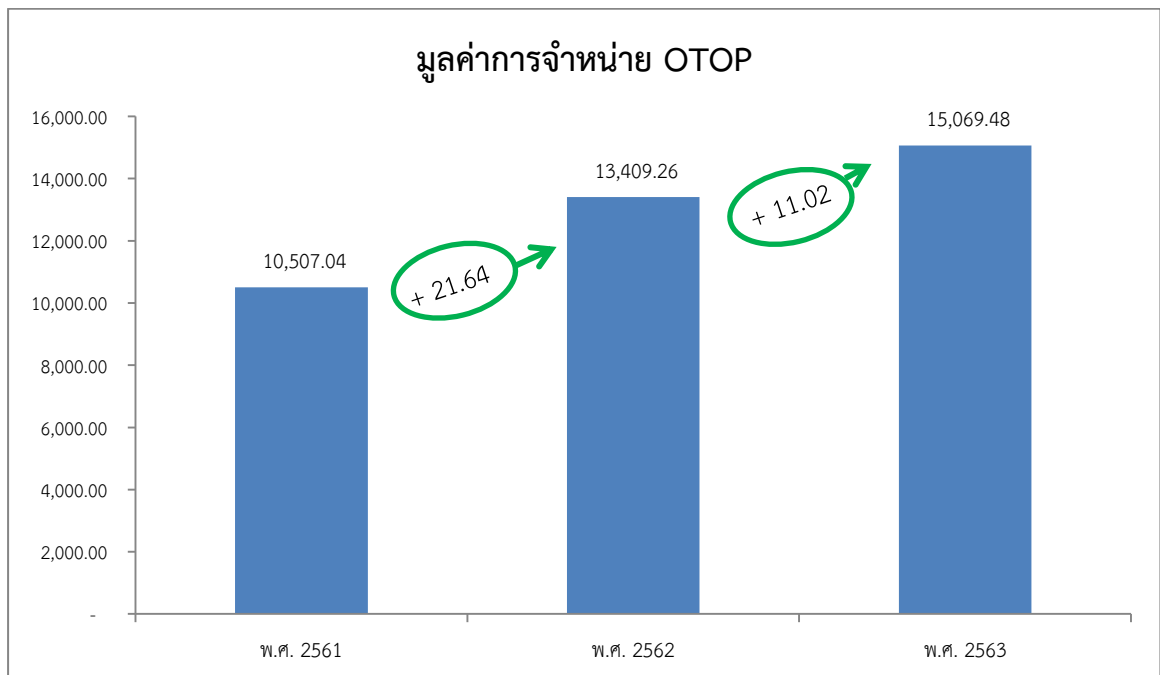
หน่วย : บาท

จังหวัด/กลุ่ม	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	ส่วนต่าง 62 - 63	ร้อยละ
จังหวัดนครราชสีมา	4,635,624,222	6,133,154,703	7,045,882,138	912,727,435.00	12.95
จังหวัดชัยภูมิ	1,718,839,115	2,116,029,618	2,143,859,424	27,829,806.00	1.30
จังหวัดบุรีรัมย์	1,934,176,328	2,383,452,169	2,619,422,140	235,969,971.00	9.01
จังหวัดสุรินทร์	2,218,393,948	2,776,619,272	3,260,311,625	483,692,353.00	14.84
กลุ่มจังหวัด ฯ	10,507,036,174	13,409,258,324	15,069,477,890	1,660,219,566.00	11.02

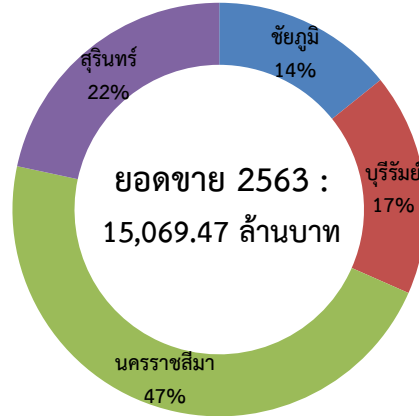
ที่มา : ระบบศูนย์ข้อมูลกลางเพื่อการบริหารจัดเก็บและใช้ประโยชน์ กรมการพัฒนาชุมชน

หมายเหตุ รวมยอดจำหน่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศของผลิตภัณฑ์ทุกประเภท นับตามปีงบประมาณ

กราฟที่ 23 : แสดงมูลค่าการจำหน่ายสินค้า OTOP กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (ล้านบาท)

กราฟที่ 24 : สัดส่วนการจำหน่าย OTOP
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

หมายเหตุ : ข้อมูลเดือนตุลาคม – กันยายน ของแต่ละปีงบประมาณ

ศูนย์ปฏิบัติการร่วมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ทำการสำรวจและสรุปข้อมูลผลิตภัณฑ์ OTOP ที่มีศักยภาพของแต่ละจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ปรากฏตามตารางที่ 72 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 72 : ข้อมูลผลิตภัณฑ์ OTOP ที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด

จังหวัด	รายการ
นครราชสีมา	<p><u>ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม</u> อาทิ ข้าวตั้งข้าวกล้องหมูหยอง ขนมเปี๊ยะไส้ถั่วทองไข่แดง ผักไร้สารพิษ ไข่เค็มใบเตย ข้าวหอมมะลิปลอดสารพิษ หมี่โคราช หมูหยอง องุ่นสดไร้เมล็ดปลอดสาร น้ำองุ่น 100%</p> <p><u>ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย</u> อาทิ ผ้าไหมมัดหมี่ ผ้าไหมหางกระรอก ผ้าไหมบาติก ผ้าพันคอ เสื้อผ้าสตรีสำเร็จรูป</p> <p><u>ประเภทของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก</u> อาทิ เครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน เสื้อบุฟองน้ำ ดอกไม้รังไหม พรหมทอมือ มีด</p> <p><u>ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร</u> อาทิ ลูกประคบสมุนไพรแห้ง น้ำมันเขียว สบู่หัวน้ำมันแพะผสมทองคำ</p>
ชัยภูมิ	<p><u>ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม</u> อาทิ กระจยาสารท กล้วยทอดกรอบ ขนมทองม้วน ข้าวกล้อง ข้าวกล้องเพาะงอก ปลาต้มไร้ก้าง ไส้กรอกอีสาน หม่าเนื้อ-หมู มะขามหวาน ไข่เค็มพอกดินสอพอง น้ำมะเฒ่า</p> <p><u>ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย</u> อาทิ ผ้าทอมือลายขัดพื้นฐาน ผ้าไหมมัดหมี่ ผ้าเกล็ดเต่า ผ้าขิด จี๊สะเกิดดาว</p> <p><u>ประเภทของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก</u> อาทิ เต่าประหยัดพินประหยัดถ่าน</p> <p><u>ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร</u> อาทิ ภูขี้สับเนื้อทอง ยาหม่องหวาน 108 โพล แชมพูสมุนไพรเขียว กู้หลาน</p>
บุรีรัมย์	<p><u>ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม</u> อาทิ ข้าวแตน ข้าวภูเขาไฟ กุ้งจ่อม หมูเส้น น้ำพริกตาแดง น้ำแร่ธรรมชาติ ชาใบหม่อน น้ำเสาวรสเข้มข้น</p> <p><u>ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย</u> อาทิ ชุดสตรี ผ้าขาวม้าลายขิด ผ้ายกดอกพิกุล ผ้าคลุมไหมมัดหมี่</p>

จังหวัด	รายการ
	ผ้าสไบ ผ้าไหมมัดหมี่เขียนทอง รองเท้าผ้าฝ้ายผสมไหมจากใยพืช ประเภทของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก อาทิ ไม้กวาด เตาย่างปลอดควัน เสื้ออกกยกลาย กล่องใส่จิวเวลรี่ ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร อาทิ ครีมบำรุงผิวจากโปรตีนไหมธรรมชาติ โคลนพอกตัวดินภูเขาไฟ สบู่โปรตีนไหม สบู่กาวาเครือผสมสมุนไพร แฮร์โทนิค ซีรัม
สุรินทร์	ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม อาทิ กาละแมสสด ข้าวหอมมะลิ ข้าวหอมมะลิแดงอินทรีย์ ไข่เค็มไอโอดีน ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย อาทิ ผ้าโฮล ผ้าคลุมไหล่ไหม เครื่องประดับทองเหลืองลายไทย ผ้าพันคอไหม ผ้ายกลายโคมหลวง ผ้าทอมือลายขิด ผ้าสไบ ผ้าโสร่งหางกระรอก สร้อยงาช้าง ประคำ สร้อยหินมณีหยดทิพย์ ประเภทของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก อาทิ ตะกร้าหวาย โต๊ะชุด กระเป๋าเนกประสงค์ ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร อาทิ ครีมอาบนำผสมขมิ้น-ไพล เซรัมโปรตีนไหมทอง ยากษัยเส้น

ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการร่วมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ROC) พ.ศ. 2557

ศูนย์ปฏิบัติการร่วมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สถาบันยุทธศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น) ได้จัดทำข้อมูลสินค้า OTOP ที่มีการส่งออกไปยังต่างประเทศ แยกเป็นรายจังหวัด ปรากฏตามตารางที่ 73 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 73 : สินค้า OTOP ที่มีการส่งออกไปยังต่างประเทศของแต่ละจังหวัด

จังหวัดนครราชสีมา

ประเภท	สินค้าที่ส่งออก	ประเทศที่ส่งออก
อาหาร	จำนวน 11 ชนิด สินค้าที่ส่งออก เช่น หมูหยอง แคบหมู ฉ่ำก้วย ไก่จ้อ หมี่โคราช กระยาสารท ไส้กรอกปลา อังุ่นสด หมูแผ่น กุนเชียง เป็นต้น	สปป.ลาว ฮองกง กัมพูชา มาเลเซีย ออสเตรเลีย ไต้หวัน จีน เวียดนาม เบล เยียม สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฝรั่งเศส และ อังกฤษ
เครื่องดื่ม	จำนวน 3 ชนิด สินค้าที่ส่งออก เช่น น้ำดอก อัญชัน น้ำอุน และวิลลาพญาเย็น (ไวน์)	สปป.ลาว อังกฤษ และเยอรมนี
เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย	จำนวน 25 ชนิด เช่น สินค้าที่ส่งออก ผ้าทอมือ ลายขิดพื้นฐาน กระเป๋าผ้า สร้อยคอ เครื่องปั้นดินเผาต่างเกวียน เสื้อผ้าสำเร็จรูปสตรี ผ้าไหมหางกระรอก ชุดบุรุษ ผ้าไหมมัดหมี่ เนคไท เสื้อสตรี ชุดเสื้อผ้าไหมสุภาพบุรุษ (พระราชทาน) ผ้าพันคอ เป็นต้น	สปป.ลาว อังกฤษ สหรัฐอเมริกา มาเลเซีย สิงคโปร์ ฝรั่งเศส อินโดนีเซีย ฮองกง จีน เมียนมา กัมพูชา เกาหลีใต้ เยอรมนี และอินโดนีเซีย

ประเภท	สินค้าที่ส่งออก	ประเทศที่ส่งออก
ของใช้ของตกแต่ง	จำนวน 8 ชนิด สินค้าที่ส่งออก เช่น ดอกไม้ดิน กังหันไม้ไฟ เครื่องปั้นดินเผา เป่าแก้ว ดอกไม้ ประติษฐาน หัตถกรรมเขาคาวายและแกะสลัก และผลิตภัณฑ์เชือกมัดฟาง	สหรัฐอเมริกา เยอรมนี โปแลนด์ อังกฤษ ฝรั่งเศส สิงคโปร์ ญี่ปุ่น อังกฤษ เกาหลีใต้ และสวีเดน
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	จำนวน 5 ชนิด สินค้าที่ส่งออก เช่น หมอนหอม แป้งซี ยาหม่องสมุนไพร เกลือหอม น้ำมันเหลือง จิตสุภาพ และว่านเยลโลบาสัม	เวียดนาม สปป.ลาว กัมพูชา ออสเตรเลีย และสหรัฐอเมริกา

ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการร่วมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ROC) พ.ศ. 2557

จังหวัดชัยภูมิ

ประเภท	สินค้าที่ส่งออก	ประเทศที่ส่งออก
เครื่องดื่ม	จำนวน 1 ชนิด สินค้าที่ส่งออก กาแฟชนิดผง	สปป.ลาว สหรัฐอเมริกา และเยอรมนี
เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย	จำนวน 9 ชนิด เช่น ผ้ามัดหมี่ ผ้าพันคอ รัตเกล้า ผ้าไหม เป็นต้น	ญี่ปุ่น อังกฤษ กัมพูชา เดนมาร์ก ฝรั่งเศส นิวซีแลนด์ และอินเดีย
ของใช้ของตกแต่ง	จำนวน 11 ชนิด สินค้าที่ส่งออก เช่น ดอกไม้ ประติษฐาน ตุ๊กตาช้าง เป็นต้น	จีน เวียดนาม เกาหลีใต้ ฝรั่งเศส เยอรมนี เดนมาร์ก ออสเตรเลีย อังกฤษ สหรัฐอเมริกา และอินเดีย
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	จำนวน 3 ชนิด สินค้าที่ส่งออก เช่น ยาหม่อง แชมพูสมุนไพร และสบู่สมุนไพร	สปป.ลาว เวียดนาม เนเธอร์แลนด์ และ ภูฏาน

ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการร่วมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ROC) พ.ศ. 2557

จังหวัดบุรีรัมย์

ประเภท	สินค้าที่ส่งออก	ประเทศที่ส่งออก
เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย	จำนวน 11 ชนิด สินค้าที่ส่งออก เช่น ผ้าไหม ผ้ามัดหมี่ ผ้าสไบ สร้อยคอ กระเป๋า รองเท้าถักเปีย ผ้าทอมือ ผ้าลายขัด เป็นต้น	ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา เนเธอร์แลนด์ อ่องกง ไต้หวัน จีน กัมพูชา นอร์เวย์ ญี่ปุ่น สปป.ลาว โปรตุเกตุ เยอรมนี และอิตาลี
ของใช้ของตกแต่ง	จำนวน 18 ชนิด สินค้าที่ส่งออก เช่น หัวอัปสรา พร้อมเครื่องประดับครบชุด ตะเกียบ ไม้กวาด เบาะรองนั่ง บายศรีขันหมากแต่งงาน จอนรอง แก้ว กล่องใส่ยา กล่องใส่จิวเวอร์รี่ ทัพพี ตะหลิว สลักกะลา โคมไฟ เสื้อผัดบขวา	ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา เกาหลี มาเลเซีย จีน เนเธอร์แลนด์ ฮังการี ฝรั่งเศส ออสเตรเลีย และอิหร่าน

ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการร่วมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ROC) พ.ศ. 2557

จังหวัดสุรินทร์

ประเภท	สินค้าที่ส่งออก	ประเทศที่ส่งออก
อาหาร	จำนวน 3 ชนิด สินค้าที่ส่งออก เช่น หัวผักกาด มักโรนี ข้าวหอมมะลิ	ฝรั่งเศส ออสเตรเลีย จีน และสิงคโปร์
เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย	จำนวน 74 ชนิด เช่น สินค้าที่ส่งออก เข็มขัดเงิน เครื่องประดับเงิน กำไลงาช้าง ผ้าโสร่ง ผ้าไหม มัดหมี่ ผ้ายกดอก ผ้าสไบ สร้อยคอมุก หินหยก ดอกพิกุล เป็นต้น	สปป.ลาว สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส กัมพูชา เกาหลีใต้ จีน เยอรมนี แคนาดา เนเธอร์แลนด์ อิตาลี นอร์เวย์ และเนปาล
ของใช้ของตกแต่ง	จำนวน 9 ชนิด สินค้าที่ส่งออก เช่น ดอกไม้ ประดิษฐ์ตะกร้าหวาย รองเท้าผ้าไหม แก้วพันธ์ กระเป๋านกประสงค์ พรหมเช็ดเท้า ไม้หวดตุต เส้น บัวสุรินทร์ เป็นต้น	สหรัฐอเมริกา สปป.ลาว กัมพูชา เมียนมา มาเลเซีย จีน ญี่ปุ่น และอินเดีย
สมุนไพรที่ไม่ใช่ อาหาร	จำนวน 4 ชนิด สินค้าที่ส่งออก เช่น ยากษัยเส้น ขมิ้น สกลับขัดผิว และเครื่องหอมหน้ากากแฟนซี เป็นต้น	สปป.ลาว กัมพูชา ฝรั่งเศส และญี่ปุ่น

ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการร่วมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ROC) พ.ศ. 2557

1.2.5 ด้านท่องเที่ยว

(1) จำนวนนักท่องเที่ยว รายได้จากการท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายต่อหัว

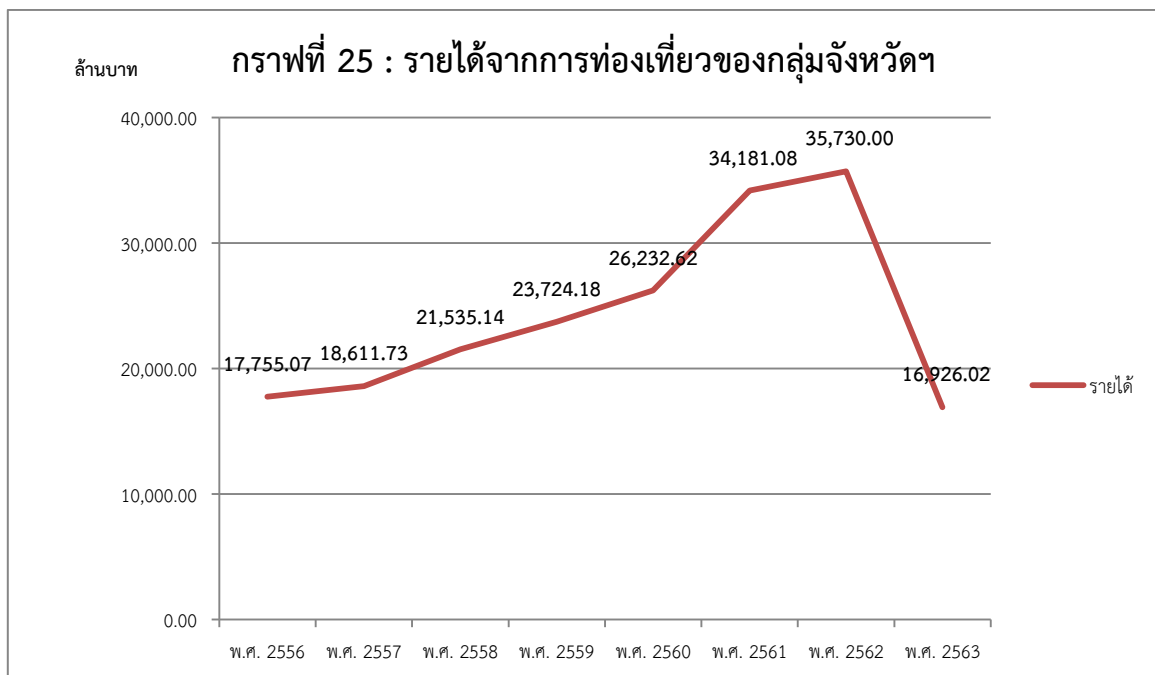
ในปี พ.ศ.2563 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ รวม 8,173,265 คน ลดลงจากปีก่อนที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยว รวม 15,296,393 คน คิดเป็นร้อยละ - 51.90 แบ่งเป็นนักท่องเที่ยวคนไทย 8,104,884 คน และเป็นนักท่องเที่ยวต่างประเทศ 68,381 คน เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) เกิดมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส การเดินทางหยุดชะงัก จึงทำให้รายได้จากการท่องเที่ยวรวมลดลงถึง 16,929.02 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีก่อนที่มีรายได้รวม 35,730 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ - 59.05 ปรากฏตามตารางที่ 74 และกราฟที่ 25 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 74 : แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด ฯ

รายการ	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1						จำนวนที่เพิ่ม/ลด 2562/2563	ร้อยละที่ เพิ่ม/ลด 2562/2563
	พ.ศ.2558	พ.ศ.2559	พ.ศ.2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563		
นักท่องเที่ยวรวม (คน)	11,844,838	12,572,619	13,313,180	13,725,187	15,296,393	8,173,265	- 7,123,128	- 51.90
- คนไทย (คน)	11,639,670	12,272,098	13,094,754	13,413,618	14,964,852	8,104,884	- 6,859,9680	- 51.14
- คนต่างประเทศ (คน)	205,168	300,521	229,000	312,169	331,681	68,381	- 263,300	- 84.35
โรงแรม/ที่พัก (แห่ง)	799	1,162	1,158	1,078	1,184	1,089	- 95	- 8.81

รายการ	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1						จำนวนที่เพิ่ม/ลด 2562/2563	ร้อยละที่ เพิ่ม/ลด 2562/2563
	พ.ศ.2558	พ.ศ.2559	พ.ศ.2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563		
ห้องพัก (ห้อง)	24,290	25,726	31,764	30,222	33,572	32,970	- 602	- 1.99
ค่าใช้จ่าย/คน/วัน (บาท)	930	954	1,161.82	1,177	1,162	-	- 1,162.18	- 98.74
รายได้ (ล้านบาท)	21,535.43	23,724.18	26,232.62	31,845	35,730	16,929.02	- 18,803.97	- 59.05

ที่มา : ข้อมูลจากการรายงานของสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดในกลุ่มจังหวัด และจากกรมการท่องเที่ยว

ทั้งนี้ หากจำแนกจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดฯ ในปี พ.ศ. 2563 จะพบว่า

- นักท่องเที่ยว (รวม) มากที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา มีนักท่องเที่ยวรวม 5,689,455 คน รองลงไป คือ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดสุรินทร์ ตามลำดับ

- รายได้จากการท่องเที่ยว มากที่สุด จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 12,674.79 ล้านบาท รองลงไป คือ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดชัยภูมิ

จังหวัดนครราชสีมา มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งทางประวัติศาสตร์ อารยธรรม ขอม เขมร วัฒนธรรมและธรรมชาติ จึงทำให้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก สำหรับจังหวัดบุรีรัมย์ ถือได้ว่าเป็นจังหวัดที่เปิดตัวเป็นการท่องเที่ยวเชิงกีฬา โดยมีสนามกีฬาระดับมาตรฐานทั้งสนามฟุตบอล สนามแข่งรถ อีกทั้งยังสามารถจัดงาน MOTO GP เพื่อดึงดูดนักกีฬามาแข่งขันจากทั่วโลก ทำให้มีทั้งนักกีฬาและผู้เข้าชมหลั่งไหลมาเยี่ยมชมเป็นจำนวนมาก การท่องเที่ยวและการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจึงอยู่ในระดับรองลงมา จังหวัดสุรินทร์ เนื่องจากมีด่านการค้าชายแดนซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวและเป็นจุดซื้อขายสินค้า จึงอยู่ในอันดับที่สาม ส่วนจังหวัดชัยภูมิ ที่โดดเด่นในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ แต่บางแห่งยังต้องรอเปิด

ฤดูกาล เช่น พุ่มดอกกระเจียว หรือแหล่งท่องเที่ยวที่น้ำตก ซึ่งจะมีช่วงที่สามารถนักท่องเที่ยวลงเล่นน้ำได้ และบางช่วงไม่สามารถลงเล่นได้ ปรากฏตามตารางที่ 75 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 75 : แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด ฯ ปี 2563

จังหวัด	นักท่องเที่ยว (คน)			รายได้	
	คนไทย	คนต่างประเทศ	รวม	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย/ คน/วัน (บาท)	รายได้ (ล้านบาท)
จังหวัดนครราชสีมา	5,637,594	51,861	5,689,455	N/A	12,674.79
จังหวัดชัยภูมิ	806,421	1,672	808,093	N/A	949.70
จังหวัดบุรีรัมย์	951,939	8,524	960,463	N/A	1,828.40
จังหวัดสุรินทร์	708,930	6,324	715,254	N/A	1,473.13
รวม	8,104,884	68,381	8,173,265	N/A	16,926.02

ที่มา : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดในกลุ่มจังหวัด และจากกรมการท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2563

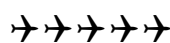
(2) ข้อมูลด้านบริการที่เชื่อมโยงกับประเด็นการพัฒนาที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด

กลุ่มจังหวัด ฯ มีธุรกิจบริการที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด ฯ เช่น กลุ่มบริษัทนำเที่ยว กลุ่มที่พัก กลุ่มร้านอาหาร กลุ่มร้านค้าที่ระลึก กระจายอยู่ในพื้นที่ทั้ง 4 จังหวัด ปรากฏตามตารางที่ 76 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 76 : เครือข่ายผู้ประกอบการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด

จังหวัด	บริษัทนำเที่ยว	ที่พัก	ร้านอาหาร	ร้านค้าที่ระลึก	แรงงานในภาคท่องเที่ยว	วันพักเฉลี่ย
นครราชสีมา	59	723	127	11	-	2.3
ชัยภูมิ	5	150	120	60	220	1.5
บุรีรัมย์	16	255	177	788	-	1
สุรินทร์	26	131	125	98	-	2.42
กลุ่มจังหวัดฯ	59	723	127	11	-	2.3

ที่มา : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2561

ข้อมูลเพื่อการพัฒนา(เชิงเปรียบเทียบ) : ด้านสังคม – ความมั่นคง

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
(นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)

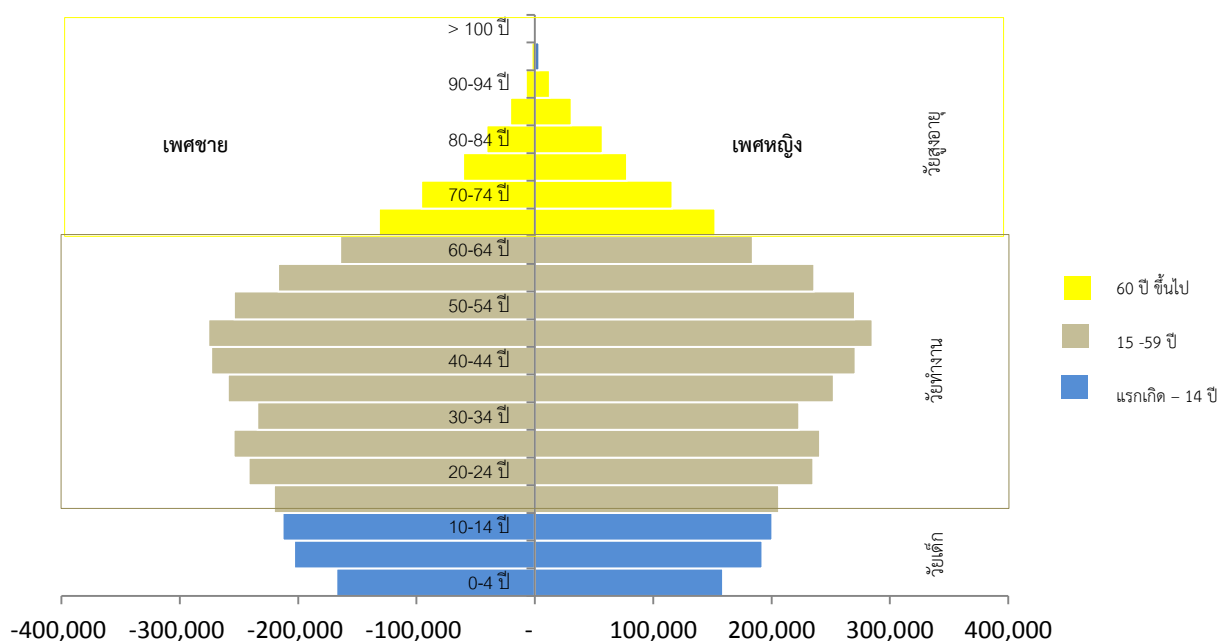

1.3 ด้านสังคมและความมั่นคง

1.3.1 ด้านสังคม

(1) โครงสร้างประชากร

ในปี พ.ศ. 2563 กลุ่มจังหวัดมีจำนวนประชากรรวม 6,717,536 คน โดยส่วนใหญ่เป็นประชากรวัยแรงงาน โดยเป็นผู้มีช่วงอายุระหว่าง 35 – 50 ปี การเกิดน้อยลง ในขณะที่ประชากรผู้สูงอายุมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนทำให้กลุ่มจังหวัดเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ปรากฏตามกราฟที่ 26 ข้างท้ายนี้

ผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียว ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2562 เพิ่มขึ้น ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานะทางเศรษฐกิจ และการที่คนออกไปทำงานนอกพื้นที่ที่อยู่อาศัย จึงทำให้ผู้สูงอายุอยู่ตัวคนเดียว ในปี พ.ศ. 2562 มีผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียวสูงขึ้น เป็นร้อยละ 9.9 สูงกว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือและค่ากลาง ปรากฏตามตารางที่ 77 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 77 : ร้อยละของผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียว (%)

จังหวัด	ร้อยละของผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียว(%)					
	2557	2558	2559	2560	2561	2562
นครราชสีมา	5.1	3.6	5.5	6.4	6.6	7.3
ชัยภูมิ	4.3	6.1	8.4	9.5	8.1	10.1
บุรีรัมย์	8.8	4.3	8.8	10.1	9.6	13.3
สุรินทร์	4.7	5.9	7.2	9.6	7.1	9.0
กลุ่มจังหวัด	5.7	5.0	7.5	8.9	7.9	9.9
ภาคอีสาน	5.3	5.6	6.1	7.2	6.9	8.1

จังหวัด	ร้อยละของผู้สูงอายุที่อยู่ลำพังคนเดียว(%)					
	2557	2558	2559	2560	2561	2562
ประเทศ	5.4	6.0	6.3	7.0	6.5	8.3

ที่มา : ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ประมวลผลโดย สำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สศช. ปี 2560 -2561 จาก <http://social.nesdb.go.th> จากสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ข้อมูลปี 62 จาก ฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

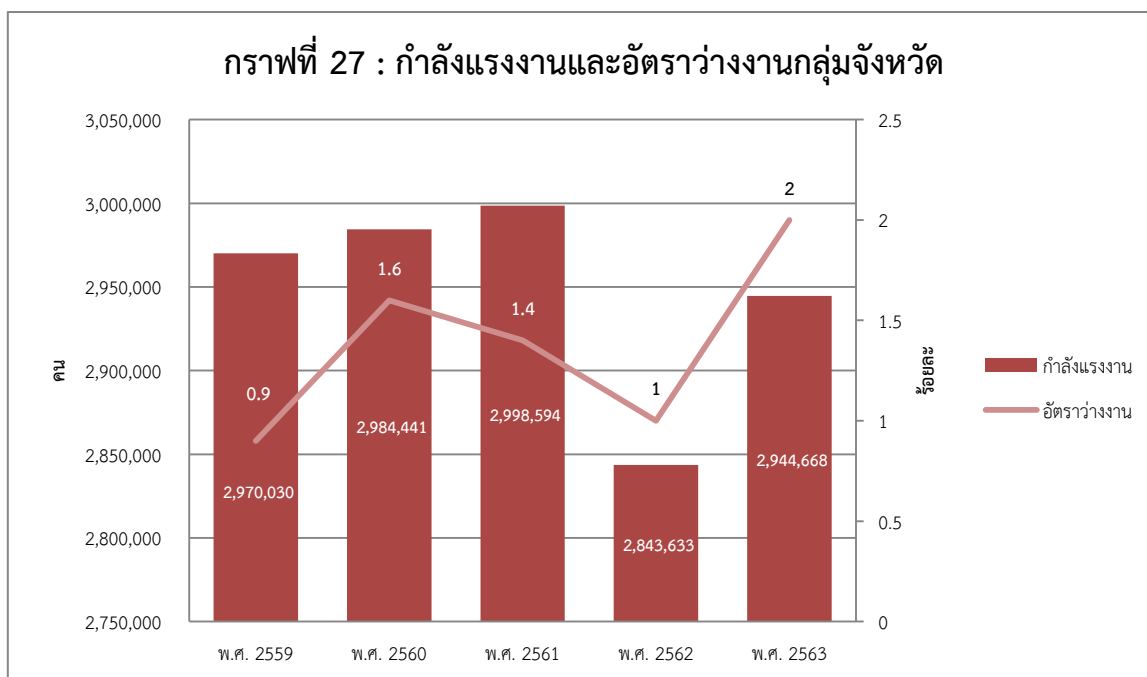
(2) การทำงาน

กำลังแรงงานของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระหว่างปี พ.ศ. 2559 – 2563 มีจำนวนเพิ่มขึ้น จำนวนคนว่างงานมีแนวโน้มลดลง แต่อัตราการว่างงานกลับเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2563 พร้อมกับที่อัตราการว่างงานของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและค่ากลางประเทศเพิ่มขึ้นเช่นกัน ซึ่งเกิดจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา – 2019 ทำให้เศรษฐกิจหยุดชะงัก จากมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาด โดยมีมาตรการปิดเมือง ประชาชนบางสาขาอาชีพไม่สามารถออกไปทำงานได้อย่างปกติ เมื่อภาคเอกชนไม่สามารถแบกรับภาระค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นโดยที่ไม่มีรายได้มาหมุนเวียน จึงทำให้ต้องปิดกิจการหลายแห่ง และเกิดการว่างงาน ขณะเดียวกันมีผู้ที่รอฤดูกาลมากขึ้น นั้นหมายถึงเป็นช่วงที่ขาดแคลนรายได้ปรากฏตามตารางที่ 78 และกราฟที่ 27 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 78 : แสดงสถานภาพแรงงาน และอัตราการว่างงาน

สถานภาพแรงงาน	สถานภาพแรงงาน (คน)				
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563
ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป	4,627,695	4,644,963	4,658,737	4,671,100	4,679,406
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	2,970,030	2,984,441	2,998,594	2,843,633	2,944,668
- ผู้มีงานทำ	2,911,135	2,898,413	2,915,603	2,813,703	2,883,573
- ผู้ว่างงาน	33,872	49,125	41,182	29,930	61,094.29
- ผู้ที่รอฤดูกาล	25,023	41,120	41,809	60,012	60,712.51
ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	1,657,664	1,662,930	1,660,142	1,767,456	1,674,025.93
อัตราการว่างงานกลุ่มจังหวัด (ร้อยละ)	0.9	1.6	1.4	1.0	2.0
อัตราการว่างงานภาคอีสาน (ร้อยละ)	0.8	0.9	0.9	0.8	1.4
อัตราการว่างงานประเทศ (ร้อยละ)	0.9	1.0	1.1	1.1	1.7

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จากการสำรวจการทำงานของผู้สูงอายุในประเทศไทย พบว่า ระหว่างปี พ.ศ. 2560 – 2563 มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีจำนวนมากที่สุดในประเทศ ในปี พ.ศ. 2563 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 34.41 ของผู้สูงอายุที่ทำงานในประเทศไทย และเป็นชายมากกว่าหญิง ซึ่งอาจสะท้อนถึง การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากรที่มีแนวโน้มของผู้สูงอายุมากขึ้น ประกอบกับผู้สูงอายุที่เกษียณอายุ แล้ว ไม่มีเงินออมมากพอ ขาดรายได้ในการเลี้ยงชีพ ขาดความมั่นคงทางการเงิน ปัญหาความเจ็บป่วย และค่ารักษาพยาบาล อีกทั้งผู้สูงวัยยังมีประสบการณ์ ความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญ ที่หลายองค์กร ยังต้องการรักษาไว้ จึงมีผู้สูงวัยที่ทำงานเป็นจำนวนมากขึ้น ปรากฏตามตารางที่ 79 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 79 : จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุที่ทำงาน จำแนกตามเพศ และภาค พ.ศ. 2560 – 2563

ภาค	2561			2562			2563		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
หน่วย : คน									
ทั่วราชอาณาจักร	4,361,331	2,547,354	1,813,977	4,235,680	2,469,866	1,765,814	4,704,477	2,683,732	2,020,745
กรุงเทพมหานคร	261,567	148,552	113,015	251,615	139,050	112,565	281,283	154,747	126,536
ภาคกลาง	959,446	547,161	412,285	977,638	547,319	430,319	1,066,129	585,176	480,953
ภาคเหนือ	998,942	585,467	413,475	1,012,958	586,377	426,581	1,128,307	638,209	490,098
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1,586,943	939,996	646,947	1,461,652	887,051	574,601	1,618,752	963,467	655,285
ภาคใต้	554,433	326,178	228,255	531,817	310,069	221,748	610,006	342,133	267,873
ทั่วราชอาณาจักร	100.00	58.41	41.59	100.00	58.31	41.69	100.00	57.05	42.95
กรุงเทพมหานคร	6.00	3.41	2.59	5.94	3.28	2.66	5.98	3.29	2.69
ภาคกลาง	22.00	12.55	9.45	23.08	12.92	10.16	22.66	12.44	10.22
ภาคเหนือ	22.90	13.42	9.48	23.91	13.84	10.07	23.98	13.57	10.42
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	36.39	21.55	14.83	34.51	20.94	13.57	34.41	20.48	13.93
ภาคใต้	12.71	7.48	5.23	12.56	7.32	5.24	12.97	7.27	5.69

ที่มา : การสำรวจการทำงานของผู้สูงอายุในประเทศไทย สำนักงานสถิติแห่งชาติ

(3) การศึกษา

จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไป ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระหว่างปี พ.ศ. 2556 – 2561 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่ในปี พ.ศ. 2560 อยู่ที่ 7.43 ปี แต่ยังคงต่ำกว่าค่าของภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งอยู่ที่ 7.65 ปี และระดับประเทศอยู่ที่ 8.63 ปี โดยเฉพาะจังหวัดบุรีรัมย์ที่การศึกษาเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่มจังหวัด ปรากฏตามตารางที่ 80 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 80 : จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไป

จังหวัด	จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไป (ปี)					
	2556	2557	2558	2559	2560	2561
นครราชสีมา	7.90	8.10	7.62	7.78	7.88	7.79
ชัยภูมิ	7.20	7.70	7.47	7.46	7.32	7.29
บุรีรัมย์	7.10	7.10	7.22	7.20	7.34	7.24
สุรินทร์	7.60	7.90	7.00	7.12	7.22	7.38
กลุ่มจังหวัด	7.45	7.70	7.33	7.39	7.44	7.43
ภาคอีสาน	7.50	7.60	7.40	7.50	7.52	7.65
ประเทศ	8.00	8.10	8.51	8.55	8.61	8.63

ที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย

<http://benchmark.moi.go.th> และ ปี 2561 จาก <http://social.nesdb.go.th> จากสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระหว่างปี พ.ศ. 2555 – 2560 พบว่า มีแนวโน้มลดลง ซึ่งลดลงตามระดับภาค และระดับประเทศ จนปี พ.ศ. 2561 คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 32.32 สูงกว่าค่าเฉลี่ยของระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปรากฏตามตารางที่ 81 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 81 : คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (%)

จังหวัด	คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (%)						
	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561
นครราชสีมา	35.50	36.10	36.30	33.50	33.00	31.31	32.91
ชัยภูมิ	33.50	34.70	34.50	31.30	31.50	29.24	31.07
บุรีรัมย์	34.40	35.30	35.30	32.90	32.20	30.43	32.13
สุรินทร์	34.80	35.80	36.00	33.00	32.90	31.29	33.18
กลุ่มจังหวัด	34.55	35.48	35.53	32.68	32.40	30.57	32.32
ภาคอีสาน	34.40	35.20	35.30	32.30	32.00	30.25	32.09

จังหวัด	คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (%)						
	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561
ประเทศ	36.70	37.40	37.60	34.80	34.50	32.22	35.02

ที่มา : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ประมวลผลโดย สำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สศช. ปีการศึกษา 2555 - 2557 คะแนนเฉลี่ย 8 วิชา ปีการศึกษา 2558 - 2556 คะแนนเฉลี่ย 5 วิชา และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th> และ ปี 2561 จาก <http://social.nesdb.go.th> จากสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

คะแนนเฉลี่ยสติปัญญา (IQ) เด็กนักเรียน ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยเปรียบเทียบระหว่างปี พ.ศ. 2554 และปี พ.ศ. 2559 คะแนน IQ เพิ่มขึ้น โดยจังหวัดบุรีรัมย์มี IQ มากที่สุด และมีค่ามากกว่าค่ากลางของประเทศ แต่เมื่อดูลำดับแล้วพบว่ากลุ่มจังหวัดเป็นลำดับท้ายๆ ของทั้งประเทศ อยู่ในลำดับที่ 14 จาก 18 กลุ่มจังหวัด ปรากฏตามตารางที่ 82 และกราฟที่ 28 ข้างท้ายนี้

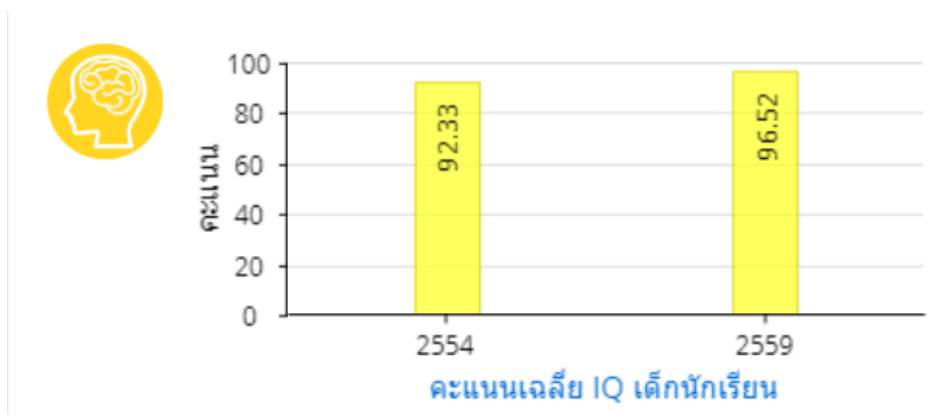
ตารางที่ 82 : คะแนนเฉลี่ยสติปัญญา (IQ) เด็กนักเรียนไทย ชั้น ป.1

จังหวัด	ค่าสถิติ			ค่าอันดับใน 76 จังหวัด		
	2554	2559	การเปลี่ยนแปลง	2554	2559	การเปลี่ยนแปลง
นครราชสีมา	92.6	96.25	เพิ่ม	52	50	ขึ้น 2 อันดับ
ชัยภูมิ	92.24	95.81	เพิ่ม	54	53	ขึ้น 1 อันดับ
บุรีรัมย์	93.71	98.6	เพิ่ม	38	36	ขึ้น 2 อันดับ
สุรินทร์	90.78	95.41	เพิ่ม	62	57	ขึ้น 5 อันดับ
กลุ่มจังหวัด	92.33	96.52	เพิ่ม	13	14	ต่ำลง 1 อันดับ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	93.11	94.64	เพิ่ม	4	5	ต่ำลง 1 อันดับ
ประเทศ	-	98.1	-	-	-	-

ที่มา : กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th> สํารวจทุก 5 ปี

คะแนนระดับสติปัญญา (Intellectual Quotient; IQ) หมายถึง คะแนนความสามารถของบุคคลที่วัดโดยใช้แบบทดสอบ SPM parallel version ซึ่งบ่งบอกความสามารถด้านการรับรู้ความสัมพันธ์เชิงรูปทรง (form perceptual relation) ด้วยการใช้เหตุผลในเชิงเปรียบเทียบ (reason by analogy) แต่ไม่ได้วัดความสามารถทางด้านภาษา คะแนนสติปัญญาเด็กนักเรียนไทย เป็นข้อมูลจากการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) จากการทดสอบจากกลุ่มตัวอย่างเด็กอายุ 6-15 ปี ที่เรียนอยู่ในระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น สุ่มตัวอย่างเด็กนักเรียนทุกระดับชั้นด้วยวิธี stratified multi-stage cluster sampling จากโรงเรียน 76 จังหวัด ทั่วประเทศ ด้วยแบบทดสอบวัดสติปัญญา SPM parallel version วิเคราะห์ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ 95% confidence interval ของค่าเฉลี่ย

กราฟที่ 28 : แสดงคะแนนเฉลี่ย IQ ของเด็กนักเรียนในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

จำนวนผู้มีภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือปราชญ์ชาวบ้านเฉลี่ยต่อหมู่บ้านของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปี พ.ศ. 2562 พบว่า มีจำนวนน้อยลงกว่าปีก่อนหน้า นักปราชญ์ชาวบ้านส่วนใหญ่สูงอายุ และต้องอุทิศเวลาส่วนตัวในการถ่ายทอดความรู้ การมีนักปราชญ์ชาวบ้านจำนวนมากแสดงให้เห็นว่าพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดจะเพิ่มโอกาสในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพิ่มขึ้น เกิดการเกื้อกูลกันและสร้างให้ชุมชนเข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ ดังนั้น ควรมีการส่งเสริมหรือถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นกระจายไปสู่คนรุ่นใหม่เพื่อสืบสานมรดกภูมิปัญญา

ตารางที่ 83 : จำนวนผู้มีภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือปราชญ์ชาวบ้านเฉลี่ยต่อหมู่บ้าน

จังหวัด	ค่าสถิติ (คนเฉลี่ยต่อหมู่บ้าน)			ค่าอันดับใน 76 จังหวัด		
	2558	2560	2562	2558	2560	2562
นครราชสีมา	30	64	38	42	12	31
ชัยภูมิ	59	60	37	9	16	34
บุรีรัมย์	38	51	32	31	24	44
สุรินทร์	56	46	48	10	28	18
กลุ่มจังหวัด	42	56	38	8	4	10
ภาคอีสาน	45	54	44	2	1	2
ค่าเฉลี่ยประเทศ	42	46	39			

ที่มา : แบบสำรวจข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค) ศูนย์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

หมายเหตุ : ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้าน หรือปราชญ์ชาวบ้าน ในที่นี้หมายถึง ผู้รู้ ผู้ชำนาญการ ผู้นำ หรือบุคคลตัวอย่าง ในด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรมและหัตถกรรม การแพทย์แผนไทย การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กองทุนและธุรกิจชุมชน ศิลปกรรม ภาษาและวรรณกรรม ปรัชญา ศาสนาและประเพณี และด้านโภชนาการ เป็นต้น

(4) รายได้/รายจ่ายภาคครัวเรือน

ข้อมูลจำนวนครัวเรือนของกลุ่มจังหวัด ระหว่างปี พ.ศ. 2559 – 2563 มีจำนวนครัวเรือนเพิ่มขึ้น ในปี พ.ศ. 2563 จังหวัดนครราชสีมามีจำนวนครัวเรือนมากที่สุด จำนวน 794.07 พันครัวเรือน รองลงมาเป็นจังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดชัยภูมิ ปรากฏตามตารางที่ 84 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 84 : จำนวนครัวเรือน

หน่วย: พันครัวเรือน

จังหวัด	2559	2560	2561	2562	2563
นครราชสีมา	776.06	745.26	765.58	776.59	794.07
ชัยภูมิ	302.40	293.50	293.49	303.27	310.29
บุรีรัมย์	362.65	368.23	347.98	377.12	355.71
สุรินทร์	333.98	332.63	334.73	336.14	353.00
กลุ่มจังหวัด	1,775.08	1,739.62	1,741.79	1,793.11	1,813.07
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	5,600.23	5,579.87	5,596.53	5,596.62	5,728.80
ประเทศ	21,480.64	21,387.16	21,568.57	21,870.96	22,301.64

ที่มา: การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ

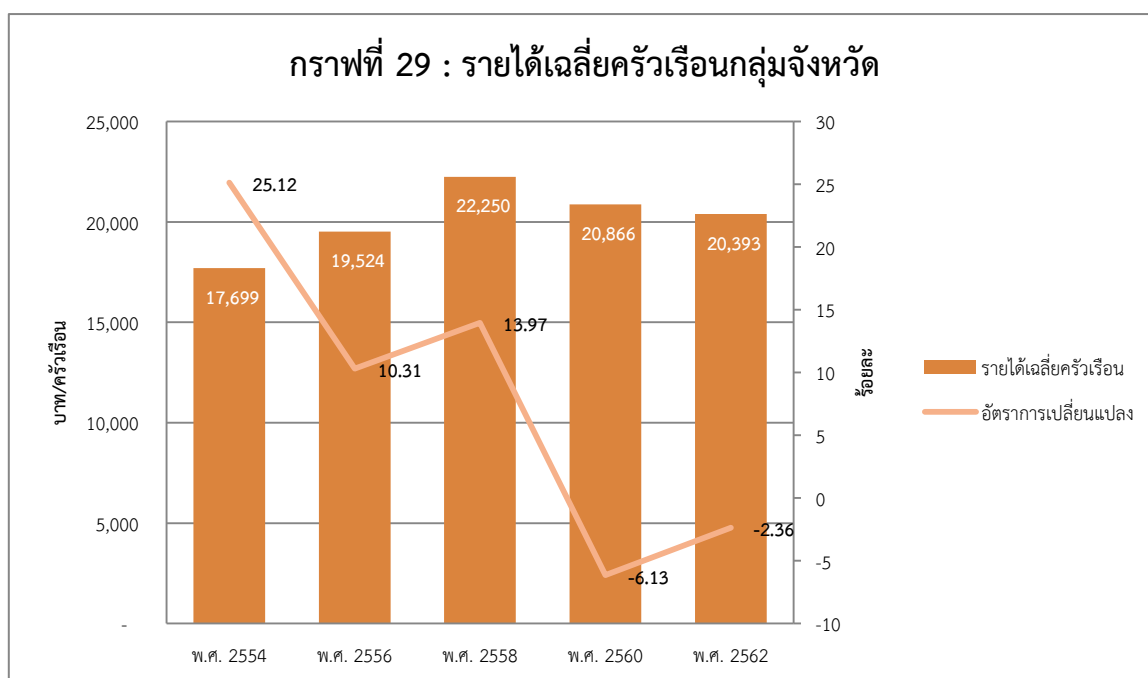
ระหว่างปี พ.ศ. 2554 - 2562 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องถึงปี พ.ศ. 2558 แต่กลับลดลงตั้งแต่เมื่อปี พ.ศ. 2560 จนเมื่อปี พ.ศ. 2562 รายได้เฉลี่ยครัวเรือนของกลุ่มจังหวัดลดลง อยู่ที่ 20,393 บาท/ครัวเรือน/เดือน และต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ซึ่งมีรายได้เฉลี่ยครัวเรือนอยู่ที่ 23,358 บาท/ครัวเรือน/เดือน เนื่องจากจังหวัดบุรีรัมย์ที่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง สวนทางการพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองการกีฬาที่มีชื่อเสียง จังหวัดชัยภูมิที่ในปี พ.ศ. 2562 กับลดลงไปเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ย อยู่ที่ร้อยละ - 2.36 ปรากฏตามตารางที่ 85 และกราฟที่ 29 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 85 : แสดงรายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือน/อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ย

จังหวัด	รายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือน (บาท/ครัวเรือน)				
	2554	2556	2558	2560	2562
นครราชสีมา	19,399	22,479	26,376	24,429	25,736
ชัยภูมิ	15,794	18,641	23,830	25,544	20,856
บุรีรัมย์	17,316	15,624	18,480	15,382	14,742
สุรินทร์	18,287	21,351	20,315	18,188	20,238
กลุ่มจังหวัด	17,699	19,524	22,250	20,886	20,393
ภาคอีสาน	18,217	19,181	21,094	19,802	20,379
ประเทศ	23,236	25,194	26,915	23,552	23,358
อัตราการเปลี่ยนแปลงของ	25.12	10.31	13.97	- 6.13	- 2.36

จังหวัด	รายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือน (บาท/ครัวเรือน)				
	2554	2556	2558	2560	2562
รายได้เฉลี่ย					

ที่มา : การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย
<http://benchmark.moi.go.th> เก็บข้อมูลทุก 2 ปี

ระหว่างปี พ.ศ. 2559 - 2563 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีรายจ่ายเฉลี่ยของครัวเรือนเพิ่มขึ้น โดยปี 2563 อยู่ที่ประมาณ 17,040 บาท/ครัวเรือน/เดือน มีอัตราการเปลี่ยนแปลง อยู่ที่ร้อยละ 6.84 จากปีก่อน โดยจังหวัดสุรินทร์มีรายจ่ายเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีรายจ่ายเฉลี่ยมากที่สุดในกลุ่มจังหวัดฯ ขณะที่จังหวัดบุรีรัมย์มีรายจ่ายเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่มจังหวัด และลดลงจากปีก่อนหน้า ปรากฏตามตารางที่ 86 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 86 : แสดงรายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือน

จังหวัด	รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือน (บาท/ครัวเรือน)				
	2559	2560	2561	2562	2563
นครราชสีมา	18,489	17,841	18,196	16,889	17,939
ชัยภูมิ	17,705	17,238	15,592	15,402	15,930
บุรีรัมย์	13,054	12,686	14,580	13,503	15,290
สุรินทร์	16,289	16,307	18,209	18,004	18,999
กลุ่มจังหวัด	16,384	16,018	16,644	15,950	17,040
ภาคอีสาน	16,276	16,513	16,343	16,687	16,810

จังหวัด	รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือน (บาท/ครัวเรือน)				
	2559	2560	2561	2562	2563
ประเทศ	21,144	21,437	21,346	18,347	21,329
อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ย	- 5.84	- 2.24	3.91	- 4.17	6.84

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หมายเหตุ : 1. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน หมายถึง ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่จำเป็นต้องใช้ในการยังชีพ โดยไม่รวมค่าใช้จ่ายค่าใช้จ่ายประเภทสะสมทุน เช่น การซื้อบ้าน ที่ดิน เป็นต้น

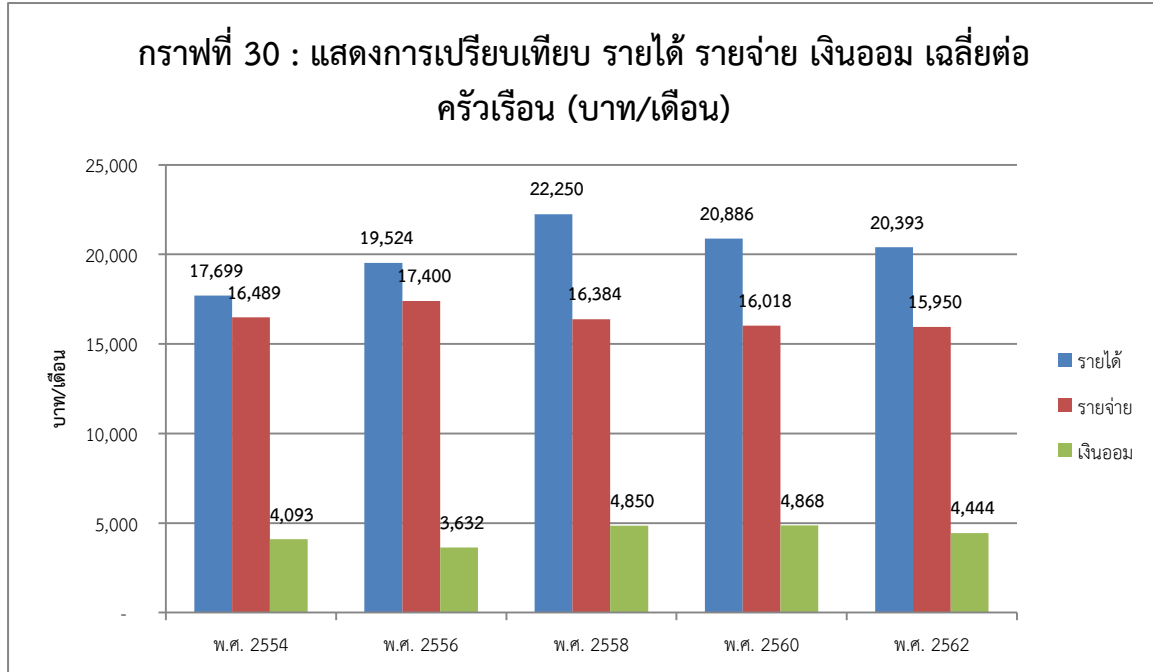
2. ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค รวมค่าภาษี ของขวัญ และเงินบริจาค เบี้ยประกันภัย เงินซื้อสลากกินแบ่ง ดอกเบี้ยเงินกู้ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค

สถานการณ์การออมเงินของครัวเรือนในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปี พ.ศ. 2562 ลดลงจากเมื่อปี พ.ศ. 2560 โดยออมอยู่ที่ 4,444 บาท/ครัวเรือน/เดือน และมีการออมมากกว่าภาคอีสาน ซึ่งอยู่ที่ 3,692 บาท/ครัวเรือน/เดือน มีสัดส่วนการออมต่อรายได้ค่อนข้างคงที่ ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับรายได้รายจ่ายและหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ 21.79 ของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน ปรากฏตามตาราง ที่ 87 และกราฟที่ 30 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 87 : แสดงเงินออมเฉลี่ยของครัวเรือนต่อเดือน

จังหวัด	เงินออมเฉลี่ยของครัวเรือนต่อเดือน					
	2552	2554	2556	2558	2560	2562
นครราชสีมา	5,219	5,149	6,861	7,731	6,588	8,847
ชัยภูมิ	2,056	3,649	3,619	7,731	6,588	5,454
บุรีรัมย์	3,307	3,687	1,282	2,393	2,695	1,239
สุรินทร์	- 728	3,887	2,767	1,778	1,882	2,234
กลุ่มจังหวัด	2,646	4,093	3,632	4,850	4,868	4,444
ภาคอีสาน	N/A	N/A	N/A	3,583	3,198	3,692
ประเทศ	3,809	4,286	5,337	N/A	N/A	5,011
รายได้เฉลี่ยกลุ่มจังหวัด	14,146	17,699	19,524	22,250	20,886	20,393
สัดส่วนการออมต่อรายได้	18.70	23.13	18.60	21.80	23.31	21.79

ที่มา : การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th> เก็บข้อมูลทุก 2 ปี

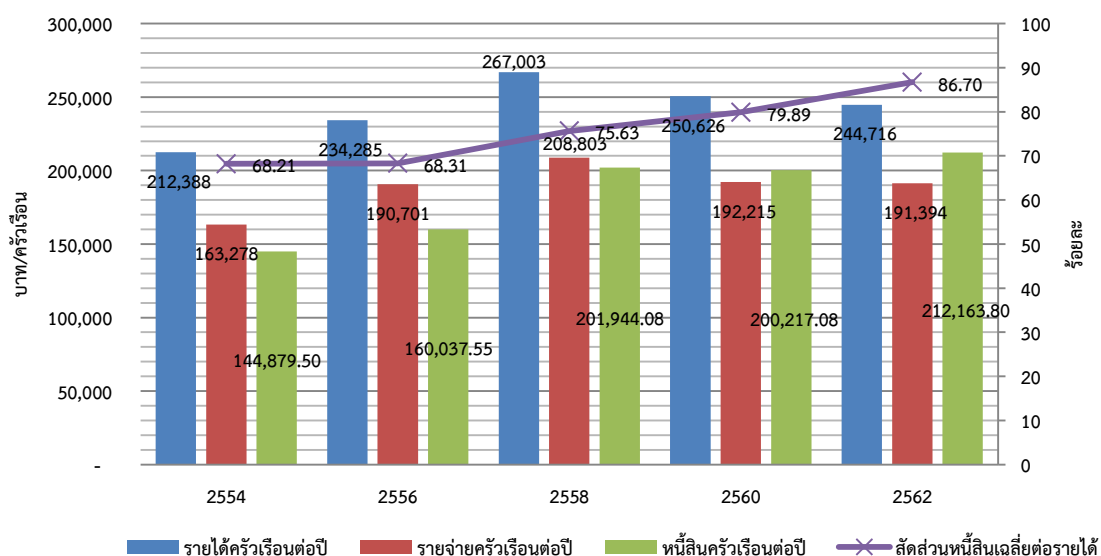
ระหว่างปี พ.ศ. 2554 – 2562 หนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนต่อปีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยปี พ.ศ. 2562 มีหนี้สินอยู่ที่ประมาณ 212,163.80 บาท/ครัวเรือน/ปี คิดเป็นร้อยละ 86.70 ต่อรายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อปี ซึ่งอยู่ที่ประมาณ 20,393 บาท/ครัวเรือน/ปี ปรากฏตามตารางที่ 88 และกราฟที่ 31 ข้างทำนี้

ตารางที่ 88 : แสดงหนี้สินเฉลี่ยครัวเรือนต่อปี

จังหวัด	หนี้สินเฉลี่ยครัวเรือนต่อปี (บาท/ครัวเรือน)				
	2554	2556	2558	2560	2562
นครราชสีมา	116,108.40	170,703.40	245,760.10	223,238.94	285,595.00
ชัยภูมิ	105,133.60	164,134.90	155,901.80	194,195.09	183,325.79
บุรีรัมย์	161,894.90	117,814.40	159,766.10	131,638.13	123,402.66
สุรินทร์	196,381.10	187,497.50	246,348.30	251,796.15	256,331.74
กลุ่มจังหวัด	144,879.50	160,037.55	201,944.08	200,217.08	212,163.80
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	137,663	146,307	160,675	178,439	174,819.91
รายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อปี	212,388	234,285	267,003	250,626	244,716
รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือนต่อปี	163,278	190,701	208,803	192,215	191,394
สัดส่วนหนี้สินเฉลี่ย (บาท/ครัวเรือน/ปี) ต่อรายได้เฉลี่ย (บาท/ครัวเรือน/ปี) (ร้อยละ)	68.21	68.31	75.63	79.89	86.70

ที่มา : การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ เก็บข้อมูลทุก 2 ปี

กราฟที่ 31 : หนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนกลุ่มจังหวัด

หากพิจารณาตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมพบว่า การกู้เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือนมากที่สุด รองลงมาเป็นการกู้ยืมเพื่อการเกษตร โดยในปี พ.ศ. 2562 มีหนี้สินเฉลี่ยครัวเรือนจากการกู้ยืมมาเพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน ถึง 87,052.84 บาท/ปี จากหนี้สินทั้งหมดคือ 212,163.88 บาท/ปี คิดเป็นร้อยละ 41.03 แสดงให้เห็นว่าส่วนใหญ่ครัวเรือนมีรายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ปรากฏตามตารางที่ 89 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 89 : หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม เป็นรายจังหวัด

จังหวัด	หนี้สินเฉลี่ยครัวเรือนต่อปี (บาท/ครัวเรือน) ในปี พ.ศ.					
	ประเภทการกู้ใช้	2554	2556	2558	2560	2562
กลุ่มจังหวัด	หนี้สินทั้งสิ้น	144,879.50	160,037.55	201,944.08	200,217.08	212,163.88
	เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน	64,751.65	62,489.03	97,673.90	81,105.82	87,052.84
	เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่การเกษตร	12,045.58	8,432.85	12,669.23	22,669.17	41,404.42
	เพื่อใช้ทำการเกษตร	27,104.10	33,308.30	54,566.45	40,912.13	50,430.17
	เพื่อใช้ในการศึกษา	3,827.78	4,039.28	1,792.53	2,221.13	1,980.00
	เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน	35,098.15	46,033.65	32,680.78	52,683.87	30,808.50
	อื่น ๆ	2,052.30	5,734.43	2,561.20	624.97	487.97
นครราชสีมา	หนี้สินทั้งสิ้น	116,108.40	170,703.40	245,760.10	223,238.94	285,595.34
	เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน	51,403.00	74,166.60	110,108.50	100,361.50	59,152.18
	เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่การเกษตร	16,690.70	7,709.50	10,801.90	13,236.53	122,133.91
	เพื่อใช้ทำการเกษตร	30,399.00	32,622.50	88,505.60	50,727.66	47,295.15

จังหวัด	หนี้สินเฉลี่ยครัวเรือนต่อปี (บาท/ครัวเรือน) ในปี พ.ศ.					
	ประเภทการกู้ใช้	2554	2556	2558	2560	2562
	เพื่อใช้ในการศึกษา	3,228.90	2,039.90	1,350.10	3,871.14	391.02
	เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน	14,221.00	52,254.70	33,731.60	55,024.41	56,178.31
	อื่น ๆ	165.80	1,910.20	1,262.30	17.71	444.77
ชัยภูมิ	หนี้สินทั้งสิ้น	105,133.60	164,134.90	155,901.80	194,195.09	183,325.79
	เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน	37,744.20	79,125.40	69,624.50	71,821.93	75,241.44
	เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่ การเกษตร	7,499.10	7,997.50	23,450.60	30,435.54	5,526.68
	เพื่อใช้ทำการเกษตร	31,196.90	40,783.90	42,883.30	64,000.14	86,996.35
	เพื่อใช้ในการศึกษา	1,574.60	461.70	475.80	608.75	28.09
	เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน	25,729.00	35,147.00	16,186.10	27,328.73	15,533.24
	อื่น ๆ	1,389.90	619.40	3,281.50	-	-
บุรีรัมย์	หนี้สินทั้งสิ้น	161,894.90	117,814.40	159,766.10	131,638.13	123,402.66
	เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน	75,833.50	62,672.40	69,193.10	71,607.34	70,258.68
	เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่ การเกษตร	7,568.60	6,366.40	9,871.80	10,856.72	9,018.04
	เพื่อใช้ทำการเกษตร	19,465.10	20,738.70	38,528.20	21,822.89	28,059.47
	เพื่อใช้ในการศึกษา	7,786.40	1,300.80	1,913.50	1,718.36	599.46
	เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน	47,160.30	19,015.30	39,276.60	23,555.59	14,055.17
	อื่น ๆ	4,081.00	7,720.80	983.00	2,077.22	1,411.84
สุรินทร์	หนี้สินทั้งสิ้น	196,381.10	187,497.50	246,348.30	251,796.15	256,331.74
	เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน	94,025.90	33,991.70	141,769.50	80,632.49	143,559.04
	เพื่อใช้ทำธุรกิจที่ไม่ใช่ การเกษตร	16,423.90	11,658.00	6,552.60	36,147.88	28,939.04
	เพื่อใช้ทำการเกษตร	27,355.40	39,088.10	48,348.70	27,097.83	39,369.71
	เพื่อใช้ในการศึกษา	2,721.20	12,354.70	3,430.70	2,686.25	6,901.42
	เพื่อใช้ซื้อ/เช่าซื้อบ้านและที่ดิน	53,282.30	77,717.60	41,528.80	104,826.75	37,467.28
	อื่น ๆ	2,572.50	12,687.30	4,718.00	404.94	95.25

หมายเหตุ: หนี้อื่น ๆ ได้แก่ หนี้จากการค้าประกันบุคคลอื่น หนี้ค่าปรับหรือจ่ายชดเชยค่าเสียหาย เป็นต้น

ที่มา : การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

(5) ด้านความยากจน และความเหลื่อมล้ำ**(5.1) จำนวนคนจน**

ระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2562 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีจำนวนคนจนลดลง เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2557 ที่มีจำนวนคนจนถึง 1,171,300 คน ในปี พ.ศ. 2562 มีจำนวนคนจนเพียง 620,500 คน แต่หากเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าคือปี พ.ศ. 2561 ซึ่งมีจำนวนคนจน 911,200 คน ถือว่าปี พ.ศ. 2562 มีจำนวนคนจนลดลง คิดเป็นร้อยละ 31.90 (คนจนคือประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ต่ำกว่ามาตรฐาน กล่าวคือ ไม่มีรายได้เพียงพอที่จะใช้จ่ายในการซื้อสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานในการครองชีพ เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย) ประเด็นที่น่าสนใจคือ สถานการณ์ความยากจนในปี พ.ศ. 2562 ปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้น โดยปัจจัยหลักที่ทำให้แนวโน้มคนจนลดลงคือ ผลจากการขยายตัวของเศรษฐกิจ และผลของการขยายมาตรการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยของภาครัฐ เช่น โครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และโครงการสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางประชารัฐ แต่ในปีพ.ศ. 2563 และต่อเนื่องจากนี้ประเทศไทยกำลังเผชิญสถานการณ์ที่ไม่เหมือนเดิมหลัง“โควิด-19” ภูมิเศรษฐกิจไทยอย่างหนัก คาดการณ์จากสถานการณ์แรงงาน อัตราการว่างงานที่เพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2563 ทำให้ประเทศไทยมีแนวโน้มที่จะมีคนจนเพิ่มขึ้น ปรากฏตามตารางที่ 90 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 90 : จำนวนคนจนในกลุ่มจังหวัด

หน่วย: พันคน

จังหวัด	2557	2558	2559	2560	2561	2562
นครราชสีมา	427.0	288.8	223.8	338.5	375.2	340.7
ชัยภูมิ	90.9	54.0	54.8	31.7	81.4	28.4
บุรีรัมย์	492.8	292.8	304.3	261.8	261.1	171.3
สุรินทร์	160.6	109.0	104.0	149.8	193.5	80.1
กลุ่มจังหวัดฯ	1,171.3	744.6	686.9	781.9	911.2	620.5
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3,200.6	1,929.8	2,419.7	2,126.5	2,468.0	1,550.9
ทั่วราชอาณาจักร	7,057.4	4,847.2	5,810.1	5,324.8	6,682.5	4,326.2

ที่มา: ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ประมวลผลโดย

สำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(5.2) เส้นความยากจน

ระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2562 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 เส้นความยากจนมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยอยู่ที่ 2,413 บาท/คน/เดือน ในปี พ.ศ. 2562 ปรากฏตามตารางที่ 91 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 91 : เส้นความยากจนกลุ่มจังหวัด

จังหวัด	เส้นความยากจน (บาท/คน/เดือน)					
	2557	2558	2559	2560	2561	2562
นครราชสีมา	2,306	2,276	2,353	2,364	2,346	2,396
ชัยภูมิ	2,313	2,341	2,344	2,331	2,354	2,401

จังหวัด	เส้นความยากจน (บาท/คน/เดือน)					
	2557	2558	2559	2560	2561	2562
บุรีรัมย์	2,303	2,342	2,381	2,421	2,402	2,487
สุรินทร์	2,317	2,286	2,318	2,303	2,328	2,368
กลุ่มจังหวัด	2,310	2,311	2,349	2,355	2,358	2,413
ภาคอีสาน	2,355	2,355.00	2,396	2,403	2,417	2,479
ประเทศ	2,647	2,644.00	2,667	2,686	2,710	2,763

ที่มา: ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ประมวลผลโดย สำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สศช.

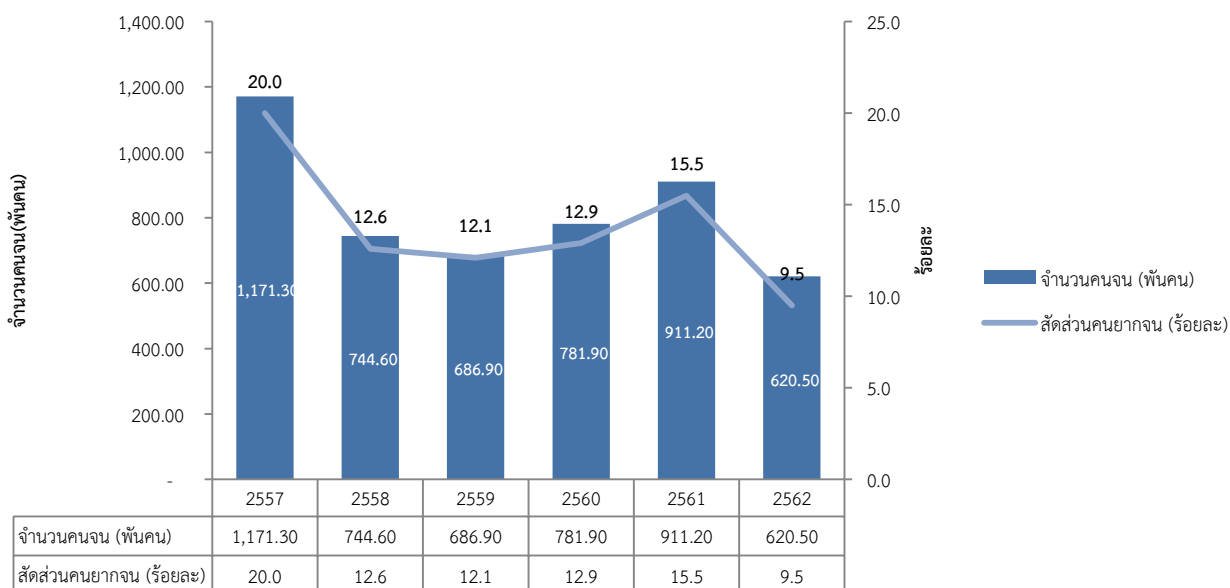
(5.3) ข้อมูลสัดส่วนคนยากจน จากปี พ.ศ. 2557 เป็นช่วงตามสถานการณ์ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ปี พ.ศ. 2557 จะมีสัดส่วนคนยากจนเพิ่มขึ้นสูง ถึงร้อยละ 20 เนื่องจากเป็นช่วงที่มีการปรับเปลี่ยนรัฐบาลทำให้เกิดความไม่เสถียรภาพทางด้านเศรษฐกิจ แต่เมื่อสถานการณ์กลับเข้าสู่ภาวะปกติแล้ว เกิดความมั่นคงและมีเสถียรภาพทั้งทางการเมืองและเศรษฐกิจ ทำให้สัดส่วนคนยากจนลดลง จนเมื่อปี พ.ศ. 2562 มีสัดส่วนลดลงจากปีก่อนเป็นร้อยละ 9.5 เป็นผลมาจากการกระตุ้นเศรษฐกิจ การขยายมาตรการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยของภาครัฐ ปรากฏตามตารางที่ 92 กราฟที่ 32 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 92 : แสดงสัดส่วนคนยากจน

จังหวัด	สัดส่วนคนยากจน (ร้อยละ)					
	2557	2558	2559	2560	2561	2562
นครราชสีมา	17.1	11.6	9.0	13.6	15.1	13.6
ชัยภูมิ	9.5	5.6	5.7	3.3	8.6	3.0
บุรีรัมย์	39.1	23.3	24.3	21.0	21.0	14.1
สุรินทร์	14.4	9.8	9.4	13.5	17.5	7.5
กลุ่มจังหวัด	20.0	12.6	12.1	12.9	15.5	9.5
ภาคอีสาน	17.0	10.3	13.0	11.4	13.3	8.4
ประเทศ	10.5	7.2	8.6	7.9	9.9	6.2

ที่มา : การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ประมวลผลโดย สำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สศช.

กราฟที่ 32 : จำนวนคนจน เส้นความยากจน และสัดส่วนคนจน

หมายเหตุ

- จำนวนคนจน หมายถึง จำนวนประชากรที่มีรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคเฉลี่ยต่อคนต่อเดือน ต่ำกว่าเส้นความยากจน (Poverty line)
- เส้นความยากจน (Poverty line) เป็นเครื่องมือในการแบ่งคนจนและไม่จน โดยคำนวณจากต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตเฉลี่ยของปัจเจกบุคคลในระดับครัวเรือน ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายด้านอาหาร (Food) สินค้าบริการที่จำเป็นพื้นฐานขั้นต่ำที่ไม่ใช่ด้านอาหาร (Non-food) ที่ทำให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ (เส้นความยากจนของแต่ละจังหวัดจะมีค่าต่างกันตามระดับค่าครองชีพ)
- สัดส่วนคนจนด้านรายจ่าย หมายถึง ร้อยละของคนที่มีรายจ่ายอยู่ต่ำกว่าเส้นความยากจน

(5.4) สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายได้ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ยังมีความเหลื่อมล้ำหรือไม่เสมอภาคสูง โดยมีคะแนนที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ และอยู่ในลำดับที่ 15 จาก 18 กลุ่มจังหวัด ซึ่งเมื่อพิจารณาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นภาคที่มีความเหลื่อมล้ำสูง เป็นลำดับหนึ่งในเรื่องการความไม่เสมอภาคด้านรายได้ โดยจังหวัดนครราชสีมามีความไม่เสมอภาคของรายได้มากที่สุดในกลุ่มจังหวัด รองลงมาเป็นจังหวัดสุรินทร์ จังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดบุรีรัมย์ ปรากฏตามตารางที่ 93 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 93 : ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคด้านรายได้ (Gini coefficient)

จังหวัด	สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายได้ หรือค่าสัมประสิทธิ์จีนิ (คะแนน)				อันดับ			
	2556	2558	2560	2562	2556	2558	2560	2562
นครราชสีมา	0.44	0.41	0.44	0.49	55	41	44	69
ชัยภูมิ	0.47	0.51	0.48	0.40	63	73	68	30
บุรีรัมย์	0.42	0.45	0.41	0.39	46	65	27	23

จังหวัด	สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคของรายได้ หรือค่าสัมประสิทธิ์จินี (คะแนน)				อันดับ			
	2556	2558	2560	2562	2556	2558	2560	2562
สุรินทร์	0.42	0.42	0.42	0.43	45	51	37	50
กลุ่มจังหวัด	0.44	0.44	0.45	0.45	16	16	16	15
ภาคอีสาน	0.44	0.43	0.45	0.44	6	5	6	5
ประเทศ	N/A	N/A	0.42	0.41				

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

หมายเหตุ : * ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคด้านรายได้ (Gini coefficient) (ลดลง) * ตัวชี้วัดอ่านค่าแบบผกผัน

- ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคทางด้านรายได้ (Gini coefficient) เป็นเครื่องมือในการวัดความไม่เท่าเทียมในรูปของสัดส่วน (Gini ratio) ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1
- ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคทางด้านรายได้ คำนวณจากการใช้ค่าของพื้นที่ระหว่างเส้น Lorenz ของการกระจายรายได้กับเส้นการกระจายรายได้สมบูรณ์เป็นตัวตั้ง และค่าของพื้นที่ใต้เส้นการกระจายรายได้สมบูรณ์ทั้งหมดเป็นตัวหาร
- ตัวชี้วัดค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคทางด้านรายได้ (Gini coefficient) เพื่อประเมินความเท่าเทียมในการกระจายรายได้ของประชากรในพื้นที่
- ค่าตัวชี้วัด มีค่าระหว่าง 0 ถึง 1 การอ่านค่าเป็นแบบผกผัน คือ
 - 1) ถ้าค่า Gini coefficient เข้าใกล้ 0 แสดงว่าความเท่าเทียมกันของรายได้มีมากขึ้น ถ้า Gini coefficient เท่ากับ 0 หมายความว่า มีการกระจายรายได้อย่างเท่าเทียมกัน (perfect equality) นั่นคือ ทุกคนมีรายได้เท่ากันหมด
 - 2) ยิ่งค่า Gini coefficient เข้าใกล้ 1 มากเท่าไร แสดงว่าความไม่เท่าเทียมกันของรายได้ยิ่งมีมากขึ้น

(5.5) อัตราการพึ่งพิง

จากการวิเคราะห์ จำนวนประชากร เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนเด็กและผู้สูงอายุกับวัยแรงงาน พบว่าในปี พ.ศ. 2563 มีอัตราการพึ่งพิงสูงขึ้น ร้อยละ 51.92 จากปีก่อนที่มีอัตราการพึ่งพิงร้อยละ 51.20 แม้ว่า จะน้อยกว่าค่ากลางของประเทศ แสดงให้เห็นว่ามีจำนวนผู้ที่ต้องพึ่งพิงมากขึ้น โดยเฉพาะวัยสูงอายุที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น ปรากฏตามตารางที่ 94 และกราฟที่ 33 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 94 : แสดงการพึ่งพิงในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือล่าง 1

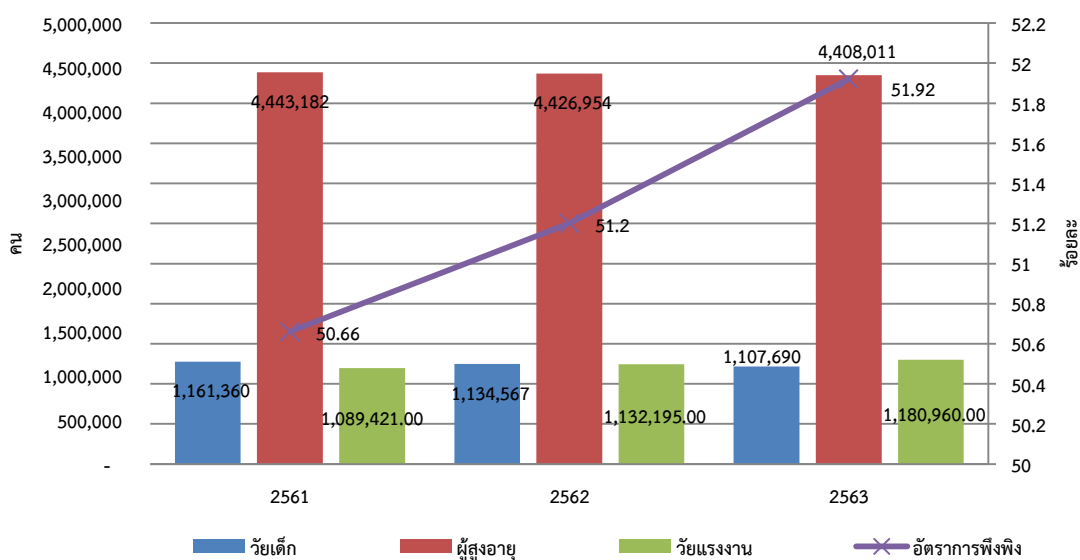
ปี พ.ศ.	จังหวัด	เด็ก (คน)	ผู้สูงอายุ (คน)	แรงงาน (คน)	อัตราพึ่งพิง (ร้อยละ)
2561	นม.	441,072	1,742,076	435,347	50.31
	ชย.	186,968	742,447	195,784	51.55
	บร.	286,720	1,046,221	242,102	50.55
	สร.	246,600	912,438	216,188	50.72
	กลุ่มจังหวัด	1,161,360	4,443,182	1,089,421	50.66
	อีสาน	3,731,221	14,644,116	3,386,357	48.60
	ประเทศ	11,153,397	42,996,625	10,666,803	50.75

ปี พ.ศ.	จังหวัด	เด็ก (คน)	ผู้สูงอายุ (คน)	แรงงาน (คน)	อัตราพึ่งพิง (ร้อยละ)
2562	นม.	431,001	1,735,726	453,388	50.95
	ชย.	182,856	737,583	203,237	52.35
	บร.	279,824	1,044,626	251,206	50.83
	สร.	240,886	909,019	224,364	51.18
	กลุ่มจังหวัด	1,134,567	4,426,954	1,132,195	51.20
	อีสาน	3,646,964	14,577,614	3,532,115	49.25
	ประเทศ	10,947,179	42,845,915	11,136,059	51.54
2563	นม.	420,727	1,728,635	473,644	51.74
	ชย.	178,637	731,601	211,898	53.38
	บร.	272,979	1,042,186	261,669	51.30
	สร.	235,347	905,589	233,749	51.80
	กลุ่มจังหวัด	1,107,690	4,408,011	1,180,960	51.92
	อีสาน	3,565,663	14,510,829	3,685,641	49.97
	ประเทศ	10,721,801	42,652,475	11,633,188	52.41

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

กราฟที่ 33 : แสดงการพึ่งพิงในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือล่าง 1

กราฟที่ 33 : อัตราการพึ่งพิงของกลุ่มจังหวัด

(6) การสาธารณสุข

(6.1) อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร ระหว่างปี 2557 – 2562 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีอัตราส่วนลดลงอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นว่าจำนวนแพทย์มากขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2562 แพทย์ 1 คน ต้องรับผิดชอบประชากรของกลุ่มจังหวัดฯ จำนวน 2,674 คน โดยจังหวัดในกลุ่มจังหวัดที่มีสัดส่วนแพทย์ต่อประชากรดีที่สุด อยู่ที่จังหวัดนครราชสีมา แพทย์ 1 คน ต่อประชากร จำนวน 2,155 คน ทั้งนี้ กลุ่มจังหวัดฯ ยังมีอัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรมากกว่าค่ากลางของประเทศ ซึ่งมีจำนวนอยู่ที่ 2,045 คน ปรากฏตามตารางที่ 95 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 95 : อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร

จังหวัด	อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากร (คน)					
	2557	2558	2559	2560	2561	2562
นครราชสีมา	3,166	2,814	2,978	2,337	2,230	2,155
ชัยภูมิ	5,213	4,425	4,819	3,831	3,612	3,242
บุรีรัมย์	4,453	3,756	4,106	3,491	3,416	3,248
สุรินทร์	4,317	3,785	4,041	3,596	3,370	3,007
กลุ่มจังหวัด	4,287	3,695	3,647	2,980	2,845	2,674
อีสาน	N/A	3,207	3,338	2,846	2,715	2,618
ประเทศ	2,980	2,035	2,065	2,254	2,165	2,045

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (พ.ศ. 2556 - 2557) พหุวิทยาการสาธารณสุข สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข (พ.ศ. 2558) ระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th> (พ.ศ. 2559 –2562)

(6.2) จำนวนเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์และสาธารณสุขบางประเภท จำแนกตามภาคและจังหวัด พ.ศ. 2558 – 2562 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปี พ.ศ. 2562 มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 16,928 คน เมื่อเทียบกับจำนวนประชากรที่มีอยู่จำนวน 6,717,536 คน โดยมีอัตราส่วนของบุคลากรทางการแพทย์อยู่ที่ 397 คนต่อประชากร 1 คน มีแนวโน้มที่บุคลากรทางการแพทย์จะเพิ่มมากขึ้น จังหวัดนครราชสีมามีจำนวนบุคลากรทางการแพทย์มากที่สุด อยู่ที่ 7,668 คน ปรากฏตามตารางที่ 96 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 96 : จำนวนบุคลากรทางการแพทย์

หน่วย : คน

จังหวัด	เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์	2558	2559	2560	2561	2562
นครราชสีมา	แพทย์	932	882	1,126	1,180	1,221
	ทันตแพทย์	197	184	281	229	238
	เภสัชกร	342	338	411	433	445
	พยาบาลวิชาชีพ	4,511	4,436	4,893	5,358	5,729
	พยาบาลเทคนิค	87	74	46	41	35

จังหวัด	เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์	2558	2559	2560	2561	2562
	รวม	6,069	5,914	6,757	7,241	7,668
ชัยภูมิ	แพทย์	257	236	297	315	351
	ทันตแพทย์	99	89	110	115	115
	เภสัชกร	128	118	141	153	153
	พยาบาลวิชาชีพ	1,596	1,678	1,720	1,686	1,773
	พยาบาลเทคนิค	26	26	12	11	9
	รวม	2,106	2,147	2,280	2,280	2,401
บุรีรัมย์	แพทย์	421	386	455	465	489
	ทันตแพทย์	125	107	149	147	146
	เภสัชกร	198	192	209	224	229
	พยาบาลวิชาชีพ	2,231	2,312	2,560	2,587	2,753
	พยาบาลเทคนิค	43	38	21	16	14
	รวม	3,018	3,035	3,394	3,439	3,631
สุรินทร์	แพทย์	368	345	388	414	464
	ทันตแพทย์	104	101	133	160	126
	เภสัชกร	154	156	181	218	201
	พยาบาลวิชาชีพ	1,839	2,031	2,192	2,242	2,390
	พยาบาลเทคนิค	21	19	14	31	47
	รวม	2,486	2,652	2,908	3,065	3,228
กลุ่มจังหวัด	แพทย์	1,978	1,849	2,266	2,374	2,525
	ทันตแพทย์	525	481	673	651	625
	เภสัชกร	822	804	942	1,028	1,028
	พยาบาลวิชาชีพ	10,177	10,457	11,365	11,873	12,645
	พยาบาลเทคนิค	177	157	93	99	105
	รวม	13,679	13,748	15,339	16,025	16,928
ภาคอีสาน	แพทย์	6,817	6,558	7,703	8,075	8,375
	ทันตแพทย์	1,717	1,616	2,063	2,007	1,968
	เภสัชกร	2,877	2,921	3,208	3,393	3,435
	พยาบาลวิชาชีพ	36,272	37,316	39,246	41,185	42,284
	พยาบาลเทคนิค	1,263	1,340	1,219	1,146	1,013
	รวม	48,946	49,751	53,439	55,806	57,075

จังหวัด	เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์	2558	2559	2560	2561	2562
ทั่ว ราชอาณาจักร	แพทย์	31,959	31,484	35,388	36,938	39,156
	ทันตแพทย์	6,953	6,898	9,760	7,720	8,043
	เภสัชกร	12,231	12,655	13,728	14,314	15,044
	พยาบาลวิชาชีพ	149,183	153,536	160,932	165,541	173,197
	พยาบาลเทคนิค	6,693	6,252	5,929	7,257	4,449
	รวม	207,019	210,825	225,737	231,770	239,889

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข รวบรวมโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

หมายเหตุ: 1. พยาบาล หมายถึง พยาบาลวิชาชีพ ซึ่งรวมถึง พยาบาลเวชปฏิบัติพยาบาลและผดุงครรภ์ พยาบาลสาธารณสุข วิทยาลัยพยาบาล และพยาบาลเฉพาะทางอื่น ๆ

2. พยาบาลเทคนิค ไม่รวมในความหมายข้อ 1

(6.3) จำนวนสถานพยาบาลที่มีเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน และจำนวนเตียง จำแนกเป็นรายภาค และจังหวัด ในปี พ.ศ.2563 มีจำนวนสถานพยาบาลลดลงจากปีก่อน โดยมีจำนวน 104 แห่ง จังหวัดนครราชสีมา จำนวนสถานพยาบาลลดลง และกลุ่มจังหวัดฯ มีจำนวนเตียงลดลงจากปีก่อน โดยมีจำนวน 12,324 เตียง เนื่องจาก จังหวัดนครราชสีมา มีจำนวนเตียงลดลง ปรากฏตามตารางที่ 97 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 97 : จำนวนสถานพยาบาลที่มีเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน และจำนวนเตียง

จังหวัด	พ.ศ. 2559		พ.ศ. 2560		พ.ศ. 2561		พ.ศ. 2562		พ.ศ. 2563	
	แห่ง	เตียง	แห่ง	เตียง	แห่ง	เตียง	แห่ง	เตียง	แห่ง	เตียง
นครราชสีมา	36	4,617	47	5,100	44	5,028	46	5,422	40	4,782
ชัยภูมิ	18	1,578	18	1,667	18	1,700	18	1,921	18	1,921
บุรีรัมย์	24	2,605	26	2,615	25	2,686	26	2,410	26	2,575
สุรินทร์	20	2,412	18	2,314	20	2,594	20	2,702	20	3,046
กลุ่มจังหวัด ฯ	98	11,212	109	11,696	107	12,008	110	12,455	104	12,324

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ร้อยละของเด็กที่มีพัฒนาการสมวัย กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีเกณฑ์ที่มากกว่าค่ากลางของประเทศ แต่อยู่ระดับกลางๆ จาก 18 กลุ่มจังหวัด โดยในปี 2562 มีค่าที่ลดลงจากปีก่อนหน้า เมื่อพิจารณาจากจังหวัดในกลุ่มจังหวัดแล้ว พบว่าจังหวัดบุรีรัมย์ มีเด็กที่มีพัฒนาการสมวัยอยู่ในลำดับที่ 5 จาก 76 จังหวัด แต่จังหวัดนครราชสีมา มีจำนวนเด็กที่มีพัฒนาการสมวัยน้อย อยู่ในลำดับที่ 46 จาก 76 จังหวัด ตามตารางที่ 98

ตารางที่ 98 : ร้อยละของเด็กที่มีพัฒนาการสมวัย

จังหวัด	2560	2561	2562	ค่าอันดับใน 76 จังหวัด		
				2560	2561	2562
นครราชสีมา	96.54	97.35	97.18	40	48	46
ชัยภูมิ	95.9	97.09	97.14	55	54	49
บุรีรัมย์	98.51	99.13	98.75	6	2	5
สุรินทร์	96.02	97.85	97.55	51	33	39
กลุ่มจังหวัด	96.84	97.88	97.66	9	7	8
อีสาน	96.46	98.06	97.77	1	1	1
ประเทศ	96.6	97.61	97.4			

ที่มา : กลุ่มรายงานมาตรฐาน กระทรวงสาธารณสุข และระบบฐานข้อมูลจากกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ : สัดส่วนเด็กที่มีพัฒนาการสมวัย คำนวณได้โดย

$$\frac{\text{จำนวนเด็กแรกเกิด ถึง 5 ปี ที่มีพัฒนาการสมวัยร่วมกับสมวัยหลังการติดตาม 30 วัน}}{\text{จำนวนเด็กแรกเกิด ถึง 5 ปี ที่ได้รับการประเมินพัฒนาการตามเกณฑ์}} \times 100$$

- เด็กที่มีพัฒนาการสมวัย หมายถึง เด็กแรกเกิด ถึง 5 ปี ที่ได้รับสุ่มสำรวจตรวจประเมินพัฒนาการตามเกณฑ์กรมอนามัยและมีพัฒนาการปกติ (ประเมินผ่านทุกข้อ)
 - แบบประเมินอนามัย หมายถึง แบบคัดกรองพัฒนาการเด็กปฐมวัยที่ใช้เพื่อเฝ้าระวังติดตามพัฒนาการเด็กและให้คำแนะนำแก่ครอบครัว ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการสมวัย สามารถ download แบบประเมินได้ที่เว็บไซต์โครงการโรงพยาบาลสายใยรักแห่งครอบครัว <http://www.saiyairakhospital.com>
 - สถานบริการฯ ที่สุ่มประเมินเด็ก คือ รพ.สต., รพท., รพช., รพศ., รพ.สส. สังกัดกรมอนามัยและศูนย์เด็กเล็ก
- ค่าตัวชี้วัดอยู่ในรู้อยู่หรือเปอร์เซ็นต์ มีค่าระหว่าง 0-100 หากมีค่ายิ่งมากหรือยิ่งเข้าใกล้ 100 ยิ่งดี สะท้อนให้เห็นว่าประชากรปฐมวัยส่วนใหญ่ได้รับการดูแลและมีพัฒนาการเป็นไปตามมาตรฐาน หากมีค่าน้อยหรือเข้าใกล้ 0 ควรต้องมีการให้คำแนะนำแก่ครอบครัวในการส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการสมวัย

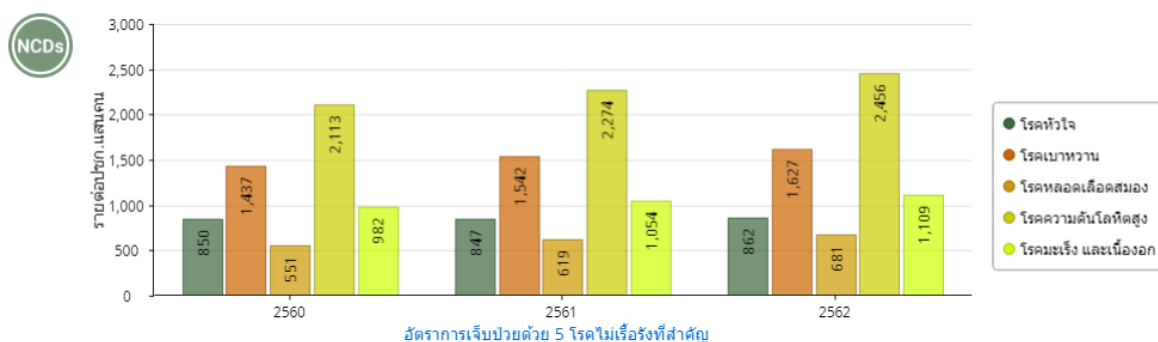
จำนวนผู้ป่วยโรคสำคัญ 5 โรค ได้แก่ โรคหัวใจ โรคเบาหวาน โรคหลอดเลือดสมอง โรคความดันโลหิตสูง และโรคมะเร็ง ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 พบว่าในช่วงปี พ.ศ. 2557 – 2562 มีผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้นทุกปี โดยมีผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงมากที่สุด รองลงมาคือเบาหวาน และโรคมะเร็งตามลำดับ ปรากฏตามตารางที่ 99 และกราฟที่ 34 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 99 : จำนวนผู้ป่วยโรคสำคัญ

โรค	จังหวัด	จำนวนผู้ป่วยโรคสำคัญ (ราย/ประชากรแสนคน)					
		พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562
โรคหัวใจ	นครราชสีมา	743	873	917	989	966	994
	ชัยภูมิ	637	720	704	790	821	800
	บุรีรัมย์	553	611	682	738	747	772
	สุรินทร์	604	693	731	765	756	765
	กลุ่มจังหวัด	652	748	787	850	847	862
โรคเบาหวาน	นครราชสีมา	1,064	1,218	1,322	1,438	1,585	1,613
	ชัยภูมิ	1,130	1,386	1,457	1,531	1,619	1,621
	บุรีรัมย์	1,031	1,211	1,345	1,456	1,518	1,679
	สุรินทร์	910	1,131	1,200	1,335	1,426	1,598
	กลุ่มจังหวัด	1,036	1,227	1,325	1,437	1,542	1,627
โรคหลอดเลือดสมอง	นครราชสีมา	461	550	608	649	727	775
	ชัยภูมิ	328	383	397	478	492	523
	บุรีรัมย์	318	407	457	496	584	689
	สุรินทร์	326	393	458	491	558	625
	กลุ่มจังหวัด	377	456	506	551	619	681
โรคความดันโลหิตสูง	นครราชสีมา	1,636	1,868	2,055	2,231	2,451	2,550
	ชัยภูมิ	1,349	1,714	1,770	1,923	2,055	2,142
	บุรีรัมย์	1,481	1,781	2,009	2,148	2,211	2,461
	สุรินทร์	1,312	1,634	1,736	2,007	2,190	2,529
	กลุ่มจังหวัด	1,484	1,773	1,930	2,113	2,274	2,456
โรคมะเร็ง	นครราชสีมา	888	1,041	1,104	1,199	1,272	1,291
	ชัยภูมิ	449	454	455	510	526	525
	บุรีรัมย์	607	778	875	956	1,031	1,111
	สุรินทร์	611	882	979	987	1,098	1,237
	กลุ่มจังหวัด	690	847	900	982	1,054	1,109
รวม 5 โรค (กลุ่มจังหวัด)		4,239	5,051	5,448	5,933	6,336	6,735

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

กราฟที่ 34 : จำนวนผู้ป่วยโรคสำคัญ

ด้านสุขภาพจิต กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีอัตราของผู้ป่วยสุขภาพจิตระหว่างปี พ.ศ. 2560 – 2562 พบว่า มีแนวโน้มลดลง โดยในปี พ.ศ. 2562 อยู่ที่ 3,239 ราย/ประชากรแสนคน แต่ยังคงมากกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ และอยู่ในลำดับที่ 10 จาก 18 กลุ่มจังหวัด โดยเฉพาะจังหวัดชัยภูมิ อยู่ในลำดับที่ 59 จาก 76 จังหวัด ปรากฏตามตารางที่ 100 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 100 : อัตราผู้ป่วยสุขภาพจิต

จังหวัด (ราย/ประชากรแสนคน)	2560	2561	2562	ค่าอันดับใน 76 จังหวัด		
				2560	2561	2562
นครราชสีมา	5,779	4,949	3,143	69	57	37
ชัยภูมิ	4,019	5,253	3,654	37	65	59
บุรีรัมย์	4,243	4,304	3,356	43	38	45
สุรินทร์	3,826	3,797	2,949	32	16	23
กลุ่มจังหวัด	4,718	4,610	3,239	10	11	10
อีสาน	4,836	4,644	3,390	5	5	5
ประเทศ	4,377	4,502	3,251			

ที่มา : กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

หมายเหตุ : อัตราผู้ป่วยทางสุขภาพจิต หมายถึง จำนวนผู้ป่วยทางสุขภาพจิต ได้แก่ โรคจิต โรควิตกกังวล โรคซึมเศร้า ปัญญาอ่อน โรคลมชัก ผู้ติดสารเสพติด ผู้พยายามฆ่าตัวตายหรือฆ่าตัวตาย ผู้ป่วยโรคออติสติก และผู้มีปัญหาสุขภาพจิตอื่นๆ เทียบต่อจำนวนประชากรกลางปี 100,000 คน

ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2560 – 2562 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จต่อประชากรแสนคนเพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2562 มีจำนวน 6.88 รายต่อแสนคน อยู่ในลำดับที่ 8 จาก 18 กลุ่มจังหวัด ซึ่งจังหวัดที่มีอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จมากที่สุดคือจังหวัดนครราชสีมา รองลงมาคือจังหวัดชัยภูมิ ลายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 101 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 101 : อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จต่อประชากรแสนคน

จังหวัด (ราย/ประชากรแสนคน)	2560	2561	2562	ลำดับ		
				2560	2561	2562
นครราชสีมา	6.92	6.17	7.66	48	32	49
ชัยภูมิ	7.56	6.41	7.12	57	39	39
บุรีรัมย์	6.23	8.29	6.89	40	59	37
สุรินทร์	5.81	5.3	5.15	31	22	15
กลุ่มจังหวัด	6.63	6.53	6.88	8	9	8
อีสาน	6.13	6.45	7.04	4	4	4
ประเทศ	6.34	6.66	7.12			

ที่มา : กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และยาสูบของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปี พ.ศ. 2562 มีอัตราการลดลง ซึ่งเป็นไปในทางที่ดีมากขึ้น แม้ว่าจะสูงกว่าค่ากลางของประเทศ เนื่องจากรัฐบาลมีการรณรงค์ในเรื่องการลดเหล้าเข้าพรรษา การไม่สูบบุหรี่ในที่สาธารณะ และให้บริษัทผลิตยาสูบใส่ภาพอันตรายที่มีขึ้นทางสุขภาพของผู้สูบบุหรี่ของยาสูบ ปรากฏตามตารางที่ 102 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 102 : อัตราบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และยาสูบ

หน่วย : ร้อยละ

อัตราบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ และยาสูบ	พ.ศ. 2560		พ.ศ. 2561		พ.ศ. 2562	
	แอลกอฮอล์	ยาสูบ	แอลกอฮอล์	ยาสูบ	แอลกอฮอล์	ยาสูบ
จังหวัดนครราชสีมา	7.35	7.13	7.07	6.64	6.44	5.81
จังหวัดชัยภูมิ	8.35	8.71	7.34	7.28	6.88	7.04
จังหวัดบุรีรัมย์	8.21	7.68	7.34	6.46	5.99	5.19
จังหวัดสุรินทร์	7.76	7.15	8.05	7.35	6.76	6.34
กลุ่มจังหวัด ฯ	7.82	7.55	7.38	6.85	6.47	5.99
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7.63	7.67	7.42	6.75	6.7	6.28
ประเทศ	6.9	7.30	6.41	6.49	5.93	6.05

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

หมายเหตุ : *อัตราการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ตัวชี้วัด จปฐ.) (ลดลง)

*อัตราการบริโภคนิโคติน (ตัวชี้วัด จปฐ.) (ลดลง) * ตัวชี้วัดอ่านค่าแบบผกผัน

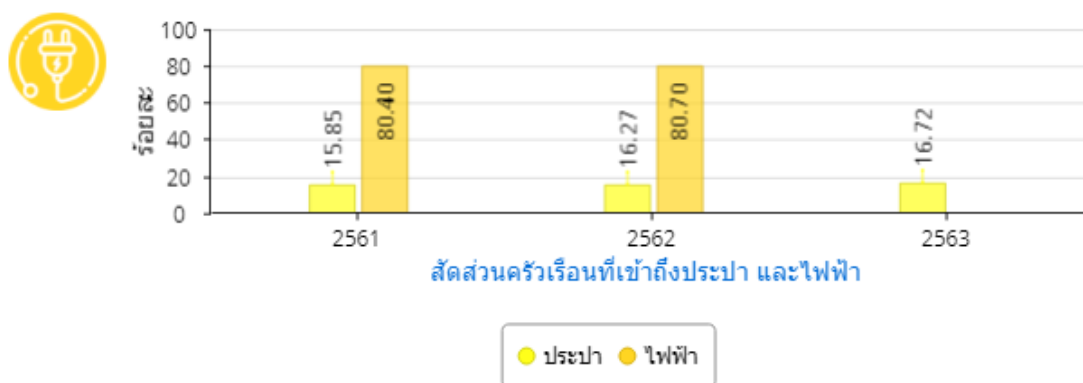
- อัตราการบริโภคเครื่องตัดมีแอลกอฮอล์ ในพื้นที่ใช้ข้อมูลจากการสำรวจความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ตัวชี้วัดที่ 25 คนในครัวเรือนไม่ดื่มสุรา (ยกเว้นการดื่มเป็นครั้งคราว) โดยอัตราการบริโภคเครื่องตัดมีแอลกอฮอล์ พิจารณาจากจำนวนคนในครัวเรือนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การสำรวจเทียบต่อจำนวนคนที่สำรวจทั้งหมดในพื้นที่เป้าหมาย
 - คนในครัวเรือนนี้ไม่ดื่มสุรา หมายความว่า คนในครัวเรือนนี้ไม่ดื่มสุรา ยกเว้นการดื่มเป็นครั้งคราวในงานเทศกาล งานประเพณีหรืองานเลี้ยงทางสังคม เฉลี่ยไม่เกินเดือนละ 1 ครั้ง
 - ไม่ดื่มสุรา หมายถึง ไม่มีการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ผสมอยู่ เช่น สุรา เบียร์ ไวน์ ยาตอง กระแษ สาโท หรือที่ผลิตจากผักหรือผลไม้ เช่น มันฝรั่ง ข้าว น้ำองุ่น โดยการนำวัตถุดิบดังกล่าวมาหมักและเติมยีสต์ลงไป ยกเว้นการดื่มเป็นครั้งคราวในงานเทศกาล งานประเพณี หรืองานเลี้ยงทางสังคม เฉลี่ยไม่เกินเดือนละ 1 ครั้ง
 - หากไม่ผ่านเงื่อนไขข้างต้น นับเป็นไม่ผ่านเกณฑ์
- อัตราการบริโภคยาสูบ ในพื้นที่ใช้ข้อมูลจากการสำรวจความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ตัวชี้วัดที่ 26 คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่ โดยอัตราการบริโภคยาสูบ พิจารณาจากจำนวนคนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การสำรวจเทียบต่อจำนวนคนที่สำรวจทั้งหมดในพื้นที่
 - คนในครัวเรือนนี้ไม่สูบบุหรี่ หมายความว่า คนในครัวเรือนนี้ไม่สูบบุหรี่ ยาสูบ หรือยาอมวน หากไม่ใช่ นับเป็นไม่ผ่านเกณฑ์

(7) การเข้าถึงบริการสาธารณะ และข่าวสารเทคโนโลยี

จำนวนครัวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้า/น้ำประปา ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 พบว่า ครัวเรือนเข้าถึงไฟฟ้าและน้ำประปามีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี ในขณะที่ไฟฟ้ามีการเข้าถึงเกือบจะครอบคลุมทั้งกลุ่มจังหวัด ในปี พ.ศ. 2562 คิดเป็นร้อยละ 80.70 แต่การเข้าถึงน้ำประปายังมีสัดส่วนค่อนข้างต่ำ เมื่อเทียบกับจำนวนครัวเรือนทั้งหมด แต่มีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้น ในปี พ.ศ. 2563 คิดเป็นร้อยละ 16.72 ปรากฏตามกราฟที่ 35 ข้างท้ายนี้

กราฟที่ 35 : ร้อยละที่เข้าถึงบริการสาธารณะ (ไฟฟ้า น้ำประปา)

☑ การเข้าถึงบริการสาธารณะ

ร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ตยังมีค่อนข้างน้อย แต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี พ.ศ. 2561 คิดเป็นร้อยละ 46.46 และมีการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจากปี พ.ศ. 2559 ที่ยังมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 37.82

ตารางที่ 103 : สัดส่วนประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต

จังหวัด	สัดส่วนประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต (%)		
	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561
นครราชสีมา	43.78	50.46	51.96
ชัยภูมิ	33.22	35.75	37.12
บุรีรัมย์	31.69	36.19	43.51
สุรินทร์	35.17	40.04	45.37
กลุ่มจังหวัด ฯ	37.82	43.01	46.46

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

ประชากรของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ที่มีโทรศัพท์มือถือ ระหว่างปี พ.ศ. 2555 – 2561 มีแนวโน้มสูงขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2561 สูงถึงร้อยละ 85.2 ปรากฏตามตารางที่ 104 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 104 : ร้อยละของประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ

จังหวัด	ร้อยละของประชากรที่มีโทรศัพท์มือถือ (%)				
	2557	2558	2559	2560	2561
นครราชสีมา	75.3	77.4	76.8	83.9	85.9
ชัยภูมิ	68.8	74.1	76.4	86.1	87.6
บุรีรัมย์	64.1	65.3	69.6	83.1	84.1
สุรินทร์	64.6	64.9	68.3	81.9	83.2
กลุ่มจังหวัด ฯ	68.2	70.4	72.8	83.7	85.2
ภาคอีสาน	70.7	74.4	76.1	86.4	88.0
ประเทศ	77.2	79.3	81.4	88.2	89.5

ที่มา : การสำรวจการมี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

กราฟที่ 36 : ร้อยละที่เข้าถึงบริการสาธารณะ (อินเทอร์เน็ต มือถือ)

(8) บริการชุมชน

จากข้อมูลของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน และกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีจำนวนองค์กรชุมชน (ต่อประชากรแสนคน) สูงกว่าระดับประเทศ โดยมีค่าเฉลี่ยเมื่อปี พ.ศ. 2561 อยู่ที่ 175 แห่งต่อประชากรแสนคน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2560 ที่มีจำนวน 141 แห่งต่อประชากรแสนคน โดยเฉพาะจังหวัดชัยภูมิและบุรีรัมย์ที่มีจำนวนองค์กรชุมชนเพิ่มขึ้นจากเคยลดลงไปเมื่อปี พ.ศ. 2558 ค่าตัวชี้วัดยังมีค่ามาก สะท้อนให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน การเห็นถึงประโยชน์ส่วนรวมและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เสริมสร้างให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 104 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 104 : จำนวนองค์กรชุมชน (ต่อประชากรแสนคน)

จังหวัด	จำนวนองค์กรชุมชน (ต่อประชากรแสนคน)				
	2557	2558	2559	2560	2561
นครราชสีมา	55	47	49	80	92
ชัยภูมิ	144	113	92	156	194
บุรีรัมย์	64	160	80	198	257
สุรินทร์	19	72	83	131	157
กลุ่มจังหวัด ฯ	71	98	76	141	175
ภาคอีสาน	90	99	90	126	142
ประเทศ	101	101	103	117	125

ที่มา : สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน และกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ประมวลผลโดยสำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สศช. <http://social.nesdb.go.th>

1.3.2 ความมั่นคง

(1) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

จากข้อมูลจากสำนักงานตำรวจภูธรภาค 3 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กลุ่มคดีอาญาที่น่าสนใจของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีกลุ่มคดีอาญาที่เกิดขึ้นและจับกุมได้ระหว่าง พ.ศ. 2559 – 2563 ดังนี้

รับแจ้งคดี ระหว่างปี พ.ศ. 2559 - 2561 ลดลง แต่ในปี พ.ศ. 2562 กลับมีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยเป็นคดีฉ้อโกง มีการรับแจ้ง 644 คดี เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา การรับแจ้งเพิ่มขึ้น 423 คดี รองลงมา คือคดี ยักยอกทรัพย์ จำนวน 388 คดี อาจเป็นผลมาจากสภาวะเศรษฐกิจ จึงทำให้คดีเกี่ยวกับทรัพย์เพิ่มขึ้น และจริยธรรมในจิตใจตกต่ำ และเริ่มลดลงในปี พ.ศ. 2563 เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดแล้ว พบว่าจังหวัด นครราชสีมา มีจำนวนคดีที่รับแจ้งเพิ่มมากที่สุด

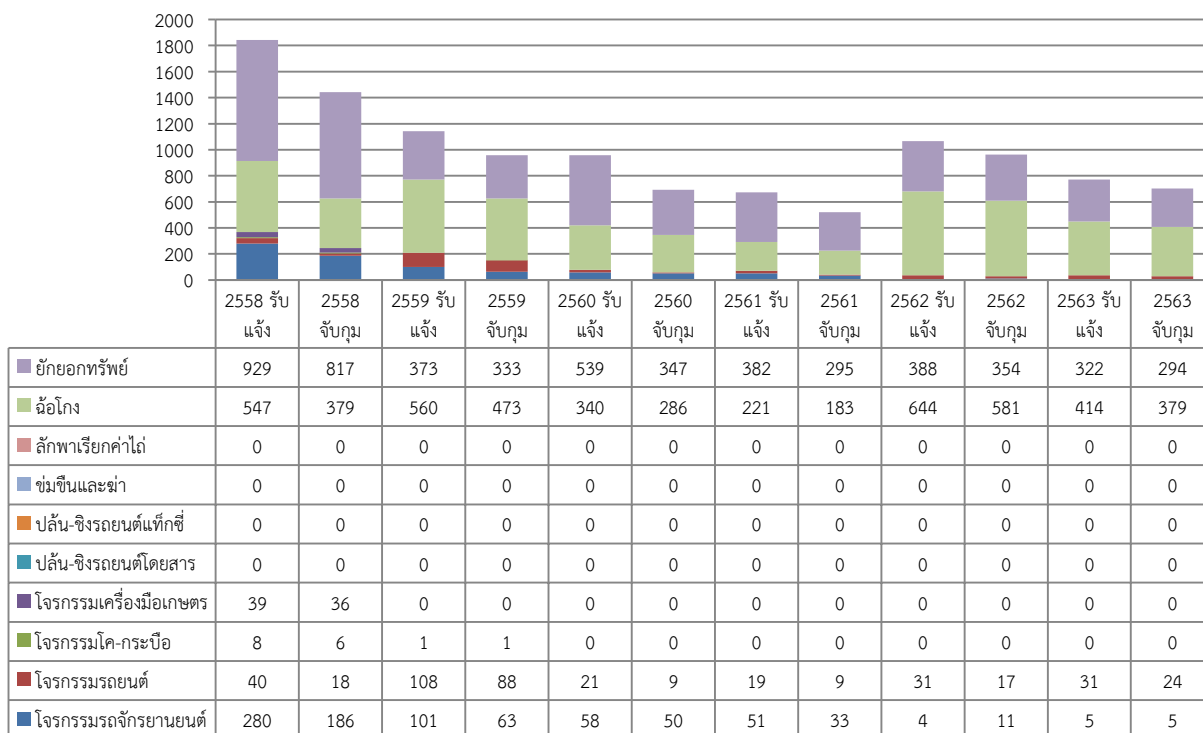
คดีที่จับกุมได้ ระหว่างปี พ.ศ. 2559 - 2563 เมื่อเทียบกับการรับแจ้ง พบว่ามีการจับกุมได้มากขึ้น เฉลี่ยกว่าร้อยละ 84 สามารถจับกุมได้ ปรากฏตามตารางที่ 105 และกราฟที่ 38 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 105 : สถิติการรับแจ้งและจับกุมกลุ่มคดีอาญาที่น่าสนใจ

จังหวัด	รวมคดีอาญาที่น่าสนใจ (สัดส่วนคดีต่อประชากร)									
	2559		2560		2561		2562		2563	
	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม
นครราชสีมา	432	399	367	303	490	376	457	391	409	344
ชัยภูมิ	158	158	95	93	85	85	131	113	96	93
บุรีรัมย์	282	196	165	124	227	134	181	170	141	142
สุรินทร์	271	205	13	8	154	124	298	289	126	123
กลุ่มจังหวัด	1,143	958	640	528	956	719	1,067	963	772	702

ที่มา : สำนักงานตำรวจภูธรภาค 3

กราฟที่ 38 : สถิติการรับแจ้งและจับกุมกลุ่มคดีอาญาที่น่าสนใจ (สัดส่วนคดีต่อประชากร)

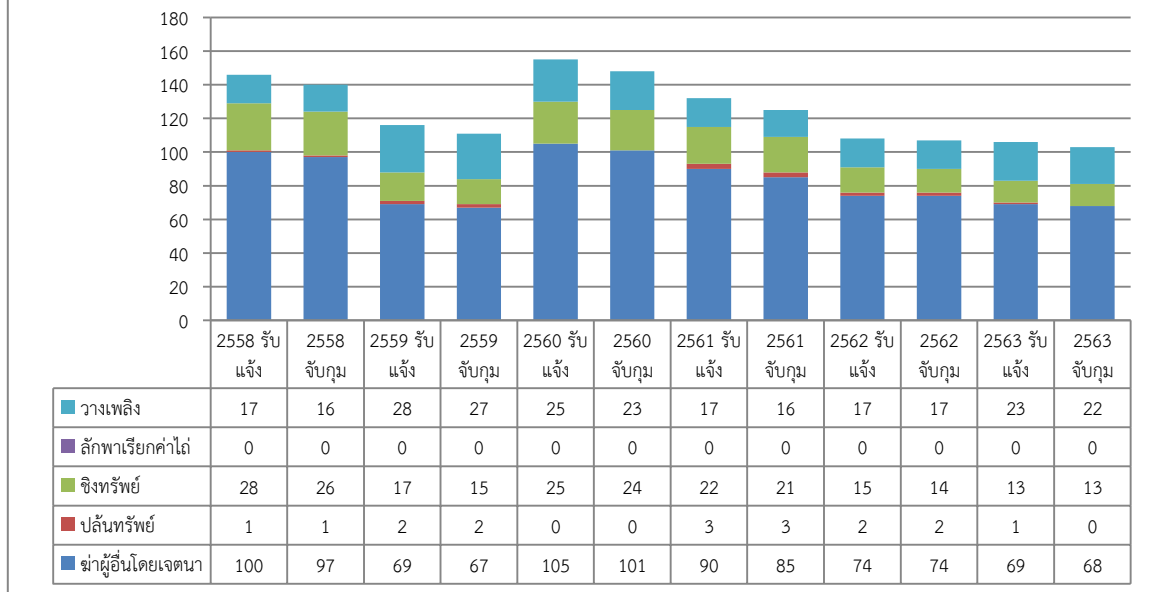
เมื่อมาพิจารณาคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ ระหว่างปี พ.ศ. 2559 – 2563 จำนวนคดีที่ได้รับแจ้งมีแนวโน้มลดลง ส่วนใหญ่เป็นคดีฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา รองลงมาเป็นคดีวางเพลิง และชิงทรัพย์ แสดงให้เห็นถึงจริยธรรม และจิตใจของคนที่ดีกว่า ซึ่งยังไม่สามารถแก้ไขปัญหา เนื่องจากเป็นคดีที่สะเทือนขวัญและอยู่ในความสนใจของประชาชน เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงให้ความสำคัญและเร่งรัดในการจับกุม ดังนั้น ส่วนใหญ่จะสามารถจับกุมได้เกือบทั้งหมด ปรากฏตามตารางที่ 106 และกราฟที่ 39 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 106 : สถิติการรับแจ้งและจับกุมกลุ่มคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ

จังหวัด	รวมคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ (สัดส่วนคดีต่อประชากร)									
	2559		2560		2561		2562		2563	
	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม
นครราชสีมา	54	54	64	59	57	53	42	42	37	37
ชัยภูมิ	49	49	29	29	37	37	22	22	22	21
บุรีรัมย์	39	38	32	31	29	26	24	23	23	22
สุรินทร์	28	24	30	29	9	9	20	20	24	23
กลุ่มจังหวัด	116	111	155	148	132	125	108	107	106	103

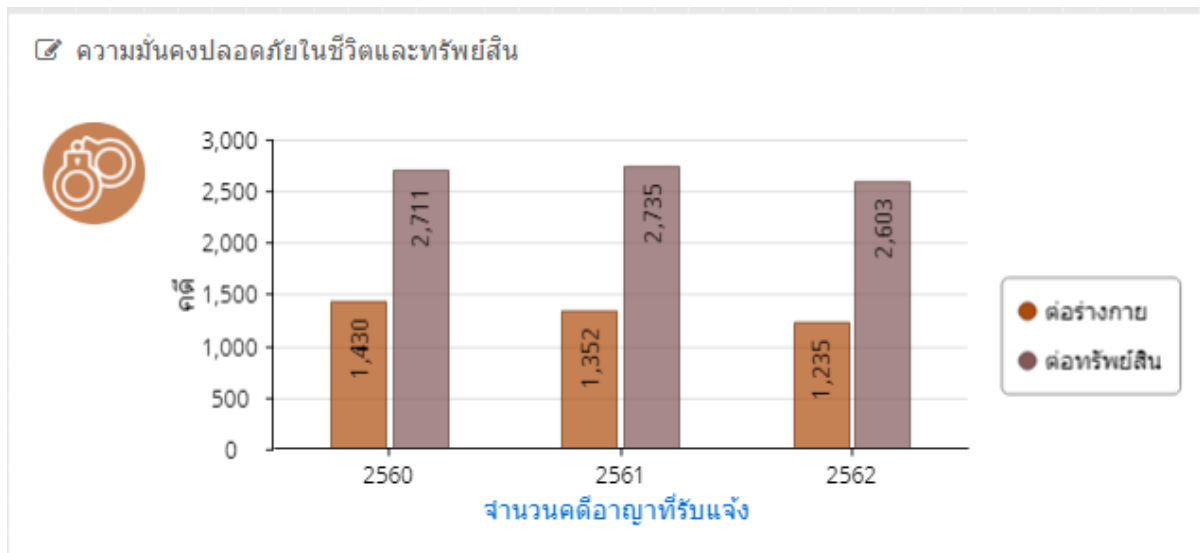
ที่มา : สำนักงานตำรวจภูธรภาค 3

กราฟที่ 39 :สถิติการรับแจ้งและจับกุมคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ (สัดส่วนคดีต่อประชากร)

หากพิจารณาเป็นกลุ่มคดี โดยแบ่งเป็นกลุ่มคดี กลุ่มที่ 1 ฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ และกลุ่มคดี กลุ่มที่ 2 ฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ จะพบว่ากลุ่มที่ 2 จะมีปริมาณคดีสูงกว่า ปรากฏตามกราฟที่ 40 ข้างท้ายนี้

กราฟที่ 40 จำนวนคดีอาญาที่รับแจ้ง

อัตราการเกิดคดีอาชญากรรมต่อประชากรแสนคน ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 พบว่าอัตราเกิดคดีอาชญากรรมมีน้อยเมื่อเทียบกับกลุ่มจังหวัดอื่น โดยกลุ่มจังหวัดเป็นลำดับที่ 2 จาก 18 กลุ่มจังหวัดเมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดพบว่าจังหวัดชัยภูมิมีอัตราการเกิดอาชญากรรมน้อยที่สุด รองลงมาเป็นจังหวัดบุรีรัมย์ นครราชสีมา และจังหวัดสุรินทร์ โดยทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดมีอัตราการเกิดอาชญากรรมน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ปรากฏตามตารางที่ 107 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 107 : อัตราการเกิดคดีอาชญากรรมต่อประชากรแสนคน

จังหวัด	ค่าสถิติ					ค่าอันดับใน 76 จังหวัด				
	2558	2559	2560	2561	2562	58	59	60	61	62
นครราชสีมา	52	45	68	62	58	9	9	13	17	14
ชัยภูมิ	44	40	50	52	51	3	5	1	6	5
บุรีรัมย์	52	45	57	68	53	9	9	4	23	9
สุรินทร์	57	46	62	56	62	14	12	8	9	19
ค่าเฉลี่ยของประเทศ		107	115	96	90					
กลุ่มจังหวัด	52	44	61	60	57	2	2	2	2	2
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	58	49	74	66	72	1	1	1	1	1

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

หมายเหตุ *จำนวนคดีรับแจ้งต่อประชากรแสนคน (ลดลง) * ตัวชี้วัดอ่านค่าแบบผกผัน

1) สถิติจำนวนคดีรับแจ้ง 3 กลุ่มคดีอาญาสำคัญ จากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

รวบรวมโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ (<http://service.nso.go.th/nso/web/statseries/statseries13.html>)

2) สถิติจำนวนประชากรของจังหวัด (ข้อมูล ณ ปลายปี) จากสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง รวบรวมโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ข้อจำกัดของตัวชี้วัด : जन.ประชากรเป็นข้อมูลจากฐานทะเบียนราษฎร แต่สภาพความเป็นจริงบางพื้นที่มีประชากรแฝงอยู่ในพื้นที่เป็นจำนวนมาก ทำให้การคำนวณคดีจากประชากรแสนคนอาจมีการคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงบ้างเนื่องจากในสถานะปัจจุบันยังไม่ทราบ जन.ประชากรแฝงที่แท้จริง

(2) ปัญหายาเสพติด

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเกิดขึ้นเช่นเดียวกับกลุ่มจังหวัดอื่นๆ ของประเทศไทย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ.2563 มีการจับกุมคดีเกี่ยวกับยาเสพติดจำนวนทั้งสิ้น 54,174 คดี เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2562 ที่มีการจับกุม 46,481 คดี ซึ่งเพิ่มขึ้นทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัด โดยจังหวัดที่มีสถิติการจับกุมได้มากที่สุดในปี พ.ศ.2563 คือ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 21,916 คดี รองลงไป คือ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดชัยภูมิ ตามลำดับ ซึ่งสะท้อนให้เห็นในภาพรวมของกลุ่มจังหวัด ๆ ว่า ปัญหายาเสพติดยังคงมีอยู่ในสังคมไทย และทวีความรุนแรงขึ้น แม้จะมีการรณรงค์ การเข้มงวดกวดขันเกี่ยวกับยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง แต่ก็ไม่ได้ทำให้คดียาเสพติดลดน้อยลงไปได้ ซึ่งเป็นผลมาจากมีผู้ซื้ออยู่ ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 108 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 108 : แสดงสถิติการจับกุมคดียาเสพติด

จังหวัด	สถิติการจับกุมคดียาเสพติด						
	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
นครราชสีมา	2,329	10,136	10,291	4,955	8,615	17,820	21,916
ชัยภูมิ	6,561	3,168	2,302	3,156	5,540	9,752	9,280

จังหวัด	สถิติการจับกุมคดียาเสพติด						
	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
บุรีรัมย์	3,078	3,828	3,208	2,434	4,217	8,813	10,927
สุรินทร์	2,198	1,968	1,827	2,205	4,404	10,096	12,051
กลุ่มจังหวัด	14,166	19,100	17,629	12,750	22,776	46,481	54,174
ประเทศ	203,302	149,805	169,448	264,935	332,360	371,229	325,890

ที่มา : จากหนังสือผลการปราบปรามยาเสพติดทั่วประเทศ สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ปปส.) และสำนักงานสถิติแห่งชาติ ข้อมูล ปี 60 – 63 จากสำนักงานตำรวจภูธรภาค 3

ข้อมูลสถิติยาเสพติดที่จับกุมได้ แบ่งตามประเภทใหญ่ๆ 6 ประเภท ระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2563 จับกุมได้มากที่สุดคือยาบ้า รองลงมาคือยาไอซ์ กัญชา สารระเหย ตามลำดับ ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 109 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 109 : แสดงสถิติการประเภทยาเสพติดที่จับกุม

ประเภทของยาเสพติดที่จับกุม	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563
ยาบ้า	14,317	17,918	15,973	11,411	11,904	24,683	11,208
กัญชา	726	910	974	697	690	1,431	1,431
เฮโรอีน	1	2	3	1	0	0	0
ยาไอซ์	241	228	203	482	800	2,059	2,059
สารระเหย	428	417	355	48	37	30	30
อื่นๆ	55	138	120	111	112	152	152
รวม	15,768	19,613	17,628	12,750	13,543	28,355	14,880

ที่มา : รายงานผลการดำเนินงานของสำนักงาน ปปส. และข้อมูล ปี 60 - 63 จากสำนักงานตำรวจภูธรภาค 3

(3) ปัญหาอุบัติเหตุบนท้องถนน

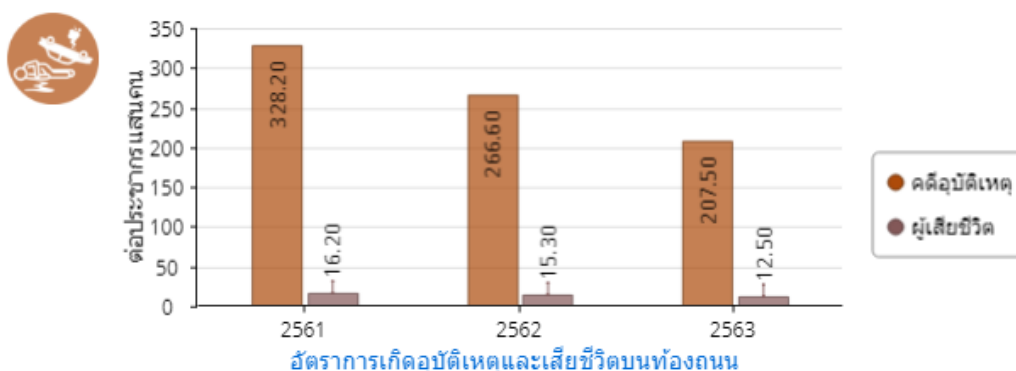
จากข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2561 – 2563 อัตราการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน (ต่อประชากรแสนคน) เทียบกับอัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนท้องถนน (ต่อประชากรแสนคน) แสดงให้เห็นว่าผู้เสียชีวิตมีจำนวนน้อยกว่าจำนวนอุบัติเหตุ และมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคีเครือข่ายได้ร่วมมือ ผนึกกำลัง และแก้ไขปัญหาตามแนวทางของสากล ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 110 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 110 : อัตราการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนและอัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนท้องถนน
(ต่อประชากรแสนคน)

จังหวัด	2561		2562		2563	
	การเกิดอุบัติเหตุ (ครั้ง)	ผู้เสียชีวิต(ราย)	การเกิดอุบัติเหตุ (ครั้ง)	ผู้เสียชีวิต(ราย)	การเกิดอุบัติเหตุ (ครั้ง)	ผู้เสียชีวิต(ราย)
นครราชสีมา	431.3	19.5	350	16.1	267.9	14.1
ชัยภูมิ	241.40	15.80	170.7	14.2	117.3	8.4
บุรีรัมย์	263.50	14.40	231.40	15.50	170.2	13
สุรินทร์	277.50	12.20	226.9	14.20	208.6	12.1
กลุ่มจังหวัด ฯ	328.20	16.20	226.60	15.30	207.50	12.50

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

กราฟที่ 41 อัตราการเกิดอุบัติเหตุและอัตราผู้เสียชีวิต

ข้อมูลเพื่อการพัฒนา(เชิงเปรียบเทียบ) :
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
(นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)

1.4 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.4.1 ทรัพยากรธรรมชาติ

การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มจังหวัดช่วงปี พ.ศ. 2558 – 2562 พื้นที่เกษตรกรรม มีจำนวนเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก 22.035 ล้านไร่ ในปี พ.ศ. 2558 เพิ่มขึ้นเป็น 22.173 ล้านไร่ ในปี พ.ศ. 2562 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.59 โดยเฉพาะการทำสถานที่เลี้ยงสัตว์น้ำ พืชไร่ พืชสวน/ไม้ผล มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 27 ร้อยละ 16 และร้อยละ 5 ตามลำดับ ซึ่งการปรับเปลี่ยนจากการทำนาทำการเกษตรอื่น แต่การทำเกษตรผสมผสานที่มีเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงลดลงไปมากในปี พ.ศ. 2562 ลดลงไปร้อยละ 56 นอกจากนี้มีการปรับเปลี่ยนจากการทำเกษตรกรรมมาเป็นอุตสาหกรรม โดยมีพื้นที่อุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น ในปี พ.ศ. 2562 มีพื้นที่ 112,074 ไร่ จากเดิมมีพื้นที่ 85,053 ไร่ ในปี พ.ศ. 2558 คิดเป็นร้อยละ 32 พื้นที่ชุมชนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 7 พื้นที่นันทนาการ เพิ่มขึ้นร้อยละ 21 และพบว่าพื้นที่แหล่งน้ำมีจำนวนมากขึ้น จากการขยายพื้นที่ชลประทาน และเกิดแหล่งน้ำธรรมชาติมากขึ้น โดยเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2558 คิดเป็นร้อยละ 12 ปรากฏตามตารางที่ 111 ข้างท้ายนี้

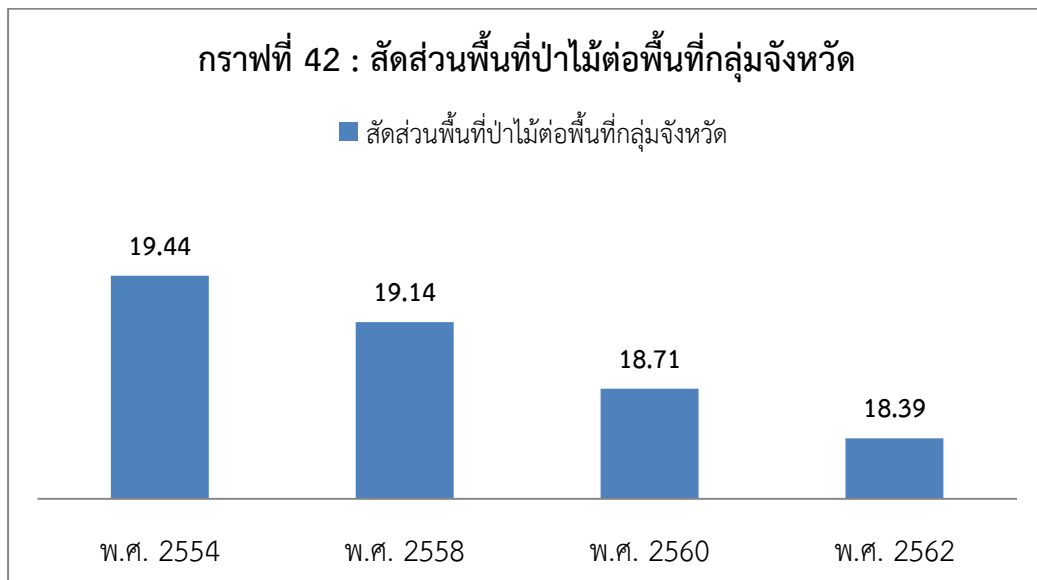
ตารางที่ 111 : แสดงการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทต่างๆ

การใช้ประโยชน์ ที่ดิน ประเภทต่างๆ	พื้นที่ (ไร่)			การ เปลี่ยนแปลง (58/62)	ร้อยละการ เปลี่ยนแปลง
	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2558	(ไร่)	
พื้นที่เกษตรกรรม	22,164,298	22,173,671	22,035,211	129,087	0.59
พื้นที่นา	11,804,218	12,411,314	12,779,036	- 974,818	- 8
พืชไร่	8,275,719	7,731,068	7,138,684	1,137,035	16
พืชสวน/ไม้ผล	291,047	262,869	277,061	13,986	5
ไม้ยืนต้น	1,612,341	1,598,322	1,626,849	- 14,508	- 1
พืชน้ำ	164	150	164	-	-
ปศุสัตว์	120,646	121,643	138,541	- 17,895	- 13
สถานที่เลี้ยงสัตว์น้ำ	42,002	33,592	33,157	8,845	27
เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวน ผสม	18,161	14,713	41,719	- 23,558	- 56
พื้นที่ป่าไม้	5,943,459	6,036,959	6,178,410	- 234,951	- 4
พื้นที่แหล่งน้ำ	1,013,066	948,967	907,463	105,603	12
น้ำธรรมชาติ	490,426	485,029	430,163	60,263	14
น้ำที่สร้างขึ้น	522,640	463,938	477,300	45,340	9
พื้นที่ชุมชนและสิ่งก่อสร้าง	2,053,193	1,985,552	1,910,526	142,667	7
ตัวเมืองและย่านการค้า	151,260	150,271	145,481	5,779	4

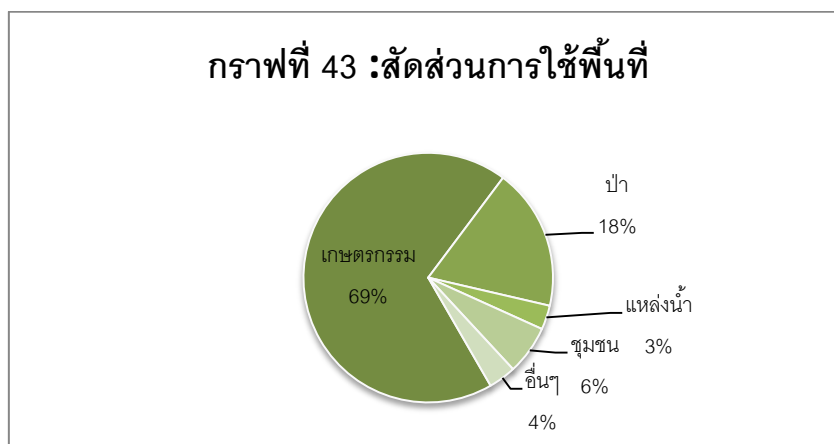
การใช้ประโยชน์ ที่ดิน ประเภทต่างๆ	พื้นที่ (ไร่)			การ เปลี่ยนแปลง (58/62)	ร้อยละการ เปลี่ยนแปลง
	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2558	(ไร่)	
สถานที่ราชการและสถาบัน	305,711	293,099	262,973	42,738	16
นันทนาการ	87,356	81,750	72,458	14,898	21
สิ่งก่อสร้าง	1,504,699	1,456,618	1,426,009	78,690	6
สุสาน ป่าช้า	4,167	3,814	3,605	562	16
พื้นที่อุตสาหกรรม	112,074	103,455	85,053	27,021	32
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	1,030,006	1,066,468	1,162,622	- 132,616	- 11
พื้นที่ร้าง	7,773	8,797	44,584	- 36,811	- 83
รวม	32,323,869	32,323,869	32,323,869	-	-

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และการคำนวณของกลุ่มจังหวัดฯ

สำหรับพื้นที่ป่าไม้ ช่วงปี พ.ศ. 2558 – 2562 มีการเปลี่ยนแปลงจากปี พ.ศ. 2558 จำนวน 6,178,410 ไร่ ลดลงเหลือจำนวน 5,943,459 ไร่ ในปี พ.ศ. 2562 โดยลดลงไปจำนวน 234,951 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4 ปรากฏตามกราฟที่ 42 ข้างทำนองนี้

เมื่อเทียบสัดส่วนของพื้นที่กลุ่มจังหวัดแล้วพบว่า สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้คิดเป็นร้อยละ 18 ปรากฏตามกราฟที่ 43 ข้างท้ายนี้

เมื่อสำรวจพื้นที่ป่าไม้จากการแปลภาพดาวเทียม ระหว่างปี พ.ศ. 2561 – 2563 พบว่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีปริมาณป่าไม้ลดลง โดยในปี พ.ศ. 2563 ลดลงจากปีก่อนหน้า จำนวน 295,129.98 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ - 5.36 จังหวัดชัยภูมิที่เดิมมีจำนวนป่าไม้เพิ่มในปี พ.ศ. 2562 แต่กลับลดลงในปี พ.ศ. 2563 โดยลดลงไป 291,665.77 ไร่ หรือร้อยละ -11.72 ปรากฏตามตารางที่ 112 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 112 : พื้นที่ป่าไม้จากการแปลภาพดาวเทียม

จังหวัด	2561	2562	2563	อัตราการเปลี่ยนแปลง 2563-2562	ร้อยละ ที่เพิ่มขึ้น
ประเทศ	102,488,302.20	102,484,072.70	102,353,484.76	-130,587.94	-0.13
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	15,750,098.54	15,751,998.41	15,718,049.67	-33,948.74	-0.22
กลุ่มจังหวัด ฯ	5,483,972.24	5,797,044.32	5,501,914.34	-295,129.98	-5.36
นครราชสีมา	1,988,600.95	1,995,327.44	1,993,488.27	-1,839.17	-0.09
ชัยภูมิ	2,476,951.05	2,780,126.00	2,488,460.23	-291,665.77	-11.72
บุรีรัมย์	552,841.89	554,287.36	553,404.97	-882.39	-0.16
สุรินทร์	465,578.35	467,304	466,560.87	-742.65	-0.16

ที่มา: กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปริมาณน้ำต้นทุนต่อความต้องการใช้น้ำของประชากร จากข้อมูลของกรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีปริมาณน้ำต้นทุนต่อความต้องการใช้น้ำของประชากร โดยในปี พ.ศ. 2563 มีจำนวน 1,155 ล้านลูกบาศก์เมตร เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีปริมาณน้ำต่อความต้องการของประชากร จำนวน 416 ล้านลูกบาศก์เมตร โดยจังหวัดนครราชสีมาที่มีปริมาณน้ำต้นทุนมากที่สุด เป็นอันดับ 5 ของประเทศ รองลงมาคือจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีปริมาณน้ำต้นทุนต่อความต้องการของประชากร เป็นลำดับที่ 14 ของประเทศ ตามตารางที่ 113 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 113 : ปริมาณน้ำต้นทุนต่อความต้องการใช้น้ำของประชากร

หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

จังหวัด	หน่วยวัด : ล้าน ลบ.ม.						ค่าอันดับใน 76 จังหวัด		
	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2561	2562	2563
นครราชสีมา	250	368	475	288	230	735	9	10	5
ชัยภูมิ	45	113	191	63	24	45	24	35	33
บุรีรัมย์	138	163	201	66	59	204	23	20	14
สุรินทร์	97	85	142	113	103	171	17	16	17
ค่าเฉลี่ยของ 76 จังหวัด	-	-	231	221	151	136			
กลุ่มจังหวัด	530	729	1,009	531	416	1,155	4	7	4
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2,079	3,536	4,975	2,263	2,515	4,116	2	2	2

ที่มา : แผนการบริหารจัดการน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งในเขตชลประทาน สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

หมายเหตุ : ปริมาณน้ำต้นทุน หมายถึงปริมาณน้ำในเขื่อน อ่างเก็บน้ำ ฝาย ประตูระบายน้ำ ทางระบายน้ำล้น หรือคันกันน้ำ ปริมาณน้ำที่ความต้องการใช้ของประชากร ในพื้นที่หมายถึง ความต้องการใช้น้ำในช่วงฤดูแล้งของพื้นที่นั้นๆ ที่เกี่ยวข้องกับ

- 1) การใช้น้ำด้านเกษตร
- 2) การใช้น้ำสำหรับการอุปโภค-บริโภค
- 3) น้ำเพื่อการรักษาระบบนิเวศน์
- 4) น้ำเพื่อการอุตสาหกรรม และ
- 5) อื่นๆ เช่นการเพาะปลูกพืชต้นฤดูฝนปีถัดไป

วิธีการวัด = ปริมาณน้ำต้นทุน - ปริมาณน้ำที่ความต้องการใช้ช่วงฤดูแล้ง ในปีเพาะปลูกนั้นๆ ในพื้นที่จังหวัด/ กลุ่มจังหวัดเป้าหมาย

ค่าตัวชี้วัดมีค่าเป็นบวก (+) หมายถึงมีปริมาณน้ำสำรองใช้มากกว่าความต้องการ หากมีค่าเป็นลบ (-) หมายถึงมีความต้องการใช้น้ำมากกว่าปริมาณน้ำต้นทุน อาจเกิดภาวะขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง

1.4.2 ภัยธรรมชาติ

ข้อมูลการประสบภัยธรรมชาติ ระหว่างปี พ.ศ. 2559 – 2563 พบว่าภัยแล้งเป็นปัญหาที่ประชาชนในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ประสบเป็นอันดับ 1 รองลงมาเป็นอุทกภัย และ วาตภัย ตามลำดับ รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 114 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 114 : ภัยธรรมชาติในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 จำแนกเป็นครัวเรือน

ภัยธรรมชาติ	พ.ศ. 2559 (ครัวเรือน)	พ.ศ. 2560 (ครัวเรือน)	พ.ศ. 2561 (ครัวเรือน)	พ.ศ. 2562 (ครัวเรือน)	พ.ศ. 2563 (ครัวเรือน)
ภัยแล้ง	172,245	321	98,231	441,872	185,709
ภัยหนาว	-	-	-	-	-
อัคคีภัย	170	712	160	439	213
วาตภัย	29,909	12,372	13,870	34,049	21,021
อุทกภัย	62,875	69,980	24,436	9,663	160,547

ภัยธรรมชาติ	พ.ศ. 2559 (ครัวเรือน)	พ.ศ. 2560 (ครัวเรือน)	พ.ศ. 2561 (ครัวเรือน)	พ.ศ. 2562 (ครัวเรือน)	พ.ศ. 2563 (ครัวเรือน)
รวม	265,199	83,385	136,697	486,023	367,490

ที่มา : ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต 5 นครราชสีมา

ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2558 – 2563 เทียบเป็นสัดส่วนประชากรที่ประสบภัยธรรมชาติ โดย อุทกภัยมีความรุนแรงมากขึ้น ในปี พ.ศ. 2563 มีสัดส่วนถึงร้อยละ 2.83 มากกว่าค่าเฉลี่ยของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และมีมูลค่าความเสียหายเป็นจำนวนมาก สำหรับภัยแล้งข้อมูลของมูลค่าความเสียหายมีมูลค่าสูงมาก เพราะมีผลกระทบทั้งภาคการเกษตร และประชาชนโดยทั่วไป แสดงให้เห็นว่าโลกมีการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศทำให้เกิดความภัยธรรมชาติที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น ปรากฏตามตารางที่ 115 และ ตารางที่ 116 และกราฟที่ 44 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 115 : สัดส่วนประชากรที่ประสบภัยธรรมชาติ (อุทกภัย, ภัยแล้ง)

หน่วย : ร้อยละ

จังหวัด	พ.ศ. 2558		พ.ศ. 2559		พ.ศ. 2560		พ.ศ. 2561		พ.ศ. 2563	
	อุทกภัย	ภัยแล้ง	อุทกภัย	ภัยแล้ง	อุทกภัย	ภัยแล้ง	อุทกภัย	ภัยแล้ง	อุทกภัย	ภัยแล้ง
นครราชสีมา	0.42	20.74	0.63	4.77	0.01	-	0.34	-	5.62	-
ชัยภูมิ	-	5.19	-	-	0.96	-	0.02	-	3.31	-
บุรีรัมย์	0.03	2.93	1.08	0.14	-	-	0.01	-	-	-
สุรินทร์	-	0.60	0.20	9.24	0.24	-	-	-	0.35	-
กลุ่มจังหวัด	0.17	9.77	0.54	3.80	0.22	-	0.09	-	2.83	-
ภาคอีสาน	0.25	5.81	0.88	3.61	6.79	-	1.22	-	1.10	-

ระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

ตารางที่ 116 : มูลค่าความเสียหายจากภัยธรรมชาติ (อุทกภัย, ภัยแล้ง)

หน่วย : ล้านบาท

จังหวัด	พ.ศ. 2560		พ.ศ. 2561		พ.ศ. 2562		พ.ศ.2563	
	อุทกภัย	ภัยแล้ง	อุทกภัย	ภัยแล้ง	อุทกภัย	ภัยแล้ง	อุทกภัย	ภัยแล้ง
นครราชสีมา	2.38	-	5.48	94.99	225	245.97	64.62	100.66
ชัยภูมิ	4.21	-	70.35	6.95	N/A	1,037.59	189.3	5.70
บุรีรัมย์	318.57	-	1.02	552.71	N/A	N/A	89.76	-
สุรินทร์	18.42	0.29	28.59	-	-	5.77	2.39	-
กลุ่มจังหวัด	325.16	0.29	76.84	559.66	225	1,289.32	346.07	106.36

ระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

กราฟที่ 44 : แสดงสัดส่วนประชากรที่ประสบภัยธรรมชาติ (อุทกภัย, ภัยแล้ง)

1.4.3 สิ่งแวดล้อม

ขยะมูลฝอย กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีปริมาณขยะมูลฝอยในปี พ.ศ. 2562 เท่ากับ 6,507 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีปริมาณขยะมูลฝอย จำนวน 6,391 ตัน และจำนวนที่นำขยะกลับไปใช้เพิ่มขึ้นจากปีก่อน โดยปี พ.ศ. 2562 มีจำนวน 3,544 ตัน/ปี คิดเป็นร้อยละ 54.46 ของจำนวนขยะทั้งหมด

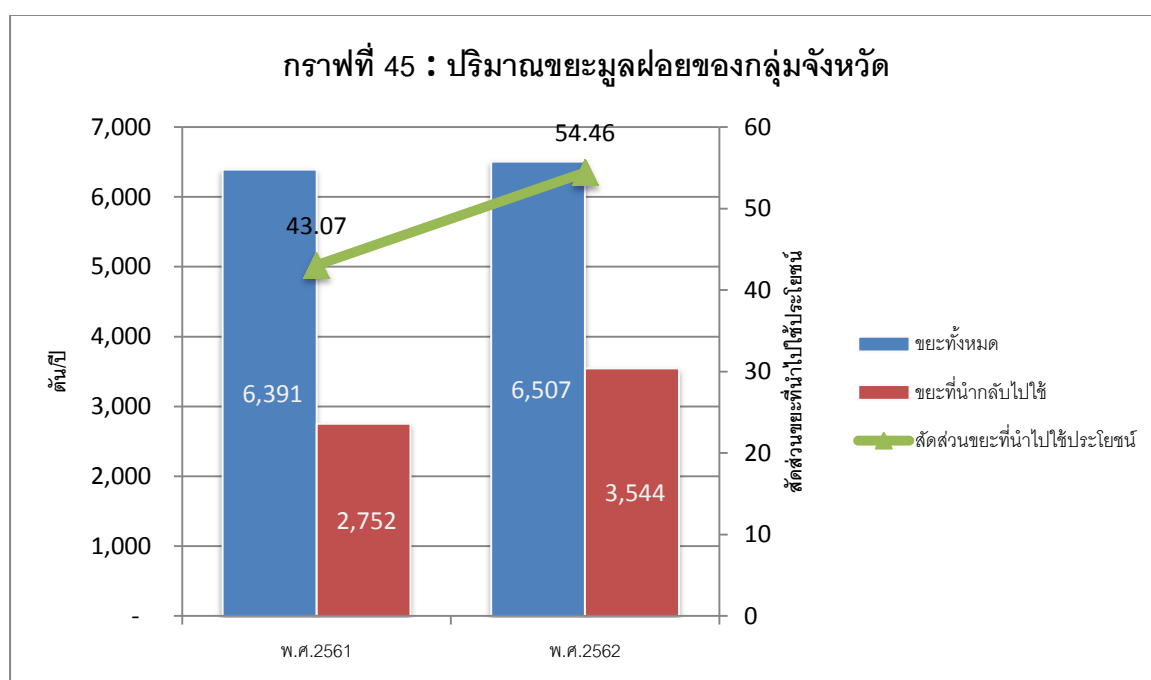
เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดพบว่าจังหวัดนครราชสีมาที่มีปริมาณขยะมูลฝอยมากที่สุด รองลงมา เป็นจังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดสุรินทร์ตามลำดับ แต่จังหวัดที่มีการนำขยะกลับมาใช้มากที่สุดคือ จังหวัดสุรินทร์ โดยมีสัดส่วนขยะที่นำกลับไปใช้มากถึงร้อยละ 67.06 ปรากฏตามตารางที่ 117 และกราฟที่ 45 ข้างทำยนี้

ตารางที่ 117 : แสดงปริมาณขยะมูลฝอยแยกรายจังหวัด

ปริมาณขยะแยก รายจังหวัด	ปริมาณขยะมูลฝอย พ.ศ. 2561			ปริมาณขยะมูลฝอย พ.ศ. 2562		
	ขยะทั้งหมด (ตัน/ปี)	ขยะที่นำไปใช้ ประโยชน์(ตัน/ปี)	สัดส่วนขยะ ที่ถูกนำไปใช้ (ร้อยละ)	ขยะทั้งหมด (ตัน/ปี)	ขยะที่นำไปใช้ ประโยชน์ (ตัน/ปี)	สัดส่วนขยะที่ ถูกนำไปใช้ (ร้อยละ)
จังหวัด นครราชสีมา	2,480	1,012	40.79	2,523	1,290	51.14

ปริมาณขยะแยก รายจังหวัด	ปริมาณขยะมูลฝอย พ.ศ. 2561			ปริมาณขยะมูลฝอย พ.ศ. 2562		
	ขยะทั้งหมด (ตัน/ปี)	ขยะที่นำไปใช้ ประโยชน์(ตัน/ปี)	สัดส่วนขยะ ที่นำไปใช้ (ร้อยละ)	ขยะทั้งหมด (ตัน/ปี)	ขยะที่นำไปใช้ ประโยชน์ (ตัน/ปี)	สัดส่วนขยะที่ นำไปใช้ (ร้อยละ)
จังหวัดชัยภูมิ	1,572	596	37.92	1,580	759	48.06
จังหวัดบุรีรัมย์	1,264	465	36.8	1,327	772	58.18
จังหวัดสุรินทร์	1,075	679	63.23	1,078	723	67.06
กลุ่มจังหวัด ฯ	6,391	2,752	43.07	6,507	3,544	54.46

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดในกลุ่มจังหวัด และสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค 11 นครราชสีมา

คุณภาพน้ำผิวดิน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปี พ.ศ. 2563 มีคุณภาพน้ำผิวดินอยู่ในเกณฑ์คุณภาพดี เมื่อพิจารณาแยกรายจังหวัดพบว่า จังหวัดสุรินทร์มีคุณภาพดีที่สุดในกลุ่มจังหวัดและติดลำดับที่ 6 จาก 76 จังหวัด จังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดบุรีรัมย์มีการปรับปรุงคุณภาพน้ำจากที่อยู่ในระดับพอใช้มาเป็นอยู่ในเกณฑ์คุณภาพดี สำหรับนครราชสีมา มีคุณภาพพอใช้ ที่เริ่มมีคุณภาพดีขึ้นกว่าปีก่อนหน้า ซึ่งทุกจังหวัดได้มีการเฝ้าระวังไม่ให้คุณภาพน้ำลดต่ำลง ปรากฏตารางที่ 118 และกราฟที่ 46 ข้างท้ายนี้

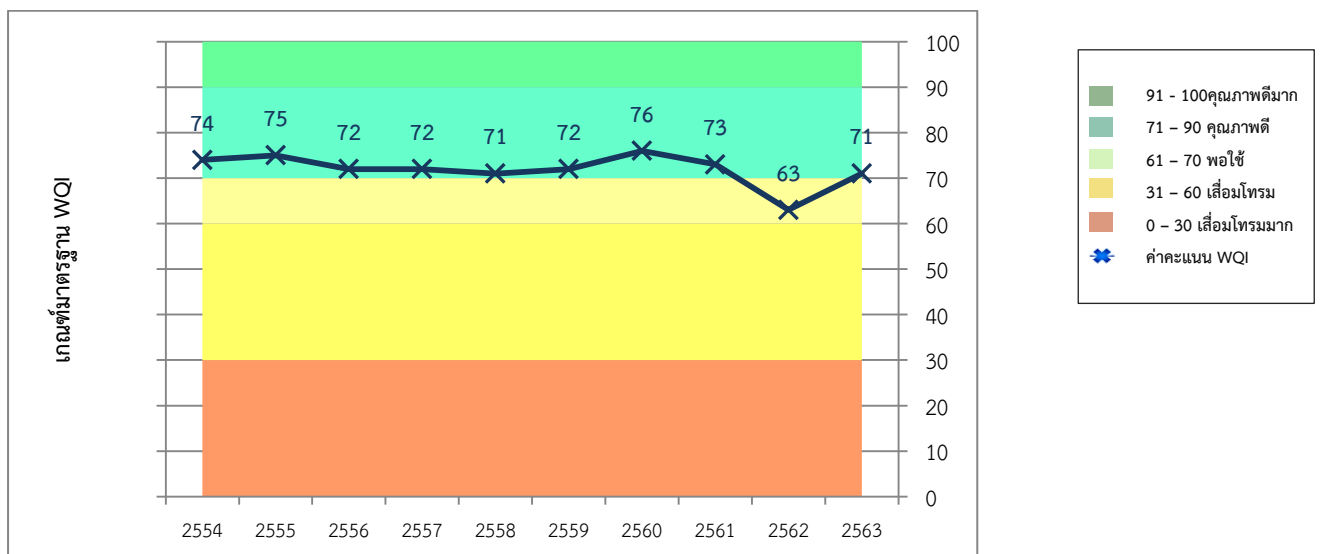
ตารางที่ 118 : แสดงคุณภาพน้ำผิวดินแยกรายจังหวัด

จังหวัด	หน่วยวัด : ล้าน ลบ.ม.						ค่าอันดับใน 76 จังหวัด		
	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2561	2562	2563
นครราชสีมา	61	58	75	63	58	61	50	56	50
ชัยภูมิ	63	66	80	75	67	74	14	32	11
บุรีรัมย์	87	81	85	73	60	71	19	54	23
สุรินทร์	63	66	60	79	68	79	8	28	6
กลุ่มจังหวัด	71	72	76	73	63	71	8	16	8
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	-	-	-	77	68	74	1	3	1
ค่าเฉลี่ยของ 76 จังหวัด	-	-	-	69	67	67			

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย
<http://benchmark.moi.go.th>

หมายเหตุ : ดัชนีคุณภาพน้ำ (Water Quality Index; WQI) คือ การรายงานคุณภาพน้ำโดยรวมเป็นคะแนนค่าดัชนีคุณภาพน้ำเพียงค่าเดียว จากการนำผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำหลายตัวมาประเมินร่วมกัน โดยในปี พ.ศ.2554 ได้ปรับมาใช้เพียง 5 พารามิเตอร์ ได้แก่ ค่าออกซิเจนละลายน้ำ ค่าความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ ค่าแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์ม ค่าแบคทีเรียกลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์ม และค่าแอมโมเนีย-ไนโตรเจน

กราฟที่ 46 : คุณภาพน้ำผิวดินของกลุ่มจังหวัด

การปล่อยก๊าซเรือนกระจก กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลงจากปีที่ผ่านมา โดยในปี พ.ศ. 2560 มีการปล่อยก๊าซฯ ประมาณ 6 ล้านตัน เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดแล้วพบว่า ช่วงปี พ.ศ. 2559 -2560 จังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดสุรินทร์ ก๊าซฯ ลดน้อยลงไปเป็นจำนวนมาก แต่โดยรวมทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดมีการปล่อยปริมาณก๊าซเรือนกระจกลดลง และมีแนวโน้มที่จะลดลงไปอีก ปรากฏตามตารางที่ 119 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 119 : แสดงปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกแยกรายจังหวัด

ปี พ.ศ.	ปริมาณ (พันตัน/ปี)				
	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์	กลุ่มจังหวัด
2554	7,933	4,389	1,790	869	14,982
2555	5,307	1,729	1,876	1,376	10,288
2556	6,620	1,547	1,650	1,109	10,927
2557	4,618	1,402	1,820	1,124	8,965
2558	4,712	1,608	1,996	1,186	9,503
2559	3,431	532	1,231	698	5,892
2560	3,561	569	1,314	692	6,136

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

เมื่อพิจารณาการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเฉพาะภาคการขนส่งแล้ว พบว่า ปริมาณ การปล่อยก๊าซฯ ภาคขนส่งค่อนข้างสูง มากกว่าภาคอื่นๆ ปรากฏตามตารางที่ 120 และกราฟที่ 47 ข้างท้ายนี้

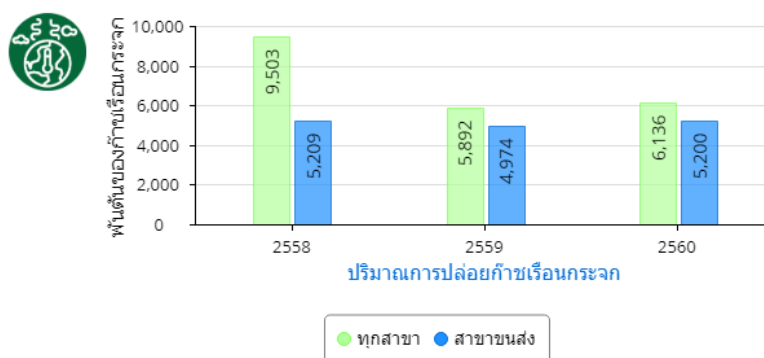
ตารางที่ 120 : แสดงปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเฉพาะสาขาขนส่ง

ปี พ.ศ.	ปริมาณ (พันตัน/ปี) เฉพาะสาขาขนส่ง				
	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์	กลุ่มจังหวัด
2558	2,957	415	1,281	556	5,209
2559	2,939	443	1,007	585	4,974
2560	3,561	477	1,091	580	5,200

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

กราฟที่ 47 แสดงปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

(4) การใช้พลังงานไฟฟ้าและเชื้อเพลิง

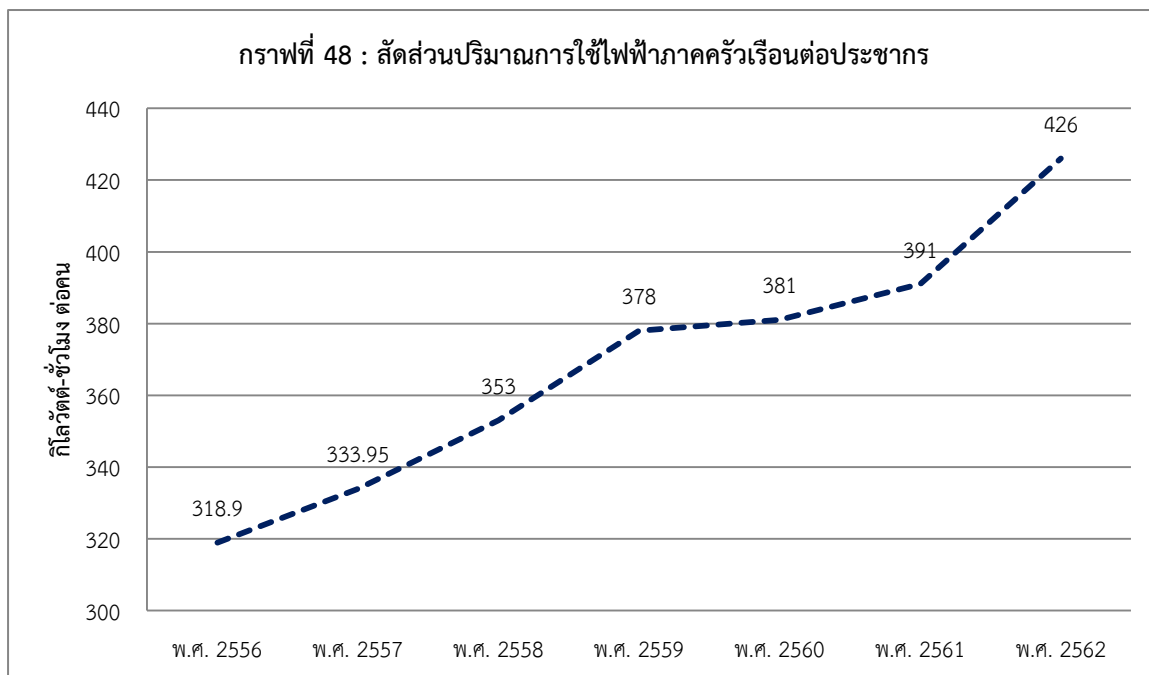
ปริมาณการใช้ไฟฟ้า สัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคครัวเรือนต่อประชากรของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 เพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี พ.ศ. 2562 อยู่ที่ 426 กิโลวัตต์-ชั่วโมงต่อคน ส่วนในภาคที่ไม่ใช่ครัวเรือนมีอัตราการใช้จ่ายต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2560 อยู่ที่ 11,819.00 กิโลวัตต์-ชั่วโมงต่อล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 3.67 ปรากฏตามตารางที่ 121 – 122 กราฟที่ 48 – 49 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 121 : แสดงสัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคครัวเรือนต่อประชากร

หน่วย : กิโลวัตต์-ชั่วโมง/คน

จังหวัด	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562
นครราชสีมา	416.45	437.27	462.00	495.00	497.00	511	559
ชัยภูมิ	261.88	274.43	288.00	305.00	309.00	319	353
บุรีรัมย์	260.75	272.89	282.00	312.00	315.00	323.66	350.59
สุรินทร์	248.02	257.31	274.00	294.00	295.00	299	264
กลุ่มจังหวัด ฯ	318.9	333.95	353.00	378.00	381.00	391	426
อีสาน			323.00	344.00	364.00	358	392
ค่ากลางประเทศ	491.49	508.53	463.91	495.57	493.27	N/A	N/A

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th> และหนังสือตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2561 สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

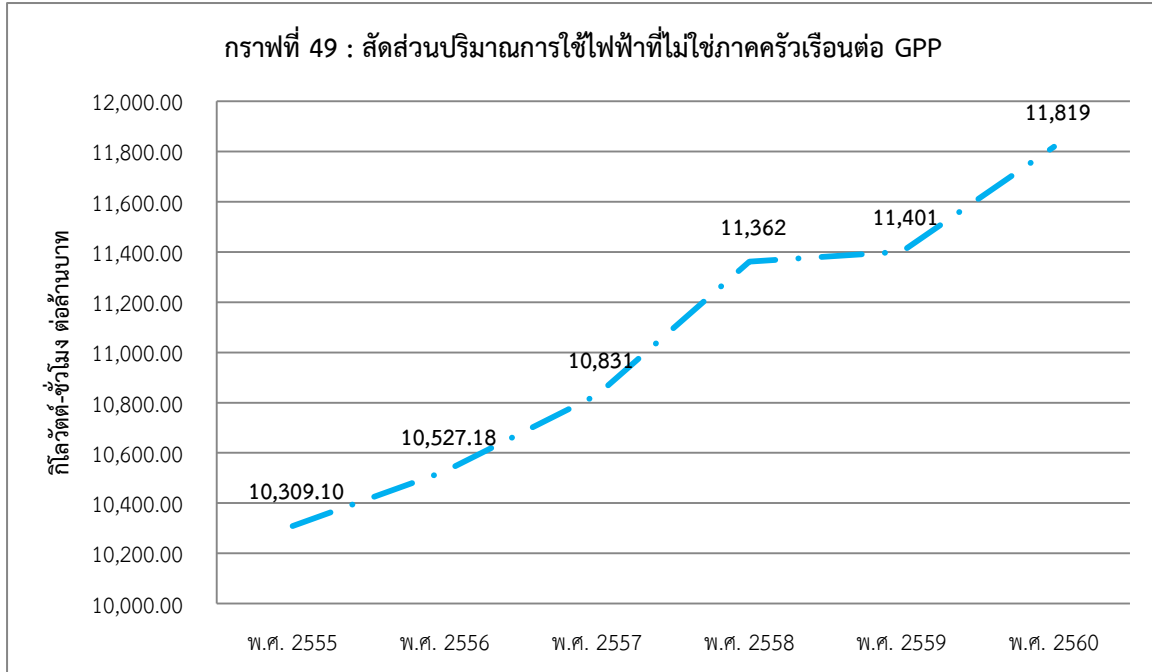

ตารางที่ 122 : แสดงสัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าที่ไม่ใช่ภาคครัวเรือนต่อ GPP

หน่วย : กิโลวัตต์-ชั่วโมง/ล้านบาท

พ.ศ.	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์	กลุ่มจังหวัด ฯ
2555	10,309.10	6,188.06	4,957.28	5,011.34	10,309.10
2556	10,527.18	6,539.96	5,187.66	5,035.05	10,527.18
2557	10,830.97	6,772.79	5,543.12	5,378.52	10,830.97
2558	15,528.00	6,893.00	5,800.00	5,779.00	11,362.00
2559	15,692.00	6,675.00	5,929.00	5,885.00	11,401.00
2560	16,118.00	7,150.00	6,287.00	6,094.00	11,819.00
2561	15,821.00	8,109.00	7,335.23	7,826.93	N/A
2561	15,455.08	8,801.00	6,043.00	5,563.00	N/A

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th> และสำนักงานพลังงานจังหวัดในกลุ่มจังหวัด (ปี 2561 - 2562)

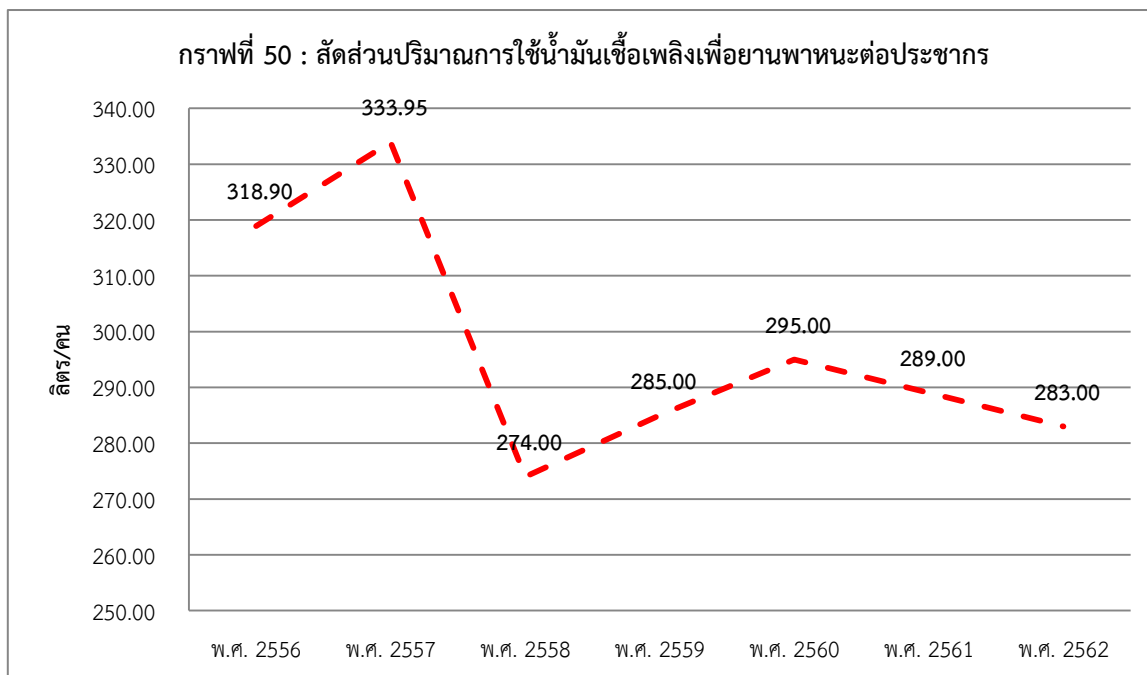
สัดส่วนปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อยานพาหนะต่อประชากรของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ชัยบลดลง โดยในปี พ.ศ. 2562 อยู่ที่ 283 ลิตรต่อคน ปรากฏตามตารางที่ 123 และกราฟที่ 50 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 123 : สัดส่วนปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อยานพาหนะต่อประชากร

หน่วย : ลิตร/คน

พ.ศ.	นครราชสีมา	ชัยภูมิ	บุรีรัมย์	สุรินทร์	กลุ่มจังหวัด ฯ
2555	397.46	252.64	251.03	238.86	305.74
2556	416.45	261.88	260.75	248.02	318.90
2557	437.27	274.43	272.89	257.31	333.95
2558	404.00	152.00	235.00	152.00	274.00
2559	425.00	155.00	251.00	164.00	285.00
2560	441.00	166.00	262.00	164.00	295.00
2561	422.00	196.05	254.86	172.00	289.00
2562	410.00	201.87	237.75	179.00	283.00

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย <http://benchmark.moi.go.th>

ประเด็นปัญหาและความต้องการของพื้นที่

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
(นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)

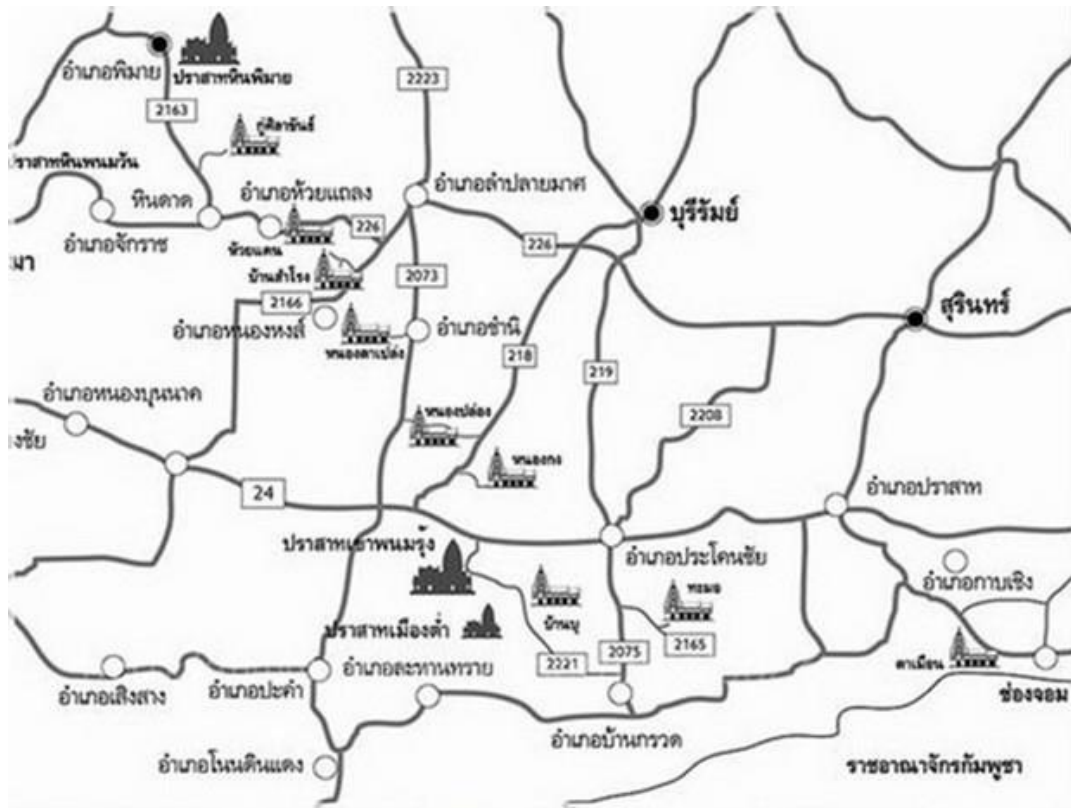

1.5 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่

จากรายงานการสัมมนา การพัฒนาขีดความสามารถค้าขายแดนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยศูนย์ปฏิบัติการร่วมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สถาบันยุทธศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น) ประจำปี พ.ศ. 2558 ได้รวบรวมประเด็นความต้องการเชิงพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดฯ และจังหวัดในกลุ่มจังหวัด (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์) โดยมีประเด็นความต้องการเชิงพื้นที่ (น.3-46) ดังนี้

1) ความต้องการเชิงพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

1.1) การเชื่อมโยงการท่องเที่ยวตามอารยธรรมขอมภายในกลุ่มจังหวัด เป็นกลุ่มจังหวัดที่มีศักยภาพสูงด้านการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แหล่งท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิต แหล่งท่องเที่ยวเชิงวิชาการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงศาสนาและความเชื่อ แหล่งท่องเที่ยวสันตนาการและบันเทิง แหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปะ วัฒนธรรมและมรดกโลก โดยมีความโดดเด่นเกี่ยวกับอารยธรรมขอม ที่เป็นเอกลักษณ์ในกลุ่มจังหวัด สามารถเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัด

ภาพแสดงเส้นทางการท่องเที่ยวตามรอยพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 (เส้นทางราชสมรคา)

1.2 การเชื่อมโยงเส้นทางรถไฟด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด จากข้อมูลผู้ประกอบการเข้าไปลงทุนในจังหวัดเสียมเรียบ กลุ่มจังหวัดควรมีการเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยว ระหว่าง 2 ประเทศ โดยเดินทางด้วยรถไฟด่วนที่สร้างปรับปรุงเพื่อการท่องเที่ยวโดยเฉพาะระหว่างจังหวัด และเดินทางด้วยรถยนต์ไปจังหวัดเสียมเรียบ โดยนำจุดเด่นของจังหวัดสุรินทร์ คือ ช้าง เข้ามาประชาสัมพันธ์ และมีการใช้รถไฟโบราณชนิดเครื่องจักรไอน้ำ วิ่งจากอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา ถึง จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด และเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านให้มากขึ้น

1.3 การเชื่อมโยงเส้นทางตามรอยทัพ รัชกาลที่ 1 ในสมัยกรุงธนบุรี ที่กองทัพของพระยาอภัยรณฤทธิ์ และพระยาอนุชิตราชาในการสงครามกับล้านนาและประเทศกัมพูชา ในคราวสงครามตีเมืองเวียงจันทน์ มีการอัญเชิญพระแก้วมรกตมาประดิษฐานที่กรุงรัตนโกสินทร์ และในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ 1 ยกให้เมืองนครราชสีมา มีฐานะเป็นเมืองชั้นเอกกำกับตรวจตราเมืองประเทศราช 3 เมือง คือ เวียงจันทน์ นครพนม จำปาสัก ให้รวมทั้งปกครองหัวเมืองเขมรได้ และมีการสร้างอนุสาวรีย์ยกย่องรัชกาลที่ 1 ณ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นเส้นทางประวัติศาสตร์ที่สามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างกลุ่มจังหวัด

1.4 การเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยววีรบุรุษและวีรสตรีในทุกจังหวัด พบว่ากลุ่มจังหวัดมีวีรบุรุษ และวีรสตรีที่สำคัญในแต่ละจังหวัด ที่ปกป้องการรุกรานจากข้าศึกกรุกรานจากข้าศึกศัตรูจนได้รับชัยชนะ สามารถเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดได้ โดยแต่ละจังหวัดมีการสร้างอนุสาวรีย์เชิดชูเกียรติให้ ผู้กล้า ได้แก่ อนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา อนุสาวรีย์พระยาภักดีชุมพล (แล) จังหวัดชัยภูมิ พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช จังหวัดบุรีรัมย์ และอนุสาวรีย์พระยาสุรินทรภักดีกรมรงค์จางวาง (ปุม) จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งแต่ละจังหวัดมีการจัดงานเฉลิมฉลองเป็นประจำทุกปี

2) ความต้องการเชิงพื้นที่ของจังหวัดนครราชสีมา

2.1 การส่งเสริมอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมาเป็นศูนย์รวมข้าวของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Rice Center) เพราะจังหวัดนครราชสีมา มีผลผลิตข้าวจำนวนมาก โดยผลผลิตข้าวในปีจังหวัดนครราชสีมา ปี 2557 มีจำนวน 1.64 ล้านตัน (ข้อมูลจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2558) และมีการผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพดีเป็นจำนวนมาก จึงต้องการส่งเสริมอุตสาหกรรมข้าว เป็นศูนย์รวมข้าวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.2 การสร้างถนนประวัติศาสตร์ของเมืองโคราช (นครราชสีมา) ช่วงกลางวันจังหวัดนครราชสีมาที่ถือเป็นเมืองใหญ่มีรถจำนวนมาก แต่กลางคืนเงียบสงบหากมีการสร้างถนนประวัติศาสตร์เมืองโคราช มีถนนคนเดินที่มีการเล่าเรื่องราวประวัติศาสตร์ ร้านค้าเก่าๆ สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ ซึ่งควรใช้สถานที่จัดตั้งบริเวณประตูชัย อนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี

3) ความต้องการเชิงพื้นที่ของจังหวัดชัยภูมิ

3.1 โครงการศึกษาความเหมาะสมของการก่อสร้างทางรถไฟ 2 สายทาง (เส้นทางที่ 1 สายจัตุรัส-ชัยภูมิ-หนองบัวลำภู-เลย และเส้นทางที่ 2 สายลำน้ำราษายณ์-เพชรบูรณ์-เลย-หนองบัวลำภู) โดยการรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) ได้ว่าจ้างที่ปรึกษา เพื่อศึกษาความเหมาะสมของการก่อสร้างทางรถไฟ 2 สายทางจากการประชุมภาคเอกชนในจังหวัดชัยภูมิ มีมติเห็นด้วยกับเส้นทางที่ 1 คือ โครงการก่อสร้างทางรถไฟสายจัตุรัส-ชัยภูมิ-หนองบัวลำภู-เลย ที่ผ่าน 4 จังหวัด 15 อำเภอ ระยะทาง 333 กิโลเมตร ประชาชนได้รับประโยชน์จำนวนประมาณ 26 ล้านคน เส้นทางที่ผ่านจังหวัดชัยภูมิ ในด้านการขนส่งอุตสาหกรรม มีสินค้าสำคัญที่สามารถส่งออกไปยังต่างประเทศได้ เช่น เหมืองแร่โปแตสที่อำเภอบำเหน็จณรงค์ โรงงานแปงมันขนาดใหญ่ที่อำเภอบำเหน็จณรงค์ อำเภोजตุรัส อำเภอมืองชัยภูมิ ประมาณ 4 โรงงาน โรงงานน้ำตาลอย่างน้อย 3 โรงงาน เป็นต้น อีกทั้งเส้นทางดังกล่าวมีสภาพเป็นที่ราบ ไม่มีพื้นที่อุทยาน

3.2 โอกาสจากแหล่งน้ำที่สำคัญของจังหวัดชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิเป็นแหล่งต้นน้ำหลายแห่ง ประมาณ 6 แห่ง ได้แก่ ต้นน้ำชี ลำน้ำพรม ลำน้ำชีลอง ลำปะทาว ลำต้นฉลู บึงละหาน ซึ่งบึงละหาน อำเภอจัตุรัส เป็นบึงน้ำจืดขนาดใหญ่เป็นอันดับ 3 ของประเทศ สามารถใช้ประโยชน์จากน้ำเพื่อการเกษตรได้มากขึ้น

3.3 การเปิดเหมืองแร่โปแตส จังหวัดชัยภูมิ ในปี 2547 บริษัทเหมืองแร่โปแตสอาเซียน จำกัด (มหาชน) ได้ดำเนินการยื่นคำขอประทานบัตรเหมืองแร่โปแตส พื้นที่รวมประมาณ 9,707 ไร่ ในเขตท้องถื่น ตำบลบ้านตาล ตำบลบ้านเพชร และตำบลหัวทะเล อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ เมื่อดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จสามารถผลิตปุ๋ยโปแตสออกจำหน่ายได้ในต้นปี 2561 ซึ่งการเปิดเหมืองแร่โปแตสช่วยให้เกิดประโยชน์หลายด้าน เช่น ลดการพึ่งพาการนำเข้าปุ๋ยจากต่างประเทศได้ถึงปีละ 9,000 ล้านบาท สามารถสร้างเสถียรภาพด้านราคาปุ๋ยให้ภาคเกษตรกรรมภายในประเทศ

4) ความต้องการเชิงพื้นที่ของจังหวัดบุรีรัมย์

4.1 การยกระดับด้านการค้าขายแดนและจุดผ่อนปรนการค้าเป็นจุดผ่านแดนถาวร เพื่อพัฒนาโครงข่ายศูนย์กลางการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม และเปิดเส้นทางท่องเที่ยวใหม่ภายในจังหวัดและเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ระยะทางจากจุดผ่อนปรนช่องสายตะกูไปเสียมเรียบประมาณ 193 กิโลเมตร เป็นระยะทางที่ไกลกว่าด่านช่องจอม จังหวัดสุรินทร์ ไปเสียมเรียบ ระยะทางประมาณ 150 กิโลเมตร และระยะทางจากด่านสะง่า จังหวัดสุรินทร์ ไปจังหวัดเสียมเรียบประมาณ 130 กิโลเมตร จุดเด่นของจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู คือ ถนนเรียบ ไม่มีภูเขา จึงเป็นความได้เปรียบด่านช่องจอมและด่านสะง่า

4.2 การยกระดับสนามบินบุรีรัมย์เป็นสนามบินศุลกากร จังหวัดบุรีรัมย์มีอาณาเขตติดต่อกับหลายจังหวัด เช่น สุรินทร์ มหาสารคาม นครราชสีมา ขอนแก่น และประเทศกัมพูชา ตั้งอยู่บน Gate way ระหว่างเขตประกอบการนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือและท่าเรือแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี สุ่อินโดจีน (จังหวัดมุกดาหาร) จังหวัดบุรีรัมย์มีสนามบินพาณิชย์ 1 แห่ง ตั้งอยู่อำเภอสตึก ห่างจากอำเภอเมืองบุรีรัมย์ ประมาณ 30 กิโลเมตร มีจำนวนเครื่องบินรองรับได้ 12 เที่ยวบินต่อวัน จำนวนผู้โดยสารรองรับได้ 2,160 คนต่อวัน ปัจจุบันเปิดให้บริการทุกวันๆ ละ 2 เที่ยวบินขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของกระทรวงการคลังและกรมศุลกากรในเรื่องเงื่อนไข องค์ประกอบต่างๆ เกี่ยวกับสนามบิน ตลอดจนศักยภาพและพื้นที่ที่เหมาะสม

จังหวัดบุรีรัมย์มีความโดดเด่นเรื่องการท่องเที่ยวด้านกีฬา ได้แก่ สนามฟุตบอลที่ได้มาตรฐานสากล และสนามแข่งรถยนต์สปอร์ตระดับมาตรฐานโลก (Chang International Circuit) เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวและนักแข่งรถมาในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ และอำนวยความสะดวกให้นักกีฬาในการขนส่งอุปกรณ์ในการแข่งขัน โดยไม่ต้องผ่านพิธี

ศุลกากรที่สนามบินดอนเมือง หรือสุวรรณภูมิ ทำให้ประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายในการขนส่งทางรถยนต์ จึงมีความเป็นไปได้สูงที่จะยกระดับเป็นสนามบินศุลกากร เพื่อรองรับการขยายตัวด้านการค้าการลงทุน และการท่องเที่ยวต่อไป

4.3 พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดน 2 จังหวัด (จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์)
ปัจจุบันมีการเพาะปลูกมันสำปะหลังจำนวนมาก และฝั่งกัมพูชาได้มีการนำเข้าเส้นมันจำนวนมากแบบทวีคูณผ่านชายแดนไทย เพื่อส่งออกไปประเทศจีน

4.4 รถไฟระหว่างจังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดสุรินทร์ เพื่อลดปัญหาจราจรติดขัด จึงต้องการให้ที่การส่งเสริมการใช้รถไฟมากขึ้น

5) ความต้องการเชิงพื้นที่ของจังหวัดสุรินทร์

5.1 มีความต้องการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจแปรรูปสินค้าเกษตร โดยนำวัตถุดิบทางการเกษตรทั้งในพื้นที่จังหวัดและวัตถุดิบทางการเกษตรของประเทศกัมพูชา เช่น มันสำปะหลัง ยางพารา มาแปรรูปให้ได้มาตรฐาน ตลอดจนสามารถสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร และองค์กรส่งเสริมและเพิ่มช่องทางการตลาด

5.2 ควรมีการส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ จากวัสดุเหลือจากโรงงานแปรรูปมันสำปะหลัง เพื่อส่งออกไปประเทศกัมพูชา เนื่องจากจังหวัดสุรินทร์ได้ชื่อว่ามีหมู่บ้านเลี้ยงช้างที่ใหญ่ที่สุดในโลกจึงต้องการนำมูลช้าง มาผลิตเป็นปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อนำไปใส่ในนาข้าว แล้วส่งเสริมข้าวอินทรีย์จากมูลช้าง

5.3 ต้องการให้มีการส่งเสริมการแปรรูปยางพาราให้มากขึ้น การประชุมคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ (กรอ.) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ครั้งที่ 3/2558 เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2558 ได้มีมติขอรับสนับสนุนงบประมาณจากส่วนราชการเพื่อดำเนินโครงการก่อสร้างถนน 4 ช่อง จราจร ทางหลวงหมายเลข 205 (นครราชสีมา-ชัยภูมิ) และทางหลวงหมายเลข 226 (นครราชสีมา-บุรีรัมย์) เพื่อลดปัญหาการจราจร เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ และรองรับการเติบโตของการทำอุตสาหกรรมเหมืองแร่โปแตส

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้มีหนังสือแจ้งจังหวัดในกลุ่มจังหวัดจัดเตรียมข้อมูลเพื่อจัดทำแผนพัฒนาในกลุ่มจังหวัดฯ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) โดยให้จังหวัดประสานส่วนราชการหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ข้อมูลพื้นฐานและวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อสะท้อนภาพการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งให้จังหวัดรวบรวมปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยผ่านกระบวนการอย่างมีส่วนร่วม และประสานแผนระดับต่างๆ ในพื้นที่ และให้จัดเรียงความสำคัญ ซึ่งกลุ่มจังหวัดได้รวบรวม เป็นรายด้าน 7 ด้าน ดังนี้

1) ด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน

ปัญหา	ความต้องการ
ขาดการเจรจาทางการค้า การลงทุนที่ครอบคลุมต่อเนื่อง	ส่งเสริมการเจรจาทางการค้า การลงทุนให้ครอบคลุมต่อเนื่อง
ขาดการพัฒนาตลาดและช่องทางการค้า ที่ครอบคลุมต่อเนื่อง	ต้องการยกระดับการพัฒนาตลาดและช่องทางการค้าที่ครอบคลุมต่อเนื่อง

ปัญหา	ความต้องการ
ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 19 และโรคอุบัติใหม่ๆ ทำให้เศรษฐกิจตกต่ำ	มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 19 และโรคอุบัติใหม่ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ในระดับพื้นที่ มาตรการการฟื้นฟูเศรษฐกิจ
ใบรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนยังมีไม่เท่ากับผลิตภัณฑ์ชุมชนที่มีในตลาด	ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ต้องการได้รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน และต้องการพัฒนาอาชีพไปสู่การเป็นผู้ประกอบการ

2) ด้านเกษตร

ปัญหา	ความต้องการ
การขาดแคลนน้ำทำการเกษตร	- พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร โดยเฉพาะในฤดูแล้ง - ขอรับสนับสนุนให้เกษตรกรที่ไม่มีต้นทุนและสนใจทำเกษตร สามารถดำเนินกิจกรรม โครงการขุดดินต่างตอบแทนฯ ในพื้นที่ สปก.
การปลูกพืชเชิงเดี่ยว	ส่งเสริมการปรับพื้นที่ไม่เหมาะสมในการทำเกษตรเชิงเดี่ยวไปทำการเกษตรผสมผสาน หรือเลี้ยงสัตว์
พ่อค้าคนกลางเป็นผู้กำหนดราคาผลผลิต ราคาผลผลิตมีความผันผวน ราคาตกต่ำ	ต้องการตลาดที่รองรับชัดเจน ไม่เอาเปรียบ โดยเฉพาะตลาดค้าสัตว์ ราคาผลผลิตที่คุ้มค่ากับการลงทุน
ต้นทุนในการผลิตสูง การใช้สารเคมี	การทำเกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย และการลดต้นทุนการผลิต
-	ต้องการส่งเสริมและนำงานวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการเกษตร ปศุสัตว์ อย่างต่อเนื่อง ต้องการแปรรูปสินค้าเกษตร ปศุสัตว์

3) ด้านอุตสาหกรรม

ความต้องการของผู้ประกอบการ
การพัฒนาผู้ประกอบการ เช่น เทคนิคการผลิตเพื่อความสะอาด ปลอดภัย มีคุณภาพ การเรียนรู้ด้านกฎหมาย และข้อบังคับต่างๆ และมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง
ฐานข้อมูลสารสนเทศด้านอุตสาหกรรมที่ครอบคลุม ครบวงจร โดยเป็นฐานข้อมูลที่มีวิเคราะห์แล้ว มีการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานอื่น

ความต้องการประชาชน ผู้บริโภค

การควบคุมจัดการด้านสิ่งแวดล้อมให้ครอบคลุมทุกด้าน เช่น น้ำ อากาศ และจัดการขยะ

พัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่สามารถย่อยสลายได้ หรือนำกลับมาใช้ใหม่ได้อย่างปลอดภัย

4) ด้านการท่องเที่ยว

ปัญหา	ความต้องการ
ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 19 และโรคอุบัติใหม่ๆ ทำให้ด้านการท่องเที่ยวตกต่ำ ผู้คนหลีกเลี่ยงการเดินทาง ทำให้ผู้ประกอบการบริษัททัวร์ มีคฤเทศก์ ต้องหยุดกิจการชั่วคราว/ถาวร ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก ขายรายได้จากผู้มาเยี่ยมมาเยือน	- บูรณาการทุกส่วน ส่งเสริมการท่องเที่ยวภายใต้มาตรการควบคุมและป้องกันด้านสาธารณสุข - เตรียมความพร้อมด้านท่องเที่ยว ไม่ว่าจะบุคลากร สถานที่ การคมนาคม
สนามบินบุรีรัมย์ ยังไม่เป็นสนามบินนานาชาติ และมีเที่ยวบินน้อย	เพื่อรองรับการเปิดประเทศ รับนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ ควรมีเตรียมความพร้อม ด้านคมนาคม และส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ ให้เกิดเส้นทางการบินท่องเที่ยวในพื้นที่ ส่งเสริมให้เป็นสนามบินนานาชาติ
สถานที่ท่องเที่ยวโบราณสถานขาดการบูรณะฟื้นฟู ปัญหาจัดการขยะในแหล่งท่องเที่ยว	การปรับปรุงบูรณะฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว บริหารจัดการขยะ

5) ด้านสังคม ความมั่นคง

ปัญหาและความต้องการ
เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และการอพยพแรงงานในวัยทำงาน ทำให้ผู้สูงอายุอยู่กับลูกหลานที่อายุไม่เกิน 12 ปี ขาดการเอาใจใส่
การเข้าถึงบริการสาธารณสุขยังไม่ครอบคลุม
ปัญหาการว่างงาน ปัญหาความยากจน
ต้องการให้มีกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในจุดเสี่ยงอันตราย

6) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปัญหาและความต้องการ
ปัญหาการลักลอบทิ้งขยะในที่สาธารณะ การไม่คัดแยกขยะ
การเผาซึ่งหรือของเหลือจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตร ปัญหาฝุ่น PM 2.5

7) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน คมนาคม

ปัญหา	ความต้องการ
ไฟฟ้า ประปา อินเทอร์เน็ต ภายในครัวเรือน ยังไม่ครอบคลุม	ส่งเสริมการเข้าถึงไฟฟ้า ประปา อินเทอร์เน็ต
เส้นทางคมนาคมชำรุด	ต้องการปรับปรุง ซ่อมแซมถนน การก่อสร้างถนนใหม่ การปรับปรุงรางระบายน้ำในถนน

~~๕๕๕๕๕๕๕๕~~

ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในกลุ่มจังหวัดในช่วงที่ผ่านมา

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
(นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)

1.6 ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของกลุ่มจังหวัดในช่วงที่ผ่านมา

1.6.1 ตามแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัด เดิมจัดทำขึ้นเป็นระยะ 4 ปี ซึ่งเริ่มจัดทำขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2553 – 2556 และระยะที่ 2 ระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2560 ระยะที่ 3 ระหว่างปี พ.ศ. 2561 – 2564 ซึ่งได้ดำเนินการมาจนถึงปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 กำลังจะเข้าสู่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ได้มีการปรับเปลี่ยนให้เป็นแผนระยะ 5 ปี คือ พ.ศ. 2561 – 2565 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 จึงปรับเปลี่ยนประเด็นการยุทธศาสตร์หรือปัจจุบันเรียกว่าประเด็นการพัฒนา (Strategic Issues) จากจำนวน 4 ประเด็น เป็น 3 ประเด็นหลัก คือ

- 1) การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรอุตสาหกรรมครบวงจร
- 2) การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่
- 3) ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

สามารถจำแนกตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรร/ค่าของงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการที่สนับสนุนในแต่ละประเด็นการพัฒนา ปรากฏตามตารางที่ 124 ข้างทำนองนี้

ตารางที่ 124: ตารางแสดงงบประมาณที่ได้จัดสรรแยกตามประเด็นการพัฒนา พ.ศ. 2561 – 2565

ประเด็นการพัฒนา	ปีงบประมาณ					รวมร้อยละ
	2561	2562	2563	2564	2565	
1. การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรอุตสาหกรรมครบวงจร	311,358,400	204,055,800	178,963,300	119,243,000	106,830,800	920,451,300 (45.19)
2. การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่	73,145,000	265,951,600	249,379,100	259,120,400	231,231,500	1,078,827,600 (52.97)
3. ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต	0	4,514,600	8,700,800	14,308,200	9,836,800	37,360,400 (1.8 3)
รวมทั้งสิ้น	384,505,961	474,524,562	437,045,763	392,671,600	347,901,665	2,036,649,551

ที่มา : กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

หมายเหตุ : ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มี 4 ประเด็นการพัฒนา โดยมีประเด็นการพัฒนา การส่งเสริมการค้าการลงทุนและการค้าชายแดน งบประมาณ 34,600,000 บาท ปัจจุบัน ประเด็นการพัฒนาดังกล่าวอยู่ภายใต้ประเด็นการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ใหม่

ตารางที่ 125 : ผลการดำเนินงานโครงการที่ตอบสนองยุทธศาสตร์การพัฒนา ช่วงแผนพัฒนาระยะ 4 ปี พ.ศ. 2557 - 2560

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน (ปีงบประมาณ)			
	2557	2558	2559	2560
1. จำนวนแปลงข้าวหอมมะลิที่ผ่านมาตรฐานการรับรอง (GAP)				
เป้าหมาย (แปลง)	5,000	5,000	7,000	8,000
ผลการดำเนินงาน (แปลง)	3,422 (-1,578)	2,261 (-2,739)	2,241 (-2,759)	2,515 (-2,485)
2. ร้อยละที่เพิ่มผลผลิตเฉลี่ยมันสำปะหลัง/ไร่ เป้าหมายเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 5 (Baseline ปี 2556 จำนวน 3,500 กก/ไร่)	3,681.75 (+145.75) ร้อยละ 4.09	3,804 (+122.5) ร้อยละ 3.3	3,805 (+ 1.25) ร้อยละ 0.03	4,024.83 (+219.83) ร้อยละ 5.77
3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว จากปีก่อนร้อยละ 1(Baseline ปี 2556 จำนวน 17,755.07 ล้านบาท)	18,611.73 (+856.66) ร้อยละ 4.82	21,535.43 (+2,923.70) ร้อยละ 15.71	23,724.18 (+2,188.75) ร้อยละ 10.16	26,232.62 (+2,508.44) ร้อยละ 10.57
4. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่จากปีก่อน ร้อยละ 0.1,2,2 (Baseline ปี 2556 จำนวน 4,961.77 ล้านบาท)	4,374.22 (-587.55) ร้อยละ -11.84	5,592.74 (+1,218.52) ร้อยละ 27.85	6,504.80 (+912.06) ร้อยละ 16.31	6,975.58 (+470.78) ร้อยละ 5.70
5. จำนวนโคเนื้อที่เพิ่มขึ้น ปีละ 8,000 ตัว จากปีก่อน (Baseline ปี 2556 จำนวน 740,401 ตัว)	685,042 (-55,359)	684,957 (-85)	651,907 (-33,050)	758,975 (+107,068)
6. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นจากการค้าชายแดน ร้อยละ 5 จากปีก่อน (Baseline ปี 2556 จำนวน 1,273.06 ล้านบาท)	2,813.05 (+1,539.99) ร้อยละ 120.96	3,092.40 (+279.35) ร้อยละ 9.93	3,981.16 (+888.76) ร้อยละ 28.74	3,301.75 (-679.41) ร้อยละ -17.07

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมามีผลตามแผนพัฒนาในกลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2557 -2560 มีผลการดำเนินงาน โดยจำแนกตามประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันเกษตรอุตสาหกรรมและแปรรูปอาหาร ซึ่งได้รับการสนับสนุนเป็นอันดับสองของงบประมาณทั้งหมด โดยมีจุดเน้นการพัฒนา 3 เรื่อง คือ ข้าวหอมมะลิ มันสำปะหลัง โคเนื้อ กระบือ และแพะ มีโครงการที่สำคัญ ได้แก่

1) โครงการข้าวหอมมะลิคุณภาพดีสู่สากล สืบเนื่องจากวิถีชีวิตของประชาชนในกลุ่มจังหวัด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร และมีอาชีพทำนาเป็นหลัก โดยมีวิถีทำนาเพื่อเป็นอาหาร หรือที่เรียกว่า “ทำนาไว้เพื่อกิน เหลือแล้วจึงขาย” ไม่ได้มุ่งเน้นเพื่อการค้าดังเช่นการทำนาในภาคกลาง ประกอบกับพื้นที่

ภาคอีสาน โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ เป็นพื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิได้ดี มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในเรื่องของข้าวที่มีความขาว หอม และนุ่ม เป็นที่นิยม และจังหวัดสุรินทร์มีพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ด้วยเช่นกัน นอกจากนี้พื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ที่มีการขึ้นทะเบียนเป็นข้าวสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications : GI) หรือข้าวที่มีการปลูกมีลักษณะเฉพาะพื้นที่ของตนเอง รวมไปถึงภูมิปัญญาที่สร้างสมสืบทอดกันมาในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ในการเพาะปลูก ต่างจากสินค้าชนิดเดียวกันที่ผลิตในแหล่งอื่น ข้าวทุ่งสัมฤทธิ์ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ก็เป็นอีกพื้นที่ที่เหมาะสมกับการปลูกข้าวหอมมะลิได้ดี และขึ้นทะเบียนข้าว GI ในปี พ.ศ. 2560 กลุ่มจังหวัด ฯ มีพื้นที่เพาะปลูกรวม 9,072,259 ไร่ มีปริมาณผลผลิตรวม 3,561,797 ตัน ลดลงจากปีก่อนที่มีปริมาณผลผลิตรวม 3,663,985 ตัน คิดเป็นร้อยละ - 2.79 เนื่องจากมีพื้นที่ปลูกข้าวลดลง ประกอบกับราคาข้าวหอมมะลิ/ตัน ตกต่ำ เหลือเพียง 9,232 บาท/ตัน ทำให้มูลค่าของข้าวหอมมะลิลดลงเหลือเพียง 30,244 ล้านบาท โดยมีอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง ได้แก่ โรงสีขนาดใหญ่เครื่องจักรเกิน 50 แรงม้า จำนวน 194 โรง (ข้อมูลอ้างอิงจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม, 2557) โดยมีการพัฒนาตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง กล่าวคือ

(1) **การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน** ได้แก่ การปรับปรุงแหล่งกักเก็บน้ำเดิมเพื่อการเกษตร ให้สามารถกักเก็บน้ำได้เพิ่มขึ้นเพื่อการเกษตร และการก่อสร้างระบบกระจายน้ำ เพื่อเพิ่มพื้นที่ชลประทานโดยการก่อสร้างระบบสูบน้ำด้วยไฟฟ้าและส่งน้ำไปในพื้นที่การเกษตรด้วยระบบท่อและระบบรางเปิด แต่ปัจจุบันกลุ่มจังหวัดก็ยังคงต้องการแหล่งกักเก็บน้ำแห่งใหม่และการเพิ่มพื้นที่ชลประทาน เพื่อให้ทั่วถึงแหล่งทำการเกษตรเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีการซ่อมสร้างถนนเพื่อขนถ่ายสินค้าเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่เกษตรกรที่จะเดินทางเข้า – ออก และนำผลผลิตทางการเกษตรออกไปจำหน่าย

(2) **การปรับปรุงบำรุงดิน** การรณรงค์เฝ้าสังเกตต่อซังข้าว การใช้พืชบำรุงดิน เช่น ปอเทือง พืชตระกูลถั่ว การทำปุ๋ยหมัก และการใช้สารชีวภัณฑ์แทนการใช้ปุ๋ยเคมี ให้สอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนเป็นเกษตรอินทรีย์ ซึ่งเริ่มดำเนินการในปี 2560 เป็นต้นไป

(3) **การให้องค์ความรู้เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้มากขึ้นแก่เกษตรกร** การปรับปรุงเมล็ดพันธุ์ข้าว การป้องกันดูแล การกำจัดศัตรูพืชโดยไม่ใช้สารเคมี การปลูกและเก็บเกี่ยวในช่วงเวลาที่เหมาะสม

(4) **การให้ความรู้ในด้านการแปรรูป** โดยเป็นการใช้องค์ความรู้ทางนวัตกรรมจากมหาวิทยาลัยในพื้นที่ให้เป็นผลิตภัณฑ์รูปแบบต่างๆ ทั้งผลิตภัณฑ์อาหาร และเครื่องสำอาง เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรสามารถเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร ซึ่งเป็นเพียงบางรายเท่านั้น ในการแปรรูปได้เน้นไปที่กลุ่มผู้ประกอบการ SMEs หรือกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็นหลัก เพื่อหล่อหลอมให้เกิดการรวมกลุ่ม มีพลังในการผลักดัน ช่วยเหลือและแบ่งปัน ซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิก

(5) **การส่งเสริมการตลาด** ได้มีการนำผู้แทนเกษตรกรไปงานแสดงสินค้า Road Show ภายในประเทศ โดยเฉพาะในกลุ่มจังหวัดทางภาคใต้ เพื่อให้เกษตรกรได้ฝึกการเป็นนักการขาย การขายตรง ซึ่งผลการดำเนินงานมีการตอบรับจากลูกค้าจังหวัดภาคใต้ และมีการติดต่อซื้อขายกับเกษตรกรผู้ผลิต หลังจาก Road Show และนอกจากนี้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ได้สนับสนุนงบประมาณเพื่อเพิ่มศักยภาพให้กับสหกรณ์การเกษตรในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ลานตากผลผลิต โรงอบลดความชื้น โรงสีข้าว เครื่องชั่ง เพื่อเพิ่มศักยภาพให้แก่สหกรณ์ในการเป็นผู้แปรรูปผลผลิตของสมาชิก และทำการตลาดภายในประเทศ และต่างประเทศตามศักยภาพของสหกรณ์การเกษตรแต่ละแห่ง

(6) มีการพัฒนาการเกษตรให้เข้าสู่อาหารปลอดภัย โดยได้มีการยื่นเข้าตรวจรับรองมาตรฐาน GAP และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์และปรับปรุงรูปแบบการเกษตรเป็นเกษตรแปลงใหญ่

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2556 – 2560 จะเห็นได้ว่า ราคาข้าว/ตัน ตกต่ำอย่างต่อเนื่อง ทำให้จำนวนเกษตรกรที่ปลูกข้าวหอมมะลิเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 มีจำนวนน้อยลง ส่งผลทำให้มีการปลูกข้าว น้อยลงและปรับเปลี่ยนพื้นที่ไปทำเกษตรอื่นๆ เพื่อความเหมาะสมตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ ที่ให้ปรับเปลี่ยนพื้นที่ไม่เหมาะสมไปทำเกษตรอื่นๆ สำหรับค่าเป้าหมายที่ต้องการวัดความสำเร็จของ โครงการนี้ ได้แก่ จำนวนแปลงข้าวหอมมะลิที่ผ่านมาตรฐานการตรวจรับรอง GAP เมื่อสิ้นปี 2560 มีจำนวน 10,439 แปลง จากเป้าหมายที่ต้องการ 25,000 แปลง ผลการดำเนินการต่ำกว่าเป้าหมาย 9,561 แปลง ซึ่ง ถือว่ายังไม่บรรลุตามแผน สืบเนื่องจากสาเหตุหลัก 2 ประการ ได้แก่ การได้รับงบประมาณสนับสนุน ดำเนินการไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ประกอบกับตัวเกษตรกรไม่เห็นถึงความสำคัญของการมีมาตรฐาน ข้าว GAP ว่าจะสามารถเพิ่มมูลค่าของการขายได้มากกว่าราคาที่ขายปกติ จึงขาด/ละเลยการบันทึกข้อมูล อันเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้การไม่ผ่านการประเมิน GAP ทั้งๆ ที่คุณภาพของข้าวได้มาตรฐานแล้วก็ตาม และเนื่องจากอาชีพการปลูกข้าว อันเป็นวิถีชีวิตของชุมชนชาวอีสานที่มีมาแต่โบราณ และยังคงมีความเป็น เอกลักษณ์ของประเทศ และข้าวยังคงเป็นอาหารหลักของชาวไทยและชาวเอเชีย รวมทั้งชาวโลกและชาติต่างๆ ที่นับวันมีการแพร่ขยายไปยังหลายภูมิภาคทั่วโลก และได้ความนิยมอย่างแพร่หลายกว้างขวางมากขึ้น ถึงแม้ว่าใน ด้านราคา จะไม่มีความสนใจในการประกอบอาชีพนี้ แต่ชาวนายังคงประกอบอาชีพสืบต่อจากบรรพบุรุษ โดยการคาดหวังว่าอย่างน้อยก็ยังมีข้าวกินไม่อดอยาก ซึ่งทางกลุ่มจังหวัดได้มีความพยายามในการให้ องค์ความรู้ในการเพิ่มผลผลิต การปลูกข้าวที่ปลอดภัย ทั้งผู้ปลูกและผู้บริโภค การแปรรูปข้าวในรูปแบบต่างๆ ตลอดจนฝึกเกษตรกรให้เป็นนักการขาย ขายตรงให้ผู้บริโภค ซึ่งการพัฒนาการทำเกษตรให้เป็นเกษตร ปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP การสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ Smart Farmer ตามแผนพัฒนาจังหวัด รอบใหม่ (พ.ศ. 2561 - 2565) ได้มีการยกระดับเป็นมาตรฐานอินทรีย์ โดยมีจุดมุ่งหวังในเรื่องของความปลอดภัย และ เป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับพืช และรายได้ของเกษตรกร นอกจากนี้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เพิ่มเติม ได้มีการนำเทคโนโลยี เครื่องมือ เครื่องใช้สมัยใหม่เข้ามาช่วย เช่น เครื่อง หยอด เครื่องเกี่ยวข้าว การดำเนินการตามนโยบายนาแปลงใหญ่ และยังได้มีการเพิ่มศักยภาพให้แก่สหกรณ์ การเกษตร เช่น เครื่องสีข้าว เครื่องคัดแยกเมล็ดข้าว ลานตาก โรงอบความชื้นข้าว เครื่องซัง เพื่อเพิ่มศักยภาพ ให้สหกรณ์การเกษตรสามารถทำการแปรรูปและการตลาดแทนเกษตรกร ทดแทนการพึ่งพาการส่งออกและ ช่วยให้ราคาพืชผลการเกษตรมีมาตรฐานและสูงกว่าที่จะขายให้ภาคเอกชน และท้ายที่สุดเกษตรกรที่เป็น สมาชิกยังได้รับการปันผลกำไรจากการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรอีกด้วย จึงยังคงมีความจำเป็นที่ จะต้องได้รับการสนับสนุนให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับมาตรฐานการเข้าสู่การเป็นเกษตร อินทรีย์ และสอดคล้องกับกรอบการพัฒนาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 เป็น Cluster แปรรูปอาหาร Food Valley ซึ่งล้วนเป็น ศักยภาพที่โดดเด่นของกลุ่มจังหวัด เพื่อการอนุรักษ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และอัตลักษณ์ของพื้นที่ให้คงอยู่สืบไป ถึงแม้ว่ารายได้จากการจำหน่ายข้าวไม่สูงมากนัก อันเนื่องมาจากราคาที่ตกต่ำ แต่ก็ได้มีแนวทางในการส่งเสริม การใช้พื้นที่ไม่เหมาะสมไปปลูกพืชอื่น เช่นการเลี้ยงสัตว์ ปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อย หรือการทำเกษตรผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรสามารถดำรงชีพได้อย่างยั่งยืน สืบไป ทำให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น และหลุดพ้นจากความยากจน และประการสำคัญประชากรส่วนใหญ่ ของกลุ่มจังหวัดที่ประกอบอาชีพนี้ และงบประมาณที่ได้รับในแต่ละปี มีจำนวนจำกัด การดำเนินงานจึงค่อย เป็นค่อยไป

2) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง มันสำปะหลังเป็นพืชที่มีมูลค่ารองจากข้าว ในปี พ.ศ.2560 กลุ่มจังหวัด ฯ มีปริมาณผลผลิตรวม 10,907,871 ตัน ลดลงจากปีก่อนที่มีปริมาณผลผลิตรวม 11,851,153 ตัน ถึงแม้ว่าผลผลิตจะลดลง แต่ราคาเฉลี่ยปรับตัวขึ้นเป็น 2,265.5 บาท/ตัน จากปีก่อนหน้าที่มีราคาเฉลี่ย 1,987.50 บาท/ตัน ส่งผลให้มูลค่าของมันสำปะหลังเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน โดยมีมูลค่าที่ 27,561.62 ล้านบาท เทียบกับปีก่อนหน้าที่มีมูลค่า 23,359.48 ล้านบาท (ข้อมูลอ้างอิงจากสำนักงานเกษตรจังหวัดในกลุ่มจังหวัดฯ, 2559 - 2560) มีโรงงานแปรรูปจำนวน 374 แห่ง (ข้อมูลอ้างอิงจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม, 2557) โรงงานเอทานอล จำนวน 2 แห่ง (ข้อมูลอ้างอิงจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม, 2557) ในกลุ่มจังหวัดฯ มีผลผลิตมันสำปะหลังมากที่สุดในประเทศ นำรายได้เข้าสู่เกษตรกรและขณะนี้มีผลการพัฒนาที่สำคัญโดยมีแนวทางการพัฒนาตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง ในแนวทางเดียวกันกับการพัฒนาโครงการข้าวฯ และได้มีการนำนวัตกรรมพลังงานทดแทนมาใช้ในการเพิ่มผลผลิต คือการใช้ระบบโซลาร์เซลล์ พลังงานแสงอาทิตย์สูบน้ำเป็นระบบน้ำหยดไปยังแปลงมันสำปะหลัง สามารถเพิ่มผลผลิตต่อไร่ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น โซลาร์เซลล์ช่วยในการลดต้นทุนการผลิต นอกจากนี้ยังได้มีการนำเครื่องจักรกลมาช่วย เช่น เครื่องปลูก เครื่องสับหัวมัน เพื่อทำเป็นมันเส้นสะอาด สามารถเก็บไว้ได้นาน ขายนอกฤดูกาล ทำให้ได้ราคาที่ดีกว่า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2556– 2560 จะเห็นได้ว่ามันสำปะหลังยังเป็นพืชที่เกษตรกรนิยมเพาะปลูก แม้ว่าราคาจะผันผวนอยู่ตลอดเวลาเนื่องจากผลผลิตมันสำปะหลังสามารถเข้าสู่กระบวนการแปรรูปได้ทั้งหมด โดยแปรรูปเป็น มันเส้น มันอัดเม็ด แป้งมันสำปะหลัง และเอทานอล ใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น อาหาร อาหารสัตว์ สารความหวาน ผงชูรส กระจกใส สิ่งทอ เป็นต้น ประกอบกับนโยบายการปฏิรูปภาคการเกษตรที่ปรับเปลี่ยนพื้นที่การเกษตรที่ไม่เหมาะสมไปทำการเกษตรอื่น ตลอดจนนโยบายของภาครัฐที่มีการนำเข้าสินค้าประเภทมันเส้น หัวมันสด ที่ส่งผลให้ราคาและผลผลิตลดต่ำลง เมื่อเทียบเป้าหมายการดำเนินงานที่กำหนดการวัดผลผลิตมันสำปะหลังเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 จากปีก่อน ถึงแม้ว่าผลผลิตมันสำปะหลังมีการเพิ่มผลผลิตไม่สม่ำเสมอและไม่เป็นไปตามเป้าหมาย แต่ในปี พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นปีท้ายสุดของแผน มีผลผลิตเฉลี่ย 4,024.83 กิโลกรัม/ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.77 ซึ่งบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และในกลุ่มจังหวัดมีผลผลิตมันสำปะหลังมากเป็นลำดับต้น ๆ ของประเทศ และยังมีโรงงานผลิตเอทานอลที่จะทำหน้าที่ผลิตพลังงานทดแทน ซึ่งมีมันสำปะหลังเป็นวัตถุดิบ ประกอบกับได้มีการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์เพิ่มขึ้นในพื้นที่และสามารถนำมันสำปะหลังไปผลิตเป็นอาหารสัตว์ หรืออื่น ๆ ได้ตามความต้องการ มันสำปะหลังจึงเป็นพืชที่มีอนาคตและสมควรให้การสนับสนุนการค้นคว้าวิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิต และนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์รูปแบบอื่นๆ ต่อไป

3) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคเนื้อและกระบือคุณภาพ ในปี พ.ศ.2560 กลุ่มจังหวัด ฯ มีเกษตรกรที่เลี้ยงโคเนื้อ จำนวน 137,182 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ที่มีจำนวน 125,620 คน ทำให้มีจำนวนโคเนื้อ 758,976 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีโคเนื้อ 651,907 ตัว เนื่องจากกลุ่มจังหวัดได้มีโครงการที่ส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ ประกอบกับมีนโยบายปรับเปลี่ยนพื้นที่นาไม่เหมาะสมไปทำการเกษตรอื่น ซึ่งเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 14.11 อีกทั้งราคาเฉลี่ยโคมีชีวิตก็สูงขึ้นจากปีก่อน ส่งผลให้มูลค่ารวมเพิ่มขึ้นไปด้วย โดยมีมูลค่ารวมอยู่ที่ 25,220.510 ล้านบาท แม้ว่าราคาเฉลี่ยเนื้อชำแหละจะลดลงจากปีก่อนหน้าแล้วก็ตาม ในปีงบประมาณ พ.ศ.

2560 กลุ่มจังหวัดได้มีกิจกรรมส่งเสริมการแปรรูปเนื้อสัตว์ การนำนวัตกรรมมาช่วย และการยกระดับโรงฆ่าสัตว์ให้ได้มาตรฐาน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2556 – 2560 ราคาเฉลี่ยโคมีชีวิตปรับเพิ่มขึ้นทุกปี มูลค่ารวมขึ้นอยู่กับเกษตรกรเป็นหลัก หากมีจำนวนเกษตรกรมากขึ้น จำนวนโคมากขึ้น ทำให้มีมูลค่ารวมเพิ่มขึ้นเช่นกัน แต่จำนวนฟาร์มมาตรฐานมีเพียงแห่งเดียวเท่านั้น เมื่อ

เทียบค่าเป้าหมายที่ต้องการเพิ่มจำนวนโคเนื่องจากปีก่อนหน้า ปีละ 8,000 ตัว ในช่วง 3 ปี แรกของแผนมีค่าติดลบ แต่ในปีสุดท้ายของแผนคือปี พ.ศ. 2560 มีการเพิ่มจำนวนโคเกินเป้าหมาย ถึง 107,068 ตัว สืบเนื่องจากได้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และกระตุ้นการเลี้ยงสัตว์ โดยจัดกิจกรรมมหกรรมปศุสัตว์ เผยแพร่ให้ความรู้ และการสร้างกลุ่ม ซึ่งเป็นการสนับสนุนจากภาครัฐทำให้เกษตรกรเริ่มหันมาให้ความสนใจที่จะเลี้ยงสัตว์มากขึ้น ซึ่งการเลี้ยงสัตว์สามารถสร้างรายได้จากอาชีพรองให้เป็นรายได้หลักของเกษตรกร ประกอบกับในปัจจุบันประเทศเพื่อนบ้านในแถบอาเซียน เช่น สปป.ลาว กัมพูชา และเวียดนาม มีการสั่งซื้อกับจังหวัดตามแนวชายแดน ในขณะที่เดียวกันก็มีการส่งเสริมการเลี้ยงให้เพิ่มมากขึ้นจากเดิมที่มีการถดถอย และการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจตัวอื่นด้วย การส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์สามารถเชื่อมโยงกับผลผลิตทางการเกษตร ประกอบกับวิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวอีสานที่มีการทำการเกษตรควบคู่กับการเลี้ยงสัตว์ ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ เช่น มูลยังก่อประโยชน์ในหลายอย่าง โดยการนำไปเป็นปุ๋ย หรือการทำพลังงานทดแทนได้ด้วย จึงควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในด้าน การเพิ่มผลผลิตให้ได้มาตรฐาน และมีชื่อเสียง การนำนวัตกรรมมาช่วยในกระบวนการผลิต การแปรรูป และการตลาดให้กว้างขึ้น

กระบือ ในปี พ.ศ.2560 กลุ่มจังหวัด ฯ มีจำนวนเกษตรกรที่เลี้ยงกระบือ จำนวน 50,427 คน ปริมาณกระบือ 234,588 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีกระบือ จำนวน 184,710 ตัว แต่ราคากระบือมีชีวิตจะปรับราคาขึ้นจากปีก่อนที่ 37,125บาท/ตัว เป็น 40,000 บาท/ตัว ทำให้มูลค่ากระบือเพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีมูลค่า 6,364 ล้านบาท เป็น 6,788 ล้านบาท แม้ว่าราคาเฉลี่ยเนื้อชำแหละแล้วตกต่ำจากปีก่อนที่มีราคา 303 บาท/กิโลกรัม คงเหลือเป็น 293 บาท/กิโลกรัมก็ตาม จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2556 – 2560 จะเห็นได้ว่า จำนวนกระบือปรับตัวเพิ่มขึ้นตามจำนวนของผู้เลี้ยงกระบือ ราคารับซื้อกระบือมีชีวิตมีการปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องมีปรับตัวลงเล็กน้อยเมื่อปี พ.ศ. 2560 แต่มูลค่ารวมยังคงสูงขึ้นตามจำนวนกระบือ ดังนั้น ในอนาคตมีแนวโน้มว่า กระบือจะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น แต่ต้องทำให้ราคาเฉลี่ยเนื้อชำแหละมีราคาสูงขึ้นซึ่งอาจจะมีผลมาจากที่กลุ่มจังหวัด ฯ ยังไม่มีฟาร์มมาตรฐานรับรอง (ข้อมูลอ้างอิงจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฯ)

แพะ ในปี พ.ศ.2560 กลุ่มจังหวัด ฯ มีจำนวนแพะที่เลี้ยง 35,138 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีจำนวน 16,127 ตัว เนื่องจากจำนวนเกษตรกรที่เลี้ยงเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 458 ราย เป็น 1,127 ราย ประกอบกับราคาเฉลี่ยเนื้อชำแหละแล้วเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 332.5 บาท/กิโลกรัม เป็น 1,210 บาท/กิโลกรัม ทำให้มูลค่ารวมเพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีมูลค่า 48,217,640 บาท เป็น 147,609,600 บาท คิดเป็นร้อยละ 67.33 โดยเฉพาะจังหวัดนครราชสีมา ที่มีการเลี้ยงแพะมากที่สุดในกลุ่มจังหวัด ถึงจำนวน 27,923 ตัว คิดเป็นสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 79.47 และแพะได้ราคาดี อยู่ที่ 4,600 บาท/ตัว จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2556 – 2560 จะเห็นได้ว่า ปริมาณแพะ และจำนวนเกษตรกรเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งราคาปรับตัวสูงขึ้นในปี พ.ศ. 2560 ทำให้มูลค่าแพะรวมเพิ่มขึ้นคาดว่าแนวโน้มเกษตรกรที่เลี้ยงจะเพิ่มขึ้นตามปัจจัยที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น

แกะ ในปี พ.ศ.2560 กลุ่มจังหวัด ฯ มีจำนวนแกะที่เลี้ยง 1,387 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีจำนวน 772 ตัว แม้ว่าราคาเนื้อแกะที่ชำแหละแล้วกับราคาแกะมีชีวิตจะลดลง โดยราคาเฉลี่ยเนื้อชำแหละแล้วมีราคา

315 บาท/กิโลกรัม จากปีก่อนที่มีราคา 335 บาท/กิโลกรัม และราคาเฉลี่ยของแกะ 1 ตัว อยู่ที่ 2,440 บาท จากปีก่อนที่อยู่ที่ 2,468 บาท/ตัว แต่เนื่องจากจำนวนแกะที่เลี้ยงมากขึ้น ทำให้มูลค่ารวมของปี 2560 อยู่ที่ 3,456,560 บาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าซึ่งมูลค่ารวมอยู่ที่ 1,822,320 บาท จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2556 – 2560 จะเห็นได้ว่า ราคาเฉลี่ยเนื้อแกะที่ชำแหละเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาอาชีพเลี้ยงแกะ เมื่อเกษตรกรเห็นว่าราคาดีขึ้นก็จะเลี้ยงมากขึ้น แต่เมื่อผลผลิตที่ออกสู่ตลาดมีจำนวนมาก ก็จะทำให้ในปีถัดไปราคาดลดลงเช่นกัน เป็นไปได้ว่าควรต้องศึกษาความต้องการของตลาดเพื่อไม่ให้ปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดมากเกินไปจนส่งผลกระทบต่อราคา

จากการส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง และราคาที่ปรับตัวสูงขึ้นคาดว่าแนวโน้มทั้งโคเนื้อ กระบือ แพะและแกะจะเพิ่มขึ้น โคเนื้อที่กลุ่มจังหวัดส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อโคราชวากิว โดยสนับสนุนน้ำเชื้อวากิว เวชภัณฑ์ โดยการอบรมการเลี้ยงให้แก่เกษตรกร การเลี้ยงโค กระบือ แพะ แกะ เป็นการปฏิรูปภาคการเกษตรที่เป็นการทำการเกษตรอีกรูปแบบหนึ่งที่กลุ่มจังหวัดให้การสนับสนุน เป็นการทำการเกษตรนอกฤดูกาลทำนา อาชีพการเลี้ยงสัตว์สามารถสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยง เป็นรายได้หลักจากอาชีพรอง ได้มีการตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงและอยู่ระหว่างการพัฒนาแปรรูป ปัจจุบันมีการสั่งซื้อจากประเทศเพื่อนบ้านจำนวนมาก ซึ่งถือว่ามีความคุ้มค่าทางกำไรที่ดี และนำรายได้มาสู่เกษตรกรได้ดีกว่าการปลูกพืช และได้ผลผลิตที่เหลือใช้คือฟางข้าวสามารถนำมาเป็นอาหารสัตว์ ถือเป็นเกษตรกรบวจร มูลสัตว์สามารถนำไปทำปุ๋ยในการปลูกพืชได้อีกทางหนึ่ง เป็นอีกอาชีพที่มีอนาคตที่สมควรส่งเสริมและสนับสนุน เนื่องจากเป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้เกษตรกรแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมอาชีพนอกฤดูกาลทำนา ลดพื้นที่การทำนาที่ไม่เหมาะสม ลดการใช้น้ำเป็นจำนวนมากที่กำลังเผชิญกับภาวะภัยแล้ง อาชีพเลี้ยงสัตว์สามารถทำรายได้ และเหมาะสมกับภูมิภาคนี

2. ประเด็นยุทธศาสตร์การยกระดับการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่ มีจุดเน้นการพัฒนา 2 เรื่อง ได้แก่ เรื่องที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ซึ่งสามารถเชื่อมต่อเป็นผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสามารถพัฒนาแหล่งผลิตใหม่ เช่น หมู่บ้านท่องเที่ยววัฒนธรรมใหม่ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ในรูปแบบต่างๆ เป็นสินค้าที่ระลึกควบคู่การท่องเที่ยว มีโครงการที่สำคัญ ได้แก่

1) โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวรอง ตามเส้นทางอารยธรรมขอม มีกิจกรรมการปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวสำคัญๆ ของกลุ่มจังหวัดฯ พัฒนาเส้นทางคมนาคมในแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อท่องเที่ยว เช่น ลานจอดรถ ลานกางเต้นท์ โรงอาหาร ห้องน้ำ ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพและการรักษาความปลอดภัยเพิ่มความเชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยว โดยการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด CCTV งานด้านการท่องเที่ยวเป็นงานที่สร้างรายได้แก่ประเทศและประชาชนได้เร็วและมีจำนวนมาก ซึ่งขณะนี้ประเทศเข้าสู่ ASEAN จึงเห็นควรพัฒนากิจกรรมด้านการท่องเที่ยวให้ให้เป็นที่น่าสนใจเดินทางมาท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้รายได้ การท่องเที่ยวกระจายไปยังพื้นที่ต่างๆ ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งกิจกรรมการท่องเที่ยว มีผู้เกี่ยวข้องมากมาย หลายสาขาอาชีพ ก่อให้เกิดรายได้กระจายไปยังกลุ่มต่างๆ ทั้งภาคธุรกิจเอกชน SMEs เกษตรกร ซึ่งในปัจจุบันได้ริเริ่มมีการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน มีการพัฒนา homestay ให้ได้มาตรฐาน พัฒนาหมู่บ้านใหม่ให้สามารถเป็นแหล่งศึกษาดูงาน และท่องเที่ยววิถีชุมชนชนบท ซึ่งกำลังได้รับความนิยม มีนักท่องเที่ยวจากทั้งภายในและภายนอกประเทศ นิยมเข้ามาท่องเที่ยวและพำนักใน homestay

นอกจากจะดำเนินการพัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวก โครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ในด้านการตลาดเชิงรุกและประชาสัมพันธ์ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้ทำการประชาสัมพันธ์ให้เข้ากับยุคสมัยใหม่ โดยจัดทำ Application บนมือถือเพื่ออำนวยความสะดวกในการ

ค้นคว้าแหล่งท่องเที่ยว ที่พัก ร้านอาหารในกลุ่มจังหวัดฯ และยังจัดกิจกรรมการตลาดหรือ Road Show และจัด Road Show ไปยังประเทศเพื่อนบ้านเพื่อสร้างตลาดการค้าจากแหล่งลูกค้าใหม่ๆ เช่น เวียดนาม จีน ให้นิยมหรือเดินทางมายังกลุ่มจังหวัดฯ โดยใช้การท่องเที่ยวเป็นตัวนำ แล้วเดินทางไปยังการท่องเที่ยวแหล่งอื่นๆ นอกจากนี้ในปีงบประมาณ 2560 ได้มีการจัดกิจกรรมเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติเพื่อประชาสัมพันธ์สถานที่ถ่ายทำของกลุ่มจังหวัด การจัดทำแผนที่อัจฉริยะ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวคนสมัยใหม่ที่มักใช้มือถือเป็นอุปกรณ์หลักในการเดินทาง ในปี พ.ศ.2560 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ รวม 13,313,180 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวรวม 12,572,619 คน คิดเป็นร้อยละ 4.81 แบ่งเป็นนักท่องเที่ยวคนไทย 13,094,754 คน และเป็นนักท่องเที่ยวต่างประเทศ 229,000คน ซึ่งมีนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลงจากปีก่อน ลดลงร้อยละ - 31.23 แต่รายได้จากการท่องเที่ยวรวมเพิ่มขึ้นถึง 26,232.62ล้านบาท เมื่อเทียบจากปีก่อนที่มีรายได้รวม 23,724.18 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.56 เนื่องจากค่าใช้จ่าย/คน/วัน เพิ่มขึ้น จาก 954 บาท/คน/วัน เป็น 1,161.82 บาท/คน/วัน เป็นไปตามนโยบายของการท่องเที่ยวอีสานใต้ที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวให้มาก

ผลการดำเนินงานเมื่อเทียบกับเป้าหมายทางด้านรายได้การท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1 จากปีก่อน หรือจะร้อยละ 8 ตามมาตรฐานกระทรวงท่องเที่ยวก็ตาม จะเห็นว่ารายได้มากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ถึงร้อยละ 10 โดยในช่วงสุดท้ายของแผนปี พ.ศ. 2560 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึงร้อยละ 10.57 บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ประกอบกับยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวถือเป็นการตลาด ปลายทางของการทำยุทธศาสตร์ทุกเรื่องของกลุ่มจังหวัด และมีการเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง นำรายได้เข้ามาสู่พื้นที่ ประกอบกับโอกาสทางการพัฒนาทางด้านโลจิสติกส์ที่ลงมายังพื้นที่ ทั้งทางบก ทางราง และในอนาคตรถไฟความเร็วสูงซึ่งจะมีการนำนักท่องเที่ยวจากจีน ลาว เวียดนาม เข้ามาในพื้นที่อีกเป็นจำนวนมาก ประกอบกับศักยภาพการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดที่มีความหลากหลาย ทั้งท่องเที่ยวอารยธรรมขอม ธรรมชาติ วัฒนธรรม ศาสนา ประเพณี และกีฬาที่มีชื่อเสียงระดับโลก และความมีอัตลักษณ์เฉพาะถิ่น แหล่งผลิตเกษตรอาหารปลอดภัย แหล่งท่องเที่ยวชุมชนวิถีเกษตรอินทรีย์ การท่องเที่ยวหมู่บ้านใหม่ ท่องเที่ยววิถีวิถี ที่ราชการกำลังส่งเสริม และการท่องเที่ยวอาหาร ซึ่งเป็น Trend ที่กำลังนิยม เช่น street food ประกอบกับรสชาติของอาหารอีสานเป็นที่นิยม จึงเห็นควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการอย่างต่อเนื่องต่อไป

2) โครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ใหม่สู่สากล มีกิจกรรมที่สำคัญได้แก่ การเพิ่มศักยภาพด้านการตลาดผลิตภัณฑ์ใหม่ การจัดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ให้อยู่ในประเด็นยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว เนื่องจากผลิตภัณฑ์ใหม่เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เชื่อมต่อการท่องเที่ยว โดยพัฒนาเป็นสินค้าที่ระลึก นอกจากนั้นหมู่บ้านใหม่ยังได้รับการปรับปรุงและพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวิถีชุมชนได้อีกด้วย การเพิ่มศักยภาพใหม่ดำเนินการตั้งแต่ต้นทาง การพัฒนาการปลูกหมอนเลี้ยงไหม จนถึงกลางทาง การคิดนวัตกรรม การออกแบบลายผ้า ออกแบบผลิตภัณฑ์ ออกแบบบรรจุภัณฑ์ ให้สนองตอบตามความต้องการลูกค้าในแต่ละประเภท จนกระทั่งนำไปสู่การแปรรูปอื่นๆ เช่น การทำสบู่จากโปรตีนไหม สบู่จากสารสกัดจากรังไหม น้ำสกัดจากลูกหมอน ไปสู่การพัฒนาช่วงปลายทาง โดยการ Road Show นำสินค้าผลิตภัณฑ์ใหม่ไปขายยังงานหรือเทศกาลต่างๆ รวมทั้งจากที่ส่วนกลางจัดในกรุงเทพมหานคร ทำให้แต่ละปีเกษตรกร(กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนา) มีรายได้เพิ่มขึ้น จึงสมควรที่จะมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในการนำนวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ในการผลิตเพื่อให้ผ้าไหมเป็นที่นิยมในทุกกลุ่มอายุ และให้เป็นที่ยอมรับแก่ชาวต่างประเทศ เพื่อขยายตลาด เพราะไหมไทยเป็นไหมที่มีคุณภาพ สวยงาม เป็นงานทอมือ (Handmade) แต่ยังไม่เป็นที่นิยมกว้างขวางมากนัก เพราะใน

เรื่องการดูแลรักษา การซักรีด ซึ่งต้องมีการค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาภาคการผลิตให้การดูแลรักษาง่ายขึ้น ในปี พ.ศ.2560 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 เกษตรกรที่มีอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหม มีจำนวน 37,828 ราย เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีจำนวน 32,350 ราย สอดคล้องกับพื้นที่ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมจะเพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีพื้นที่ ๓ จำนวน 20,956ไร่ เป็นจำนวน 16,780ไร่ และราคารับซื้อเส้นไหมปรับตัวลงจากปีก่อนที่มีราคา 1,550 บาท/กิโลกรัมเป็น 1,640 บาท/กิโลกรัมทำให้ผลผลิตเส้นไหมเพิ่มขึ้นปีก่อนที่มี 134,676 กิโลกรัม/ปี เป็น 141,586 กิโลกรัม/ปี จึงทำให้กลุ่มจังหวัด ๓ มีมูลค่าผลผลิตเส้นไหมลดลงจากปีก่อนที่มีมูลค่า 191,126,300 บาท เป็น 209,489,200 บาท

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2556 – 2560 จะเห็นได้ว่า ราคาเส้นไหมเฉลี่ยมีผลต่อเกษตรกร เป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรหันมาปลูกหม่อนเลี้ยงไหม จะเห็นได้จากปี พ.ศ. 2558 และ พ.ศ. 2560 ที่เกษตรกรมีจำนวนมากขึ้น และเป็นไปตามจำนวนผู้ผลิตไหมหรือผลิตภัณฑ์ไหม หากมีจำนวนมากก็จะมีตลาดที่รองรับผลผลิตจากเส้นไหม มีความต้องการสูงก็จะส่งผลต่อมูลค่าผลผลิตเส้นไหมด้วย เมื่อเทียบกับค่าเป้าหมายที่กำหนดร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไหมจากปีก่อน ร้อยละ 0.1 – 2 ตามลำดับ จะเห็นว่ารายได้จากการจำหน่ายเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด ซึ่งตัวเลขที่ได้เป็นการจัดเก็บข้อมูลจากการจำหน่ายของเกษตรกรที่ขายตามงาน Road Show และ Event ที่หน่วยงานราชการจัดขึ้นสำหรับผู้ประกอบการที่มีการซื้อขายต่างประเทศ หรือมีร้านค้าจำหน่ายไม่ได้มีการเก็บตัวเลขข้อมูลจากการขาย เนื่องจากไม่ได้อยู่ในกลุ่มเป้าหมายที่พัฒนา ซึ่งถือว่าบรรลุผลสำเร็จ จึงสมควรที่จะต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยการนำนวัตกรรมการออกแบบมาช่วยในขั้นตอนการผลิต เพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เป็นที่นิยมในทุกกลุ่มอายุ และนานาชาติ รวมทั้งการนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาช่วยในการแปรรูปเป็นเครื่องสำอาง อันจะช่วยให้เพิ่มมูลค่าสินค้าไหม และนอกจากนั้นการทอผ้าไหมที่เป็นของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร หลังฤดูการทอผ้า เป็นอาชีพเสริมนอกภาคเกษตรที่สร้างรายได้แก่ครอบครัวและชุมชนและเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของภาคอีสานและมีอัตลักษณ์ของลายผ้าไหมที่แตกต่างกันไป สามารถเลือกได้หลากหลายรูปแบบ มีจุดเด่นและลวดลายแตกต่างกันไป จังหวัดนครราชสีมา “ไหมหางกระรอก” เป็นผ้าไหมดั้งเดิมของโคราชที่มีชื่อเสียงเป็นเอกลักษณ์โดดเด่น “ไหมหมี่คั่นขอนแก่น” ของจังหวัดชัยภูมิ เป็นลวดลายที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ ทรงมีพระราชดำริให้อนุรักษ์ไว้ มีความประณีตสวยงาม จังหวัดบุรีรัมย์ไหมที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักคือ “ชินดินแดง” และลวดลายที่ได้รับการพัฒนาใหม่คือ “ไหมหางกระรอกหมี่ภูริรัมย์” หรือ “LAVA SILK” มีลวดลายเฉพาะตัว และ “ไหมมัดหมี่ลายโฮล” จังหวัดสุรินทร์ที่ใช้เส้นไหมน้อยซึ่งเป็นส่วนในสุดของรังไหม มีลวดลายสีสັນเป็นแบบฉบับสุรินทร์ และบ้านท่าสว่างมีโรงงานทอผ้าไหม ที่ทำผ้าให้ผู้นำ APAC ที่เดินทางมาร่วมประชุมที่ประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2546 หากได้การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จะเป็นการสร้างโอกาสและรายได้แก่เกษตรกรโดยไม่ต้องย้ายถิ่นฐานหลังฤดูการเก็บเกี่ยว ทำให้สถาบันครอบครัวมีความมั่นคง แข็งแรง และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอีกด้วย

3. ประเด็นยุทธศาสตร์การส่งเสริมและพัฒนาการค้า การค้าชายแดน ระบบโลจิสติกส์สู่ภูมิภาคและอาเซียน งบประมาณ 129.577 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.92 ประเด็นยุทธศาสตร์นี้เริ่มในงบประมาณ พ.ศ. 2559 กลุ่มจังหวัดมีพรมแดนที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน คือ ประเทศกัมพูชา 2 แห่ง ได้แก่ ด้านการค้าชายแดนถาวร ช่องจอม – โอรัมย์ อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ และช่องสายตะกู ตำบลจันทเพชร

อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ยังมีฐานะเป็นจุดผ่อนปรน ติดต่อกับ ช่องจ๊อบโกกี อำเภอบันเตียอัมปิล จังหวัดอุดรธานี ราชอาณาจักรกัมพูชา กิจกรรมที่ดำเนินการเป็นการพัฒนาโครงข่ายทางถนนเพื่อเชื่อมโยงไปยังจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู ซึ่งมีแนวโน้มเติบโต มีการขนส่งสินค้าเข้า – ออก ผ่านแนวชายแดน รวมทั้งการลงทุนด้านการท่องเที่ยวและนันทนาการ ซึ่งจุดผ่อนปรนช่องสายตะกูนี้กำลังยกฐานะเป็นด่านชายแดนถาวร ต้องได้รับการพัฒนาอีกหลายด้าน ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ เพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุนตามแนวชายแดน กิจกรรม Road Show การจับคู่ธุรกิจระหว่างผู้ประกอบการในประเทศและประเทศเพื่อนบ้านตามแนวชายแดน ภาพรวมการค้าผ่านจุดผ่านแดนไทย-กัมพูชา พบว่าระหว่างปี พ.ศ. 2555 – 2560 มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น โดยระหว่างปี พ.ศ. 2555 – 2560 มูลค่าการค้ารวมเพิ่มขึ้น โดยปี 2560 มีมูลค่าการค้ารวม 3,301.75 ล้านบาท

การส่งออกพบว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555-2560 มีแนวโน้มลดลงนับตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2558 จนเมื่อปี พ.ศ. 2560 มีมูลค่าส่งออกอยู่ที่ 952.75 ล้านบาท

การนำเข้า เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555-2560 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2559 เพิ่มขึ้นร้อยละ 52.11 ต่อมาเริ่มมีการชะลอตัว โดยในปี 2560 มีมูลค่า 2,349 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนหน้า

ดุลการค้า จังหวัดสุรินทร์มีดุลการค้าเกินดุลอย่างต่อเนื่องทุกปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2559 จังหวัดสุรินทร์เริ่มขาดดุลการค้า โดยปี พ.ศ. 2560 คิดเป็นร้อยละ -549.48 เนื่องจากมีการนำเข้าสินค้าเกษตร เช่น มันสำปะหลัง ซึ่งมีการนำเข้าอย่างต่อเนื่อง และกัมพูชาไม่ให้มีการนำเข้าน้ำมันทางบก จึงทำให้ทางประเทศไทยขาดดุลการค้า

เป้าประสงค์หลักของประเด็นยุทธศาสตร์นี้คือยกระดับการค้าชายแดน โดยกำหนดร้อยละที่เพิ่มขึ้นจากการค้าชายแดน ร้อยละ 5 จากปีก่อน เมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มูลค่าการค้าชายแดนลดลง เนื่องจากกัมพูชาไม่ให้มีการนำเข้าน้ำมันทางบก จึงต้องมีการพัฒนาจุดผ่อนปรน ที่จังหวัดบุรีรัมย์ให้เป็นจุดผ่านแดนถาวร เพื่อประโยชน์ในด้านการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ ซึ่งจะสร้างฐานการค้าให้แก่กลุ่มจังหวัด เนื่องจากปัจจุบันได้มีการค้าขายร่วมกัน โดยเฉพาะสินค้าอุปโภค บริโภค ประเทศไทยส่งออกเป็นจำนวนมาก และการสนับสนุน ให้ผู้ประกอบการในพื้นที่ได้รับประโยชน์จากการค้าชายแดนให้มากขึ้น โดยการสนับสนุนทั้งทางด้านนโยบาย และปัจจัยอื่น ๆ เพื่อจูงใจ จึงสมควรต้องดำเนินการพัฒนาและสนับสนุนอย่างต่อเนื่องต่อไป

จากการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการราชการกลุ่มจังหวัด ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 จนถึงปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ได้มีการจัดเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายของการพัฒนา กลุ่มจังหวัด ดังตารางที่ 126 ข้างท้ายนี้

ตารางที่ 126: ผลการดำเนินโครงการที่ตอบสนองยุทธศาสตร์การพัฒนา ช่วงแผนพัฒนาระยะ 5
ปี พ.ศ. 2561 - 2565

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน (ปีงบประมาณ)			
	2561	2562	2563	2564
1. แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและบริหารจัดการ				
เป้าหมาย (แห่ง)	15	20		
ผลการดำเนินการ	19 (พ.ร.บ. 14 + เหลือจ่าย 5)	14 (พ.ร.บ. 10+ เหลือจ่าย 4)	10 (พ.ร.บ. 8 + เหลือจ่าย 2)	9 (พ.ร.บ. 8 + เหลือจ่าย 1)
2. พื้นที่รับประโยชน์ทางการเกษตร จากการพัฒนาและบริหารจัดการน้ำเพิ่มขึ้น				
เป้าหมาย (ไร่)	12,500	13,000	13,500	13,500
ผลการดำเนินการ	23,520	4,250	4,650	1,675
*หมายเหตุ ยังขาดข้อมูล จ.บุรีรัมย์ที่ระบุงการเพิ่มพื้นที่ชลประทาน (ไร่)				
3. จำนวนฟาร์มมาตรฐานที่เพิ่มขึ้น (ปีละ 20 แห่ง โดยเริ่มตั้งเป้าหมายที่ปี 64 เนื่องจากเริ่มได้รับงบประมาณในปีดังกล่าว)				
				N/A
4. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ GPP ภาคเกษตร (Baseline ปี 2560 = 95,783.29 ล้านบาท)				
เป้าหมาย (ร้อยละ)	0.5	1.0	1.5	2
ผลการดำเนินการ	101,438.18 (+5,654.89) ร้อยละ 5.90	98,504.29 (-2,933.89) ร้อยละ - 2.89	N/A	N/A
5. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (Baseline ปี 2560 จำนวน 26,232.62 ล้านบาท)				
เป้าหมาย (ร้อยละ)	8	8	8.82	9.51
ผลการดำเนินการ	31,845 ลบ. (+5,612.38) ร้อยละ 21.39	35,730 ลบ. (+5,885) ร้อยละ 12.20		N/A
6. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่เฉลี่ย 3 ปี ย้อนหลัง (Baseline ปี 2558 = 5,592.74 ล้านบาท ปี 2559 = 6,504.80 ล้านบาท ปี 2560 = 6,975.58 ล้านบาท เฉลี่ย 3 ปี ย้อนหลัง = 6,357.71 ล้านบาท)				
เป้าหมาย (ร้อยละ)	3	3	2.95	2.98
ผลการดำเนินการ	7,241.77 (+335.39) ร้อยละ 14.51	7,335.06 (+93.29) 6.71	N/A (ร้อยละ 3)	N/A (ร้อยละ 3)
7. คะแนนเฉลี่ยสติปัญญา (IQ) เด็กนักเรียนไทยของ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ				
	เป้า -	-	-	-

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน (ปีงบประมาณ)			
	2561	2562	2563	2564
<p>ตอนล่าง 1 ชั้น ป.1</p> <p>(ฐานข้อมูลจาก กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ปี 2559 = 96.52 ค่าเฉลี่ยของประเทศ = 98.1) เป้าหมายปี 2565 = 98.1 *หมายเหตุ : เก็บข้อมูลทุก 5 ปี</p>				
<p>8. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือน (Baseline ปี 62 รายได้เฉลี่ย 20,393 บาท/เดือน/ครัวเรือน) เป้าหมายปี 64 = ร้อยละ 0.5 ปี 65 = ร้อยละ 1 (ข้อมูลเก็บปีเว้นปี)</p>	เป้า – ผล -	- ผล 20,393 บาท/เดือน/ครัวเรือน	- -	เป้าร้อยละ 0.5
<p>9. สัดส่วนคนยากจนลดลง ลดลงปีละ 0.5 (Baseline ปี 2559 กลุ่มจังหวัด ร้อยละ 12.1 ค่าเฉลี่ยประเทศ ร้อยละ 8.6) ปี 60 = 12.9 ตัวชี้วัด แผนฯ 12 ตั้งเป้าหมายอยู่ที่ สัดส่วนประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจนลดลงเหลือร้อยละ 6.5 ณ สิ้นแผนพัฒนาฯ แผนพัฒนาภาค ลดลงเหลือร้อยละ 10 ณ สิ้นแผน</p>	เป้า 11.1 ผล 15.5 (เพิ่ม 4.4)	เป้า 10.6 ผล 9.5 (ลด 1.1)	เป้า 10.1 ผล N/A	เป้า 9.6 ผล N/A
<p>10. อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ณ ราคาคงที่เพิ่มขึ้น (Baseline ปี 60 อยู่ที่ 305,333 ล้านบาท อัตราการขยายตัวเทียบปีก่อน อยู่ที่ร้อยละ 2.13) เพิ่มขึ้นปีละ ร้อยละ 0.2</p>				
เป้าหมาย (ร้อยละ)	2.33	2.53	2.73	2.93
ผลการดำเนินการ	327,493 (+22,160) ร้อยละ 7.25	329,212 (+1,719) ร้อยละ 0.52	ผล N/A	ผล N/A

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาตามแผนพัฒนาในกลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2561 -2565 มีผลการดำเนินงาน โดยจำแนกตามประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันเกษตรอุตสาหกรรมครบวงจร ซึ่งได้รับการสนับสนุนเป็นอันดับสองของงบประมาณทั้งหมด มีจุดเน้นในการพัฒนา ได้แก่ ข้าวหอมมะลิ 105 และพืช/ผลไม้ ชนิดอื่นๆ ที่โดดเด่นตามแต่ละพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็น ส้มโอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ มะขามเทศ จังหวัดนครราชสีมา มีโครงการที่สำคัญคือโครงการพัฒนานวัตกรรมเกษตรและอาหารปลอดภัย กลุ่มนครชัยบุรินทร์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านพืช และด้านสัตว์ ดังนี้

ด้านพืช

(1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ การปรับปรุงแหล่งกักเก็บน้ำเดิมเพื่อการเกษตร ทั้งการก่อสร้างอาคารบังคับน้ำ การขุดลอกแก้มลิง เพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ การก่อสร้างระบบส่งน้ำ ระบบกระจายน้ำเพื่อเพิ่มพื้นที่ชลประทาน การก่อสร้างระบบสูบน้ำด้วยไฟฟ้าและส่งน้ำไปในพื้นที่การเกษตร แต่จากข้อมูลของกรมพัฒนาชุมชน สัดส่วนหมู่บ้านมีน้ำใช้เพื่อการเกษตรเพียงพอตลอดปี ของกลุ่มจังหวัด ยังมี

ความต้องการน้ำเพื่อการเกษตรอยู่มาก ดังนั้น กลุ่มจังหวัดก็ยังคงต้องการแหล่งกักเก็บน้ำแห่งใหม่และการเพิ่มพื้นที่ชลประทาน เพื่อให้ทั่วถึงแหล่งทำการเกษตรเป็นจำนวนมาก

(2) **การพัฒนาความรู้ให้แก่เกษตรกร** ได้แก่ การนำศาสตร์พระราชา หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ถ่ายทอดให้เกษตรกร เพื่อเกิดความตระหนักรู้เกี่ยวกับการจัดทำเกษตรกรรมแบบยั่งยืน สร้างความมั่นคงทางอาหาร เกิดการพึ่งพาตนเอง และสร้างเกษตรกรต้นแบบ เพื่อเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับเกษตรกรรายอื่น ให้เกิดการพัฒนาตนเองและปรับเปลี่ยนจากการทำเกษตรรูปแบบเดิม

(3) **การใช้เทคโนโลยี งานวิจัยมาพัฒนาพืชเศรษฐกิจ** ได้แก่ การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการไร่นา เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพื่อคุณภาพการผลิตของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร โดยถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพ การถ่ายทอดเทคโนโลยีคงความหอมของข้าวมะลิในกระบวนการผลิตในระบบปลอดภัยและอินทรีย์

(4) **การยกระดับพืชเกษตรให้มีมาตรฐาน** ได้แก่ การส่งเสริมให้นำไปสู่ระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม PGS การส่งเสริมและพัฒนาการแปรรูป การตลาดสำหรับสินค้าสิ่งปงซ์ทางภูมิศาสตร์ (GI)

(5) **การพัฒนาด้านการตลาด** ได้แก่ การพัฒนาศักยภาพตลาดให้กับกลุ่มผู้แปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร โดยการสร้างนักการตลาดมืออาชีพ การพัฒนาช่องทางการตลาด โดยงานมหกรรมแสดงและจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัย

ด้านสัตว์

(1) **การปรับปรุงพืชอาหารสัตว์** ได้แก่ การพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยีในการผลิตอาหาร TMR การถนอมพืชอาหารสัตว์ การปรับปรุงคุณภาพอาหาร เพื่อให้สัตว์ได้รับสารอาหารครบถ้วนส่งเสริมให้เนื้อสัตว์มีคุณภาพมากขึ้น เพิ่มราคาให้มากขึ้น

(2) **การปรับปรุงการเลี้ยงให้ได้มาตรฐาน** ได้แก่ ส่งเสริมเกษตรกรให้เลี้ยงแบบมาตรฐานฟาร์ม GFM ยกระดับการเลี้ยงเพื่อเพิ่มราคาให้กับสัตว์ และสร้างเกษตรกรจิตอาสาด้านปศุสัตว์เพื่อให้คำแนะนำแก่เกษตรกรในพื้นที่

(3) **พัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์** ได้แก่ การอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรตามมาตรฐานฟาร์ม ให้คำแนะนำด้านการปรับปรุงพันธุ์ พืชอาหารสัตว์ การจัดการฟาร์ม แหล่งทุน และการตลาด การส่งเสริมให้มีการเลี้ยงโคกลางน้ำ เพื่อเชื่อมโยงตลาดรับซื้อโคปลายน้ำ การสร้างเครือข่ายให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกิดความเข้มแข็ง

(4) **การแปรรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์** ได้แก่ การพัฒนาทักษะให้กับเกษตรกร ด้านการตัดแต่งและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเนื้อ เช่น ไส้กรอก แหนม เนื้อแดดเดียว ลูกชิ้น นำไปขยายผลให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อสร้างรายได้เพิ่ม

(5) **การตลาด** ได้แก่ โดยกิจกรรมเสวนาทางวิชาการ ประกวดสัตว์ แสดงพันธุ์สัตว์ การจำหน่ายสินค้าเกษตรและปศุสัตว์ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การพัฒนาสายพันธุ์ การสร้างเครือข่าย และเชื่อมโยงระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2561 – 2564 จะเห็นได้ว่า การพัฒนาแหล่งน้ำได้รับการจัดสรรงบประมาณลงไปอย่างต่อเนื่อง ทำให้ไม่เป็นที่ไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เนื่องจากงบประมาณมีจำกัด โดยมีพื้นที่ชลประทานในปี พ.ศ. 2562 จำนวน 2,661,956 ไร่ แม้ว่าพื้นที่ชลประทานจะน้อยแต่จากการบูรณาการงบประมาณทั้งงบจังหวัด กลุ่มจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกรมชลประทาน ทำให้มีพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น โดยเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า (พ.ศ. 2561) ที่มีจำนวน 2,277,131 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ

16.90 ข้อมูลสัดส่วนหมู่บ้านมีน้ำใช้เพื่อการเกษตรเพียงพอตลอดทั้งปี ที่มีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อน อยู่ที่ร้อยละ 42.34 จากปีก่อนที่มีสัดส่วนร้อยละ 38.38

สำหรับผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรมีแนวโน้มที่ลดลง เนื่องจากราคาผลผลิตที่ตกต่ำ จากข้อมูล GPP ภาคการเกษตรล่าสุด ปี พ.ศ. 2562 มีมูลค่า 98,504.29 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนหน้าอยู่ที่ร้อยละ - 2.89 ถึงแม้ว่าจะมีมูลค่าที่ลดลงแต่ยังคงมีสัดส่วนที่สูงรองลงมาจากภาคอุตสาหกรรม เนื่องจากอาชีพของประชากรส่วนใหญ่ของกลุ่มจังหวัดคือเกษตรกร การเกษตรจึงมุ่งเน้นไปที่การทำเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ผ่านมาในช่วงปี พ.ศ. 2563 ทำให้ภาคบริการการท่องเที่ยวหยุดชะงัก แต่ภาคเกษตรโดยเฉพาะเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น สามารถทำให้ยังชีพได้ไม่อดยาก ผลผลิตทางด้านปศุสัตว์ที่มีแนวโน้มสูงนอกจากนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมไปทำเกษตรอื่น และการส่งเสริมการเลี้ยงอย่างมีมาตรฐานแล้ว สิ่งหนึ่งคือมูลค่าของภาคปศุสัตว์มีแนวโน้มที่สูงขึ้น สามารถเลี้ยงสัตว์เสริมไปกับการปลูกพืชได้เป็นอย่างดี แนวทางที่ต้องดำเนินการต่อไปเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดคือการส่งเสริมให้เกษตรกรได้รับการรับรองมาตรฐานทั้งของพืชและสัตว์ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นด้านอาหารปลอดภัยให้กับผู้บริโภค ทั้งนี้ การมีมาตรฐานรองรับและการรวมกลุ่มของเกษตรกรจะสร้างความเข้มแข็งในการต่อรองราคา จากกการติดตามผลการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ทำให้ทราบว่าภาครัฐมีบทบาทสำคัญที่ช่วยส่งเสริมเกี่ยวกับการจัดคู่มือธุรกิจให้ภาคเกษตรเพื่อเชื่อมโยงตลาด ภายหลังที่กลุ่มเกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับแล้ว ทำให้เกษตรกรมีรายได้ที่แน่นอนสม่ำเสมอ

2. ประเด็นยุทธศาสตร์ การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่ ซึ่งได้รับการสนับสนุนเป็นอันดับหนึ่งของงบประมาณทั้งหมด มีจุดเน้นการพัฒนา 2 เรื่อง ได้แก่ เรื่องที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ มีโครงการที่สำคัญคือโครงการยกระดับความสามารถการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่ นครชัยบุรินทร์ ดังนี้

ด้านท่องเที่ยว

(1) **พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน** ได้แก่ การปรับปรุงถนนเชื่อมโยงการท่องเที่ยว การจัดทำป้ายทางหลวงเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยว ถนนเป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นสิ่งอำนวยความสะดวก และให้สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายขึ้น การปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่

(2) **การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว** ได้แก่ การอบรมเป็นเจ้าของบ้านที่ดีให้กับคนในชุมชน การอบรมสร้างอาสาสมัคร ไม่ว่าจะเป็นอาสาสมัครด้านความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว การสร้างเครือข่ายเตือนภัยการท่องเที่ยว การอบรมเยาวชนสร้างงานศิลปะเชื่อมโยงการท่องเที่ยว อบรมเยาวชนเป็นมัคคุเทศก์นำเที่ยว หรืออบรมเยาวชนเกี่ยวกับการผลิตภาพยนตร์สั้นโดยใช้พื้นที่และวิถีชีวิตของกลุ่มจังหวัด การท่องเที่ยววิถีชุมชน โดยการอบรมให้กับผู้นำชุมชนและขยายผลไปยังคนในชุมชน เกี่ยวกับบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวชุมชน เพิ่มรายได้ให้กับคนในพื้นที่ การเสริมสร้างศักยภาพให้กับผู้ประกอบการ การค้า การลงทุนเชื่อมโยงตลาดการค้าชายแดน

(3) **พัฒนาด้านการตลาด** ได้แก่ การจัดงานเทศกาลภาพยนตร์โดยเป็นงานประกาศรางวัลให้กับผลงานของนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมอบรมผลิตภาพยนตร์สั้นในกลุ่มจังหวัด การจัดกิจกรรมส่งเสริมภาพลักษณ์ และธุรกิจการจัดทัวร์ เพื่อเป็นรางวัล และธุรกิจการจัดกิจกรรม ส่งเสริมการตลาดเชิงรุกแบบ

กำหนดเป้าหมายนักท่องเที่ยว โดยผู้มีอิทธิพล (Influencer) การจัดงานประชาสัมพันธ์ งานแสดงสินค้าเพื่อเชื่อมโยงภาคการท่องเที่ยวและการค้าชายแดน

ด้านใหม่

(1) **ปรับปรุงแปลงหม่อนไหมและพันธุ์ไหม** ได้แก่ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการแปลงหม่อน ทั้งบริหารจัดการน้ำ การจัดการโรคในแปลง การจัดการโรงเรือนเลี้ยงไหม เสริมเทคนิคการเลี้ยงไหมให้ได้คุณภาพ ปลอดภัยและศัตรูไหม

(2) **การผลิตเส้นไหมที่มีคุณภาพ** ได้แก่ เพิ่มทักษะการผลิตเส้นไหมตามมาตรฐาน มกษ. 8000 – 2555 และ GIs พัฒนาทักษะการพอกย้อมสีธรรมชาติให้กับกลุ่มผู้ผลิตผ้าไหม เพิ่มทักษะการสาวไหมให้เกษตรกร

(3) **นำนวัตกรรมช่วยการผลิต** ได้แก่ นวัตกรรมของมหาวิทยาลัย และกรมหม่อนไหมเกี่ยวกับเครื่องจักรในกระบวนการผลิตเส้นไหมและทอผ้าไหมเพื่อทุนแรง และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้มากขึ้น

(4) **การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ไหม** ได้แก่ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์ที่มีอัตลักษณ์ การเพิ่มมูลค่าไหมจากของเหลือในกระบวนการผลิต การอบรมเทคนิคการอบผ้าแบบโบราณ การออกแบบ การตัดเย็บ การขึ้นรูป

(5) **การตลาดและประชาสัมพันธ์เชื่อมโยงการท่องเที่ยว** ได้แก่ การพัฒนาทักษะการขายยุค New normal พัฒนานวัตกรรมสืบสานและเผยแพร่ภูมิปัญญา การจำหน่าย การจัดแสดงงานมหกรรมไหม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2561 – 2564 จะเห็นได้ว่ารายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น และรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไหมเพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2561 - 2562 มีการเติบโตที่ดี ในปี พ.ศ. 2562 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 15,296,393 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 11.45 ทำให้รายได้การท่องเที่ยวมีจำนวน 35,730 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าถึง 5,885 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 12.20 ซึ่งมากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ร้อยละ 8 การท่องเที่ยวได้ปูทางในเรื่องของการท่องเที่ยวชุมชนให้สอดคล้องกับนโยบายภาครัฐที่ส่งเสริมการเป็นชุมชนวิถี แต่ประชาชนในชุมชนยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ดังนั้น กิจกรรมเรื่องการท่องเที่ยวชุมชน กลุ่มจังหวัดจึงได้มาส่งเสริมความรู้ การบริหารจัดการ นอกจากนี้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัดจึงเข้ามาส่งเสริมเกี่ยวกับอาสาสมัครเพื่อการท่องเที่ยว คอยให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยว โดยหลักสูตรต่างๆ ทั้งการเป็นเจ้าของบ้านที่ดี ข้อมูลด้านท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด ด้านภาษาต่างประเทศ การป้องกันภัยและแจ้งข่าว เป็นหลักสูตรการระงับเหตุร้ายในสถานการณ์ คนเมา คนวิกลจริต ที่มีอาวุธหรือ ไม่มีก็ตาม การจดจำรูปพรรณสัณฐาน การปฐมพยาบาลเบื้องต้น การขนย้ายผู้บาดเจ็บ ตลอดจนแจ้งข่าวกรณีประสบภัยผ่าน application “Police I Lert U” (โพลิส ไอ เลิต ยู) ของกรมตำรวจ เพื่อร้องขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยเฉพาะเมื่อจังหวัดมีการจัดงานขนาดใหญ่ งานประเพณีสำคัญของจังหวัด กิจกรรมกีฬา ที่มีผู้เข้าร่วมเป็นจำนวนมาก ก็ได้เข้ามาเป็นกำลังสำคัญในการบริการให้ข้อมูล การสอดส่องดูแลความปลอดภัย นอกจากนี้กลุ่มจังหวัดได้มุ่งเน้นไปที่นวัตกรรมเข้ามาช่วยทั้งการประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมเยาวชนคนรุ่นใหม่ให้มาจับบทบาททั้งในด้านการเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น ด้านการสร้างสรรคงานศิลปะ และงานภาพยนตร์ เพื่อเป็นสื่อเชื่อมโยงภาคการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการใช้สื่อโซเชียลมีเดีย ซึ่งมีบทบาทสำคัญมากในยุคที่ทุกคนติดตามข้อมูลข่าวสารบนอินเทอร์เน็ต และหน้าจอโทรศัพท์เคลื่อนที่

สำหรับด้านใหม่ พ.ศ. 2561 – 2562 มีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไหมที่มากขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2562 มีรายได้ถึง 7,335.06 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าที่มีรายได้อยู่ที่ 7,241.77 ล้านบาท

หรือร้อยละ 1.29 หากเทียบกับรายได้เฉลี่ยย้อนหลังสามปี (พ.ศ. 2559 - 2561) ก็จะเพิ่มร้อยละ 6.71 มากกว่าค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ คือร้อยละ 3 ซึ่งกลุ่มจังหวัดได้สนับสนุนส่งเสริมตั้งแต่กระบวนการผลิตที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น ตั้งแต่การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ไปจนถึงการผลิตเส้นไหมที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การนำนวัตกรรมการผลิตไหมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ไม่ว่าจะเป็นเครื่องสาวไหม เครื่องคันหูกเส้นไหม เครื่องตีเกลียวเส้นไหม เครื่องเตรียมเส้นไหมเพื่อมัดหมี่ เครื่องมือช่วยย้อมเส้นไหม เครื่องมือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทอผ้าไหม หรือเครื่องสาวไหมชนิดเข้าแหล่งแบบตีดมอร์เตอร์จากกรมหม่อนไหม มาใช้ในกระบวนการผลิต มีผลการดำเนินงานที่ค่อนข้างชัดเจน ทั้งในแง่ของการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เร็วขึ้น คุณภาพสม่ำเสมอ และช่วยทุนแรงลดอาการเจ็บป่วยจากการทำงาน ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งในปี พ.ศ. 2562 มีรายได้เพิ่มขึ้น จาก รายได้เฉลี่ย 33,509 บาท/คน เป็น 61,075 บาท/คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 82.26 เพราะด้วยกำลังการผลิตต้องอาศัยแรงงานคนเป็นหลัก และเป็นแรงงานที่สูงอายุ ซึ่งเครื่องจักรก็จะเป็ แรงดึงดูดให้คนรุ่นใหม่ที่จะเป็นผู้สืบสานต่องานผลิตผ้าไหมได้หันมาสนใจ รวมทั้งการปรับเปลี่ยน การตลาดการขายให้เท่าทันกับโลกยุคใหม่ โดยการส่งเสริมนวัตกรรมการขาย และการพัฒนาทักษะการขาย สินค้าออนไลน์

นับตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2563 เป็นต้นมา สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้ภาคการท่องเที่ยว ภาคการค้า การบริการ การขนส่งสินค้า ต้องหยุดชะงักโดยทั่วโลก โดยเฉพาะภาคการท่องเที่ยวที่ส่งผลกระทบมากที่สุด หลายภาคส่วนต้องปรับตัวเพื่อให้อยู่รอดใน สถานการณ์นี้ เกิดปรากฏการณ์ใหม่ที่ว่า social distancing หรือเว้นระยะห่างทางสังคม เพื่อต้านโควิด - 19 ผลักดันให้ประชาชนเข้าสู่การใช้ชีวิต “ปกติวิถีใหม่” (New Normal) มาตรฐานการให้บริการห้องพัก หรือ สถานที่เข้าชม/ทำกิจกรรม จึงต้องเพิ่มมาตรการการควบคุมโรค หรือ SHA หรือ Amazing Thailand Safety & Health Administration มีชื่อเต็มในภาษาไทยว่า โครงการยกระดับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยมาตรฐาน ความปลอดภัยด้านสุขอนามัย เป็นโครงการความร่วมมือของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) กระทรวง การท่องเที่ยวและกีฬา กักรมควบคุมโรค กรมอนามัย กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข ฯลฯ โดยนำมาตรการความปลอดภัยด้านสาธารณสุขผนวกกับมาตรฐานการให้บริการที่มีคุณภาพของสถาน ประกอบการ เพื่อสร้างความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยวว่าทุกคนจะได้รับประสบการณ์ที่ดี มีความสุข และความ ปลอดภัยด้านสุขอนามัยจากสินค้าและบริการประเทศไทย ซึ่งในแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2561 - 2565) ฉบับปี พ.ศ. 2565 จึงต้องปรับปรุงเป้าหมายโดยให้มีเรื่องการท่องเที่ยวจะต้องผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ท่องเที่ยวปลอดภัยด้านสุขอนามัย (SHA) การส่งเสริมการขายออนไลน์ หรือช่องทางแอฟพลิเคชั่นต่างๆ และ ลดเป้าหมายลงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เป้าหมายทั้งรายได้จากการท่องเที่ยวและรายได้จากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ใหม่

3. ประเด็นยุทธศาสตร์ การยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยมีจุดเน้นในการพัฒนา ด้าน เด็ก และผู้สูงอายุ ต่อมาภายหลังได้มีการครอบคลุมไปยังช่วงวัยอื่นๆ โดยเน้นไปที่ กลุ่มคนที่ด้วยโอกาส และมี ปัญหาทางสังคม ครอบครัว วัยรุ่น มีโครงการที่สำคัญคือ โครงการยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนทุกช่วง วัยนครชัยบุรินทร์ ดังนี้

1) การพัฒนาด้านสุขภาพ พัฒนาการด้านร่างกาย สติปัญญา ได้แก่ การพัฒนาศักยภาพ เด็กปฐมวัยด้วยนวัตกรรมการเรียนรู้ตามหลักการพัฒนาสมอง ชุมชนต้นแบบการดูแลสุขภาพแบบพึ่งพาตนเอง ตามหลักแพทย์แผนไทย ศูนย์พัฒนาถ่ายทอดนวัตกรรมการรักษาและป้องกันโรคผู้สูงอายุทางด้านชีวกลศาสตร์ การดูแลผู้ป่วยแผลกดทับด้วยนวัตกรรมเครื่องเฝ้าระวังการเกิดแผลกดทับ

2) ส่งเสริมการสร้างการแข่งขันของครอบครัว และสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพจิตที่ดี ได้แก่ เสริมสร้างความสัมพันธ์ครอบครัวสู่ชุมชนเข้มแข็งนครชัยบุรินทร์

3) การส่งเสริมรายได้ พึ่งพาตนเอง ลดการพึ่งพิง ได้แก่ สร้างรายได้ให้กับผู้สูงอายุในชุมชนอย่างยั่งยืน และผู้ด้อยโอกาส การพัฒนานวัตกรรมภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นสู่การสร้างรายได้ให้ผู้สูงอายุในชุมชน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2561 – 2565 พบว่าการพัฒนาเกี่ยวกับเด็กปฐมวัยต้องใช้ระยะเวลา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการพัฒนาด้านสมอง ซึ่งอาศัยการวัดที่เห็นเป็นรูปธรรมคือ IQ และการจัดเก็บข้อมูลจะเก็บทุก 5 ปี ขณะนี้มีข้อมูลล่าสุดคือปี พ.ศ. 2559 อยู่ที่ 96.52 คะแนน โครงการสำรวจครั้งถัดไป คือ ปี 2564 นอกจากนี้ผู้รับผิดชอบโครงการได้จัดเก็บข้อมูลทั้งก่อนและหลังการเล่นเครื่องเล่นเพื่อพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ สมอง และด้านสังคม โดยข้อมูลเป็นโรงเรียนนำร่องเมื่อปี พ.ศ. 2560 ผลปรากฏว่ามีคะแนนเพิ่มขึ้น ภาพรวมถึงร้อยละ 20.58 โดยการพัฒนาทางสติปัญญา จากเดิมมีพัฒนาการเฉลี่ยอยู่ที่ 67.78 คะแนน ภายหลังดำเนินการอยู่ที่ 92.22 คะแนน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 26.50 สำหรับปี พ.ศ. 2563 อยู่ในระหว่างการจัดเก็บ

สำหรับผู้สูงอายุที่ได้รับการดูแลสุขภาพ โดยใช้นวัตกรรมเข้ามาช่วยชะลอการเสื่อมก่อนวัยอันควรของอวัยวะบางประเภท เช่น ข้อเข่า ซึ่งมีผลต่อการใช้ชีวิตเป็นอย่างมาก หากข้อเข่าเสื่อมสภาพเร็วทำให้การเดินทางลำบาก จะต้องพึ่งพิงคนหรืออุปกรณ์ในการช่วยการทรงตัว การป้องกันการเจ็บป่วยด้วยศาสตร์แพทย์แผนไทย พึ่งพาตนเอง คือเน้นให้ลดการพึ่งพิง การมีสุขภาพที่ดีจะช่วยในแง่ค่าใช้จ่ายด้วย จากสถิติระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2562 จำนวนผู้สูงอายุอยู่ลำพังคนเดียวมีแนวโน้มสูงขึ้น ประกอบกับจำนวนผู้สูงอายุที่ทำงาน พ.ศ. 2561 – พ.ศ. 2563 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวนมาก โดยมีสัดส่วนที่มากที่สุดในประเทศอยู่ร้อยละ 34.41 กลุ่มจังหวัดจึงต้องมิกิจกรรมที่สร้างรายได้ให้กับผู้สูงอายุในชุมชน และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์หรือสวัสดิการของภาครัฐที่มีให้ผู้สูงวัยทราบด้วย

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้จัดฝึกอบรมสัมมนาเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และความเข้มแข็งในการทำงานของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ซึ่งมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงาน เกี่ยวกับผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและความต้องการของประชาชน เป็นรายด้าน ด้านแหล่งน้ำ ด้านเกษตร ด้านปศุสัตว์ ด้านท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐาน(ถนน) ด้านไหม ด้านการค้า การลงทุน การค้าชายแดน ด้านสังคม โดยผู้แทนรายด้านที่นำเสนอ และผู้เข้าร่วมสัมมนามีการเขียนบันทึกในใบร่วมแสดงความคิดเห็น สรุปได้ดังนี้

ด้านแหล่งน้ำ ด้านเกษตร

☞ ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานภาพรวมของด้านเกษตร ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 – 2562 เกี่ยวกับการส่งเสริมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวและมันสำปะหลัง ซึ่งเป็นพืชอุตสาหกรรมและพืชเศรษฐกิจหลัก ดำเนินการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ส่งเสริมด้านมาตรฐาน และการแปรรูปเบื้องต้น เช่น ข้าวสาร มันสำปะหลังตากแห้ง มีการบูรณาการหน่วยงาน เช่น สำนักงานพาณิชย์เรื่องการตลาด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ด้านบรรจุภัณฑ์ และมหาวิทยาลัย ด้านการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าสินค้า

ผลการดำเนินงานของปีงบประมาณ 2560 (เพิ่มเติม) และปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 มีการดำเนินการปรับเปลี่ยนหรือปฏิรูปภาคการเกษตร นำพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจมาทำการผสมผสาน ตามหลักศาสตร์พระราชา แปลงที่เข้าร่วมโครงการปี 60 เพิ่มเติม พบว่าเกษตรกรมีรายได้จากการปรับพื้นที่มาปลูกไม้ผล พืชผัก พืชอาหาร เป็นรายได้เสริม ทั้งรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน เสริมจากการผลิตพืชหลัก (ข้าว มันสำปะหลัง)

เสนอแนะว่า ควรส่งเสริมเกษตรกรที่ยั่งยืน เพื่อความมั่นคงทางอาหารและเกิดรายได้เสริม ยุ้งกลุ่มเป้าหมายเกษตรกรทั่วไป และควรส่งเสริมการยกระดับสินค้ากับกลุ่มเกษตรกรที่ต้องการปรับตัวเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการ

☞ ปัญหาและอุปสรรค

- (1) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปีงบประมาณ 60 – 62 ด้านข้าวพบว่าส่วนใหญ่ยังส่งผลผลิตเข้าโรงสี ทำให้ไม่สามารถกำหนดราคาสินค้าได้
- (2) มีการส่งเสริมการแปรรูปข้าวสาร พบว่าเกษตรกรไม่ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และไม่มีความสามารถดำเนินการด้านตลาด เนื่องจากขาดการบริหารจัดการด้านการรวบรวมผลผลิต ไม่สามารถกำหนดราคาตลาดช่วงที่ตลาดข้าวเปลือกราคาสูงจะทำการแปรรูปช่วงข้าวเปลือกราคาสูงมาจำหน่ายให้โรงสี ต่างคนต่างขาย
- (3) ครุภัณฑ์ไม่มีการใช้อย่างคุ้มค่า จึงแก้ไขโดยจัดสรรให้กับกลุ่มเกษตรกรอื่นมาใช้ ประโยชน์แทนกลุ่มเดิมที่เป็นเป้าหมาย
- (4) ปัญหาการโอนทรัพย์สินของกลุ่มจังหวัด ระหว่างกรม – กลุ่มจังหวัด ยังไม่มีความชัดเจน ทำให้หน่วยงานที่รับผิดชอบไม่สามารถรับโอนได้
- (5) เจ้าหน้าที่ยังขาดความรู้ความสามารถในการออกแบบหรือกำหนดการประเมินผลโครงการ แบบการติดตามผล ความก้าวหน้า และการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ
- (6) หน่วยงาน เช่น สภาเกษตรกรจังหวัด ไม่สามารถของบประมาณของกลุ่มจังหวัดได้โดยตรง แต่สามารถเสนอแนวคิดได้
- (7) ปัญหาการจัดซื้อจัดจ้าง เจ้าหน้าที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจ ทำให้เกิดข้อผิดพลาด และต้องแก้ไขทำให้เกิดความล่าช้า
- (8) การจัดทำแผนความต้องการของประชาชนในพื้นที่เป็นไปได้อย่าง เนื่องจากระยะเวลาบุคลากร และความซ้ำซ้อนกับการดำเนินงานของท้องถิ่น
- (9) การปรับปรุงพัฒนาแหล่งน้ำ พื้นที่ไม่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ เช่น ฝนตกน้ำท่วมไม่สามารถเข้าพื้นที่ได้ ส่งผลให้โครงการไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามแผนงาน
- (10) ที่กำหนด

☞ ปัญหาและความต้องการของประชาชน

- (1) ปัญหาด้านแหล่งน้ำที่ไม่เพียงพอของเกษตรกร ที่ดินทำกิน
- (2) ผลิตสินค้า และมีตลาดที่เป็นธรรม การเชื่อมโยงกับผลผลิตภาคเอกชน

- (3) เกษตรกรที่สามารถปรับตัว เช่น Smart Farmer และ Young Smart Farmer ต้องการยกระดับมาตรฐานของสินค้า
- (4) การแปรรูปเพิ่มมูลค่าสินค้า เชื่อมโยงกับตลาดภาคเอกชนและตลาด Modern trade เพื่อเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการภาคเกษตร
- (5) การขอสนับสนุนด้านพลังงานแสงอาทิตย์ เช่น ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ โรงอบพลังงานแสงอาทิตย์

ด้านบุคคล

☞ ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา มีการปรับปรุงพันธุ์โคให้ดีขึ้น (เนื้อเยอะ นมเยอะ โตไว) สนับสนุนการเลี้ยงโคอยู่กับที่เป็นหลักแหล่ง เพื่อลดต้นทุน ส่งผลให้กลุ่มจังหวัดมีโคเนื้อมากที่สุดในประเทศ

☞ ปัญหาและอุปสรรค

(1) ขาดความรู้และประสบการณ์เรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น การจ้างที่ปรึกษา เป็นต้น และวิธีการติดตามประเมินผล ยังไม่ดีเท่าที่ควร ไม่สามารถตอบเป้าหมายตัวชี้วัดได้อย่างชัดเจน ความต้องการของประชาชน

(2) ปัญหาจากการสถานการณ์เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้การฝึกอบรมไม่สามารถรวมเป็นกลุ่มใหญ่

(3) งบประมาณที่ได้รับจัดสรร จัดสรรให้ล่าช้า

☞ ปัญหาและความต้องการของประชาชน

ต้องการครุภัณฑ์การเกษตร และต้องการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการจำอาหารสัตว์ เพื่อลดต้นทุนในการเลี้ยงดู

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน(ถนน)

☞ ผลการดำเนินงาน

โครงการโดยส่วนใหญ่เป็นการขยายถนนเพื่อแก้ปัญหาการจราจร และซ่อมสร้างถนนเพื่ออำนวยความสะดวกด้านการคมนาคมขนส่งแก่ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งโครงการทั้งหมดมีการรับฟังความคิดเห็น รับทราบปัญหาความต้องการของประชาชน

☞ ปัญหาและอุปสรรค

โครงการที่เสนอส่วนใหญ่ในพื้นที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เกิดขีดความสามารถขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสำนักงบประมาณไม่เห็นชอบให้ดำเนินการ

☞ ปัญหาและความต้องการของประชาชน

ประชาชนต้องการงบประมาณให้ต่อเนื่อง ตลอดสายทางทุกปี เนื่องจากคู้มค่าในการเดินทางสัญจรไป – มา โดยสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย

ด้านท่องเที่ยว

☞ ปัญหาและอุปสรรค

(1) การท่องเที่ยวได้รับกระทบอย่างมากเนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในปริมาณน้อยลง ส่งผลให้รายได้จากการท่องเที่ยวลดลงอย่างมาก

ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวต้องปิดกิจการ ภาคแรงงานด้านการท่องเที่ยวไม่สามารถขับเคลื่อนต่อไปได้ เกิดปัญหาว่างงาน

(2) การโอนเงินจัดสรรงบประมาณมีความล่าช้า ไม่สามารถจัดอบรมสัมมนาได้ทันตามแผนการปฏิบัติงาน

☞ ปัญหาและความต้องการของประชาชน

ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว คือ อยากให้ภาครัฐสนับสนุนให้มีกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ เพื่อให้หวังโช่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวขับเคลื่อนต่อไปได้

ด้านใหม่

☞ ผลการดำเนินงาน

มีการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม แปรรูปดักแด่ เป็นผลิตภัณฑ์อาหาร อาทิเช่น น้ำพริกดักแด่ ไโปรตีน เป็นต้น มีการนำไหมไปผลิตผ้าไหมจำหน่าย และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดองค์ความรู้ระหว่างชุมชน ซึ่งจะเห็นได้ว่า หม่อนไหม ได้สร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ให้แก่ประชาชนในชุมชน

☞ ปัญหาและอุปสรรค

กำลังการผลิตไหมไม่เพียงพอต่อความต้องการ ขาดการบูรณาการของงบประมาณ งบประมาณมาไม่พร้อมกัน ส่งผลให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง ขาดการเชื่อมโยงบูรณาการระหว่างจังหวัดในกลุ่มจังหวัด โดยแต่ละจังหวัดควรกำหนดให้กลุ่มเป้าหมายเดียวกัน เพื่อสามารถวัดผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านสังคม

☞ ผลการดำเนินงาน

ได้จัดทำโครงการที่มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกช่วงวัย ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาสติปัญญาของเด็กปฐมวัยและวัยเรียน ทั้งทักษะด้าน IQ และ EQ โดยฝึกให้เด็กมีทักษะในการพึ่งพาตนเอง สามารถหารายได้ได้ด้วยตนเอง การพัฒนาการใช้ชีวิตของวัยสูงอายุให้สามารถช่วยเหลือพึ่งพาตนเองได้ ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการ คือ แผนงานโครงการไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนที่กำหนดไว้

☞ ปัญหาและอุปสรรค

(1) เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อีกทั้งระเบียบหลักเกณฑ์ของระบบงบประมาณ ขาดการบูรณาการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

(2) ข้อมูลการจัดทำแผนไม่สมบูรณ์ ไม่ใช่ข้อมูลที่ได้มาจากหน่วยงานหรือบุคคล ทำให้ข้อมูลไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน การทำแผนจึงไม่สอดคล้องกับการดำเนินงาน ทำให้การทำงานไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ

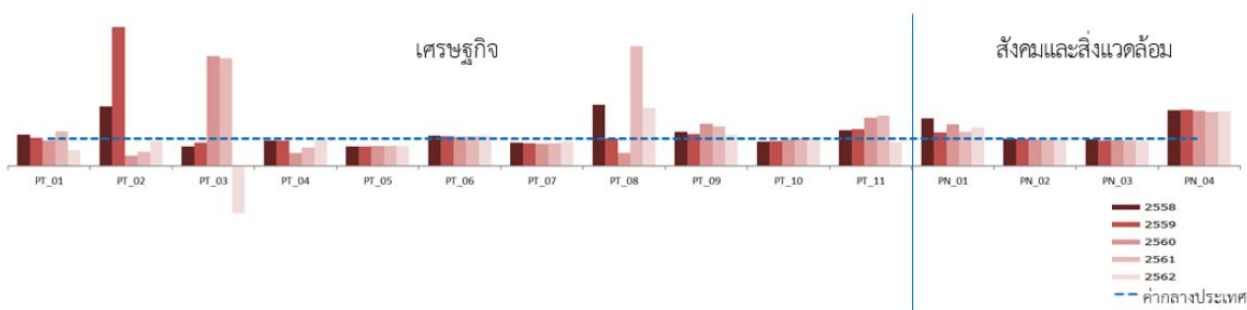
(3) กลุ่มเป้าหมายไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมให้ข้อมูลความต้องการ ส่วนใหญ่จะได้ข้อมูลจากการประชาคมของผู้นำชุมชน/เครือข่าย

1.6.2 การวัดระดับการพัฒนาในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

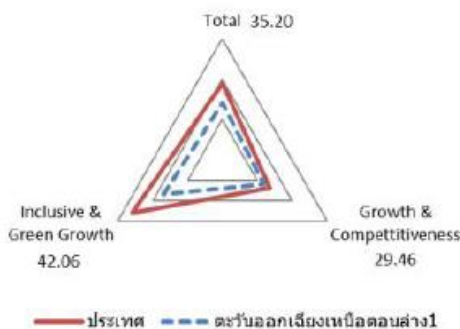

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้วิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดฯ ได้แก่ ขนาดและอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ แรงงาน และการท่องเที่ยว ปรากฏตามข้อมูลตัวชี้วัดการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนด ตามกราฟที่ 51 – 52 และตารางที่ 127 – 128 ข้างท้ายนี้

กราฟที่ 51 : ผลการพัฒนาตามประเด็นการพัฒนาที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด

กราฟที่ 52 : ผลการพัฒนาตามประเด็นการพัฒนาที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด

ตารางที่ 127 : ผลการพัฒนาตามมิติการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด

มิติการพัฒนา	ค่ากลางประเทศ					กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง 1				
	2558	2559	2560	2561	2562	2558	2559	2560	2561	2562
ภาพรวม	42.95	41.31	44.51	47.02	47.14	29.83	31.14	32.82	33.86	35.20
ด้านเศรษฐกิจ (Growth & Competitiveness)	38.39	36.40	37.82	37.45	33.83	35.08	33.08	33.47	36.23	29.46
ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (Inclusive & Green Growth)	46.17	51.09	54.88	56.01	64.90	25.37	29.32	32.19	31.65	42.06

หมายเหตุ : * ตัวชี้วัดที่มีการผูกผันข้อมูล

** ตัวชี้วัดที่เป็นข้อมูลปีเว้นปี มีข้อมูลปี 2558 ปี 2560 ปี 2562

ตารางที่ 128 : ผลการพัฒนาตามมิติการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด

ตัวชี้วัด	ค่ากลางประเทศ					กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1				
	2558	2559	2560	2561	2562	2558	2559	2560	2561	2562
ด้านเศรษฐกิจ (Growth & Competitiveness)										
PC_GC_01 อัตรา การขยายตัวมูลค่า ผลิตภัณฑ์มวล รวมกลุ่มจังหวัด (ร้อยละ)	2.54	3.16	3.85	4.14	0.92	2.88	3.24	3.58	5.15	0.53
PC_GC_02 อัตรา การขยายตัวภาค เกษตร (ร้อยละ)	-6.11	0.04	4.95	5.77	-2.48	0.98	1.21	1.87	2.97	-2.74
PC_GC_03 อัตรา การขยายตัว ภาคอุตสาหกรรม (ร้อยละ)	1.62	3.46	2.20	3.24	0.37	1.16	2.94	8.73	12.58	-0.63
PC_GC_04 อัตรา การขยายตัวภาค บริการ (ร้อยละ)	4.86	4.52	4.12	3.68	2.31	4.50	4.17	1.93	2.48	2.24
PC_GC_05 มูลค่า ผลิตภัณฑ์กลุ่ม จังหวัดเฉลี่ยต่อหัว (บาท/คน)	110,644	115,017	120,325	128,068	130,951	78,325	82,504	86,576	91,958	94,196

ตัวชี้วัด	ค่ากลางประเทศ					กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1				
	2558	2559	2560	2561	2562	2558	2559	2560	2561	2562
ด้านเศรษฐกิจ (Growth & Competitiveness)										
PC_GC_06 สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้กลุ่มจังหวัด *, **	0.403	0.414	0.426	0.418	0.414	0.443	0.446	0.450	0.453	0.456
PC_GC_07 ผลิตภาพแรงงาน (บาท/คน)	114,985	119,869	126,037	130,375	133,429	96,782	99,709	102,710	108,529	117,003
PC_GC_08 อัตราการขยายตัวผลิตภาพแรงงาน (ร้อยละ)	2.74	3.01	6.28	1.31	3.25	6.07	3.02	3.01	5.67	6.81
PC_GC_09 อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)*	0.84	0.99	1.09	0.96	0.94	1.04	1.14	1.65	1.37	1.05
PC_GC_10 รายได้การท่องเที่ยว (ล้านบาท)	24,335	26,465	30,293	34,295	34,881	21,535	23,854	29,209	34,181	34,819
PC_GC_11 อัตราการขยายตัวรายได้การท่องเที่ยว (ร้อยละ)	12.19	8.05	12.95	9.38	2.16	15.70	10.77	22.45	17.02	1.87
ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (Inclusive & Green Growth)										
PC_IGG_1 ร้อยละประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน (ร้อยละ)*	7.43	9.72	8.96	12.80	7.73	12.78	11.82	13.48	15.75	10.82
PC_IGG_2 จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทย อายุ 15 – 59 ปี (ปี)	8.60	8.74	8.90	8.93	9.01	8.38	8.54	8.64	8.65	8.89
PC_IGG_3 ร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ)	33.67	40.62	45.35	49.85	60.67	32.23	37.82	43.01	46.46	56.36
PC_IGG_4 ปริมาณขยะในกลุ่มจังหวัด (พันตัน)*	1,133	1,161	1,152	1,196	1,196	2,278	2,354	2,298	2,338	2,371

จากกราฟและข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า

ด้านเศรษฐกิจ

1) ปี พ.ศ. 2562 อัตราการขยายตัวของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ขยายตัวในอัตราที่ต่ำกว่าปีก่อนอยู่ที่ร้อยละ 0.53 เทียบกับปีก่อนหน้าขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 5.15 และน้อยกว่าค่ากลางของประเทศซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 0.92

2) อัตราการขยายตัวของภาคเกษตรกลุ่มจังหวัดฯ หดตัวลงอยู่ที่ร้อยละ -2.74 น้อยกว่าค่ากลางของประเทศซึ่งมีอัตราการขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ -2.48 เทียบกับปีก่อนที่มีอัตราการขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 2.97 ในขณะที่ค่ากลางของประเทศอยู่ที่ร้อยละ 5.77 ถึงแม้ว่าอาชีพส่วนใหญ่ของกลุ่มจังหวัดฯ จะเป็นอาชีพเกษตรกรรม แต่เนื่องจากราคาผลผลิตทางเกษตรตกต่ำ ส่งผลต่อมูลค่าภาคเกษตรด้วย

3) อัตราการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมกลุ่มจังหวัดฯ หดตัวลงอยู่ที่ร้อยละ -0.63 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่มีการขยายตัวสูงถึงร้อยละ 12.58 และน้อยกว่าค่ากลางของประเทศ ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 0.37 ถึงแม้กลุ่มจังหวัดฯ จะเป็นแหล่งที่ตั้งของอุตสาหกรรมและการบริการของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่เนื่องจากผลกระทบจากความขัดแย้งทางการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีน ทำให้เศรษฐกิจชะลอตัว และภาคการส่งออกก็หดตัวตาม

4) อัตราการขยายตัวของภาคการบริการ หดตัวลงจากปีก่อนหน้าเล็กน้อย อยู่ที่ร้อยละ 2.24 และน้อยกว่าค่ากลางของประเทศ ซึ่งมีอัตราการขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 2.31 เนื่องจากการแข่งขันการท่องเที่ยวที่สูงขึ้น

5) มูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดเฉลี่ยต่อหัว มีมูลค่า 94,196 บาท/คน มากกว่าปีก่อนที่มีมูลค่า 91,958 บาท/คน แต่น้อยกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ที่มีค่าเฉลี่ย 130,951 บาท/คน

6) สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ของกลุ่มจังหวัด หรือค่าความไม่เสมอภาคของรายได้ มีค่าสูงกว่าค่ากลางของประเทศ โดยอยู่ที่ 0.456 ค่ากลางประเทศอยู่ที่ 0.414

7) ผลิตภาพแรงงาน มีมูลค่า 117,003 บาท/คน น้อยกว่าค่ากลางของประเทศที่มีมูลค่า 133,429 บาท/คน แต่มีค่าสูงกว่าปีก่อนหน้า ซึ่งมีมูลค่า 108,529 บาท/คน คิดเป็นร้อยละ 6.81 ของปีก่อนหน้า ซึ่งมีอัตราการขยายตัวที่สูงกว่าค่ากลางประเทศซึ่งมีอัตราการขยายตัวที่ร้อยละ 3.25 แสดงให้เห็นว่าแรงงานมีความสามารถในการผลิตสูงขึ้น

8) อัตราการว่างงาน ร้อยละ 1.05 สูงกว่าค่ากลางของประเทศที่มีค่าร้อยละ 0.94 แต่เมื่อเทียบกับปีก่อนมีอัตราการว่างงานลดลง

9) รายได้การท่องเที่ยว มีมูลค่า 34,819 ล้านบาท น้อยกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศเล็กน้อย ที่มีมูลค่า 34,881 ล้านบาท เนื่องจากการส่งเสริมการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวรอง แม้ว่าจะมีการแข่งขันที่สูงมาก โดยมีอัตราการขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 1.87 หดตัวลงจากปีก่อนหน้าที่มีอัตราการขยายตัวอยู่ที่ 17.02

ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

10) ร้อยละประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจนของกลุ่มจังหวัดมีจำนวนน้อยลง อยู่ที่ร้อยละ 10.82 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าที่มีจำนวนร้อยละ 15.75 แสดงให้เห็นว่าจำนวนคนจนน้อยลง

11) จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทยอายุ 15 – 59 ปี มีมากขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยอยู่ที่ 8.98 ปี แต่ยังไม่ต่ำกว่าค่ากลางของประเทศซึ่งอยู่ที่ 9.01 ปี

12) ร้อยละของประชาชนที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า โดยมีจำนวนร้อยละ 56.36 แต่น้อยกว่าค่ากลางของประเทศ ที่มีจำนวนร้อยละ 60.67

13) ปริมาณขยะในกลุ่มจังหวัดมีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยมีปริมาณอยู่ที่ 2,371 พันตัน มากกว่าค่ากลางของประเทศ ที่มีจำนวน 1,196 พันตัน

1.6.3 ผลการเบิกจ่ายโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัดประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้รับการจัดสรรงบประมาณ 397,671,600 บาท จำนวน 3 โครงการ และค่าใช้จ่ายในการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ แบ่งเป็นงบลงทุน 337,015,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 84.75 งบดำเนินการเอง 55,656,600 บาท คิดเป็นร้อยละ 14 งบรายจ่ายอื่น 5,000,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.25 และมีเงินเหลือจ่ายไปดำเนินการรายการใหม่ และจ่ายค่าชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) จำนวน 18,943,069 บาท

ผลการดำเนินงานในภาพรวม มีผลการเบิกจ่ายรวม 209,186,744.16 บาท คิดเป็นร้อยละ 52.61 ยังไม่เบิกจ่าย 188,460,046.48 บาท ดังนี้

ตารางที่ 128 : ตารางแสดงผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ณ วันที่ 1 กันยายน 2564

หน่วย : บาท

จังหวัด	งบประมาณ	ผลเบิกจ่าย	ร้อยละ	กันเงินไว้เบิกเหลือในปี	เหลือจ่าย
นครราชสีมา	121,564,870	72,578,883.36	64.45	5,432,881.48	-
ชัยภูมิ	118,543,850	101,014,645.22	85.92	-	409.36
บุรีรัมย์	121,820,950	31,604,285.98	25.90	11,727,138	-
สุรินทร์	32,831,930	2,379,929.60	6.26	19,219,627	24,400
OSM	3,000,000	1,609,000	82.44	-	-
รวม	397,671,600	209,156,744.16	52.61	36,375,646.48	24,809.36

ที่มา : ข้อมูลจากการประมวลผลของกลุ่มจังหวัดฯ

ผลการเบิกจ่ายต่ำกว่าเป้าหมายที่รัฐบาลกำหนด ณ ไตรมาสที่ 4 ร้อยละ 100 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 2019 ทำให้กิจกรรมโดยเฉพาะกิจกรรมที่ฝึกอบรมสัมมนาไม่สามารถดำเนินการได้ การระบดระรอกสาม ที่ทำให้พื้นที่จังหวัดในกลุ่มจังหวัดเป็นพื้นที่ควบคุมสูงสุด และมีมาตรการไม่ให้รวมตัวกันเกิน 5 คน เช่น กิจกรรมงานแสดงมหรหรรรมสินค้าปศุสัตว์นครชัยบุรีรัมย์ที่จะต้องมีการรวมคนเป็นจำนวนมาก ต้องเลื่อนดำเนินการไปจนไม่สามารถดำเนินการได้ทันในปีงบประมาณ และจากการที่สำนักงบประมาณจัดสรรเงินงบประมาณแบ่งเป็นรายงวด โดยงวดที่ 3 และงวดที่ 4 เป็นช่วงปลายงบประมาณ จึงทำให้บางกิจกรรมดำเนินการล่าช้า และต้องยกเลิกบางขั้นตอนการดำเนินงาน

ปัญหา/อุปสรรค ต่อการดำเนินงานและเบิกจ่าย ดังนี้

1. งบประมาณของกลุ่มจังหวัด ส่วนใหญ่เป็นงบลงทุน ถึงร้อยละ 84.75 ซึ่งเมื่อยังไม่ก่อหนี้ก็จะไม่มีการเบิกจ่าย บางรายการมีการประกาศจัดซื้อจัดจ้างใหม่ เนื่องจากผู้รับจ้างไม่เข้ามาลงนามในสัญญางานแหล่งน้ำ แบ่งงานออกเป็น 2 ลักษณะ คือ งานจ้างเหมา และงานดำเนินการเอง ซึ่งงานดำเนินการเองจะ

เบิกจ่ายเป็นวัสดุ ค่าแรงงาน และเบิกจ่ายในลักษณะงบดำเนินงาน ยอดการเบิกจ่าย จะทยอยเบิกจ่ายไปจนกว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ

2. มีการขอโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปี ที่เป็นงบลงทุน : ที่ดินสิ่งก่อสร้าง วงเงินเกินกว่า 10 ล้านบาท และรายการที่ใช้เงินเหลือจ่ายไปดำเนินการจ่ายค่า K จะต้องไปทำความเข้าใจกับสำนักงานประมาณ เนื่องจากรายการเงินเหลือจ่ายที่นำมาใช้นั้นอยู่นอกผลผลิตโครงการ

3. ปัญหาด้านพื้นที่ดำเนินการ ทำให้ต้องมีการโอนเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดความล่าช้า

4. ระเบียบวิธีการ การเบิกจ่ายของหน่วยดำเนินการ มีความแตกต่างจากหน่วยงานจ่ายของจังหวัด (การเงิน สำนักงานจังหวัด) จึงทำให้การจัดทำเอกสารเพื่อเบิกจ่ายมีข้อผิดพลาด

5. ผลกระทบของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา – 2019 ทำให้กิจกรรมการอบรมสัมมนาต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงาน การปรับจำนวนรุ่น รวมไปถึงการปรับแผนการปฏิบัติงานโดยเลื่อนดำเนินการไปจนสถานการณ์คลี่คลาย

แนวทางการแก้ไข

1. กลุ่มจังหวัด ฯ ได้มีหนังสือแจ้งให้จังหวัดกำกับหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด ฯ ได้เร่งรัดการก่องหนผู้กฟน การดำเนินโครงการ และการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลัง/รัฐบาลกำหนด

2. กลุ่มจังหวัดฯ กำหนดแผนการกำกับติดตาม ดังนี้

- แจ้งจังหวัดในกลุ่มจังหวัดฯ ให้รายงานผลการเบิกจ่ายลงในแบบฟอร์มที่กลุ่มจังหวัด ออกแบบ รายงานให้กลุ่มจังหวัดทราบทุกวันที่ 1 และ 15 ของเดือน จนกว่าจะดำเนินการและเบิกจ่ายแล้วเสร็จ

- การประชุมคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) ได้มีการนำเสนอผลความก้าวหน้าการดำเนินงาน ทุกครั้ง หรือการประชุมใดที่กลุ่มจังหวัด ฯ ได้เข้าร่วมประชุมกับจังหวัด หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ก็ได้ขอความร่วมมือให้เร่งรัดการดำเนินโครงการ และการเบิกจ่ายด้วยทุกครั้ง

3. จังหวัดในกลุ่มจังหวัด มีการประชุมติดตามเร่งรัดการดำเนินงาน และเป็นคลินิกให้คำปรึกษาในการกรณีพบปัญหาอุปสรรค ทั้งเรื่องการขออนุญาตดำเนินการ การจัดซื้อจัดจ้าง โดยจะมีหน่วยงานตรวจสอบภายในจังหวัดให้คำปรึกษา รวมทั้งสำนักงานคลังจังหวัด

4. กำหนดให้หน่วยดำเนินงานรายงานผลการดำเนินงานทั้งในด้านของการเบิกจ่ายตามที่กำหนดข้างต้นและนอกจากนี้ยังมีการรายงานผลสัมฤทธิ์รายโครงการ และการรายงานในระบบติดตามประเมินผล (e-Menscr) ซึ่งเป็นการรายงานในระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้เป็นปัจจุบันทุกไตรมาส

+++++

ประเด็นการพัฒนา

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
(นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)

2.1 บทวิเคราะห์

กระบวนการในการจัดทำแผนพัฒนาระยะ 5 ปี กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้มีการนำ ยุทธศาสตร์และนโยบายที่เกี่ยวข้องมาเชื่อมโยงการทำงานเพื่อเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องหรือขนานรับนโยบายไปสู่ การปฏิบัติและบริบทที่เกี่ยวข้องทั้งระดับชาติ ระดับภาค และระดับโลก ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2560 – 2579) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ร่างแผนพัฒนา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (พ.ศ. 2566 - 2570) นโยบายรัฐบาล รวมทั้งยุทธศาสตร์ของภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เช่น หอการค้าและสภาอุตสาหกรรม เป็นต้น โดยจะวิเคราะห์นโยบาย ยุทธศาสตร์ระดับต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อ การพัฒนากลุ่มจังหวัด กระแสโลกหรือแนวโน้มขนาดใหญ่ (ปัจจัยภายนอก) โดยทำการวิเคราะห์ตนเองด้วย SWOT Analysis วิเคราะห์จากระบบฐานข้อมูลผ่านเครื่องวัดระดับการพัฒนา Benchmark (ปัจจัยภายใน) และการ กำหนด Value chain ในแต่ละด้านเพื่อกำหนดทิศทางการจัดทำโครงการตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ดังนี้

2.1.1 แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระดับโลก (Global Megatrends)

ที่มา สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

“Megatrends” คือแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโลกในมิติต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลกระทบอย่างสำคัญต่อมนุษย์ ปัจจุบันโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งในปี 2021 หรือปี พ.ศ. 2564 มีทิศทาง ดังนี้

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งประเทศไทยเข้าสู่การปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 ซึ่งมีการผสมผสานเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับเทคโนโลยีชีวภาพและกายภาพ ส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อวิธีการทำงาน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างคน

- Platform Economy & Sharing Economy ทำให้เกิดการจ้างงานรูปแบบใหม่ สร้างโอกาสให้รายย่อย และผู้ที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล เช่น การขายสินค้าผ่านแอปพลิเคชัน ที่มีระบบจัดการแยกหมวดหมู่สินค้า ระบบการซื้อ

ขาย การจ่ายเงิน การบริการจัดส่งโดยเชื่อมกับบริษัทขนส่งสินค้า ระบบการให้บริการการร้องเรียน การร้องทุกข์ การคืน หรือการจองที่พักแรมผ่านเว็บไซต์ของตัวแทน การเปิดบ้านให้นักเดินทางเข้าพักรายวัน

- Big DATA Analytics ข้อมูลเป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่สี่ ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูล พิจารณาอัตราการเปลี่ยนแปลง เพื่อวิเคราะห์ในเชิงการตลาด ความเป็นไปได้ประกอบการทำธุรกิจ หรือพัฒนาสินค้าและบริการ

- AI & Automation นำเทคโนโลยีมาทดแทนแรงงานในงานที่ไม่ซับซ้อน หรือสาขาที่มีความเสี่ยงที่เทคโนโลยีจะเข้ามาแทนที่มนุษย์ เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ การเกษตร ร้านอาหาร ร้านค้า แต่ทั้งนี้มนุษย์สามารถเรียนรู้และควบคุมระบบของเครื่องจักรได้

โอกาส : การพัฒนาเทคโนโลยีทางกายภาพ ชีวภาพ การผลิตแบตเตอรี่ วัสดุคอมพิวเตอร์ นาโนเทคโนโลยี	อุปสรรค/ความเสี่ยง : กระทบต่อการว่างงานของแรงงานทักษะต่ำ เกิดความเหลื่อมล้ำทั้งรายได้ การเข้าถึงสวัสดิการ การแข่งขันทางธุรกิจ ความเสี่ยงภัยคุกคามทางไซเบอร์ เพิ่มขึ้นตามการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลของประชากร
---	--

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร

องค์การสหประชาชาติได้คาดการณ์ว่าประชากรโลกจะเพิ่มขึ้นมากกว่า 1 พันล้านคนภายในปี 2030 กับการเติบโตของตลาด และภายในปี 2050 องค์การสหประชาชาติประมาณการว่าร้อยละ 80 ของประชากรโลกที่มีอายุเกิน 60 ปีขึ้นไปจะอยู่ในประเทศกำลังพัฒนา โดยประเทศไทยมีสัดส่วนผู้สูงอายุที่มากขึ้น สวนทางกับวัยแรงงานที่ลดลง ไทยจะเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ในปี พ.ศ. 2566 และคาดว่าจะเข้าสู่สังคมสูงวัยระดับสุดยอดภายในปี 2577 นอกจากนี้ สังคมเปลี่ยนแปลงทำให้คนมีการศึกษาแต่งานน้อย มีจำนวนเด็กเกิดใหม่น้อยลง สิ่งนี้ส่งผลต่อธุรกิจรวมถึงผลิตที่ลดลง การมีส่วนร่วมของแรงงานน้อยลง คนรุ่นใหม่จะมีภาระมากขึ้นอันเป็นผลจากความคาดหวังจากผู้สูงอายุ

โอกาส : สร้างโอกาสใหม่จากสังคมสูงวัย เช่น บริการทางการแพทย์ ศูนย์พักพิง หรือหุ่นยนต์ดูแล	อุปสรรค/ความเสี่ยง : ขาดแคลนแรงงาน อัตราส่วนการพึ่งพิงผู้สูงอายุต่อวัยแรงงาน และค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการที่สูงขึ้น รวมถึงการขยายตัวของแรงงานต่างด้าว และสังคมพหุวัฒนธรรม
--	---

อนาคตของงาน งานบางประเภทจะสูญหายไปจากการทดแทนด้วยระบบอัตโนมัติ ร้อยละ 60 ของการประกอบอาชีพจะมีอย่างน้อยร้อยละ 30 ของงานถูกทดแทนด้วยเครื่องจักร งานประเภทที่มีความสำคัญมากขึ้นรูปแบบการทำงานมีความยืดหยุ่น และแรงงานนอกระบบจะเพิ่มขึ้น จากการจ้างงานที่มีใช้รูปแบบมาตรฐานและทำงานจากทุกที่ทุกเวลา โดยงานในลักษณะการทำซ้ำจะถูกทดแทนด้วยระบบอัตโนมัติ ขณะที่ความต้องการแรงงานที่มีทักษะด้านเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น แรงงานจะต้องได้รับการพัฒนาทักษะใหม่ๆ

โอกาส : แรงงานต้องพัฒนาทักษะลักษณะใหม่ๆ เช่น ทักษะทางพฤติกรรม ทักษะด้านมนุษย์ การทำงาน เป็นทีม	อุปสรรค/ความเสี่ยง : แรงงานเสี่ยงตกงาน เพราะจะถูกทดแทนด้วยระบบอัตโนมัติ ค่านิยมของประชากรรุ่นใหม่ที่ชอบทำงานอิสระส่งผลให้แรงงานไม่ได้รับความคุ้มครองตามระบบประกันสังคมมีจำนวนเพิ่มขึ้น
--	--

การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมทางสังคม

ประชากร Gen Y (เกิดช่วง พ.ศ. 2523 - 2543) เติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยี มีการศึกษาสูงขึ้น และเป็นกำลังหลักในตลาดแรงงาน จะมีบทบาทเด่นในสังคม นำมาสู่การเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมการใช้ชีวิต เช่น รูปแบบการทำงานที่ความยืดหยุ่น และมี Work Life Balance การย้ายถิ่นฐานมากขึ้น อัตราการเกิดลดลง

โอกาส : การจ้างงานมีใช้รูปแบบมาตรฐานมีแนวโน้มสูง อาทิ งานบนแพลตฟอร์มออนไลน์ งานจ้างเป็นครั้งคราว	อุปสรรค/ความเสี่ยง : ปัญหาสุขภาพจิตพบในทุกช่วงวัย ประชากรช่วงอายุ 25 – 29 ปี มีสัดส่วนการเสียชีวิตจากปัญหาสุขภาพจิตมากที่สุด อัตราการเกิดลดลงอย่างมีนัยสำคัญ จากแนวคิดครอบครัวเดี่ยว ความต้องการใช้ชีวิตคนเดียว ความสามารถในการพึ่งพาตนเองที่สูงขึ้น การศึกษาสูงขึ้น และการยอมรับเพศสภาพที่ไม่ตรงกับสถานะทางเพศ
--	---

การขยายตัวของความเป็นเมือง Urbanization ความเป็นเมือง เมืองใหญ่ในประเทศต่างๆ ที่มีการเจริญเติบโตและพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว จะขับเคลื่อนความก้าวหน้าในอนาคต ปี พ.ศ. 2551 ประชากรกว่าร้อยละ 50 ของโลกมีการอาศัยอยู่ในเมืองและจะเพิ่มขึ้นสูงกว่าร้อยละ 70 ภายใน 30 ปี ข้างหน้า

โอกาส : สร้างความเจริญให้กับเมือง โครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะขยายตัวตามประชากรที่ย้ายมาอาศัยแถบชานเมือง ไม่เว้นแม้แต่สถานที่ท่องเที่ยว ห้างสรรพสินค้า ออฟฟิศ และที่พักอาศัย จนส่งผลต่อการลงทุนสร้างระบบขนส่งสาธารณะเพิ่มขึ้นกว่า 50% เพื่อเชื่อมชานเมืองโดยรอบให้เข้าถึงใจกลางของเมืองอย่างง่ายดายและไร้ข้อจำกัด แนวคิดเกี่ยวกับการฟื้นฟูเมืองถูกนำกลับมาพูดใหม่อย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น เช่น แนวคิดเมืองอัดแน่น (Compact City) แนวคิดเมืองอัจฉริยะ (Smart City) และแนวคิดการสร้างสมดุลระหว่างแหล่งงานและที่อยู่อาศัย (Job and Housing Balance)	อุปสรรค/ความเสี่ยง : สำหรับประเทศไทยความเป็นเมืองยังไม่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยโลก หน่วยงานและภาคีท้องถิ่นมีข้อจำกัดด้านศักยภาพและ/หรือบทบาทในการพัฒนาพื้นที่ พื้นที่ยังเผชิญความท้าทายด้านการจัดการของเสียและการปล่อยมลพิษ การใช้ทรัพยากรของเมือง
---	---

การดูแลสุขภาพและการรักษาพยาบาล ความต้องการดูแลสุขภาพในเชิงป้องกันมีเพิ่มความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ทันสมัย เป็นโอกาสในการพัฒนาสินค้าและบริการสุขภาพ ความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์และความคุ้มค่าของการบริการทางการแพทย์ มูลค่าการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์และสุขภาพ ประเทศไทยติดอันดับใน 20 ของโลก

โอกาส : การมีแนวโน้มความต้องการบริการทางการแพทย์และการดูแลสุขภาพที่เพิ่มขึ้น กระแสตระหนักในการดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน เกิดกระแสอาหารเพื่อสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ อุปสรรคและบริการดูแลสุขภาพโดยใช้งานเทคโนโลยีใหม่ๆ	อุปสรรค/ความเสี่ยง : เกิดเป็นโอกาสและความท้าทายของระบบสาธารณสุขที่จัดการปัญหาความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการสุขภาพ และการเพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาพยาบาล
---	--

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อุณหภูมิโลกเพิ่มขึ้น 1.5 – 5.1 องศาเซลเซียส ภายในปี 2643 ส่งผลให้เกิดคลื่นความร้อน ภัยแล้ง และพายุที่บ่อยและรุนแรง เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจ ภาคเกษตรที่เสียหายมากกว่าภาคการผลิตอื่นๆ จากการพึ่งพาสภาพภูมิอากาศในการเพาะปลูก เกิดโรคอุบัติซ้ำ การสูญเสียทรัพยากรชายฝั่งจากระดับน้ำทะเลที่สูงขึ้น และการลดจำนวนของสิ่งมีชีวิตในทะเลจากอุณหภูมิที่เพิ่มขึ้นและภาวะน้ำทะเลเป็นกรด

ความพยายามระดับโลกในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก มีหลายประเทศทั่วโลกกำลังตื่นตัวในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิโลกให้เป็นไปตามเป้าหมายของ Paris Agreement ซึ่งประเทศไทยเข้าร่วมเมื่อวันที่ 21 กันยายน 2559 โดยกำหนดเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้ลดลงร้อยละ 20 จากการประมาณการในกรณีปกติ ภายในปี 2573

พลังงานหมุนเวียนและยานยนต์ไฟฟ้า ต้นทุนของพลังงานหมุนเวียนลดต่ำลงมาใกล้เคียงกับพลังงานฟอสซิล และความก้าวหน้าของเทคโนโลยียานยนต์ไฟฟ้า นำมาซึ่งโอกาสของไทยในด้านพลังงาน ซึ่งเทคโนโลยีทั้งสองจะเป็นโอกาสในการลดการพึ่งพาการนำเข้าเชื้อเพลิง และลดมลพิษทางอากาศ และการเป็นฐานการผลิตยานยนต์สมัยใหม่

แนวโน้มเศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ การเจริญเติบโตอย่างก้าวกระโดดของจีนเพิ่มบทบาทในการกำหนดระเบียบโลก นำมาสู่แรงกดดันระหว่างจีน – สหรัฐอเมริกา แนวโน้มภูมิรัฐศาสตร์โลกยังขึ้นกับทิศทางของสหรัฐ ภายใต้การบริหารของไบเดน ที่มีแนวโน้มต่อต้านบทบาทของจีน การปกป้องความเป็นส่วนตัวและการผูกขาดในอุตสาหกรรมดิจิทัล ให้ความสำคัญกับนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม ให้ความสำคัญกับความร่วมมือพหุภาคี และกลไกสถาบันระหว่างประเทศ

โอกาส : ตำแหน่งความสัมพันธ์ทั้งจีนและสหรัฐฯ ทำให้ไทยมีความท้าทายในการท้าทายในการกำหนดบทบาทความร่วมมือระหว่างประเทศ การหดตัวของห่วงโซ่มูลค่าโลก (GVCs) เป็นโอกาสที่ไทยควรไขว่คว้า ด้วยความได้เปรียบด้านตำแหน่งที่ตั้งเชิงยุทธศาสตร์ในภูมิภาค	อุปสรรค/ความเสี่ยง : การพึ่งพาทางเศรษฐกิจระหว่างกันลดลง อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางการเมือง ส่งผลกระทบต่อกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีขอบเขตแคบลง/มุ่งเน้นเฉพาะประเด็นอาจมีบทบาทเพิ่มมากขึ้น
---	--

ผลกระทบและแนวโน้มจากโควิด-19

ผลกระทบในระดับโลก

- GDP โลกปี 2563 หดตัว 4.3%
- อัตราการว่างงานเพิ่มขึ้น 6.5% และชั่วโมงการทำงานลดลง
- การค้าและการเดินทางระหว่างประเทศหดตัวรุนแรง

ผลกระทบต่อประเทศไทย

- ไทยรับมือกับโควิด-19 ได้ดีเป็นอันดับ 4 ของโลก
- แต่ผลกระทบทางเศรษฐกิจรุนแรง เนื่องจากพึ่งพาการท่องเที่ยวและส่งออกในสัดส่วนสูง
 - GDP หดตัว ปี 2563 หดตัว 6.1%
 - อัตราการว่างงานเพิ่มขึ้น เป็นประมาณ 1.90%
 - ชั่วโมงการทำงานลดลง โดยเฉพาะในแรงงานที่มีอายุน้อย และมีการศึกษาสูง

ผลกระทบต่อแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ

ที่มา สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

9 เทรนด์อุตสาหกรรมอาหารแห่งปี 2021

Immunity Boosting

Personalized Nutrition

Well-Mental Eating

Gastronomy Tourism

Elderly Food

Shared Kitchen

Biodiverse Dining

Food Waste Rescue

Newtrition

ข้อมูลจากสถาบันอาหาร ธนาคารแห่งประเทศไทย กล่าวว่า เทรนด์สุขภาพที่น่าจับตามองในปีนี้ (ค.ศ. 2021) ล้วนเป็นผลกระทบที่เกิดจากการระบาดของเชื้อไวรัส ที่ทำให้คนใช้ชีวิตอย่างแหวะระวังมากยิ่งขึ้น กลัวเชื้อโรคร้ายขึ้น ในขณะที่เดียวกันผู้คนก็มองหากิจกรรมที่ช่วยบำบัดจิตใจและเติมเต็มสิ่งที่ขาดหายในช่วงเวลาที่ผ่านมา จึงเกิดเทรนด์ของอุตสาหกรรมอาหารทั้ง 9 อย่าง ดังนี้

1) Immunity Boosting กินเพื่อเสริมภูมิคุ้มกัน

แนวคิด : การระบาดของ COVID-19 ทำให้ผู้บริโภคเริ่มมองหาตัวช่วยเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของสารอาหารและแร่ธาตุที่ช่วยเพิ่มภูมิคุ้มกันให้ร่างกาย

ตัวอย่างแนวทางพัฒนาสินค้าและบริการ : Wellness Shots – น้ำผลไม้เข้มข้นแบบช็อต

Probiotics – เพิ่มลงในอาหาร เพื่อช่วยในเรื่องระบบการย่อย ที่พบได้บ่อย คือ กลุ่มสินค้าประเภท นมเปรี้ยว โยเกิร์ต กิมจิ และมีโสะ เป็นต้น

2) Personalized Nutrition โภชนาการเฉพาะบุคคล

แนวคิด : การออกแบบโภชนาการให้เหมาะสมกับร่างกายแบบเฉพาะบุคคล โดยคำนึงถึงการใช้ชีวิต สารอาหาร และสุขภาพ

ตัวอย่างแนวทางพัฒนาสินค้าและบริการ : Microbiome Data – เป็นการนำข้อมูลระดับพันธุกรรม เพื่อจัดอาหารในแบบ Personalized ซึ่งจะมุ่งเน้นในเรื่องของการไตเอตเป็นหลัก Biomarker Data – ใช้ข้อมูล Biomarkers ในเลือด นำไปวางแผนกำหนดอาหาร ยา การออกกำลังกาย และพฤติกรรม

3) Well-Mental Eating กินเพื่อสุขภาพจิตใจ

แนวคิด : โอกาสทางธุรกิจของกลุ่มผลิตภัณฑ์นี้ ส่วนใหญ่มักเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใส่สารบางอย่างที่ช่วยลดความเสียหายจากอนุมูลอิสระและการอักเสบของสมอง หรือ การกินเพื่อช่วยส่งเสริมการทำงานของสารสื่อประสาท ทำให้การทำงานดีขึ้น

ตัวอย่างแนวทางพัฒนาสินค้าและบริการ : CBD-Infused – อาหารที่ผสมสารสกัดจากกัญชา มีสรรพคุณช่วยให้รู้สึกสงบและลดความวิตกกังวล

Probiotic – นอกจากช่วยสร้างภูมิคุ้มกันแล้วยังช่วยเรื่องสุขภาพจิตใจได้ด้วย โดยนำมาใช้ช่วยลดความเสี่ยงในการเป็นโรคซึมเศร้าได้

4) Gastronomy Tourism หรือ Food Tourism ท่องเที่ยวสายกิน

แนวคิด : อาหารถือเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญในการออกท่องเที่ยว ผลสำรวจระบุว่า นักท่องเที่ยวกว่า 53% เลือกสถานที่ท่องเที่ยวจากอาหารและเครื่องดื่ม

ตัวอย่างแนวทางพัฒนาสินค้าและบริการ : Food Festival – งานเทศกาลที่จะสร้างประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้กับนักท่องเที่ยวได้ค้นพบวัฒนธรรมอาหารประจำท้องถิ่นนั้น ๆ

Meal-Sharing Platform – แพลตฟอร์มที่จะช่วยเติมเต็มการท่องเที่ยวด้วยมืออาหารในแบบพื้นถิ่น

5) Elderly Food อาหารการกินของวัยเก่า

แนวคิด : ปัจจุบันโลกกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ตลาดอาหารสำหรับผู้สูงอายุก็กำลังเติบโตควบคู่ไปด้วย ปี 2025 คาดการณ์ว่าตลาดอาหารสำหรับผู้สูงอายุจะขยายตัวขึ้นไปจนถึง 18,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากปีปัจจุบันกว่า 25%

ตัวอย่างแนวทางพัฒนาสินค้าและบริการ : 3D Printed Food – ขึ้นรูปอาหารจากวัตถุดิบที่เป็นมิตรต่อการกลืน และการย่อยอาหารของผู้สูงอายุ แต่ยังคงให้รูปลักษณ์เหมือนกับอาหารปกติ

Elderly Snack – ขนมคบเคี้ยวที่ลดสารอาหารที่ส่งผลเสียต่อร่างกาย หรือ เพิ่มสารอาหารจำเป็นที่จะมีคุณประโยชน์ต่อสุขภาพเข้าไป

6) Shared Kitchen ครั้วที่แชร์กันมากขึ้น

แนวคิด : ครั้วกลางที่ให้บริการด้านอาหารรูปแบบใหม่ สร้างเครือข่ายธุรกิจ และลดค่าใช้จ่ายในการขยายธุรกิจ ตัวอย่างแนวทางพัฒนาสินค้าและบริการ : Cloud Kitchen – เป็นการให้บริการเช่าพื้นที่ทำครัวและอุปกรณ์ทำครัวแบบอุตสาหกรรมเพื่อใช้ประกอบธุรกิจอาหาร

Co-Cooking Kitchen – พื้นที่สร้างสรรค์อาหารจานโปรด โดยรวบรวมกลุ่มของผู้สนใจด้านเดียวกัน มีโอกาสฝึกฝนทดลอง และรังสรรค์จานอาหารใหม่ ๆ ร่วมกัน

7) Biodiverse Dining กินเพื่อความหลากหลายทางชีวภาพ

แนวคิด : จากผลสำรวจการบริโภคทั่วโลก ผู้บริโภคส่วนใหญ่ มักกินอาหารไม่ครบ 5 หมู่ ส่งผลให้ร่างกายและทรัพยากรเกิดความไม่สมดุล

ตัวอย่างแนวทางพัฒนาสินค้าและบริการ : Biodiverse Restaurant – ร้านอาหารแนวใหม่ที่ชูจุดยืนในการรักษาความหลากหลายและช่วยให้การกินของผู้บริโภคเกิดความสมดุลมากขึ้น

Supply Partnership – ร้านอาหารที่จับมือกับผู้ผลิตวัตถุดิบ ร่วมกันสร้างสรรค์เมนูที่มีความแปลกใหม่และหลากหลาย

8) Food Waste Rescue แก้ปัญหาขยะอาหาร

แนวคิด : อาหารที่รับประทานอยู่ในชีวิตประจำวัน สามารถสร้างขยะรวม ๆ แล้วได้มากถึง 1 ใน 3 ของอาหารที่ผลิตทั่วโลก โดยจะมีผลิตภัณฑ์อาหารราว 30-50% ที่ไม่ถูกกิน และส่วนใหญ่เป็นขยะอาหารที่เกิดจากครัวเรือนเป็นหลัก หากคำนวณเป็นมูลค่าทางการเงินแล้ว สูญเสียไปไม่น้อยกว่า 1 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ

ตัวอย่างแนวทางพัฒนาสินค้าและบริการ : Transform – การนำขยะอาหารที่เหลือใช้กลับมาปรุงอาหารอีกครั้ง ตัวอย่างเช่น การนำธัญพืชไปผลิตเบียร์ แต่ by product ที่เหลือจากกระบวนการผลิต ได้แก่ โปรตีน, ไฟเบอร์, ไมโครนิวเทรียน เหล่านี้สามารถนำมาผลิตเป็น Snack Bar ได้

Fertilizer – การนำขยะอาหารที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ ไปทำเป็นปุ๋ยเพื่อใช้ในวงการเกษตรกรรม

9) Newtrition โภชนาการรูปแบบใหม่

แนวคิด : ผู้คนเริ่มตระหนักในสวัสดิภาพสัตว์และภาวะการขาดแคลนอาหาร ทำให้เกิดโภชนาการรูปแบบใหม่ คือ การไม่บริโภคอาหารที่มาจากเนื้อสัตว์ เลือกบริโภคเฉพาะอาหารหรือผลิตภัณฑ์ที่มาจากผัก ผลไม้ และธัญพืชแบบ 100%

ตัวอย่างแนวทางพัฒนาสินค้าและบริการ :

Plant-based Meat – อาหารโปรตีนทางเลือกที่มีลักษณะคล้ายเนื้อสัตว์แต่ไม่ได้ผลิตจากเนื้อสัตว์

Bio-Based – ผลิตภัณฑ์ที่ใช้เทคโนโลยีทางชีวภาพเข้ามาช่วยในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการผลิต เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะอย่าง เช่น ลดการเกิด Carbon Footprint เป็นต้น

จาก 9 เทรนด์ในข้างต้นจะเห็นได้ว่า ล้วนเป็นเทรนด์ที่เกี่ยวข้องกับ “อาหารเพื่อสุขภาพ” ที่ช่วยป้องกันหรือเยียวยาสุขภาพทั้งทางกายและจิตใจ รวมถึงการตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมรอบตัว หล่อหลอมให้ผู้บริโภคมีแนวคิดและการใช้ชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป

เทรนด์ท่องเที่ยว ไคร 'รุ่ง' และ ไคร 'ร่วง'

ในปี 2021 ?

	ทำไม่รุ่ง?	ทำไมร่วง?	
 บริการจัดส่งอาหาร Food Delivery	<ul style="list-style-type: none"> ผู้คนที่อยู่บ้าน การสั่งอาหารเดลิเวอรี่ จึงเป็นทางออก 	<ul style="list-style-type: none"> เป็นสถานที่ปิด ใช้เวลาเดินทางนาน สู้ภัยต่อการแพร่ระบาด 	 เรือสำราญ Cruise Travel
 ตลาดค้าปลีกออนไลน์ E-commerce	<ul style="list-style-type: none"> แข่งขันรุนแรงขึ้น แต่ยังคงเติบโตได้อีก โอกาสของธุรกิจท่องเที่ยวในการหาเงินหมุนเวียน 	<ul style="list-style-type: none"> การเดินทางหยุดชะงัก หันพึ่งการขนส่งสินค้าและธุรกิจอื่น ๆ แทน 	 สายการบิน Airlines
 ท่องเที่ยวแบบผจญภัย Adventure Tourism	<ul style="list-style-type: none"> ได้รับความนิยมน่าขึ้น เพราะไม่แออัด ตอบโจทย์ Social Distancing 	<ul style="list-style-type: none"> เป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะติดเชื้อแล้วร้ายแรง แม้มีกำลังซื้อแต่ฟื้นตัวยากที่สุด 	 กลุ่มนักท่องเที่ยวสูงวัย Baby Boomer Tourist
 นักท่องเที่ยวเจน Y และ Z GEN Y and GEN Z Tourist	<ul style="list-style-type: none"> กลุ่มนักท่องเที่ยวที่แข็งแกร่ง เป็นกลุ่มที่มองหาดีลท่องเที่ยวมากที่สุด แม้จะกักตัวอยู่บ้าน 	<ul style="list-style-type: none"> ทุกฝ่ายตระหนักถึงปัญหา Overtourism ที่มากก่อนหน้า จะมีการป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นอีก 	 ภาวะนักท่องเที่ยวล้นเมือง Overtourism
 ความบันเทิงและการท่องเที่ยวในบ้าน Hometainment • Hometravel	<ul style="list-style-type: none"> สื่อบันเทิง เน้นเจาะกลุ่มคนอยู่บ้านมากขึ้น Virtual Concert หรือรับชมสดรมถึงคอนเทนต์ผ่าน OTT TV 	<ul style="list-style-type: none"> การเดินทางหยุดชะงัก ยอดจองที่พักลดลง SMEs กุญแจหมุนเวียนน้อย ใช้เวลานานกว่าจะฟื้นตัวได้อีก 	 โรงแรมและที่พัก Hotel Industry
 เกษตรประยุกต์ Applied Farming	<ul style="list-style-type: none"> การเกษตร ที่ต้องแปลงเป็นแหล่งท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหารในทุ่งนา และร้านชาในไร่ชา ฟาร์มสเตย์ 	<ul style="list-style-type: none"> ทัวร์เป็นกลุ่ม กับคนหลากหลาย สู้ภัยต่อการแพร่ระบาด SMEs กุญแจหมุนเวียนน้อย ใช้เวลานานกว่าจะฟื้นตัวได้อีก 	 กลุ่มทัวร์ Tour Group

ที่มา : วัสดุท่องเที่ยว ไคร 'รุ่ง' และ ไคร 'ร่วง' ในปี 2021 ? | TAT Review Magazine Vol.7 No.41 January – March 2021

ข้อมูลจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้วิเคราะห์เทรนด์การท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2564 (ค.ศ. 2021) พบว่า เทรนด์ที่เป็นดาวรุ่ง ได้แก่ การบริการจัดส่งอาหารเป็นทางออกสำหรับผู้ที่ต้องอยู่บ้านในช่วงสถานการณ์โควิด - 19 ระบาด ตลาดค้าปลีกออนไลน์ (E- Commerce) ที่เติบโตมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเทรนด์การท่องเที่ยวใหม่ที่หันมาสนใจการท่องเที่ยวในสถานที่ที่ไม่แออัด หรือหลีกเลี่ยงการไปในแหล่งรวมตัวของผู้คนจำนวนมาก ดังนั้น เทรนด์การท่องเที่ยวที่นิยมจึงเป็นการท่องเที่ยวแบบผจญภัย การท่องเที่ยวเกษตรประยุกต์ รวมทั้งนักท่องเที่ยวกลุ่มเจน Y และ Z ที่มองหาข้อมูลการท่องเที่ยวมากที่สุดแม้ว่าจะอยู่ในช่วงกักตัว รวมทั้งสื่อบันเทิงที่เน้นเจาะตลาดคนอยู่บ้านสำหรับที่เป็นดาวร่วงในช่วงสถานการณ์โควิด - 19 ได้แก่ การท่องเที่ยวแบบกลุ่มทัวร์ ที่พักโรงแรม สายการบิน ภาวะท่องเที่ยวแบบล้นเมือง งานเทศกาล การล่องเรือสำราญ และกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงวัยที่ลดลง เพราะไม่กล้าเสี่ยงกับการออกนอกบ้าน

2.1.2 ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แผนแม่บทกระทรวง นโยบายรัฐบาล และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

➤ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์
“ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนา
ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”
นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข
และตอบสนองต่อการบรรลุ
ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ

- 1 ความมั่นคง
- 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน
- 4 การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม
- 5 การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- 6 การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์หลักของแผน 20 ปี

- ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง
- ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน
- ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม
- ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภูมิภาค	
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน	<ul style="list-style-type: none"> • การเกษตรสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรมาแปรรูปหรือเพิ่มมูลค่าผ่านขั้นตอนต่างๆ • สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว พัฒนาการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ • พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีความสามารถในการแข่งขันและมีอัตลักษณ์ชัดเจน • โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก
ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์	<ul style="list-style-type: none"> • การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต • การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย • การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภูมิภาค	
ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างและความสะดวกสบายทางสังคม	<ul style="list-style-type: none"> ● การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ ● พัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ ● เสริมสร้างพลังทางสังคม ● เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา พึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> ● พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

➤ ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)

4 องค์ประกอบ-13 หมายเหตุ (milestone) ที่ไทยจะให้ความสำคัญในช่วงระยะเวลา 5 ปี นับจากนี้ ได้แก่

1. เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เกษตรมูลค่าสูง, ท่องเที่ยวเชิงคุณค่า, ยานยนต์ไฟฟ้า, การแพทย์ครบวงจร, ประตุการค้าและโลจิสติกส์, ดิจิทัล
2. สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค SMEs, พื้นที่, ยากจนข้ามรุ่นและความคุ้มครองทางสังคม
3. วิถีชีวิตที่ยั่งยืน เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ, การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ
4. ปังจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ กำลังคนสมรรถนะสูง, ภาครัฐสมรรถนะสูง

➤ ร่างแผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2566 – 2570

3. ร่างกรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ.2566-2570 : ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

**Northeastern Direction
2566-2570**

เป็น "ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง"
ตามแนวคิด การเป็นฐานการผลิตของประเทศที่เป็นมิตร
กับสิ่งแวดล้อม เป็นประตูเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน
เพื่อสร้างโอกาสในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
และยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน

- Organic/GAP Agriculture
- Bio Circular Green Economy
- Sustainable Water Resource

Green
Good Environment

Growth
Good Local Economy

- NeEC-Bioeconomy
- Medical Hub
- Local Business and Tourism
- Quality of Living

**NE
Direction
3G**

Gate
Good Opportunity

- EWEC
- Border Trade
- Mekong Tourism
- Logistics

3. ร่างกรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ.2566-2570

การดำเนินงาน

- การจัดทำแผนพัฒนาภาค ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ.2566–2570 จะยึดยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 13 และศักยภาพของพื้นที่ เป็นกรอบการดำเนินงานจัดทำแผน
- สศช. จัดทำ "ร่างกรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ.2566–2570" ทั้ง 6 ภาค ดำเนินการควบคู่ไปกับการจัดทำร่างกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 13

บริบทการเปลี่ยนแปลงในระยะเวลาที่ผ่านมา

- ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี
- การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
- ปัญหาการว่างงานในภูมิภาค
- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ
- การขยายตัวของความเป็นเมือง
- การพัฒนาการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่หลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
- การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่

ร่างกรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. 2566 – 2570

➤ นโยบายรัฐบาล

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายรัฐบาล ดังนี้

ข้อ 5. การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย

5.2 พัฒนาอุตสาหกรรม

5.2.1 พัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว [Bio-Circular-Green (BCG) Economy] โดยนำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาพัฒนาต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมในการผลิตสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมและบริการท้องถิ่น ปรับระบบการบริหารจัดการการผลิตและระบบโลจิสติกส์ ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน การใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาเพิ่มมูลค่า การบริหารจัดการของเสียอุตสาหกรรมและขยะแบบคลัสเตอร์ระหว่างอุตสาหกรรมและชุมชนในแต่ละพื้นที่ของจังหวัด กลุ่มจังหวัด เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม ตลอดจนห่วงโซ่อุปทานให้สามารถใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขัน

5.3 พัฒนาการเกษตร

5.3.2 ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสมและไม่ก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังของภาครัฐ โดยจัดให้มีมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มรายได้และลดต้นทุนการเกษตรครบวงจร ตั้งแต่การปรับโครงสร้างต้นทุนการผลิต อาทิ เมล็ดพันธุ์ พื้นที่เพาะปลูก ปุ๋ย เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร แหล่งน้ำ และระบบไฟฟ้าเพื่อการเกษตร การลดหนี้สินโดยให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบที่มีต้นทุนต่ำ การลดความเสี่ยงจากราคาพืชผลทางการเกษตร การพัฒนาทักษะอาชีพเสริมรายได้ รวมทั้งการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิต และการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับฐานทรัพยากรในพื้นที่และความต้องการของตลาด นำระบบข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการจัดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) และส่งเสริมกลไกอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน รวมทั้งระบบการบริหารจัดการเชิงรุกมาใช้ในการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรให้เหมาะสมกับพื้นที่

5.3.3 พัฒนาองค์กรเกษตรกรและเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยเพิ่มทักษะการประกอบการและพัฒนาความเชื่อมโยงของกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ในทุกกระดับ โดยเฉพาะด้านการตลาด การค้าออนไลน์ ระบบบัญชี เพื่อขยายฐานการผลิตและฐานการตลาดของสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง มีความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ไปสู่เกษตรกรอัจฉริยะ เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรได้อย่างมั่นคงต่อไปในอนาคต

5.3.4 ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกร โดยใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ การลด ละ เลิกใช้ยาปราบศัตรูพืช โดยต้องจัดหาสารทดแทนที่มีประสิทธิภาพเพียงพอและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มและโอกาสทางเศรษฐกิจ อาทิ เกษตรอินทรีย์ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ และเกษตรแปรรูป เพื่อต่อยอดไปสู่เกษตรอุตสาหกรรม ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีในการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัย

5.3.7 ส่งเสริมการทำปศุสัตว์ให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยส่งเสริมการตลาด วิจัยและพัฒนาพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจ และสัตว์พื้นบ้าน อาทิ โคเนื้อ แพะ และแกะ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนามาตรฐานการผลิตและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลและสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคทั้งภายในและต่างประเทศ รวมทั้งสนับสนุนการส่งออกผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไปสู่ตลาดโลก

5.4 พัฒนาภาคการท่องเที่ยว

5.4.1 **พัฒนาคุณภาพและความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว** โดยส่งเสริมพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพระดับโลกที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นบนพื้นฐานของวัฒนธรรม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการจัดการขยะและของเสียเพื่อให้เกิดความยั่งยืนของระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อมและชุมชนท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนาการท่องเที่ยวในเชิงกลุ่มพื้นที่เมืองหลักและเมืองรองที่มีศักยภาพ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงกีฬาและนันทนาการ การท่องเที่ยวเรือสำราญ และการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

5.4.2 **ดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ รายได้สูง** มุ่งเน้นขยายตลาดคุณภาพพร้อมรักษาตลาดเดิม รวมทั้งนำระบบดิจิทัลมาใช้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ต่างๆ ของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.4.3 **พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว** อาทิ ธุรกิจสปาและแพทย์แผนไทย ผลิตภัณฑ์ยาและสมุนไพรไทย เพื่อสร้างความหลากหลายของสินค้า และสร้างโอกาสขยายฐานการผลิตและการตลาดในระดับภูมิภาคตลอดจนส่งเสริมธุรกิจที่มีศักยภาพสู่ระดับสากล

5.4.4 **ดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวอย่างเข้มงวด** โดยเพิ่มมาตรฐานการดูแลรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวจากอาชญากรรม การฉ้อฉลและอุบัติเหตุที่เกิดจากความบกพร่องของผู้ประกอบการ เพิ่มความเข้มงวดในการดูแลรักษาความปลอดภัยและให้บริการนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะบริเวณแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำหรือทางทะเล เกาะ หมู่เกาะ ถ้ำ และน้ำตก อำนวยความสะดวกและบูรณาการความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ

5.4.5 ส่งเสริมให้เกิดการกระจายรายได้จากธุรกิจท่องเที่ยวสู่ชุมชน โดยพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจให้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความเชื่อมโยงระหว่างธุรกิจหลัก ธุรกิจรอง ธุรกิจสนับสนุน และการพัฒนาเชื่อมโยงในเชิงกลุ่มพื้นที่ที่มีศักยภาพ รวมทั้งพัฒนาทักษะและองค์ความรู้ท้องถิ่น ชุมชน และสถาบันการศึกษา เพื่อสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาและทำธุรกิจการท่องเที่ยวในพื้นที่ให้มากขึ้น อาทิ การพัฒนาयุมัคคุเทศก์

5.5 พัฒนาการค้าการลงทุนเพื่อมุ่งสู่การเป็นชาติการค้า การบริการและการลงทุนในภูมิภาค

5.5.1 **ส่งเสริมการค้าชายแดนและแก้ไขปัญหาสินค้าขาดแคลน** เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐาน และพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนที่ได้พัฒนาไว้แล้ว และให้บริการดำเนินธุรกิจแก่นักลงทุนและผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมแบบเบ็ดเสร็จให้เข้าไปลงทุนในประเทศเพื่อนบ้าน โดยระยะแรกจะมุ่งเน้นสนับสนุนให้ผู้ประกอบการทางไทยแสวงหาโอกาสทางการค้า การลงทุน หรือขยายฐานการผลิตและการตลาดในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน ในรูปแบบฐานการผลิตและตลาดร่วม เพื่อใช้ประโยชน์จากแนวโน้มการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่องและแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ตลอดจนความได้เปรียบของค่าจ้างแรงงาน

ข้อ 6. การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค

6.1.3 **เพิ่มพื้นที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจแห่งใหม่ในภูมิภาค** อาทิ การพัฒนาเศรษฐกิจหลักเชิงพื้นที่ในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พื้นที่เศรษฐกิจฐานชีวภาพและพื้นที่ที่มีความได้เปรียบเชิงที่ตั้งสามารถพัฒนาเป็นฐานอุตสาหกรรมในอนาคต โดยพัฒนาให้สอดคล้องกับศักยภาพและโอกาสของพื้นที่ สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องในการยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งการจัดการผลกระทบที่อาจมีต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อ 7. การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก

7.1 ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชน

7.1.1 **สร้างมูลค่าเพิ่มธุรกิจชุมชนผ่านอัตลักษณ์ของพื้นที่** โดยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ของไทย ผู้ประกอบการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และสหกรณ์ในชุมชนให้สามารถใช้ประโยชน์และต่อยอดจากสิ่งบ่งชี้ภูมิศาสตร์ ภูมิปัญญา วัฒนธรรม และทรัพยากรในพื้นที่ รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสร้างสรรค์คุณค่าผลิตภัณฑ์และบริการของชุมชนที่มีอัตลักษณ์และมีมาตรฐานการผลิตตามหลักสากล ซึ่งจะสร้างรายได้สู่ชุมชนอย่างทั่วถึง นำไปสู่การสร้างเศรษฐกิจชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนและมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจของจังหวัดมากขึ้น

7.1.2 **สนับสนุนความเข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชนผ่านเทคโนโลยี** โดยพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนให้มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถทั้งในการบริหารจัดการธุรกิจสมัยใหม่ การสร้างสรรค์นวัตกรรมในเชิงกระบวนการผลิต การนำเสนอสินค้าหรือบริการ และการตลาด มีความสามารถในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้กับการดำเนินธุรกิจได้มากขึ้น โดยเฉพาะการเข้าถึงตลาดทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนส่งเสริมแนวคิดการทำธุรกิจภายใต้ระบบเศรษฐกิจแบบแบ่งปัน (Sharing Economy) โดยเริ่มต้นจากการใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐานและบริการของภาครัฐ เครื่องจักรและอุปกรณ์ร่วมกัน เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาธุรกิจในรูปแบบใหม่

ข้อ 8. การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย

8.1 ส่งเสริมการพัฒนาเด็กวัยปฐม

8.1.2 **ส่งเสริมการพัฒนาเด็กวัยปฐม** โดยคำนึงถึงพหุปัญญาที่หลากหลายของเด็กแต่ละคนให้ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ผ่านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับระบบโรงเรียนปกติที่เป็นระบบและมีทิศทางที่ชัดเจน

8.5 วิจัยและพัฒนา นวัตกรรมที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ

8.5.1 **ส่งเสริมวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำและความยากจน** ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยมุ่งเน้นการพัฒนานวัตกรรมเชิงสังคมและนวัตกรรมเชิงพื้นที่ที่สามารถช่วยแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำ สร้างโอกาสสำหรับผู้ด้อยโอกาส และยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงวัยควบคู่ไปกับการพัฒนาทุนมนุษย์ให้พร้อมสำหรับโลกยุคดิจิทัลและอุตสาหกรรม 4.0 ตามความเหมาะสมได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยระยะแรกจะให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาด้านสุขภาพของประชาชนอย่างครบวงจร ทั้งระบบยา วัคซีน เวชภัณฑ์ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย

8.6 ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทุกช่วงวัย

8.6.4 **พัฒนาทักษะทุกช่วงวัย** โดยกำหนดระบบที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะและเพิ่มประสิทธิภาพของทุกช่วงวัย

ข้อ 10. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน

10.3 **ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แหล่งน้ำชุมชน และทะเล** โดยเชื่อมโยงกับแผนบริหารจัดการน้ำ 20 ปี ของประเทศ เพิ่มผลผลิตในการจัดการและการใช้น้ำทุกภาคส่วน จัดให้มีน้ำสะอาดใช้ทุกครัวเรือนในชุมชนชนบท ในปริมาณ คุณภาพ และราคาที่เข้าถึงได้ มีระบบจัดการน้ำชุมชนที่เหมาะสม พร้อมทั้งส่งเสริม ปันฟู อนุรักษ์ พื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่พิกน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ แอ่งน้ำบาดาล การระบายน้ำชายฝั่ง เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมระดับสากล ดูแลภัยพิบัติจากน้ำ พัฒนาการจัดการเชิงลุ่มน้ำทั้ง

ระบบ และเพิ่มพื้นที่ชลประทาน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างระบบการจัดสรรน้ำที่เป็นธรรม รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมบริหารจัดการน้ำในชุมชนตามแนวพระราชดำริ

➤ แผนแม่บทเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)

วิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมีศักยภาพ ทฤษฎีการเกษตรยั่งยืน”

เป้าประสงค์ :

- 1) เกษตรกรมีความสามารถในอาชีพของตนเอง (Smart Farmers)
 - 2) สถาบันเกษตรกรมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Smart Agricultural Groups)
 - 3) สินค้าเกษตรมีคุณภาพมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด (Smart Agricultural Products)
 - 4) พื้นที่เกษตรและภาคการเกษตรมีศักยภาพ (Smart Area/Agriculture)
- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
 ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร
 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
 ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

นโยบายที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

+

เกษตรแปลงใหญ่

สนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มและบริหารจัดการร่วมกันได้ในด้านการผลิตและการตลาด

เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต มีผลต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐาน ภายใต้การบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

เป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่

การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map)

บริหารจัดการพื้นที่ที่เหมาะสมเล็กน้อย และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม ให้ได้รับการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ สังคม และเศรษฐกิจ และเพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีคุณภาพชีวิตดีขึ้นหลังจากการปรับเปลี่ยนการผลิต

การยกระดับสินค้าเกษตร

ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตร ให้เข้าสู่ระบบการผลิตตามมาตรฐาน และเพื่อให้ผลผลิตสินค้าเกษตร (ข้าว พืช ปศุสัตว์ ประมง) มีคุณภาพ ได้รับการรับรองมาตรฐาน

เกษตรอินทรีย์

มีเป้าหมายพื้นที่เกษตรอินทรีย์ไม่น้อยกว่า 554,310 ไร่ (ภายในปี 2562) ให้สินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรองตามมาตรฐาน ที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ เพิ่มสัดส่วนตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ในประเทศต่อตลาดส่งออก โดยให้มีสัดส่วนตลาดในประเทศร้อยละ 40 ต่อตลาดส่งออกร้อยละ 60 ยกระดับกลุ่มเกษตรอินทรีย์วิถีพื้นบ้านเพิ่มขึ้น

ตลาดสินค้าเกษตร

สร้างช่องทางจำหน่ายสินค้าและกระจายสินค้าเกษตรคุณภาพ เสริมสร้างระบบตลาดและสร้างทักษะการเรียนรู้ด้านตลาดให้เกษตรกรนำไปพัฒนาสินค้าให้ตรงตามความต้องการของตลาด พัฒนาตลาดสินค้าเกษตรสู่การซื้อขายบนระบบออนไลน์ โดยพัฒนาระบบผู้ประกอบการ/ร้านค้าออนไลน์ ให้สามารถจำหน่ายและซื้อขายสินค้าเกษตรบนเว็บไซต์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รองรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการตลาดระหว่างเว็บไซต์ เป็นศูนย์กลางในการรวบรวม จำหน่ายและกระจายสินค้าเกษตรอินทรีย์ ส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาสนใจการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า

การตลาดเกษตรกร

เพิ่มช่องทางการจำหน่ายผลผลิตและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร พัฒนาศักยภาพ เพิ่มประสิทธิภาพของเกษตรกร พัฒนาตลาดเกษตรกรให้เป็นที่รู้จัก และสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงตลาด รวมทั้งพัฒนาตลาดที่มีศักยภาพให้เป็นตลาดเกษตรกรถาวร

เกษตรทฤษฎีใหม่

สนับสนุนให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้ความเข้าใจ ในการปฏิบัติตามระบบเกษตรทฤษฎีใหม่ และสามารถนำไปปรับใช้เพื่อการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร

ให้เกิดความสมดุลระหว่างอุปสงค์กับอุปทานข้าว สร้างเสถียรภาพราคาข้าว และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดข้าว

การส่งเสริมเพิ่มมูลค่าสินค้าและการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงาน

สนับสนุนเครื่องจักรกลทางการเกษตรให้กับสถาบันเกษตรกรเพื่อให้บริการแก่สมาชิก (กสส.) พัฒนาความรู้ในด้านเทคนิคการใช้และการบำรุงรักษาเครื่องจักรกลการเกษตร ตลอดจนสร้าง ช่างเกษตรประจำท้องถิ่นสำหรับรองรับการเติบโตอย่างรวดเร็วของการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรของประเทศ (กสก.)

พัฒนาศักยภาพธุรกิจการให้บริการเครื่องจักรกลการเกษตรแปลงใหญ่ ให้มีความพร้อมทั้งด้านองค์ความรู้ ทักษะทางเทคนิค และการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กสก.)

➤ **แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย 4.0 ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 -2579)**

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 ปฏิรูปภาคอุตสาหกรรมไทยสู่อุตสาหกรรมที่ขับเคลื่อนด้วยปัญญา
 ยุทธศาสตร์ที่ 2 ปฏิรูปนิเวศอุตสาหกรรมรองรับอุตสาหกรรมที่ขับเคลื่อนด้วยปัญญา
 ยุทธศาสตร์ที่ 3 เชื่อมโยงอุตสาหกรรมไทยกับเศรษฐกิจโลก

ผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มจังหวัด

- + สร้างคลัสเตอร์อุตสาหกรรมที่มีนวัตกรรมและมูลค่าเพิ่มสูง รวมทั้งเชื่อมโยงเป็นห่วงโซ่คุณค่าและในต่างประเทศ
- + ยกกระดับผลิตภาพ มาตรฐานและนวัตกรรมในอุตสาหกรรมเป้าหมาย
- + พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และทรัพยากรมนุษย์ทั้งในแง่คุณภาพ และปริมาณ ตลอดจนองค์ความรู้ในอุตสาหกรรมเป้าหมาย
- + ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมลงจากผลกระทบของการประกอบอุตสาหกรรมฯ

➤ **ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1**

1. สนับสนุนให้เกิดการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปทั้งด้านอาหารและพลังงานทดแทน
2. สนับสนุนหรือผลักดันให้เกิดโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยการผลิตที่เอื้อต่อการลงทุนภาคอุตสาหกรรม
3. สนับสนุนให้เกิดอุตสาหกรรมสีเขียว เพื่อการอยู่ร่วมกันในชุมชนและสิ่งแวดล้อมที่ดี

➤ **ยุทธศาสตร์ภาคของหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**

1. การสร้างมาตรฐานและประสิทธิภาพของเกษตรกร และเกษตรกรปลอดภัย กรณี การเกษตรอินทรีย์ / ThaiGAP
2. การสร้างการค้าการลงทุนด้วยการรวมกลุ่ม (Cluster Development) กรณีเขตเศรษฐกิจพิเศษ
3. การสร้างบริการเชิงสร้างสรรค์ด้วยวัฒนธรรมอีสาน (Creative Service by Esan Cluture)
4. การเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะ North South Corridor และ ระเบียงอีสาน Esan Corridor
5. การพัฒนาเครือข่ายหอการค้าและเสริมสร้างความเข้มแข็งโดยเฉพาะ SMEs
6. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ
7. การส่งเสริมการศึกษา และการศึกษาแบบทวิภาคี
8. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติโดยเฉพาะน้ำ Resource Management (water)

➤ **ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์) ของหอการค้าไทย**

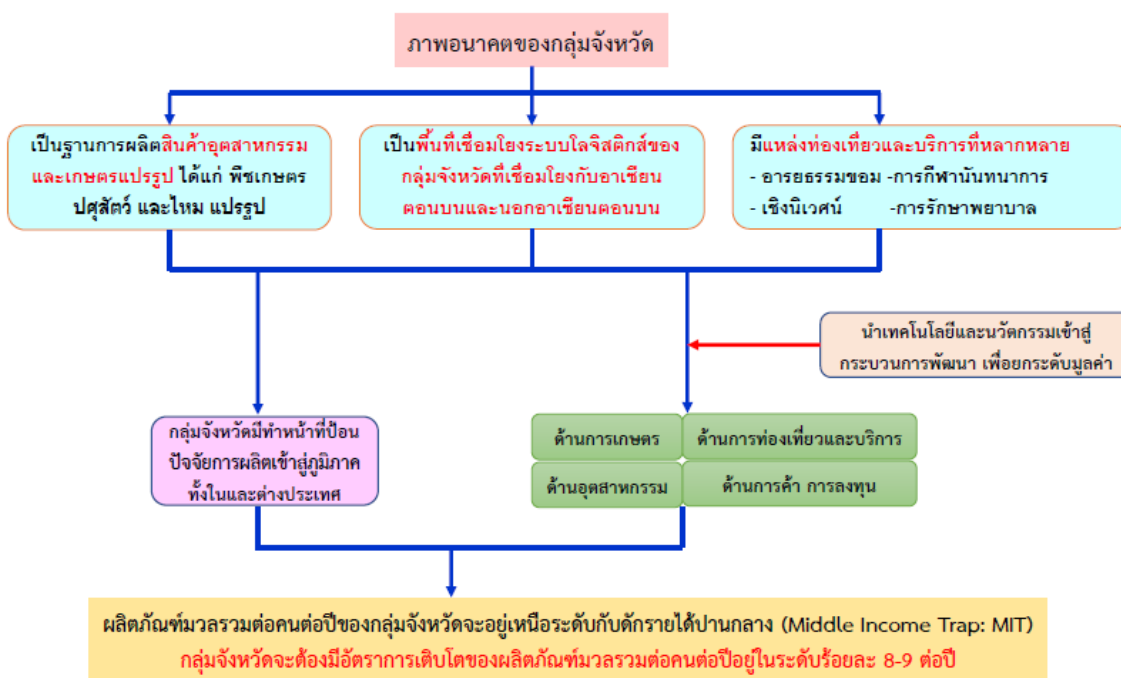
1. เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรประเภทข้าวหอมมะลิ ไหม และผลิตภัณฑ์จากไหม ตลอดห่วงโซ่อุปทาน

2. ส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตผลเกษตร (มันสำปะหลัง อ้อย สับปะรด) เป็นพลังงานทดแทน
3. สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และอารยธรรมขอม
4. พัฒนา และปรับปรุงระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์

2.1.3 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้จัดทำโครงการจัดทำ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) โดยมีมหาวิทยาลัยขอนแก่นหรือศูนย์ปฏิบัติการร่วมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ROC) เป็นที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้วิเคราะห์ และจัดทำภาพอนาคตของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ดังนี้

เอกสารประกอบการบรรยาย สอปปท.

2

โดยมีวิสัยทัศน์ คือ

“ศูนย์กลางโลจิสติกส์ การค้า การลงทุน เกษตร อุตสาหกรรม ท่องเที่ยว และบริการในระดับสากล”

มีประเด็นยุทธศาสตร์ จำนวน 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ให้เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ เพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุนทั้งในภาค ประเทศ และต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมและยกระดับนวัตกรรมแปรรูปการผลิตที่เอื้อต่อการตลาดด้านเกษตรและอุตสาหกรรมที่เหมาะสมกับการลงทุนการผลิต

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับแหล่งท่องเที่ยวอารยธรรมขอม กีฬานันทนาการ และเชิงนิเวศน์สู่มาตรฐานสากล

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตทั่วถึงและมีภูมิคุ้มกันที่ได้อย่างยั่งยืนเพื่อสุขภาวะที่ดีของคนในกลุ่มจังหวัดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.4 SWOT การวิเคราะห์โอกาสและศักยภาพของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติที่เก็บรวบรวมโดยหน่วยงานของภาครัฐ แนวโน้มทิศทางของโลก และฐานข้อมูลภาครัฐ เพื่อค้นหาจุดแข็งหรือข้อได้เปรียบ จุดอ่อนหรือข้อเสียเปรียบ โอกาสที่จะดำเนินการได้ และข้อจำกัดหรืออุปสรรค ทั้งสิ่งที่ได้เกิดขึ้นแล้วและแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกและภายในกลุ่มจังหวัด โดยแบ่งเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านเกษตร

	ปัจจัยที่เอื้อประโยชน์	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบ
ปัจจัยภายใน	<p>จุดแข็ง (Strengths)</p> <p>S1 เป็นแหล่งเกษตรสำคัญ เช่น ข้าว มันสำปะหลัง โคเนื้อ</p> <p>S2 เป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำสำคัญ เช่น ลุ่มน้ำลำตะคอง ลุ่มน้ำมูล ลุ่มน้ำลำปาว ลุ่มน้ำจันทรา ลุ่มน้ำลำเชียงไกร ลุ่มน้ำลำสระแทต ลุ่มน้ำชี</p> <p>S3 มีมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพ เชี่ยวชาญด้านการเกษตร ปศุสัตว์ การแปรรูป และนวัตกรรม</p> <p>S4 มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย หมอพื้นบ้านประจำท้องถิ่น</p> <p>S5 มีศูนย์การผลิตสัตว์เฉพาะทางในพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดฯ (โคเนื้อ ไก่ชน กระบือ สุกร) และศูนย์ย้ายฝากตัวออก</p> <p>S6 เป็นแหล่งผลิตปศุสัตว์อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ระดับประเทศ</p> <p>S7 เป็นแหล่งผลิตโคเนื้อคุณภาพสูงระดับประเทศ</p>	<p>จุดอ่อน (Weaknesses)</p> <p>W1 ผลผลิตทางการเกษตรยังผ่านเกณฑ์มาตรฐานน้อย</p> <p>W2 น้ำใช้เพื่อการเกษตรยังไม่เพียงพอ</p> <p>W3 ยังขาดการนำระบบ Zoning เข้ามาปรับใช้อย่างจริงจัง</p> <p>W4 ขาดการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการเกษตร</p>
ปัจจัยภายนอก	<p>โอกาส (Opportunities)</p> <p>O1 พฤติกรรมผู้บริโภคยุคใหม่ เน้นไปที่สะดวกสบาย เพื่อสุขภาพ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ปลอดภัย</p> <p>O2 แอปพลิเคชัน แพลตฟอร์มออนไลน์ เทคโนโลยี e-Payment ทำให้การใช้บริการต่างๆ สะดวกสบาย ลดการสัมผัสบุคคล</p> <p>O3 มีโครงการรถไฟความเร็วสูง โครงการรถไฟทางคู่สายมาบกะเบา-ชุมทางจิระ มอเตอร์เวย์สายบางปะอิน-นครราชสีมา ของรัฐบาลในพื้นที่กลุ่มจังหวัด</p> <p>O4 การตื่นตัวด้านสุขภาพเนื่องจากสถานการณ์แพร่ระบาดโรคโควิด - 19 ทำให้ประชาชนสนใจการใช้สมุนไพรมากขึ้น</p> <p>O5 มีความต้องการสินค้าปศุสัตว์จากประเทศเพื่อนบ้านมีปริมาณสูง</p>	<p>อุปสรรค (Threats)</p> <p>T1 สภาพอากาศที่แปรปรวน</p> <p>T2 ความผันผวนของราคาสินค้าเกษตร</p> <p>T3 สินค้าเกษตรหลักมีคู่แข่งทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ</p> <p>T4 การใช้มาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีของชาติตะวันตก เช่น มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย ซึ่งกระทบต่อการส่งออกสินค้าสำคัญประเภทสินค้าเกษตรแปรรูป</p> <p>T5 มีโรคระบาดอุบัติใหม่เกี่ยวกับพืชและสัตว์ และมนุษย์</p>

ด้านท่องเที่ยว การค้า การลงทุน การค้าชายแดน

	ปัจจัยที่เอื้อประโยชน์	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบ
ปัจจัยภายใน	<p>จุดแข็ง (Strengths)</p> <p>S1 มีการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น เชิงธรรมชาติ เชิงประวัติศาสตร์ เชิงกีฬาและนันทนาการ เชิงสุขภาพและผ่อนคลาย เชิงวัฒนธรรมประเพณี ท้องถิ่น เชิงศาสนา และความเชื่อ แหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับช้าง เป็นต้น</p> <p>S2 มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรณีวิทยา ข้อมูลสำคัญทางประวัติศาสตร์ ทางด้านอารยธรรมขอม ที่สามารถเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน เชิงวัฒนธรรม ประเพณี</p> <p>S3 มีจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม จังหวัดสุรินทร์ และจุดผ่อนปรนช่องสายตะกู จังหวัดบุรีรัมย์</p> <p>S4 เป็นประตูสู่อีสาน และประเทศเพื่อนบ้าน</p>	<p>จุดอ่อน (Weaknesses)</p> <p>W1 ขาดการพัฒนาและเชื่อมโยง บุคลากรด้านการท่องเที่ยวและเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว</p> <p>W2 ถนนเข้าแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งยังทรุดโทรม</p> <p>W3 มีแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งทรุดโทรมและไม่สามารถฟื้นฟูได้</p> <p>W4 ขาดการบริการรถสาธารณะเข้าแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>W5 ขาดการลงทุนภาคเอกชนเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น</p> <p>W6 ขาดความต่อเนื่องการดำเนินงานระหว่างภาครัฐและเอกชน</p> <p>W7 ขาดการพัฒนา ทักษะ ความรู้ ของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ในรูปแบบวิถีใหม่</p> <p>W8 ประชาชน ชุมชน ในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวน้อย</p> <p>W9 ขาดมาตรการรักษาความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว</p>
ปัจจัยภายนอก	<p>โอกาส (Opportunities)</p> <p>O1 พหุติกรรมการท่องเที่ยวแบบใหม่ในยุคโควิด – 19 เลือกท่องเที่ยวแบบสโลว์ไลฟ์ หลีกหนีจากความวุ่นวาย โดยเฉพาะการท่องเที่ยวแนวสัมผัสธรรมชาติ ชิมช้ช้วิถี ชุมชน โรดทริป ออกป่าตั้งแคมป์</p> <p>O2 แอปพลิเคชัน แพลตฟอร์มออนไลน์ เทคโนโลยี e-Payment ทำให้การใช้บริการต่างๆ สะดวกสบาย ลดการสัมผัสบุคคล</p> <p>O3 มีโครงการรถไฟความเร็วสูง โครงการรถไฟทางคู่สายมาบกะเบา-ชุมทางจิระ มอเตอร์เวย์สายบางปะอิน-นครราชสีมา ของรัฐบาลในพื้นที่กลุ่มจังหวัด</p> <p>O4 รัฐบาลสนับสนุนอุตสาหกรรม mice</p> <p>O5 ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน สามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยว การค้าการลงทุน</p> <p>O6 การบูรณาการเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวระหว่างภาครัฐ องค์กรส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาชน</p>	<p>อุปสรรค (Threats)</p> <p>T1 ความเสี่ยงในการระบาดระลอกใหม่ของไวรัส COVID-19 ทั้งจากการฉีดวัคซีนที่ยังไม่ครอบคลุม ประชากรส่วนใหญ่ อาจทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจหยุดชะงักและกระทบต่อแผนเปิดประเทศเพื่อรับนักท่องเที่ยวได้</p> <p>T2 ความเสี่ยงจากแรงงานต่างด้าว กระทบกับกิจกรรมด้านเศรษฐกิจ</p> <p>T3 ความเสี่ยงจากความไม่ปลอดภัยขณะท่องเที่ยว เช่น ถูกล้วงกระเป๋า อุบัติเหตุขณะเดินทาง อุบัติเหตุระหว่างท่องเที่ยว การประสพภัยธรรมชาติ ป้ายบอกทางที่ไม่ชัดเจน และไม่เป็น 2 ภาษา</p> <p>T4 นักท่องเที่ยวยังมีความกังวลเรื่องความปลอดภัย</p> <p>T5 ตัดขาดข้อมูลกฎหมายและระเบียบของพื้นที่ทำให้ไม่สามารถพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวได้ เช่น อุทยานเขาใหญ่ ไม่สามารถติดป้ายได้</p>

ด้านผลิตภัณฑ์ไหม

	ปัจจัยที่เอื้อประโยชน์	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบ
ปัจจัยภายใน	<p>จุดแข็ง (Strengths)</p> <p>S1 ผ้าไหมมีเอกลักษณ์เฉพาะตามท้องถิ่น</p> <p>S2 เป็นสินค้าหัตถกรรมที่มีมูลค่าสูงเนื่องจากเป็นสินค้าที่ทำด้วยมือจึงมีคุณค่าและมีมูลค่าสูง</p> <p>S3 จำนวนเกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมผู้ผลิตผ้าไหมหรือผลิตภัณฑ์ไหม มีจำนวนมาก</p> <p>S4 มีผลิตภัณฑ์ไหมหลากหลาย ทั้งผ้าทอ กระเป๋า เสื้อผ้า ผ้าพันคอ เครื่องประดับ รวมทั้งผลิตภัณฑ์บำรุงผิวจากโปรตีนไหม ดักแด้กระป๋อง</p> <p>S5 เกษตรกรผลิตจริงไหมเพื่อจำหน่ายกับบริษัทเอกชน เช่น ไร่กำนัลจุล จิมป์ทอมสัน เรือนไหมไบหม่อน เป็นต้น</p>	<p>จุดอ่อน (Weaknesses)</p> <p>W1 ผู้ผลิตไหมบางท่านยังขาดมาตรฐานการเลี้ยงไหม ส่วนใหญ่ยังเลี้ยงแบบระบบเปิด ทำให้เกิดการปนเปื้อนได้ง่าย รังไหมไม่มีคุณภาพ</p> <p>W2 คุณภาพสินค้าไม่สม่ำเสมอ เนื่องจากเป็นสินค้าหัตถกรรม เช่น สี คุณภาพผ้า เป็นต้น</p> <p>W3 เกิดของเสียจากการผลิต เช่น น้ำเสีย รังไหม เปล่า ปัญหาสารเคมีในการย้อมไหม</p> <p>W4 ผู้ทอผ้าไหมไม่สามารถนำผ้าไหมไปสู่ตลาดโดยตรงด้วยตนเอง จำเป็นต้องนำไปขายผ่านตลาดที่มีการนำสินค้าไปโฆษณาหรือออกขายผ่านคนกลาง</p> <p>W5 เด็กรุ่นใหม่ที่สนใจประกอบอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ทอผ้า น้อยลง ประกอบกับนักวิชาการอาวุโส หรือปราชญ์ชาวบ้านมีจำนวนน้อย</p> <p>W6 การออกแบบผลิตภัณฑ์ไหมขาดความร่วมมือ</p> <p>W7 การจัดทำฐานข้อมูลด้านการผลิตและการตลาดยังไม่เป็นปัจจุบัน</p>
ปัจจัยภายนอก	<p>โอกาส (Opportunities)</p> <p>O1 พฤติกรรมการบริโภคของคนยุคปัจจุบัน ที่รักษาสุขภาพ เน้นผลิตภัณฑ์ที่มาจากธรรมชาติ ออร์แกนิก</p> <p>O2 แอปพลิเคชัน แพลตฟอร์มออนไลน์ เทคโนโลยี e-Payment ทำให้การใช้บริการต่างๆ สะดวกสบาย ลดการสัมผัสบุคคล</p> <p>O3 หน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุน เช่น ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สถาบันการศึกษา</p> <p>O4 ประเทศไทยเป็นประเทศชั้นนำเกี่ยวกับไหม หัตถกรรมพื้นบ้านในอาเซียน</p>	<p>อุปสรรค (Threats)</p> <p>T1 มีคู่แข่งในตลาดผ้าทอ จากเส้นใยอื่น ที่ได้รับความนิยม เช่น ผ้าฝ้าย กันชง โยบัว</p> <p>T2 ความนิยมผ้าไหมมีจำกัด เช่น นิยมในคนวัยทำงาน และสวมใส่ในบางโอกาส</p> <p>T3 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ทำให้มีผู้ได้รับผลกระทบ เกิดปัญหาการว่างงาน</p> <p>T4 ขาดการสื่อสารและสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาผ้าไหม ที่ถูกต้อง</p> <p>T5 ต้นทุนการผลิตสูงส่งผลให้ราคาไหมสูง</p>

ด้านสังคม

	ปัจจัยที่เอื้อประโยชน์	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบ
ปัจจัยภายใน	<p>จุดแข็ง (Strengths)</p> <p>S1 ประชาชนมีภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการผลิตสาขาการเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เช่น หัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา (ด่านเกวียน) เครื่องจักรสาน การทอผ้าไหม การนำพืชสมุนไพรมาใช้เพื่อมาดูแลสุขภาพ และทำการเกษตรอินทรีย์ ดนตรีการละเล่น ศิลปะพื้นบ้าน อาหารท้องถิ่น</p> <p>S2 มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานมาก</p> <p>S3 ประชาชนให้ความสนใจกับการออม</p>	<p>จุดอ่อน (Weaknesses)</p> <p>W1 ประชากรมีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้</p> <p>W2 ประชาชนยังไม่สามารถเข้าถึงการใช้น้ำได้</p> <p>W3 คุณภาพและการเข้าถึงการศึกษาในพื้นที่ยังต้องได้รับการพัฒนา</p> <p>W4 บุคลากรทางการแพทย์ไม่เพียงพอ</p> <p>W5 ผู้สูงอายุอยู่ลำพังคนเดียว มีแนวโน้มสูงขึ้น</p> <p>W6 อัตราการพึ่งพิงสูง</p>

	ปัจจัยที่เอื้อประโยชน์	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบ
	S4 มีการดูแลกลุ่มคนที่เปราะบาง (เด็ก, ผู้สูงอายุ, คนพิการ, ผู้ด้อยโอกาส, กลุ่มคนไร้ที่พึ่ง) ให้เข้าถึงสวัสดิการทางสังคมที่ดี S5 มีเครือข่ายของภาคประชาสังคมที่เข้มแข็ง S6 มีสถาบันการศึกษา และแหล่งเรียนรู้ ที่เข้มแข็งและหลากหลาย	
ปัจจัยภายนอก	โอกาส (Opportunities) O1 พฤติกรรมการบริโภคของคนยุคปัจจุบัน เน้นไปที่ความสะดวกสบาย เพื่อสุขภาพและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม O2 แอปพลิเคชัน แพลตฟอร์มออนไลน์ เทคโนโลยี e-Payment ทำให้การใช้บริการต่างๆ ความสะดวกสบาย ลดการสัมผัสบุคคล O3 การฉีดวัคซีนป้องกันไวรัส COVID-19 ทั้งในและต่างประเทศ ส่งผลดีต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทย และเศรษฐกิจโลก รวมทั้งการฟื้นตัวของการส่งออกสินค้า O4 หน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้การส่งเสริมและสนับสนุน ในการสร้างรายได้ให้กับประชาชน O5 ประชาชนตื่นตัวหันมาใช้พืชสมุนไพร และภูมิปัญญาแพทย์แผนไทย ในการดูแลสุขภาพมากขึ้น	อุปสรรค (Threats) T1 ความเสี่ยงในการระบาดระลอกใหม่ของไวรัส COVID-19 ทั้งจากการฉีดวัคซีนที่ยังไม่ครอบคลุมประชากรส่วนใหญ่ และความเสี่ยงจากแรงงานต่างด้าว อาจทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจหยุดชะงัก T2 อาชญากรรมทางไซเบอร์ทวีความรุนแรงขึ้น เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุ เป็นกลุ่มเสี่ยงสูง

2.1.5 การวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนาที่เชื่อมโยงกับปัจจัยภายในและภายนอก

จากการวิเคราะห์โดยยึดประเด็นที่เป็นศักยภาพและปัญหาสำคัญที่ปรากฏตามตัวชี้วัด และนำมาสนับสนุนการวิเคราะห์ SWOT เพื่อให้เชื่อมโยงไปสู่ประเด็นยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาภูมิภาคจังหวัด ๆ ได้ ดังนี้

ด้านเกษตร (แหล่งน้ำ พืชเกษตร ปศุสัตว์)

ประเด็นที่ต้องการการพัฒนาเชิงรุก Strength & Opportunity (SO)	ประเด็นที่ต้องการการแก้ไข Weakness & Opportunity (WO)
S1O1 : ส่งเสริมเกษตรปลอดภัย (มาตรฐานปลอดภัย/อินทรีย์) ส่งเสริมการเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง S1O5 S1O3 : ส่งเสริมการทำตลาดและช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าเกษตร S3O1 : ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมเพื่อการเกษตร ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม S4O4 : ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการใช้ประโยชน์ ในทางอาหารและสมุนไพร S5O4 : เพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาสุขภาพสัตว์ เพื่อรองรับโรคอุบัติใหม่ S6O5 ส่งเสริมการผลิตสินค้าปศุสัตว์ที่ได้มาตรฐานเพื่อการส่งออก	W1O1 : ส่งเสริมเกษตรปลอดภัย (มาตรฐานปลอดภัย/อินทรีย์) ส่งเสริมการเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

<p>S5O1 : การส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ที่มีมาตรฐานและปลอดภัย S7O1 การส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพสูงครบวงจร</p>	
<p>ประเด็นที่ต้องการปรับเปลี่ยน/พัฒนาเชิงป้องกัน Strength & Threat (ST) S2T1 : การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร S3T4 : ยกระดับสินค้าเกษตรเข้าสู่ระบบมาตรฐาน S4T5 : การส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นป้องกันและรักษาโรคระบาดอุบัติใหม่ S3T5 : การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรคอุบัติใหม่ในพืชและสัตว์</p>	<p>ประเด็นที่มีแนวโน้มถดถอย/พัฒนาเชิงรับ Weakness & Threat (WT) W1T3 : ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน W2T1 W3T1 : ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมให้เหมาะสม W4T5 : ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพิ่มมูลค่าทางการเกษตร</p>

ด้านท่องเที่ยว การค้า การลงทุน การค้าชายแดน

<p>ประเด็นที่ต้องการการพัฒนาเชิงรุก Strength & Opportunity (SO) S1O1 : ส่งเสริมการท่องเที่ยว สินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว เพื่อรองรับการท่องเที่ยวในรูปแบบวิถีใหม่ S1O2 : ส่งเสริมนวัตกรรมการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ และการตลาด S3O2 : พัฒนาการค้า การลงทุน การค้าชายแดน ด้วยระบบ e – Commerce S3O5 : ยกระดับจุดผ่านแดนถาวร และจุดผ่อนปรน เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน S1O4 : ส่งเสริมสนับสนุนอุตสาหกรรม Mice เชื่อมโยงความท่องเที่ยว</p>	<p>ประเด็นที่ต้องการการแก้ไข Weakness & Opportunity (WO) W1O1 : พัฒนาคูคลองและเครือข่ายการท่องเที่ยว W1O2 : พัฒนาการเชื่อมโยงบริการท่องเที่ยวโดยเทคโนโลยี นวัตกรรม W2O3 : พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคม W3O2 : พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการ ด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม W8O6 : ส่งเสริมการบูรณาการเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวทุกภาคส่วน และการมีส่วนร่วมกับประชาชน</p>
<p>ประเด็นที่ต้องการปรับเปลี่ยน/พัฒนาเชิงป้องกัน Strength & Threat (ST) S1T1 : พัฒนาการความรู้การบริหารภาวะวิกฤติ S1T3 : สร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว</p>	<p>ประเด็นที่มีแนวโน้มถดถอย/พัฒนาเชิงรับ Weakness & Threat (WT) W1T1 : พัฒนามาตรฐานการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพในวิถี New Normal W8T1 : สร้างการมีส่วนร่วมและความตระหนัก ในชุมชนเกี่ยวกับมาตรการการท่องเที่ยวในรูปแบบวิถีใหม่ W9T5 : สร้างมาตรฐานความปลอดภัยและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว</p>

ด้านผลิตภัณฑ์ใหม่

<p>ประเด็นที่ต้องการการพัฒนาเชิงรุก Strength & Opportunity (SO)</p> <p>S2O1 : ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ใหม่ออร์แกนิก เพื่อเพิ่มมูลค่า S3O3 : ส่งเสริมการรวมกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการใหม่ วิสาหกิจชุมชนใหม่ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน S4O2 : ส่งเสริมผลิตภัณฑ์จากใหม่สู่การเป็นสินค้าชั้นนำ ด้วย การจัดจำหน่ายผ่านเทคโนโลยีออนไลน์ S5O3 : พัฒนาและส่งเสริมการผลิตใหม่แบบอุตสาหกรรม</p>	<p>ประเด็นที่ต้องการการแก้ไข Weakness & Opportunity (WO)</p> <p>W1O1 W1O3 : พัฒนาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมให้ได้มาตรฐาน W2O3 : พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ให้มีคุณภาพและมาตรฐานรองรับ W3O3 : พัฒนานวัตกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ แบบครบ วงจร W4O2 : การส่งเสริมการตลาดและช่องทางจัดจำหน่าย ด้วย เทคโนโลยีดิจิทัล W5O3 : ส่งเสริมการสืบสานภูมิปัญญาวัฒนธรรมใหม่ W6O4 : ส่งเสริมการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่หัตถกรรมพื้นบ้าน ให้มี ความร่วมมือและเป็นที่ยอมรับมากขึ้น</p>
<p>ประเด็นที่ต้องการปรับเปลี่ยน/พัฒนาเชิงป้องกัน Strength & Threat (ST)</p> <p>S1T1 : เสริมสร้างเอกลักษณ์ผลิตภัณฑ์ใหม่ S4T2 : การพัฒนารูปแบบการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อบุคคล ทุก ช่วงวัย S5T3 : ส่งเสริมการผลิตใหม่อุตสาหกรรมเพื่อสร้างรายได้ S2T4 : ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการดูแลและรักษาผ้าไหมที่ ถูกต้อง</p>	<p>ประเด็นที่มีแนวโน้มถดถอย/พัฒนาเชิงรับ Weakness & Threat (WT)</p> <p>W2T1 : พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ผสมผสานผ้าทอจากเส้นใยอื่น W5T5 : ส่งเสริมสนับสนุนหรือนำงานวิจัยเพื่อลดต้นทุนการ ผลิต</p>

ด้านสังคม

<p>ประเด็นที่ต้องการการพัฒนาเชิงรุก Strength & Opportunity (SO)</p> <p>S4O1 : ส่งเสริมสนับสนุน กิจกรรมการพัฒนาด้านสังคม เพื่อ ยกระดับคุณภาพชีวิต S1O2 : สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น คลังสมองของผู้สูงวัย และ เผยแพร่ผ่านเทคโนโลยีออนไลน์ S3O2 : สนับสนุนส่งเสริมการออม S1O4 : สนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยภาครัฐและเอกชนให้มี รายได้เพิ่มขึ้น S5O5 : ส่งเสริมเครือข่ายภาคประชาชนให้หันมาใช้พืชสมุนไพร และภูมิปัญญาแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น S6O4 : ส่งเสริมการเข้าถึงระบบการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัยโดยมีหน่วยงานภาครัฐและเอกชน สนับสนุน เพิ่มขึ้น</p>	<p>ประเด็นที่ต้องการการแก้ไข Weakness & Opportunity (WO)</p> <p>W1O1 W6O1 : ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ W3O1 : ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ W5O1 : ส่งเสริม และสร้างความร่วมมือในการพัฒนาครอบครัวสู่ ชุมชนเข้มแข็ง</p>
--	--

ประเด็นที่ต้องการปรับเปลี่ยน/พัฒนาเชิงป้องกัน Strength & Threat (ST) S2T2 S4T2 : สนับสนุนการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีและสื่อโซเชียล	ประเด็นที่มีแนวโน้มถดถอย/พัฒนาเชิงรับ Weakness & Threat (WT) W4T1 : ส่งเสริมการพึ่งพา การดูแลสุขภาพด้วยตนเอง ตามแนวทางแพทย์แผนไทย
--	---

2.1.6 สรุปประเด็นสำคัญจากนโยบายและแผนงาน ต่อการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดได้ ดังนี้

จากนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนการพัฒนาข้างต้น จึงได้มีการวิเคราะห์ และรวบรวมประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเชิงพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยแบ่งออกมาเป็นมิติการพัฒนาที่สำคัญ ๆ ดังนี้

ประเด็น	สาระสำคัญ
เศรษฐกิจในภาพรวม	<ul style="list-style-type: none"> ➤ มุ่งสร้างรายได้ให้เกิดขึ้นจากภายในและภายนอกประเทศ (การค้าชายแดน/ส่งออก) ➤ เศรษฐกิจเติบโตศักยภาพของพื้นที่ และสร้างห่วงโซ่คุณค่าเพื่อก่อให้เกิดเศรษฐกิจที่มีมูลค่าสูง และยั่งยืน ➤ สร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนอย่างเป็นธรรมให้กับผู้ประกอบการ และเกษตรกรรุ่นใหม่ ➤ กระจายรายได้และพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น
ด้านการเกษตร	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ผลิตสินค้าเกษตรมาตรฐานสูง ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ เช่น ผลิตสินค้าออร์แกนิก ส่งให้กับร้านอาหารในกลุ่มจังหวัด เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาชีพเกษตรกร ➤ ส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพสูงในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและบุรีรัมย์ พร้อมทั้งพัฒนามาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์ ➤ ตรวจสอบวิเคราะห์คุณภาพและความปลอดภัยของสินค้าปศุสัตว์ให้เป็นไปตามมาตรฐาน ➤ ส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพรในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์
ด้านการค้า การลงทุน	<ul style="list-style-type: none"> ➤ เชื่อมโยงทางการค้าและบริการภายในกลุ่มจังหวัด ภาค และประเทศเพื่อนบ้าน และการพัฒนาตามแนวระเบียงเศรษฐกิจและพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ➤ พัฒนาช่องทางการคมนาคมระหว่างประเทศเพื่อบ้าน เช่น ทางหลวงหมายเลข 2 ที่พาดผ่านเกือบทั้งกลุ่มจังหวัด เป็นช่องทางการค้าที่สำคัญทั้งในและนอกประเทศ ➤ จังหวัดบุรีรัมย์และสุรินทร์ซึ่งเป็นพื้นที่เชื่อมต่อชายแดนและมีมูลค่าการค้าชายแดนที่เพิ่มขึ้นเป็นยุทธศาสตร์ด้านการค้า ➤ ปัญหาการค้าชายฝั่งของผิวกฎหมายข้ามแดนในจังหวัดบุรีรัมย์และสุรินทร์

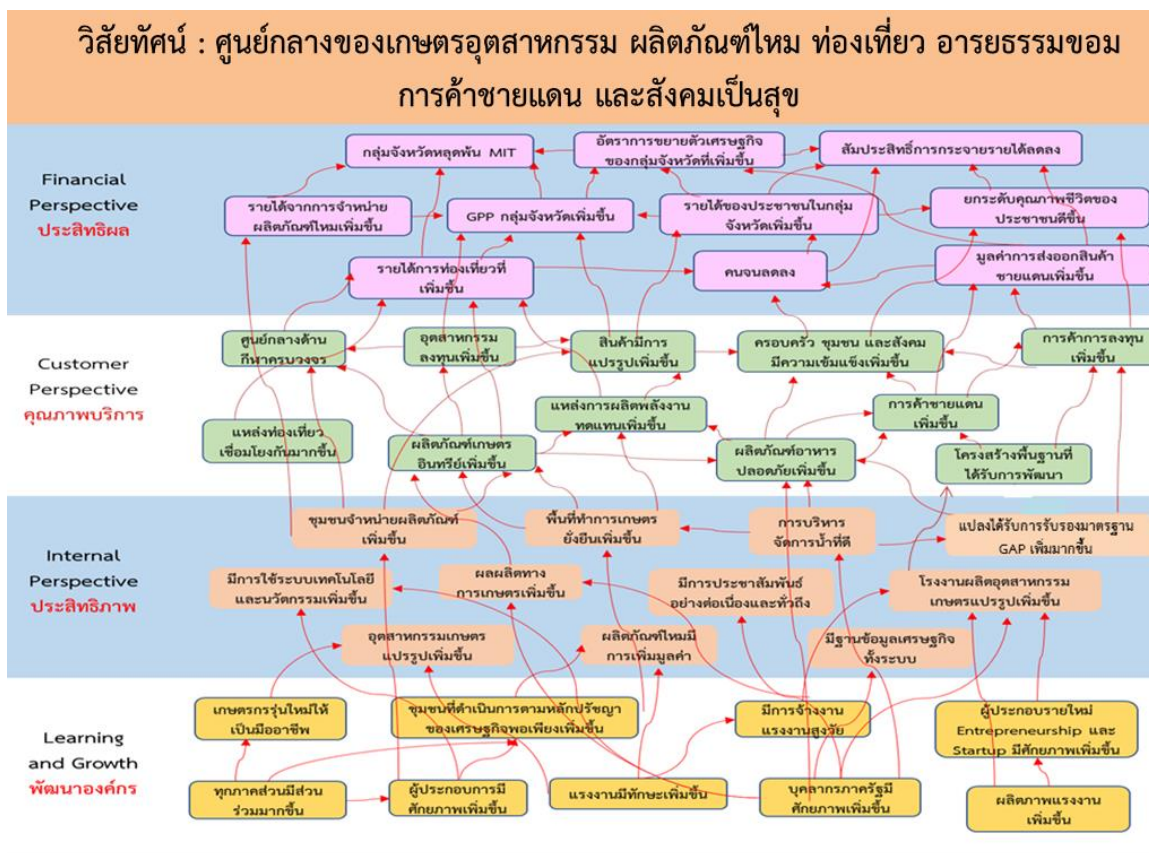
ประเด็น	สาระสำคัญ
ด้านอุตสาหกรรม	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ส่งเสริมอุตสาหกรรมผลิตภัณฑอาหารและแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร ➤ พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและยังสามารถเชื่อมโยงฐานการผลิตของท้องถิ่นได้ ➤ เพิ่มมูลค่าการลงทุน ทั้งในด้านการค้นคว้า และจำนวนแรงงาน ➤ ขยายตัวอุตสาหกรรมกลุ่มเป้าหมายไปยังตลาดต่างประเทศ ➤ พัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอในจังหวัดนครราชสีมาซึ่งมีสัดส่วนเป็นอันดับที่ 3 ของภาค
ด้านการท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ปรับปรุงช่องทางการเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว 4 จังหวัด ➤ จัดทำเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติ เพื่อสร้างการรับรู้กับนักท่องเที่ยวไทยและต่างชาติ ➤ ส่งเสริมผ้าไหม ผ้าฝ้าย ศูนย์กลางแฟชั่น ในจังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา สุรินทร์ บุรีรัมย์ ➤ พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวอารยธรรมตะวันออกเฉียงเหนือตอนใต้ (นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์) ➤ เปิดเส้นทางการท่องเที่ยวใหม่ (FAM Trip) นครชัยบุรินทร์ เพื่อให้ชุมชนมีความเข้าใจในพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว
ด้านสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> ➤ การจัดการพื้นที่เมืองและชุมชนมุ่งสู่การเป็นเมืองที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ➤ ฟื้นฟูป่าต้นน้ำ และรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ ในจังหวัดชัยภูมินครราชสีมา ➤ สร้างความสมดุลของระบบนิเวศ เพื่อสนับสนุนการผลิตและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน ➤ บริหารจัดการน้ำในจังหวัดสุรินทร์ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในการใช้น้ำยามเผชิญสภาวะแห้งแล้งแบบบูรณาการและยั่งยืน
ด้านสังคม	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ประชากรได้รับการพัฒนาความรู้ทักษะ รองรับการทำงานและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ➤ ลดจำนวนคนจนในจังหวัดบุรีรัมย์ และนครราชสีมา โดยส่งเสริมความสำคัญของการออม และลดภาระหนี้สิน ➤ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ประชาชนมีความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ➤ พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนอย่างเสมอภาคและยั่งยืน

ประเด็น	สาระสำคัญ
ด้านความมั่นคง	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ภาครัฐและเอกชนจับมือบริหารความมั่นคงตามแนวชายแดนในจังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดสุรินทร์ ➤ ลดปัญหาการทุจริตของภาครัฐโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ➤ ปัญหาลักลอบเข้าเมืองตามแนวชายแดน ➤ การก่อการร้ายหรือกระทำผิดกฎหมาย ในบริเวณชายแดน เช่น การเคลื่อนย้ายยาเสพติดหรือการค้ามนุษย์

2.1.7 แผนที่ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

กลุ่มจังหวัดมีการจัดทำแผนที่ยุทธศาสตร์ของภาพรวมของกลุ่มจังหวัด โดยมหาวิทยาลัยขอนแก่น หรือศูนย์ปฏิบัติการร่วมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ROC) ซึ่งมีเป้าหมายหรือประสิทธิพลที่ต้องการคือ กลุ่มจังหวัดหลุดพ้นจากความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ การกระจายรายได้ที่เป็นธรรม และอัตราการขยายตัวเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ดังนี้

แผนที่ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 Strategy Map

2.18 จุดเน้นการพัฒนาที่กลุ่มจังหวัดควรให้ความสำคัญ

- การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มด้านการเกษตรให้ได้มาตรฐานเกษตรปลอดภัย เนื่องจากกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ในปี พ.ศ. 2559 จำนวน 1,137,793 คน เทียบกับประชากรทั้งกลุ่มจังหวัดฯ จำนวน 6,752,462 คน คิดเป็นร้อยละ 16.85 และมีพื้นที่เกษตรมากถึงร้อยละ 68.15 ของพื้นที่ทั้งหมดของกลุ่มจังหวัด ประกอบกับศักยภาพที่โดดเด่นในพืชและสัตว์เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดฯ ที่สำคัญและมีชื่อเสียง ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย โคเนื้อ ไก่ แพะ จึงเป็นจุดเน้นที่ควรส่งเสริมในด้านเกษตร
- ส่งเสริมการแปรรูปเป็นอุตสาหกรรมอาหารแบบครบวงจร โดยพัฒนาอุตสาหกรรมกลางทางและปลายทางให้มากขึ้น จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ภาคยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ กำหนดให้กลุ่มจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อาทิ พัฒนาให้นครราชสีมาเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและอาหารแบบครบวงจร
- การบริหารจัดการน้ำ โดยจัดหาแหล่งน้ำและระบบส่งน้ำเพื่อการเกษตรให้เพียงพอ
- ส่งเสริมอาชีพ และพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อสร้างโอกาสในการหารายได้จากภาคการเกษตรและภาคนอกเกษตร รวมทั้งผลิตภัณฑ์ใหม่ โดยการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวกับประวัติศาสตร์และสินค้าชุมชน
- การสร้างมูลค่าเพิ่มในสาขาท่องเที่ยวที่มีศักยภาพของกลุ่มได้แก่ ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ อารยธรรมขอม ประเพณี ศาสนา หมู่บ้านท่องเที่ยวใหม่ แหล่งท่องเที่ยวชุมชน การท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความสะอาด สะดวกและความปลอดภัยได้มาตรฐานและเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว จากการใช้ประโยชน์จากระบบ Logistic

สรุปข้อมูลแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
(นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)

ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategies Position)

			
แหล่งผลิตสินค้าเกษตร พืชสมุนไพร และอาหารปลอดภัยที่ได้มาตรฐาน	แหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทั้งการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม เชิงนิเวศน์ การกีฬาที่มีชื่อเสียง	แหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ไหมระดับประเทศ	ประตูสู่อีสาน และเชื่อมโยงการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

เป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ระยะ 5 ปี

จากโครงสร้างเศรษฐกิจในภาพรวมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ปี พ.ศ. 2562 มีเศรษฐกิจที่สำคัญ 3 ลำดับแรก โดยมีภาคอุตสาหกรรม มีสัดส่วนร้อยละ 21 รองลงมาเป็นภาคเกษตรกรรม มีสัดส่วนร้อยละ 18 และภาคการค้าร้อยละ 14 มีพื้นที่การเกษตรร้อยละ 69 ของพื้นที่ของกลุ่มจังหวัด ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในวัยแรงงาน ร้อยละ 65.82 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีศักยภาพทางการเกษตรที่โดดเด่น ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย โคเนื้อ ไก่ แพะ แกะ มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งท่องเที่ยวธรรมชาติ นิเวศ อารยธรรม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ศาสนา และกีฬา มีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมรดกโลก เป็นแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ไหม และในขณะเดียวกันก็มีปัญหาในเรื่องการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ สัดส่วนคนยากจนร้อยละ 9.5 รายได้เฉลี่ยครัวเรือน/ปี 244,716 บาท หนี้สินเฉลี่ยครัวเรือน/ปี 212,163.80 บาท มีความไม่เสมอภาคด้านรายได้ (Gino coefficient) สูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ จึงกำหนดเป้าหมายการพัฒนาในการเป็น

**ศูนย์กลางของเกษตรอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ไหม ท่องเที่ยวอารยธรรมขอม
การค้าชายแดน และสังคมเป็นสุข**

โดยมีแนวความคิดการพัฒนา ดังนี้

1. การเพิ่มประสิทธิภาพภาคการผลิตให้เป็นมาตรฐานปลอดภัย และพัฒนาจนถึงขั้นมาตรฐานอินทรีย์ ในภาคการเกษตรทั้งพืชและสัตว์ โดยมีการนำนวัตกรรมในพื้นที่มาช่วยให้เกษตรกร โดยเฉพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ (Smart Farmer) ให้มีการสืบทอดภูมิปัญญาดั้งเดิมให้คงอยู่ด้วยการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นหลักในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดภูมิคุ้มกันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก
2. พัฒนาการบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอ ทั้งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และน้ำเพื่อการเกษตรให้เพียงพอตลอดปี โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำให้อยู่ในพื้นที่ หรือการขยายพื้นที่รับน้ำ การกระจายน้ำไปยังพื้นที่
3. ส่งเสริมการแปรรูปของสินค้าให้มากขึ้นในพื้นที่ สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารแบบครบวงจรในพื้นที่ โดยพัฒนาช่วงกลางทางและปลายทางให้มากขึ้น ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ที่กำหนดให้กลุ่มจังหวัด โดยเฉพาะจังหวัดนครราชสีมาให้เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและอาหารแบบครบวงจร
4. ส่งเสริมอาชีพ และเพิ่มทักษะฝีมือแรงงานเพื่อสร้างโอกาสในการสร้างรายได้จากภาคการเกษตร และนอกภาคเกษตร โดยเชื่อมโยงสินค้าชุมชนกับการท่องเที่ยว
5. สร้างมูลค่าเพิ่มในสาขาการท่องเที่ยว โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน ทั้งทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการเกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยว การใช้ประโยชน์จากระบบ Logistic ที่รัฐบาลไว้วางรากฐานไว้ให้ การสร้างความเชื่อมั่นในด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว รวมถึงการสร้างการตลาดให้เป็นที่รู้จักในวงกว้างและเป็นที่ยอมรับทางมายังกลุ่มจังหวัด
6. การพัฒนาสังคมให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะผู้สูงอายุให้ได้รับการดูแล มีศักยภาพ คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น หรือสามารถดำเนินกิจกรรมได้ตามศักยภาพ รวมทั้งการรักษาภูมิปัญญาของผู้สูงอายุเพื่อให้สืบทอดไปยังรุ่นลูกหลาน และการเพิ่มศักยภาพของเด็ก เพื่อให้สังคมมีคุณภาพและสามารถดูแลตนเองได้ในอนาคต

พันธกิจ (Mission)

- 1) การส่งเสริมการผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่ม สินค้าเกษตร ที่ได้มาตรฐาน
- 2) ส่งเสริมการผลิตสินค้าปศุสัตว์ ให้มีมาตรฐาน แบบครบวงจร
- 3) ส่งเสริมการเรียนรู้สู่การปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 4) ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งน้ำและการบริหารจัดการน้ำ ที่มีความเหมาะสมสำหรับการทำการเกษตรกรรม
- 5) ส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัยและได้มาตรฐาน พัฒนาสินค้าและบริการ ให้ได้รับความนิยม และบริหารจัดการให้มีศักยภาพ
- 6) ส่งเสริมและพัฒนาค้าการลงทุน และค้าชายแดน
- 7) ส่งเสริมศักยภาพการผลิตและการตลาดผลิตภัณฑ์ใหม่
- 8) ส่งเสริมการพัฒนาด้านสังคมสู่ความเข้มแข็งและยั่งยืน

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายของการพัฒนากลุ่มจังหวัด

ตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
1. อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่เพิ่มขึ้น (ร้อยละ) ฐานข้อมูลจากสภาพพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปี 2562 = 329,212 ล้านบาท	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2 (ค่าเฉลี่ย 5 ปี)
2. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (ร้อยละ) ฐานข้อมูลจากสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ปี 2563 เฉพาะรายได้จากผู้มาเยี่ยมมาเยือนชาวไทย = 16,646.76 ล้านบาท	1	1.25	1.50	1.75	2.00	1.50 (ค่าเฉลี่ย 5 ปี)
3. มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น (ร้อยละ) ฐานข้อมูลจากสำนักงานพาณิชย์จังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดสุรินทร์ ปี 2563 = 17,137.06 ล้านบาท	3	3	3	3	3	3 (ค่าเฉลี่ย 5 ปี)
4.มูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่เพิ่มขึ้น (ร้อยละ) ฐานข้อมูลจากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ปี 2563 = 5,267.06 ล้านบาท	1.00	1.25	1.50	1.75	2.00	1.50 (ค่าเฉลี่ย 5 ปี)

ตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
5. สัดส่วนคนยากจนลดลง (ร้อยละ) ฐานข้อมูลจากสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปี 2562 = 9.5	0.5	1.0	1.5	2.0	2.5	1.50 (ค่าเฉลี่ย 5 ปี)

ประเด็นการพัฒนา

1) การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรกรอุตสาหกรรมครบวงจร

วัตถุประสงค์

เป็นศูนย์การด้านเกษตรปลอดภัยและอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรับ

- 1.ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน
2. ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมให้เหมาะสม
3. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพิ่มมูลค่าทางการเกษตร

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรุก

1. ส่งเสริมเกษตรปลอดภัย (มาตรฐานปลอดภัยอินทรีย์) ส่งเสริมการเกษตร

ผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

2. ส่งเสริมการทำตลาดและช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าเกษตร
3. ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมเพื่อการเกษตร ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตเพื่อสร้าง

มูลค่าเพิ่ม

4. ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการใช้ประโยชน์

ในทางอาหารและสมุนไพร

5. เพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาสุขภาพสัตว์ เพื่อรองรับโรคอุบัติใหม่
6. ส่งเสริมการผลิตสินค้าปศุสัตว์ที่ได้มาตรฐานเพื่อการส่งออก
7. การส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ที่มีมาตรฐานและปลอดภัย
8. การส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพสูงครบวงจร

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงแก้ไข

1. ส่งเสริมเกษตรปลอดภัย (มาตรฐานปลอดภัย อินทรีย์) ส่งเสริมการเกษตร

ผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงป้องกัน

1. การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร

2. ยกระดับสินค้าเกษตรเข้าสู่ระบบมาตรฐาน
3. การส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นป้องกันและรักษาโรคระบาดอุบัติใหม่
4. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรคอุบัติใหม่ในพืชและสัตว์

ตัวชี้วัดของประเด็นการ พัฒนาที่ 1	ค่าเป้าหมาย					
	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566 - พ.ศ. 2570
1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาค การเกษตร (ฐานข้อมูล : สภาพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปี 2562 มูลค่า 98,504 ล้าน บาท)	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5 (ค่าเฉลี่ย 5 ปี)
2. จำนวนพื้นที่รับประโยชน์ เพิ่มขึ้น (ไร่) (ฐานข้อมูลจากกรม ชลประทาน ปี 2562 จำนวน 2,661,956 ไร่)	341,105.8	341,105.8	341,105.8	341,105.8	341,105.8	1,705,529
3. จำนวนฟาร์มเลี้ยงสัตว์ที่ ได้รับรองมาตรฐานที่เพิ่มขึ้น (ฟาร์ม) (ฐานข้อมูลจาก สำนักงานปศุ สัตว์จังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฟาร์ม GFM ปี 2563 =833 ฟาร์ม)	880	880	1,056	1,056	1,320	5,192

2) การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และผลิตภัณฑ์ใหม่ วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้การท่องเที่ยว สินค้าและบริการ มีคุณภาพ ความสะดวก ปลอดภัย และได้มาตรฐาน
2. เพื่อเพิ่มรายได้ให้ผู้ประกอบการและเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวและการค้าชายแดน
3. เพื่อให้กลุ่มผู้ผลิตและผู้ประกอบการใหม่มีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่เพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา ด้านท่องเที่ยว และด้านการค้า การลงทุน การค้าชายแดน
แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรุก

1. ส่งเสริมการท่องเที่ยว สินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว เพื่อรองรับการท่องเที่ยวในรูปแบบวิถีใหม่

2. ส่งเสริมวัฒนธรรมการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ และการตลาด
แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงแก้ไข

1. พัฒนาบุคลากรเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว เชื่อมโยงบริการท่องเที่ยวโดยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก และการเชื่อมโยง
โครงข่ายคมนาคม

3. พัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและได้รับมาตรฐาน
แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงป้องกัน

พัฒนาองค์ความรู้การบริหารภาวะวิกฤติ และสร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยให้
นักท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรุก (การค้า)

ส่งเสริมและพัฒนาการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน

แนวทางการพัฒนา ด้านผลิตภัณฑ์ใหม่

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรุก

1. พัฒนาศักยภาพผู้ผลิตใหม่และผลิตภัณฑ์จากใหม่ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

2. พัฒนาและส่งเสริมการผลิตใหม่แบบอุตสาหกรรม

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงแก้ไข

1. พัฒนาวัตถุกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่แบบครบวงจร

2. ส่งเสริมการสืบสานภูมิปัญญาวัฒนธรรมใหม่

3. ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่หัตถกรรมพื้นบ้านให้มีความร่วมสมัย มีคุณภาพและ

มาตรฐานรองรับ

ทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงป้องกัน

พัฒนารูปแบบการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ใหม่ผ่านสื่อบุคคล ทุกช่วงวัย

ตัวชี้วัดของประเด็น การพัฒนาที่ 2	ค่าเป้าหมาย					
	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566 - พ.ศ. 2570
1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ รายได้จากการท่องเที่ยว (ฐานข้อมูลจาก สำนักงาน การท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดในกลุ่มจังหวัด ปี 2563 เฉพาะรายได้จากผู้มา เยี่ยมมาเยือนชาวไทย = 16,646.76 ล้านบาท)	1.00	1.25	1.50	1.75	2.00	1.50 (ค่าเฉลี่ย 5 ปี)

ตัวชี้วัดของประเด็น การพัฒนาที่ 2	ค่าเป้าหมาย					
	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566 - พ.ศ. 2570
2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ มูลค่าการค้าชายแดน (ฐานข้อมูลจากสำนักงาน พาณิชย์จังหวัดบุรีรัมย์และ จังหวัดสุรินทร์ ปี 2563 = 17,137.06 ล้านบาท)	3	3	3	3	3	3 (ค่าเฉลี่ย 5 ปี)
3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ มูลค่าการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ใหม่ (ฐานข้อมูล จากสำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดในกลุ่มจังหวัด ปี 2563 = 5,267.06 ล้าน บาท)	1.00	1.25	1.50	1.75	2.00	1.50 (ค่าเฉลี่ย 5 ปี)

3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิต

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนทุกช่วงวัย

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรุก

- ส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัยโดยมีหน่วยงาน
ภาครัฐและเอกชน สนับสนุนเพิ่มขึ้น
- ส่งเสริมสนับสนุน กิจกรรมการพัฒนาด้านสังคม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- ส่งเสริมและสร้างความร่วมมือในการพัฒนาครอบครัวสู่ชุมชนเข้มแข็ง
- ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรับ

ส่งเสริมการพึ่งพา การดูแลสุขภาพด้วยตนเอง ตามแนวทางแพทย์แผนไทย

แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงป้องกัน

สนับสนุนการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีและสื่อโซเชียล

ตัวชี้วัดของประเด็น การพัฒนาที่ 3	ค่าเป้าหมาย					
	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566 - พ.ศ. 2570
1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ รายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อ เดือน (ฐานข้อมูลจากสภา พัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ปี 2562 = 20,393 บาท/เดือน)	1.00	1.25	1.50	1.75	2.00	1.50 (ค่าเฉลี่ย 5 ปี)

+++++

แบบ กจ.1 และบัญชีชุดแผนงาน/โครงการ

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
(นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)

แบบ กจ.1

แบบฟอร์มสรุปแผนงานและโครงการสำคัญของกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2566 - 2570)

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

เป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด: ศูนย์กลางของเกษตรอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ใหม่ ท่องเที่ยว
อารยธรรมขอม การค้าชายแดน และสังคมเป็นสุข

ประเด็นการพัฒนา (2)	ตัวชี้วัดของประเด็น การพัฒนา (3)	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. 2566 (4)	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566- 2570 (5)
ประเด็นการพัฒนา ที่ 1 การพัฒนาขีด ความสามารถ เกษตรอุตสาหกรรม ครบวงจร	1. ร้อยละผลิตภัณฑ์ มวลรวมภาค การเกษตร (ฐานข้อมูล : สภา พัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ปี 2562 มูลค่า 98,504 ล้าน บาท)	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
	2. จำนวนพื้นที่รับ ประโยชน์เพิ่มขึ้น (ไร่) (ฐานข้อมูลจากกรม ชลประทาน ปี 2562 จำนวน 2,661,956 ไร่)	341,105.8	341,105.8	341,105.8	341,105.8	341,105.8	1,705,529
	3. จำนวนฟาร์มเลี้ยง สัตว์ที่ได้รับรอง มาตรฐานที่เพิ่มขึ้น (ฟาร์ม) (ฐานข้อมูลจาก สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดในกลุ่มจังหวัด ฟาร์ม GFM ปี 2563 =833 ฟาร์ม)	880	880	1,056	1,056	1,320	5,192
ประเด็นการพัฒนา ที่ 2 การพัฒนา อุตสาหกรรมการ ท่องเที่ยว การค้า ชายแดน และ ผลิตภัณฑ์ใหม่	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ รายได้จากการ ท่องเที่ยว (ฐานข้อมูลจาก สำนักงานการท่องเที่ยว และกีฬาจังหวัดในกลุ่ม จังหวัด ปี 2563	1.00	1.25	1.50	1.75	2.00	1.50

ประเด็นการพัฒนา (2)	ตัวชี้วัดของประเด็น การพัฒนา (3)	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. 2566 (4)	พ.ศ. 2567	พ.ศ.2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566- 2570 (5)
	เฉพาะรายได้จากผู้มา เยี่ยมมาเยือนชาวไทย = 16,646.76 ล้านบาท)						
	2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ มูลค่าการค้าชายแดน (ฐานข้อมูลจาก สำนักงานพาณิชย์ จังหวัดบุรีรัมย์และ จังหวัดสุรินทร์ ปี 2563 = 17,137.06 ล้านบาท)	3	3	3	3	3	3
	3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ มูลค่าการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ใหม่ (ฐานข้อมูลจาก สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดในกลุ่มจังหวัด ปี 2563 = 5,267.06 ล้านบาท)	1.00	1.25	1.50	1.75	2.00	1.50
ประเด็นการพัฒนา ที่ 3 ยกระดับการ พัฒนาคุณภาพชีวิต	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ รายได้เฉลี่ยครัวเรือน ต่อเดือน (ฐานข้อมูล จากสภาพพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ปี 2562 = 20,393 บาท/เดือน)	1.00	1.25	1.50	1.75	2.00	1.50

บัญชีรายการโครงการสำคัญของแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
(พ.ศ. 2566 - 2570)

หน่วย : บาท

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
				ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรกรอุตสาหกรรม ครบวงจร				490,339,540	491,358,600
แผนงานที่ 1 ส่งเสริมและ พัฒนาแหล่งน้ำและการ บริหารจัดการน้ำ				325,000,000	325,000,000	325,000,000	325,000,000	325,000,000	1,625,000,000
1. โครงการสำคัญที่ 1 การ พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อ การเกษตร	5.19			325,000,000	325,000,000	325,000,000	325,000,000	325,000,000	1,625,000,000
กิจกรรมหลัก 1.1 พัฒนาและ บริหารจัดการน้ำเพื่อ การเกษตรอย่างยั่งยืนในเขต นครชัยบุรีนทร์งบประมาณ		1	โครงการ ชลประธา น 4 จังหวัด	300,000,000	300,000,000	300,000,000	300,000,000	300,000,000	1,500,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
				กิจกรรมหลัก 1.2 ศูนย์ ปฏิบัติการนวัตกรรมเพื่อการ ตัดสินใจพัฒนาแหล่งน้ำและ การบริหารจัดการน้ำชุมชน กลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ รองรับ การเกษตรในพื้นที่นอกเขต ชลประทาน		1	โครงการ ชลประธา น 4 จังหวัด	20,000,000	20,000,000
กิจกรรมหลัก 1.3 การพัฒนา แบบจำลองการประมาณการณ์ และสร้างสมดุลการใช้น้ำเพื่อ การเพาะปลูกข้าวในพื้นที่ อีสานใต้		1	มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี สุรนารี	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	25,000,000
แผนงานที่ 2 เพิ่มมูลค่าและ ขีดความสามารถในการ แข่งขันของภาคการเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตร				121,339,540	122,358,600	112,358,600	112,358,600	112,358,600	580,773,940
1. โครงการสำคัญที่ 1 พัฒนา นวัตกรรมเกษตร อาหาร ปลอดภัยนครชัยบุรีรินทร์	2.3			121,339,540	122,358,600	112,358,600	112,358,600	112,358,600	580,773,940

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	งบประมาณดำเนินการ (10)					
				พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลัก 1.1 การเรียนรู้สู่ การปฏิบัติเกษตรอินทรีย์วิถี นครชัยบุรินทร์ตลอดห่วงโซ่ คุณค่า		1	มหาวิทยาลัย ราชภัฏ นครราชสีมา ฯ,ชัยภูมิ, บุรีรัมย์ ,สุรินทร์	12,000,000	12,000,000	12,000,000	12,000,000	12,000,000	60,000,000
กิจกรรมหลัก 1.2 นวัตกรรม การผลิตและแปรรูปสมุนไพร ครบวงจร(กระชายขาว,ฟ้า ทะลายโจร,กระเพราแดง)		1	มหาวิทยาลัย ราชภัฏ นครราชสีมา ฯ,ชัยภูมิ, บุรีรัมย์ ,สุรินทร์	16,000,000	16,000,000	12,000,000	12,000,000	12,000,000	68,000,000
กิจกรรมหลัก 1.3 ยกระดับการ ผลิตและแปรรูปพืชผักสมุนไพร แบบครบวงจรด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม		1	สำนักงาน เกษตร 4 จังหวัด	15,631,300	16,650,360	16,650,360	16,650,360	16,650,360	82,232,740
กิจกรรมหลัก 1.4 การส่งเสริม และพัฒนาเกษตรอัตลักษณ์พื้น ถิ่นนครชัยบุรินทร์		1	มหาวิทยาลัย ราชภัฏ นครราชสีมา ฯ,ชัยภูมิ	6,500,000	6,500,000	4,500,000	4,500,000	4,500,000	26,500,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	งบประมาณดำเนินการ (10)					
				พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลัก 1.5 การส่งเสริม และพัฒนาการผลิตพืช ทางเลือกสู่มาตรฐาน		1	สำนักงาน เกษตร 4 จังหวัด	24,000,000	24,000,000	20,000,000	20,000,000	20,000,000	108,000,000
กิจกรรมหลัก 1.6 การยกระดับ ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนธุรกิจ ชุมชนด้วยการเกษตรแม่นยำ		1	สำนักงาน เกษตร 4 จังหวัด	9,498,240	9,498,240	9,498,240	9,498,240	9,498,240	47,491,200
กิจกรรมหลัก 1.7 การ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและ นวัตกรรมดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อน เกษตรอัจฉริยะต้นแบบสำหรับ การผลิตพืชเศรษฐกิจทางเลือก ใหม่		1	มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี สุรนารี	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	25,000,000
กิจกรรมหลัก 1.8 การพัฒนา ระบบ Big data และ platform เพื่อจัดการองค์ ความรู้ด้านเกษตรพร้อมใช้กลุ่ม จังหวัดนครชัยบุรินทร์		1	มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี สุรนารี	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000	50,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	งบประมาณดำเนินการ (10)					
				พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลัก 1.9 การยกระดับ เชื่อมโยงการตลาดสินค้า เกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร ที่มีศักยภาพกลุ่มนครชัย บุรีรัมย์		1	สำนักงาน พาณิชย์ 4 จังหวัด	4,500,000	4,500,000	4,500,000	4,500,000	4,500,000	22,500,000
กิจกรรมหลัก 1.10 ระบบ บูรณาการเชื่อมโยงข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ทางการค้า สำหรับเกษตรกร และสหกรณ์ การเกษตรภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ		1	มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี สุรนารี	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000
กิจกรรมหลัก 1.11 ส่งเสริม การใช้กึ่งมันสำปะหลังปลอด โรคไวรัส ใบด่างมันสำปะหลังให้กับ เกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์		1	สำนักงาน สหกรณ์ จังหวัด นครราชสีมา และ สำนักงาน สหกรณ์ จังหวัด บุรีรัมย์	17,210,000	17,210,000	17,210,000	17,210,000	17,210,000	86,050,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	งบประมาณดำเนินการ (10)					
				พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
แผนงานที่ 3 พัฒนาการเลี้ยง สัตว์ให้มีคุณภาพและ มาตรฐาน รองรับตลาด ระดับสูง				44,000,000	44,000,000	44,000,000	44,000,000	44,000,000	220,000,000
1. โครงการสำคัญที่ 1 ยกระดับมาตรฐานการผลิตปศุ สัตว์นครชัยบุรินทร์ครบวงจร	2.3			44,000,000	44,000,000	44,000,000	44,000,000	44,000,000	220,000,000
กิจกรรมหลัก 1.1 ยกระดับ มาตรฐานการผลิตโคเนื้อ คุณภาพ		1	สำนักงาน ปศุสัตว์ จังหวัด 4 จังหวัด	20,000,000	20,000,000	20,000,000	20,000,000	20,000,000	100,000,000
กิจกรรมหลัก 1.2 ยกระดับ มาตรฐานการผลิตแพะ-แกะ		1	ศูนย์วิจัย เทคโนโลยี ชีวภาพการ ย้ายฝากตัว อ่อนและ เซลล์สืบพันธุ์ สัตว์	8,000,000	8,000,000	8,000,000	8,000,000	8,000,000	40,000,000
กิจกรรมหลัก 1.3 ส่งเสริมการ ใช้เทคโนโลยีชีวภาพการผลิต ปศุสัตว์		1	สำนักงาน ปศุสัตว์ จังหวัด 4 จังหวัด	3,500,000	3,500,000	3,500,000	3,500,000	3,500,000	17,500,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	งบประมาณดำเนินการ (10)					
				พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลัก 1.4 การถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการอาหารสัตว์แบบแม่นยำ		1	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	10,000,000
กิจกรรมหลัก 1.5 ยกระดับมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์		1	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด 4 จังหวัด	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	10,000,000
กิจกรรมหลัก 1.6 การจัดทำมาตรฐานคุณภาพซากเนื้อแพะขุน		1	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000
กิจกรรมหลัก 1.7 สร้างประกอบการแปรรูปสินค้าปศุสัตว์		1	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด 4 จังหวัด	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	10,000,000
กิจกรรมหลัก 1.8 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะในรูปแบบสหกรณ์การเกษตร		1	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000
กิจกรรมหลัก 1.9 พัฒนาการตลาดปศุสัตว์และสินค้าแปรรูป		1	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด 4 จังหวัด	4,500,000	4,500,000	4,500,000	4,500,000	4,500,000	22,500,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
				ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้า ชายแดน และผลิตภัณฑ์ใหม่	682,268,600	695,013,600	683,513,600	683,513,600	683,513,600
แผนงานที่ 1 ส่งเสริมและ สนับสนุนการท่องเที่ยว สินค้า และบริการ ของกลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง 1 ให้ได้รับความ นิยม				565,600,000	575,600,000	575,600,000	575,600,000	575,600,000	2,868,000,000
1. โครงการสำคัญที่ 1 พัฒนา และส่งเสริมอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ในกลุ่มจังหวัดนคร ชัยบุรินทร์	2.5			165,600,000	175,600,000	175,600,000	175,600,000	175,600,000	868,000,000
กิจกรรมหลัก 1.1 การพัฒนา ศักยภาพบุคลากรทางการ ท่องเที่ยว		1	มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี ราชมงคล อีสาน วิทยา เขตสุรินทร์ สำนักงานการ ท่องเที่ยวและ กีฬา จังหวัด นครราชสีมา ตำราจตุร จังหวัด นครราชสีมา	19,000,000	19,000,000	19,000,000	19,000,000	19,000,000	95,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	งบประมาณดำเนินการ (10)					
				พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลัก 1.2 การพัฒนา แหล่งท่องเที่ยว สินค้า บริการ และสิ่งอำนวยความสะดวก ทางการท่องเที่ยว		1	มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี ราชมงคล อีสาน วิทยา เขตสุรินทร์ สำนักงาน การ ท่องเที่ยว และกีฬา จังหวัด นครราชสีมา สำนักงาน การ ท่องเที่ยว และกีฬา จังหวัด ชัยภูมิ สมาคม ส่งเสริมการ ท่องเที่ยว จังหวัด ชัยภูมิ ,สภา อุตสาหกรรม ท่องเที่ยว จังหวัด ชัยภูมิ	46,400,000	56,400,000	56,400,000	56,400,000	56,400,000	272,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
			สภา อุตสาหกรรม ท่องเที่ยว จังหวัด นครราชสีมา สถาบันวิจัย ไม้กลายเป็น หินและ ทรัพยากร ธรณีภาค ตะวันออก- เฉียงเหนือ เฉลิมพระ เกียรติ มหาวิทยาลัย ราชภัฏ นครราชสีมา สำนักบริหาร พื้นที่อนุรักษ์ ที่ 7 (นครราชสีมา) มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี สุรนารี						

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บทฯ (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	งบประมาณดำเนินการ (10)					
				พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลัก 1.3 การพัฒนา สื่อนวัตกรรมและส่งเสริมการ ตลาดการท่องเที่ยว		1	สำนักงาน การท่องเที่ยว และกีฬา จังหวัด ชัยภูมิ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี ราชมงคล อีสาน วิทยา เขตสุรินทร์ สำนักงาน การท่องเที่ยว และกีฬา จังหวัด นครราชสีมา สำนักงาน การท่องเที่ยว และกีฬา จังหวัด สุรินทร์	100,200,000	100,200,000	100,200,000	100,200,000	100,200,000	501,000,000
2. โครงการสำคัญที่ 2 โครงสร้างพื้นฐานทางการ ท่องเที่ยว				400,000,000	400,000,000	400,000,000	400,000,000	400,000,000	2,000,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	งบประมาณดำเนินการ (10)					
				พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลัก 2.1 พัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่ง อำนวยความสะดวกด้านการ ท่องเที่ยว		1	แขวงทาง หลวง แขวง ทางหลวง ชนบท จังหวัด นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์	400,000,000	400,000,000	400,000,000	400,000,000	400,000,000	2,000,000,000
แผนงานที่ 2 ส่งเสริมและ พัฒนาการค้าการลงทุน การค้า ชายแดน ของกลุ่มจังหวัดภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 และเชื่อมโยงภูมิภาค				69,400,000	69,400,000	69,400,000	69,400,000	69,400,000	347,000,000
1. โครงการสำคัญที่ 1 ยกระดับเศรษฐกิจ การค้า การ ลงทุน และการค้าชายแดน				69,400,000	69,400,000	69,400,000	69,400,000	69,400,000	347,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	งบประมาณดำเนินการ (10)					
				พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลัก 1.1 การพัฒนา ศักยภาพและเชื่อมโยงการ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจชนบท การค้า และการลงทุนกลุ่ม จังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ ด้วย Single Big Data		1	มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี สุรนารี	5,500,000	5,500,000	5,500,000	5,500,000	5,500,000	27,500,000
กิจกรรมหลัก 1.2 การพัฒนา ระบบการค้า การลงทุน เขต ส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตร และอาหารชนบทเชื่อมโยง การค้าชายแดน กลุ่มจังหวัด นครชัยบุรีรินทร์		1	มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี สุรนารี	25,000,000	25,000,000	25,000,000	25,000,000	25,000,000	125,000,000
กิจกรรมหลัก 1.3 การ จัดการโลจิสติกส์การขนส่ง ควบคุมอุณหภูมิสำหรับสินค้า เกษตรและอาหารในกลุ่มนคร ชัยบุรีรินทร์เพื่อเชื่อมโยงตลาด การค้าชายไทย-กัมพูชา		1	มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี ราชมงคล อีสาน	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	25,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	งบประมาณดำเนินการ (10)					
				พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลัก 1.4 การสร้าง ecosystem การระดมทุนและการบริหาร Startup กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์		1	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	6,500,000	6,500,000	6,500,000	6,500,000	6,500,000	32,500,000
กิจกรรมหลัก 1.5 การยกระดับสินค้าและบริการด้านโลจิสติกส์และซัพพลายเชนเพื่อการค้าและการลงทุน กลุ่มนครชัยบุรีรินทร์		1	มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒวิทยาลัย (วิทยาเขตสุรินทร์)	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	25,000,000
กิจกรรมหลัก 1.6 การส่งเสริมการใช้แพลตฟอร์มเพื่อสนับสนุนการค้าชายแดน (ไทย-กัมพูชา) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์		1	มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒวิทยาลัย	4,000,000	4,000,000	4,000,000	4,000,000	4,000,000	20,000,000
กิจกรรมหลัก 1.7 การส่งเสริมศักยภาพการค้าการลงทุนเชื่อมโยงตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา		1	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสุรินทร์	4,400,000	4,400,000	4,400,000	4,400,000	4,400,000	22,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	งบประมาณดำเนินการ (10)					
				พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
กิจกรรมหลัก 1.8 การจัดการ การค้า การลงทุน ของ ผู้ประกอบการขนส่งรถบรรทุก เชื่อมโยงการค้าชายแดน (ไทย- กัมพูชา) กลุ่มจังหวัดนครชัย บุรีรินทร์		1	สำนักงาน พาณิชย์ จังหวัด สุรินทร์	4,000,000	4,000,000	4,000,000	4,000,000	4,000,000	20,000,000
กิจกรรมหลัก 1.9 การยกระดับ ตลาดสดให้เชื่อมต่อกับตลาด การค้าชายแดนเพื่อเพิ่มขีด ความสามารถในการแข่งขัน		1	มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี สุรนารี	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	25,000,000
กิจกรรมหลัก 1.10 การพัฒนา แพลตฟอร์มการตลาดออนไลน์ กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์		1	มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี ราชมงคล อีสาน	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	25,000,000
แผนงานที่ 3 ส่งเสริมและ สนับสนุนผลิตภัณฑ์ใหม่ของ กลุ่มจังหวัดภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ให้เป็นที่ต้องการของตลาด ภายในและต่างประเทศ				47,268,600	50,013,600	38,513,600	38,513,600	38,513,600	212,823,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
				1. โครงการสำคัญที่ 1 การ พัฒนานวัตกรรมการผลิตและ จำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่กลุ่ม จังหวัดนครชัยบุรินทร์แบบครบ วงจร	2.16			47,268,600	50,013,600
กิจกรรมหลัก 1.1 การเพิ่ม ประสิทธิภาพการบริหาร จัดการแปลงหม่อนและรังไหม ให้มีคุณภาพ		1	ศูนย์หม่อน ไหมเฉลิม พระเกียรติฯ	8,500,000	9,500,000	-	-	-	18,000,000
กิจกรรมหลัก 1.2 การพัฒนา ศักยภาพการผลิตผ้าไหมและ ผลิตภัณฑ์ด้วยเทคโนโลยีพร้อม ใช้		1	มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี ราชมงคล อีสาน และ	21,913,600	23,513,600	21,513,600	21,513,600	21,513,600	109,968,000
กิจกรรมหลัก 1.3 การส่งเสริม การตลาดและการ ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ใหม่		1	สำนักงาน พัฒนาชุมชน จังหวัด	16,855,000	17,000,000	17,000,000	17,000,000	17,000,000	84,855,000
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต				35,292,600	51,744,200	51,744,200	51,744,200	51,744,200	242,269,400
1. โครงการสำคัญที่ 1 ยกระดับการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตคนทุกช่วงวัยนครชัย บุรินทร์	3.11	1		35,292,600	51,744,200	51,744,200	51,744,200	51,744,200	242,269,400

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
				แผนงานที่ 1 ส่งเสริม การศึกษา การเรียนรู้ และ พัฒนาศักยภาพ เพื่อยกระดับ คุณภาพชีวิตคนตลอดช่วง ชีวิต				29,292,600	45,744,200
กิจกรรมหลัก 1.1 ส่งเสริม ศักยภาพตามความถนัดเฉพาะ ด้านของคนนครชัยบุรีนทร์ทุก ช่วงวัย เพื่ออาชีพและการมี งาน	3.12	1	สำนักงาน ศึกษาธิการ ภาค 13 สำนักงาน ศึกษาธิการ จังหวัด 4 จังหวัด	-	8,000,000	8,000,000	8,000,000	8,000,000	32,000,000
กิจกรรมหลัก 1.2 ยกระดับการ จัดการเรียนการสอน “ไอคิวดี อีคิวเด่น” ของเด็กนครชัย บุรีนทร์	3.11	1	สำนักงาน ศึกษาธิการ ภาค 13 สำนักงาน ศึกษาธิการ จังหวัด 4 จังหวัด	5,500,000	5,500,000	5,500,000	5,500,000	5,500,000	27,500,000
กิจกรรมหลัก 1.3 ปลุก จิตสำนึกรักบ้านเกิดผ่านการ เรียนรู้วิถีชุมชนนครชัยบุรีนทร์	3.11	1	สำนักงาน ศึกษาธิการ ภาค 13 สำนักงาน	-	5,500,000	5,500,000	5,500,000	5,500,000	22,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
			ศึกษาธิการ จังหวัด 4 จังหวัด						
กิจกรรมหลัก 1.4 การยกระดับ ศักยภาพการเป็น ผู้ประกอบการ	2.16	1	มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี ราชมงคล อีสาน (วิทยาเขต สุรินทร์)	12,200,000	12,200,000	12,200,000	12,200,000	12,200,000	61,000,000
กิจกรรมหลัก 1.5 การสร้าง ความเข้มแข็งในครอบครัวและ ชุมชน สร้างความสงบสุขมั่นคง ในชีวิต	3.11	1	สำนักงาน ส่งเสริมและ สนับสนุน วิชาการ 4 สำนักงาน ยุติธรรม จังหวัด ตำรวจภูธร จังหวัด	6,592,600	9,544,200	9,544,200	9,544,200	9,544,200	44,769,400
กิจกรรมหลัก 1.6 พัฒนา ความสามารถในการแข่งขัน ด้านการใช้เครื่องมือและ เทคโนโลยีดิจิทัล	3.11	1	มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี ราชมงคล อีสาน (นครราชสีมา, สุรินทร์)	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	25,000,000

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญ				งบประมาณดำเนินการ (10)					
แผนงาน/โครงการสำคัญ (6)	ยุทธศาสตร์ ชาติ (X)/ แผนแม่บท (Y) (7)	แหล่ง งปม. (8)	หน่วย ดำเนินการ (9)	งบประมาณดำเนินการ (10)					
				พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2566-2570
แผนงานที่ 2 ส่งเสริมการ พึ่งพาตนเองในการดูแล สุขภาพคนในชุมชน				6,000,000	6,000,000	6,000,000	6,000,000	6,000,000	30,000,000
กิจกรรมหลัก 2.1 ยกระดับ ชุมชนต้นแบบการสร้าง มูลค่าเพิ่มของการดูแลสุขภาพ แบบพึ่งพาตนเองตามหลัก แพทย์แผนไทย	4.13	1	มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี ราชมงคล อีสาน	6,000,000	6,000,000	6,000,000	6,000,000	6,000,000	30,000,000
แผนงานส่งเสริมการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบ บูรณาการ	6.20			5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	25,000,000
- ค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน กลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ			กลุ่มงาน บริหาร ยุทธศาสตร์ กลุ่มจังหวัด	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	25,000,000
รวมทั้งสิ้น*				1,212,900,740	1,243,116,400	1,221,616,400	1,221,616,400	1,221,616,400	6,120,866,340

หมายเหตุ * เป็นยอดรวมเฉพาะวงเงินโครงการสำคัญ

แบบ กจ. 1-1 Project Brief

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1
(นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์)

Project Brief

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

แบบ กจ.1-1
(Project Brief รายโครงการ)

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรอุตสาหกรรมครบวงจร

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
2. ชื่อแผนงาน	ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งน้ำและการบริหารจัดการน้ำ
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาและบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรอย่างยั่งยืนในเขตนครชัยบุรีรินทร์
4. หลักการและเหตุผล	<p>กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีพื้นที่การเกษตร 20.30 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 62.81 ของเนื้อที่กลุ่มจังหวัดฯ มีพื้นที่ชลประทาน 1.45 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.61 ของพื้นที่การเกษตรกลุ่มจังหวัดฯ พืชเศรษฐกิจหลักมี 4 ชนิด โดยเรียงตามมูลค่าสินค้า ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อยและยางพารา โคเนื้อ แพะ และมีราษฎรประกอบอาชีพการเกษตร 3.30 ล้านคน หรือร้อยละ 48 ของประชากรทั้งหมด ปัจจุบันมีพื้นที่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาแหล่งน้ำ(พื้นที่เขตชลประทาน) ทั้ง 4 จังหวัด มีประมาณ 1,705,529 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.7 ของพื้นที่การเกษตรทั้งกลุ่มจังหวัด กลุ่มน้ำที่สำคัญในกลุ่มจังหวัดฯ ประกอบด้วย กลุ่มน้ำซีมีลุ่มน้ำสาขา จำนวน 13 กลุ่มน้ำ กลุ่มน้ำมูลมีลุ่มน้ำสาขา 17 กลุ่มน้ำ (กลุ่มน้ำเฉพาะในพื้นที่กลุ่มจังหวัดฯ) ปริมาณน้ำฝนที่ตกในพื้นที่ทั้ง 2 กลุ่มน้ำ ต่อปี (ฝนตกปกติ) ประมาณ 12,036 ล้านลูกบาศก์เมตร แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ที่ได้รับการพัฒนาสามารถกักเก็บน้ำได้แล้ว อาทิเช่น เขื่อนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ลำห้วย หนอง คลอง บึง ฝาย อ่างเก็บน้ำประเภทต่างๆ สามารถกักเก็บน้ำได้ประมาณ 2,500 ล้านลูกบาศก์เมตร มีน้ำไหลทิ้งไม่สามารถกักเก็บได้ ประมาณ 10,536 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 12.46 ของปริมาณน้ำทั้งปี</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. บริหารจัดการน้ำในฤดูฝนและฤดูแล้ง 2. พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และการอุปโภค-บริโภคของราษฎร 3. เพื่อพัฒนาแบบจำลองการประมาณปริมาณน้ำด้วยเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศเพื่อการเพาะปลูกข้าว 4. เพื่อสร้างฐานข้อมูลในระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์สำหรับหน่วยงานที่รับผิดชอบแก้ปัญหาภัยแล้งในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 5. เพื่อสนับสนุนการพัฒนาศูนย์ข้อมูลทรัพยากรน้ำอัจฉริยะสำหรับภูมิภาคอีสานใต้

หัวข้อ	รายละเอียด
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. พื้นที่รับประโยชน์ทางการเกษตรเพิ่มขึ้น 1,705,529 ไร่ 2. การพยากรณ์สถานการณ์น้ำและแสดงปริมาณน้ำในลุ่มน้ำที่มีความถูกต้องมากกว่า 80%
7. พื้นที่เป้าหมาย	จ.นครราชสีมา จ.ชัยภูมิ จ.บุรีรัมย์ จ.สุรินทร์
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาและบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรอย่างยั่งยืนในเขตนครชัยบุรีรินทร์ งบประมาณ (2566-2570) 1,500,000,000 บาท (ปีละ 300 ลบ.) ผู้รับผิดชอบ ผู้อำนวยการโครงการชลประทาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โครงการชลประทานนครราชสีมา, ชัยภูมิ, บุรีรัมย์, สุรินทร์	เพิ่มพื้นที่รับประโยชน์เพื่อการเกษตรและอุปโภค-บริโภค โดยการขุดลอกอ่างเก็บน้ำ, ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำ ก่อสร้างระบบระบายน้ำ และก่อสร้างสถานีสูบน้ำในพื้นที่ที่ประสบปัญหาแล้งซ้ำซาก และน้ำท่วมซ้ำซาก
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 ศูนย์ปฏิบัติการนวัตกรรมเพื่อการตัดสินใจพัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำชุมชนกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ รองรับการผลิตในพื้นที่นอกเขตชลประทาน งบประมาณ (2566-2570) 100,000,000 บาท (ปีละ 20 ลบ.) ผู้รับผิดชอบ ผู้อำนวยการโครงการชลประทาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โครงการชลประทานนครราชสีมา, ชัยภูมิ, บุรีรัมย์, สุรินทร์	ช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรและการบริหารจัดการน้ำในชุมชน โดยใช้การก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า, ขุดลอกแก้มลิง เป็นต้น

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 การพัฒนาแบบจำลองการประมาณการณ์และสร้างสมดุลงการใช้น้ำเพื่อการเพาะปลูกข้าวในพื้นที่อีสานใต้ งบประมาณ (2566-2570) 25,000,000 บาท (ปีละ 5 ลบ.) ผู้รับผิดชอบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, ศูนย์ภูมิภาคเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง</p>	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาแบบจำลองการประมาณการณ์ปริมาณน้ำในระบบของกลุ่มน้ำในภูมิภาคอีสานใต้ เชื่อมโยงระบบเครือข่ายฐานข้อมูลของหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านสารสนเทศน้ำเข้าสู่ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ของภูมิภาคอีสานใต้ สร้างแผนที่สมดุลงน้ำและระบุลำน้ำที่มีปริมาณน้ำลดลง ร่วมมือกับหน่วยงานที่รับผิดชอบในการแก้ปัญหาสมดุลงน้ำในพื้นที่ตัวอย่างเพื่อเพิ่มผลผลิตข้าวในพื้นที่ สร้างโปรแกรมการพยากรณ์น้ำและฐานข้อมูลน้ำในรูปแบบ Web-base GIS และสร้างแอปพลิเคชันสำหรับการตรวจสอบสถานการณ์น้ำสำหรับเกษตรกร ประชาสัมพันธ์การตรวจสอบสถานการณ์ความเพียงพอของน้ำเพื่อการเพาะปลูกข้าวให้เกษตรกรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้สามารถใช้ข้อมูลบนแอปพลิเคชันได้
<p>9. หน่วยงานดำเนินการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - โครงการชลประทานนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
<p>10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ</p>	<p>5 ปี ระหว่างปี 2566-2570</p>
<p>11. งบประมาณ</p>	<p>1,625,000,000 บาท</p>
<p>12. ผลผลิต (Output)</p>	<ol style="list-style-type: none"> มีพื้นที่รับประโยชน์เพิ่มขึ้น 1,705,529 ไร่ แบบจำลองการประมาณการณ์และสร้างสมดุลงน้ำเพื่อการเพาะปลูกข้าว 1 โปรแกรม โปรแกรมการพยากรณ์น้ำและฐานข้อมูลน้ำในรูปแบบ Web-base GIS 1 โปรแกรม แอปพลิเคชันตรวจสอบสถานการณ์น้ำสำหรับเกษตรกร 1 แอปพลิเคชัน
<p>13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</p>	<p>ประชาชนในพื้นที่นครชัยบุรินทร์มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีน้ำทำการเกษตร และใช้อุปโภค-บริโภคอย่างพอเพียง</p> <ul style="list-style-type: none"> -ปัญหาการขาดแคลนน้ำในพื้นที่เพาะปลูกข้าวในภาคอีสานใต้ได้รับการแก้ไข -ปริมาณผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้นในแปลงเพาะปลูกที่ได้รับการสร้างสมดุลงน้ำตั้งแต่ปีที่ 3 ของโครงการ

Project Brief

โครงการพัฒนานวัตกรรมการเกษตรและอาหารปลอดภัย กลุ่มนครชัยบุรีรินทร์

แบบ กจ.1-1
(Project Brief รายโครงการ)

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัด การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรอุตสาหกรรมครบวงจร

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนานวัตกรรมเกษตรและอาหารปลอดภัย กลุ่มนครชัยบุรินทร์
2. ชื่อแผนงาน	เพิ่มมูลค่าและขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร
3. แนวทางการพัฒนา	<p>ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี</p> <p>ข้อ 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน</p> <p>ข้อ 5 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับแผนแม่บทที่ 3 ด้านการเกษตร เป้าหมายผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้นและผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น</p> <p>1). แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น 1.1) สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 2). แผนย่อยเกษตรปลอดภัย 2.1) สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้นคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น 3). แผนย่อยเกษตรชีวภาพ 3.1) สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 3.2) วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น 4). แผนย่อยเกษตรแปรรูป 4.1) สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น 5). แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ 5.1) สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 5.2) ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น 6). แผนย่อยการพัฒนาาระบบนิเวศการเกษตร 6.1) ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น 6.2) สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น</p> <p>แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1</p> <p>ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันเกษตรอุตสาหกรรมและการแปรรูป</p> <p>แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรับ</p> <p>1.ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน 2. ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมให้เหมาะสม 3. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพิ่มมูลค่าทางการเกษตร</p> <p>แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงรุก</p> <p>1. ส่งเสริมเกษตรปลอดภัย (มาตรฐานปลอดภัยอินทรีย์) ส่งเสริมการเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง 2. ส่งเสริมการทำตลาดและช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าเกษตร 3. ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมเพื่อการเกษตร ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม 4. ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการใช้ประโยชน์ ในทางอาหารและสมุนไพร</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงแก้ไข ส่งเสริมเกษตรปลอดภัย (มาตรฐานปลอดภัย อินทรีย์) ส่งเสริมการเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>แนวทางการพัฒนาตามกลยุทธ์เชิงป้องกัน ยกระดับสินค้าเกษตรเข้าสู่ระบบมาตรฐาน</p>
<p>4. หลักการและเหตุผล</p>	<p>กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีพื้นที่การเกษตร 20.30 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 62.83 ของเนื้อที่กลุ่มจังหวัดฯ มีพื้นที่ชลประทาน 7.85 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.13 ของพื้นที่การเกษตรกลุ่มจังหวัดฯ พืชเศรษฐกิจหลักมี 4 ชนิดโดยเรียงตามมูลค่าสินค้า ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อยและยางพารา โคเนื้อ แพะ และมีประกอบอาชีพการเกษตร 3.30 ล้านคน หรือร้อยละ 48 ของประชากรทั้งหมด ปัจจุบันมีพื้นที่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาแหล่งน้ำ(พื้นที่เขตชลประทาน)ทั้ง 4จังหวัด มีประมาณ 1,705,529 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.7 ของพื้นที่การเกษตรทั้งกลุ่มจังหวัด กลุ่มน้ำที่สำคัญในกลุ่มจังหวัดฯ ประกอบด้วย กลุ่มน้ำชีมีกลุ่มน้ำสาขา จำนวน 13 กลุ่มน้ำ กลุ่มน้ำมูลมีกลุ่มน้ำสาขา 17 กลุ่มน้ำ (กลุ่มน้ำเฉพาะในพื้นที่กลุ่มจังหวัดฯ) ปริมาณน้ำฝนที่ตกในพื้นที่ทั้ง 2 กลุ่มน้ำต่อปี (ฝนตกปกติ) ประมาณ 12,036 ล้านลูกบาศก์เมตร แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ที่ได้รับการพัฒนาสามารถกักเก็บน้ำได้แล้ว อาทิเช่น เขื่อนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ลำห้วย หนอง คลอง บึง ฝาย อ่างเก็บน้ำประเภทต่างๆ สามารถกักเก็บน้ำได้ประมาณ 2,500 ล้านลูกบาศก์เมตร มีน้ำไหลทิ้งไม่สามารถกักเก็บได้ ประมาณ 10,536 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 12.46 ของปริมาณน้ำทั้งปี นอกจากนี้ กลุ่มจังหวัดมีโรงงานอุตสาหกรรมการแปรรูปการเกษตรมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อรองรับผลผลิตทางการเกษตร ทำให้เพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตรมากขึ้น ได้แก่ โรงสีข้าวมากที่สุด จำนวน 192 โรงงาน รองลงมาเป็นการผลิตผลิตภัณฑ์จากมันสำปะหลัง จำนวน 43 โรงงาน และอุตสาหกรรมการผลิตน้ำตาลทราย จำนวน 7 โรงงาน ซึ่งถือเป็นโอกาสของกลุ่มจังหวัดในการพัฒนาให้กลุ่มจังหวัดได้มีเขตเศรษฐกิจจำเพาะการแปรรูปสินค้าเกษตร</p> <p>ปัญหาภาคการเกษตรของเกษตรกรในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปัจจุบันคือ ต้นทุนการผลิตสูง ราคาสินค้าทางการเกษตรตกต่ำ ผลผลิตล้นตลาด สินค้าไม่ได้คุณภาพและมาตรฐาน เกษตรกรเริ่มมีอายุมากขึ้นและเน้นการจ้างทำการเกษตรเป็นหลัก ซึ่งยังขาดความประณีตในการดำเนินการในแต่ละกระบวนการเกษตรกรขาดการรวมกลุ่มเกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกรไม่เข้มแข็ง ขาดอำนาจการต่อรองด้านราคา ขาดการใช้นวัตกรรมภาคการผลิต การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า การเพิ่มช่องทางการตลาดขาดการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ด้านการชลประทาน กลุ่มจังหวัดฯ ได้ประสบปัญหา 2 ด้านตลอดมาทุกปี คือ ในฤดูฝนประสบปัญหาน้ำท่วม พื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหายตลอดแนว 2 ฝั่งลำน้ำ ในฤดูแล้งประสบปัญหาภัยแล้ง ทำการเกษตรไม่ได้ไม่มีน้ำต้นทุน ในฤดูแล้งประชาชนในพื้นที่บางส่วนต้องอพยพโยกย้ายถิ่นไปหางานทำต่างพื้นที่ ส่วนภาคการขนส่งผลผลิตทางการเกษตรและการคมนาคมของเกษตรกรนั้นสภาพทางปัจจุบันสองข้างทางสูงกว่าระดับถนน ไม่มีทางระบายน้ำ คันทางแคบ เกษตรกรผู้ใช้ทางได้รับความเดือดร้อนจากน้ำท่วมขังและการจราจรที่ไม่สะดวก ในปัจจุบันเศรษฐกิจของประเทศไทยประสบภาวะชะลอตัวอย่างต่อเนื่อง การส่งออกสินค้าหดตัว</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>กำลังซื้อของประชาชนลดลง การบริโภคและการลงทุนภาคเอกชนชะลอตัว ส่งผลให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ได้รับผลกระทบและประสบปัญหาในการดำเนินธุรกิจอย่างรุนแรงและขาดความเชื่อมั่นในการดำเนินธุรกิจ จำเป็นที่ภาครัฐจะต้องเข้าไปให้ความช่วยเหลือเพื่อให้ SMEs ประคองตัวให้อยู่รอด สามารถกลับมาดำเนินธุรกิจและเติบโตต่อไปได้</p> <p>รายได้หลักของประชากรในกลุ่มจังหวัดมาจากการทำการเกษตรมาจากสินค้าหลักตามยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยเฉพาะข้าวหอมมะลิ แต่ปัญหาที่พบในปัจจุบัน ความหอมของข้าวหอมมะลิลดลง ซึ่งเกิดจากปัจจัยที่มีผลต่อการคงความหอมตลอดกระบวนการผลิต ทั้งห่วงโซ่คุณค่าการพัฒนา เช่น เมล็ดพันธุ์ ดิน การจัดการน้ำ ภูมิประเทศภูมิอากาศ การจัดการดูแล การเก็บเกี่ยว การเก็บรักษา การสี และการแปรรูป เป็นต้น</p> <p>จากสถานการณ์ระบาดของไวรัสโควิด-19ในปัจจุบัน เกิดผลกระทบต่อการค้าปลีกของประชาชนทุกภาคส่วนผู้คนหันมาสนใจการทำเกษตรเพื่อการพึ่งพาตนเองและเพื่อการค้ามากขึ้นโดยเฉพาะการผลิตพืชผัก สมุนไพร พืชทางเลือกเพื่อสุขภาพ การเรียนรู้ในแนวทางการพัฒนาการผลิตเกษตรอินทรีย์ครบวงจรรวมถึงการทำธุรกิจเกษตรเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เกิดความมั่นคงทางอาหาร อาชีพและรายได้ให้กับเกษตรกรและประชาชนทั่วไปได้ เนื่องจากปัญหาที่พบส่วนมากคือเกษตรกร ประชาชน ผู้ประกอบการยังขาดความรู้ความเข้าใจและไม่มี การสืบสานภูมิปัญญาการผลิต ตลอดจนขาดข้อมูลความรู้ทางวิชาการที่ถูกต้อง ในการจัดการที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นหากมีการส่งเสริมและพัฒนาการทำเกษตรให้มีมาตรฐานโดยเฉพาะสินค้าเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ควบคู่ไปกับการควบคุมคุณภาพการผลิตก็จะเป็นการยกระดับการทำเกษตรของเกษตรกรให้มีคุณภาพและสามารถแข่งขันในตลาดที่จะสร้างมูลค่าของผลผลิตให้สูงขึ้น มีการบูรณาการองค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เข้ามาผสานเพื่อให้เกิดการบูรณาการเกษตรดีขึ้น และดำเนินกิจกรรมตามแนวพระราชดำริ เศรษฐกิจพอเพียง โดยอาศัยระบบและกลไกความร่วมมือของภาคีเครือข่ายเพื่อการพัฒนาพื้นที่แบบบูรณาการ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร จะก่อให้เกิดการพัฒนาตลอดห่วงโซ่การพัฒนาเกิดความยั่งยืนที่ยกระดับเศรษฐกิจฐานรากภาคการเกษตร ทั้งระบบได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยคาดว่าจะทำให้เกิดการยกระดับให้กลุ่มเกษตรกร และเกษตรกรรุ่นใหม่เป็น Smart Farmer พึ่งพาตนเอง ทำการผลิตการแปรรูปและการตลาดผลผลิตยกระดับมาตรฐานสู่เกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ของตนเพื่อการต่อยอดได้ เกิดการแก้ไขปัญหาความยากจน มีการเสริมสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ ความมั่นคงทางอาหาร และสุขภาพดี สิ่งแวดล้อมดีตามแนวทางการเรียนรู้สู่การปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ต่อไป</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>3.1 เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันในการทำเกษตรโดยการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่เป็นพืชเชิงเดี่ยวเป็นการทำการเกษตรผสมผสาน โดยน้อมนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่มาเป็นหลักในการผลิตสินค้าเกษตรผ่านระบบการปฏิรูประบบเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์</p> <p>3.2 เพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้สู่การปฏิบัติเกษตรอินทรีย์วิถีนครชัยบุรินทร์ตลอดห่วงโซ่คุณค่า</p> <p>3.3 เพื่อส่งเสริมนวัตกรรมการผลิตและแปรรูปสมุนไพรครบวงจร(กระชายขาว,ฟ้าทะลายโจร, กระเพราแดง)</p> <p>3.4 เพื่อยกระดับการผลิตและแปรรูปพืชผักสมุนไพรแบบครบวงจรด้วยเทคโนโลยีและ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	นวัตกรรม 3.5 เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นนครชัยบุรีรินทร์ 3.6 เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตพืชทางเลือกสู่มาตรฐาน 3.7 เพื่อการยกระดับศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนธุรกิจชุมชนด้วยการเกษตรแม่นยำ 3.8 เพื่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะ ต้นแบบสำหรับการผลิตพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ 3.9 เพื่อการพัฒนาระบบ Big data และ platform เพื่อจัดการองค์ความรู้ด้านเกษตร พร้อมใช้กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ 3.10 การยกระดับเชื่อมโยงการตลาดสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรที่มีศักยภาพ กลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ 3.11 เพื่อระบบบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทางการค้าสำหรับเกษตรกร และสหกรณ์การเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3.12 เพื่อส่งเสริมการใช้กัมมันตภาพรังสีปลอดโรคไวรัสใบด่างมันสำปะหลังให้กับ เกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์
6.ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1. GPP ภาคเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ ปีละ 0.5 รวมระยะเวลา 2566-2570 เฉลี่ย 0.5
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์
8.กิจกรรมหลักของโครงการ	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุ วัตถุประสงค์และสามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม
กิจกรรมหลักที่ 1 การเรียนรู้สู่การปฏิบัติเกษตร อินทรีย์วิถีนครชัยบุรีรินทร์ตลอด ห่วงโซ่คุณค่า งบประมาณ ปี พ.ศ.2566 จำนวน 12,000,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2567 จำนวน 12,000,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2568 จำนวน 12,000,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2569 จำนวน 12,000,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2570 จำนวน 12,000,000 บาท รวม 60,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบโครงการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ สำนักงานเกษตรจังหวัด	1การเรียนรู้สู่การปฏิบัติเกษตรอินทรีย์ด้วยหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ประยุกต์ เกษตร ผสมผสาน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 600 ราย 2. การพัฒนาเกษตรกรต้นแบบเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่นครชัยบุรีรินทร์ ให้เป็นผู้นำการ เปลี่ยนแปลง เกษตรอินทรีย์ 200 ราย 3. การส่งเสริมนวัตกรรมการแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ และยกระดับมาตรฐานสินค้า เกษตรปลอดภัยของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์จำนวน 200 ราย/200 ผลิตภัณฑ์ 1) ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่เกษตรกรในด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์และพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เพื่อ เพิ่มมูลค่าสินค้า 2) เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันสินค้าประเภทเกษตรและอาหารให้มีคุณภาพมาตรฐาน มี ความปลอดภัย และตรงตามความต้องการของตลาดและผู้บริโภคทั้งภายในและภาคนอก ประเทศ 3) พัฒนาคูณภาพชีวิตเกษตรกร เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพให้สามารถพึ่งพา ตนเองได้ โดยมีรายได้พอเพียงต่อการดำรงชีวิต และมีการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมและมี คุณภาพชีวิตที่ดี ในพื้นที่นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ 4. การยกระดับระบบการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ในกลุ่มนครชัย บุรีรินทร์

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>สำนักงานพาณิชย์จังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานสหกรณ์จังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัด</p>	
<p>กิจกรรมหลักที่ 2 นวัตกรรมการผลิตและแปรรูป สมุนไพรครบวงจร (กระชายขาว , ฟ้าทะลายโจร,กระเพราแดง) งบประมาณ ปี พ.ศ.2566 จำนวน 16,000,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2567 จำนวน 16,000,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2568 จำนวน 12,000,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2569 จำนวน 12,000,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2570 จำนวน 12,000,000 บาท รวม 68,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบโครงการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานพาณิชย์จังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานสหกรณ์จังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัด</p>	<p>การถ่ายทอดองค์ความรู้ นวัตกรรมการผลิตและแปรรูปพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรครบวงจร (กระชายขาว ฟ้าทะลายโจร กระเพราแดง) จำนวน 200 ราย โดย 1) ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่เกษตรกรในด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์และพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า 2) เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันสินค้าประเภทเกษตรและอาหารให้มีคุณภาพมาตรฐาน มีความปลอดภัย และตรงตามความต้องการของตลาดและผู้บริโภคทั้งภายในและภาคต่างประเทศ 3) พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต และมีการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ในพื้นที่นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ 4. การยกระดับระบบการสร้างระบบการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ในกลุ่มนครชัยบุรีรัมย์</p>
<p>กิจกรรมหลักที่ 3 ยกระดับการผลิตและแปรรูป พืชผักสมุนไพรแบบครบวงจร ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม งบประมาณ ปี พ.ศ.2566 จำนวน 15,631,300 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2567</p>	<p>1. เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้แก่กลุ่มเกษตรกรในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต แปรรูปพืชผักสมุนไพร 2. เพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ให้เป็นต้นแบบในการผลิตพืชผักสมุนไพรในกลุ่มเกษตรกร โดยมีเป้าหมาย 1. กลุ่มเกษตรกรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 นำความรู้ไปปฏิบัติในการผลิต แปรรูป พืชผักสมุนไพรได้อย่างถูกต้อง มีคุณภาพ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>จำนวน 16,650,360 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2568 จำนวน 16,650,360 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2569 จำนวน 16,650,360 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2570 จำนวน 16,650,360 บาท รวม 82,232,740 บาท ผู้รับผิดชอบโครงการ สำนักงานเกษตรจังหวัด นครราชสีมา สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา เทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (สุรินทร์) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี สำนักงานพาณิชย์จังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานสหกรณ์จังหวัด</p>	<p>2. มีต้นแบบการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิต แปรรูปพืชผักสมุนไพรในพื้นที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80</p>
<p>กิจกรรมหลักที่ 4 การส่งเสริมและพัฒนาเกษตร อัตลักษณ์พื้นถิ่นนครชัยบุรินทร์ งบประมาณ ปี พ.ศ.2566 จำนวน 6,500,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2567 จำนวน 6,500,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2568 จำนวน 4,500,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2569 จำนวน 4,500,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2570 จำนวน 4,500,000 บาท รวม 26,500,000 บาท ผู้รับผิดชอบโครงการ -มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>1.การส่งเสริมและพัฒนาตลอดห่วงโซ่การผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น ข้าวหอมมะลิทุ่งสัมฤทธิ์,มะขามเทศเพชรโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ส้มโอทองดี บ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ ข้าวหอมภูเขาไฟ จังหวัดบุรีรัมย์ ข้าวหอมสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์</p> <p>2.ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตและแปรรูปข้าวหอมมะลินครชัยบุรินทร์สู่อุตสาหกรรมเชิงพาณิชย์</p> <p>3. การส่งเสริมและพัฒนาสินค้าที่มีอัตลักษณ์พื้นถิ่นที่ควรรับรองสู่มาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์</p> <p>4.การเสริมสร้างความรู้กลุ่มเกษตรกรและผู้ประกอบการสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นผ่านกลไกความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการพัฒนา ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1).การพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อเพิ่มมูลค่า การศึกษาข้อมูลเรื่องเครื่องมือ ต้นทุนและผลตอบแทน การทำ Niche Market 2) การพัฒนากระบวนการ/เทคโนโลยีผลิต อาทิ การพัฒนาโลจิสติกส์การผลิตให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด การพัฒนาเทคโนโลยีในการสีข้าวเพื่อลดการสูญเสีย 3). วิเคราะห์ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ปริมาณความต้องการ ผลตอบแทน การวางแผนธุรกิจ การบริหารจัดการการตลาด วิเคราะห์ ปัญหา โอกาส ของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
-มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ -มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ -มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ -สำนักงานเกษตรจังหวัด -สำนักงานสหกรณ์จังหวัด -สำนักงานพาณิชย์จังหวัด	4). การเชื่อมโยงธุรกิจ Business Matchings; ระหว่างระหว่างผู้ผลิตกับผู้ประกอบการภาคธุรกิจในพื้นที่นครชัยบุรีรัมย์เช่น โรงแรม ร้านอาหาร โรงพยาบาล โรงเรียน เรือนจำ เป็นต้น
กิจกรรมหลักที่ 5 การส่งเสริมและพัฒนาการผลิตพืชทางเลือกสู่มาตรฐาน งบประมาณ ปี พ.ศ.2566 จำนวน 24,000,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2567 จำนวน 24,000,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2568 จำนวน 20,000,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2569 จำนวน 20,000,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2570 จำนวน 20,000,000 บาท รวม 108,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบโครงการ สำนักงานเกษตรจังหวัด นครราชสีมา สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา เทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (สุรินทร์) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี สำนักงานพาณิชย์จังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานสหกรณ์จังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัด	1. เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้แก่กลุ่มเกษตรกรในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต แปรรูปพืชผักสมุนไพร 2. เพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ให้เป็นต้นแบบในการผลิตพืชผักสมุนไพรในกลุ่มเกษตรกร โดยมีเป้าหมาย 1. กลุ่มเกษตรกรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 นำความรู้ไปปฏิบัติในการผลิตแปรรูป พืชผักสมุนไพรได้อย่างถูกต้อง มีคุณภาพ 2. มีต้นแบบการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิต แปรรูปพืชผักสมุนไพรในพื้นที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>กิจกรรมหลักที่ 6 การยกระดับศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนธุรกิจชุมชนด้วยการเกษตรแม่นยำ</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2566 จำนวน 9,498,240 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2567 จำนวน 9,498,240 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2568 จำนวน 9,498,240 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2569 จำนวน 9,498,240 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2570 จำนวน 9,498,240 บาท</p> <p>รวม 47,491,200 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบโครงการ สำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา เทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (สุรินทร์) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี สำนักงานพาณิชย์จังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานสหกรณ์จังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านดิน ปุ๋ย และการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเพื่อลดต้นทุนการผลิตพืชให้แก่เกษตรกร 2. เพื่อให้เกษตรกรได้ตรวจวิเคราะห์ดิน และสามารถใส่ปุ๋ยเคมีอย่างมีประสิทธิภาพตรงกับความต้องการธาตุอาหารของพืช 3. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชของเกษตรกรโดยต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมีลดลง 4. เพื่อให้ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนเป็นธุรกิจชุมชน (Social Business) ที่มีความเข้มแข็งในการให้บริการตรวจวิเคราะห์ดินอย่างมีคุณภาพ และจัดหาแม่ปุ๋ยคุณภาพดีราคาถูก มาจำหน่ายให้แก่สมาชิกและชุมชนได้ใช้ตามคำแนะนำ เพื่อลดต้นทุนการผลิต และแก้ปัญหาการใช้ปุ๋ยไม่ถูกต้อง <p>โดยมีเป้าหมาย 1. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านดินและปุ๋ยมาประยุกต์ใช้เพื่อการเกษตรแม่นยำ จำนวน 420 ราย 2. มีแปลงต้นแบบการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านดินและปุ๋ยเพื่อการเกษตรแม่นยำ 20 แปลง 3. มีการจัดตั้งกองทุนปุ๋ยชุมชน จำนวน 20 ศูนย์</p>
<p>กิจกรรมหลักที่ 7 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะต้นแบบสำหรับการผลิตพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2566 จำนวน 5,000,000 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2567 จำนวน 5,000,000 บาท</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะต้นแบบสำหรับการผลิตพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ 2. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะต้นแบบสำหรับการผลิตพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ โดยมีเป้าหมาย 1. เกษตรกรและผู้สนใจได้รับการอบรมเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะต้นแบบสำหรับการผลิตพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ จำนวน 200 คน 2. เกษตรกรและผู้สนใจมีความสนใจในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะต้นแบบสำหรับการผลิตพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ จำนวน 200 คน 3. สามารถพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะต้นแบบสำหรับการผลิตพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ สำหรับกลุ่มจังหวัดนครชัย

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2568 จำนวน 5,000,000 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2569 จำนวน 5,000,000 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2570 จำนวน 5,000,000 บาท</p> <p>รวม 25,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบโครงการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <ul style="list-style-type: none"> -มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา -มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ -มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ -มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ -มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ - สำนักงานเกษตรจังหวัด - สำนักงานสหกรณ์จังหวัด - สำนักงานพาณิชย์จังหวัด 	<p>บูรินทร์ จำนวน 1 เทคโนโลยี 4. แพลตฟอร์มการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะต้นแบบสำหรับการผลิตพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ จำนวน 4 แพลตฟอร์ม 5. การส่งเสริมการแปรรูปพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ จำนวน 1 ผลิตภัณฑ์ 6. เกษตรกรได้รับการอบรมและสนับสนุนการแปรรูปผลผลิตพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ จำนวน 50 คน</p>
<p>กิจกรรมหลักที่ 8</p> <p>การพัฒนาระบบ Big data และ platform เพื่อจัดการองค์ความรู้ด้านเกษตรพร้อมใช้กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2566 จำนวน 10,000,000 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2567 จำนวน 10,000,000 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2568 จำนวน 10,000,000 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2569 จำนวน 10,000,000 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2570 จำนวน 10,000,000 บาท</p> <p>รวม 50,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบโครงการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <ul style="list-style-type: none"> -มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา -มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ 	<ul style="list-style-type: none"> - การรวบรวมข้อมูลงานพัฒนาด้านการเกษตรที่น่าสนใจของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ - การนำเสนอผลงานวิจัยด้านการเกษตรที่น่าสนใจของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ และนำเสนอข้อมูล รายงานสรุปสถานการณ์การวิจัยของสินค้าเกษตรกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ - การพัฒนาระบบ Big data และ platform งานส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรนครชัยบุรีรัมย์ - การซื้อเป่าอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ - การให้คำปรึกษาการพัฒนาเกษตรดั้งเดิมสู่ห่วงโซ่มูลค่าอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารเพื่อยกระดับรายได้เศรษฐกิจฐานราก - สามารถยกระดับรายได้เกษตรกรร้อยละ 4

หัวข้อ	รายละเอียด
-มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ -มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ -มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ..สำนักงานเกษตรจังหวัด ..สำนักงานสหกรณ์จังหวัด ..สำนักงานพาณิชย์จังหวัด	
กิจกรรมหลักที่ 9 การยกระดับเชื่อมโยงการตลาด สินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม เกษตรที่มีศักยภาพกลุ่มนครชัย บุรินทร์ งบประมาณ ปี พ.ศ.2566 จำนวน 4,500,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2567 จำนวน 4,500,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2568 จำนวน 4,500,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2569 จำนวน 4,500,000 บาท งบประมาณ ปี พ.ศ.2570 จำนวน 4,500,000 บาท รวม 22,500,000 บาท ผู้รับผิดชอบโครงการ สำนักงานพาณิชย์จังหวัด นครราชสีมา สำนักงานพาณิชย์จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสุรินทร์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา -มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ -มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ -มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ -มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ..สำนักงานเกษตรจังหวัด ..สำนักงานสหกรณ์จังหวัด	1. เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการตลาดและเชื่อมโยงเครือข่ายการตลาดให้กับเกษตรกร และผู้ประกอบการ สินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตรกลุ่มนครชัยบุรีรัมย์ 2. เพื่อส่งเสริมช่องทางการตลาดให้กับเกษตรกร และผู้ประกอบการ สินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรกลุ่มนครชัยบุรีรัมย์ 3. เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และผู้ประกอบการ สินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรกลุ่มนครชัยบุรีรัมย์ โดยดำเนินการ 1. การพัฒนาศักยภาพด้านการตลาด - จัดอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพด้านการตลาดให้กับกลุ่มเกษตรกร และผู้ประกอบการ สินค้าเกษตร อุตสาหกรรมเกษตร เกษตรปลอดภัย/อินทรีย์ สินค้า GI ของกลุ่มนครชัยบุรีรัมย์ (สร้างนักการตลาดมืออาชีพ) (Trader))/สร้างเครือข่ายทางการตลาด จำนวน 1 ครั้งๆ ละ 2 วัน จำนวน 200 คน 2. การส่งเสริมช่องทางการตลาด - การจัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตร เพื่อส่งเสริมช่องทางการตลาดให้กับกลุ่มเกษตรกร และผู้ประกอบการ สินค้าเกษตร อุตสาหกรรมเกษตร เกษตรปลอดภัย/อินทรีย์ สินค้า GI ของกลุ่มนครชัยบุรีรัมย์ จำนวน 1 ครั้งๆ ละ 150 คูหา ระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 วัน ในพื้นที่กลุ่มนครชัยบุรีรัมย์ หรือภูมิภาคอื่น - การจัดกิจกรรมเจรจาธุรกิจการค้า Off line /Online ระหว่างเกษตรกร และผู้ประกอบการ สินค้าเกษตร อุตสาหกรรมเกษตรปลอดภัย/อินทรีย์ สินค้า GI ของกลุ่มนครชัยบุรีรัมย์ กับผู้ประกอบการในภูมิภาคอื่น เช่น ผู้ประกอบการค้าส่ง - ค้าปลีก ผู้ประกอบการโรงงานผู้ประกอบการโรงแรม ร้านอาหาร ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น จำนวน 1 ครั้ง

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>กิจกรรมหลักที่ 10 ระบบบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทางการค้าสำหรับเกษตรกร และสหกรณ์การเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2566 จำนวน 1,000,000 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2567 จำนวน 1,000,000 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2568 จำนวน 1,000,000 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2569 จำนวน 1,000,000 บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2570 จำนวน 1,000,000 บาท</p> <p>รวม 5,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบโครงการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานเกษตรจังหวัด - สำนักงานสหกรณ์จังหวัด 	<p>1.พัฒนาระบบ ERP สำหรับบริหารสหกรณ์การเกษตร (โดยเน้นข้อมูลเพื่อสนับสนุนด้านการค้า)</p> <p>2.พัฒนาระบบ Web Portal สำหรับ นำเสนอข้อมูลสินค้า การเพาะปลูก การประสานงาน สั่งซื้อ และจัดส่ง สินค้า รวมทั้งการให้ข้อมูลความรู้ด้านสินค้าลูกค้า และบุคคลทั่วไป เพื่อใช้ประสานงานด้านการค้า รวมทั้งสร้างความเข้าใจ และเชื่อมั่นในสินค้า</p> <p>3.พัฒนาระบบ Mobile Application เพื่อใช้เป็นช่องทางในการเชื่อมต่อข้อมูลกับสหกรณ์ และ ช่องทางการค้า</p> <p>4.ใช้งานระบบ และประสานงานการใช้ข้อมูลระบบต่างๆ กับสหกรณ์การเกษตร</p> <p>5.ประสานงานข้อมูลการค้ากับกลุ่มลูกค้า ของสหกรณ์การเกษตร และเกษตรกร โดยมีสหกรณ์การเกษตรเข้าร่วมอย่างน้อย 30 ราย ในพื้นที่ 4 จังหวัดคือ นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และ สุรินทร์ และเข้าใช้งานระบบอย่างน้อย 12 ราย ลดระยะเวลาในการทำงานของสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการ 50% เพิ่มช่องทางด้านการค้าให้แก่สหกรณ์ (กลุ่มเกษตรกร) ที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้น 50% เพิ่มโอกาสทางการค้า และความสามารถในการแข่งขัน ให้แก่สหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้น 50% สร้างโอกาสทางการค้าระหว่างสหกรณ์การเกษตรด้วยกันเอง ให้แก่สหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้น 50%</p>
<p>กิจกรรมหลักที่ 11</p> <p>ส่งเสริมการใช้กึ่งมันสำปะหลังปลอดโรคไวรัสใบด่างมันสำปะหลังให้กับเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2566 จำนวน 17,210,000บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2567 จำนวน 17,210,000บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2568 จำนวน 17,210,000บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2569 จำนวน 17,210,000บาท</p> <p>งบประมาณ ปี พ.ศ.2570 จำนวน 17,210,000 บาท</p> <p>รวม 86,050,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบโครงการ สนง.สหกรณ์จังหวัดนครราชสีมา สนง.จังหวัดบุรีรัมย์</p>	<p>1.เพื่อแก้ไขปัญหาโรคใบด่างในมันสำปะหลังให้แก่สมาชิกสหกรณ์ 2.ให้สมาชิกสหกรณ์ได้ใช้กึ่งท่อนพันธุ์มันสำปะหลังที่สะอาด 3.เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับสหกรณ์ โดยการส่งเสริมสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้นโดยสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ได้รับการสนับสนุนสารป้องกันไวรัสโรคไวรัสใบด่างมันสำปะหลัง ไม่น้อยกว่า 35,000 ไร่ (นครราชสีมา 30,000 ไร่ บุรีรัมย์ 5,000 ไร่)</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สนง.เกษตรจังหวัด	
9.หน่วยงานดำเนินการ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี สำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครราชสีมา สำนักงานพาณิชย์จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนครราชสีมา สำนักงานสหกรณ์จังหวัดบุรีรัมย์
10.ระยะเวลาดำเนินโครงการ	ระยะเวลา 5 ปี ปีงบประมาณ 2566-2570
11.งบประมาณ	งบประมาณรวม 11 กิจกรรมหลัก จำนวน 580,773,940 บาท ปีงบประมาณ 2566 = 121,339,540 ปีงบประมาณ 2567 = 121,358,600 ปีงบประมาณ 2568 = 121,358,600 ปีงบประมาณ 2569 = 121,358,600 ปีงบประมาณ 2570 = 121,358,600
12.ผลผลิต(Output)	1.การเรียนรู้สู่การปฏิบัติเกษตรอินทรีย์ด้วยหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ประยุกต์ เกษตรผสมผสาน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 600 ราย 2. การพัฒนาเกษตรกรต้นแบบเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่นครชัยบุรีรัมย์ ให้เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เกษตรอินทรีย์ 200 ราย 3. การส่งเสริมนวัตกรรมการแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์จำนวน 200 ราย/200 ผลิตภัณฑ์ 4.การถ่ายทอดองค์ความรู้ นวัตกรรมการผลิตและแปรรูปพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรครบวงจร (กระชายขาว ฟ้าทะลายโจร กระเพราแดง) จำนวน 200 ราย /10 ผลิตภัณฑ์ 5.ถ่ายทอดความรู้ให้แก่กลุ่มเกษตรกรในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต แปรรูป พืชผักสมุนไพรร้อยละ 80 6.การส่งเสริมและพัฒนาตลอดห่วงโซ่การผลิต การแปรรูป การตลาด สินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น ข้าวหอมมะลิทุ่งสัมฤทธิ์,มะขามเทศเพชรโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ส้มโอทองดีบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ ข้าวหอมภูเขาไฟ จังหวัดบุรีรัมย์ ข้าวหอมสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 7. การส่งเสริมและพัฒนาสินค้าที่มีอัตลักษณ์พื้นถิ่นที่ควรรับรองสู่มาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ 8ชนิด 8.เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านดินและปุ๋ยมาประยุกต์ใช้เพื่อการเกษตรแม่นยำ จำนวน 420 ราย 9. มีแปลงต้นแบบการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านดินและปุ๋ยเพื่อการเกษตรแม่นยำ 20 แปลง 10. มีการจัดตั้งกองทุนปุ๋ยชุมชน จำนวน 20 ศูนย์

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>11.เกษตรกรและผู้สนใจได้รับการอบรมเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะต้นแบบสำหรับการผลิตพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ จำนวน 200 คน</p> <p>12.แปลงสาธิตการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะต้นแบบสำหรับการผลิตพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ จำนวน 4</p> <p>13.ระบบ Big data และ platform งานส่งเสริมอาชีพด้านเกษตรนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>14.การจัดกิจกรรมเจรจาธุรกิจการค้า Off line /Onlineและช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 5 ช่องทาง</p> <p>15.ระบบบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทางการค้าสำหรับเกษตรกร และสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>16.พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังได้รับการแก้ปัญหาโรคใบด่างมันสำปะหลังไม่น้อยกว่า 35,000 ไร่</p>
13.ผลลัพธ์(Outcome)	<p>1. เกษตรกร ประชาชนทั่วไป ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์เกิดการสร้างสัมมาชีพชุมชนโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สร้างทางเลือกอาชีพใหม่ ชุมชนเข้มแข็งประชาชนมีความสุขและเป้าหมายที่ร่วมโครงการ ได้รับการยกระดับการพัฒนาการผลิต การแปรรูปและการตลาดตลอดห่วงโซ่การพัฒนาเกษตรอินทรีย์/เกษตรปลอดภัย/เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น</p> <p>2.เกิดนวัตกรรมการจัดการห่วงโซ่คุณค่าการพัฒนาใหม่ภายใต้กลไกความร่วมมือของภาคีเครือข่ายการพัฒนาพื้นที่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์หนุนเสริมเศรษฐกิจฐานรากและยกระดับมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรอินทรีย์ร้อยละ 2.5</p> <p>3.เกษตรกร ประชาชนทั่วไป ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์มีความมั่นคงทางด้านอาหาร อาชีพ และมีรายได้</p> <p>4. เกิดระบบการยกระดับมาตรฐานผลิตภาคการเกษตรที่เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเป็นมิตรต่อชุมชน สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำไปสู่ คุณภาพชีวิตของเกษตรกรที่ดีขึ้นในพื้นที่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p>

Project Brief

โครงการยกระดับมาตรฐานการผลิตปศุสัตว์นครชัยบุรีรินทร์ครบวงจร

แบบ กจ.1-1
(Project Brief รายโครงการ)

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัด การพัฒนาขีดความสามารถเกษตรและอุตสาหกรรมครบวงจร

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการยกระดับมาตรฐานการผลิตปศุสัตว์นครชัยบุรินทร์ ครบวงจร
2. ชื่อแผนงาน	พัฒนาการเลี้ยงสัตว์ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานรองรับตลาดระดับสูง
3. แนวทางการพัฒนา	<ul style="list-style-type: none"> เพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาสุขภาพสัตว์ เพื่อรองรับโรคอุบัติใหม่ การส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ที่มีมาตรฐานและปลอดภัย ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพิ่มมูลค่าทางการเกษตร การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรคอุบัติใหม่ในพืชและสัตว์ ส่งเสริมการผลิตสินค้าปศุสัตว์ที่ได้มาตรฐานเพื่อการส่งออก ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
4. หลักการและเหตุผล	<p>กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (นครชัยบุรินทร์) มีภูมิประเทศที่เหมาะสมต่อการผลิตปศุสัตว์เป็นอย่างยิ่ง วิถีชีวิตของเกษตรกรยึดการเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพเสริมมายาวนาน มีชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีความต้องการสินค้าปศุสัตว์ จากฐานข้อมูลของกรมปศุสัตว์ ในปี พ.ศ.2563 มีเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ทุกประเภทรวมทั้งสิ้น 474,906 ครัวเรือน (ร้อยละ 15.31 ของประเทศ (อันดับ 1)) จำนวนโคเนื้อ 1,026,970 ตัว (ร้อยละ 16.48 ของประเทศ (อันดับ 1)) โคนม 160,897 ตัว (ร้อยละ 22.75 ของประเทศ (อันดับ 2)) กระบือ 291,124 ตัว (ร้อยละ 23.18 ของประเทศ (อันดับ 2)) แพะ 88,768 ตัว (ร้อยละ 9.22 ของประเทศ) และ 3,355 ตัว (ร้อยละ 4.03 ของประเทศ) นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งเลี้ยงไก่เนื้อเพื่อการส่งออกแหล่งใหญ่ รวมทั้งสัตว์ชนิดอื่นจำนวนมาก ซึ่งนับเป็นแหล่งที่มีการเลี้ยงสัตว์มากเป็นลำดับต้น ๆ ของประเทศ และตามสถิติมีการเลี้ยงโคเนื้อ กระบือ และแพะและเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>10 ต่อปี เนื่องจากราคาผันผวนน้อยกว่าการเกษตรประเภทอื่น ๆ</p> <p>แม้ว่าจะมีศักยภาพอันโดดเด่นด้านการผลิตปศุสัตว์ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่ก็ยังมีปัญหาในด้านการพัฒนาการผลิตสินค้าปศุสัตว์อย่างเต็มศักยภาพของตัวปศุสัตว์เอง เช่น ปัญหาโรคระบาด/สุขภาพสัตว์ การปรับปรุงยกระดับสายพันธุ์ และการจัดการด้านอาหารสัตว์ ต้นทุนการผลิต การเพิ่มมูลค่าเนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดทักษะองค์ความรู้ด้านการผลิตที่มีประสิทธิภาพ การใช้เทคโนโลยี/นวัตกรรม โดยเฉพาะการเลี้ยงโคเนื้อและแพะ-แกะ และปัญหาโรคอุบัติใหม่ที่กำลังระบาดในวงกว้างทั่วประเทศในเดือน พฤษภาคม 2564 ได้แก่ โรคลัมปีสกิน (Lumpy Skin Disease) ทำให้สัตว์ตาย หรือแคะแกรนขายไม่ได้ราคา สร้างความสูญเสียให้แก่โคเนื้อจำนวนมาก จึงมีความจำเป็นในการสนับสนุนให้เกษตรกรมีจัดการฟาร์มที่ดี ปรับรูปแบบการเลี้ยงให้เข้าสู่มาตรฐานฟาร์มที่มีระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (Good Farming Management : GFM) การยกระดับสายพันธุ์แพะโดยการใช้เทคโนโลยีการย้ายฝากตัวอ่อน การจัดการอาหารสัตว์ การแปรรูป การจัดทำมาตรฐานคุณภาพสัตว์ การรวมกลุ่มเกษตรกร และการตลาด ฯลฯ ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้สนับสนุนงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปี 2564 ให้ดำเนินการฝึกอบรมพัฒนาทักษะแล้ว จำนวน 1,280 ราย ซึ่งต้องสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็นพื้นฐานให้ดำเนินการต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้สามารถผลิตปศุสัตว์มีคุณภาพมาตรฐานมากขึ้น รองรับการผลิตเพื่อการส่งออกต่างประเทศในอนาคต จะเป็นการนำศักยภาพด้านปศุสัตว์ของพื้นที่มาเพิ่มประสิทธิภาพและเพิ่มมูลค่า ตอบสนองโอกาสที่ตลาดปศุสัตว์คุณภาพเปิดกว้างมากขึ้น สร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร สามารถสร้างรายได้สร้างอาชีพที่มั่นคง ลดผลกระทบจากการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากของชุมชนในกลุ่มจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดของกลุ่มจังหวัด ฯ จึงจัดทำโครงการนี้ขึ้น</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจที่ตลาดมีความต้องการสูง 2. ยกระดับการผลิตให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน 3. เพิ่มมูลค่าปศุสัตว์ด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ

หัวข้อ	รายละเอียด
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> จำนวนฟาร์มเลี้ยงสัตว์ที่ได้รับรองมาตรฐาน GFM ที่เพิ่มขึ้น (ฟาร์ม) ปี 2566 = 880 ฟาร์ม ปี 2567 = 880 ฟาร์ม ปี 2568 = 1,056 ฟาร์ม ปี 2569 = 1,056 ฟาร์ม ปี 2570 = 1,320 ฟาร์ม รวม 5 ปี = 5,192 ฟาร์ม จำนวนสัตว์แพะพันธุ์ดีที่เพิ่มขึ้นจากเทคโนโลยีการย้ายฝากตัวอ่อน ปีละ 400 ตัว รวม 5 ปี จำนวน 2,000 ตัว จำนวนแพะขุนคุณภาพสูงที่มีการจัดการอาหารแบบแม่นยำ จำนวนปีละ 200 ตัว มาตรฐานคุณภาพเนื้อแพะ จากคะแนนร่างกาย อายุ สายพันธุ์ และระบบการเลี้ยงเพื่อกำหนดอัตลักษณ์เนื้อแพะโคราช จำนวน 1 มาตรฐาน การรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปแบบสหกรณ์การเกษตรด้านปศุสัตว์ จำนวน 1 สหกรณ์
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ รวม 88 อำเภอ
8. กิจกรรมหลัก งบประมาณ 44,000,000 บาท รวม 5 ปี (66-70) 220,000,000 บาท	<p>กิจกรรมหลักที่ 1 ยกระดับมาตรฐานการผลิตโคเนื้อคุณภาพ</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 2 ยกระดับมาตรฐานการผลิตแพะ-แกะ</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 3 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีชีวภาพการผลิตปศุสัตว์</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 4 การถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการอาหารสัตว์แบบแม่นยำ</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 5 ยกระดับมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 6 การจัดทำมาตรฐานคุณภาพซากเนื้อแพะขุน</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 7 สร้างผู้ประกอบการแปรรูปสินค้าปศุสัตว์</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 8 การพัฒนาเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะในรูปแบบสหกรณ์การเกษตร</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 9 พัฒนาการตลาดปศุสัตว์และสินค้าแปรรูป</p>
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 ยกระดับมาตรฐานการผลิตโคเนื้อคุณภาพ งบประมาณ 20,000,000 บาท รวม 5 ปี (66-70) 100,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด 4	<ol style="list-style-type: none"> คัดเลือกเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการจากทุกจังหวัด อำเภอ ละ 20 ราย 88 อำเภอ รวม 1,760 ราย (นม.32*20=640) (ชย. 16*20=320) (จร.23*20=460) (สร.17*20=340) ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการปรับปรุงพันธุ์ อาหารและพืชอาหารสัตว์ การป้องกันโรค การปรับปรุงฟาร์มตามมาตรฐาน GFM ถ่ายทอดองค์ความรู้การเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพ และการตลาด สนับสนุนน้ำเชื้อสายพันธุ์คุณภาพสำหรับผสมเทียม สนับสนุนวัสดุสาริตการปรับปรุงฟาร์มมาตรฐาน พันธุ์พืช

หัวข้อ	รายละเอียด
จังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานปศุสัตว์เขต 3 , กรมปศุสัตว์	อาหารสัตว์ เวชภัณฑ์แก้ปัญหาสุขภาพ 6. จัดตั้งศูนย์ผลิตอาหารสัตว์คุณภาพของชุมชน (Feed center) 7. ติดตามให้คำแนะนำต่อเนื่อง รวมทั้งการตรวจรับรองฟาร์มมาตรฐาน
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 ยกระดับมาตรฐานการผลิต แพะ-แกะ งบประมาณ 8,000,000 บาท รวม 5 ปี (66-70) 40,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด 4 จังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานปศุสัตว์เขต 3 , กรมปศุสัตว์	1. คัดเลือกเกษตรกรจำนวน 500 ราย (นครราชสีมา 200 ราย ชัยภูมิ 100 ราย บุรีรัมย์ 100 ราย สุรินทร์ 100 ราย) 2. ถ่ายทอดองค์ความด้านการปรับปรุงพันธุ์ อาหารและพืชอาหารสัตว์ การป้องกันโรค การปรับปรุงฟาร์มตามมาตรฐาน GFM 3. สนับสนุนวัสดุสาริตการปรับปรุงฟาร์มมาตรฐาน พันธุ์พืชอาหารสัตว์ เวชภัณฑ์แก้ปัญหาสุขภาพ 4. ติดตามให้คำแนะนำต่อเนื่อง รวมทั้งการตรวจรับรองฟาร์ม
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 ส่งเสริมการใช้ เทคโนโลยีชีวภาพการผลิต ปศุสัตว์ งบประมาณ 3,500,000 บาท รวม 5 ปี (66-70) 17,500,000 บาท ผู้รับผิดชอบ ศูนย์วิจัยเทคโนโลยีชีวภาพ การย้ายฝากตัวอ่อนและเซลล์ สืบพันธุ์สัตว์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ศูนย์วิจัยการผสมเทียมและ เทคโนโลยีชีวภาพ นครราชสีมา , สำนักงานปศุ สัตว์จังหวัด 4 จังหวัด ,	1. คัดเลือกฟาร์มเกษตรกรในพื้นที่กลุ่มจังหวัดเข้าร่วมโครงการจำนวน 50 ฟาร์ม 2. จัดหาวัสดุ/วัสดุเวชภัณฑ์/ครุภัณฑ์ เกี่ยวกับการผสมเทียม การย้ายฝากตัวอ่อน 3. ตรวจสอบสุขภาพ/ระบบสืบพันธุ์แพะที่เข้าร่วมโครงการทั้งตัวให้และตัวรับ 4. ฉีดฮอร์โมนให้แม่พันธุ์แพะตัวให้ และทำการผสมเทียมด้วยน้ำเชื้อพันธุ์ดี 5. ฉีดฮอร์โมนเหนี่ยวนำการเป็นสัดให้แม่พันธุ์พันธุ์แพะตัวรับ 6. ย้ายตัวอ่อนจากตัวให้ไปยังตัวรับ 7. ดูแลสุขภาพแม่แพะตั้งท้อง 8. ติดตามลูกเกิด 9. ติดตามดูแลให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่อง

หัวข้อ	รายละเอียด
สำนักงานปศุสัตว์เขต 3 , กรมปศุสัตว์	
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4 ถ่ายทอดเทคโนโลยีการ จัดการอาหารสัตว์แบบ แม่นยำ งบประมาณ 2,000,000 บาท รวม 5 ปี (66-70) 10,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานปศุสัตว์ 4 จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์เขต 3 , กรมปศุสัตว์	<ol style="list-style-type: none"> คัดเลือกเกษตรกรผู้สนใจ รวม 400 ราย (นครราชสีมา 100 ราย ชัยภูมิ 100 ราย บุรีรัมย์ 100 ราย และ สุรินทร์ 100 ราย) ถ่ายทอดองค์ความรู้การจัดการอาหารโคเนื้อ แพะขุนแบบแม่นยำ ที่มีความสัมพันธ์กับสายพันธุ์ และอาหารสัตว์ที่มีในท้องถิ่น ถ่ายทอดองค์ความรู้ ครูแพะภูมิปัญญา ให้มีในแต่ละชุมชน เพื่อเป็นที่เลี้ยงให้กับเกษตรกรรายใหม่ที่สนใจการเลี้ยงแพะเนื้อขุน จัดทำสื่อการเรียนรู้แบบออนไลน์ ที่เกษตรกรสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ผ่านบทเรียน สารคดีวิชาแพะภูมิปัญญา
8.5 กิจกรรมหลักที่ 5 ยกระดับมาตรฐานโรงฆ่า สัตว์ งบประมาณ 2,000,000 บาท รวม 5 ปี (66-70) 10,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด 4 จังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานปศุสัตว์เขต 3 , กรมปศุสัตว์	<ol style="list-style-type: none"> คัดเลือกผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์/จำหน่ายเนื้อสัตว์และผู้สนใจ รวม 500 ราย (นครราชสีมา 200 ราย ชัยภูมิ 100 ราย บุรีรัมย์ 100 ราย และ สุรินทร์ 100 ราย) ถ่ายทอดองค์ความรู้การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงฆ่าสัตว์ภายในประเทศ (GMP) ให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พรบ. ควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ.2559 ส่งเสริมให้ทำสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์สะอาด (ปศุสัตว์ OK) ฯลฯ สนับสนุนวัสดุสารพัดการสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์สะอาดปลอดภัย
8.6 กิจกรรมหลักที่ 6 การ จัดทำมาตรฐานคุณภาพซาก เนื้อแพะขุน	<ol style="list-style-type: none"> ถ่ายทอดการจัดการอาหารแพะขุน และสายพันธุ์ เพื่อประเมินค่าคะแนนร่างกาย และคุณภาพซากแพะเนื้อ จัดทำมาตรฐานคุณภาพซากแพะเนื้อ เพื่อเป็นแนวทางในการ

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>งบประมาณ 1,000,000 บาท รวม 5 ปี (66-70) 5,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานปศุสัตว์ 4 จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์เขต 3 , กรมปศุสัตว์</p>	<p>กำหนดราคาขาย</p> <p>3. จัดทำ Certificated of Analysis (COA) ของเนื้อแพะขุน เพื่อการจัดทำอัตลักษณ์ของเนื้อแพะที่เลี้ยงในนครชัยบุรินทร์</p>
<p>8.7 กิจกรรมหลักที่ 7 สร้างผู้ประกอบการแปรรูปสินค้าปศุสัตว์</p> <p>งบประมาณ 2,000,000 บาท รวม 5 ปี (66-70) 10,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด 4 จังหวัด</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานปศุสัตว์เขต 3 , กรมปศุสัตว์</p>	<ol style="list-style-type: none"> คัดเลือกเกษตรกรหรือผู้ประกอบการแปรรูป กลุ่มแม่บ้าน (กลุ่มละ 10 ราย) จังหวัดละ 60 ราย รวม 240 ราย พัฒนาทักษะ/ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์ การบรรจุภัณฑ์ การตลาด สินค้าอัตลักษณ์ของกลุ่มจังหวัด สนับสนุนวัสดุงานบ้านและงานครัวที่จำเป็นสำหรับการแปรรูปให้แก่กลุ่มแปรรูป จัดหาสถานที่/ช่องทางการจำหน่าย ติดตามให้คำแนะนำต่อเนื่อง
<p>8.8 กิจกรรมหลักที่ 8 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะในรูปแบบสหกรณ์การเกษตร</p> <p>งบประมาณ 1,000,000 บาท รวม 5 ปี (66-70) 5,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ มหาวิทยาลัยราชภัฏ</p>	<ol style="list-style-type: none"> การรวบรวมชุมชนที่ต้องการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรเพื่อการเลี้ยงแพะ ถ่ายทอดความรู้ และกฎระเบียบ และแนวทางดำเนินงานกลุ่มให้กับกลุ่มเกษตรกร ประสานงานกับสำนักงานสหกรณ์จังหวัดกรณีตั้งในภูมิภาค เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับอุดมการณ์หลักการและวิธีการสหกรณ์ การดำเนินงานของสหกรณ์ สำรวจสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคล/กลุ่มบุคคลที่ประสงค์จะเป็นสมาชิกของสหกรณ์ จัดทำแผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์

หัวข้อ	รายละเอียด
นครราชสีมา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานปศุสัตว์ 4 จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์เขต 3 , กรมปศุสัตว์	ที่จะจัดตั้ง 6. จัดประชุมผู้ประสงค์จะเป็นสมาชิกสหกรณ์เพื่อเลือกตั้งคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ กำหนดชื่อและวัตถุประสงค์
8.9 กิจกรรมหลักที่ 9 พัฒนาการตลาดปศุสัตว์และ สินค้าแปรรูป งบประมาณ 4,500,000 บาท รวม 5 ปี (66-70) 22,500,000 บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด 4 จังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานปศุสัตว์เขต 3 , กรมปศุสัตว์	1. สนับสนุนเครื่องชั่งน้ำหนักสัตว์ ยกระดับการซื้อขายด้วยการชั่งน้ำหนักแทนการประมาณด้วยสายตา รวมทั้งการกำหนดราคากลางสินค้าปศุสัตว์มีชีวิต ฯลฯ 2. จัดงานมหกรรมปศุสัตว์นครชัยบุรินทร์ 3. จัดงานแสดงสินค้าปศุสัตว์ (Roadshow) ในจังหวัดท่องเที่ยวหรือจังหวัดที่มีความเหมาะสม 4. พัฒนาทักษะด้านการตลาด ตลาดออนไลน์ อีคอมเมิร์ซ แก่ผู้ประกอบการ 5. หาคู่ค้า/เจรจาการค้า หรือสนับสนุนข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการค้า/การค้าชายแดน
9. หน่วยงานดำเนินการ	กิจกรรมหลักที่ 1 ยกระดับมาตรฐานการผลิตโคเนื้อคุณภาพสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด 4 จังหวัด กิจกรรมหลักที่ 2 ยกระดับมาตรฐานการผลิตแพะ-แกะสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด 4 จังหวัด กิจกรรมหลักที่ 3 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีชีวภาพการผลิตปศุสัตว์ ศูนย์วิจัยเทคโนโลยีชีวภาพการย้ายฝากตัวอ่อนและเซลล์สืบพันธุ์สัตว์ (ปากช่อง) กิจกรรมหลักที่ 4 ถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการอาหารสัตว์แบบแม่นยำ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา กิจกรรมหลักที่ 5 ยกระดับมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด 4 จังหวัด กิจกรรมหลักที่ 6 การจัดทำมาตรฐานคุณภาพซากเนื้อแพะขุนมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา กิจกรรมหลักที่ 7 สร้างผู้ประกอบการแปรรูปสินค้าปศุสัตว์สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด 4 จังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>กิจกรรมหลักที่ 8 การพัฒนาเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะในรูปแบบสหกรณ์การเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 9 พัฒนาการตลาดปศุสัตว์และสินค้าแปรรูปสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด 4 จังหวัด ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานปศุสัตว์เขต 3 และกรมปศุสัตว์</p>
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ 66-70 รวมระยะเวลา 5 ปี
11. งบประมาณ	220,000,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ฟาร์มมาตรฐานที่มีระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (Good Farming Management : GFM) ปีละไม่น้อยกว่า 880 ฟาร์ม 2. แพะพันธุ์ดีที่เพิ่มขึ้นจากการใช้เทคโนโลยีการย้ายฝากตัวอ่อน ปีละ 400 ตัว 3. แพะขุนคุณภาพสูงที่มีการจัดการอาหารแบบแม่นยำ จำนวนปีละ 200 ตัว 4. มาตรฐานคุณภาพเนื้อแพะ จากคะแนนร่างกาย อายุ สายพันธุ์ และระบบการเลี้ยงเพื่อกำหนดอัตลักษณ์เนื้อแพะโคราช จำนวน 1 มาตรฐาน 5. การรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปแบบสหกรณ์การเกษตรด้านปศุสัตว์ จำนวน 1 สหกรณ์
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเลี้ยงปศุสัตว์ (โคเนื้อ แพะ-แกะ) ของกลุ่มจังหวัดมีมาตรฐานสูงเป็นที่ยอมรับของตลาด 2. แพะของกลุ่มจังหวัดมีสายพันธุ์ดี เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ 3. การซื้อขายสินค้าปศุสัตว์ของกลุ่มจังหวัดมีมาตรฐานและปริมาณเพิ่มมากขึ้น 4. สถาบันเกษตรกรด้านการเลี้ยงสัตว์มีความเข้มแข็งขึ้น 5. ผลิตภัณฑ์มวลรวมด้านปศุสัตว์ของกลุ่มจังหวัดสูงขึ้น รายได้ของเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์สูงขึ้น

Project Brief

โครงการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์

แบบ กจ.๑-๑
(Project Brief รายโครงการ)

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัด: การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และ
ผลิตภัณฑ์ใหม่

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	พัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์
๒. ชื่อแผนงาน	ส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยว สินค้าและบริการ ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ ให้ได้รับความนิยม
๓. แนวทางการพัฒนา	<p>กลยุทธ์เชิงรุก</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการท่องเที่ยว สินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว เพื่อรองรับการท่องเที่ยวในรูปแบบวิถีใหม่ - ส่งเสริมนวัตกรรมการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ และการตลาด <p>กลยุทธ์เชิงแก้ไข</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาบุคลากรเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว เชื่อมโยงบริการท่องเที่ยวโดยเทคโนโลยีและนวัตกรรม - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก และการเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคม - พัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและได้รับมาตรฐาน <p>กลยุทธ์เชิงป้องกัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาองค์ความรู้การบริหารภาวะวิกฤติ และสร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว
๔. หลักการและเหตุผล	<p>รัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้ ประเด็นการสร้างควมหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยการรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับ และเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง การท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับภูมิภาค กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) การพลิกโฉมประเทศไทยสู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>(Transformation to Hi-Value and Sustainable Thailand) โดยใช้องค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในทุกมิติ องค์ประกอบที่ ๑) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy) หมายเหตุ (Milestones) ที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน จากการศึกษาที่ยังอยู่ในช่วงเวลาที่ต้องเผชิญกับความท้าทายและความผันแปร อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับโลกที่ส่งผลให้รูปแบบการเดินทางและพฤติกรรมการท่องเที่ยวเปลี่ยนไป ก่อให้เกิดโอกาสในการใช้จุดเด่นและความคิดสร้างสรรค์เพื่อพลิกฟื้นรูปแบบการท่องเที่ยวไทยสู่ท่องเที่ยวที่มีมูลค่าสูง มีเอกลักษณ์ บนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวและทรัพยากรธรรมชาติได้รับการฟื้นฟู อันเป็นการมุ่งเน้นสู่การเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน</p> <p>กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ กำหนดแผนพัฒนาจังหวัด ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยมีเป้าหมายประเด็นการพัฒนา “ศูนย์กลางของเกษตรอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ใหม่ ท่องเที่ยวอารยธรรมขอม การค้าชายแดน และสังคมเป็นสุข” ภายใต้ตำแหน่งการพัฒนาที่ ๒. การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และผลิตภัณฑ์ใหม่ ซึ่งประกอบด้วย แนวทางการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ดังนี้ ๑) การพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการท่องเที่ยว ๒) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้า บริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว ๓) การพัฒนาสื่อวัฒนธรรมและส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยว เนื่องจากกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ มีข้อได้เปรียบด้านการท่องเที่ยวในเรื่องของความหลากหลาย อาทิ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทั้งการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ การกีฬาที่มีชื่อเสียง และการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่มีภาษาถิ่น ประเพณีวัฒนธรรม ที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ เหล่านี้ล้วนเป็นแม่เหล็กดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว ก่อให้เกิดรายได้ภาคบริการและการจ้างงานในกลุ่มจังหวัดเป็นจำนวนมาก</p> <p>ปัจจุบัน ภายหลังจากเกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจในภาพรวม ภาคการท่องเที่ยวหดตัวอย่างรุนแรง การชะงักของตลาดท่องเที่ยวต่างประเทศ ทำให้การแข่งขันของตลาดท่องเที่ยวภายในประเทศมีแนวโน้มที่สูงมากขึ้น ดังนั้น กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ จึงต้องกำหนดนโยบายการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก และโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคม การพัฒนาองค์ความรู้แก่</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>บุคลากรและผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวให้สามารถปรับตัวต่อสภาพความแปรปรวนของกระแสโลก การส่งเสริมการตลาด การประชาสัมพันธ์ เพื่อให้กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์มีภาพลักษณ์ในฐานะจุดหมายการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและกระตุ้นการท่องเที่ยว โดยเน้นการสร้างจุดเด่นด้านการท่องเที่ยวรูปแบบเฉพาะ กิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ให้คุณภาพ สร้างโอกาสในการขยายการตลาดไปยังนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มทุกวัย ส่งเสริมภาพลักษณ์การเป็นเมืองท่องเที่ยวคุณภาพ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดการท่องเที่ยว และนำมาสู่การสร้างรายได้ภาคบริการแก่ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และกระจายไปยังชุมชน ประชาชนในพื้นที่อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม สร้างความเข้มแข็งภายในชุมชนให้เติบโตต่อไปได้อย่างมั่นคง สามารถบรรลุเป้าหมายในระยะ ๒๐ ปี ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติตามกรอบระยะเวลาที่คาดหวังไว้</p>
<p>๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<p>(๑) เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ให้มีความปลอดภัย มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยว</p> <p>(๒) เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวในรูปแบบที่หลากหลาย ส่งเสริมภาพลักษณ์เมืองท่องเที่ยวคุณภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด</p> <p>(๓) เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ยกระดับการท่องเที่ยวโดยชุมชน และสร้างรายได้การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์</p> <p>(๔) เพื่อฟื้นฟูและกระตุ้นเศรษฐกิจภาพรวมของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ นำมาสู่การสร้างรายได้ภาคบริการให้แก่ชุมชนและประชาชนอย่างทั่วถึง</p> <p>(๕) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นการทำงานเชิงบูรณาการเชื่อมโยงระหว่างส่วนราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาชน</p>
<p>๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<p>รายได้การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์เพิ่มขึ้น (ร้อยละ)</p> <p>ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ = เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๐๐ โดยคิดจากฐานเฉลี่ยของปี พ.ศ. ๒๕๖๓</p> <p>ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ = เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๒๕ โดยคิดจากฐานเฉลี่ยของปี พ.ศ. ๒๕๖๔</p> <p>ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ = เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๕๐ โดยคิดจากฐานเฉลี่ยของปี พ.ศ. ๒๕๖๕</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ปี พ.ศ. ๒๕๖๙ = เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๗๕ โดยคิดจากฐานเฉลี่ยของปี พ.ศ. ๒๕๖๖</p> <p>ปี พ.ศ. ๒๕๗๐ = เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๐๐ โดยคิดจากฐานเฉลี่ยของปี พ.ศ. ๒๕๖๗</p> <p>คิดจากฐานข้อมูลจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปี ๒๕๖๓ เฉพาะรายได้จากผู้มาเยี่ยมมาเยือนชาวไทย = ๑๖,๖๔๖.๗๖ ล้านบาท</p>
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่เป้าหมายของโครงการ ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ: ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๑๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท ปี พ.ศ. ๒๕๖๙ จำนวน ๑๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท ปี พ.ศ. ๒๕๗๐ จำนวน ๑๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท รวม ๙๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท	<p>การพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการท่องเที่ยว</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : นักเรียน นักศึกษา ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว หมู่บ้านท่องเที่ยวโดยชุมชน ประชาชนทั่วไป</p> <p>ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย: นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชนทั่วไป</p> <p>กิจกรรมย่อย ๑.๑ เพิ่มศักยภาพและยกระดับบุคลากรทางการท่องเที่ยวตามมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครราชสีมา</p> <p>มุ่งเน้น: เพื่อพัฒนาอาชีพสำหรับสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยว ในด้านสุขอนามัย ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อาสาสมัครด้านสาธารณสุขประจำการท่องเที่ยว สาขาโรงแรมที่พัก ๒. อาสาสมัครด้านสาธารณสุขประจำการท่องเที่ยว สาขาร้านอาหาร ๓. อาสาสมัครด้านสาธารณสุขประจำการท่องเที่ยว สาขานันทนาการและแหล่งท่องเที่ยว ๔. อาสาสมัครด้านสาธารณสุขประจำการท่องเที่ยว สาขาการกีฬา ๕. อาสาสมัครด้านสาธารณสุขประจำการท่องเที่ยว สาขายานพาหนะ ๖. อาสาสมัครด้านสาธารณสุขประจำการท่องเที่ยว สาขาบริษัทนำเที่ยว ๗. อาสาสมัครด้านสาธารณสุขประจำการท่องเที่ยว สาขาสปาและนวดเพื่อสุขภาพ ๘. อาสาสมัครด้านสาธารณสุขประจำการท่องเที่ยว สาขาห้างสรรพสินค้าและตลาด ๙. อาสาสมัครด้านสาธารณสุขประจำการท่องเที่ยว สาขาการจัดกิจกรรมและประชุม
ผู้รับผิดชอบ: ๑. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ๒. สำนักงานการท่องเที่ยว	

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>และกีฬาจังหวัด</p> <p>๓. ดำรงจตุรจังหวัด</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง:</p> <p>๑. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ นครราชสีมา</p> <p>๒. สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา ๔ จังหวัด</p> <p>๓. ดำรงจตุรจังหวัด ๔ จังหวัด</p> <p>๔. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่</p> <p>๕. ประชาชนในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p>	<p>๑๐ อาสาสมัครด้านสาธารณสุขประจำการท่องเที่ยว สาขาร้านขายของที่ระลึก</p> <p>โดยมุ่งเน้นพัฒนามาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัยป้องกันโรคติดต่อโควิด-๑๙ ให้กับสถานประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้นักท่องเที่ยว สามารถเดินทางท่องเที่ยวพักผ่อนได้อย่างปลอดภัย และสร้างความเชื่อมั่นให้ประชาชนในพื้นที่ ถึงความปลอดภัยในการรับนักท่องเที่ยวเข้ามาเดินทางท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัดอีสานตอนล่าง ๑ นครชัยบุรีรินทร์</p> <p>ป้องกันการระบาดของเชื้อของโรคติดต่อโควิด-๑๙ จากสถานประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และที่สำคัญสถานประกอบการท่องเที่ยว สามารถเปิดกิจการได้ สร้างรายได้จากการท่องเที่ยว กระจายรายได้ พื้นฟูเศรษฐกิจของกลุ่ม</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <p>๑) การจัดทำหลักสูตรและขออนุมัติหลักสูตรการฝึกอบรม</p> <p>๒) ประชาสัมพันธ์ผู้ที่สนใจเข้ารับการฝึกอบรม</p> <p>๓) ดำเนินการอบรม เพิ่มศักยภาพและยกระดับบุคลากรทางการท่องเที่ยวตามมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย (เป้าหมาย บุคลากรด้านการท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ จำนวน ๗๕๐ ราย) ต่อปี</p> <p>๑. พัฒนาอาสาสมัครด้านสาธารณสุขประจำการท่องเที่ยว สาขาโรงแรมที่พัก ๑๖ ชั่วโมง จำนวนปีละ ๒๐๐ คน</p> <p>๒. พัฒนาอาสาสมัครด้านสาธารณสุขประจำการท่องเที่ยว สาขาร้านอาหาร ๑๖ ชั่วโมง จำนวนปีละ ๒๐๐ คน</p> <p>๓. พัฒนาอาสาสมัครด้านสาธารณสุขประจำการท่องเที่ยว สาขานันทนาการ และแหล่งท่องเที่ยว ๑๖ ชั่วโมง จำนวนปีละ ๑๐๐ คน</p> <p>๔. พัฒนาอาสาสมัครด้านสาธารณสุขประจำการท่องเที่ยว สาขาการกีฬา ๑๖ ชั่วโมง จำนวนปีละ ๕๐ คน</p> <p>๕. พัฒนาอาสาสมัครด้านสาธารณสุขประจำการท่องเที่ยว สาขายานพาหนะ ๑๖ ชั่วโมง จำนวนปีละ ๕๐ คน</p> <p>๖. พัฒนาอาสาสมัครด้านสาธารณสุขประจำการท่องเที่ยว สาขาบริษัทนำเที่ยว ๑๖ ชั่วโมง จำนวนปีละ ๕๐ คน</p> <p>๗. พัฒนาอาสาสมัครด้านสาธารณสุขประจำการท่องเที่ยว สาขาสปาและนวดเพื่อสุขภาพ ๑๖ ชั่วโมง จำนวนปีละ ๕๐ คน</p> <p>๘. พัฒนาอาสาสมัครด้านสาธารณสุขประจำการท่องเที่ยว สาขาห้างสรรพสินค้าและตลาด ๑๖ ชั่วโมง จำนวนปีละ ๕๐ คน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>๙. พัฒนาอาสาสมัครด้านสาธารณสุขประจำการท่องเที่ยว สาขากิจกรรมและการประชุม ๑๖ ชั่วโมง จำนวนปีละ ๕๐ คน</p> <p>๑๐. พัฒนาอาสาสมัครด้านสาธารณสุขประจำการท่องเที่ยว สาขาร้านอาหารของที่ระลึก ๑๖ ชั่วโมง จำนวนปีละ ๕๐ คน</p> <p>๔) การติดตาม การให้คำปรึกษา และประเมินผลการดำเนินโครงการ</p>
	<p>กิจกรรมย่อย ๑.๒</p> <p>ยกระดับสมรรถนะ ๖ อาชีพในท้องถิ่นสู่มาตรฐาน เพื่อร่วมสร้างการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ในเส้นทางอารยธรรมนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครราชสีมา</p> <p>มุ่งเน้น:</p> <p>สร้างและพัฒนา ๖ กลุ่มอาชีพ ให้เกิดขึ้นในชุมชน เพื่อเป็นกลไกสำคัญ มีบทบาทในการขับเคลื่อนชุมชนทุกมิติ เพื่อการท่องเที่ยวให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนได้ด้วย ๖ อาชีพนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อาชีพผู้ประกอบการ เรือนพักท้องถิ่น ๒. อาชีพร้านอาหารท้องถิ่น ๓. อาชีพ ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ๔. อาชีพ นักเล่าเรื่องท้องถิ่น ๕. อาชีพนักร้องแบบการท่องเที่ยวท้องถิ่น ๖. อาชีพนักร้องตลาด Digital ท่องเที่ยวท้องถิ่น <p>และเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว ทุกมิติ ทั้งสังคม ผู้คน ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ทรัพยากร ธรรมชาติ ให้เข้มแข็งสมดุลยั่งยืนบนพื้นฐานการแบ่งปัน และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมและสูญเสียทรัพยากรอันทรงคุณค่าของชุมชน สร้างการรับรู้ ตระหนักในการเป็นชุมชนเข้มแข็งเพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ นำพาประเทศให้ก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลางต่อไป รวมทั้ง สร้างความรัก ความภาคภูมิใจความมั่นใจให้เกิดขึ้นกับคนในชุมชนด้วยการแปลงความสามารถ สิ่งที่ชุมชนมี ในการสร้างโอกาส สร้างงาน เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชน</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) การจัดทำหลักสูตรและขออนุมัติหลักสูตรการฝึกอบรม ๒) ประชาสัมพันธ์ผู้ที่สนใจเข้ารับการฝึกอบรม ๓) ดำเนินการอบรม ยกระดับสมรรถนะ ๖ อาชีพในท้องถิ่นสู่มาตรฐาน เพื่อร่วมสร้างการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ในเส้นทางอารยธรรมนครชัยบุรีรินทร์

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>(เป้าหมาย โดยจัดอบรมหลักสูตรดังนี้</p> <p>๓.๑.อบรมหลักสูตรผู้ประกอบการเรือนแพท้องถิ่น ๓๐ ชั่วโมง ปีละ จำนวน ๔ ชุมชน ๘๐ คน</p> <p>๓.๒ อบรมหลักสูตรอาชีพร้านอาหารท้องถิ่น ๓๐ ชั่วโมง ปีละ จำนวน ๔ ชุมชน ๘๐ คน</p> <p>๓.๓ อบรมหลักสูตรผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ๓๐ ชั่วโมง ปีละ จำนวน ๔ ชุมชน ๘๐ คน</p> <p>๓.๔ อบรมหลักสูตรนักร้องท้องถิ่น ๓๐ ชั่วโมง ปีละ จำนวน ๔ ชุมชน ๘๐ คน</p> <p>๓.๕ อบรมหลักสูตรนักร้องแบบการทอเกี่ยวท้องถิ่น ๓๐ ชั่วโมง ปีละ จำนวน ๔ ชุมชน ๘๐ คน</p> <p>๓.๖ อบรมหลักสูตร นักการตลาดดิจิทัลท่องเที่ยวท้องถิ่น ๓๐ ชั่วโมง ปีละ จำนวน ๔ ชุมชน ๘๐ คน</p> <p>๔) การติดตาม การให้คำปรึกษา และประเมินผลการดำเนินโครงการ</p>
	<p>กิจกรรมย่อย ๑.๓ อาชีพมัคคุเทศก์เพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนของกลุ่มจังหวัด นครชัยบุรินทร์ ตามมาตรฐานกรมการท่องเที่ยว</p> <p>หน่วยดำเนินการ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์</p> <p>มุ่งเน้น:</p> <p>อบรมเพื่อสร้างอาชีพมัคคุเทศก์ (เฉพาะภูมิภาค) หลักสูตรของกรมการท่องเที่ยวให้แก่ประชาชนในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์ จัดทัศนศึกษาฝึกทักษะอาชีพมัคคุเทศก์ (เฉพาะภูมิภาค) ตามเส้นทางที่กรมการท่องเที่ยวกำหนดและจัดสอบวัดผลวิชาอาชีพมัคคุเทศก์ (เฉพาะภูมิภาค) ให้แก่ผู้ที่เข้ารับการอบรม</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ ๑ : สอบความรู้พื้นฐาน สัมภาษณ์ และปฐมนิเทศ</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ ๒: อบรมอาชีพมัคคุเทศก์ (เฉพาะภูมิภาค) หลักสูตรของกรมการท่องเที่ยว ๖ โมดูล ไม่น้อยกว่า ๑๓๐ ชั่วโมง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความรู้ทางวิชาการ ไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง - ความรู้ทางวิชาการเฉพาะภูมิภาค ไม่น้อยกว่า ๒๗ ชั่วโมง - ความรู้และทักษะเฉพาะอาชีพ ไม่น้อยกว่า ๓๙ ชั่วโมง - ความรู้ภาษาต่างประเทศ ไม่น้อยกว่า ๔๐ ชั่วโมง <p>กิจกรรมย่อยที่ ๓: ทัศนศึกษา (Field Trip)</p> <p>ฝึกทักษะอาชีพมัคคุเทศก์ (เฉพาะภูมิภาค) ตามเส้นทางที่กรมการท่องเที่ยว กำหนด ๒ เส้นทาง</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>กิจกรรมย่อยที่ ๔: จัดสอบวัดผลวิชาชีวะมัธยมศึกษา(เฉพาะภูมิภาค) หลักสูตรของกรมการท่องเที่ยว</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ ๕: จัดพิธีไหว้ครูต้อนรับสู่อาชีพมัธยมศึกษาและมอบเกียรติบัตร</p> <p>กิจกรรมย่อย ๑.๔ สร้างเครือข่ายดูแลความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยว</p> <p>หน่วยดำเนินการ: ดำรงจตุรจังหวัดนครราชสีมา</p> <p>มุ่งเน้น: การเพิ่มประสิทธิภาพในด้านการดูแลรักษาความปลอดภัย การให้บริการและการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ พร้อมทั้งพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ ให้มีศักยภาพ เป็นรูปธรรม และยั่งยืน อีกทั้งเป็นการสร้างแนวร่วมภาคประชาชนเพื่อสนับสนุนในการทำหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยกับเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้ง ๔ จังหวัดในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์และเพื่อให้บุคลากรด้านการท่องเที่ยว มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยว อันเป็นการปรับปรุงพฤติกรรมไปสู่การต้อนรับและบริการนักท่องเที่ยวคุณภาพดี รวมทั้งการปลูกจิตสำนึกในการรักษาดูแลแหล่งท่องเที่ยว สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นของตน</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) การจัดทำหลักสูตรและขออนุมัติหลักสูตรการฝึกอบรม ๒) ประชาสัมพันธ์ผู้ที่สนใจเข้ารับการฝึกอบรม ๓) ดำเนินการอบรม สร้างเครือข่ายดูแลความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยว (เป้าหมายบุคลากรด้านการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ จำนวน ๒๐๐ ราย) ๔) การติดตาม การให้คำปรึกษา และประเมินผลการดำเนินโครงการ
<p>๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ: ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๔๖,๔๐๐,๐๐๐ บาท ปี พ.ศ. ๒๕๖๗</p>	<p>การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้า บริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย: นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ</p> <p>ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย: ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>จำนวน ๕๖,๔๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>ปี พ.ศ. ๒๕๖๘</p> <p>จำนวน ๕๖,๔๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>ปี พ.ศ. ๒๕๖๙</p> <p>จำนวน ๕๖,๔๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>ปี พ.ศ. ๒๕๗๐</p> <p>จำนวน ๕๖,๔๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>รวม ๒๗๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท</p>	<p>กิจกรรมย่อย ๒.๑</p> <p>การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของฝากของที่ระลึกเพื่อการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชัยภูมิ</p> <p>มุ่งเน้น:</p> <p>การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึกการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ โดยการศึกษาข้อมูลปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อตลาดสินค้าที่ระลึก การท่องเที่ยว และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อ และนำมาพัฒนาสินค้าและบริการของกลุ่มจังหวัดให้มีเอกลักษณ์ สร้างมูลค่าเพิ่มและเป็นที่ต้องการของนักท่องเที่ยว</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <p>๑) ศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำรายงานตลาดสินค้าที่ระลึก การท่องเที่ยวหรือสินค้าชุมชนที่นักท่องเที่ยวไทยนิยม และประเภทสินค้าที่ระลึก การท่องเที่ยวหรือสินค้าชุมชนของกลุ่มจังหวัด และประเภทสินค้าที่ระลึก การท่องเที่ยวหรือสินค้าชุมชนที่จำหน่ายในพื้นที่ ๔ จังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ โดยใช้เกณฑ์การแบ่งประเภทของกรมพัฒนาชุมชน ประกอบด้วย ประเภทอาหาร, ประเภทเครื่องดื่ม, ประเภทผ้า, ประเภทของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก, และประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร โดยรายงานประกอบด้วยภาพรวมตลาด ประเภทสินค้า พฤติกรรม การซื้อสินค้าที่ระลึก การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทย ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อหรือไม่ซื้อสินค้า สินค้าที่มีศักยภาพ</p> <p>๒) ดำเนินการศึกษาข้อมูลและสำรวจ ฯ ตามข้อ ๑ จำนวน ๕ ประเภท และนำเสนอต่อคณะกรรมการ ฯ เพื่อคัดเลือกสินค้าต้นแบบ จำนวน ๓ ประเภท เพื่อจัดทำการออกแบบ และดำเนินการสำรวจ ฯ ลงพื้นที่ และจัดทำรายงานสำรวจ อัตลักษณ์ตลาดสินค้าที่ระลึก การท่องเที่ยวหรือสินค้าชุมชนที่มีศักยภาพของกลุ่มจังหวัด เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบสินค้าที่ระลึก การท่องเที่ยวที่มีอัตลักษณ์ของกลุ่มจังหวัด โดยรายงานประกอบด้วยประเภทและรายชื่อสินค้าที่ระลึก การท่องเที่ยวหรือสินค้าชุมชนที่มีศักยภาพของกลุ่มจังหวัด ข้อเสนอแนะการพัฒนาสินค้าที่ระลึก การท่องเที่ยวหรือสินค้าชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว การพัฒนาตลาด พร้อมภาพถ่ายการลงพื้นที่</p> <p>๓) ออกแบบสินค้าที่ระลึก ฯ ตามที่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ให้ความเห็นชอบแล้ว ๓ ประเภท จำนวน ๕ แบบ โดยคำนึงถึงความนิยม และนำเสนอรูปแบบสินค้าต่อคณะกรรมการ เพื่อขอความเห็นชอบในการผลิตสินค้าที่ระลึก การท่องเที่ยวต้นแบบ จำนวน ๕ แบบ พร้อมส่งมอบอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์</p>
<p>ผู้รับผิดชอบ:</p> <p>๑. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน</p> <p>๒. สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด</p> <p>๓. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๗ (นครราชสีมา)</p> <p>๔. สถาบันวิจัยไม้กลายเป็นหินและทรัพยากรธรณีภาคตะวันออกเฉียงเหนือเฉลิมพระเกียรติ</p> <p>๕. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา</p> <p>๖. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง:</p> <p>๑. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี</p>	

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>ราชชมงคลอีสาน วิทยาเขต สุรินทร์ นครราชสีมา ๒. สำนักงานการท่องเที่ยว และกีฬา ๔ จังหวัด ๓. สำนักบริหารพื้นที่ อนุรักษ์ที่ ๗ (นครราชสีมา) ๔. สถาบันวิจัยไม้กลายเป็น หินและทรัพยากรธรณีภาค ตะวันออกเฉียงเหนือเฉลิม พระเกียรติ</p>	<p>งานออกแบบ jpeg ทั้ง ๕ แบบแก่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ๔) ผลิตต้นแบบสินค้าที่ระลึกทางการท่องเที่ยว จำนวน ๓ ประเภท ๕ แบบ เพื่อใช้เป็นของที่ระลึกส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด สำหรับ นักท่องเที่ยวที่เผยแพร่ประสบการณ์ท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด ผ่าน FB ของ นักท่องเที่ยวและเพจ FB ของการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด จำนวนรวมจังหวัดละ ๑,๐๐๐ ชิ้น รวม ๔,๐๐๐ ชิ้น ๕) สร้างแบรนด์นครชัยบุรีรินทร์ เป็นจุดหมายการเดินทางท่องเที่ยว (Tourism Destination) ด้วยประสบการณ์ท่องเที่ยว ‘สุขอีสาน’ ผ่านสินค้าและบริการ ท่องเที่ยว นครชัยบุรีรินทร์ และ มาสกอท ที่ออกแบบสื่อถึงความสุขถิ่นอีสานได้ เชื่อมโยงกับเส้นทางราชบรรคาและอุษาคเนย์โบราณ</p>
<p>๕. มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา ๖. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี สุรนารี ๗. สมาคมส่งเสริมการ ท่องเที่ยวจังหวัดชัยภูมิ ๘. สภาอุตสาหกรรม ท่องเที่ยวจังหวัดชัยภูมิ ๙. สภาอุตสาหกรรม ท่องเที่ยวจังหวัด นครราชสีมา ๑๐. องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่นในพื้นที่</p>	<p>กิจกรรมย่อย ๒.๒ การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงภูมิศาสตร์ (Geo Tourism) เชื่อมโยงอุทยาน ธรณีโคราช อุทยานธรณีชัยภูมิ และภูเขาไฟบุรีรัมย์ สู่ตลาดนักท่องเที่ยว คุณภาพภายหลังสถานการณ์วิกฤติโควิด-๑๙ หน่วยดำเนินการ: สถาบันวิจัยไม้กลายเป็นหินและทรัพยากรธรณีภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ เฉลิมพระเกียรติ และ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มุ่งเน้น: การพัฒนาเส้นทาง (Tourism Route) เส้นทางท่องเที่ยวเชิงภูมิศาสตร์ (Geo Tourism) เชื่อมโยงอุทยานธรณีโคราช อุทยานธรณีชัยภูมิ และภูเขาไฟบุรีรัมย์ เพื่อสร้างและสื่อสารภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงภูมิศาสตร์และอุทยานธรณีใน พื้นที่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ เพื่อส่งเสริมการเกิดนักท่องเที่ยวคุณภาพใน การเดินทางท่องเที่ยวตามเส้นทางเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงภูมิศาสตร์ในเขต จังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ รวมทั้ง เพื่อสร้างเครือข่ายอุทยานธรณีในพื้นที่กลุ่ม จังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ให้เข้มแข็งและยั่งยืน และเพื่อพัฒนาต้นแบบและระดับ กลไกการบริหารจัดการเครือข่ายการท่องเที่ยวอุทยานธรณีอย่างยั่งยืนของเขต พัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้และเชื่อมโยงไประดับประเทศไทย ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาจังหวัดในกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์มีเศรษฐกิจที่ดี ส่งผลต่อการ อยู่ดีกินดีของประชาชนในพื้นที่ และเชื่อมโยงรายได้ไปยังจังหวัดและพื้นที่ ใกล้เคียง วิธีการดำเนินงาน: ๑) กิจกรรมการศึกษาความโดดเด่นของทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงภูมิศาสตร์ กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ ๒) กิจกรรมการพัฒนาเส้นทาง (Tourism Route) เส้นทางท่องเที่ยวเชิง ภูมิศาสตร์</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>(Geo Tourism) เชื่อมโยงอุทยานธรณีโคราช อุทยานธรณีชัย และภูเขาไฟบุรีรัมย์</p> <p>๓) การสร้างและสื่อสารภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงภูมิศาสตร์และอุทยานธรณีในพื้นที่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์</p> <p>๔) การส่งเสริมการเดินทางของนักท่องเที่ยวคุณภาพในการเดินทางท่องเที่ยวตามเส้นทางเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงภูมิศาสตร์ในเขตจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์</p> <p>๕) การสร้างเครือข่ายอุทยานธรณีในพื้นที่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ให้เข้มแข็งและยั่งยืน</p>
	<p>กิจกรรมย่อย ๒.๓</p> <p>ยกระดับการท่องเที่ยวโดยชุมชนวิถีใหม่ของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชัยภูมิ</p> <p>มุ่งเน้น:</p> <p>การพัฒนาอาชีพการท่องเที่ยวโดยชุมชนและยกระดับผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนสู่มาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน และตามมาตรฐาน SHA เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต และกระจายรายได้สู่ชุมชนผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) พัฒนาอาชีพชุมชนยกระดับผลิตภัณฑ์ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนสู่มาตรฐานและตลาดออนไลน์ ๒) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านผลิตภัณฑ์และกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวชุมชน ๓) จัดมหกรรมแสดงผลภัณฑ์และกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวชุมชนทั้งระบบออนไลน์และออนไลน์ของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์
	<p>กิจกรรมย่อย ๒.๔</p> <p>พัฒนาเส้นทางและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชัยภูมิ</p> <p>มุ่งเน้น:</p> <p>การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและนันทนาการในรูปแบบกิจกรรมต่างๆที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจ และเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวเชิงกีฬากลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ ช่วยฟื้นฟูและกระตุ้นเศรษฐกิจภาพรวมของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ นำมาสู่การสร้างรายภาคบริการให้แก่ชุมชนและประชาชนอย่างทั่วถึง รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพการ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>บริหารจัดการการท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นการทำงานเชิงบูรณาการเชื่อมโยงระหว่างส่วนราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาชน</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) สำรวจ กำหนด และจัดทำเส้นทางการจัดกิจกรรม ๒) ประกาศเชิญชวนผู้ที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม ๓) ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ (เป้าหมาย นักท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ จำนวน ๕,๐๐๐ คน) โดยมีกิจกรรมดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๓.๑ การประกวดเต้น “Nakornchaiburin Cover Dance Contest” ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดย สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ๔ จังหวัด ๓.๒ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและนันทนาการ “คาราวานท่องเที่ยว เปิดเส้นทางวัฒนธรรมสู่เส้นทางธรรมชาติ นครชัยบุรีรินทร์” ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดย สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ๔ จังหวัด ๓.๓ ส่งเสริมการท่องเที่ยว “ปั่นจักรยาน Tour of Nakornchaiburin” ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดย สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ๔ จังหวัด ๓.๔ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา “Nakornchaiburin Trail Run” ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดย สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ๔ จังหวัด ๔) การติดตาม และประเมินผลการดำเนินโครงการ
	<p>กิจกรรมย่อย ๒.๕</p> <p>การพัฒนาเส้นทางราชมรรคาและอุษาคเนย์โบราณเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวสร้างสรรค์กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>หน่วยดำเนินการ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี</p> <p>มุ่งเน้น:</p> <p>การพัฒนาเส้นทางราชมรรคาและอุษาคเนย์โบราณเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงเกษตร อาหาร คติความเชื่อ และเรียนรู้สร้างสรรค์ และเพื่อพัฒนาข้อมูลภูมิสารสนเทศ จุดท่องเที่ยวสร้างสรรค์ พัฒนาแบรนด์ดีดี และประชาสัมพันธ์เส้นทางราชมรรคาและอุษาคเนย์โบราณเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวสร้างสรรค์</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) พัฒนาเส้นทางราชมรรคาและอุษาคเนย์โบราณเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวสร้างสรรค์ ๒) การพัฒนาข้อมูลภูมิสารสนเทศ จุดท่องเที่ยวสร้างสรรค์ พัฒนาแบรนด์ดีดี และประชาสัมพันธ์ เส้นทางราชมรรคาและอุษาคเนย์โบราณเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวสร้างสรรค์

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>กิจกรรมย่อย ๒.๖ พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๗ (นครราชสีมา)</p> <p>มุ่งเน้น: การพัฒนาศักยภาพสิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย รวมถึงการสร้างเครือข่ายและผู้นำในท้องถิ่นให้เล็งเห็นความสำคัญในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ พร้อมทั้งคุ้มครอง ดูแลความปลอดภัยของทรัพยากรธรรมชาติในระดับพื้นที่ พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อีกทั้งเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและบริการของจังหวัดให้มีมูลค่าเพิ่ม สามารถสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวให้เพิ่มมากขึ้นแก่ชุมชนท้องถิ่น</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สร้างบุคลากรและเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวจากทุกภาคส่วน โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน จำนวน ๕๐ รุ่น ๒. ดำเนินการพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำ เพื่อฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของแหล่งท่องเที่ยว ๕ จุด ๓. ดำเนินการพัฒนาระบบบริหารจัดการความปลอดภัยต่อนักท่องเที่ยวติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (Closed circuit Television : CCTV) พร้อมอุปกรณ์ติดตั้ง ๑๐ จุด
	<p>กิจกรรมย่อย ๒.๗ การพัฒนาโฮมสเตย์ของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ ตามมาตรฐานกรมการท่องเที่ยว</p> <p>หน่วยดำเนินการ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์</p> <p>มุ่งเน้น: การอบรมเชิงปฏิบัติการตามมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย (๑๐ มาตรฐาน) เพื่อศึกษาดูงานการทำอาชีพที่พักรูปแบบโฮมสเตย์ที่ได้มาตรฐานและมีชื่อเสียงของประเทศไทย และดำเนินการพัฒนาบ้านตามมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยและพัฒนาฐานกิจกรรมท่องเที่ยว พร้อมทั้งทดลองกิจกรรมท่องเที่ยวในรูปแบบโฮมสเตย์สัมผัสวิถีชุมชนนครชัยบุรีรินทร์และจัดกิจกรรมเปิดบ้านโฮมสเตย์วิถีใหม่นครชัยบุรีรินทร์</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อบรมเชิงปฏิบัติการมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย (๑๐ มาตรฐาน) ได้แก่ มาตรฐานที่ ๑ ด้านที่พัก / มาตรฐานที่ ๒ ด้านอาหาร / มาตรฐานที่ ๓ ด้านความปลอดภัย / มาตรฐานที่ ๔ ด้านอัยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิก

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ในครัวเรือน / มาตรฐานที่ ๕ ด้านรายการนำเที่ยว / มาตรฐานที่ ๖ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม / มาตรฐานที่ ๗ ด้านวัฒนธรรม / มาตรฐานที่ ๘ ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ / มาตรฐานที่ ๙ การบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ / มาตรฐานที่ ๑๐ ด้านประชาสัมพันธ์</p> <p>๒. กิจกรรมย่อยที่ ๒ ศึกษาดูงานการทำอาชีพที่พักรูปแบบโฮมสเตย์ที่ได้มาตรฐานและมีชื่อเสียงของประเทศไทย</p> <p>๓. กิจกรรมย่อยที่ ๓ พัฒนาบ้านตามมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยและพัฒนาฐานกิจกรรมท่องเที่ยว</p> <p>๔. กิจกรรมย่อยที่ ๔ ทดลองกิจกรรมท่องเที่ยวในรูปแบบโฮมสเตย์สัมผัสวิถีชุมชนนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>๕. กิจกรรมย่อยที่ ๕ จัดกิจกรรมเปิดบ้านโฮมสเตย์วิถีใหม่นครชัยบุรีรินทร์</p>
	<p>กิจกรรมย่อย ๒.๘ ยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้วยภูมิปัญญาของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>หน่วยดำเนินการ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์</p> <p>มุ่งเน้น: พัฒนาชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ ให้มีการจัดการองค์ความรู้ด้านสมุนไพร สามารถปฏิบัติหน้าที่มีคุณเทศก์ และพัฒนาพื้นที่เพื่อให้พร้อมสำหรับการรองรับการท่องเที่ยว นำไปสู่การสร้างชุมชนต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ul style="list-style-type: none"> - อบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรตามมาตรฐานวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ๒๐ ราย ต่อปี (๔ ปี= ๘๐ ราย) - พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพแบบครบวงจร สร้างชุมชนต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพปีละ ๑ ตำบล - ส่งเสริมการตลาดให้กับชุมชนต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในระดับสากล
	<p>กิจกรรมย่อย ๒.๙ การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นนครชัยบุรีรินทร์ดินแดนอีสานใต้</p> <p>หน่วยดำเนินการ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์</p> <p>มุ่งเน้น: การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ภูมิทัศน์ และสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้มีความสวยงามได้มาตรฐาน และเพื่อให้พร้อมต่อการต้อนรับนักท่องเที่ยว สามารถสร้างความเชื่อมั่นทางการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยว และยกระดับศักยภาพการแข่งขันทางการท่องเที่ยว พื้นฟูวิถีชีวิตเพื่อนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ท่องเที่ยวในชุมชน เกิดการสร้างโอกาสให้แก่ประชาชนในชุมชนและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง และสามารถแก้ไขปัญหาความยากจนในชุมชนที่ได้รับการพัฒนาในรูปแบบห่วงโซ่คุณค่า</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อบรมเชิงปฏิบัติการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยใช้มาตรฐานคุณภาพของกรรมการท่องเที่ยว <ol style="list-style-type: none"> ๑.๑ การบริหารจัดการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๑.๒ การรองรับของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๑.๓ การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๑.๔ การดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๒. อัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาไทยสู่การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และบริการเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นนครชัยบุรีรินทร์ดินแดนอีสานใต้ <ol style="list-style-type: none"> ๒.๑ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ๒.๒ การพัฒนาสินค้า ๒.๓ การพัฒนาบริการ ๓. การส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นนครชัยบุรีรินทร์ดินแดนอีสานใต้ <ol style="list-style-type: none"> ๓.๑ ทดลองกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นนครชัยบุรีรินทร์ดินแดนอีสานใต้ ๓.๒ เปิดตลาดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นนครชัยบุรีรินทร์ดินแดนอีสานใต้
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๓	การพัฒนาสื่อวัฒนธรรมและส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยว
<p>งบประมาณ:</p> <p>ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑๐๐,๒๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑๐๐,๒๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๑๐๐,๒๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>ปี พ.ศ. ๒๕๖๙</p>	<p>กลุ่มเป้าหมาย: นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ</p> <p>ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย: ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป</p> <p>กิจกรรมย่อย ๓.๑ พัฒนาการตลาดดิจิทัลสองภาษาส่งเสริมการท่องเที่ยวนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>มุ่งเน้น: การใช้เทคโนโลยีและข้อมูลในการบริหารจัดการธุรกิจท่องเที่ยว ผ่านช่องทางตลาดดิจิทัลสองภาษาสำหรับผู้ประกอบการสินค้าบริการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์และนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในการเข้าถึงสินค้าและบริการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ พร้อมทั้งเป็นช่องทางเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของนครชัยบุรีรินทร์ อีกทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>จำนวน ๑๐๐,๒๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>ปี พ.ศ. ๒๕๗๐</p> <p>จำนวน ๑๐๐,๒๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>รวม ๕๐๑,๗๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ:</p> <p>๑. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ นครราชสีมา</p> <p>๒. สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ๔ จังหวัด</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง:</p> <p>๑. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ นครราชสีมา</p> <p>๒. สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ๔ จังหวัด</p> <p>๓. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่</p> <p>๔. ประชาชนในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p>	<p>ท่องเที่ยว โดยการใช้เทคโนโลยีและข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ในการวิเคราะห์แนวโน้ม ตลาดท่องเที่ยวและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการทำตลาดเชิงรุก และพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการท่องเที่ยวเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจใหม่</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. พัฒนาและออกแบบจัดทำระบบตลาดดิจิทัลสองภาษาและจัดทำฐานข้อมูลและสื่อดิจิทัล โดยมีรายละเอียดระบบดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑.๑ ระบบตลาดซื้อ-ขายออนไลน์ระหว่างนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการสินค้าและบริการท่องเที่ยวของนครชัยบุรีรินทร์ ๑.๒ ระบบฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวของนครชัยบุรีรินทร์ ที่ได้รับการพัฒนาและปฏิทินกิจกรรมส่งเสริมตลาดท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับแผนงานย่อย ๑.๓ ระบบฐานข้อมูลผู้ประกอบการสินค้าและบริการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องเนื่องโดยข้อมูลต้องเป็นปัจจุบันและสอดคล้องกับแผนงานย่อย ๑.๔ ระบบวางแผนท่องเที่ยวโดยนักท่องเที่ยวเอง ๑.๕ ระบบรายงานวิเคราะห์ด้านการตลาดการขายสินค้าและบริการท่องเที่ยว ๑.๖ ระบบรายงานวิเคราะห์แนวโน้มการใช้บริการท่องเที่ยวเพื่อใช้วางแผนเชิงรุก โดยใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ ๑.๗ ระบบเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านโซเชียลเน็ตเวิร์ค ๒. พัฒนากิจกรรมใช้งานผู้ประกอบการสินค้าและบริการท่องเที่ยว <ol style="list-style-type: none"> ๒.๑ ระบบการบริหารจัดการธุรกิจท่องเที่ยวของผู้ประกอบการ มีประสิทธิภาพมากขึ้น ด้วยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและข้อมูล ๒.๒ การใช้ข้อมูลวางแผนการตลาดและส่งเสริมการตลาด ๓. ประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวเป้าหมาย <ol style="list-style-type: none"> ๓.๑ สร้างแบรนด์กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ด้วยทุนการท่องเที่ยวที่แตกต่าง ๓.๒ นักท่องเที่ยวเป้าหมายรับรู้ข้อมูลท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์อย่างเป็นระบบ สามารถนำข้อมูลวางแผนการท่องเที่ยวด้วยตนเอง ๓.๓ กิจกรรมออนไลน์สร้างการมีส่วนร่วมกับนักท่องเที่ยวผ่านโซเชียลมีเดีย <p>กิจกรรมย่อย ๓.๒ บูรณาการ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรวิถีใหม่ นครชัยบุรีรินทร์</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครราชสีมา</p> <p>มุ่งเน้น:</p> <p>การกำหนดแนวทางการขับเคลื่อน ยกระดับแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้ได้มาตรฐาน มีความปลอดภัย และส่งเสริมให้สามารถแข่งขันในธุรกิจท่องเที่ยวได้ตลอดจนจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรยุคดิจิทัล เพื่อใช้เป็น</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ฐานข้อมูลบิ๊กดาต้า (Big data) ในการพัฒนางานท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบบบูรณาการ รวมทั้งยกระดับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอัจฉริยะ สู่มาตรฐานสากลด้านการท่องเที่ยว ๔.๐ ในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ นครชัยบุรีรินทร์ พร้อมทั้งพัฒนา Platform ท่องเที่ยวเสมือนจริงยุค ๕.๐ สร้างความเข้มแข็งให้เกิดความสมดุลเพื่อความยั่งยืนให้กับชุมชนด้วยเศรษฐกิจดิจิทัล และเป็นการเปิดโอกาสในการใช้ระบบ Social Network ให้กับร้านค้า เกษตรกร ชุมชน ที่อันเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <p>กิจกรรมที่ ๑ เที่ยวได้ที-ได้ทั้งปีกับนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>๑.๑ เก็บข้อมูลเพื่อทำปฏิทินผลผลิตทางการเกษตรและแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร จังหวัดละ ๕๐ แหล่งต่อปี รวม ๔ จังหวัดเท่ากับ ๒๐๐ แหล่งต่อปี แผนระยะ ๕ ปี รวมทั้งหมดเท่ากับ ๑,๐๐๐ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร</p> <p>๑.๒ ทีมงานโปรดักชั่นลงพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อถ่ายภาพนิ่งและผลผลิตทางการเกษตร จังหวัดละ ๕๐ คลิปต่อปี รวม ๔ จังหวัดเท่ากับ ๒๐๐ คลิปต่อปี แผนระยะ ๕ ปี รวมทั้งหมดเท่ากับ ๑,๐๐๐ คลิป</p> <p>๑.๓ จัดทำแพลตฟอร์มเพื่อนำเสนอสินค้าและบริการชุมชนเพื่อจำหน่ายและประชาสัมพันธ์ในช่องทางเพจเฟซบุ๊ก, เว็บไซต์, ไลน์แอด, อินสตราแกรม</p> <p>๑.๔ ทดสอบการใช้งานระบบ อบรมและสัมมนาชุมชน พัฒนาระบบและองค์ความรู้เพิ่มเติมให้ชุมชน เพื่อเตรียมความพร้อมให้สร้างความเข้าใจให้เท่าทันโลกให้มีประสิทธิภาพ ปรับปรุงและอัปเดตข้อมูลชุมชน สินค้า และบริการ</p> <p>๑.๕ การติดตามประเมินผล จัดทำสรุป และรายงานความเชื่อมโยง</p> <p>กิจกรรมที่ ๒ นครชัยบุรีรินทร์ ท่องเที่ยวเชิงเกษตรอัจฉริยะเที่ยวทิพย์ ๓๖๐ องศา</p> <p>๒.๑ จัดทำระบบ Platform “นครชัยบุรีรินทร์ ชิม ซ้อป ใช้ เที่ยวทิพย์ ๓๖๐ องศา” ประกอบด้วยการพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศในพื้นที่ ๔ จังหวัด แบบ ๓๖๐ องศา สามารถเข้าพื้นที่เก็บฐานข้อมูลชุมชนแต่ละแหล่งเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อเข้าดำเนินการถ่ายทำการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอัจฉริยะ การถ่ายทำสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบบ ๓๖๐ องศา ๔ จังหวัด ๑๒๐ แหล่งต่อปี ระยะ ๕ ปี รวมทั้งหมด ๖๐๐ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ถ่ายทำคลิปไปรโมทการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอัจฉริยะ</p> <p>๒.๒ จัดทำระบบ Platform “นครชัยบุรีรินทร์ ชิม ซ้อป ใช้ เที่ยวทิพย์ ๓๖๐ องศา” ประกอบด้วยการพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศในพื้นที่ ๔ จังหวัด แบบ ๓๖๐ องศา เชื่อมระบบกับ Google map API รวบรวมฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (ประเภทแหล่งเรียนรู้ทางการเกษตร /ประเภทไร่สวนผสม</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>/ ประเภทที่พักในสวนเกษตร / ประเภทไม้ดอกไม้ประดับเพื่อ เชื่อมระบบกับรูปแบบ Digital Economy เพื่อให้เป็นร้านค้าออนไลน์ และในทาง social network จัดทำข้อมูล page ให้กับแต่ละสถานที่ในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร</p> <p>๒.๓ ทดสอบการใช้งานระบบ อบรมการใช้งานระบบและสัมมนาชุมชน พัฒนาระบบ shopping online ให้มีประสิทธิภาพ ปรับปรุงข้อมูลชุมชน สินค้าและบริการ</p> <p>๒.๔ ทดสอบการใช้งานระบบ อบรมอบรมและสัมมนาชุมชน พัฒนาระบบ e-payment ปรับปรุงข้อมูลชุมชน สินค้า และบริการ</p> <p>๒.๕ ขยายผลการใช้งานในด้านโลจิสติกส์กับปลายทางจังหวัดพื้นที่อื่นๆ</p>
	<p>กิจกรรมย่อย ๓.๓ พัฒนาสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอาหารวัตถุดิบพื้นถิ่นกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ (Nakornchaiburin Gastronomy Festival หรือ เทศกาลอาหารวัฒนธรรมกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชัยภูมิ</p> <p>มุ่งเน้น:</p> <p>สร้างประสบการณ์ท่องเที่ยวมิติใหม่สำหรับนักท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมสร้างสรรค์ การท่องเที่ยวใหม่ๆ ที่สอดคล้องกับความสนใจที่เปลี่ยนแปลงของกลุ่มนักท่องเที่ยว และส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอาหารของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวอย่างกว้างขวาง และพัฒนาสินค้าและบริการของด้านอาหารในจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ ให้มีเอกลักษณ์ สร้างมูลค่าเพิ่ม และเป็นที่ต้องการของนักท่องเที่ยว พร้อมทั้งยกระดับการท่องเที่ยวและการบริการการท่องเที่ยวในกลุ่มธุรกิจอาหารให้ได้มาตรฐานระดับสากลและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นการทำงานเชิง บูรณาการเชื่อมโยงระหว่างส่วนราชการ ภาคเอกชน และกระจายรายได้สู่ชุมชนโดยรอบ</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <p>๑. การจัดกิจกรรมโชว์และแจกชิมการรังสรรค์เมนูอาหารนานาชาติจากวัตถุดิบไทยที่ผลิตในชัยภูมิโดยเชฟไทย Master Chef หรือ เชฟกะทะเหล็ก หรือ เชฟระดับมิชลิน จากในไทยหรือต่างประเทศมาร่วมรังสรรค์เมนู และการแสดงสด การแข่งขัน เชฟกะทะเหล็ก</p> <p>๒. เชิญชวนโรงแรมและร้านอาหารทั่วจังหวัดชัยภูมิเข้าร่วมแคมเปญจัดทำชิกเนเจอร์ดีชั่วัตถุดิบไทย รังสรรค์เมนู พร้อมกันทั้งจังหวัด และเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศได้มาลิ้มลอง เมนูที่รังสรรค์เปิดกว้างสำหรับอาหารทุกสัญชาติ เพียงมีส่วนผสมของวัตถุดิบไทยและผลิตในชัยภูมิ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>๓. การโชว์ทำอาหารของมาสเตอร์เชฟและเชฟกระทะเหล็ก หรือเชฟมิชลิน จากไทยหรือต่างประเทศพร้อมเปิดให้บุคคลทั่วไปได้ลองชิม วันละ ๒๐๐ ที่นั่ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเข้าชม ไม่มีค่าใช้จ่าย - การแจกชิมจากเชฟ ผู้เข้าร่วมต้อง ดาวน์โหลดตั๋วฟรี E-Ticket จาก web site ที่กำหนดเพื่อแสดงเจตนารมณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรม - เชฟแต่ละท่านประจำที่ สเตชันของตนเอง และร่วมกันรังสรรค์ เมนูที่ต้นฉบับจากวัตถุดิบของไทย - แบ่งการโชว์ออกเป็น ๒ รอบ รอบละ ๑๐๐ ที่นั่ง ต่อ รอบ <p>๔. การแข่งขันทำอาหาร (Live Show Cooking Competition) โดยเชฟกระทะเหล็กประเทศไทยและทำประลองฝีมือกับเชฟจากโรงแรมที่อยู่ในเครือข่ายของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา</p> <ul style="list-style-type: none"> - “Live Show Cooking Competition” จะเป็นการจำลองการแข่งขันทำอาหารโดยโจทย์เป็น เชฟกระทะเหล็กประเทศไทยและทำประลองฝีมือกับเชฟจากโรงแรมที่อยู่ในเครือข่ายของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา - การแข่งขันจะแบ่งเป็นรอบวันละ ๒ รอบ และ ตัดสินในวันเดียวกัน - คณะกรรมการ :กรรมการตัดสินเป็นดารา, เซเลบริตี้ , ภูรุด้านอาหาร, และกระทรวงการท่องเที่ยว เช่น หม่อมหลวงภาสกร สวัสดิวัตน์ ฯลฯ <p>๕. การออกร้านแสดงสินค้าโดยโรงแรมและร้านอาหารที่เข้าร่วมโครงการแคมเปญพิเศษร่วมเทศกาล Thailand Dinning Festival</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้เกิดการบูรณาการความร่วมมือระหว่างกันในวงกว้าง ทางสมาคมเชฟประเทศไทย สมาคมโรงแรมไทยขอความร่วมมือไปยังโรงแรมและสมาคมที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมแรงร่วมใจกันเข้าร่วมแคมเปญ Thailand Dining Festival - Fine Gourmet Zone : เรียนเชิญร้านค้าที่ร่วมแคมเปญมาออกร้านเป็นเวลา ๓ วันโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เกณฑ์การคัดเลือก ทางโรงแรมต้องเป็นสมาชิกเครือข่ายของกระทรวงฯ , สมาชิกสมาคมเชฟประเทศไทย, สมาชิกสมาคมโรงแรมไทย ฯลฯ - Street Food Zone : เรียนเชิญร้านค้าตั้งจำนวน ๕๐ ร้านค้ามาออกร้านและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ในบริเวณ - Food Shopper : ออกร้านผลิตภัณฑ์อาหารราคาพิเศษ โดยแบรนด์สินค้าด้านอาหาร - Celebrity Chef Zone : ร้านอาหารโดยกลุ่มเซเลบริตี้เชฟ <p>๖. โซนกิจกรรมจูเนียร์เชฟเวิร์คช็อปทำอาหารสำหรับคุณหนู</p> <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมสอนทำขนมอย่างง่ายสำหรับคุณหนู ด้วยวัตถุดิบไทย และอุปกรณ์อย่างไทย เพื่อก่อนให้เกิดการเรียนรู้ และปลูกฝังถึงวัฒนธรรมอาหารตั้งแต่เด็ก ๆ

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>เช่นกิจกรรมทำขนมครก , ปั่นลูกชุบไทย ฯลฯ</p> <p>๗. การจัดกาล่าดินเนอร์โดยสุดยอดเชฟอาหารไทยในวันพิธีเปิดเพื่อต้อนรับสื่อมวลชนและแขกผู้มีเกียรติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมกาล่าดินเนอร์จำนวน ๑๘๐ ที่นั่งในวันพิธีเปิดงาน เพื่อรังสรรค์เมนูจาก“ข้าวไทย” - เมนูได้รับการรังสรรค์โดย มาสเตอร์เชฟ, เชฟมิชลินสตาร์, และ สุดยอดเชฟอาหารไทย - เจ้าภาพโดยสถาบันอาหาร กระทรวงอุตสาหกรรม <p>๘. กิจกรรม Media Fam Trip ประชาสัมพันธ์กิจกรรมย่านถนนคนเดินเมืองชัยภูมิ</p> <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมต้อนรับสื่อมวลชนเพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวด้านอาหารของไทย เริ่มต้นที่ย่านเยาวราช สุดยอดสตรีทฟู้ดของไทยที่มีชื่อเสียงโด่งดังไปทั่วโลก - ให้การต้อนรับสื่อมวลชนเป็นจำนวน ๕๐ ที่และรังสรรค์โดยมาสเตอร์เชฟจากประเทศสิงคโปร์ และ เชฟจากสมาคมเชฟประเทศไทย <p>๙. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อประชาสัมพันธ์โรงแรมที่เข้าร่วม โครงการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์โครงการทั้งในรูปแบบสื่อดิจิทัล และ สิ่งพิมพ์ ทั้งในและต่างประเทศเพื่อประชาสัมพันธ์โครงการและเชิญชวนผู้สนใจเข้าร่วมงาน</p>
	<p>กิจกรรมย่อย ๓.๔ ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครราชสีมาและสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชัยภูมิ</p> <p>มุ่งเน้น:</p> <p>การส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในรูปแบบและวิธีการใหม่ๆ ที่ทันต่อโลกในยุคปัจจุบัน ทำให้เกิดการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และสร้างรายได้การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ รวมทั้งเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ และสร้างการรับรู้และกระตุ้นนักท่องเที่ยว ให้มีความต้องการเดินทางมาท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) จัดกิจกรรม Road Show อัตลักษณ์ของดีจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ไป ๔ ภาค และส่วนกลาง ๒ ครั้ง รวม ๖ ครั้ง ๒) จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์จังหวัดนครชัยบุรีรินทร์แบบ Visual Art

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>๓) จัดกิจกรรมในการพัฒนาสื่อเชิงสร้างสรรค์ในการส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ โดยการ</p> <p>๓.๑ ประกวดวาดภาพดิจิทัล แหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>๓.๒ ประกวดคลิปสั้น ส่งเสริมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>๓.๓ จัดกิจกรรมสื่อศิลปะสร้างสรรค์เพื่อการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ (Nakornchaiburin Art & Tourism Biennale)</p>
	<p>กิจกรรมย่อย ๓.๕ การส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีใหม่เส้นทางสายไหมนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>หน่วยดำเนินการ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์</p> <p>มุ่งเน้น:</p> <p>การพัฒนาเส้นทางสายไหมเชื่อมโยงนครชัยบุรีรินทร์ เพื่อยกระดับสินค้าและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่มนครชัยบุรีรินทร์ และดำเนินจัดมหกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเส้นทางสายไหมสู่พัตราภรณ์แห่งนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงเส้นทางไหมนครชัยบุรีรินทร์ชัยบุรีรินทร์วิถีใหม่ (New Normal) จัดอบรมและพัฒนาเครือข่าย ผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวไหมนครชัยบุรีรินทร์ จัดมหกรรมส่งเสริมการขาย การตลาดและการประชาสัมพันธ์เส้นทางท่องเที่ยววิถีใหม่ (New Normal) เส้นทางไหมสู่พัตราภรณ์แห่งนครชัยบุรีรินทร์
	<p>กิจกรรมย่อย ๓.๖ เทศกาลภาพยนตร์นานาชาตินครชัยบุรีรินทร์</p> <p>หน่วยดำเนินการ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน</p> <p>มุ่งเน้น:</p> <p>การสร้างหนังสือส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยการพัฒนาหลักสูตรและระบบสื่อที่จะใช้ในการอบรมพัฒนาเยาวชนในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ให้มีทักษะความสามารถในการเป็นนักสร้างหนังสือส่งเสริมการท่องเที่ยว และการจัดงานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาตินครชัยบุรีรินทร์ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว/สินค้าและบริการให้กับนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างชาติเพื่อสร้างรายได้ให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> พัฒนาหลักสูตรและการจัดทำชุดสื่ออบรมออนไลน์หลักสูตรการผลิตหนังสือส่งเสริมการท่องเที่ยวนครชัยบุรีรินทร์ 1 หลักสูตร

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>๒. อบรมเชิงปฏิบัติการการผลิตหนังสือส่งเสริมการท่องเที่ยวให้กับเยาวชนในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ จำนวน ๒๐๐ คน/ปี (จังหวัดละ ๕๐ คน)</p> <p>๓. ผลิตหนังสือส่งเสริมการท่องเที่ยว จำนวน ๒๐ เรื่อง/ปี (จังหวัดละ ๕ เรื่อง)</p> <p>๓. การจัดงานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาตินครชัยบุรีรินทร์ ๑ ครั้ง/ปี</p>
	<p>กิจกรรมย่อย ๓.๗ พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>หน่วยดำเนินการ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์</p> <p>มุ่งเน้น: การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันเส้นทางท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ และอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างนวัตกรรมชุมชนของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ และจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเผยแพร่สื่อนวัตกรรมเว็บแอปพลิเคชันเส้นทางท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> พัฒนาเว็บแอปพลิเคชันเส้นทางท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ อบรมเชิงปฏิบัติการสร้างนวัตกรรมชุมชนของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเผยแพร่สื่อนวัตกรรมเว็บแอปพลิเคชันเส้นทางท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์
	<p>กิจกรรมย่อย ๓.๘ เทศกาลท่องเที่ยวชุมชนวิถีใหม่ นครชัยบุรีรินทร์ "เที่ยวไปตามวิถี ถิ่นนันทบุรีรินทร์"</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุรินทร์</p> <p>มุ่งเน้น: การเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่ท่องเที่ยวชุมชนกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ และพัฒนาศักยภาพบุคลากรและเครือข่ายรองรับการแข่งขันทางการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ รวมทั้งเพื่อยกระดับขีดความสามารถการแข่งขัน การลงทุนสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ และเพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยววิถีชุมชนกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ ให้นักท่องเที่ยวรับรู้ทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: ดำเนินการจ้างเหมาบริการจัดเทศกาลท่องเที่ยววิถีชุมชนนครชัยบุรีรินทร์ "เที่ยวไปตามวิถี ถิ่นนันทบุรีรินทร์" และเสริมสร้างความสัมพันธ์กับจังหวัดที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในประเทศ จำนวน ๓ ครั้ง/ละ ๒,๕๐๐,๐๐๐.- บาท</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>จ้างเหมาบริการออกแบบ และจัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวพร้อมตัวอย่างโปรแกรมการท่องเที่ยว “เที่ยวไปตามวิถี ถิ่นนี้นครชัยบุรีรินทร์” โดย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาข้อมูลเส้นทางและลงพื้นที่สำรวจเส้นทางท่องเที่ยววิถีชุมชนนครชัยบุรีรินทร์ - จัดทำแบบร่างแผ่นพับแผนที่ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยววิถีชุมชนนครชัยบุรีรินทร์ - จัดทำร่างโปรแกรมท่องเที่ยววิถีชุมชนนครชัยบุรีรินทร์ - จัดเรียงเนื้อหา - นำเสนอแนวความคิด <p>ทั้งนี้ ต้องมีเนื้อหาแหล่งท่องเที่ยวครอบคลุมทั้ง ๔ จังหวัดของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ และมีโปรแกรมท่องเที่ยววิถีชุมชนนครชัยบุรีรินทร์ จำนวนไม่น้อยกว่า ๘ เส้นทาง เป็น ๒ ภาษา ได้แก่ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๕,๐๐๐ ฉบับ แผ่นที่ขนาดกางออกไม่น้อยกว่า กว้าง ๗๐ เซนติเมตร สูง ๔๐ เซนติเมตร การพิมพ์ระบบออฟเซ็ท พิมพ์ ๔ สี ๒ หน้า ชนิดกระดาษปอนด์ ขนาดไม่น้อยกว่า ๘๐ แกรม</p>
๙. หน่วยงานดำเนินการ	<p>กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑.สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ๔ จังหวัด ๒.มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ๓.มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตนครราชสีมา ๔.มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ ๕.สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๗ (นครราชสีมา) ๖.สถาบันวิจัยไม้กลายเป็นหินและทรัพยากรธรณีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เฉลิมพระเกียรติ ๗. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)
๑๑. งบประมาณ	๘๖๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	(๑) แหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ได้รับการพัฒนาให้เป็นแหล่งปลอดภัย มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน เกิดความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>(๒) นักท่องเที่ยวเข้าถึงข้อมูลการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ที่ถูกต้องชัดเจน ทันต่อยุคสมัย</p> <p>(๓) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบที่หลากหลาย และเป็นจุดหมายการเดินทางของนักท่องเที่ยวคุณภาพ</p> <p>(๔) เกิดการฟื้นฟูและกระตุ้นเศรษฐกิจภาพรวมของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ นำมาสู่การสร้างรายภาคการท่องเที่ยวให้แก่ชุมชนและประชาชนอย่างทั่วถึง</p> <p>(๕) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์มีการบริหารจัดการการท่องเที่ยว อย่างมุ่งเน้น การบูรณาการเชื่อมโยงระหว่างส่วนราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาชน</p>
<p>๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</p>	<p>กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์เป็นจุดหมายการเดินทางของนักท่องเที่ยวคุณภาพ นำมาสู่รายได้การท่องเที่ยวที่เพิ่มสูงขึ้น</p>

Project Brief

โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว

แบบ กจ.1-1
(Project Brief รายโครงการ)

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัด : การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และ
ผลิตภัณฑ์ใหม่

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว
2. ชื่อแผนงาน	ส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยว สินค้าและบริการ ของกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ให้ได้รับความนิยม
3. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคม
4. หลักการและเหตุผล	<p>จากการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี กับยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 นโยบายรัฐบาล เรื่อง การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจ และส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นฐานของประเทศ ผลจากการท่องเที่ยวที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นทุกๆ ปี ก่อให้เกิดการจับจ่ายซื้อของที่ระลึกตามแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้นรัฐบาลจึงจำเป็นต้องเข้ามาบริหารจัดการควบคู่กับการพัฒนาให้เกิดความยั่งยืนในแหล่งท่องเที่ยวต่อไป</p> <p>การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคม เป็นการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (กลุ่มนครชัยบุรีรินทร์) เน้นความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล “ไทยแลนด์ 4.0” โมเดลพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาล เพื่อปรับแก้ระบบ/จัดระบบเศรษฐกิจ ปรับทิศทาง และสร้างหนทางการพัฒนาประเทศให้เจริญขึ้น นอกจากนี้ยังมีการสร้างถนนเพื่ออำนวยความสะดวกและรองรับนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดฯ จำนวนมากขึ้นในอนาคตต่อไป และเพื่อให้มีการพัฒนาไปได้อย่างสมบูรณ์ทำให้แหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดฯ มีความปลอดภัย สุขสบาย และสะอาด มีผลต่อเนื่องถึงภาพลักษณ์ของกลุ่มจังหวัดฯ และความยั่งยืนตามแนวทางวิสัยทัศน์ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1 เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในด้านการคมนาคมขนส่งลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนในการขนส่งสินค้าเกษตรและการเดินทางติดต่อค้าขายซึ่งกันและกัน

หัวข้อ	รายละเอียด
	2 เพื่อส่งเสริมและอำนวยความสะดวก ระบบขนส่งให้รวดเร็ว เอื้อต่อภาคอุตสาหกรรม ภาคการเกษตร ภาคการปศุสัตว์ และภาคการท่องเที่ยว 3 เพื่อป้องกันอุบัติเหตุ ลดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในการเดินทางบนท้องถนน
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	โครงข่ายถนนที่เข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนา จำนวน 130 กิโลเมตร (2566-2570)
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้าน การท่องเที่ยว งบประมาณปี 2566 = 400 ล้านบาท งบประมาณปี 2567 = 400 ล้านบาท งบประมาณปี 2568 = 400 ล้านบาท งบประมาณปี 2569 = 400 ล้านบาท งบประมาณปี 2570 = 400 ล้านบาท (รวมงบประมาณตามแผน 5 ปี 2,000 ล้านบาท) ผู้รับผิดชอบ แขวงทางหลวง แขวงทางหลวงชนบท (นครราชสีมา บุรีรัมย์ ชัยภูมิ สุรินทร์)	ก่อสร้าง ซ่อมสร้าง ขยายผิวจราจร บูรณะ ปรับปรุงชั้นโครงสร้าง ผิวจราจรและไหล่ทาง พร้อมเครื่องหมายจราจรบนผิวทาง ป้ายเตือน ป้ายแนะนำและงานไฟฟ้าส่องสว่างแบบกิ่งเดี่ยว 9.00 เมตร บริเวณชุมชนและจุดเสี่ยงอันตราย พร้อมติดตั้งป้ายแนะนำแหล่งท่องเที่ยว
9. หน่วยงานดำเนินการ	แขวงทางหลวง,แขวงทางหลวงชนบท นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.2566-2570

หัวข้อ	รายละเอียด
11. งบประมาณ	2,000,000,000.00 บาท
12. ผลผลิต (Output)	มีจำนวนเส้นทางในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวสะดวกรวดเร็ว และปลอดภัยยิ่งขึ้น
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<ol style="list-style-type: none"> 1.สามารถลดระยะเวลาการเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวโดยใช้เวลาน้อยลงเนื่องจากเส้นทางสามารถรองรับปริมาณจราจรที่เพิ่มมากขึ้น 2.ลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุ จากการปรับปรุงถนนส่งผลให้สามารถใช้ความเร็วในการขับขี่ได้อย่างเหมาะสม 3.ลดการซ่อมบำรุงรักษายานพาหนะของผู้ใช้เส้นทาง 4.เพิ่มภาพลักษณ์ที่ดีต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดนครราชสีมา

Project Brief

โครงการยกระดับเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการค้าชายแดน

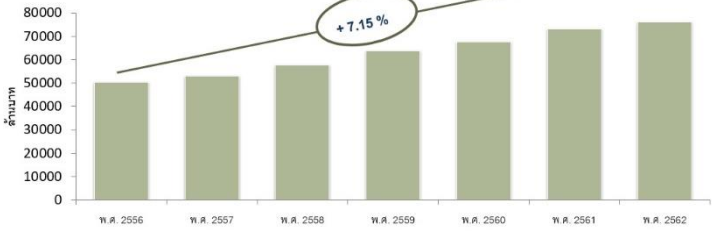

แบบ กจ.1-1

(Project Brief รายโครงการ)

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัด : การพัฒนาอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว การค้าชายแดน และ
ผลิตภัณฑ์ใหม่

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	ยกระดับเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการค้าชายแดน
2. ชื่อแผนงาน	1) ส่งเสริมและพัฒนาการค้า การลงทุน การค้าชายแดน ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 และเชื่อมโยงภูมิภาค
3. แนวทางการพัฒนา	1) ส่งเสริมและพัฒนาการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน
4. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อการเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าและการเป็นผู้ประกอบการ การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจ และสร้างความเชื่อมั่น การส่งเสริมการค้า และการลงทุนที่อยู่บนการแข่งขันที่เป็นธรรมและรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนการพัฒนาประเทศสู่ความเป็นชาติการค้าเพื่อให้ได้ประโยชน์จากห่วงโซ่มูลค่าในภูมิภาค การสร้างความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมทางการพาณิชย์ การพัฒนาการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวทั้งภายในและต่างประเทศ จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งเสริม สนับสนุนและสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นกับระบบเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 อย่างยั่งยืน โดยการสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการ นักลงทุน และภาคเอกชนอื่นๆ ได้ขยายเครือข่ายทางการค้า แสวงหาแหล่งวัตถุดิบ เชื่อมโยงธุรกิจระหว่างประเทศด้วยการพัฒนาความสัมพันธ์ทางการค้า ระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้ประกอบการใหม่ได้มีการพัฒนาศักยภาพทั้งทางด้านการผลิต การตลาด เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านได้ อันจะส่งผลให้ประชาชนมีอาชีพ และรายได้เพิ่มสูงขึ้นเกิดการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการส่งเสริมการค้า การลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีการกระชับความสัมพันธ์ที่ดีต่ออันอย่างแน่นแฟ้น และเพื่อให้สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 คือ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และผลิตภัณฑ์ใหม่ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ โดยส่งเสริมให้ไทยเป็นจุดหมายปลายทางการค้า การลงทุน และการจัดทำกิจกรรมต่างๆ อันเป็นการดึงดูดกลุ่มผู้ประกอบการและนักธุรกิจ รวมทั้งนักท่องเที่ยวด้วย

หัวข้อ	รายละเอียด																								
	<p>จากสถานการณ์การค้าปลีก ค้าส่ง ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 พบว่า ปี พ.ศ. 2562 สถานการณ์การค้าปลีก ค้าส่งฯ มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ มีมูลค่า 75,992 ล้านบาท และอัตราการเติบโต ราคาประจำปี 3.8 ดังรูปที่ 1</p> <div data-bbox="608 521 1406 976" style="border: 1px solid black; padding: 10px;"> <p style="text-align: center;">สถานการณ์ด้านการค้า</p> <table border="1" data-bbox="724 842 1276 945"> <thead> <tr> <th>กลุ่มจังหวัดภาคอีสานล่าง 1</th> <th>2556</th> <th>2557</th> <th>2558</th> <th>2559</th> <th>2560</th> <th>2561</th> <th>2562</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>การค้าปลีก ค้าส่งฯ</td> <td>50,282</td> <td>52,973</td> <td>57,709</td> <td>63,723</td> <td>67,577</td> <td>73,221</td> <td>75,992</td> </tr> <tr> <td>อัตราการเติบโต ราคาประจำปี</td> <td></td> <td>5.4</td> <td>8.9</td> <td>10.4</td> <td>6.0</td> <td>8.4</td> <td>3.8</td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: right; font-size: small;">ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> </div> <p>รูปที่ 1 สถานการณ์การค้าปลีก ค้าส่งฯ และอัตราการเติบโต ราคาประจำปี ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> <p>ด้วยศักยภาพการค้าและธุรกิจขนาดย่อม ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ก็เช่นเดียวกัน พบว่า กำไรของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี พ.ศ. 2562 มีมูลค่า 53,353 ล้านบาท และรายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP ปี พ.ศ. 2563 มีมูลค่า 15,056 ล้านบาท ดังรูปที่ 2</p> <div data-bbox="608 1346 1406 1778" style="border: 1px solid black; padding: 10px;"> <p style="text-align: center;">สถานการณ์ด้านการค้า</p> <p style="text-align: right; font-size: small;">ที่มา : ฐานข้อมูลกระทรวงพาณิชย์ http://benchmark.moi.go.th</p> </div> <p>รูปที่ 2 ศักยภาพการค้าและธุรกิจขนาดย่อม ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> <p>ปัจจุบันการค้าชายแดนของไทยมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของสินค้า ไทยในตลาดประเทศเพื่อนบ้าน เนื่องจากประเทศไทยมี</p>	กลุ่มจังหวัดภาคอีสานล่าง 1	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	การค้าปลีก ค้าส่งฯ	50,282	52,973	57,709	63,723	67,577	73,221	75,992	อัตราการเติบโต ราคาประจำปี		5.4	8.9	10.4	6.0	8.4	3.8
กลุ่มจังหวัดภาคอีสานล่าง 1	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562																		
การค้าปลีก ค้าส่งฯ	50,282	52,973	57,709	63,723	67,577	73,221	75,992																		
อัตราการเติบโต ราคาประจำปี		5.4	8.9	10.4	6.0	8.4	3.8																		

หัวข้อ	รายละเอียด																											
	<p>ชายแดนติดกับประเทศมาเลเซีย มีจุดผ่านแดนถาวร ซึ่งถือว่าเป็นความได้เปรียบด้านภูมิศาสตร์ เมื่อพิจารณาสถานการณ์ด้านการค้า มูลค่าการนำเข้า - ส่งออกสินค้า การค้าชายแดน จากข้อมูลของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระหว่างปี พ.ศ. 2561 -2563 มีแนวโน้มสูงขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2563 มีมูลค่า 14,104.91 ล้านบาท ดังรูปที่ 3</p> <div data-bbox="608 555 1401 987" style="text-align: center;"> <table border="1" style="margin: auto;"> <caption>สถานการณ์ด้านการค้า (ล้านบาท)</caption> <thead> <tr> <th>ปี</th> <th>มูลค่าการส่งออก</th> <th>มูลค่าการนำเข้า</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>พ.ศ. 2566</td> <td>1,930.43</td> <td>289.11</td> </tr> <tr> <td>พ.ศ. 2567</td> <td>2,408.84</td> <td>493.08</td> </tr> <tr> <td>พ.ศ. 2568</td> <td>3,158.70</td> <td>1,025.04</td> </tr> <tr> <td>พ.ศ. 2569</td> <td>2,739.27</td> <td>1,849.35</td> </tr> <tr> <td>พ.ศ. 2570</td> <td>2,395.48</td> <td>1,096.14</td> </tr> <tr> <td>พ.ศ. 2561</td> <td>3,569.89</td> <td>2,175.06</td> </tr> <tr> <td>พ.ศ. 2562</td> <td>5,868.37</td> <td>2,571.70</td> </tr> <tr> <td>พ.ศ. 2563</td> <td>14,104.91</td> <td>3,032.15</td> </tr> </tbody> </table> </div> <p style="text-align: center;">รูปที่ 3 มูลค่าการนำเข้า - ส่งออกสินค้า การค้าชายแดน</p> <p style="text-align: center;">ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> <p>การขนส่งสินค้าผ่านแดนเป็นองค์ประกอบสำคัญของการค้าระหว่างประเทศ เป็นการเปิดโอกาสในการเข้าถึงตลาดของประเทศอื่น เพื่อทำการค้าขายและการลงทุน ดังนั้น ประชาคมระหว่างประเทศ จึงสนับสนุนให้ทุกประเทศมีสิทธิในการขนส่งสินค้าผ่านแดนอย่างเท่าเทียมกัน การใช้สิทธิในการขนส่งสินค้าผ่านแดนนั้น ถูกจำกัดขอบเขตในการใช้สิทธิโดยอธิปไตยของประเทศทางผ่าน โดยประเทศทางผ่านย่อมมีอำนาจอธิปไตยในการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้บุคคลหรือสิ่งของประเทศอื่นใช้ดินแดนของตนเป็นทางผ่าน ด้วยเหตุดังกล่าวจึงนำไปสู่การทำ ความตกลงระหว่างประเทศในการสนับสนุนการขนส่งสินค้าผ่านแดน ที่จะช่วยอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดน หรือสนับสนุนให้การขนส่งสินค้าผ่านแดนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบไปด้วยความตกลงในเรื่องต่างๆ เช่น การศุลกากร การรักษาความปลอดภัย การอำนวยความสะดวกข้ามพรมแดน</p> <p>จากข้อมูลข้างต้น กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ยังคงพบปัญหาเกี่ยวกับการขาดการพัฒนากำลังคน ด้านการค้า การลงทุน การค้าชายแดน การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ ขาดการสร้างโอกาสการค้าให้แก่ผู้ประกอบการรายย่อยและเกษตรกร ขาดการนำสินค้ามาต่อยอดและการแปรรูปในเชิงอุตสาหกรรมหรือการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี มีปัญหาเรื่องการกระจายสินค้า การโลจิสติกส์ และมีการเชื่อมโยงธุรกิจและพัฒนาช่องทางการค้ากับตลาดภายนอกประเทศยังคงมีน้อย ซึ่งจากปัญหาดังกล่าว กลุ่มจังหวัดควรมีโครงการสำคัญ ยุกระดับเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการค้าชายแดน และมีแนวทางส่งเสริมและพัฒนาการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน ตามแผนงาน</p>	ปี	มูลค่าการส่งออก	มูลค่าการนำเข้า	พ.ศ. 2566	1,930.43	289.11	พ.ศ. 2567	2,408.84	493.08	พ.ศ. 2568	3,158.70	1,025.04	พ.ศ. 2569	2,739.27	1,849.35	พ.ศ. 2570	2,395.48	1,096.14	พ.ศ. 2561	3,569.89	2,175.06	พ.ศ. 2562	5,868.37	2,571.70	พ.ศ. 2563	14,104.91	3,032.15
ปี	มูลค่าการส่งออก	มูลค่าการนำเข้า																										
พ.ศ. 2566	1,930.43	289.11																										
พ.ศ. 2567	2,408.84	493.08																										
พ.ศ. 2568	3,158.70	1,025.04																										
พ.ศ. 2569	2,739.27	1,849.35																										
พ.ศ. 2570	2,395.48	1,096.14																										
พ.ศ. 2561	3,569.89	2,175.06																										
พ.ศ. 2562	5,868.37	2,571.70																										
พ.ศ. 2563	14,104.91	3,032.15																										

หัวข้อ	รายละเอียด
	ส่งเสริมและพัฒนาการค้า การลงทุน การค้าชายแดน ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 และเชื่อมโยงภูมิภาค เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1) เพื่อเพิ่มรายได้ให้ผู้ประกอบการและเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวและการค้าชายแดน
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1) มูลค่าการค้าชายแดน เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 จากปี 2563 2) อัตราการเติบโตของการค้าปลีก ค่าส่ง เพิ่มขึ้น ร้อยละ 2 จากปี 2563
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์
8. กิจกรรมหลัก	
ต้นน้ำ	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ : ปีละ 5,500,000 บาท (5 ปี) รวม 27,500,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : หน่วยวิจัยนวัตกรรมสร้างสรรค์เพื่อ ชนบท มทส. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : สภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา	<p>การพัฒนาศักยภาพและเชื่อมโยงการค้าเคลื่อนเศรษฐกิจชนบท การค้า และการลงทุนกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ ด้วย Single Big Data</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : เกษตรกร/ประชาชนทั่วไปที่สนใจ/หรือผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร</p> <p>ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกร ประชาชนทั่วไปที่สนใจ และผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร</p> <p>กิจกรรมย่อย 1.1 พัฒนาและเชื่อมโยงการค้าเคลื่อนเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ ด้วย Single Big Data</p> <p>งบประมาณ : 1,500,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย 1.2 การผลักดันแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการพัฒนาศักยภาพและเชื่อมโยงการค้าเคลื่อนเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์ ด้วย Single Big Data อย่างเป็นรูปธรรมในการสร้างอาชีพที่เหมาะสมให้กับประชาชนเป็นรายพื้นที่ และเพื่อการชี้เป้าการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเศรษฐกิจการค้าและการลงทุนกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์</p> <p>งบประมาณ : 1,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย 1.3 อบรมและส่งเสริมสนับสนุนการฟื้นฟูเศรษฐกิจชนบทและการจัดตั้งโรงงานชนบทต้นแบบรวบรวมผลผลิตหรือแปรรูปผลผลิตเกษตรขนาดเล็ก</p> <p>งบประมาณ : 3,000,000 บาท</p>
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ : ปีละ 25,000,000 บาท (5 ปี) รวม 125,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : หน่วยวิจัยนวัตกรรมสร้างสรรค์เพื่อ ชนบท มทส. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : สภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา	<p>พัฒนาระบบการค้า การลงทุน เขตส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารชนบทเชื่อมโยงการค้าชายแดน กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์</p> <p>1 การส่งเสริมระบบนิเวศเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการค้าชายแดน</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : เกษตรกร/ประชาชนทั่วไปที่สนใจ/หรือผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร</p> <p>ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกร ประชาชนทั่วไปที่สนใจ และผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร</p> <p>กิจกรรมย่อย 2.1 การศึกษาความเป็นไปได้ (Economic Study and Feasibility Study) ในการระบบการค้า ระบบการลงทุน ความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ ของเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารชนบทเชื่อมโยงการค้าชายแดน กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>งบประมาณ : 4,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย 2.2 การศึกษารูปแบบการลงทุน และการบริหารจัดการ และด้านอื่นๆ ที่มีความจำเป็นให้ครอบคลุมและเพียงพอสำหรับประกอบการพิจารณาของผู้บริหารในการตัดสินใจดำเนินโครงการระบบการค้า การลงทุน เขตส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารชนบทเชื่อมโยงการค้าชายแดน กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>งบประมาณ : 4,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย 2.3 การผลักดันการจัดตั้งโรงงานต้นแบบ Pilot Plant ที่ก่อนที่จะผลิตไปสู่เชิงพาณิชย์ พร้อมพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบให้ผู้ประกอบการไปทดสอบตลาด(Commercial Scale)</p> <p>งบประมาณ : 15,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย 2.4 การอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้แนวทางการพัฒนาการค้าการลงทุน เพื่อการพัฒนาชนบทอย่างยั่งยืน สำหรับพื้นที่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ ภายใต้ BCG Model</p> <p>งบประมาณ : 2,000,000 บาท</p>
<p>8.3 กิจกรรมหลักที่ 3</p> <p>งบประมาณ : ปีละ 5,000,000 บาท (5 ปี) รวม 25,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (วิทยาเขตสุรินทร์)</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <ul style="list-style-type: none"> - สภาอุตสาหกรรมจังหวัด 4 จังหวัด - หอการค้าจังหวัด 4 จังหวัด - สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 4 จังหวัด - พาณิชย์จังหวัด 4 จังหวัด - อุตสาหกรรมจังหวัด 4 จังหวัด - กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ - ด้านศุลกากร - กองโลจิสติกส์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม 	<p>การจัดการโลจิสติกส์การขนส่งควบคุมอุณหภูมิสำหรับสินค้าเกษตรและอาหารในกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์เพื่อเชื่อมโยงตลาดการค้าชายไทย-กัมพูชา</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : เกษตรกรเพาะปลูกสินค้าเกษตร , อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป , ธุรกิจโลจิสติกส์ควบคุมอุณหภูมิ</p> <p>ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : เกษตรกรเพาะปลูกสินค้าเกษตร , อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป , ธุรกิจโลจิสติกส์ควบคุมอุณหภูมิ</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สำรวจปัญหาผลผลิตการเกษตร การขนส่งสินค้าข้ามแดนกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ 2) รวบรวมข้อมูลและประมวลผลการพัฒนาการจัดการโซ่ความเย็นและโลจิสติกส์ของอุตสาหกรรมอาหารของกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ 3) จัดการระบบข้อมูลผู้ประกอบการโลจิสติกส์ด้านการขนส่งควบคุมอุณหภูมิสำหรับสินค้าเกษตรและอาหารในกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ 4) จัดอบรมรายกลุ่มด้านผลิต การเก็บรักษา การขนส่ง การจัดการพิธีการส่งออก 5) เชื่อมโยงการค้าการลงทุนระหว่างประเทศในกลุ่มการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา กับเกษตรกรในอุตสาหกรรมอาหาร 6) แลกเปลี่ยนประสบการณ์ เทคโนโลยี และแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการจัดการโซ่ความเย็น และโลจิสติกส์ของอุตสาหกรรมอาหารและเกษตร 7) แผนปฏิบัติการของผู้เข้าร่วมการอบรมและเผยแพร่องค์ความรู้ เทคนิคและเทคโนโลยีเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก และโซ่ความเย็นและโลจิสติกส์ของอุตสาหกรรมอาหารของประเทศ

หัวข้อ	รายละเอียด
กลางน้ำ	
<p>8.4 กิจกรรมหลักที่ 4</p> <p>งบประมาณ : ปีละ 6,500,000 บาท (5 ปี) รวม 32,500,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : หน่วยวิจัยนวัตกรรมสร้างสรรค์เพื่อ ชนบท มทส.</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : สภาอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา</p>	<p>การสร้าง ecosystem การระดมทุนและการบริหาร Startup กลุ่มจังหวัดนคร ชัยบุรินทร์</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : เกษตรกร/ประชาชนทั่วไปที่สนใจ/หรือผู้ประกอบการ และ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม</p> <p>ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกร ประชาชน ทั่วไปที่สนใจ ผู้ประกอบการ และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <p>กิจกรรมย่อย 4.1 การส่งเสริมระบบนิเวศเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และ การค้าชายแดน</p> <p>พัฒนาหลักสูตร การวางแผน การบริหาร การระดมทุนสำหรับStartup เพื่อ สร้างมูลค่าสูงสุดและยั่งยืน และการจัดการฝึกอบรมเกษตรกร/ผู้ประกอบการ Startup เรื่องการวางแผน การบริหาร การระดมทุนสำหรับStartup เพื่อสร้าง มูลค่าสูงสุดและยั่งยืน 1 รุ่น ๆ ละ 50 คน</p> <p>งบประมาณ : 1,500,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย 4.2 พัฒนาระบบสนับสนุนส่งเสริมการเกิดขึ้นของ Startup เพื่อสร้างมูลค่าสูงสุดและยั่งยืน (Agri-Startup Ecosystem) การสร้างระบบ ให้บริการงานสนับสนุน (Back Office) สำหรับบริษัท Start up เพื่อให้ Startup สามารถมุ่งเน้นงานพัฒนาผลิตภัณฑ์และพัฒนาขีดความสามารถหลักขององค์กร</p> <p>งบประมาณ : 3,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย 4.3 สนับสนุนให้เกิดการสร้างแบรนด์ของผู้ประกอบการ Startup ให้เป็นที่รู้จักในระดับประเทศ (National Brand Awareness) ผ่านการ พัฒนาทั้งรูปลักษณ์ผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ หรือการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า/ บริการ</p> <p>งบประมาณ : 2,000,000 บาท</p>
<p>8.5 กิจกรรมหลักที่ 5</p> <p>งบประมาณ : ปีละ 5,000,000 บาท (5 ปี) รวม 25,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (วิทยาเขตสุรินทร์)</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <ul style="list-style-type: none"> - สภาอุตสาหกรรมจังหวัด 4 จังหวัด - หอการค้าจังหวัด 4 จังหวัด - สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม 4 จังหวัด - พาณิชย์จังหวัด 4 จังหวัด - อุตสาหกรรมจังหวัด 4 จังหวัด 	<p>การยกระดับสินค้าและบริการด้านโลจิสติกส์และซัพพลายเชนเพื่อการค้าและ การลงทุน กลุ่มนครชัยบุรินทร์</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : ผู้ประกอบการส่งออก</p> <p>ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : ภาครัฐและภาคเอกชน ที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่าง ประเทศ</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) พัฒนาสินค้าและบริการด้านโลจิสติกส์และซัพพลายเชนเพื่อการค้าและ การลงทุน 2) ส่งเสริมสินค้าและบริการเพื่อการส่งออก ตลาดการค้าชายแดน 3) การขนส่งและการกระจายสินค้าและบริการข้ามแดน 4) พัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อยกระดับสินค้าและบริการข้ามแดนด้านโลจิสติกส์ 5) ส่งเสริมการตลาดการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ

หัวข้อ	รายละเอียด
<ul style="list-style-type: none"> - กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ - ด้านศุลกากร - กองโลจิสติกส์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม 	
<p>8.6 กิจกรรมหลักที่ 6</p> <p>งบประมาณ : ปีละ 4,000,000 บาท (5 ปี) รวม 20,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (นครราชสีมา)</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <ul style="list-style-type: none"> - สภาอุตสาหกรรมจังหวัด 4 จังหวัด - หอการค้าจังหวัด 4 จังหวัด - สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 4 จังหวัด - พาณิชย์จังหวัด 4 จังหวัด - อุตสาหกรรมจังหวัด 4 จังหวัด - กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ - ด้านศุลกากร - กองโลจิสติกส์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม 	<p>การส่งเสริมการใช้แพลตฟอร์มเพื่อสนับสนุนการค้าชายแดน (ไทย-กัมพูชา) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย: ผู้ประกอบการที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ ประกอบด้วย จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์</p> <p>ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : ผู้ประกอบการที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ ประกอบด้วย จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์, กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ศึกษากระบวนการการค้าชายแดน (ไทย-กัมพูชา) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ 2) วิเคราะห์และออกแบบแพลตฟอร์มการค้าชายแดน (ไทย-กัมพูชา) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ 3) พัฒนาและประเมินแพลตฟอร์มการค้าชายแดน (ไทย-กัมพูชา) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ 4) ถ่ายทอดเทคโนโลยีแพลตฟอร์มการค้าชายแดน (ไทย-กัมพูชา) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์
ปลายน้ำ	
<p>8.7 กิจกรรมหลักที่ 7</p> <p>งบประมาณ : ปีละ 4,400,000 บาท (5 ปี) รวม 22,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสุรินทร์</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p>	<p>การส่งเสริมศักยภาพการค้าการลงทุนเชื่อมโยงตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย: ผู้ประกอบการที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ ประกอบด้วย จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์</p> <p>ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : ผู้ประกอบการที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ ประกอบด้วย จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์, กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ 2) การจัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าชายแดน ไทย – กัมพูชา
<p>8.8 กิจกรรมหลักที่ 8</p> <p>งบประมาณ : ปีละ 4,000,000 บาท (5 ปี)</p>	<p>การจัดการการค้า การลงทุน ของผู้ประกอบการขนส่งรถบรรทุกเชื่อมโยงการค้าชายแดน (ไทย-กัมพูชา) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย: ผู้ประกอบการขนส่งรถบรรทุกเชื่อมโยงการค้าชายแดน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>รวม 20,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล อีสาน (นครราชสีมา)</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <ul style="list-style-type: none"> - สภาพอุตสาหกรรมจังหวัด 4 จังหวัด - หอการค้าจังหวัด 4 จังหวัด - สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 4 จังหวัด - พาณิชย์จังหวัด 4 จังหวัด - อุตสาหกรรมจังหวัด 4 จังหวัด - กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ - ด้านศุลกากร - กองโลจิสติกส์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม 	<p>(ไทย-กัมพูชา), ผู้ประกอบการในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : ผู้ประกอบการขนส่งรถบรรทุก, ผู้ประกอบการในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Study) ในการพัฒนาระบบการค้า การลงทุน ของผู้ประกอบการขนส่งรถบรรทุกเชื่อมโยงการค้าชายแดน (ไทย-กัมพูชา) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ 2) การศึกษาความเหมาะสมด้านเศรษฐกิจ เชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ เพื่อนำมาต่อยอดระบบการค้า การลงทุนเชื่อมโยงการค้าชายแดน กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ 3) การศึกษารูปแบบการลงทุน และการบริหารจัดการด้านคลังสินค้าในประเทศไทยและประเทศกัมพูชา และด้านอื่นๆ ที่มีความจำเป็นให้ครอบคลุมและเพียงพอสำหรับประกอบการพิจารณาของผู้ประกอบการขนส่งรถบรรทุกในการตัดสินใจดำเนินโครงการระบบการค้า การลงทุนเชื่อมโยงการค้าชายแดน (ไทย-กัมพูชา) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ 4) การสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือและพันธมิตรกับผู้ประกอบการขนส่งและโลจิสติกส์กัมพูชา และการสนับสนุนให้เกิดมาตรฐานการขนส่งสินค้าผ่านแดน (ไทย-กัมพูชา) ด้วยรถบรรทุก กลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ให้มีความสอดคล้องกับหลักการผ่านแดนของสินค้าตามหลักสากลหรือข้อตกลงระดับภูมิภาค 5) การอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้แนวทางการพัฒนาการค้า การลงทุน และพิธีการศุลกากร เพื่อความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดน (ไทย-กัมพูชา) สำหรับพื้นที่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์
<p>8.9 กิจกรรมหลักที่ 9</p> <p>งบประมาณ : ปีละ 5,000,000 บาท (5 ปี) รวม 25,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p>	<p>การยกระดับตลาดสดให้เชื่อมต่อกับตลาดการค้าชายแดนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน</p> <p>พื้นที่เป้าหมาย: ตลาดสดหลักที่สำคัญ 1 แห่ง ใน จ.นครราชสีมา จ.ชัยภูมิ จ.บุรีรัมย์ จ.สุรินทร์</p> <p>ตลาดการค้าชายแดนช่องตะกั่ว จ.บุรีรัมย์ และ ตลาดการค้าชายแดนช่องจอม จ.สุรินทร์</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) พัฒนาระบบบริหารจัดการและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของตลาดสดและตลาดการค้าชายแดน 2) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบสาธารณูปโภคเพื่อรองรับการค้า 3) พัฒนาโมเดลการปรับปรุงตลาดไปสู่ตลาดอื่นๆ ในภูมิภาค
<p>8.10 กิจกรรมหลักที่ 10</p> <p>งบประมาณ : ปีละ 5,000,000 บาท (5 ปี) รวม 25,000,000 บาท</p>	<p>โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มการตลาดออนไลน์กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : ผู้ประกอบการสินค้าและบริการใน 4 จังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : ประชาชนในชุมชน 4 จังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
ผู้รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (นครราชสีมา) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :	1. การพัฒนาแพลตฟอร์มการตลาดออนไลน์กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ 1 ระบบ 2. ผลิตสื่อดิจิทัลส่งเสริมการท่องเที่ยวสำคัญในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ จำนวน 50 สถานที่/ และผลิตสื่อดิจิทัลสนับสนุนการขายสินค้า/บริการให้กับผู้ประกอบการ จำนวน 100 ราย 3. การอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างร้านค้าออนไลน์และทักษะการขายสินค้า/บริการออนไลน์ให้กับผู้ประกอบการ จำนวน 100 ราย 4. การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ร่วมโครงการ 5. การสรุปและรายงานผลโครงการ
9. หน่วยงานดำเนินการ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 1. พาณิชย์จังหวัดสุรินทร์ 2. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 3. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (นครราชสีมา สุรินทร์)
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)
11. งบประมาณ	314,500,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1) บริษัท Start up มีรายได้เพิ่มสูงขึ้นและเกิดความยั่งยืน 2) ได้ระบบการค้า การลงทุน เขตส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารชนบท เชื่อมโยงการค้าชายแดน กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ 3) ได้มาตรฐานการส่งออกแบบควบคุมคุณภาพ 4) ได้จำนวนผู้ประกอบการส่งออกสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น 5) ได้มาตรฐานโลจิสติกส์และซัพพลายเชนสินค้าและบริการเพื่อการส่งออกที่ดีขึ้น 6) มีการใช้แพลตฟอร์มเพื่อสนับสนุนการค้าชายแดน สามารถเพิ่มช่องทางรายได้ให้ผู้ประกอบการ 7) ได้จำนวนคู่มือ 10 คู่มือ และยอดจำหน่ายสินค้าในการจัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าไม่น้อยกว่า 5 ล้านบาท 8) ได้เครือข่ายความร่วมมือและพันธมิตรทางการค้า ไม่น้อยกว่า 50 ราย 9) เศรษฐกิจมีการหมุนเวียน สร้างมูลค่าทางการตลาดได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 3% ต่อปี 10) สื่อดิจิทัลส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน 50 รายการ 11) ผู้ประกอบการมีร้านค้าออนไลน์และมีทักษะในการขายสินค้าและบริการบนแพลตฟอร์ม จำนวน 100 ราย
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1) มูลค่าการนำเข้า - ส่งออกสินค้า การค้าชายแดนสูงขึ้น 2) อัตราการเติบโตของการค้าปลีก ค้าส่ง สูงขึ้น

Project Brief

โครงการการพัฒนานวัตกรรมการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่
กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์แบบครบวงจร

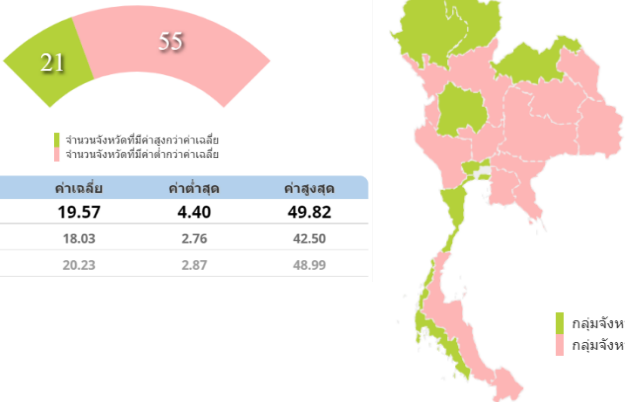
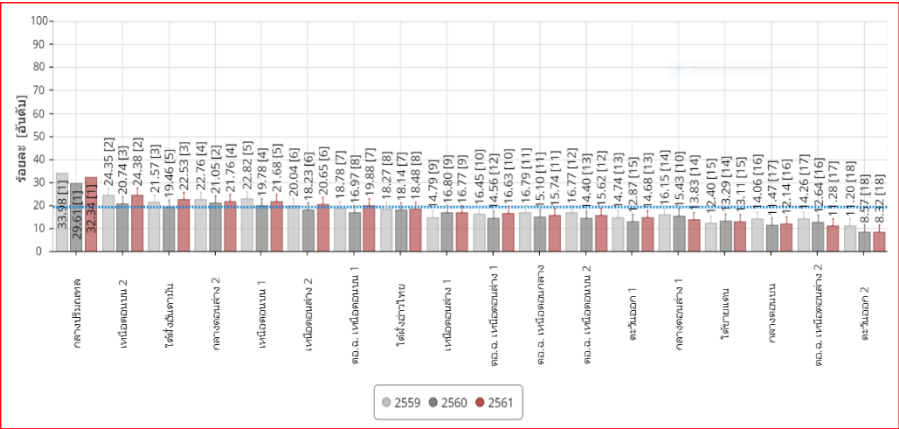

แบบ กจ.1-1
(Project Brief รายการโครงการ)

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด: การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และผลิตภัณฑ์ใหม่

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	การพัฒนานวัตกรรมการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์แบบครบวงจร
2. ชื่อแผนงาน	ส่งเสริมและสนับสนุนผลิตภัณฑ์ใหม่ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ให้เป็นที่ต้องการของตลาดภายในและต่างประเทศ
3. แนวทางการพัฒนา	<p>กลยุทธ์เชิงรุก พัฒนาศักยภาพผู้ผลิตใหม่และผลิตภัณฑ์จากใหม่ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน</p> <p>กลยุทธ์เชิงรุก พัฒนาและส่งเสริมการผลิตใหม่แบบอุตสาหกรรม</p> <p>กลยุทธ์เชิงแก้ไข พัฒนานวัตกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่แบบครบวงจร</p> <p>กลยุทธ์เชิงแก้ไข ส่งเสริมการสืบสานภูมิปัญญาวัฒนธรรมใหม่</p> <p>กลยุทธ์เชิงแก้ไข ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่หัตถกรรมพื้นบ้านให้มีความร่วมสมัย มีคุณภาพและมาตรฐานรองรับ</p> <p>กลยุทธ์เชิงป้องกัน พัฒนารูปแบบการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ใหม่ผ่านสื่อบุคคลทุกช่วงวัย</p>
4. หลักการและเหตุผล	<p>การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและยกระดับรายได้ของประชาชนให้สูงขึ้นนั้น ต้องพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (สมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ซึ่งทั้งสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ ได้พัฒนาได้ด้วยสิ่งนี้ ขณะที่ไทยต้องตอบคำถามให้ได้ว่ามีทั้งทรัพยากรและคน แต่ยังสู้ประเทศเหล่านั้นไม่ได้ ยังผลิตสินค้าเกษตรที่ราคาตกต่ำ รายได้เกษตรกร 20-30 ล้านคน อยู่ได้ด้วยการขายสินค้าเกษตรที่ไม่มีมูลค่าและไม่เพิ่มมูลค่า (ที่มา: กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) เมื่อพิจารณากำไรของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมดแบบปริมาณลูกโซ่ พบว่า ปี พ.ศ. 2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีกำไรของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมดแบบปริมาณลูกโซ่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ดังรูปที่ 1</p>

หัวข้อ	รายละเอียด																
	<div style="text-align: center;"> <p>จำนวนจังหวัดที่มีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ย: 21 จำนวนจังหวัดที่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย: 55</p> <table border="1" data-bbox="516 562 979 661"> <thead> <tr> <th>ปี</th> <th>ค่าเฉลี่ย</th> <th>ค่าต่ำสุด</th> <th>ค่าสูงสุด</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2561</td> <td>19.57</td> <td>4.40</td> <td>49.82</td> </tr> <tr> <td>2560</td> <td>18.03</td> <td>2.76</td> <td>42.50</td> </tr> <tr> <td>2559</td> <td>20.23</td> <td>2.87</td> <td>48.99</td> </tr> </tbody> </table> <p>● กลุ่มจังหวัดที่มีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ย ● กลุ่มจังหวัดที่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย</p> </div> <p>รูปที่ 1 กำไรของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมดแบบปริมาณลูกโซ่</p> <p>ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย</p> <p>จากข้อมูลกำไรสุทธิของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมดแบบปริมาณลูกโซ่ (รายกลุ่มจังหวัด) ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในปี พ.ศ. 2561 พบว่า กำไรสุทธิของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด อยู่ในลำดับที่ 10 เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2560 คิดเป็นร้อยละ 16.63 ดังรูปที่ 2</p> <div style="text-align: center;"> <p>รูปที่ 2 กำไรสุทธิของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมดแบบปริมาณลูกโซ่ (รายกลุ่มจังหวัด)</p> <p>ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และระบบฐานข้อมูลกระทรวงมหาดไทย</p> </div>	ปี	ค่าเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	2561	19.57	4.40	49.82	2560	18.03	2.76	42.50	2559	20.23	2.87	48.99
ปี	ค่าเฉลี่ย	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด														
2561	19.57	4.40	49.82														
2560	18.03	2.76	42.50														
2559	20.23	2.87	48.99														

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>จากสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง จากเดิมที่ประเทศไทยไม่ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อยกระดับ อุตสาหกรรมการผลิต ทำให้ภาคการผลิตในไทยมีต้นทุนสูง และมีเทคโนโลยีที่ล้าสมัย ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในระยะแรก ๆ จึงอาศัยแรงงานราคาถูก และการพึ่งพาตนเองเป็นหลัก อย่างไรก็ตามหากพิจารณาจากการเติบโตของสภาพเศรษฐกิจไทย ในปัจจุบันที่กำลังฟื้นตัวขึ้น ประกอบกับการแข่งขันที่เพิ่มขึ้นจากการรวมกันเป็นรากฐาน การผลิตและตลาดเดียวกันของ 10 ประเทศในภูมิภาคอาเซียน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากต่อวิธีการดำเนินธุรกิจและในด้านการแข่งขันทางการค้า การที่ตลาดมีขนาดใหญ่ขึ้น และมีประชากรกว่า 600 ล้านคน (ชัยวัฒน์ หอธรรมรัตน์. 2564) ดังนั้นรัฐบาลได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม มาใช้เพื่อพัฒนาประเทศ พาชาติก้าวข้ามกับดักกลุ่มประเทศรายได้ปานกลางสู่ประเทศรายได้สูง โดยใช้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันเป็นยุทธศาสตร์สำคัญ เพื่อนำไทยสู่ประเทศพัฒนาแล้ว นอกจากการสร้างความสามารถในการแข่งขันแล้ว วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนั้นต้องช่วยยกระดับความเป็นอยู่ของคนในสังคมทุกระดับและทุกพื้นที่ในประเทศ ให้มีรายได้ที่เพิ่มขึ้น มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งกลุ่มเกษตรกรและคนทั่วไปในสังคม โดยต้องนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีลงไปช่วยเหลือคนในทุกระดับ และทำให้เห็นว่าวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอยู่ในชีวิตประจำวันและสร้างประโยชน์ของประชาชนได้ เช่น เกษตรกรต้องนำเทคโนโลยีไปใช้เพื่อเพิ่มผลผลิต คาดการณ์ราคาผลผลิตทางการเกษตรและลดต้นทุนการผลิตได้ (กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี)</p> <p>ตามยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) ซึ่งมีนโยบายที่เป็นการวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว เป็นจุดเริ่มต้นการขับเคลื่อนไปสู่การเป็นประเทศที่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ตามวิสัยทัศน์รัฐบาล เป็นรูปแบบที่มีการผลักดันการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจ การปฏิรูปการวิจัยและการพัฒนา ตามวิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน” จากการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ระดับชาติ 20 ปี กับยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญ คือ ยุทธศาสตร์ที่ 2:การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และผลิตภัณฑ์ใหม่ ประกอบกับนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจ และส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นฐานของประเทศ ซึ่งกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ประกอบไปด้วย จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ ตำแหน่งการพัฒนาที่ดีเด่นของกลุ่มจังหวัดภาค</p>

หัวข้อ	รายละเอียด																																																												
	<p>ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 คือ เป็นแหล่งผลิตผ้าไหมในระดับประเทศ ผ้าไหมเป็นหนึ่งในสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย ในปี พ.ศ. 2559 ตลาดผ้าไหมไทยมีมูลค่าซื้อขายประมาณ 6,000 ล้านบาทต่อปี และมีมูลค่าการส่งออกถึง 496,499,291 บาท ถึงแม้ว่าผ้าไหมจะมีราคาสูงแต่ยังเป็นที่ยอมรับเพราะมีความสวยงามและมีเอกลักษณ์ ดังนั้นผู้ผลิตควรดำรงรักษาลวดลายเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่นให้คงอยู่คู่กับการพัฒนาลวดลายใหม่ๆ ที่ทันสมัย เพื่อขยายกลุ่มของผู้บริโภคให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้บริโภคเลือกซื้อผ้าไหมคือ คุณภาพของผ้าไหม ซึ่งประเภทของเส้นไหมที่นิยมมากที่สุดคือ เส้นไหมพันธุ์พื้นเมือง (อรัญ สายสะอาด และคณะ) อาชีพทอผ้าไหมกระจายอยู่ทั่วทุกภาคของประเทศไทย แต่ผ้าไหมที่มีชื่อเสียงส่วนใหญ่อยู่ที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ศิริพร บุญชู และ นันทวรรณ รักพงษ์) เนื่องจากชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความสามารถด้านการสร้างสรรค์การทอผ้าไหม ภูมิปัญญาอีสานที่สร้างสรรค์เหล่านี้ นับว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่า ผ่านการส่งเสริม การถ่ายทอดและการสืบทอดมาหลายชั่วอายุคน ทำให้ชุมชนในพื้นที่ชนบทของภาคตะวันออกเฉียงเหนือแห่งยังคงมีการทอผ้าไหมเป็นวิถีชีวิตและวิถีวัฒนธรรมมาจนถึงปัจจุบัน</p> <p>กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีเกษตรกรที่มีอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหม มีจำนวน 37,828 ราย มีผู้ผลิตผ้าไหมและผลิตภัณฑ์ไหม มีจำนวน 20,872 ราย ซึ่งในปี พ.ศ. 2562 มีมูลค่าผลการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไหม เท่ากับ 7,355.06 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2561 คิดเป็นร้อยละ 1.56 แต่จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไหมในปี พ.ศ. 2563 ลดลงจากปี พ.ศ. 2562 คิดเป็นร้อยละ 28.38 ส่งผลโดยตรงต่อรายได้ของกลุ่มผู้ผลิตผ้าไหมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ดังตารางที่ 1</p> <p>ตารางที่ 1 มูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไหมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1</p> <table border="1" data-bbox="488 1514 1421 1871"> <thead> <tr> <th>จังหวัดผลการดำเนินงานในอดีต ปีงบประมาณ พ.ศ.</th> <th>กลุ่มจังหวัด (ล้านบาท)</th> <th>นครราชสีมา (ล้านบาท)</th> <th>ชัยภูมิ (ล้านบาท)</th> <th>บุรีรัมย์ (ล้านบาท)</th> <th>สุรินทร์ (ล้านบาท)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2555</td> <td>5,483.96</td> <td>4,201.80</td> <td>492.22</td> <td>321.83</td> <td>468.11</td> </tr> <tr> <td>2556</td> <td>4,961.77</td> <td>3,535.55</td> <td>506.98</td> <td>416.16</td> <td>503.08</td> </tr> <tr> <td>2557</td> <td>4,374.00</td> <td>2,853.91</td> <td>597.52</td> <td>404.26</td> <td>518.52</td> </tr> <tr> <td>2558</td> <td>5,592.74</td> <td>3,624.99</td> <td>758.32</td> <td>506.97</td> <td>702.46</td> </tr> <tr> <td>2559</td> <td>6,504.80</td> <td>4,291.53</td> <td>769.93</td> <td>576.77</td> <td>866.57</td> </tr> <tr> <td>2560</td> <td>6,875.58</td> <td>4,424.02</td> <td>770.34</td> <td>577.00</td> <td>1,104.22</td> </tr> <tr> <td>2561</td> <td>7,241.77</td> <td>4,563.70</td> <td>770.35</td> <td>582.66</td> <td>1,325.06</td> </tr> <tr> <td>2562</td> <td>7,335.06</td> <td>4,742.45</td> <td>833.05</td> <td>600.14</td> <td>1,159.42</td> </tr> <tr> <td>2563</td> <td>5,267.06</td> <td>2,483.86</td> <td>337.60</td> <td>1,043.78</td> <td>1,401.82</td> </tr> </tbody> </table> <p>ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1</p>	จังหวัดผลการดำเนินงานในอดีต ปีงบประมาณ พ.ศ.	กลุ่มจังหวัด (ล้านบาท)	นครราชสีมา (ล้านบาท)	ชัยภูมิ (ล้านบาท)	บุรีรัมย์ (ล้านบาท)	สุรินทร์ (ล้านบาท)	2555	5,483.96	4,201.80	492.22	321.83	468.11	2556	4,961.77	3,535.55	506.98	416.16	503.08	2557	4,374.00	2,853.91	597.52	404.26	518.52	2558	5,592.74	3,624.99	758.32	506.97	702.46	2559	6,504.80	4,291.53	769.93	576.77	866.57	2560	6,875.58	4,424.02	770.34	577.00	1,104.22	2561	7,241.77	4,563.70	770.35	582.66	1,325.06	2562	7,335.06	4,742.45	833.05	600.14	1,159.42	2563	5,267.06	2,483.86	337.60	1,043.78	1,401.82
จังหวัดผลการดำเนินงานในอดีต ปีงบประมาณ พ.ศ.	กลุ่มจังหวัด (ล้านบาท)	นครราชสีมา (ล้านบาท)	ชัยภูมิ (ล้านบาท)	บุรีรัมย์ (ล้านบาท)	สุรินทร์ (ล้านบาท)																																																								
2555	5,483.96	4,201.80	492.22	321.83	468.11																																																								
2556	4,961.77	3,535.55	506.98	416.16	503.08																																																								
2557	4,374.00	2,853.91	597.52	404.26	518.52																																																								
2558	5,592.74	3,624.99	758.32	506.97	702.46																																																								
2559	6,504.80	4,291.53	769.93	576.77	866.57																																																								
2560	6,875.58	4,424.02	770.34	577.00	1,104.22																																																								
2561	7,241.77	4,563.70	770.35	582.66	1,325.06																																																								
2562	7,335.06	4,742.45	833.05	600.14	1,159.42																																																								
2563	5,267.06	2,483.86	337.60	1,043.78	1,401.82																																																								

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>เมื่อพิจารณาจุดแข็งของกลุ่มผู้ผลิตผ้าไหมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 พบว่า ผลิตภัณฑ์จากไหมพื้นเมือง ส่วนใหญ่ผู้ย้อมสีธรรมชาติ วัตถุประสงค์สำหรับการผลิตบางส่วนสามารถหาได้จากท้องถิ่น สินค้ามีลักษณะเฉพาะถิ่น ซึ่งผู้ผลิตมีความรู้ ความสามารถ ในการผลิตผ้า เมื่อพิจารณาด้านจุดอ่อน ของกลุ่มผู้ผลิตผ้าไหมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 คือ ขาดการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ให้ทันต่อสภาวะที่เปลี่ยนแปลงไปและเหมาะสมกับบริบทของกลุ่ม ขาดการนำด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ในกระบวนการผลิต ขาดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค และขยายการพัฒนาทักษะการขาย เมื่อพิจารณาด้านโอกาส พบว่า รัฐบาลส่งเสริม สนับสนุนธุรกิจชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง จึงมีโอกาสดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้และเครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผ้าไหมและผลิตภัณฑ์จากผ้าไหมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์ เป็นที่ชื่นชอบของลูกค้า จึงทำให้ผ้าไหมและผลิตภัณฑ์จากผ้าไหมเป็นที่ต้องการของลูกค้าทั้งภายในและภายนอกประเทศ เมื่อพิจารณาด้านอุปสรรค พบว่า จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้การผลิตและการขายเส้นไหม ผ้าไหม และผลิตภัณฑ์จากไหมลดลง ส่งผลโดยตรงต่อรายได้ของกลุ่มผู้ผลิตผ้าไหมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1</p> <p>การวิเคราะห์ปัญหา ของ กลุ่มผู้ผลิตผ้าไหม กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การวิเคราะห์ปัญหาระดับต้นทาง ประกอบด้วยปัญหาขาดการพัฒนาการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมและการเลี้ยงไหมวัยอ่อนที่มีคุณภาพ 2. การวิเคราะห์ปัญหาระดับกลางทาง ประกอบด้วย ปัญหาขาดการพัฒนา นวัตกรรมการผลิตเส้นไหมและการเตรียมเส้นไหม ปัญหาด้านการพัฒนาศักยภาพผู้ผลิตผ้าไหมสู่การเป็นผู้ประกอบการระดับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และขาดการพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรหรือผู้ประกอบการเพื่อพัฒนาและออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อการค้า 3. การวิเคราะห์ปัญหาระดับปลายทาง ประกอบด้วยขาดการพัฒนาศักยภาพด้านการตลาดผลิตภัณฑ์ใหม่ <p>จากปัญหาและสาเหตุของปัญหาในกระบวนการผลิตผ้าไหมและผลิตภัณฑ์จากผ้าไหมของกลุ่มผู้ผลิตผ้าไหมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ผู้เสนอโครงการมุ่งเน้นการพัฒนาองค์ความรู้ การพัฒนาเครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องจักรสำหรับการผลิตผ้าไหมและผลิตภัณฑ์จากผ้าไหมที่สอดคล้องและเหมาะสมกับกลุ่ม การพัฒนาผู้ประกอบการ การพัฒนาทักษะการขาย ดังนั้นผู้</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	เสนอโครงการจึงขออนำเสนอโครงการ “ยกระดับขีดความสามารถการผลิตใหม่และผลิตภัณฑ์ใหม่นครชัยบุรีรินทร์” โดยมุ่งเน้นการพัฒนาชุมชนอย่างมีส่วนร่วม โดยกลไกการพัฒนาพื้นที่ สร้างต้นแบบการเรียนรู้และนวัตกรรมของชุมชน เพื่อให้กลไกพัฒนาพื้นที่อย่างมีส่วนร่วมระดับชุมชนสามารถวิเคราะห์ปัญหาของชุมชนตนเอง รวมถึงมีการยอมรับ การปรับใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบท เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อเพิ่มศักยภาพกลุ่มผู้ผลิตและผู้ประกอบการใหม่
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	มูลค่าการจำหน่ายใหม่และผลิตภัณฑ์ใหม่เพิ่มขึ้น (ร้อยละ) ปี พ.ศ. 2566 = เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.00 โดยคิดจากฐานเฉลี่ยของปี พ.ศ. 2563 ปี พ.ศ. 2567 = เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.25 โดยคิดจากฐานเฉลี่ยของปี พ.ศ. 2564 ปี พ.ศ. 2568 = เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.50 โดยคิดจากฐานเฉลี่ยของปี พ.ศ. 2565 ปี พ.ศ. 2569 = เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.75 โดยคิดจากฐานเฉลี่ยของปี พ.ศ. 2566 ปี พ.ศ. 2570 = เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.00 โดยคิดจากฐานเฉลี่ยของปี พ.ศ. 2567 คิดจากฐานข้อมูลจากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ปี 2563 = 5,267.06 ล้านบาท
7. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่เป้าหมายของโครงการ ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ: ปี พ.ศ. 2566 จำนวน 8,500,000 บาท ปี พ.ศ. 2567 จำนวน 9,500,000 บาท รวม 18,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ: ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระ เกียรติฯ นครราชสีมา บุรีรัมย์ และสุรินทร์	<p>การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการแปลงหม่อนและรังไหมให้มีคุณภาพ</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเครือข่ายผู้ผลิตหม่อนไหม ผู้ประกอบการ ประชาชนทั่วไป เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ภาคเอกชน ในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย: เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร กลุ่มเครือข่ายผู้ผลิตหม่อนไหม ผู้ประกอบการ ประชาชนทั่วไป</p> <p>กิจกรรมย่อย 1.1 การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่เพื่อการผลิตใบหม่อนสำหรับเลี้ยงไหมอุตสาหกรรมเชิงการค้า</p> <p>หน่วยดำเนินการ: ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ นครราชสีมาและบุรีรัมย์</p> <p>มุ่งเน้น: การพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการแปลงหม่อนเพื่อเพิ่มผลผลิตใบหม่อนสำหรับเลี้ยงไหม</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย 2) สสำรวจ รวบรวม จัดทำข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ นครราชสีมา และบุรีรัมย์ 2. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด 3. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ทอผ้าไหม 4. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน 	<p>3) ดำเนินการอบรมการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่เพื่อการผลิตใบหม่อนสำหรับเลี้ยงไหมอุตสาหกรรมเชิงการค้า (เป้าหมาย จำนวน 100 ราย ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 50 ราย และจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 50 ราย)</p> <p>4) การติดตาม การให้คำปรึกษา และประเมินผลการดำเนินโครงการ</p> <p>กิจกรรมย่อย 1.2 การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตไหมพันธุ์ไทยพื้นบ้าน</p> <p>หน่วยดำเนินการ: ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ มุ่งเน้น: เกษตรกรได้รับความรู้และมีทักษะในการผลิตไหมพันธุ์ไทยพื้นบ้านคุณภาพดี</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) เตรียมความพร้อมการผลิตไหมพันธุ์ไทยพื้นบ้าน 2) ฝึกอบรม หลักสูตรการพัฒนาศักยภาพการผลิตไหม (เกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 4 กลุ่ม) 3) การดำเนินงานโครงการ ติดตาม และประเมินผลหลังการฝึกอบรม <p>กิจกรรมย่อย 1.3 การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตรังไหมลูกผสมเชิงการค้า</p> <p>หน่วยดำเนินการ: ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ นครราชสีมาและบุรีรัมย์ มุ่งเน้น: การพัฒนาศักยภาพการผลิตรังไหม</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย 2) สำรวจ รวบรวม จัดทำข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย 3) ดำเนินการอบรมการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตรังไหมลูกผสมเชิงการค้า (เป้าหมาย จำนวน 200 ราย ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 100 ราย และจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 100 ราย) 4) การติดตาม การให้คำปรึกษา และประเมินผลการดำเนินโครงการ <p>กิจกรรมย่อย 1.4 การเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงไหมวัยอ่อนแบบอุตสาหกรรมเพื่อการค้า</p> <p>หน่วยดำเนินการ: ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ นครราชสีมา บุรีรัมย์ และสุรินทร์ มุ่งเน้น: การส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้สามารถเลี้ยงไหมวัยอ่อนแบบอุตสาหกรรมเพื่อการค้า</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย 2) การพัฒนาทักษะการเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงไหมวัยอ่อนแบบอุตสาหกรรมเพื่อการค้า (เป้าหมาย จำนวน 15 กลุ่ม) 3) ติดตามผลการดำเนินงานและประเมินผลทุกไตรมาส
<p>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ: ปี พ.ศ. 2566 จำนวน 21,913,600 บาท ปี พ.ศ. 2567 จำนวน 23,513,600 บาท ปี พ.ศ. 2568 จำนวน 21,513,600 บาท ปี พ.ศ. 2569 จำนวน 21,513,600 บาท ปี พ.ศ. 2570 จำนวน 21,513,600 บาท รวม 109,968,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ: ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระ เกียรติฯ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา สำนักงาน พัฒนาชุมชนจังหวัด</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง: 1. ศูนย์หม่อนไหมเฉลิม พระเกียรติฯ นครราชสีมา และบุรีรัมย์ 2. สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัด</p>	<p>การพัฒนาศักยภาพการผลิตผ้าไหมและผลิตภัณฑ์ด้วยเทคโนโลยีพร้อมใช้ กลุ่มเป้าหมาย: กลุ่มผู้ผลิตเส้นไหม ผ้าไหมและผลิตภัณฑ์จากไหม จังหวัด นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย: 1) กลุ่มผู้ผลิตเส้นไหม ผ้าไหมและผลิตภัณฑ์จากไหม 2) ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ 3) บุคคลทั่วไปและผู้ประกอบการ 4) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน 5) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด</p> <p>กิจกรรมย่อย 2.1 การเผยแพร่เทคโนโลยีพร้อมใช้เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิต ผ้าไหม</p> <p>หน่วยดำเนินการ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา มุ่งเน้น: การเผยแพร่เทคโนโลยีพร้อมใช้เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตผ้าไหมได้แก่ เครื่องสาวไหม เครื่องตีเกลียวเส้นไหม เครื่องเตรียมเส้นไหมเพื่อมัดหมี่ เครื่องคัน ทูกเส้นไหม เครื่องฟอกย้อมเส้นไหม และเครื่องขึ้นม้วนเส้นไหม</p> <p>ในงบประมาณ พ.ศ. 2564 ได้ดำเนินการในนามของกิจกรรมหลัก การพัฒนา นวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไหมนครชัยบุรินทร์ โดยมี กลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มผู้ทอผ้าไหม จำนวน 13 กลุ่ม และจัดทำเทคโนโลยีพร้อมใช้ สำหรับการผลิตเส้นไหมและผ้าไหม จำนวน 6 เครื่องต่อ 1 กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งยังมี กลุ่มผู้ทอผ้าไหมเป็นจำนวนมากที่ต้องการเทคโนโลยีพร้อมใช้สำหรับการผลิตเส้น ไหมและผ้าไหม ดังนั้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570 จึงจัดทำเทคโนโลยีพร้อมใช้ สำหรับการผลิตเส้นไหมและผ้าไหมไปยังกลุ่มผู้ทอผ้าไหมเพิ่มจากกลุ่มเดิม</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย 2) สำรวจ รวบรวม จัดทำข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย 3) การศึกษาและวิเคราะห์กระบวนการผลิตเส้นไหมและผ้าไหม 4) การจัดทำและการเผยแพร่เทคโนโลยีพร้อมใช้เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตผ้าไหม 5) การศึกษาประสิทธิภาพการผลิตเส้นไหมและผ้าไหม

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>3. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกหม้อเลียงไหม ทอผ้าไหมและผลิตภัณฑ์จากไหม</p> <p>4. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน</p>	<p>6) การอบรมความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมการผลิตเส้นไหมและผ้าไหม</p> <p>7) การติดตาม การให้คำปรึกษาและประเมินผลการดำเนินโครงการ</p> <p>กิจกรรมย่อย 2.2 ส่งเสริมการผลิตไหมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและผลิตภัณฑ์ต้นแบบของชุมชน</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด</p> <p>มุ่งเน้น: การสร้างความรู้ ความเข้าใจการผลิตไหมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและผลิตภัณฑ์ต้นแบบของชุมชน</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: การจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ผลิต ผู้ประกอบการในการคัดเลือกวัตถุดิบในการผลิต จนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์เป็นสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ รอกการบรรจุลงในหีบห่อและบรรจุภัณฑ์สำหรับเตรียมการขนส่งและจัดจำหน่ายให้กับผู้บริโภค ด้วยการจัดการวัสดุที่เกิดจากการผลิต ผลิตภัณฑ์ไหม อย่างถูกวิธี</p> <p>กิจกรรมย่อย 2.3 พัฒนาลวดลายผ้าไหมทอมือและผสมผสานนวัตกรรมการผลิต</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด</p> <p>มุ่งเน้น: การสร้างความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาลวดลายผ้าไหมทอมือและผสมผสานนวัตกรรมการผลิต</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: การสร้างความรู้ ความเข้าใจในการริเริ่มหรือทดลอง สิ่งใหม่ สืบทอดภูมิปัญญาดั้งเดิมด้านการย้อมสีธรรมชาติ วัตถุดิบที่ใช้ในการทอผ้า โดยการออกแบบและดำเนินการทอผ้าด้วยการใช้เส้นไหมและเส้นใยชนิดอื่น ๆ เพื่อลวดลาย รูปแบบและสีสันทันสมัย โดยศึกษาแนวโน้มความต้องการของตลาดและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ต้นทุนต่ำ</p> <p>กิจกรรมย่อย 2.4 การพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรหรือผู้ประกอบการเพื่อพัฒนาและออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อการค้า</p> <p>หน่วยดำเนินการ: ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ นครราชสีมาและบุรีรัมย์</p> <p>มุ่งเน้น: การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีความทันสมัยในระดับสากล</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: การให้ความรู้ด้านทักษะเชิงปฏิบัติการบนพื้นฐานของทิศทางและแนวโน้มของผลิตภัณฑ์และแฟชั่นในระดับสากล เพื่อพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีความทันสมัยในระดับสากล</p> <p>กิจกรรมย่อย 2.5 การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจไหมรายใหม่</p> <p>หน่วยดำเนินการ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>มุ่งเน้น: การผลิตผ้าไหมและผลิตภัณฑ์ไหมที่มีคุณภาพสูง (เกรดพรีเมียม) และมีความเป็นอัตลักษณ์ดั้งเดิม ซึ่งส่งผลให้เกิดการอนุรักษ์ พื้นฟูภูมิปัญญาการผลิตผ้าไหม</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย สํารวจ รวบรวม จัดทำข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย การพัฒนารูปแบบการผลิตผ้าไหมและผลิตภัณฑ์ไหมที่มีคุณภาพสูงบนพื้นฐานของความเป็นอัตลักษณ์ดั้งเดิม</p>
<p>8.2 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ: ปี พ.ศ. 2566 จำนวน 16,855,000 บาท ปี พ.ศ. 2567 จำนวน 17,000,000 บาท ปี พ.ศ. 2568 จำนวน 17,000,000 บาท ปี พ.ศ. 2569 จำนวน 17,000,000 บาท ปี พ.ศ. 2570 จำนวน 17,000,000 บาท รวม 84,855,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลอีสาน นครราชสีมา สำนักงาน พัฒนาชุมชนจังหวัด</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง: 1. ศูนย์หม่อนไหมเฉลิม พระเกียรติฯ นครราชสีมา และบุรีรัมย์ 2. สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัด 3. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้</p>	<p>การส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ไหม</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย: กลุ่มผู้ผลิตเส้นไหม ผ้าไหมและผลิตภัณฑ์จากไหม จังหวัด นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์</p> <p>ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย: 1) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด 2) บุคคลทั่วไปและผู้ประกอบการ 3) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน 4) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด</p> <p>กิจกรรมย่อย 3.1 พัฒนาศักยภาพและช่องทางการตลาดเชิงลึกสำหรับผู้ประกอบการไหม</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด</p> <p>มุ่งเน้น: ประชาสัมพันธ์ศูนย์กลางการผลิตและการตลาดผ้าไหมของอาเซียน ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: การสนับสนุน จัดหาและเพิ่มช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์ไหมกลุ่มจังหวัด ฯ (งานมหกรรมไหม 4 จังหวัด และการสร้างตลาดออนไลน์ด้วย Platform)</p> <p>กิจกรรมย่อย 3.2 การพัฒนาแพลตฟอร์มการตลาดออนไลน์และสื่อดิจิทัล สนับสนุนการขายผลิตภัณฑ์ไหมนครชัยบุรินทร์</p> <p>หน่วยดำเนินการ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน</p> <p>มุ่งเน้น: การสร้างความเข้มแข็งผู้ประกอบการ</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การสร้างช่องทางจำหน่ายและขยายตลาดทั้งในและต่างประเทศ รูปแบบ พาณิश्यอิเล็กทรอนิกส์ และการจัดการตลาดอัจฉริยะ (แพลตฟอร์มตลาด Online/Offline) 2) พัฒนาสื่อดิจิทัลสนับสนุนการขายผลิตภัณฑ์ไหมของแต่ละผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชนไหม 3) การพัฒนาศักยภาพบุคลากรของผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชนไหม ให้

หัวข้อ	รายละเอียด
ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ทอผ้าไหมและผลิตภัณฑ์จากไหม 4. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน	มีความรู้และทักษะในการประชาสัมพันธ์และการขายผลิตภัณฑ์ไหมบนแพลตฟอร์มการตลาดออนไลน์
9. หน่วยงานดำเนินการ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 1. ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ 2. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด 3. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน 4. กระทรวงมหาดไทย
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)
11. งบประมาณ	212,823,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1) เกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีศักยภาพการผลิตไหมหม่อนสำหรับเลี้ยงไหมอุตสาหกรรมเชิงการค้า 2) ไชไหมและรังไหมที่มีคุณภาพ 3) เส้นไหมที่มีมาตรฐานตามเกณฑ์คุณภาพ 4) เทคโนโลยีพร้อมใช้เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตผ้าไหม 5) ผลิตภัณฑ์ต้นแบบของชุมชน 6) เกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีศักยภาพการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ไหมที่มีความทันสมัยในระดับสากล 7) ผู้ประกอบการธุรกิจไหมรายใหม่ที่มีศักยภาพการผลิตผ้าไหมและผลิตภัณฑ์ไหมคุณภาพสูง (เกรดพรีเมียม) และมีความเป็นอัตลักษณ์ดั้งเดิม 8) นวัตกรรมสนับสนุนการขายผลิตภัณฑ์ไหม
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ศักยภาพการผลิตผ้าไหมและผลิตภัณฑ์ไหมของกลุ่มผู้ผลิตสูงขึ้น ส่งผลให้มูลค่าและรายได้การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไหมเพิ่มขึ้น

Project Brief

โครงการยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนทุกช่วงวัยนครชัยบุรินทร์

แบบ กจ.1-1

(Project Brief รายโครงการ)

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัด : ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนทุกช่วงวัยนครชัยบุรินทร์
2. ชื่อแผนงาน	1) ส่งเสริมการศึกษา การเรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตคนตลอดช่วงชีวิต 2) ส่งเสริมการพึ่งพาตนเองในการดูแลสุขภาพคนในชุมชน
3. แนวทางการพัฒนา	1) ส่งเสริมสนับสนุน กิจกรรมการพัฒนาด้านสังคม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต 2) ส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัยโดยมีหน่วยงานภาครัฐและเอกชน สนับสนุนเพิ่มขึ้น 3) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4) ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ 5) ส่งเสริมและสร้างความร่วมมือในการพัฒนาครอบครัวสู่ชุมชนเข้มแข็ง 6) สนับสนุนการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีและสื่อโซเชียล 7) ส่งเสริมการพึ่งพาการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง ตามแนวทางแพทย์แผนไทย
4. หลักการและเหตุผล	สถานการณ์ทางสังคมไทยในปัจจุบัน พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านกฎหมาย กฎระเบียบ และการจัดสวัสดิการสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์สังคมในปัจจุบันตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ได้นำเสนอกรอบทิศทางการจัดสวัสดิการสังคมที่ยั่งยืนอย่างบูรณาการร่วมกับภาคีส่วนทำให้เกิดสังคมสวัสดิการ โดยต้องการให้คนไทยมีสวัสดิการพื้นฐานในเรื่องที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตและระบบสวัสดิการหรือสิทธิขั้นพื้นฐานต่างๆครอบคลุมทั่วถึงเป็นธรรมเพื่อปูทางสู่สังคมสวัสดิการ (Welfare Society) ที่มีสวัสดิการถ้วนหน้า (Welfare for All) สำหรับคนไทยภายในปี 2560 ไม่ให้มีคนไทยตกหล่นไปจากการดูแลสุขภาพ ซึ่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้นำประเด็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 มากำหนดเป็นยุทธศาสตร์กระทรวงภายในปี 2560-2564 ภายใต้ยุทธศาสตร์หลักต้นให้เกิดสังคมสวัสดิการ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่ม เพศ วัย สามารถเข้าถึงบริการทางสังคมที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง อันเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลปัจจุบันในด้านสังคมและคุณภาพชีวิตที่มุ่งเน้นการจัดสวัสดิการแก่ทุกกลุ่มเป้าหมายให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและร่วมเป็นพลังชีวิต เพื่อร่วมเป็นพลังขับเคลื่อนสังคม เสริมสร้างความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ให้ความสำคัญกับการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และการเสริมสร้างให้ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ลดการเหลื่อมล้ำ การสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการของรัฐ อันเป็น

หัวข้อ	รายละเอียด																																													
	<p>สิทธิพื้นฐานและเครื่องหมายแสดงความเท่าเทียมของสังคม</p> <p>ประชากรในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งมีรายได้ค่อนข้างต่ำ จากรูปที่ 1 พบว่า ปี พ.ศ. 2562 ประชากรรายได้เฉลี่ย 244,716 บาทต่อครัวเรือน โดยมีหนี้เฉลี่ย 212,163.80 บาทต่อครัวเรือน ซึ่งมีสัดส่วนหนี้ต่อรายได้ค่อนข้างสูง</p> <table border="1" data-bbox="574 515 1356 1120"> <caption>หนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนกลุ่มจังหวัด</caption> <thead> <tr> <th>ปี</th> <th>รายได้ครัวเรือนต่อปี (บาท)</th> <th>หนี้สินครัวเรือนต่อปี (บาท)</th> <th>สัดส่วนหนี้สินเฉลี่ยต่อรายได้ (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2554</td> <td>212,388</td> <td>144,879.50</td> <td>68.21</td> </tr> <tr> <td>2556</td> <td>234,285</td> <td>160,037.55</td> <td>68.31</td> </tr> <tr> <td>2558</td> <td>267,003</td> <td>201,944.08</td> <td>75.63</td> </tr> <tr> <td>2560</td> <td>250,626</td> <td>200,217.08</td> <td>79.89</td> </tr> <tr> <td>2562</td> <td>244,716</td> <td>212,163.80</td> <td>86.70</td> </tr> </tbody> </table> <p>รูปที่ 1 การเปรียบเทียบ รายได้ หนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนกลุ่มจังหวัด ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> <p>สัดส่วนหนี้ต่อรายได้ค่อนข้างสูงของประชากรในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ทำให้จำนวนคนจน เส้นความยากจน และสัดส่วนคนจน ค่อนข้างสูง จากรูปที่ 2 พบว่า สัดส่วนคนยากจนของประชากร ปี พ.ศ. 2562 มีค่าเท่ากับ 9.50</p> <table border="1" data-bbox="574 1478 1356 1904"> <caption>จำนวนคนจน เส้นความยากจน และสัดส่วนคนจน</caption> <thead> <tr> <th>ปี</th> <th>จำนวนคนจน (พันคน)</th> <th>สัดส่วนคนยากจน (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2557</td> <td>1,171.30</td> <td>20.0</td> </tr> <tr> <td>2558</td> <td>744.60</td> <td>12.6</td> </tr> <tr> <td>2559</td> <td>686.90</td> <td>12.1</td> </tr> <tr> <td>2560</td> <td>781.90</td> <td>12.9</td> </tr> <tr> <td>2561</td> <td>911.20</td> <td>15.5</td> </tr> <tr> <td>2562</td> <td>620.50</td> <td>9.5</td> </tr> </tbody> </table> <p>รูปที่ 2 จำนวนคนจน เส้นความยากจน และสัดส่วนคนจน ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p>	ปี	รายได้ครัวเรือนต่อปี (บาท)	หนี้สินครัวเรือนต่อปี (บาท)	สัดส่วนหนี้สินเฉลี่ยต่อรายได้ (%)	2554	212,388	144,879.50	68.21	2556	234,285	160,037.55	68.31	2558	267,003	201,944.08	75.63	2560	250,626	200,217.08	79.89	2562	244,716	212,163.80	86.70	ปี	จำนวนคนจน (พันคน)	สัดส่วนคนยากจน (%)	2557	1,171.30	20.0	2558	744.60	12.6	2559	686.90	12.1	2560	781.90	12.9	2561	911.20	15.5	2562	620.50	9.5
ปี	รายได้ครัวเรือนต่อปี (บาท)	หนี้สินครัวเรือนต่อปี (บาท)	สัดส่วนหนี้สินเฉลี่ยต่อรายได้ (%)																																											
2554	212,388	144,879.50	68.21																																											
2556	234,285	160,037.55	68.31																																											
2558	267,003	201,944.08	75.63																																											
2560	250,626	200,217.08	79.89																																											
2562	244,716	212,163.80	86.70																																											
ปี	จำนวนคนจน (พันคน)	สัดส่วนคนยากจน (%)																																												
2557	1,171.30	20.0																																												
2558	744.60	12.6																																												
2559	686.90	12.1																																												
2560	781.90	12.9																																												
2561	911.20	15.5																																												
2562	620.50	9.5																																												

หัวข้อ	รายละเอียด																				
	<p>เมื่อพิจารณาสถานการณ์สังคมที่ก้าวเข้าสู่สังคมสูงอายุของประเทศไทย โดยประชากรสูงอายุในวัยปลายหรือที่มีอายุมากกว่า 80 ปีขึ้นไป มีการเพิ่มขนาดและสัดส่วนเร็วกว่าประชากรสูงอายุกลุ่มอื่น แสดงถึงอายุขัยของผู้สูงอายุซึ่งเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่สวนทางกับการเปลี่ยนแปลง ของครอบครัวที่มีภาวะเจริญพันธุ์ (เด็กเกิดใหม่) ลดลง ครอบครัวมีขนาดเล็กลง สภาพความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ส่งผลให้มีผู้สูงอายุที่ต้องอยู่คนเดียวหรือที่อยู่ตามลำพัง จากข้อมูลของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระหว่างปี พ.ศ. 2561 -2563 มีแนวโน้มสูงขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2563 มีผู้สูงอายุ จำนวน 4,408,011 คน ดังรูปที่ 3</p> <div data-bbox="579 696 1366 1335" style="border: 1px solid red; padding: 10px;"> <p style="text-align: center;">อัตราการพึ่งพิงของกลุ่มจังหวัด</p> <table border="1" style="margin: 10px auto; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>ปี</th> <th>วัยเด็ก</th> <th>ผู้สูงอายุ</th> <th>วัยแรงงาน</th> <th>อัตราการพึ่งพิง</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2561</td> <td>1,161,360</td> <td>4,443,182</td> <td>1,089,421.00</td> <td>50.66</td> </tr> <tr> <td>2562</td> <td>1,134,567</td> <td>4,426,954</td> <td>1,132,195.00</td> <td>51.2</td> </tr> <tr> <td>2563</td> <td>1,107,690</td> <td>4,408,011</td> <td>1,180,960.00</td> <td>51.92</td> </tr> </tbody> </table> </div> <p style="text-align: center;">รูปที่ 3 อัตราการพึ่งพิงของกลุ่มจังหวัด ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> <p>จำนวนผู้สูงอายุที่มีความจำเป็นต้องพึ่งพาการดูแลและที่ประสบปัญหาความทุกข์ยากเดือดร้อนภายในชุมชนมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้น จึงต้องมีกลไกทำหน้าที่ให้การดูแลและให้บริการผู้สูงอายุเหล่านี้การก้าวสู่สังคมสูงอายุ เป็นปรากฏการณ์ที่ชัดเจนของสังคมไทยในศตวรรษที่ 21 จากข้อมูลจะพบว่าประเทศไทยได้กลายเป็นสังคมผู้สูงอายุ มาตั้งแต่ปี 2548 อันเป็นผลจากการที่อัตราการเกิดของคนไทยลดลงอย่างมากและชีวิตคนไทยที่ยืนยาวขึ้น สังคมไทยได้รับรู้และตระหนักถึงสถานการณ์สังคมผู้สูงอายุพอสมควรแล้ว แต่สิ่งที่สังคมยังไม่ตระหนักชัดและยังได้รับข้อมูลไม่มากนักคือภาพสังคมผู้สูงอายุไทยนับจากนี้เป็นต้นไป โดยโครงสร้างของประชากรจะสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว คลื่นประชากรรุ่นที่เกิดในช่วงปี 2506-2526 หรือที่เรียกว่า “ประชากรรุ่นเกิดล้าน” ซึ่งมีอายุ 30-50 ปี กำลังเคลื่อนตัวกลายเป็นประชากรสูงอายุกลุ่มใหญ่ในอีก 20-30 ปีข้างหน้านี้ ทำให้ประเทศไทยกลายเป็น “สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์” และคาดการณ์ว่าในปี 2573 จะมีประชากรสูงอายุสัดส่วนประมาณ 1 ใน 4 ของประชากรทั้งหมดของประเทศ</p>	ปี	วัยเด็ก	ผู้สูงอายุ	วัยแรงงาน	อัตราการพึ่งพิง	2561	1,161,360	4,443,182	1,089,421.00	50.66	2562	1,134,567	4,426,954	1,132,195.00	51.2	2563	1,107,690	4,408,011	1,180,960.00	51.92
ปี	วัยเด็ก	ผู้สูงอายุ	วัยแรงงาน	อัตราการพึ่งพิง																	
2561	1,161,360	4,443,182	1,089,421.00	50.66																	
2562	1,134,567	4,426,954	1,132,195.00	51.2																	
2563	1,107,690	4,408,011	1,180,960.00	51.92																	

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีประชากรส่วนใหญ่อยู่ในภาคแรงงานถึงร้อยละ 70 ของประชากรกลุ่มจังหวัด แต่มีแนวโน้มว่าผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับเด็กที่เติบโตมาท่ามกลางโลกไร้พรมแดน หรือเด็กที่เกิดประมาณปี พ.ศ. 2553 เป็นต้นมา (Generation Alpha) เกิดมาในครอบครัวที่พ่อแม่มีฐานะ สัมผัสเทคโนโลยีตั้งแต่เด็ก อาจทำให้เกิดความรู้สึกเบื่อง่าย ไม่อดทน และสมาธิสั้น ครอบครัวขาดการดูแลเอาใจใส่เช่นในอดีต เยาวชนรุ่นใหม่เกิดปัญหา ไม่ได้รับคำแนะนำที่ถูกต้อง หรือไม่กล้าขอคำแนะนำ เกิดความเครียด และอีกหลายๆ ปัญหาตามมา เช่น ปัญหาความรุนแรง การฆ่าตัวตาย ปัญหาตั้งครรถไม่พร้อมในวัยเรียน ปัญหาติดเกมส์ ปัญหาด้าน IQ EQ วัยแรงงานหรือพ่อแม่ผู้ปกครองต้องแข่งขันทำงาน เพื่อให้มีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีพ และเลี้ยงดูครอบครัว เกิดการไหลของแรงงานจากภาคชนบทเข้าสู่เมืองปล่อยให้ผู้สูงอายุอยู่เพียงลำพัง หรืออยู่กับลูกหลานที่เป็นวัยเรียน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 จึงเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการแก้ปัญหาลูกหลานและป้องกันแบ่งเป็น 3 ช่วงวัยหลัก คือวัยเด็ก ที่ต้องการพัฒนาให้มีคุณภาพ และเติบโตมาเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ พร้อมเป็นกำลังให้กับประเทศชาติต่อไป วัยรุ่นหรือเยาวชน ซึ่งเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อ จากวัยเด็กจะก้าวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ ยังมีปัจจัยเสี่ยงที่จะเกิดกับเยาวชน และวัยผู้สูงอายุ ซึ่งจากสถานการณ์ประชากร หลายประเทศได้เผชิญกับสังคมของผู้สูงอายุ จึงต้องรับมือ และมีนโยบายในการรองรับสถานการณ์ดังกล่าว เพราะถึงแม้วัยผู้สูงอายุ จะเป็นวัยที่เกษียณตัวเองจากการทำงานแล้ว แต่องค์ความรู้และประสบการณ์เป็นเสมือนสมบัติที่ล้ำค่า ยังสามารถถ่ายทอดให้กับชนรุ่นหลังได้ นอกจากนี้ สถาบันครอบครัวเป็นสิ่งที่จะส่วนหล่อหลอมคนทุกช่วงวัย เป็นรากฐานในการพัฒนาสังคม ครอบครัวทำหน้าที่ปฐมนิเทศที่สำคัญที่สุดคือการให้กำเนิดเด็ก ให้การเลี้ยงดูผู้เยาว์ ให้การศึกษา สร้างคนให้รู้จักระเบียบสังคม ดังนั้น การมีครอบครัวที่อบอุ่น เข้มแข็ง เป็นส่วนช่วยให้คนในสังคมมีความเข้มแข็ง และพร้อมเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ยังได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา และด้านจิตวิทยา เพื่อสร้างเครือข่ายการให้คำแนะนำเกี่ยวกับเยาวชน ครอบครัว และคนในชุมชน ซึ่งเยาวชนเป็นรอยต่อของช่วงวัย จากวัยเด็กไปสู่ผู้ใหญ่ เพื่อให้เด็กสามารถเติบโตไปได้อย่างมีคุณภาพและสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุข</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1) เพื่อส่งเสริมสนับสนุน กิจกรรมการพัฒนาด้านสังคม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต 2) เพื่อเข้าถึงการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัยโดยมีหน่วยงานภาครัฐและเอกชน สนับสนุนเพิ่มขึ้น 3) เพื่อส่งเสริมและสร้างความร่วมมือในการพัฒนาครอบครัวสู่ชุมชนเข้มแข็ง 4) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ 6) เพื่อสนับสนุนการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีและสื่อโซเชียล 7) เพื่อส่งเสริมการพึ่งพาการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง ตามแนวทางแพทย์แผนไทย
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1) สัดส่วนคนยากจนลดลง ร้อยละ 0.50-2.5 (2566-2570) 2) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือน ร้อยละ 1.00-2.00 (2566-2570)
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>8. กิจกรรมหลัก</p> <p>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ : ปีละ 8,000,000 บาท (4 ปี) รวม 32,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : - สำนักงานศึกษาธิการภาค 13 - สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 4 จังหวัด (2) สพฐ. 4 จังหวัด (3) กศน. 4 จังหวัด (4) กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชนในพื้นที่ 4 จังหวัด (5) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (นม., สร.) (6) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 4 จังหวัด, มหาวิทยาลัยฯ เครือข่ายในพื้นที่ 4 จังหวัด (7) สสว. 4 จังหวัด (8) พม.จ. 4 จังหวัด (9) สถานประกอบการในพื้นที่ 4 จังหวัด (10) แรงงานจังหวัด 4 จังหวัด 	<p>ส่งเสริมศักยภาพตามความถนัดเฉพาะด้านของคนนครชัยบุรีรินทร์ทุกช่วงวัย เพื่ออาชีพและการมีงาน</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย: ประชาชนทั่วไปทุกช่วงวัย</p> <p>กิจกรรมย่อย 1.1 สร้างการรับรู้เข้าใจเรื่องพหุปัญญาสำรวจ คัดกรอง วัดระดับและแนะแนวตามพหุปัญญาสู่เส้นทางอาชีพ</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการภาค 13</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. ประชุมสร้างการรับรู้เรื่องพหุปัญญา สร้างแบบสำรวจ คัดกรอง วัดระดับ 1.2 ลงพื้นที่สำรวจ คัดกรอง และวัดระดับผู้เรียนสู่การจัดทำระบบฐานข้อมูลพหุปัญญานครชัยบุรีรินทร์ <p>งบประมาณ : 300,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานศึกษาธิการภาค 13</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 4 จังหวัด, สพฐ., กศน., (2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้นำชุมชนในพื้นที่ 4 จังหวัด <p>กิจกรรมย่อย 1.2 จัดทำระบบฐานข้อมูลพหุปัญญานครชัยบุรีรินทร์</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการภาค 13</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: จัดทำระบบฐานข้อมูลพหุปัญญานครชัยบุรีรินทร์</p> <p>งบประมาณ : 250,000 บาท ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานศึกษาธิการภาค 13</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน <p>กิจกรรมย่อย 1.3 การส่งเสริมพัฒนาศักยภาพผู้เรียนตามพหุปัญญาและเส้นทางอาชีพ</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการภาค 13</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 พัฒนาเนื้อหาหลักสูตรพหุปัญญาเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตวัยเรียนวัยรุ่นกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1.1.1 การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น <ol style="list-style-type: none"> 1. การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 2. การพัฒนาทักษะด้านภาษา ศิลปะและ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ที่สอดคล้องกับ ความสามารถ ความถนัดและความสนใจ 3. การพัฒนาทักษะในการวางแผนชีวิตและ วางแผนการเงิน ตลอดจนทักษะที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน 4. การพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความรู้ความสามารถ 1.1.2 การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน-ผู้สูงอายุ แรงงานมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิต มีทักษะอาชีพสูง ตระหนักใน ความสำคัญที่จะพัฒนาตนเองให้เต็ม

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ศักยภาพ สามารถปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ตามพลวัตของโครงสร้างอาชีพและความต้องการของ ตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ยกระดับศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะของคน 2. เสริมสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่พึงประสงค์ 3. การพัฒนาทักษะ แรงงานฝีมือ เพื่อให้เป็นผู้ประกอบการใหม่ 4. ส่งเสริมการพัฒนา การปรับเปลี่ยนทัศนคติ <p>งบประมาณ : 300,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานศึกษาธิการภาค 13</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 4 จังหวัด, มหาวิทยาลัยฯ เครือข่ายในพื้นที่ 4 จังหวัด,</p> <p>สสว. 4 , สพฐ. 4 จังหวัด</p> <p>กิจกรรมย่อย 1.4 ฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพตามความถนัดเฉพาะด้านคนทุกช่วงวัย นครชัยบุรีรินทร์</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และ สุรินทร์</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <p>ฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพตามความถนัดเฉพาะด้านคนทุกช่วงวัยนครชัยบุรีรินทร์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. วิทยากรวิทยากร จำนวน 500,000 บาท 2. วิทยากรแรงงาน จำนวน 500,000 บาท 3. ผู้สูงอายุ จำนวน 500,000 บาท <p>งบประมาณ : จำนวน 6,000,000 บาท จังหวัดละ 1,500,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์</p> <p>กิจกรรมย่อย 1.5 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ กับสถานประกอบการ สถาบันการศึกษาและกรมฝีมือแรงงาน</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และ สุรินทร์</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <p>การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ กับสถานประกอบการ สถาบันการศึกษาและกรม ฝีมือแรงงาน เพื่อผลักดันให้ผู้เรียนฝึกทักษะตามความถนัด แบบการทำงานเสริม (Part-Time) (เสาร์-อาทิตย์) และสร้างเครือข่ายศูนย์แนะแนวประจำสถานศึกษา ประจำหมู่บ้านและประจำจังหวัด 4 จังหวัด</p> <p>งบประมาณ : 800,0000 บาท (จังหวัดละ 2000,000 บาท)</p> <p>กิจกรรมย่อย 1.6 ติดตามประเมินผลและประชุมสัมมนานำเสนอผลการส่งเสริม ศักยภาพตามความถนัดเฉพาะด้านของคนนครชัยบุรีรินทร์ทุกช่วงวัย เพื่ออาชีพและ การมีงานทำ</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการภาค 13</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <p>ติดตามประเมินผลและประชุมสัมมนานำเสนอผลการส่งเสริมศักยภาพตามความ ถนัดเฉพาะด้านของคนนครชัยบุรีรินทร์ทุกช่วงวัย เพื่ออาชีพและการมีงานทำ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	งบประมาณ : 350,000 บาท
<p>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2</p> <p>งบประมาณ : ปีละ 5,500,000 บาท (5 ปี) รวม 27,500,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : - สำนักงานศึกษาธิการภาค 13 - สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 4 จังหวัด - สพฐ. - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด, - พมจ. 4 จังหวัด</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <p>(1) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 4 จังหวัด, (2) สพฐ. 4 จังหวัด (3) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (4) สสว. 4 จังหวัด (5) พมจ. 4 จังหวัด (6) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 4 จังหวัด (7) องค์การบริหารส่วนจังหวัด 4 จังหวัด (8) โรงเรียนสาธิต 4 จังหวัด</p>	<p>ยกระดับการจัดการเรียนการสอน “ไอคิวดี อีคิวเด่น” ของเด็กนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย: เด็กปฐมวัยในพื้นที่ 4 จังหวัด</p> <p>กิจกรรมย่อย 2.1 การออกแบบกระบวนการพัฒนาทักษะทางสมองและทักษะทางสังคมแก่กลุ่มเด็กปฐมวัยตามแนวทาง Executive Function (EF)</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการภาค 13</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: พัฒนาเนื้อหาหลักสูตรการพัฒนาทักษะทางสมองและทักษะทางสังคมแก่กลุ่มเด็กปฐมวัยตามแนวทาง Executive Function (EF)</p> <p>งบประมาณ : 300,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย 2.2 จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการครูปฐมวัยในสถานศึกษาต้นแบบ</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 4 จังหวัด, สพฐ. ,</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการครูปฐมวัยในสถานศึกษาต้นแบบให้มีความรู้, ความเข้าใจและมีทักษะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทาง Executive Function (EF) โรงเรียนต้นแบบทุกสังกัด 4 จังหวัด</p> <p>งบประมาณ : 4,000,000 บาท (จังหวัดละ 1,000,000 บาท)</p> <p>กิจกรรมย่อย 2.3 พัฒนาทักษะผู้ปกครองในการการเลี้ยงดูเด็กและนำสู่การปฏิบัติที่บ้าน ตามแนวทาง Executive Function (EF)</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 4 จังหวัด, สพฐ. ,</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: พัฒนาทักษะผู้ปกครองในการเลี้ยงดูเด็กและนำสู่การปฏิบัติที่บ้านอย่างถูกต้องและต่อเนื่อง ของโรงเรียนต้นแบบทุกสังกัด 4 จังหวัด</p> <p>งบประมาณ : 800,000 บาท (จังหวัดละ 200,000 บาท)</p> <p>กิจกรรมย่อย 2.4 ติดตามประเมินผล และยกย่องเชิดชูเกียรติสถานศึกษาต้นแบบนครชัยบุรีรินทร์ ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนในการสร้างและพัฒนารูปแบบและแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการภาค 13</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: ติดตามประเมินผล และจัดเวทีประกวดแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติสถานศึกษาต้นแบบ</p> <p>งบประมาณ : 400,000 บาท</p>
<p>8.3 กิจกรรมหลักที่ 3</p> <p>งบประมาณ : ปีละ 5,500,000 บาท (4 ปี) รวม 22,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : - สำนักงานศึกษาธิการภาค 13 - สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 4 จังหวัด</p>	<p>ปลูกจิตสำนึกรักบ้านเกิดผ่านการเรียนรู้วิถีชุมชนนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย: เยาวชน</p> <p>กิจกรรมย่อย 3.1 ต้นต้นแบบนำวิถีชุมชนนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการภาค 13</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <p>1.1 การค้นหาบุคคลต้นแบบสำนึกรักบ้านเกิด ในพื้นที่ 4 จังหวัด</p> <p>1.2 การจัดทำวีดิทัศน์บุคคลต้นแบบสำนึกรักบ้านเกิด สร้างแรงบันดาลใจงานอาชีพในท้องถิ่น “ถิ่นฐานกับงานอาชีพ”</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>- สพฐ. - สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด, - พมจ. 4 จังหวัด</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <p>(1) สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัด 4 จังหวัด</p> <p>(2) สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด 4 จังหวัด</p> <p>(3) ผู้นำชุมชนในพื้นที่ 4 จังหวัด</p>	<p>1.3 กำหนดแนวทางการดำเนินงานและกำหนดหลักเกณฑ์การสมัครเข้าร่วม โครงการ</p> <p>1.4 การคัดเลือกเครือข่ายสำนักรักบ้านเกิด</p> <p>งบประมาณ : 450,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย 3.2 สร้างหลักสูตรการอบรมปลูกจิตสำนักรักบ้านเกิดผ่านการ เรียนรู้วิถีชุมชนนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการภาค 13</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: สร้างหลักสูตรการอบรมปลูกจิตสำนักรักบ้านเกิดผ่านการ เรียนรู้วิถีชุมชนนครชัยบุรีรินทร์ตามต้นแบบในพื้นที่ 4 จังหวัด</p> <p>งบประมาณ : 250,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย 3.3 จัดอบรมหลักสูตรปลูกจิตสำนักรักบ้านเกิด ผ่านการเรียนรู้วิถี ชุมชนนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 4 จังหวัด</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: ฝึกอบรมตามหลักสูตรปลูกจิตสำนักรักบ้านเกิดผ่าน กระบวนการเรียนรู้วิถีชุมชนนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>งบประมาณ : 2,000,000 บาท (จังหวัดละ 500,000 บาท)</p> <p>กิจกรรมย่อย 3.4 การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลเครือข่ายสำนักรักบ้าน เกิดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 4 จังหวัด</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: ลงพื้นที่นิเทศ ติดตาม และประเมินผลเครือข่ายสำนักรักบ้าน เกิดนครชัยบุรีรินทร์รายบุคคล</p> <p>งบประมาณ : 400,000 บาท (จังหวัดละ 100,000 บาท)</p> <p>กิจกรรมย่อย 3.5 การจัดนิทรรศการพลังชุมชนของเครือข่ายสำนักรักบ้านเกิด นครชัยบุรีรินทร์</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 4 จังหวัด</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <p>(1) “World Café” และเวทีการสะท้อนการเรียนรู้ “การเรียนรู้นอก ห้องเรียน...รักถิ่นฐาน”</p> <p>(2) ผสานพลังความคิดของเยาวชนคนรุ่นใหม่ที่จะนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามา ช่วยแก้ปัญหาและวางรากฐานการพัฒนาอาชีพที่ยั่งยืนของท้องถิ่นด้วยแผนงานการ พัฒนาชุมชน</p> <p>(3) ประกวดต้นแบบชุมชนเข้มแข็งด้านอาชีพ</p> <p>งบประมาณ : 2,000,000 บาท (จังหวัดละ 500,000 บาท)</p> <p>กิจกรรมย่อย 3.6 การติดตาม ประเมินผลการดำเนินการขับเคลื่อนการปลูก จิตสำนักรักบ้านเกิดบูรณาการผ่านการเรียนรู้วิถีชุมชนนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานศึกษาธิการภาค 13</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: ติดตามและประชุมสรุปผลการดำเนินการขับเคลื่อนการปลูก</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>จิตสำนึกรักบ้านเกิดบูรณาการผ่านการเรียนรู้วิถีชุมชนนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>งบประมาณ : 400,000 บาท</p>
<p>8.4 กิจกรรมหลักที่ 4</p> <p>งบประมาณ : ปีละ 6,000,000 บาท (5 ปี) รวม 30,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : - มทร.อีสาน วิทยาเขตสุรินทร์</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) องค์การบริหารส่วนตำบล 2) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล 3) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 4) รพ.สต.ตามท้องถิ่น 4 จังหวัด 5) อาสาสมัครสุขภาพ (อสม.) 6) ผู้แทนทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการในรูปแบบประชารัฐ 7) ภาคเอกชนเป็นหลัก 8) ภาครัฐเป็นฝ่ายสนับสนุน 9) ประชาชนในตำบล 	<p>ยกระดับชุมชนต้นแบบการสร้างมูลค่าเพิ่มของการดูแลสุขภาพแบบพึ่งพาตนเองตามหลักแพทย์แผนไทย</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย: ประชาชนทั่วไปทุกช่วงวัย</p> <p>หน่วยดำเนินการ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การถ่ายทอดการดูแลสุขภาพตามหลักแพทย์แผนไทยในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 2. การถ่ายทอดการปลูกพืชสมุนไพรอินทรีย์ระดับชุมชน 3. การเผยแพร่เทคโนโลยีพร้อมใช้สำหรับการแปรรูปสมุนไพรอินทรีย์ระดับชุมชน 4. การยกระดับผู้ประกอบการแปรรูปสมุนไพรอินทรีย์ระดับชุมชน 5. การพัฒนาตลาดสมุนไพรอินทรีย์ 6. การยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพแบบพึ่งพาตนเองตามหลักแพทย์แผนไทย 7. การติดตามประเมินผลด้านสุขภาพ ด้านรายได้ ด้านความสุขของประชาชนในชุมชน
<p>8.5 กิจกรรมหลักที่ 5</p> <p>งบประมาณ : ปีละ 5,000,000 บาท (5 ปี) รวม 25,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ : มทร.อีสาน วิทยาเขตสุรินทร์</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4 2) สถาบันการศึกษา 3) หน่วยงานภาครัฐ 4) หน่วยงานภาคเอกชน 5) ผู้ประกอบการ 	<p>การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการเริ่มใหม่ที่เข้มแข็ง</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย: เยาวชนรุ่นใหม่ บัณฑิตจบใหม่ และประชาชนทั่วไปที่ว่างงาน จากผลกระทบการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และผู้ที่สนใจ</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 5.1 การเสริมแกร่งผู้ประกอบการยุคใหม่</p> <p>หน่วยดำเนินการ: มทร.อีสาน วิทยาเขตสุรินทร์</p> <p>มุ่งเน้น: วางรากฐานระบบการศึกษาให้กับเยาวชนรุ่นใหม่ ผู้ว่างงาน มีทักษะและจิตวิญญาณในการประกอบธุรกิจ พัฒนาทักษะและความถนัดที่แตกต่าง ให้กับผู้ประกอบการทุกระดับ และขับเคลื่อนธุรกิจด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาเพิ่มมูลค่าธุรกิจ</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: จัดอบรมหลักสูตรระยะสั้น Re-skill Up-skill New-skill ได้รับรองมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อต่อยอดเสริมแกร่งความเป็นผู้ประกอบการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) พัฒนาทักษะความเป็นผู้ประกอบการทั้งในระบบและนอกระบบ ให้มีทักษะและจิตวิญญาณในการประกอบธุรกิจ

หัวข้อ	รายละเอียด
ภาคเอกชน 6) ภาควิชาการช่วยความร่วมมือ	2) สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการขับเคลื่อนธุรกิจด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างมูลค่าให้กับสินค้าและบริการ 3) การขยายช่องทางการตลาด และการสร้างตราสินค้าให้เป็นที่ยอมรับ 4) พัฒนาวิสาหกิจเริ่มต้น โดยการส่งเสริมให้ต่อยอดแนวความคิด 5) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการใหม่ นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้กับวิธีการดำเนินธุรกิจ 6) ส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายของผู้ประกอบการทั้งในและต่างประเทศให้เข้มแข็ง งบประมาณ : 2,500,000 บาท กิจกรรมย่อยที่ 5.2 การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ หน่วยดำเนินการ: มทร.อีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ มุ่งเน้น: เพิ่มพูนองค์ความรู้และทักษะในการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจของเกษตรกร แรงงานทั่วไป และกลุ่มประชากรที่มีรายได้น้อยและไม่มั่นคงให้เป็นผู้ประกอบการ ผ่าน การสนับสนุนการช่วยเหลือทางวิชาการต่างๆ เพื่อสร้างเสริมองค์ความรู้และทักษะที่สำคัญ เพื่อยกระดับเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและก่อให้เกิดการสร้างรายได้ได้ด้วยตนเอง รวมถึงการบริหารจัดการหนี้สิน วิธีการดำเนินงาน: จัดอบรมหลักสูตรระยะสั้น Re-skill Up-skill New-skill ได้รับรองมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อต่อยอดสร้างรายได้ได้ด้วยตนเอง 1) เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะให้กับกลุ่มผู้มีรายได้น้อย เพื่อยกระดับสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ 1.1) ให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีการจัดการ 1.2) การบริหารจัดการความเสี่ยงและการตลาด 1.3) อบรมให้ความรู้ทักษะต่าง ๆ ที่สอดคล้องและจำเป็นต่อการยกระดับเป็นผู้ประกอบการ 1.4) ให้ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชี การผลิต การควบคุมต้นทุน การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต จัดการคุณภาพและมาตรฐานผลผลิตของตนให้สามารถมีคุณภาพแข่งขันได้ 2) บริหารจัดการหนี้สินอย่างยั่งยืน 2.1) การสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงิน กับผู้มีรายได้น้อยผ่านการส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2.2) ส่งเสริมความรู้และวินัยทางการเงิน การจัดทำบัญชีครัวเรือน นำไปสู่การออมเพื่อเป็นทุนและหลักประกัน งบประมาณ : 2,500,000 บาท
8.6 กิจกรรมหลักที่ 6 งบประมาณ : กิจกรรมย่อยที่ 6.1 ปีละ 3,200,000 บาท (5 ปี) รวม 16,000,000 บาท กิจกรรมย่อยที่ 6.2 ปีละ 2,951,600 บาท (4 ปี)	การสร้างความเข้มแข็งในครอบครัวและชุมชน สร้างความสงบสุขมั่นคงในชีวิต กลุ่มเป้าหมาย: ประชาชนทั่วไปทุกช่วงวัย กิจกรรมย่อยที่ 6.1 โครงการสร้างภูมิคุ้มกันทางกฎหมาย ทุกช่วงวัย ชุมชนปลอดภัยนครชัยบุรีรัมย์ มั่นคง หน่วยดำเนินการ: สำนักงานยุติธรรมจังหวัด 4 จังหวัด 4.1.1 การพัฒนาความพร้อมองค์ความรู้ด้านกฎหมาย ความมั่นคงในทุกมิติ และ

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>รวม 11,806,400 บาท กิจกรรมย่อยที่ 6.3 ปีละ 2,000,000 บาท (5 ปี) รวม 10,000,000 บาท กิจกรรมย่อยที่ 6.4 ปีละ 1,392,600 บาท (5 ปี) รวม 6,963,000 บาท รวมทั้งสิ้น 44,769,400 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ :</p> <p>(1) สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4 (6.2,6.4)</p> <p>(2) สำนักงานยุติธรรมจังหวัด 4 จังหวัด (6.1)</p> <p>(3) ตำรวจภูธรจังหวัดนครราชสีมา (6.3)</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <p>(1) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 4 จังหวัด</p> <p>(2) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม 4 จังหวัด</p> <p>(3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ</p>	<p>กระบวนการยุติธรรมทุกตำบล</p> <p>4.1.2 กระบวนการสร้างเครือข่ายในการป้องกันภัยในทุกมิติ</p> <p>4.1.3 กระบวนการพัฒนาองค์ความรู้กฎหมายและทักษะในการอำนวยความสะดวก ยุติธรรม การติดตาม/ การประเมินผลโครงการ/ และการพัฒนาโครงการอย่างต่อเนื่อง/ แบบยั่งยืน</p> <p><i>งบประมาณ : 3,200,000 บาท</i></p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 6.2 พลังอาสาสมัครสร้างสุข สังคมเข้มแข็ง</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย: เยาวชน และประชาชนทั่วไป ทั้ง 4 จังหวัด</p> <p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: อบรมแกนนำเยาวชน แกนนำชุมชน เพื่อให้มีความรู้ในการให้คำปรึกษาแนะนำ (Counseling) และมีความเข้าใจด้านจิตวิทยาพัฒนาการ (development psychology) ที่ถูกต้องตามหลักการสังคมสงเคราะห์และจิตวิทยาพื้นฐานเบื้องต้น จำนวน 4 รุ่นๆ ละ 100 คน รวม 400 คน ประกอบด้วย ตัวแทนเยาวชน สภาคเด็กและเยาวชน ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์</p> <p>คำอธิบายกิจกรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ความรู้หลักการให้คำปรึกษาแนะนำทางสังคมสงเคราะห์เบื้องต้น 2. ให้ความรู้จิตวิทยาพัฒนาการ <p>ให้ความรู้ในเรื่องจิตวิทยาแนะแนวให้ความรู้ด้านกฎหมายยาเสพติด การค้ามนุษย์ การกระทำความรุนแรง</p> <p><i>งบประมาณ : 2,951,600 บาท</i></p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 6.3 โครงการสร้างเครือข่ายดูแลความปลอดภัยให้ผู้สูงอายุอย่างมั่นคงและยั่งยืน</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย: ผู้สูงอายุ ทั้ง 4 จังหวัด</p> <p>หน่วยดำเนินการ: ตำรวจภูธรจังหวัดนครราชสีมา</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: อบรมการให้ความรู้ ทักษะการช่วยชีวิตและวิธีการแจ้งเหตุเมื่อเกิดขึ้นกับผู้สูงอายุ จำนวน 4 รุ่นๆ ละ 100 คน รวม 400 คน</p> <p>คำอธิบายกิจกรรม เนื้อหาในการอบรม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สิ่งสำคัญในการช่วยชีวิต 2) การเข้าถึงแอปพลิเคชันช่วยชีวิตของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ 3) การใช้อุปกรณ์ต่างๆในการช่วยระงับเหตุ 4) เทคนิคการเจรจาต่อรองกับคนร้าย คนเมาหรือคนคุ่มคั่ง ที่ก่อเหตุกับผู้สูงอายุ 5) การสังเกตจุดจำตไนรูปพรรณคนร้าย 6) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเข้าระงับเหตุ 7) หน้าที่ของเครือข่ายดูแลความปลอดภัยให้ผู้สูงอายุ <p><i>งบประมาณ : 2,000,000 บาท</i></p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 6.4 โครงการพัฒนาทักษะความรู้ ความสามารถเพื่อสร้างรายได้ให้กับผู้สูงอายุอย่างยั่งยืนในศตวรรษที่ 21</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย: ผู้สูงอายุ ทั้ง 4 จังหวัด</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>หน่วยดำเนินการ: สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4 จังหวัด</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: จัดอบรมการสร้างรายได้ให้กับผู้สูงอายุ จำนวน 4 รุ่นๆ ละ 100 คน รวม 400 คน เนื้อหาหลักสูตรในการอบรม ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สิ่งสำคัญในการทำการตลาดออนไลน์ 2) การทำการตลาดบน Facebook 3) การทำการตลาดบน Line 4) เทคนิคการทำ Content 5) การตัดต่อภาพสำหรับการทำการตลาดออนไลน์ 6) การทำการตลาดบน TikTok 7) เทคนิคการขายของแบบฟรีๆ ในโลกออนไลน์ <p>งบประมาณ : 1,392,600 บาท</p>
<p>8.7 กิจกรรมหลักที่ 7</p> <p>งบประมาณ :</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 7.1 ปีละ 5,000,000 บาท (5 ปี) รวม 25,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 7.2 จังหวัดละ 1,800,000 บาท ปีละ 7,200,000 บาท (5 ปี) รวม 36,000,000 บาท</p> <p>รวมทั้งกิจกรรมหลัก ปีละ 12,200,000 บาท (5 ปี) รวม 61,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ :</p> <ul style="list-style-type: none"> - มทร.อีสาน ศูนย์กลางนครราชสีมา - มรภ.บุรีรัมย์, - มทร.อีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 4 จังหวัด (2) ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน 4 จังหวัด (3) เทศบาลตำบล 4 จังหวัด (4) องค์การบริหารส่วนตำบลตำบล 4 จังหวัด (5) องค์การบริหารส่วนจังหวัด 4 จังหวัด, 	<p>พัฒนาความสามารถในการแข่งขันด้านการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีดิจิทัล</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย: ประชาชนทั่วไปทุกช่วงวัย</p> <p>หน่วยดำเนินการ: มรภ.ชัยภูมิ, มรภ.บุรีรัมย์, มทร.อีสาน วช.สุรินทร์</p> <p>กิจกรรมย่อยที่ 7.1 พัฒนาศูนย์การเรียนรู้การศึกษาเพื่ออาชีพ และการมีงานทำ จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์</p> <p>วิธีการดำเนินงาน:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) จัดตั้งศูนย์การศึกษาเพื่ออาชีพและการมีงานทำกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ (2) อบรมหลักสูตรวิชาชีพเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ตามมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) จำนวน 6 หลักสูตร <ol style="list-style-type: none"> (2.1) นักเล่าเรื่องท้องถิ่นยุคใหม่ (อัจฉริยะ) (2.2) นักผลิตสื่อดิจิทัลประจำชุมชน (2.3) มัคคุเทศก์ยุคใหม่ (อัจฉริยะ) (2.4) นักการตลาดชุมชนยุคใหม่ (อัจฉริยะ) (2.5) ผู้ประกอบการสินค้า/บริการชุมชนยุคใหม่ (อัจฉริยะ) (2.6) หลักสูตรนักร้องแบบพัฒนาแพลตฟอร์มพัฒนาชุมชน <p>กิจกรรมย่อยที่ 7.2 โครงการพัฒนากำลังคน 6 วิชาชีพสื่อดิจิทัล เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์</p> <p>หน่วยดำเนินการ: มทร.อีสาน ศูนย์กลางนครราชสีมา</p> <p>วิธีการดำเนินงาน: การอบรมเชิงปฏิบัติการวิชาชีพสื่อดิจิทัล เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ตามหลักสูตรเพื่ออาชีพและมีงานทำจำนวน 6 หลักสูตร (Offline/Online) จำนวน 3,600 คน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) จังหวัดนครราชสีมา <ul style="list-style-type: none"> - จำนวนผู้เข้าอบรมจำนวนหลักสูตรละ 30 คน รวม 180 คน/ปี - จำนวนผู้เข้ารับการอบรมตลอด 5 ปี จำนวน 900 คน 2) จังหวัดชัยภูมิ <ul style="list-style-type: none"> - จำนวนผู้เข้าอบรมจำนวนหลักสูตรละ 30 คน รวม 180 คน/ปี

หัวข้อ	รายละเอียด
	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนผู้เข้ารับการอบรมตลอด 5 ปี จำนวน 900 คน 3) จังหวัดบุรีรัมย์ <ul style="list-style-type: none"> - จำนวนผู้เข้าอบรมจำนวนหลักสูตรละ 30 คน รวม 180 คน/ปี - จำนวนผู้เข้ารับการอบรมตลอด 5 ปี จำนวน 900 คน 4) จังหวัดสุรินทร์ <ul style="list-style-type: none"> - จำนวนผู้เข้าอบรมจำนวนหลักสูตรละ 30 คน รวม 180 คน/ปี - จำนวนผู้เข้ารับการอบรมตลอด 5 ปี จำนวน 900 คน
9. หน่วยงานดำเนินการ	<p>ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4 จังหวัด 2. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา สุรินทร์ 3. สำนักงานศึกษาธิการภาค 13 4. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ 5. สำนักงานยุติธรรมจังหวัด 4 จังหวัด 6. หน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม 4 จังหวัด 7. ตำรวจภูธรจังหวัดนครราชสีมา 8. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 4 จังหวัด 9. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)
11. งบประมาณ	242,269,400 บาท
12. ผลผลิต (Output)	<p>กิจกรรมหลักที่ 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) มีแนวทางกระบวนการพัฒนาทักษะทางสมองและทักษะทางสังคมแก่กลุ่มเด็กปฐมวัยตามแนวทาง Executive Function (EF) 2) ครูปฐมวัยในสถานศึกษาต้นแบบได้รับการพัฒนาให้มีความรู้, ความเข้าใจและมีทักษะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวทาง Executive Function (EF) 3) ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะในการเลี้ยงดูเด็กและนำไปสู่การปฏิบัติที่บ้าน 4) มีการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาสถานศึกษาเป็นต้นแบบนครชัยบุรีรินทร์ <p>กิจกรรมหลักที่ 4</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) วิทยากรตัวคูณจากแกนนำชุมชน จำนวน 50 คน 2) ผู้ประกอบการแปรรูปสมุนไพรอินทรีย์ระดับชุมชน และการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพแบบพึ่งพาตนเองตามหลักแพทย์แผนไทย จำนวน 4 ชุมชน 3) การพัฒนาตลาดสมุนไพรอินทรีย์ จำนวน 2 ช่องทาง <p>กิจกรรมหลักที่ 5</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ได้ผู้ประกอบการที่มีการยกระดับตนเองขึ้น และเสริมแกร่งด้วยสิ่งประดิษฐ์เทคโนโลยี และ นวัตกรรมทางความคิด และนวัตกรรมเทคโนโลยี จำนวน 40 แห่ง/กิจกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>2) ได้ยกระดับผู้ประกอบการระดับชุมชน สามารถพัฒนาทักษะให้จากกลุ่มผู้มีรายได้น้อย เพื่อยกระดับสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจระดับชุมชน การสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินผ่านการส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 40 แห่ง/กิจการ</p> <p>กิจกรรมหลักที่ 6</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ประชากรในทุกตำบลของกลุ่มจังหวัดรับรู้กฎหมายในกระบวนการยุติธรรมและด้านความมั่นคงในทุกมิติ 2) มีกระบวนการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะด้านการรักษาความความมั่นคงในทุกมิติ 3) เกิดเครือข่ายดูแลความปลอดภัยให้กับผู้สูงอายุในพื้นที่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ อย่างยั่งยืน 4) ผู้สูงอายุและครอบครัวมีรายได้เพิ่มขึ้น จากการฝึกอบรมในการสร้างอาชีพ สามารถนำไปประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้ <p>กิจกรรมหลักที่ 7</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ศูนย์การศึกษาเพื่ออาชีพและฝึกงานทำประจำ 4 จังหวัด 2) หลักสูตรวิชาชีพด้านสื่อดิจิทัลเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น จำนวน 6 หลักสูตร 3) ประชาชนละแวกชนในชุมชนมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและช่วยพัฒนาท้องถิ่น จำนวน 1,000 คน/ปี
<p>13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) เด็กนครชัยบุรีรัมย์มีไอคิวดี อีคิวเด่น เพิ่มขึ้น 2) สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอนกระบวนการพัฒนาทักษะทางสมองและทักษะทางสังคมแก่กลุ่มเด็กปฐมวัยตามแนวทาง Executive Function (EF) 3) ผู้ปกครองเด็กนครชัยบุรีรัมย์นำความรู้ ความเข้าใจ ทักษะในการการเลี้ยงดูเด็ก และสู่การปฏิบัติที่บ้านอย่างถูกต้องและต่อเนื่อง 4) สถานศึกษาต้นแบบนครชัยบุรีรัมย์ สามารถขยายผล และส่งต่อการจัดการเรียนการสอนแก่กลุ่มเด็กปฐมวัยตามแนวทาง Executive Function (EF) <p>กิจกรรมหลักที่ 4</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ประชาชนในชุมชนเกิดพลังแห่งการตื่นรู้ในการลุกขึ้นมาจัดการตนเองเพื่อป้องกันและลดผลกระทบต่อโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) และโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 2) เกิดเครือข่ายความร่วมมือภายในชุมชนในการจัดการตนเองเพื่อดูแลสุขภาพแบบพึ่งพาตนเองตามหลักแพทย์แผนไทย 3) ผู้ประกอบการแปรรูปสมุนไพรอินทรีย์ระดับชุมชน และการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพแบบพึ่งพาตนเองตามหลักแพทย์แผนไทย จำนวน 4 ชุมชน <p>กิจกรรมหลักที่ 5</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) อัตราการขยายตัวจำนวนการก่อตั้งวิสาหกิจเริ่มต้น (ขยายตัวร้อยละ 15 ของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรัมย์) 2) สัดส่วนการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อการส่งออกรวมของประเทศ (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25) 3) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือน ร้อยละ 2.00 <p>กิจกรรมหลักที่ 6</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<ol style="list-style-type: none"> 1) ประชาชนมีการรับรู้ด้านกฎหมายด้านความมั่นคงในทุกมิติและกระบวนการยุติธรรมทุกตำบล 2) มีเครือข่ายในการป้องกันภัยในทุกมิติทุกตำบล 3) เจ้าหน้าที่ทั้ง 4 จังหวัดมีกระบวนการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะด้านการรักษาความความมั่นคงในทุกมิติ 4) ผู้สูงอายุมีเครือข่ายดูแลความปลอดภัยที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น เมื่อมีการก่อเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้นกับผู้สูงอายุสามารถเข้าช่วยเหลือได้ทันเวลาและปลอดภัย 5) ผู้สูงอายุและคนในครอบครัวมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น <p>กิจกรรมหลักที่ 7</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์จะมีการกำลังคนที่มีความรู้และทักษะในการพัฒนาและใช้นวัตกรรมสื่อดิจิทัลเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม 2) ประชาชนในชุมชนมีงานทำในชุมชนและสามารถประยุกต์ใช้สื่อดิจิทัลในการสร้างรายได้ให้กับชุมชนเพิ่มขึ้นทั้งออนไลน์และออฟไลน์ 3) เยาวชนและประชาชนผู้ด้อยโอกาสในท้องถิ่นสามารถเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาด้านวิชาชีพได้เพิ่มขึ้น

ห่วงโซ่คุณค่า – Value Chain

ห่วงโซ่คุณค่ารายด้านของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ปีงบประมาณ 2566-2570

1) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร 2) โครงการพัฒนานวัตกรรมและอาหารปลอดภัย นครชัยบุรีรินทร์ 3) โครงการยกระดับมาตรฐานการผลิตปศุสัตว์นครชัยบุรีรินทร์ครบวงจร

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันเกษตรอุตสาหกรรมและการแปรรูป งบประมาณ = 2,425,773,940 บาท

ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
<p>กิจกรรมหลัก พัฒนาและบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรอย่างยั่งยืนในเขตนครชัยบุรีรินทร์งบประมาณ = 1,500,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก ศูนย์ปฏิบัติการนวัตกรรมเพื่อการตัดสินใจพัฒนาแหล่งน้ำและการบริหารจัดการน้ำชุมชนกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์รองรับการเกษตรในพื้นที่นอกเขตชลประทาน งบประมาณ = 100,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก การพัฒนาแบบจำลองการประมาณการณ์และสร้างสมดุลการใช้น้ำเพื่อการเพาะปลูกข้าวในพื้นที่อีสานใต้ งบประมาณ = 25,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก การส่งเสริมและพัฒนาการผลิตพืชทางเลือกสู่มาตรฐาน งบประมาณ = 108,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก การยกระดับศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนธุรกิจชุมชนด้วยการเกษตรแม่นยำ งบประมาณ = 47,491,200 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก ส่งเสริมการใช้กิงมันสำปะหลังปลอดโรคไวรัสใบด่างมันสำปะหลังให้กับเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ งบประมาณ = 86,210,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก ยกระดับมาตรฐานการผลิตโคเนื้อคุณภาพ งบประมาณ = 100,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก ยกระดับมาตรฐานการผลิตแพะ-แกะ งบประมาณ = 40,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีชีวภาพการผลิตปศุสัตว์ งบประมาณ = 17,500,000 บาท</p> <p style="text-align: center;">งบประมาณรวมทั้งสิ้น = 2,024,201,200 บาท</p>	<p>กิจกรรมหลัก การเรียนรู้สู่การปฏิบัติเกษตรอินทรีย์วิถีนครชัยบุรีรินทร์ตลอดห่วงโซ่คุณค่า งบประมาณ = 60,500,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก นวัตกรรมการผลิตและแปรรูปสมุนไพรครบวงจร(กระชายขาว,ฟ้าทะลายโจร,กระเพราแดง) งบประมาณ = 68,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก ยกระดับการผลิตและแปรรูปพืชผักสมุนไพรแบบครบวงจรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม งบประมาณ = 82,232,740 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก การส่งเสริมและพัฒนาเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นนครชัยบุรีรินทร์ งบประมาณ = 26,500,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก ยกระดับมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ งบประมาณ = 10,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก สร้างผู้ประกอบการแปรรูปสินค้าปศุสัตว์ งบประมาณ = 10,000,000 บาท</p> <p style="text-align: center;">งบประมาณรวมทั้งสิ้น = 257,232,740 บาท</p>	<p>กิจกรรมหลัก การพัฒนาระบบ Big data และ platform เพื่อจัดการองค์ความรู้ด้านเกษตรพร้อมใช้กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ งบประมาณ = 50,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะต้นแบบสำหรับการผลิตพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ งบประมาณ = 25,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก การยกระดับเชื่อมโยงการตลาดสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรที่มีศักยภาพกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์ งบประมาณ = 22,500,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก ระบบบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทางการค้าสำหรับเกษตรกร และสหกรณ์การเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ งบประมาณ = 5,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก พัฒนาการตลาดปศุสัตว์และสินค้าแปรรูป งบประมาณ = 22,500,000 บาท</p> <p style="text-align: center;">งบประมาณรวมทั้งสิ้น = 125,000,000 บาท</p>

ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ปีงบประมาณ 2566-2570

1) โครงการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ 2) โครงการโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และผลิตภัณฑ์ใหม่ (ท่องเที่ยว) งบประมาณ = 2,868,000,000 บาท

ต้นทาง (การสืบค้นและการจัดการองค์ความรู้ และบริหารจัดการ)	กลางทาง (การพัฒนาการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการธุรกิจ กิจกรรม ของที่ระลึก โครงสร้างพื้นฐาน)	ปลายทาง (การพัฒนาตลาดและประชาสัมพันธ์)
<p>กิจกรรมหลัก พัฒนาตลาดดิจิทัลสองภาษาส่งเสริมการท่องเที่ยว นครชัยบุรีรินทร์ (25 ล้านบาท)</p> <p>กิจกรรมหลัก การบูรณาการ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรวิถีใหม่ นครชัยบุรีรินทร์ (63.5 ล้านบาท)</p> <p>กิจกรรมหลัก พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ (30 ล้านบาท)</p> <p style="text-align: center;">งบประมาณรวมทั้งสิ้น = 118.5 ล้านบาท</p>	<p>กิจกรรมหลัก พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว (2,000 ล้านบาท)</p> <p>กิจกรรมหลัก การเพิ่มศักยภาพและยกระดับบุคลากรทางการท่องเที่ยวตามมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย (25 ล้านบาท)</p> <p>กิจกรรมหลัก ยกกระตือรือร้นระดับสมรรถนะ 6 อาชีพในท้องถิ่นสู่มาตรฐาน เพื่อร่วมสร้างการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ในเส้นทางอารยธรรมนครชัยบุรีรินทร์ (25 ล้านบาท)</p> <p>กิจกรรมหลัก สร้างอาชีพมีคุณภาพเพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ ตามมาตรฐานกรมการท่องเที่ยว (20 ล้านบาท)</p> <p>กิจกรรมหลัก สร้างเครือข่ายดูแลความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยว (25 ล้านบาท) กิจกรรมหลัก พัฒนาผลิตภัณฑ์ของฝากของที่ระลึกเพื่อการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ (20 ล้านบาท)</p> <p>กิจกรรมหลัก การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงภูมิศาสตร์ (Geotourism) เชื่อมโยงอุทยานธรณีโคราช อุทยานธรณีชัยภูมิ และภูเขาไฟบุรีรัมย์ สู่ตลาดนักท่องเที่ยวคุณภาพ ภายหลังสถานการณ์วิกฤติโควิด-19 (26 ล้านบาท)</p> <p>กิจกรรมหลัก ยกกระตือรือร้นการท่องเที่ยวโดยชุมชนวิถีใหม่ของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ (20 ล้านบาท) กิจกรรมหลัก พัฒนาเส้นทางและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ (65 ล้านบาท)</p> <p>กิจกรรมหลัก การพัฒนาเส้นทางราคาและสุขภาพเนียบราวมเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวสร้างสรรค์กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ (25 ล้านบาท)</p> <p>กิจกรรมหลัก การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ (56 ล้านบาท)</p> <p>กิจกรรมหลัก การพัฒนาโฮมสเตย์ของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ ตามมาตรฐานกรมการท่องเที่ยว (20 ล้านบาท)</p> <p>กิจกรรมหลัก การยกระดับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้วยภูมิปัญญาของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ (20 ล้านบาท)</p> <p>กิจกรรมหลัก การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นนครชัยบุรีรินทร์ดินแดนอีสานใต้ (20 ล้านบาท)</p> <p style="text-align: center;">งบประมาณรวมทั้งสิ้น 2,367 ล้านบาท</p>	<p>กิจกรรมหลัก พัฒนาสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอาหาร วัตถุประสงค์พื้นถิ่นกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ (Nakornchaiburin Gastronomy Festival หรือ เทศกาลอาหารวัฒนธรรมกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ (52.5 ล้านบาท)</p> <p>กิจกรรมหลัก การประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ (235 ล้านบาท)</p> <p>กิจกรรมหลัก การส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีใหม่เส้นทางสายไหม นครชัยบุรีรินทร์ (30 ล้านบาท)</p> <p>กิจกรรมหลัก เทศกาลภาพยนตร์นานาชาตินครชัยบุรีรินทร์ (25 ล้านบาท)</p> <p>กิจกรรมหลัก เทศกาลท่องเที่ยววิถีชุมชนนครชัยบุรีรินทร์ “เที่ยวไปตามวิถี ถิ่นนี้นครชัยบุรีรินทร์” (40 ล้านบาท)</p> <p style="text-align: center;">งบประมาณรวมทั้งสิ้น = 382.5 ล้านบาท</p>

ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ปีงบประมาณ 2566-2570
 โครงการยกระดับเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการค้าชายแดน

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และผลิตภัณฑ์ใหม่ (การค้า การลงทุน ค้าชายแดน) งบประมาณ = 347,000,000 บาท

ต้นทาง (การส่งเสริมระบบนิเวศเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการค้าชายแดน)	กลางทาง (การพัฒนาผู้ประกอบการ โลจิสติกส์ สำหรับการค้าชายแดน)	ปลายทาง (บริหารจัดการเพื่อการค้าชายแดน)
<p>กิจกรรมหลัก การพัฒนาศักยภาพและเชื่อมโยงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ ด้วย Single Big Data งบ 27,500,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก การพัฒนาระบบการค้า การลงทุน เขตส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารชนบทเชื่อมโยงการค้าชายแดน กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ งบ 125,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก การจัดการโลจิสติกส์ด้านการขนส่งควบคุมอุณหภูมิสำหรับสินค้าเกษตรและอาหารในกลุ่มนครชัยบุรีรินทร์เพื่อเชื่อมโยงตลาดการค้าชายไทย-กัมพูชา งบ 25,000,000 บาท</p> <p style="text-align: center;">งบประมาณรวมทั้งสิ้น = 177,500,000 บาท</p>	<p>กิจกรรมหลัก การสร้าง ecosystem การระดมทุนและการบริหาร Startup กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ งบ 32,500,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก การยกระดับสินค้าและบริการด้านโลจิสติกส์และซัพพลายเชนเพื่อการค้าการลงทุนของกลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ งบ 25,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก การส่งเสริมการใช้แพลตฟอร์มเพื่อสนับสนุนการค้าชายแดน งบ 20,000,000 บาท</p> <p style="text-align: center;">งบประมาณรวมทั้งสิ้น = 77,500,000 บาท</p>	<p>กิจกรรมหลัก การจัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าชายแดนไทย-กัมพูชา งบ 22,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก การพัฒนาระบบการค้า การลงทุน ของผู้ประกอบการขนส่งรถบรรทุกเชื่อมโยงการค้าชายแดน (ไทย-กัมพูชา) กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ งบ 20,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก การยกระดับตลาดสดให้เชื่อมต่อกับตลาดการค้าชายแดนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน งบ 25,000,000 บาท</p> <p>กิจกรรมหลัก การพัฒนาแพลตฟอร์มการตลาดออนไลน์กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ งบ 25,000,000 บาท</p> <p style="text-align: center;">งบประมาณรวมทั้งสิ้น = 92,000,000 บาท</p>

ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ปีงบประมาณ ๒๕๖๖-๒๕๗๐

โครงการพัฒนานวัตกรรมการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรินทร์แบบครบวงจร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และผลิตภัณฑ์ใหม่ (ใหม่) งบประมาณรวมทั้งสิ้น = ๒๑๒,๘๒๓,๐๐๐ บาท

ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
<p>กิจกรรมหลักที่ ๑. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการแปลงหม่อนและรังไหมให้มีคุณภาพ</p> <p>กิจกรรมย่อย ๑.๑ การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่เพื่อการผลิตไหมหม่อนสำหรับเลี้ยงไหมอุตสาหกรรมเชิงการค้า งบประมาณ = ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย ๑.๒ การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตไหมพื้นถิ่นไทยพื้นบ้าน งบประมาณ = ๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย ๑.๓ การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตรังไหมลูกผสมเชิงการค้า งบประมาณ = ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย ๑.๔ การเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงไหมวัยอ่อนแบบอุตสาหกรรมเพื่อการค้า งบประมาณ = ๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>งบประมาณรวมทั้งสิ้น = ๑๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ ๒. การพัฒนาศักยภาพการผลิตผ้าไหมและผลิตภัณฑ์ด้วยเทคโนโลยีพร้อมใช้</p> <p>กิจกรรมย่อย ๒.๑ การเผยแพร่เทคโนโลยีพร้อมใช้เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตผ้าไหม งบประมาณ = ๒๗,๕๖๘,๐๐๐ บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย ๒.๒ ส่งเสริมการผลิตไหมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและผลิตภัณฑ์ต้นแบบของชุมชน งบประมาณ = ๔๕,๖๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย ๒.๓ พัฒนาลวดลายผ้าไหมทอมือและผสมผสานนวัตกรรมการผลิต งบประมาณ = ๑๗,๘๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย ๒.๔ การพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรหรือผู้ประกอบการเพื่อพัฒนาและออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อการค้า งบประมาณ = ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย ๒.๕ การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจใหม่รายใหม่ งบประมาณ = ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>งบประมาณรวมทั้งสิ้น = ๑๐๙,๙๖๘,๐๐๐ บาท</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ ๓. การส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ใหม่</p> <p>กิจกรรมย่อย ๓.๑ พัฒนาศักยภาพและช่องทางการตลาดเชิงลึกสำหรับผู้ประกอบการใหม่ งบประมาณ = ๕๙,๘๕๕,๐๐๐ บาท</p> <p>กิจกรรมย่อย ๓.๒ การพัฒนาแพลตฟอร์มการตลาดออนไลน์และสื่อดิจิทัลสนับสนุนการขายผลิตภัณฑ์ใหม่นครชัยบุรินทร์ งบประมาณ = ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>งบประมาณรวมทั้งสิ้น = ๘๔,๘๕๕,๐๐๐ บาท</p>

ห่วงโซ่คุณค่าสังคม

กิจกรรมหลักที่ 1: ส่งเสริมศักยภาพ ตามความถนัดเฉพาะด้านของคน นครชัยบุรีรินทร์ทุกช่วงวัย เพื่ออาชีพ และการมีงาน
งบ 5 ปี : 32,000,000 บาท

กิจกรรมหลักที่ 5: การยกระดับ ศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการ เริ่มใหม่ที่เข้มแข็ง
งบ 5 ปี : 25,000,000 บาท

กิจกรรมหลักที่ 4: ยกระดับชุมชน ต้นแบบการสร้างมูลค่าเพิ่มของ การดูแลสุขภาพแบบพึ่งพาตนเอง ตามหลักแพทย์แผนไทย
งบ 5 ปี : 30,000,000 บาท

กิจกรรมหลักที่ 3: ปहुกิจุศลสำนึก รักบ้านเกิดผ่านการเรียนรู้วิถึชุมชน นครชัยบุรีรินทร์
งบ 5 ปี : 22,000,000 บาท

กิจกรรมหลักที่ 6: การสร้างความเข้ม แข็งในครอบครัวและชุมชน สร้าง ความสงบสุขมั่นคงในชีวิต
งบ 5 ปี : 44,769,400 บาท

กิจกรรมหลักที่ 2: ยกระดับการจัดการ เรียนการสอน "ไอคิวดี อีคิวเด่น" ของเด็กนครชัยบุรีรินทร์
งบ 5 ปี : 27,500,000 บาท

กิจกรรมหลักที่ 7: พัฒนาความสามารถ ในการแข่งขันด้านการใช้เครื่องมือและ เทคโนโลยีดิจิทัล
งบ 5 ปี : 61,000,000 บาท

รวมงบประมาณ 5 ปี
242,269,400 บาท

ผลผลิต (Output)

มีรายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อเดือน ร้อยละ 1.00-2.00 (2566-2570)

ผลลัพธ์ (Outcome)

คุณภาพชีวิตคนทุกช่วงวัยดีขึ้น

จัดทำโดย สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4 นครราชสีมา

ภาคผนวก ก.

รายการตรวจสอบการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการ
บริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ

พ.ศ. 2551

ภาคผนวก ก

รายการตรวจสอบการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัด
และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551
กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

การดำเนินการ	ดำเนินการแล้ว	ไม่ได้ดำเนินการ
1) นำข้อมูลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัดของจังหวัดทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดไปประกอบการจัดทำแผนพัฒนาภูมิภาคตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.บ.ภ. กำหนด	✓	
2) จัดประชุมหารือร่วมกันระหว่างหัวหน้าส่วนราชการที่มีสถานที่ตั้งทำการอยู่ในจังหวัดทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัดไม่ว่าจะเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคหรือราชการบริหารส่วนกลางและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดในจังหวัด รวมทั้ง ผู้แทนภาคประชาสังคม และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนพัฒนาจังหวัดตามมาตรา 53/1 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 และ มาตรา 19 มาตรา 21 มาตรา 22 มาตรา 23 และมาตรา 24 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551	✓	
3) การประชุมของ ก.บ.ภ. เพื่อจัดทำและเห็นชอบแผนพัฒนาภูมิภาคตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 และหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.บ.ภ. กำหนด	✓	

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ ทั้งนี้ได้แนบรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ภ.) มาพร้อมนี้ด้วย

 (ลงชื่อ).....

(นายกอบชัย บุญอรณะ)

หัวหน้ากลุ่มจังหวัดตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

หมายเหตุ ให้จังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัดเป็นผู้จัดทำ

ภาคผนวก ข.

สรุปผลการทบทวนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2566 -2570)

หัวข้อ	แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2561 - 2565) (ฉบับทบทวน ปี 2565)	แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2566 - 2570) (รอบใหม่)	เหตุผลของการปรับเปลี่ยน
	<p>3) มูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่จากรายได้เฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปี เพิ่มขึ้นเป้าหมาย เฉลี่ย 3 ปี ย้อนหลัง = 6,357.71 ลบ. ปี 61 เพิ่มร้อยละ 3 จากค่าเฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปี ปี 62 เพิ่มร้อยละ 3 จากค่าเฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปี ปี 63 ปรับลดจากสถานการณ์โควิด-19 เหลือ ร้อยละ 2.95 จากค่าเฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปี ปี 64 ปรับลดจากสถานการณ์โควิด-19 เหลือ ร้อยละ 2.98 จากค่าเฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปี ปี 65 ปรับลดจากสถานการณ์โควิด-19 เหลือ ร้อยละ 2.98 จากค่าเฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปี</p> <p>4) สัดส่วนคนยากจนลดลง เป้าหมาย ลดลงปีละ ร้อยละ 0.5</p>	<p>3) มูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่เพิ่มขึ้น ปี 66 เพิ่มร้อยละ 1 จากปี 63 ปี 67 เพิ่มร้อยละ 1.25 จากปี 64 ปี 68 เพิ่มร้อยละ 1.50 จากปี 65 ปี 69 เพิ่มร้อยละ 1.75 จากปี 66 ปี 70 เพิ่มร้อยละ 2.00 จากปี 67</p> <p>4) สัดส่วนคนยากจนลดลง เป้าหมาย ปี 66 ลดร้อยละ 0.5 ปี 67 ลดร้อยละ 1.0 ปี 68 ลดร้อยละ 1.50 ปี 69 ลดร้อยละ 2.00 ปี 70 ลดร้อยละ 2.50</p>	<p>ปรับเปลี่ยนค่าเป้าหมายเพื่อให้สอดคล้องกับการเกิดผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เนื่องจากรายได้จากการท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2563 ลดลง ถึงร้อยละ 28.19</p> <p>ปรับเปลี่ยนค่าเป้าหมายให้เกิดความท้าทายในการพัฒนา</p>
ประเด็นการพัฒนา	<ol style="list-style-type: none"> การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันเกษตรอุตสาหกรรมและแปรรูป การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่ ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต 	<ol style="list-style-type: none"> การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันเกษตรอุตสาหกรรมและแปรรูป การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และผลิตภัณฑ์ใหม่ ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต 	<p>เนื่องจากการค้าชายแดนเป็นจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ จึงเสนอให้เป็นเป้าหมายการพัฒนาด้วย ประกอบกับในปี พ.ศ. 2563 มีมูลค่าการค้าชายแดน (มูลค่าการค้าส่งออก) อยู่ที่ 14,104.910 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีมูลค่า 5,868.36 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 140.35 ซึ่งเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565 การค้าชายแดน เป็นระดับแนวทางการพัฒนา ซึ่งอยู่ภายใต้ประเด็นการพัฒนา การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ใหม่</p>